

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavsrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i marginen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

- **Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål**
Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.
- **Ikke bruk automatiske søk**
Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.
- **Behold henvisning**
Google-"vanmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.
- **Hold deg innenfor loven**
Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavsrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på <http://books.google.com/>

UC-NRLF

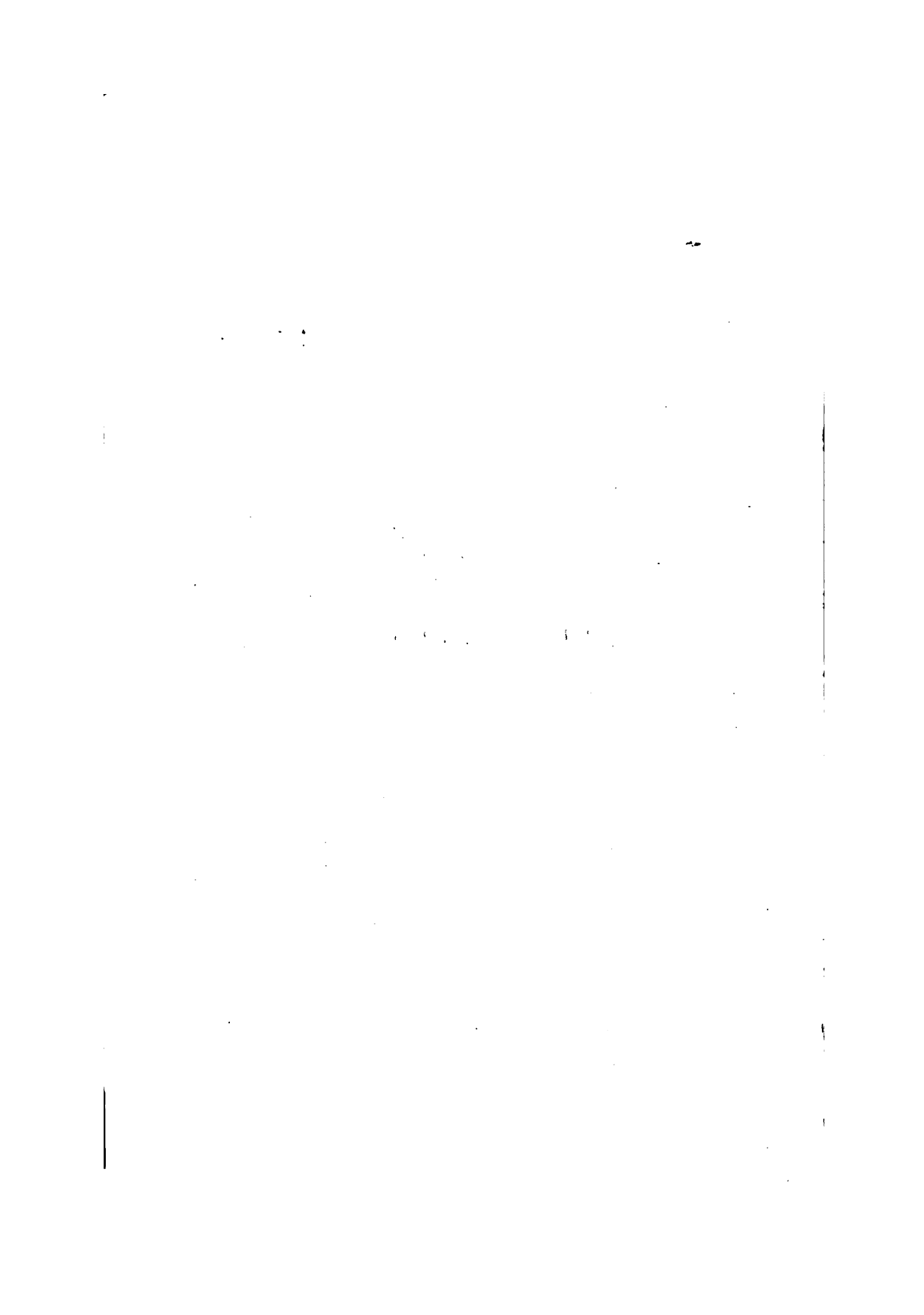
QB 121 008

EX LIBRIS

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

NYNORSK
ORDBOK

NYNORSK
ORDBOK

FOR RETTSKRIVING OG
LITERATURLESNAD

AV

MATIAS SKARD

UDGIVET AF
H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

KRISTIANIA

FORLAGT AV H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

1912

AMSOFT
-1987-

TO VIRE
AMSOFT 1.00

DET MALLINGSKE BOGTRYKKERI

PD 2988
S45

Fyreord.

Landsmaals-ordlista mi var utseld; ei ny (3dje) utgava maatte til; og samstundes hadde landsmaalet (nynorsk) vorte jamstelt med det vanlege bokmaal (norskdansk) ved studenteksamen, so den høgre skulen maa gjeva opplæring i deim baae. Difor hev eg no umarbeidt boki med serleg tanke paa den høgre skulen. Og med dette hev ho vorte so mykje umbrigda paa mange maatar, at eg fann det rettast aa brigda tittelen med. Men eg vil vona at denne umarbeidingi ogso skal ha gjort boki tenlegare baade for lærarskular og ungdomsskular og for deim som arbeider med landsmaalet paa eigi hand.

Som ein ser, er det tanken at boki skulde kunna gjera tenesta som vanleg «norsk-dansk ordbok» i nokon mún for deim som ikkje hev tilgjenge til vaare store norske ordbøker. Difor hev eg lagt vinn paa aa faa med dei mindre aalkjende ord i den mest lesne landsmaalsliteraturen, og gjeve riklegare med ordtydingar enn fyrr. Sume mindre verdfulle ord eller mindre gode ordformer som soleis maatte vera med, hev fenge [framfor seg til merke paa at dei ikkje er godkjende.

I skrivemaaten fylgjer ordlista i all hovudsak den godkjende rettskrivingi soleis som kgl. resol. $\frac{2}{3}$ 1901 slo henne fast i mi Landsmaals-ordlista «at anvende i alle lærebøker skrevet paa landsmaal, som brukes i skolen». Berre nokre faa brigade er komne med, serleg sideformer som fell saman med full norske riksmåalsformer (t. d. *bygsel* ved sida av *byggsl*, *glitter* ved sida av *glitr*, *eit* skrift ved sida av *ei* skrift, *idag* ved sida av *i dag*, *fordi* ved sida av *for di*). For so langt det stod til meg vilde eg gjerne hjelpa til at dei tvo maali ikkje skal møda seg med skilsmøner i utrengsmaal.

Av same grunn, og til lette for deim som vil læra baae maali, hev eg prøvt aa merkja *dei ordi som vert skrivne likt i baae maali*; dei hev stjerna * framfor seg. Eg segjer «prøvt»; for endaa eg hev havt dugande hjelp, kann eg ikkje venta anna enn at folk vil finna mangt aa anka paa i so maate. Det vanskelege er ikkje det aa vita um ordi vert skrivne likt eller ei, men um det og det norske ordet i den og den formi er *godkjent* i riksmåalet enno, jamvel um det er brukt i ymse riksmåalsbøker. Dette vert i stor mún ei skynssak der den eine vil døma so og den andre so.

M249375

VI

Boki inneheld omkring 30 tusund ord, og millom deim ei mengd med *framandord* som ikkje hev vore godkjende paa den maaten fyrr. Fraa den fyrste tidi hev det vore so at dei vilde greida seg med berre heimlegt maal-to i landsmaalet. Og denne reindyrkingi hadde god grunn for seg; det galdt um aa visa kva maalet var i seg sjølv, og kunde greida med eige tilfang. Men no gjeld ikkje den grunnen lenger; for no veit i alle fall dei kunnige at landsmaalet treng ikkje blygjast for si armod skuld, um ein tek det *utan framandord*, og samanliknar det med dansknorsken (eller sjølv dansk) *utan framandord*. Og daa maa ein sjølvsgagt ikkje halda so strengt paa denne reindyrkingi lenger, men lata landsmaalet faa njota same retten som alle andre maal, retten til aa auka si eiga med slike framandord som det ser seg gagn i.

Her møter me daa fyrst og fremst dei *internasjonale* eller samfolkelege ordi, som hev fylgt vedkomande fyrestellingar fraa folk til folk og soleis i stor munn hev hindra heimlege ord fraa aa koma upp (t. d. karakter, kultur, idealitet, telegraf, politikk, musikk, filosofi, abstrakt, konkret, positiv, praktisk). Slike ord hev landsmaalet same grunn og same rett som andre maal til aa gjera seg gagn av.

Noko annarleis steller det seg med dei *tyskdanske* ord (t. d. beskjeftigelse, barmhjertighet, opmerksomhet, unnløse, andrage, foreløbig). Dei opnar ikkje nokor dør lenger ut i kulturverdi enn til Danmark; og jamt høver dei daarleg i norsk maalbunad; det syner seg tilmed at dei er paa tilbakegang i sjølv riksmaalet. So slike ord maa ein vera traud til aa taka upp i landsmaal. Vaar daglege tale kann ogso læra oss det, at dei framande ordi er mindre naudsynte, enn me tidt tykkjer naar me fær penn i handi. Men gjenom bokmaalet hev ymse av dei ordi trengt seg soleis inn like vel, at dei hev tynt dei tilsvarande heimlege ordi og no høyrer med til det livande morsmaal i mange bygder. Ein fær daa bruka deim so langt ein treng til deim.

Den mengd med riksmaaalsord som er norske ord i dansk eller halvdansk (svensk) form (som *bred* og *bløt*) er det ikkje tale um her; deim brukar me i den *norske* form i mest alle tilfelle.

Av dei tallause framandordi er det sjølvsgagt berre eit lite utval som er uppteke her; og sjølv veit eg altfor vel kor lite plan det er i dette utvalet; men eg hev ikkje kunna ofra den naudsynte tid i so maate. Berre eitt skal eg nemna: eg hev utelate dei ord der det er altfor uvisst med skrivemaaten eller vanskelegt med uttalen og skrivemaaten. Rettskrivingi i so maate er lite gjenomarbeidd baade i riksmaal og landsmaal. Og her er daa just eit punkt der det ingen grunn er til aa ganga kvar sine vegar for dei tvo maali. Me maa snart faa utarbeidd reglar som dei baae kann fylgja i rettskrivingi av framandord. Men til me fær slike reglar, er det vel best at dei hithøyrande framandordi vert skrivne paa landsmaal soleis som dei vert skrivne paa riksmaal — i dei tilfelle der ingi serskild form er fastslege for landsmaalet, og skrivemaaten ikkje er i strid med ljodloverne f landsmaal.

Sjølv ordlista er redigera paa riksmaal, med di eg fann det heldigast aa *umsetja* uppslagsordi i staden for aa *umskrive* deim med andre landsmaalsord.

VII

Men eg hev dessverre ikkje havt sakkunnskap eller tid nok til aa faa umsetjingi so norsk som eg trur ho kunde ha vore; serleg gjeld dette um namn paa *vokstrar*.

Med omsyn til den alfabetiske ordning vik denne boki av fraa dei fyrre utgaavorne, med di dei tok *aa* som serskild bokstav (soleis som i Ivar Aasens norske ordbok). I so maate fylgjer denne boki den skipnaden som elles er vanleg i ordbøker, soleis at *aa* vert rekna for *a-a* og finst paa sin stad under bokstaven *a*.

Endeleg hev eg gjort det bridget, at eg brukar dei *grammatiske nemningar* som er dei mest vanlege i skularne (sml. S. Hofgaards og D. A. Seips grammatikkar). Mine *Rettskrivingsreglar* kjem i sumar ut i ny utgaava, umarbeidde i samhøve med denne boki.

Daa Eskelands Norsk Rettskrivingsordbok kom ut (1906), skilde skrive-maaten seg fraa rettskrivingi i mi Landsmaals-ordlista i ymse smaating. No kjem ho i ny utgaava, og me — liksom ogso kyrkjedepartementet — hev daa gjort det me kunde, til aa beinka paa dette, so der ikkje skal vera nokon motstrid imillom dei tvo bøkene med omsyn paa rettskrivingi.

Endeleg maa eg faa segja *yverlærer P. Blix* stor takk for den verdfulle hjelpi han hev gjeve meg, med di han ikkje berre hev teke paa seg aa sjaa igjennom alt som vedkjem riksmålet, men ogso hev ofra boki i det heile ei like so grundig som kunnig saumfaring.

Kristiansand, januar 1911.

M. S.

1

2

3

Rettleiding

til hjelp ved bruket av ordlista.

1. Samansette ord er vanlegvis same ordslaget og hev same kynet og bøyngingi som sin *sisteled*. Difor hev eg oftast gjeve lite av slike opplysningar ved dei samansette ordi; i tilfelle kann ein daa finna det naudsynte under det ordet som er sisteled (t. d. um *avsyn* under *syn*, um *rotfesta* under *festa*).

2. Naar sisteleden er eit partisipp (t. d. *nedhoggen*, *mangsllyngd*, *djup-tenkt*, *aatlædd*), maa ein sjaa etter under *infinitiv*formi (nemneformi) av vedkomande sisteled (t. d. *avhoggen* under *hogga*).

Desse partisippforma adjektivi kann det elles vera best aa leggja litt nøgjare merke til med det same. Det er ovleg mange av deim, oftast med eit adverb til fyrsteled (t. d. *utskjemd*, *velbygd*, *sundstøytt*, *burtvend*, *nedbroten*, *nymaala*). No er me vane med det fraa riksmålet, at naar ein hev eit slikt samansett adjektiv, so hev ein ogso det tilsvarande samansette verbet i infinitiv osv. (t. d. *indlagt* — *indlægge*, *avbrutt* — *avbryte*, *oprunden* — *oprinde*). Men dette maa ein ikkje retta seg etter her; for i landsmålet er just det vanlege at det ikkje er samanskriving i verbet um partisippformi er samanskrivi, t. d. *nedhoggen*, men *hogga ned*, *innlagd*, men *leggja inn*; *ihopdriven*, men *driva ihop* (snøen er ihopdriven, men han driv ihop, og han hev drive ihop).

I det heile maa ein vara seg for ihopskriving av verb i slike tilfelle der ein ikkje kjenner at det fell godt i naturleg daglegtale.

Det viser seg jamt at folk hev vanskar med bøyngingi av partisipp og partisippforma adjektiv; men det vilde taka altfor mykje rom um ein skulde setja dei naudsynte opplysningar ved kvart ord. Difor set eg her ei lista yver bøyngingsendingarne for partisippet av dei ymse klassor av verb. Naar det so baketter eit slikt ord i ordlista stend eit tal (1—7), so viser det at dei naudsynte opplysningarne er aa finna under det tilsvarande talet her i lista.

Bøyngingslista for fyrrtid partisipp.

Infinitiv.	Notid.	Fyrrtid.	Mannkyn.	Kvinnkyn.	Innkj. kyn.	Fleirtal og bundi forma.
1. Sterke verb		bor , sung , tek ^{en}	-i	-e	-ne	
2. { døm a, fød a	-er	-de	-d	-d	-t	-de
2. { dryg ja, steng ja	-jer	-de	-d	-d	-t	-de
2. { vel ja, spyr ja, skil ja	vøl, spÿr, skil	val , spur , skill de	-d	-d	-t	-de
3. { syn a, møt a	-er	-te	-t	-t	-t	-te
3. { merk ja, tenk ja	-jer	-te	-t	-t	-t	-te
3. { kvet ja, dys ja	kvet, dys	kvat , dus	-te	-t	-t	-te
4. send a, vend a	-er	-e	>	>	-t	-e
5. fest a, sprett a	-er	-e	>	>	>	-e
6. tru, sy	-r	-dde	-dd	-dd	-tt	-dde
7. elsk a, kast a	-ar	-a	-a	-a	-a	-a

¹ *Adjektiv* som endar paa *-en*, vert ogso bøygd paa denne maaten. Dersom adjektiv endar paa *-jen* eller *-ken*, vert dei bøygd soleis:

kleng|jen, -i, -je, -ne; smeik|jen, -i, -je, -ne.

X

Denne lista kann elles læra oss ein regel som det kann vera vel lønt aa bita merke i med det same: *i alle linne verb er fleirtalsformi av partisippet alltid lik fyrstidsformi*; og naar ein tek burt endevokalen *e* av denne formi, so hev ein partisippformi i mannkyn og kvinnkyn eintal. Legg ogso merke til det, at i inkjekynsformi av partisippet legg ein aldri attaat roti baade *d* og *t*, men berre *t* eller *tt* («han hev bu|dt her lenge og gjor|dt dette», er soleis berre gale). I verb etter nr. 7 er alle desse formerne like og endar paa *a*.

3. *Nokre bøygningsreglar* som det er best aa kunna for den som brukar ordlista; for dei former som det her gjeld, finn han jamt ikkje ved dei ein-skilde ordi.

a) Fleirstavings substantiv som endar paa *ing*, fær i fleirtal endingi *ar*, anten dei er mannkyn eller kvinnkyn, t. d. ein *tulling*, fl. *tullingar*; ei *kjerring*, fl. *kjerringar*.

b) Fleirstavings substantiv som endar paa *nad*, fær i fleirtal endingi *er*, t. d. ein *skapnad*, fl. *skapnader*.

c) Fleirstavings substantiv som endar paa *ar*, fær i bundi fleirtal denne endingi brigda til *ane*, t. d. ein *skrivar*, b. fl. *skrivarane*, ein *prøyssar*, b. fl. *prøyssarane*. Sml. neste sida, den kgl. resolusjon punkt c.

d) Sume adjektiv er oppførde med endingi *ig*, andre med *ug* og atter andre med baade *ig* og *ug*. Men i stormengdi av desse ordi er det so ulikt med endingi i dei ymse bygdemaal, at ein jamt kann bruka den endingi som fell naturlegast i dei ymse ord, t. d. verdug og verdig, myndug og myndig.

e) Inkjekyns substantiv. Her er nok dei naudsynte former oppførde ved alle einskilde ord. Men her vert det so jamt synda mot hovudregelen, at eg finn grunn til aa slaa strik under han: *Alle inkjekyns substantiv paa 9 nær heiter det same i ubunde fleirtal som i ubunde eintal*, t. d. eit *hus*, fl. *hus*; eit *møte*, fl. *møte*; eit *eple*, fl. *eple*; eit *rike*, fl. *rike*.

Men ordet *barn* heiter i fl. *born*; og desse 8: *auga*, *øyra*, *hjarta*, *nyra*, *okla* (ankel), *hyrna* (hjerne), *nysta* (nøste) og *noda* (nøste), endar i eintal alltid paa *a* og vert bøygde soleis:

Eintal: *auga*, b. *auga*.

Fleirtal: *augo*, b. *augo*.

4. Vidare vil eg minna um, at dei jamt ikkje er medtekne i ordlista dei mannkyns substantivi paa *ar* og dei kvinnkyns substantivi paa *ing*, — som vert laga berre med aa leggja desse endingarne til eit verb. Desse ordi er so enkle baade i form og innhald, at kvar mann kann greida deim. Tek ein roti i eit transitivt verb og legg endingi *ar* til, so hev ein eit mannkyns substantiv som nemner *den som gjer gjerningi*, t. d. *driv|a*, ein *-ar*; *tal|a*, ein *-ar*; *sigl|a*, ein *-ar*. Legg ein derimot *ing* attaat, so fær ein eit kvinnkyns substantiv som nemner *sjølve gjerningi*, t. d. *spinn|a*, ei *-ing* ∅: den gjerning aa spinna; *vend|a*, ei *-ing*; *hogg|a*, ei *-ing*; *sy*, ei *-ing*.

Dersom verbet i infinitiv endar paa *ja*, maa ein leggja *jar* og *jing* attaat, t. d. *tenk|ja*, *jar*, *-jing*; *plog|ja*, *jar*, *-jing*; *sel|ja*, *jar*, *-jing*.

5. *Framandord*. Her er det uppteke berre sume slike som er greide i rettskrivingi. Andre som ein treng aa bruka, er det best aa skriva soleis som dei vert skrivne paa riksmaal. Men spursmaalet um skrivemaaten i framandord er so lite gjenomtenkt og so laus baade i riksmaal og landsmaal at *skulen maa ikkje taka det strengt i so maate*.

Dei framandordi som i riksmaalet oftast hev enda paa *tion*, er i ordlista oppførde med endingi *sjon* (*auksjon*, *stasjon*, *obligasjon*); men ein kaun bruka anten ein vil endingi *tion* eller *sjon*¹.

6. *Samanskriving av ord*. Her gjeld det like so fullt som um skrivemaaten i framandord, at det gjeng heller regellaust i baae maali. Eg hev

¹ I riksmaal vert det og for kvar dag meir vanlegt aa skriva desse ordi med *sj*. Difor hev dei her i boki fenge *, endaa denne skrivemaaten ikkje eigenleg er godkjend enno.

XI

difor prøvt aa stella det so fritt som moglegt i so maate. Det maa gjelda for nynorsken med, det som er godkjent for dansknorsken: «*Der maa i dette stykke være adskillig frihet*» (Aars og Hofgaard, Norske retskr.-regler, 4de oplag, s. 27).

7. *Valfrie former til skulebruk.* Kgl. resolusjon ^{10/6} 1910 hev godkjent visse valfrie sideformer til bruk i skriftlege arbeid paa skulen og til eksamen, men *ikkje i lærebøker*:

a) Endingi *e* (i staden for *a*) i ubunde eintal av vokalendande kvinnkyns substantiv, t. d. ei *vise*, ei *vike*, ei *snare*.

b) Endingi *er* i notid og *te* i fyrrtid (i staden for *ar* og *a*) i framande verb som endar paa *era*, t. d. *studerer*, *studerte*, *studert* (i staden for *studerar*, *studera*, *studera*); ein kann soleis bøygja desse ordi anten som *lysa* eller som *kasta*¹.

c) Endingarne *ane*, *ene* og *one* (i staden for *arne*, *erne* og *orne*) i den bundne fleirtalsformi av mannkyns og kvinnkyns substantiv, t. d. *gutane*, *bygdene*, *gjentone*.

d) Desse formerne¹ med *y*, *ø* og *o* (i staden for *jo* og *ju*).

For bjoda <i>vt</i>	kann ein bruka	by (byd, baud, boden).
» bljug <i>adj</i>	—»—	blyg.
» brjosk, ein, ...	—»—	brosk.
» brjost, eit, ...	—»—	bryst.
» brjota <i>vt</i>	—»—	bryta.
» drjug <i>adj</i>	—»—	dryg.
» drjupa <i>vi</i>	—»—	drypa.
» fjuka <i>vi</i>	—»—	fyka.
» fjot <i>adj</i> rask	—»—	fløt.
» fjota seg (a)	—»—	fløta seg (a) = fjotna.
» fjota <i>vi</i> flyte	—»—	flyta.
» fjotna (a)	—»—	fløtna (a) <i>vi</i> , akcelerere; forte sig (om et ur).
» frjosa <i>vi</i>	—»—	frysa.
» gjota <i>vt</i>	—»—	gyta.
» knjosk, ein, ...	—»—	knosk.
» krjupa <i>vi</i>	—»—	krypa.
» ljon, eit, ...	—»—	lyn.
» ljona (a) <i>vi</i>	—»—	lyna (te).
» ljuga <i>vi</i>	—»—	lyga.
» njosa <i>vi</i>	—»—	nysa.
» njota <i>vt</i>	—»—	nyta.
» njupa, ei, ...	—»—	nypa.
» rjoda ² <i>vi</i> styrte ned, drysse	—»—	ry (ryd, raud, roden).
» rjome, ein, ...	—»—	røme.
» rjota <i>vi</i> styrte ned, snorke	—»—	ryta.
» rjuka <i>vi</i>	—»—	ryka.
» rjupa, ei, ...	—»—	rypa.
» skjota <i>vi</i> og <i>vt</i>	—»—	skyta.
» skrjona, ei og <i>vi</i>	—»—	skrona.
» sljo <i>adj</i>	—»—	slø.
» sljoast <i>vi</i>	—»—	sløast.
» smjuga <i>vi</i>	—»—	smyga.
» strjuka <i>vt</i> og <i>vi</i>	—»—	stryka.
» trjosk, ein, ...	—»—	trøsk.
» trjota <i>vi</i>	—»—	tryta.

¹ Baae formerne er oppførde ved kvart ord.

² «*rjoda*» (ryd, raud, rode) *vt*, gjøre red, bestryke, vert alltid skrivre *rjoda*.

XII

Av punkterne a) b) c) kann ein fritt velja ein eller fleire, men maa daa bruka sideformerne i alle dei ord som høyrer inn under dei punktår ein hev valt; ein kann soleis t. d. ikkje skriva ei *vise* og ei *gjenta*, eller *studerar* og *adderer*, eller *gutarne* og *gjentone*. Under punkt d) kann ein bruka sideformi i so mange ord som ein vil; men sjølvsgt maa ein skriva kvart ord (kvar rot) konsekvent; ein kann soleis godt skriva *lyga* og *brjota*, eller *fjot* og *slø*, men ikkje t. d. *lyga* og *ljuga*, eller *lyn* og *ljona*, eller *sljo* og *sløast* — i same skriftlege arbeid.

Avkortingar og teikn.

(a)	tyder verb bøygt som <i>kasta</i> .	<i>smaf.</i>	tyder samansetningsform o: den form som ordet skal hava naar det er fyrsteled i samansetning.
<i>adj</i>	› adjektiv (tilleggsord).	(<i>te</i>)	› verb bøygt som <i>lysa</i> .
<i>adv</i>	› adverb (hjelpoord).	<i>vi</i>	› verb som ikkje tek objekt (intransitivt).
<i>b</i>	› bundi («bestemt») form.	<i>vt</i>	› verb som tek objekt (transitivt).
(<i>dde</i>)	› verb bøygt som <i>tru</i> .	<i>tal</i>	etter eit ord viser til det tilsvarende tal i <i>bøygingslista</i> paa sida IX.
(<i>de</i>)	› verb bøygt som <i>døma</i> .	[	framfor eit ord viser at det ikkje er godkjent.
<i>ei</i>	› kvinnekyns substantiv (namnord).	( )	umkring ein bokstav i eit oppslagsord viser at ein kann skriva ordet baade med og utan den bokstaven.
<i>ein</i>	› mannekyns do. (do.).	*	framfor eit ord viser at det vert skrive like eins paa landsmaal og riksmaal, berre med det undantaket, at um ordet endar paa <i>a</i> i landsmaal (t. d. * <i>visa</i> , ei; * <i>springa</i> , <i>vi</i>), endar det i riksmaal paa <i>e</i> (en <i>vise</i> , at <i>springe</i>).
<i>eit</i>	› innekyns do. (do.).		
<i>ell.</i>	› eller.		
<i>fl</i>	› fleirtal.		
<i>fyrirt.</i>	› fyrirtid.		
<i>imp</i>	› imperativ (bjodemaate).		
<i>inf</i>	› infinitiv (nemneform).		
<i>konj</i>	› konjunksjon (bindeord, festeord).		
<i>mots.</i>	› motsett.		
<i>n</i>	› nøytrum (innekyn).		
<i>pron</i>	› pronomen (byteord).		
<i>præp</i>	› præposisjon (høveord).		
<i>s. d. o.</i>	› sjaa det ordet.		
<i>sml.</i>	› sjaa til samanlikning.		
<i>sms.</i>	› samansetning, samansett ord.		

Rettingar og tillegg.

*Atterslag , eit, tilbakeslag, reaktion	bør verta medteke.
Barneplaga , ei, ...	skal vera Barneplaaga , ei.
Bjoda (byd, ...)	→— Bjoda og by (byd,
Bljug <i>adj</i>	→— Bljug og *blyg <i>adj</i> .
Blodvekkja <i>vi</i>	→— <i>vt</i> .
*Blyg = bljug <i>adj</i>	bør verta medteke.
Daudefrygt	skal vera Daudefrykt .
-dubla (a) <i>adj</i>	→— Dubla (a) <i>vt</i> og <i>adj</i> .
Dynamittpatron , ein, ...	→— Dynamittpatrona , ei.
Døyvast (a)	→— Døyvast (est, dest).
Ein gong og se gong	→— Ein gong og eingong , se gong.
Embætsbrev	→— Embættsbrev .
[<i>F. eks.</i> se <i>under</i> døme, eit, ...	bør staa millom „Fekar“ og „Fela“.
Fjagg , -a (a) = fagg, eit, og fagga	skal vera Fjagg , eit, pakkenelliker; hava med seg mykje — -a (a); -a paa seg mykje klæde; <i>sml.</i> fagg og fagga.
-fjells <i>adv</i> ; nordan- , austan- , osv.	bør verta medteke.
-fjelsk ; nordanfjelsk , <i>osv.</i>	skal vera -fjellsk ; nordanfjelsk , <i>osv.</i>
Fljot og fløtleik	→— Fljot og fløtleik .
*Flyta = fljota <i>vi</i>	bør verta medteke.
Forsegning , ei, meddelelse, redogjærelse; uttalelse	→—
*Furta (a) <i>vt</i>	skal vera *Furta (a) <i>vi</i> .
Fyrstekammer	→— Fyrstekammer .
Graa trast , ein, ...	→— Graa trast og *-trost , ein.
Grad , ein, ...	→— *Grad , ein (<i>fl</i> -er).
Grad og grade stokk	→— Grad og grade stokk .

XIV

Greidning , ein, ...	skal vera	Greiding , ein.
[<i>Gyva</i> og <i>gyvja</i> , se <i>gyva</i>	—>—	*Gyva = <i>gyva</i> .
Huka (a) <i>vt</i>	—>—	*Huka (te) <i>vt</i> .
Kannahenda og kann henda (mil- lom «Kanin» og «Kann»)	—>—	Kanhenda og kann- henda og kann henda .
Kjøltent	—>—	Kjøltennt .
Kvost , ein, ...	—>—	Kvost og *kost , ein.
Lukt , ei, = ange, tev, gim. -a (a) <i>vi</i> og <i>vt</i> , lukte reidskap, ein, <i>øsv.</i> ,		bør verta medteke.
Mekla (a) <i>vi</i> og <i>vt</i> mægle. -ar , ein, -arkontor , eit, ...	—>—	
Myrkloft , eit, ...	skal vera	Myrk(e)loft , eit.
*Natterangel , ein, ...	—>—	Natterangl , ein og eit.
*Nypa , ei, = <i>njupa</i> , ei, ...		bør verta medteke.
Ormstungen <i>adj</i>	skal vera	Orm(e)stungen <i>adj</i> .
Partisipp , eit, particip		bør verta medteke.
Prestelæra , ei, prestelærd	skal vera	Prest(e)læra , ei, pre- st(e)lærd.
Prinsipp , eit, grundsætning. -fast <i>adj</i> , -laus <i>adj</i>		bør verta medteke.
Prosess , ein, = rettssak, ei; kje- misk —	—>—	
Rasegalen <i>adj</i> , rasekolla, ei, ...	skal vera	Ras(e)galen <i>adj</i> , ras(e)- kolla, ei.
Ræmast (a)	—>—	Ræmast (est, dest).
*Saga (a) <i>vt</i> sage, skjære med sag		bør verta medteke.
Seg (sin) <i>pron</i> , sig (sin)	—>—	
Sigar , ein, cigar. -bok , ei, -ett , ein, -røyk , ein, <i>øsv.</i> , ...	—>—	
Sjef , ein, chef; bank , teater- sjefsgard, ein.	—>—	
Sjæleangest , ei	skal vera	Sjæleangest , ein.
Sjæledjup , ein, ...	—>—	Sjæledjup , eit og <i>adj</i> .
Skavlved , ein.	—>—	Skavved , ein.
*Slag , eit, smæk; *hjerter-	—>—	Slag , eit, smæk; hjerter-
Sletta [è] (er, slette)	—>—	Sletta [è] (er, slette).
Slimast (a) <i>vi</i>	—>—	Slimast (est, dest) <i>vi</i> .
Sløra (a) <i>vt</i> bølge	—>—	Sløra (a) <i>vi</i> bølge.
Stor-kar , ein, <i>sml</i> . storfolk <i>fl</i> .		bør verta medteke.
Sveipa (te)	skal vera	Sveipa (te).
Tilstaa (-staar, *-stod, -staatt) <i>vt</i>		bør verta medteke.
Til stadar og til stades	skal vera	Til stadar og tilstades .
Tolmodig <i>adj</i> taalmodig		bør verta medteke.

Um kverv , ein, ...	skal vera	Um kverv , ein, og
		-kverve , eit.
Uppeseta	—>—	Uppeseta .
Ut viklast, *-ling , ei, ...	—>—	Ut viklast, *-vikling , ei,
		1
*Verk , eit; *dag, -jarn , ...	—>—	*Verk , eit; *dag, jarn ..
Vevl , ein, ...	—>—	Vevl , ein.

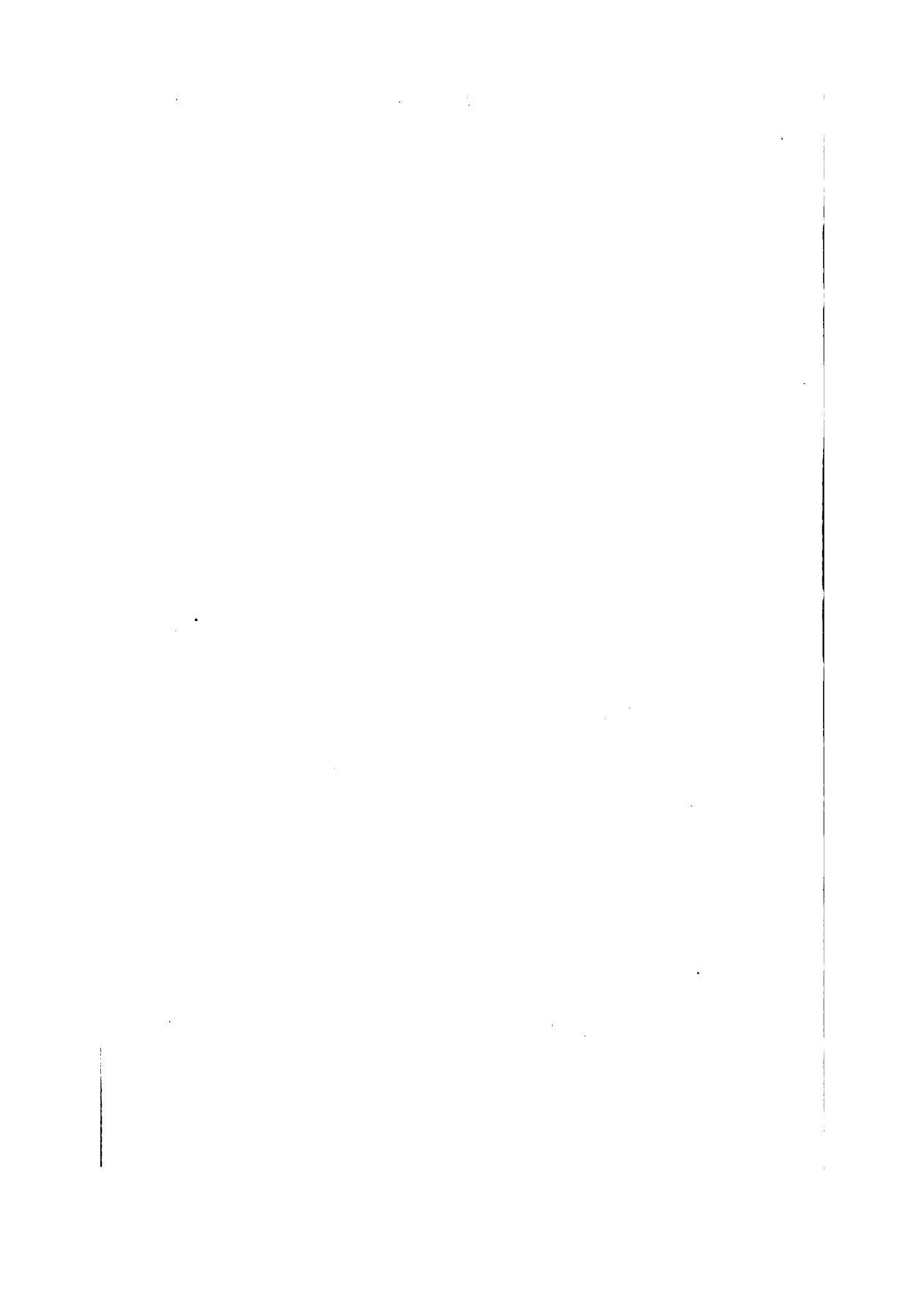
Mer. Fremst i boki er det litt ugreida med nokre framandord.

Alle dei ordi som vanligvis hev havt endingi *tion*, kan ein skriva anten ein vil med endingi *tion* eller *sjon*. Men her skulde dei alle vera oppførde med endingi *sjon* (t. d. *addisjon*, ein). — Alle dei ord som endar paa *i* og hev kynsmerket *ein*, skal ha kynsmerket «*ein* og *ei*» (t. d. *difteri*, ein og ei). — Alle verb som endar paa *era*, skal hava bøygningsmerket «(*a*) ell. (*te*)» (t. d. *addera* (*a*) ell. (*te*)).

Desse ordi bør hava *: **gildt, adv, *hastig, *klein, *klining, *lakesild, *midskrift, *og, adv, *paaklædd, *pall, *rekommandert, *rikka (a), *sevja, ei, *skurdonn, ei, *tæger* (fleirtal av *taag*, ei), **trykning, *tyna, *vekselobligasjon, *bli, *blir* (under *verta*).

Desse ordi bør ikkje hava *: *begynna, blomster, etikk, gudsdyrking, maal-før, naturdyrking, seksalning, toppmaal, tyrk.*

A.

A, ein (*fl a'ar*), **a-ljod**, ein.
Aa, ein (*fl aa'ar*), bokstaven aa.
aa-ljod, ein.

***Aa**, ei (*fl -er*), liten elv.

***Aa!** o! akl! ah!

Aa, at (infinktivsmerke). **Aa skriva**, aa tru.

Aa præp (= paa) bare i visse sms. og ordlag: att aa bak tilbake paa ryggen; aa ende opret. **aabot**, **aa-henda vt, osv.**

Aa|band tverbaand paa kløv. **-benda vt** stramme aabandet. **-bin(e)**, eit, særsyn. **-bit**, ein, frokost. **-bits-tid**, ei.

Aaborr, ein, abbor (*fisk*).

Aabot, ei, aabodsersetatning.

Aa|brant, ei, elvebakke. **-brot**, eit, jordfald ved elv.

Aa|breidsla, ei, sengeteppe. **-brennja**, ei, paatrængende person. **-brenjlen** 1 paatrængende. **-bruig** = **-bry** og **-bryen adj** skinsyk. **-bryskap**, ein, skinsyke. **-bud**, ei, aabod, vedlikehold av en gaard man bruker uten at eie den; aabodspligt. **-buda (a) vt** istandsætte (husene). **-budfall**, eit, forsømmelse av aabod. **-buen adj** nærgaende. **-burd**, ein, avgrøde; landfæste. **-byrgjast** og **-byrgsla (a) vt** garantere. **-byrgsla**, ei, borgen, kaution. **-byrgslelaus adj** fri for ansvar. **-bota vt** forbedre, gjøre istand. **-dags adv** sent paa dag.

Aadr, ei (*fl -ar*), en aare, blod, vats. **-lata vt** aarelate.

***Aadrift**, ei, tømmerdrift paa elv. **-drivar**, ein, tømmerfløter.

Aa|faatt adj n manglende, som er at rette paa; uryddig; det er so **-faatt her**. **-fall**, eit, paastrømning, angrep. **-falla vt** angripe. **-fengjen** 1 berusende. **-flyge**, eit, hidsighet.

Aa|fløy, ei, liten baat ell. fæрге.

Aa|fløygd 2 og **-fløygjen** 1 ivrig, hidsig. **-føra vt** paanøde (en noget). **-gang**, ein, tilstrømning, indryk, overhæng. **-ganga vt** overhænge. **-gangsam adj** paatrængende. **-gjegn**, ei, lyst til at vække oppmerksomhet. **-gjengd** 2 og **-gjengen** 1 anmassende. **-gjengs adv** midt imot. **-gøya**, ei, kritisksyk person. **-hatig adj** uforsonlig. **-henda vt** begripe; **eg kunde ikkje** — meg paa det. **-heng**, eit, anhang. **-kapp**, eit, veddekamp. **-kappast vi** kappes ivrig. **-kast**, eit, plage, sykdom. **-kava (a) vi** drive haardt paa. **-kave**, ein, tummel. **-kavt adv** voldsomt.

Aaker, ein (*fl aakrar*), **-blom**, **-bruk**, **-høna** = **-rikksa**, **-kaal**, eit, **-land**, **-lauk**, ein, **-rikksa (fugl)**, **-se- nap**, ein, **-teig**, ein, osv.

***Aa|klæde**, eit, sengeteppe. **-klæde- vev**, ein, **-koma**, ei, følge, virkning. **-korn**, eit, ekenøtt. **-kost** og **-kosta**, ei, jevning paa suppe. **-kuva adj** = kuven.

Aal- adv (smáf. av all) helt, særdeles.

Aal, ein, spire, strimmel, stripe; ***aal**, ein (*fisk*). **-a seg (a) sno sig; smáf. aale.**

Aa|lag, eit, foresat arbeide, paa- læg. **-laga (a) vt** lægge staa paa øks. **-laup**, eit, sykdomsanfald.

Aaleine *adj* alene, enslig.
Aaleita *st* overhenge. **-leiten**
adj paatsengende.

Aalende *adv* aldeles; — **vaat** =
 aalvaat.

Aalgjengd 2 og **-gjengeleg** *adj*
 gjængs, almindelig. **-grøn**, **-graa**,
-gøyen *adj* utaalmodig. **-huga** *adj*
 fast bestemt, forhippet.

Aalit, *eit*, utseende, ansigtsfarve.

Aalit [i], *ei*, tillid. **-sam** fordrings-
 fuld.

Aal kjend 2, **-ljøs** *adj*, **-ljøs** *dag*
 høilys dag.

Aalmannamøte, *eit*, offentlig
 møte.

Aalmannveg, *ein*, alfarvei.

Aal menn *adj* (*n* -ment) alminde-
 lig. **-e**, *eit*, kommune.

Aalmenneleg *adj* almindelig.

Aal menn [ing], *ein*, almenning;
 almenheten. **-ingssak**, *ei*, offentlig
 anliggende. **-skap**, *ein*, almindelighet.

Aalmenta, *ei*, publikum. **-moe**,
ein = ølrøyk.

Aalmuge, *ein*, almue. **-folk**,
-mann.

Aaloga [ø], *ei*, paalæg, noget paa-
 lagt.

Aal skapa *adj* helt skikket, «som
 skapt» til noget. **-skya** *adj*, **-svart**
adj, **-trøyta**, *ei*, endelig slutning.

Aalut *adj* som har striper (*aal*)
 langs ryggen.

Aalvaat *adj* gjennomvaat. **-vak**
 og **-vaken** *adj* helt vaaken. **-velt** *adj*
 helt hvælv. **-velta**, *ei* (= aavelta)
 omveltet stilling. **-veltes** *adv*.

Aalvor, *eit*, og **-a**, *ei*, alvor.
-leg, **-sam** *adj* alvorlig tilsinds. **aal-**
vorsmann, **-ord**.

Aalvæta *vt* gjennomvæte. **-yrk**
adj meget travel (*om tid*). **-øt** *adj*
 ikke kræsen, graadig.

*Aama, *ei*, aame, larve.

Aa maala (*a*) *vt* bringe paa bane.
-minna *vt* paamine. **-mæle**, *eit*,
 daddel.

*Aand, *ei*; *sml.* Ande, *ein*, om
 Guds Aand.

Aand [heimen], **-leg** *adj*, ***-ma-**
ning, *ei*, **-røyst**, *ei*, ***-syn**, **-tru**, *ei*,
-verd, *ei*, aande verden.

Aand full *adj*, ***-ig**, **-laus**, **-løysa**,
ei, ***-rik** *adj*.

*Aandsadel, *ein*, **-arbeid**, *eit*,
*-armod, *ei*, **-danning**, *ei*, **-evnor**, *fl*,
*-foster, *eit*, ***-fri** *adj*, **-fridom**, *ein*,

*-frisk, **-gaavor**, *fl*, **-stemna**, *ei*,
 aandsretning. ***-sterk**, ***-svak** *adj*,
*-tvang, *ein*, **-veik**, *osv*.

[*Aar*, *ei*, blodaare, se *aadr*.

Aar, *ei* (*fl* -ar), aare til roning,
smsf. aare.

*Aar, *eit*, **-a** *seg* og **-ast** (*a*) vokse
 godt (*om grøde*). ***-bok**, *ei*, **-bot**, *ei*,
 bedre avgrøde. **-byte**, *eit*, veksel-
 bruk. **jaar** *adv*.

*Aare, *ein*, arne, ildsted. **-stad**,
ein, **-steln**, **-stova**, *ei*.

Aaretta *seg* (*a*) komme til be-
 vissthet, orientere sig.

*Aarette, *ein*, en kile til utvidelse
 av en træagle.

*Aargang, *ein*, av en avis; noget
 som gaar hele aaret. ***-gangs** (bruk,
 kvern, sag, vatn *osv*).

Aarhella, *ei*, arnesten, gruesten.
 [*Aarhundrad*, se hundradaar,
eit.

*Aaring, *ein*, aarsvekst; aarsgam-
 melt dyr; *tri*, *fl*, *osv*.

*Aarle *adv* tidlig om morgenen.

Aarleg *adj* aarlig. ***-maal**, *eit*,
 leiga paa maal.

Aarsavle, *ein*, og **-avling**, *ei*,
 et aars avgrøde. **-bil**, *eit*, **-bolk**, *ein*.
-born *fl* barn fra samme aar. ***-dag**,
-gamall (**-høy**, ***-kalv**, ***-kid**, ***-korn**,
osv, *hei osv*. fra jaar). **-løn**, *ei*,
-mot, *eit*; det kjem attil motet blir
 just et aar siden sidst. **-mun**, *ein*
 (*sml.* dagsmun). ***-møte**, **-skot**, *eit*,
 aarsskud paa planter.

Aarstaden *adj* som har staat et
 aar. **-stødt** *adv* i hvert aar.

*Aarsital, ***-tid**, **-vokster**, *ein*,
 aarsvekst.

Aarvak og **-vaken** *adj* aar-
 vaaken.

Aarvand (*n* -vandt) *mots.* **-viss**.
-veg, *ein*, aaring; aarsavl. ***-viss**
 (*n* -visst) som bærer grøde jevnt hvert
 aar. **-von**, *ei*, utsigter for grøden.

*Aas, *ein* (*fl* øser) (*Odin*, *Tor*
osv). ***-ynja**, *ei*.

*Aas, *ein*, bjelke; bergryg; akse;
 hjul, jord- (*i navn som Aashild*,
Aasulv; *Asgjerd*).

Aa/sansa (*a*) *vt* anskue. **-sans-**
ing, *ei*, anskuelse. **-sansingslærnad**,
ein, anskuelserundervisning. **-sansings-**
midlar *fl*, **-sansleg** *adj* anskuelig.

Aasa/trui aasatroen. ***-tor**.

Aasbrot, *eit*, **-brun**, *ei*, skrænt.
-ende, *ein*.

Aasgard Aasgaard.
 [Aasgardsreien, se Oskereid, ei.
Aas|leides *adv* (sml. skog).
 -lende, eit, bakket landskap. -lendt
adj, *-mark, ei, -rygg, ein.
Aastad, ein, -gang, ein, aasteds-
 befarung. -møte, -sak.
Aasud, ei, fyldingsfjæl i dør, *osv*.
 ***Aasyn**, ei, et aasyn; paasyn.
 *-søte, eit, *-søtesrett, ein, -søkjen 1
 paatrængende.
Aat *præp*, — veggen; det høver —
 honom; arbeida — ein for nogen;
 boki — læraren; finna — dadle, kri-
 tiserer; leggja — trykke ell. slaa haardt
 til; gjera — for verk; bera seg —
 opføre sig; hjelpast —, skilfast —;
 det er — og myrknar begynner at
 mørkne. *Blir brukt i sms. med en
 mengde participier: -lagd, -sett,
 -vend osv.*
 ***Aat**, eit, det som sater, tærer
 (*utøi, myg osv.*). -a, ei, spisning,
 lokkemat.
Aa|tak, eit, anstrengelse. -taka
 seg anstrenge sig. -tal, eit, og
 -tale, ein, daddel. -talslaus udadlet,
 udadlelig.
Aat|bering, ei, og -bersla, ei,
 bruk av medicin; fremgangsmaate.
 -burd, ein, og -ferd, ei, adfærd. -fin-
 ning, ei, feilfinder, kritiseren. -finn-
 sam kritiksøk. -funnen (*fl funne*)
 kritisert. -funnig = finnsam.
 -gaa (dde) *vt* iagtta. -gjerd, ei, re-
 paration, kurering (sml. gjera — for
 tannverk). -halden *adj* paaholden,
 streng. -hug, ein, oppmerksomhet,
 oftertanke. -huga *adj* oppmerksom.
 -koma, ei, adkomst. -leid, ei, anled-
 ning. -liden *adj* nær utløpen (*om tid*).
 -lædd 6 utledd. -løgje, eit, latter,
 latterlig ting. -nøgja *vt* tilfredsstille.
Aatoka, ei, sygdomsanfald (*hos dyr*).
Aatrenne, eit, rendeløkke. -ror,
 ein, adkomst for baat. -søkjen 1
 paatrængende. -søknad, ein, angrep.
Aattande 8de; kvar — dag.
Aatte 8; -daggamall *adj*.
Aattedagsmot, eit (sml. aars-
 mot). -verk, eit, en ukes arbeide;
 et ottedages ur.
Aatte|kanta *adj* ottekantet. -skil-
 ling, ein, -ti 80. -tiande 80de.
Aatt|ring, ein, og -æring, ein,
 baat med 8 aarer; storbaat.
Aatvik, eit, tilnærmelse; hjelp.
 -sam hjelpsom.

Aa|velta, ei, omhvelvet stilling.
 -verk, eit = ovverk. -verka (a) *vt*
 tilvirke. -verke, eit, skogarbeide.
 -vetnes *adv* oven vande. -vint *adj n*
 møisomt, travelt.
 ***Abbedissa**, ei, abbet, ein.
Abes|a, ei, ABC. -barn, eit, -bok.
 ***Abnorm** *adj*, -skule, -skule-
 stell, eit.
 ***Absolut** *adj* evig; uavhengig,
mots. relativ.
 ***Abstrakt** *adj* (= usøyneleg),
 som bare er tenkt; *mots. konkret*.
 ***Addera** (a) lægge (tal) sammen.
 *-ition, ein, = ihopleggjing.
 ***Adel**, ein, -boren, -eg *adj*,
 *-skap, ein.
 ***Adels|brev**, *-gods, -mann,
 *-styre, eit, -velde, eit, -ætt, ei,
osv.
 ***Ad|jektiv**, eit, *-jektivisk *adj*,
 *-junkt, ein, *-jutant, ein.
 ***Admini|stration**, ein, *-stra-
 tiv *adj*, *-strera (a) *vt* styre, lede.
 ***Adoptera** (a) *vt* opta som sit
 eget barn.
 ***Adres|sa**, ei, *-sat, ein, *-se-
 bok, ei, *-sera (a).
 ***Advent** og -a, ei, -sundag.
 ***Adverb**, eit, *-ial *adj*.
 ***Advokat**, ein, høiesterettsakfører,
sml. *riks- og *stats-.
 ***Acro|plan**, eit, luftskib uten bal-
 long.
 ***Affek|tation**, ein, se tilgjerd,
 tilskaping, ei. *-tert *adj*.
 ***Affæra**, ei, sak, anliggende, for-
 retninger.
Aftan og *eftan*, ein (*fl -tnar*),
 jol-, nyaars-. -song aftensang i kir-
 ken. -s|verd, ein, mellemtid om efter-
 middagen. *I sms. blir ellers mest brukt
 ordet kveld, s. d. o.*
Aga (agjer, agde) *vi* slingre.
Aga (a) *vt* ave, skrømme. -e, ein,
 frygt, respekt.
Agel|aus tugtlos. -leg imponc-
 rende. -melster, ein.
 ***Agent**, ein, *agentur, ein, *agen-
 turforretning, ei.
Agesam frygtindgydende; farlig.
Agg, eit, sindsuro; ærgrelse; nag-
 -a (a) *vt* nage, forurolige.
 ***Ag|tation**, ein, *-tator, ein,
 *-tera (a) *vi*.
 ***Agn**, eit, lokkemat (*især til fisk*).
Agnebing, ein, et avlukke for
 agner, s. d. o.

- ***Agner** *f* av ogn, *s. d. o.*, avner. -fall, eit, kornets for tidlige visnen.
- Agn|hald**, eit, og *-or, ei, mot-hake (*paa fiskerkrok osv.*).
- Agnut** *adj* fuld av agner.
- ***Agrar**, ein, landmandsven, *-isk.
- ***Agronom**, ein, *-isk.
- ***Agt**, ei, opmerksomhet; gjev agt!; pleie. *-a (a) *vt* agte; vogte. -ande *adj* værd at agte paa, paalidelig. -ig omhyggelig.
- ***Akademi**, eit, -kar, ein, studert mand. *-sk *adj*.
- ***Ake|bakke**, ein, *-føre, eit, -greida, ei, -slede, ein, *osv.*
- ***Akevitt**, ein (*brændevin*), *-flaska, ei.
- ***Akkord**, ein (*i musik*); en avtale. -dera (a) *vi*.
- ***Akkumulator**, ein, *-mulers (a).
- ***Akkusativ**, ein.
- ***Akrobat**, ein, gymnastik-kunstner. *-isk *adj*.
- ***Aks**, eit (*paa korn*); *aks paa nøkkel heter* skjegg. [*Akse*, jordakse, se aas.
- ***Aksel** og -sl, ei, en bergknold, berghammer.
- ***Aksla** (a) *vt* aksle, løfte oppaa sig; — seg trekke paa skulderen.
- ***Aksler** *f* av oksl, ei, skulder. -bein, -blad, -breid *adj*.
- ***Akt**, ei, handling (*i skuespil*), dokument.
- ***Aktie**, ein (*f* aktiar), *-brev,
- ***kapital**, ein, *aktionær, ein.
- ***Aktiv** *adj* mots. passiv; *aktiva og passiva.
- ***Aktor**, ein, offentlig anklager.
- Akva|rell**, ein, maleri med vandfarve. *-rium, eit.
- ***Ål** (*for adal*), ein, kjerne; *i visse sms.*: -fura.
- Al**, eit, fostring; det som blir fostret. *-a (æl, ol, alen) *vt* nære, føde, fostre.
- ***Alarm**, ein, = staak, oppstyr, *-signal; slaa —.
- ***Album**, eit.
- Alda**, ei, stor bølge, havbølge.
- Alda**, ei, frugt (*især træfrugt*, *eppler osv.*).
- Aldaar**, eit, frugtaar.
- Aldedal**, ein (= baaredal), bølgedal. -drag, eit, *osv.*
- Aldgard**, ein, frugthave. -land, eit, *osv.*
- ***Alder**, ein (*f* aldrar), *-dom, ein, -domsforsyting, ei.
- Alders|skil**, eit, aldersforskjel. -svip, ein, alderdomsutseende. -tillegg, eit.
- Aldra** *adj* aldrende. -ast (a) ældes.
- Aldri** *adv* aldrig; um det var — so godt.
- Aldrig** *adj* aldrende, tilaarskommen.
- Ale|dyr**, eit, tamt dyr. -fugl, ein, -gaas, ei, -tre plantet træ.
- Ål|fura**, ei, kjernefuru. -god *adj* kjernefrisk (*om træ*).
- ***Alk|a**, ei (*øjefugt*); kivagtig person. -a (a) *vi* yppe kiv.
- ***Alkohol**, ein, *-ist, ein.
- all *adjektivendelse*: gam-, frost-, grin- *osv.*
- All** (all, alt, alle) *adj* al, hel; alle saman; det er alt eit likegyldig; tilpas; *alt i alt; alt i eitt *adv* meget hyppig; *alt ihop; eg vart vaat all igjennom gjennemvaat; alt som tildast(e); all dagen; dagen er all.
- ***Allé**, ein, — lauvgang.
- Alle|hande** *adj*, -leis *adv* paa alle maater.
- ***Aller** (o: allra, *gammelnorsk flertals eieform av all*: av alt, av alle) *adv* foran superlativ. *Skrives ikke sammen med det paafølgende ord* aller best, helst, høgst, det aller heilagste *osv.*
- Alle** saman alle sammen.
- Alle** slag, *alleslags (= allslags), alle stader, alle tider, alle ting.
- Allevisst** og allvisst *adv* i alle fald; i særdeleshet.
- All|fares** *adv* i det hele. -heimen universet. -jamt *adv* jevnlig.
- *-magt, ei, -megtig *adj*. [*Allra*, se aller.
- Allsaman** og all saman (*n* allsaman og alt saman, *f* alle saman) *adj* i sin helhet. allskyns alskens.
- All|slags** *adj*, -stad *adv* allesteds. -stødt *adv* stedse. -tid *adv* altid. -ting, -veg *adv* altid. *I stedet for allslags, allstad, alltid og allting brukes alle slag, stader, tider, ting, naar man vil ha hvert av de to led mere særskilt betonet.*
- All|vis** *adj*, -visst *adv* (= allevisst og i all vissa), -vitand, eit, alvidenhet. -vitande *adj*.

- ***Alm**, ein (*træ*), -bork, ein, -lauv, -skog *osv.*
Almanakk og -a, ei, almanak.
-aar, eit, -maanad, ein.
Aln, ei, en alen; alnemaal.
Alnekram, eit, -lang *adj.*
*-maal, eit, *-vis *adv.*, ogsaa *i -vis.
Alparne *b. fl.* Alperne.
Alsdyr, eit, avlsdyr. -ku, ei, *osv.*, *sml.* eldes.
***Alt** *adv.* allerede; det er — gjort; — fraa fyrste dagen.
***Altan**, ein, = høgsva, ei.
Altar, eit, -bok, ei, -brød, eit, -gang, ein, nadvernådelse.
Altarsfolk; ganga til altars; altarskor [ø], altarvln, ein.
***Alternativ**, eit, = tvikaar, eit; *alternativ, *adj.*
***Altfor** *adv.*
***Alt i alt**.
***Altruisme**, ein, *mots.* egoisme.
Altso *adv.*
Alt som tidast(e), og **alt** som oftast(e) *adv.*
***Aluminium**, eit, *alun, eit, -vatn, eit.
***Alv**, ein, skogaand. -eld, ein (*en hudsygdom*). *-gust, ei (*etslags utslæt*). -kona, ei, -næver, ei (*etslags mos ell. lav*). -skot, eit (*etslags sygdom*). -skoten *adj.*
Ama (a) *vt* gnide, varme, anstrenge; — paa paaskynde (nogen).
Ambar, ein (*fl.* -brar og -barar), et træk med lok og hank. -bod, ei, redskaper.
Ambætta (a) *vi* stelle med kreaturene.
***Amen**, ja og amen.
***Amerika**, -nar (*fl.* -narane), *-nsk *adj.*, -sjuke, ein.
Amesam *adj.* masende, streng.
Amla (a) *vi* arbeide, stræve; kives.
Amlød, eit, en nar. -a (a) *vi* gjøre fortræd.
***Amma**, ei, og (a) *vt* amme.
Ampa (a) *vt* besvære.
Ampe, ein, besvær; tilsyn som kræver stadig nærvær. -bunden, -fast, -laus, -n fordringsfuld. *-r (*fl.* ampre) plagsom. -sam besværlig. -stikka, ei, brysom person.
Am|sa (a) *vi* drive paa; -ster, ein, travelhet. -stra (a) *vi* skynde paa.
***Amt**, eit, -mann, -mannsembætte, eit.
- ***Amts|agronom**, ein, -grensa, *-kontor, -skule, *-ting *osv.*
***An** *adv.* (*optat fra tysk*); *i uttryk-kene*: det gjeng an lar sig gjøre, og det kjem an paa, samt *i nogen fra tysk optagne ord som anbefala, angrep, angripa osv.*
-an *adverbialendelse*, -en, nord-, sunn-, inn-, vest-vær, aust-til *osv.*
***Ana** (a) *vt sml.* det berst meg fyre, koma i hug.
***Analog** *adj.*, *-i, ein.
***Analy|sa**, ei, *-sera (a) = løysa upp (*i sine grunnbestanddele*).
***Anar|ki**, eit, *-kisme, ein, *-kist, ein, *-kistisk *adj.*
***Anatom**, ein, *-i, ein, *-isk.
***Anbe|fala** (te) *sml.* gjeva godt lov, leggja godt for; tilstyrkja søknaden. *-faling, ei.
***And**, ei (*fl.* ender), en and.
And (*forstavelse*) imot. -føttes *osv.*
Anda (a) *vi* aande. -ast ut-aande, dø.
***Andagt**, ei, *andagtsbok, andegtig.
Andbakkes *adv.* mot bakken.
-benk, ein, bänk ved bakvæggen.
Andberr (n -bert) tør (*om luft*).
Andbæres *adv.* (∴ mot bølgerne), baklængs. -dør, ei, bakdør.
Ande, ein, aand, ∴ Den heilige Ande, Guds Ande (*ellers heter aand ei aand*).
Ande, ein, aande. -drag, -draatt, -laus, -løysa, -rom, eit = pusterom, eit, -røyr, -strøym, ein, -tak.
Andfanges bryst mot bryst. -farast *vi* omfares paa veien. -fares *adv.* i uavbrutt række. -føla, ei, gru. -føleleg forførdelig. -følen bekymret. -fötta (a) *vt* sette motvendt. *-föttes *adv.* motvendt. -geina, ei, motstander. -gjeglast (a) tviste. -hæles *adv.* baklængs. -hæres mot haarene. -kremleg uhyggelig. -kvøm motbydelig.
Andlaat, eit, sidste aandedrag; liggja i -om.
Andlett *adj.* let at indaande (*om luft*).
Andlit [i], eit, ansigt; *smaf.* andlits.
And|log og -løg 2 lattermild. -løgja *vt* bringe i latter. -løgjen 1 latterlig; lattermild. -mod *adj.* forpustet, stakaandet.
And|negler *fl.* revner ved negle-

retterne. **-nes**, eit, **-ordast (a)** disputere. **-ov** [ó], eit, stansning (av baat).

***Andpusten** *adj* ... and mod.

Andra (a) *vi* gaa blindt avsted.

Andra, ei, og **-ing**, ei, beslag under slødemei.

Andror, ein, roen mot vinden. **-sjø** motstrøm. **-skarves** *adv* mot kantene.

Andsloppen (*fl* -sloppne) aandeløs, forpustet.

Andstøv, eit, omkvæd. **-straum**, **-støyingar** *fl* sammenbragte barn. **-svar**, eit, ansvar. **-svarleg**, **-svarslaus**, **-svarsløysa**, ei, **-svøvd** 2 ikke søvni i ret tid. **-synes** *adv* mot hinanden, vis å vis. **-søles** *adv* mot solen ☉; fra vest mot øst.

Andteppa, ei, snue. **-tept** *adj*.

Anduga (a) ængstes. **-uge**, ein, bekymring. **-vaken** søvnløs. **-varp**, eit, auk. **-varpa** (a) *vi*, **-ved**, ein = mot ved, ein. **-vegesbenk** = andbenk. **-vër** motvind. **-vig** *adj* tver, vranten. **-vigt** *adv* paa tverke. **-vind**, ein. **-voka**, ei, søvnløshet. **-yrja**, ei (= skilaam, ei), skispor. **-yrke**, eit, verktoil, emningstræ. **-øren** motvillig. **-ør**, ei (= onder, ei), etslags kort ski. **-øva** (de) *vi* (av andov, eit) holde tilbake med aarnerne. **-øve**, ein, motstræv. ***-øving**, ei, roen imot.

***Anekdote**, ein. *sml.* rispa, ei.

Anga (a) *vi* gi lugt, dufte.

Anga, ein, lugt, duft, *sml.* muske; **-laus**, blomsterange.

***Anger**, ein, **-full**, **-laus**, **-sam** ømsindet.

Angest, ein, ***-rop**, eit, **-sveite**, ein.

***Angra** (a) *vt*. **-en** ømsindet.

***Angrep**, eit, ***-gripa**.

***Anilin**, ein.

Ank, eit, jammer, bekymring.

***-a** (a) *vt* og *vi* klynke, beklage.

***Anke**, ein, bekymring. **-full**, **-laus**, **-løysa** ubekymrighet.

***Anker**, eit (*b. fl* ankeri); til **-ers**. ***-ra** (a) *vi*.

Anksam ængstelig.

Anlegg, eit, anlæg (*men ikke* = givnad); **-ja** *vt*.

Ann (*n* ant) virksom, ivrig; *i n*: magtpaaliggende; det er ant um det haster. **-a** (a) *vi* haste, **anna** seg skynde sig.

***Annal**, ein, = aarbok, ei.

Annan (onnor, **anna**, *fl* og *b* andre) en anden; den næste; **annan**

kveld, onnor **vika**, **anna aar**. *Merk annandag om den 2den dag i de store høitider: annandag jol osv. Ellers heter nummer 2 alltid den andre: «Fredrik den 2dre» (ikke «den anden»).*

Annan, **kvar** (onnor**kvar**, **sunnakvart**) hver anden. **-stad** *adv* andensteds.

Annarleis anderledes. **-s** *adv* ellers. **-sinne** *adv* en anden gang. **-stad** andensteds.

Annast (a) ha travelt, drive paa.

***Anneks**, eit.

Annlig *adj* arbeidsom, travel. **-sam** virksom. **-send**, ei. **-vinn** (*n* -vint) besværlig.

***Anonym** *adj* namnlaus. ***-itet**, ein.

Ans, eit, tilsyn, røgt. **-a** (a) *vt* og *vi* skjette, agte. **-ande** *adj* værd at agte paa. **-en** og **-ig** *adj* oppmerksom, paapasselig.

***Ansjos**, ein, ***-daase**, ein.

Anten — eller *konj* enten — eller.

Antikk *adj*. = forn. ***-kvar**, ein, ***-kvarisk** *adj*. ***-kvitet**, ein.

***Antillope**, ein, ***-septisk** *adj* smittedrepende.

Antra (a) *vi* gjøre motsigelser. **-ing**, ein, opponent.

***Ap**, eit, drilleri. ***-a**, ei, apekat.

***-a** (a) *vt* drille; **-a** seg innpaa ein, **-ast** ved (med) ein.

Apall, ein (*fl* -ar og aplar), **-blom**, ein, **-gard**, ein, **-graa** *adj* graaskimlet (*om hest*). **-hage**, ein.

***Apatitt**, ein (*mineral*).

Apekatt, ein, **-leg** og **-sam** *adj* drillevoren. **-skap**, ein, narrestreker. **-spel**, eit, **-stikka**, ei, drillevoren person.

***Apo** **kryfsk** *adj*, ***-loget**, ein, ***-logetisk** *adj*, ***-logi**, ein.

***Apostel** (*fl* -stlar), ***-stolisk** *adj*, ***-tek**, eit, ***-tekvara**, ei.

***Appellera** (a) *vt* = anka inn.

***Appelsin**, ei.

***Applaudera** (a) *vt* og *vi*, ***-s**, ein.

***Ar**, ein (*fl* ar), = nymaal, eit (*et flatemaal paa 100 rutemeter*).

Ara *adj* besk (*om mel*). **-smak**, ein.

Arabia, **-mann** ell. **arabar**, ***arabisk**.

Aralds tid arilds tid.

Arbeid, eit, ***-a** (**-er**, **-beidde**), **-sam** *adj*.

Arbeidsauke, ein, unødig mœie.

-beine, eit, verktøi. *-fær *adj*, *-lag, eit, arbeidsselskap; skikkethet for arbeide. -laus *adj*, -løysa, ei, *-maur, ein, en meget flittig arbeider. -meneskje, eit, -slag, eit, -velde, eit, ell. -velder *fl* (*hunkjøn*) redskap. -øykt, ei, *osv*.

*Ard, ein, *-a (a) *vt* pleie med ard. -jarn, eit.

Are, ein, = ørn, ein. -fjør, ei, -klo, ei, -unge, ein, *osv*.

*Arg *adj* slem; fortrydelig. -a (a) *vt* ørgre, tirre. -ast harmes; forværes. -eleg og -leg *adj* fortrædelig. -skap, ein, -voren *adj* vranten.

*Aristokrat, ein, *mots.* demokrat, *-krat, eit, *-kratisk *adj*.

*Aritmetikk, ein, *-metisk *adj*.

*Ark, eit, papir.

*Ark, ei (*paa hus*), pakt-arki paktens ark.

*Arke|tal, eit, *-vis *adv*.

*Arkitekt, ein.

*Arkiv, eit, *-kivar, ein, *-kæolog, *-kæologisk *adj*. *Riksarkivet.

*Arm, ein, arm.

*Arm *adj* ulykkelig, svak, utmagret; fattig; han veit ikkje si -e raad. -a (a) *vt* svække; forarme. -ast *vi* svækkes.

Arm|band, eit, -bøst, ei, skytebue. -hol, eit (*paa skjorte*). -hola, ei, hulningen under armen.

Arm|ing, ein, arm person, stakkar.

*od, ei, møte; svakhet; armod. -odsam *adj* mæisommelig, kummerlig.

*Armod|dom, ein, -folk *fl*, -leg *adj*, -mann, ein.

Arm|slit, eit, -sliten *adj* svækket i armene. -staup, eit (= hol og hola). -staal, eit, kraft i armen.

*sterk, *-styrke, ein, -veik *adj*.

*Arrest, ein, *-ation, ein, *-era (a) *vt*.

*Art, ei, *-a seg (a) arte sig. -ast *paa* ligne, slegte *paa*.

*Artikel, ein (*fl* -klar), litet avsnit; dei tri artiklarne.

*Artilleri, eit, *-st, ein.

*Artium, *eksamen artium studenteksamen.

*Arts|merke, eit, -namn, eit.

*Arv, ein, -avgift, ei, -boren *adj* arveberettiget. -laus *adj*, -lut, ein, arvelod. -sak, ei, -skifte, eit, -takar, ein; *se ellers* erve.

As, eit, gjæring. -a (a) *vi* bruse, storme; mase.

Asa (es, os, ase) *vi* bruse op; gjære.

Asall, ein, -bær.

*Asen, eit (*b fl* asni), æsel.

*Asep|tin, ein, *-tisk *adj* smittefri.

*Asfalt, ein, *-era (a) *vt*.

Asia, -mann og *-t, ein, *-tisk *adj*.

Asjett, ein, liten tallerken, dessert-tallerken.

*Ask, ein, asketræ; sæske; liten bøtte med ett haandtak; *smaf.* *aske.

*Ask|se, ein = sjølspekjing, ei. *-t, ein, *-tisk *adj*.

Askrast (a) *vi* gyse, oprøres.

Asn, eit, tummel, oppløp. -a (a) *vi* stimle sammen.

*Aspi|rant, ein, *-rera (a) til (*f. eks. et embede*).

*Assessor, ein, medlem av en ret; byretts-, høgsteretts-.

*Assu|rans, ein, = trygding, ei. *-randør, ein, *-rera (a) *vt* = trygda.

Assurance|præmi, ein, *-sum, ein.

Assyrar, ein, -la, *-isk *adj*.

*Asters, ein (*en havevekst*).

*Astma, ein, = kvævesykja, *-tisk *adj*, = kvævesjuk.

*Astronom, ein, *-l, ein, *-isk.

As|vêr, eit, stort uveir. -vint *adj* (*om arbeide*) yderst besværlig.

*Asyl, eit, = livdeheim, ein.

*At konj.

Atal|l (n -alt) tירrende. -sleg *adj* fortrædelig.

*Ateis|me, ein, = gudsnegtning ei. *-t, ein, *-tisk *adj*.

*Atelier, eit, = kunstverkstad, ein. *fotografisk —.

Atgeir, eit, etslags spyd.

*At|lanteren Atlanterhavet.

*las, eit, kartbok. *-let, ein, *-letisk kjæmpesterk ell. stor.

*Atom [ó], eit, udelelig smaapartikel av materien.

Att (*sml. atter*) *adv* tilbake, igjen; — aa bak tilbake *paa* ryg; — aa fram, snu — fram (*sml. snu upp ned*).

Attaat *prap* nær indtil. -brend 2, -svidd 2, -grodd 6 *osv*.

Attan 18.

Attan *adv* bakfra. -aat.

Attande 18de.

Attan|etter, -for, -paa, -til.

Attar|e, -st *adj* bakre, bakerste. -leg *adj* værende noget baknt.

Att-ende *adv* = tilbake.
Atter, eit, det gjeng til -s tilbake.

Atter *adv* tilbake til tidligere sted ell. stilling, paany; etterlatt, tilovers. Ordet er førsteled i en mængde sms. og blir da ofte forkortet til **att**, særlig i adjektiver (attfunnen, -gløymd, -sydd osv.) og i alle dobbeltsammensætninger (framattkomen, utattskriften, utattjaga, umattgjord, heimattrelsa osv.). Her nedenfor blir da kun noen av disse sammensætninger nevnt.

Atterbera, ei, bakstrøm. -bød, eit, -driven, gjendreven. -fall, eit, tilbakefald. -gang, ein, tilbakegang. -gangar, ein, gjenganger. -gift *adj* gift paany (ogsaa uppattgift). -gjeld, ei, gjengjæld. -gjenga, ei, gjenganger. -gløyma, ei, kvinde som er blitt sittende igjen, *f. eks.* ugift. -grodd *6 adj*, -hald, eit, tilbakeholdelse. -halden tilbakeholdt; tilbakeholdende. -hogg, eit, mothugg. -kast, eit, tilbakekast. -kjensla, ei, gjenkjendelse. -laten *adj* igjenlukket. -lega, ei, = ækra, ei. -lit [1], eit, anger. -lita (a) *vi* angre. -ljod gjenlyd. -lysing, ei, dagbrækning. -løst *adj* igjenlaast. -løysing, ei, -løyst *adj* gjenløst. -nekkje, eit, tilbakefald (av sygdom). -renne, eit, og -renning, ei, i baat = -bera, ei. -rom, eit, = bakrom. -sig [1], eit, sagtelig tilbakehenden. -skin, eit, gjen-skin. -sleng, ein, voldsomt tilbake-støt. *-sting, ein, etslags søm (paa tvi). -støda, ei, levning. -syn tilbake-blik. -tak, eit, gjentagelse. -veg, ein. -vinning, ei, gjenerhvervelse.

*Attest, ein; daaps-, *preste- osv.
 *-era (a) *vi*.

Attetter *adv* bakover, agterover (mots. frametter). -for *præp*. -hjaa *præp* nær ved. -i *præp*, -i baaten, halda -i, vera -i vegen for. -keik *adj* bakoverbøiet. -leides *adv* tilbake. -lenges *adv* baklængs. -med *præp*, -paa *præp* og *adv* ekstra paa kjøpet.

Attpaa kast, eit, gjentat forsøk. -sleng, ein, ekstratillæg. -venda, ei, ekstratur.

Attrå (a) *vt* flytte tilbake. -ra seg gaa fra sit ord. -rast *vi* forsinkes; forarmes.

Attum *præp* = bakum. -under *præp*, -ved *præp* nær ved. -yver bakover.

Aud *adj* øde, ubebodd.

Aud- (en forstavelse) ikke vanskelig.
 *Audiens, ein, foretræde; faa —, gjeva —.

Audkjend 2 let at kjende. -mjuk ydmyg. -mykja *vt*, -mykt, ei.

Audn, ei, øde tilstand. -na (a). *vi* bli øde. -skap, ein (= -n), -sleg *adj* øde, kjedelig.

Audsynleg og -synt *adj* let at se. -truen *adj* lettroende. -var *adj* yderst varsom. -vis *adj* enfoldig.

Auga (b -a, fl -o, -o), -bit [1], eit, øiensvie.

Angelaus *adj* øieløs; forblindet.

Anger, ein, ur,rødfisk. -nakke, ein.

Angestingar, ein, og -styng, ein (et insekt).

Augfarang, ein (øiensygd). -illska, ei, -kverving = synkverving. -kvite, ein, -leite, eit, synskreds. -nagle, ein, pupil.

Augneblink, ein, -bragd, ei, uttryk i øinene. -brun, ei, øienbryn. -haar, -hinna, ei, -hola, ei, øiehulning. -kast, eit, -klaae, ein, øienklæe. -kleima, ei, slim i øinene. -kraa, ei, og -krik, ein, -kvarm, ein, -lag, eit, -løk, eit, -maal, eit, øiemaal. -méd, eit, -mein, eit, skade paa øinene. -merke, eit, -par, eit, -saur, ein, slim i øinene. -stad, ein, sted man har fæstet øinene paa. -stein, ein, -syn øiesyn. -tenar øientjener. -verk, ein, øiensmerte. -vik, ei, øienkraa.

Augvitne, eit, øienvidne.

Auka (a) *vt* forøke. -ast forøkes, vokse.

Anke, ein, forakelse; tilføiet stykke. -glas, eit, forstørrelsesglas. -mun, ein.

Aukjing, ei, -la (a) *vt* forøke. -na (a) forøkes. -nad, ein, tilvekst. -ning, ei, forøkelse.

Auksjon og *auktion, ein, -s|hamar, ein, -kostnad, ein, *-plakat, ein.

Aul, ein, kvannestilk. -a (a) *vi* kripe, slæpe sig frem; myldre.

Aumleg *adj* svak, skrøpelig, ringe.

*Aur, ein, grums; sandjord, grusjerd. -a (a) *vt* grumse; bortskylle (jord).

*Aurbakke, ein, grusbakke.

-benk, ein, jordbænk. -botn, ein, haard grusjerd.

Aure, ein (fl aurar), ørret (fisk).

Auren *adj* grusagtig. -fôr, ei, øverste fure paa en aker. -grunn, ein = -botn. -lenda, ei, og -lende, eit, -lendt *adj*, -ut *adj*, -velta (-velter,

-velte) *vt* bryte op jorden dypt. -væta, ei, grundvand.

Ausa, ei, og (øys, auste, aust) *vt*; -a vatn, -a baaten. -ei, ein (*fl* -lar), en øse med skaft. -kjer, eit, øsekar. -regn, eit, styrtregn. -rom, eit (*i baat*).

Aust, ein, øst, østsiden; fraa —, i —, ogsaa *adv.* -etter, — i fjellet. -agder østre del av Agder.

Austan *adv* østen. -draatt, ein, og -drag, eit (*om vinden*). -etter vestover (*mots. austetter*). -fjells *adv*, -for, -til, -vêr, eit, -vind, ein.

Austjarleg *adv* noget langt mot øst. -bygding, ein, -bær *adj* noget østlig (*om vind*).

Auster, ei, en øse = ausa, ei.

Auster, ein, øsning; øst; or austre fra øst; til austers mot øst.

Austerland (*i Asien*). -landsk, -lending, -lendska, ei, -sida = austsida. -øtt, ei, østkant.

Austetter østover; aust i.

Austlandet (*i Norge*), -landsk, -lending, -lendska, ei, -lengst øst ligst. -mann, -røn *adj* nordlig (*om vind*). -sida, -vend 2 heldende mot øst.

*Autentisk *adj*, ***tomat**, ein, ***tomatisk** *adj*.

*Automobil, ein, og ***bil**, ein.

*Autoritet, ein.

*Av. (*I bygdeemaalene heter dette ord baade av, a', aav, aa', og (sammensatt med ut) uta', 'ta', utaav, utaa' og 'taa'*); det ryk av branden; sumt av det; hava gagn av noko; det vart mann av den guten; ein knapp av sylv; skjelva av frost; kvar vart det av honom? vera god av seg; venja seg av; stokken gjekk av midt paa; dei hev pløgt av *o*: ferdig. (*I en mængde tilfælde der rikemaalet har vendinger med av (gjøre sig fortjent av; en mand av ære; huset er bygget av arkitekten osv.) bruker nynorsken andre ordslag.*)

Avaat, eit, avøting. -angast (a) vi miste duften, dovne. -audn, ei, vanlykke. -bakleg *adj* avsidesliggende. -belitt avgræsset. -berkja *vt* avbarke. -herr *adj* blottet. -bit, ein, skarp tilrettevisning. -bolka (a) *vt* avdele. -bragsleg besynderlig. -brigde avvikelse. -brikjeleg = avbragsleg. -brot, eit, -brøyte, eit, forandring. -brøyting, ***-bygd**, ei, avsides bygd. -bøle, eit, -dagast (a), -dagning, ei,

-dags (bil, leite, tid). ***-dal**, -deggjast avdugges. -deilda *vt* inndele. -deilling, ei (*især om soldater*).

Av di *konj, sml.* for di og med di. ***Avdrag**, ***-draatt**, ein, -drygd 2 utsat, opsat. -drygsla, ei, -duka, avsløret. -duld 2 dulgt, fortiet. -døla, ei, avkrok. -eksa *vt* treske. -elda, ei; i -elda i forfald. -eldast svækkes av alder. -elde, eit, yngel.

[*Aventas* fornøielse.

Avfal ledig, tilovers. -fall, eit, -fardag avskedsdag; dødsdag. -ferd bortgang, død. -fjella *adj* helt nedgaat (*om solen*). ***-gang** (***avgangsklassa**, ***-prøva**, ***-tid**). -gapa *adj* forgapet. ***-gift**, ei, -gjerd, ei, -gjersla, ei, avgjørelse. ***-gjord** 2 besluttet, avsendt. -gnag, eit = avaa, eit. -greidd 2. -greidding utredning. -grunn, ein, ***-grøde**, eit, en grøde. ***-gud**, -hald, eit, -halden hindret. -hall *adj* fraheldende. -heldra utskjeldt. -henda *vt*, -hendes *adv* forkjert. -hogg, eit, -hoggen avhugget. -hol, eit, -hovda (a) *vt* avta hodet. ***-ingar** *fl* = avsetor.

*Avis og -a, ei, = blad, eit; dagblad, vikeblad.

Avkall, eit; gjeva avkall paa. -kast, eit, -kjenneleg meget forandret. -kjøme, eit, avkom. -klaga *adj* avskaffet, avsatt efter klage. -klyvja (a) *vt*, -klæda *vt*, -koma, ei, produkt. ***-krok**, ein, -kvitta *adj* avbetalt.

Avl, ein, kraft, med -e; esse; smidje-. ***-a** (a) *vt* erhverve, avle, skaffe. **Avlaa**t, eit, ophør; avlad; til -s tilovers.

Avlaga *adj* bragt av lave. -landsvind = fraalandsvind. ***-lang** *adj*, -lata *vt* avstaa. -laup, eit, -laus ledig, løpsk.

Avle, ein, arbeidsutbytte.

Avleggjar, ein, = setkvist. -leid, ei, uriktig retning. -leida *vt* utsatte, opsatte, avlede. -leides *adv*, -leiding, ei, avledning. -leites *adv* av syne. -leivor *fl* levninger.

Avlessam driftig, forsynlig.

Avlessa *vt* avlæsse. -letta, ei, etslags kaker. -liden *adj* forleden; ogsaa død.

Avllig *adj* sterk, kraftig. ***-ing**, ei. **Avllita** og -litt *adj* med avvikende farve. -loa (a) *vt* dræpe. -loda (a) *vi* avhøste. -lysing, ei, mørkning; ophævelse. ***-lyst** ophævet. -løta, ei, utidig klynk.

-løysning, ei, -maaling, ei, skildring. -minne, eit, amindelse. -munds *adv* for sent. -mølling, ei, avmaaling. -not [ò], eit, skade. -prent, eit, -prenting, ei, avtryk. -rand, ei, gjenstaaende utkant. -reidd 2, -reidsla, ei, tilredning, irettesættelse. -rekning, ei, -retta (a) *vt* henrette. -riss, eit, og -rit, eit. -rot, eit, avfald. -røme, eit, avkrok. -segja frasige sig. -setnad, ein, avsetning paa varer. -setor *fl* rendegarnsrester ved vævning. -sett avsat. -sides, -skapa fordreiet. -skapleg uformelig. -skil, eit, adskillelse, avsked (avskilst-time, -stund, -tale, *osv.*). -skipast (a) komme i ulave. -skjerding, ei, avknappelse. -skoga *adj* blottet for skog. *-skrift, ei, kopi. -skrøms, ei, -skrømd 2. -skrømeleg, -skurd, ein, avskaaret stykke. -skyggjing, ei. *-slag, eit. -snøyding, ei, -sop, eit, søppel. -sovna *adj* indsovnet, hensovet. -spegling, ei.

Av stad og **avstad** *adv* avsted (*i talen ofte avkortet til stad*).

Avstengd 2, -stengsla, ei. -stig, eit, avstikker. -stivla *adj* hindret, tilbakeholdt. -stygd 2 avskrækket; forarget. -styggja *vt* forarge. -styra *vt* tale til rette, forebygge strid. -sveip, ein, avkrok. -syn, -umsyn. -synes *adv* av syne. -syrgd 2 anset som tapt. -søla, ei, - baksøla. -sølt liggende i skyggen. -tak, eit, avtagelse; fotografi. *takster, ein, avgift. -tal, eit, og -tala, ei, *-tala (a) *vt*, -tald 2 fraraadd. *-tale, ein, -telkning, ei, -telja *vt* fraraade. -tina *adj* avtødd. -torna *adj* avtørret. -trykk eit, -tøk *adj* vild, ustyrilig.

Avundra (a) *vt* beundre; -undring, ei, beundring. -vand 2 avvænnet. -veg, ein, -vega (a) *vi* gaa av veien. -veges *adv* avsides. *-venda *vt* avverge. -verdes *adv* urimelig (*om pris*). -vik, eit, avvikelse. -øyda *vt* utrydde, -øyding, ei, ødelæggelse. -øygja *vi* ta sine øine fra, -- sleppa augo av.

B.

B, ein (*fl* b'ar), b-ljod, ein.

*Baade — og *konj* baade — og.

Baee *pron* begge to.

Baag hinderlig. -e, ein, hindring. -na (a) bli vanskelig.

*Baal, eit, -brend 2 brændt paa baal.

Baar, ei, bærebør. *-a, ei, og (a) bølge.

Baareidal, ein, -still *osv.*, baarut *adj*.

*Baas, ein, -bunden *adj*, -rom, eit, *osv.*

*Baat, ein, *-farm, ein, *-lag, -laus, -leid, ei, farvand for baat. -leiga, -løysa, ei, -reide, ein, *-rip, ei.

*Baats|hake, ein, -lengd, ei, -lut, -mann, -ro *vt* bugsere. -ror, ein, roning.

Baat|stød, ei, landingsplads. -syn, -ved, ein.

*Bad, eit (*især varmt*; = laug, eit). *-a (a) *vt* bade; varme. -stova, ei, tørrehus.

*Bade|gjest, ein, *-hus, *-kona, *-rom, eit, -stad, ein, *osv.*

Bagga (a) *vt* plage, trykke. -e, ein, bylt, pakke; ein klods.

*Baier, ein, *-sk *adj*, *-sl, eit.

*Bajas, ein.

Bajonett, ein.

*Bak, eit, en bak, ryg; lasta folk paa -et, att aa —, *se under att*.

*Bak *adv*. *Er meget brukt i sms.*; — i baaten, — og framme.

*Baka (a) *vt*, -r, ein, en baker.

Bakar|dag, -hus, -omn, ein, *osv.*

*Bak|binda *vt*, -egges *adv* bak fjeldkanten. *-bord, eit, venstre side paa fartøi; *mots.* styrbord.

Bakels, eit, bakkels (*et slags kaker*).

Bak|fjordung, ein (*av slagtet dyr*). *-hun, ein, halvplanke.

*Bakk, ein, halvdek forut paa fartøi; et brett.

*Bakk *adv*, slaa —. *-a (a) (*sjøuttryk*).

*Bakke, ein, -brun, ei, øverste bakkekant. -lende, eit, -mun, ein, den fordel at staa høiere (end en anden) i bakken. *-slg, eit.

Bakkut, *adj* bakket.
*Baklaas, eit, vranglaas; det gjekk i — lar sig ikke laase op (*ogsaa i overført betydning*). -leides *adv* tilbake. -lenges *adv* baklængs. -lest *adj* (*av lass*). -lid, ei, dalside søm vender mot nord. -lides *adv* i baklien. -meis, ein, vidjekurv at bære paa ryggen. -ol, ei, halerem (i sæle). -rom, eit, bakværelse; bakrum i baat. -ryfte, eit, bakstykke (*f. eks. i skjørt*).

Baks, ein, løftestang. *-a (a) *vt* flytte med baks.

Bak|sele, ein, -sett *adj* baklastet. *-sida, ei, *-skut, ein (*i baat*), *-slag, eit, tilbakeslag; slag bakfra. -sleng, ein, slæng ell. støt bakfra; baksmæk. -stamm, ein.

Bakster, ein, bakning; ophetelse. -bord, eit, -dag, -fjøl, ei, -floyg, ein, -gogn, ei, -hella, ei, -jarn, eit, -kjeyle, eit, -knoda, ei, -kona, ei, -mjøl osv.

Bak|stova, ei, *-stykke, eit, -søla, ei, skyggeside. -sølt *adj* vendt fra solen.

***Bak|tala** (a) *vt*, -tale, ein, -tyggja *vt* bakvaske. -veges *adv* bakut, tilbake. -vend 4.

***Bakterie**, ein.

***Bal**, eit, støi; besvær. *-a (a) *vi* støie; stræve.

***Balan|se**, ein, = jamvegt, ei. *-sera (a) *vi*, -serstong, ei.

Bald *adj* bold, djerv, tapper.

Balderbraa, ei, kamille, kraveblomst.

Baldra (a) *vi* larme, skralde; skravle.

***Balje**, ein, *vaske-.

***Balkong**, ein, = høgsva, ei.

***Ball**, ein, slaa —, snø-.

***Ball**, eit = dansarlag. *-a (a) *vi* og *vt* sammenvikle, vikle ind.

***Ballast** og barlast, ein.

Ballett, ein, teaterdans.

Ballblom, ein, = holleblom.

***Ballong**, ein, en kort, vid glasflaske; *luft-.

Ball|slaaing, ei, -slaatt, ein, og -spel, eit, -tre, eit.

Balsam *adj* møisom, besværlig.

***Bal|sam**, eit, *-samera (a) *vt*.

Bal|styren og *-styrig *adj* vild, ustyrlig. -styring, ein.

***Bambus**, ein, -røyr, ei, *-stav, ein.

***Bamse**, ein, bjørn.

***Bana**, ei, og bane, ein, jarn-, kile- (se jarnveg).

***Banan**, ein, banan.

Band, eit, baand, jarn-, pynte-; leggja — paa seg, *mots.* slaa i av seg. -a (a) *vt* baande; pryle. -stokk, ein, forbindingsstok i bygning; stok at binde i.

***Bane**, ein, død; dødsårsak; det vart hans —; -beig, ein, dødssvakhet. -drykk, ein, -hogg, eit, -mann, ein.

Bane|mann, -meister, ein (*ved jernbanen*).

***Bane|saar**, eit, -slag, eit, *-sott, ei, -styng, ein, -støyt, ein.

Banevaktar, ein, banevogter.

***Bank**, ein, *spare-, *privat-.

***Bank**, eit, pryl. *-a (a) *vt* banke.

Bank|bod, eit, *-bok, ei, *-direktion = -styre. *-direktor.

***Banke**, ein, *sand-.

***Bank|forretning**, ei, -kasserar, *-kontor.

***Banko|brev**, -setel, ein.

Bank|stell, eit, bankvæsen. *-styre, eit, -tilvisning, ei, bankanvisning.

Bann, eit, hindring; forbud; interdikt, ban. -a (a) *vt* og *vi* forby; forbande, bande.

***Banner**, eit, = fana, ei.

Banning, ei, -lysa *vt* forbande, lyse i ban. -lyst *adj* og -sett sat i ban. -skap, ein, banden. -støytt = -sett.

***Bar**, eit, fure-, *gran-. -a (a) *vt* barstrø.

[*Barakke*, se brakka, ei.

***Barbar**, ein, *-i, eit, *-isk *adj* = villmannsleg.

***Barber**, ein, *-a (a) *vt* = raka, skeggja.

Bard, eit og ein, kant, rand, bredd.

Bardage, ein, strid, kamp, slagsmaal.

Barde, ein, kant av en elv ell. grøft.

***Bark**, ein, tremastring med rær paa de to forreste master.

***Barka** (a) *vt* garve. barkeløg, ein.

***Barke**, ein, strupe. -kul, ein, og -kyla, ei, og -kyle, eit, adameplet.

Barlast og *ballast, ein, -a (a) *vt*.

***Bar|lind**, ei, -løg, ein, maltvand.

***Barm**, ein, forside, bryst. -a (a) *vt* beklage; -a seg jamre. -eleg *adj* beklagelig.

***Barn**, eit (*fl* born), -a *adj* frugt-sommelig.

Barnalder, ein, -bunden *adj*, ***-dom**, ein (-døms)elsk, ein, *-ven, ein), -døme, eit.

***Barne**|**bok**, ei, -bragd, ei, barneskik. *-får = barnfår. -ferd, ei, -gjenta, ei.

Barneiga og -eign, ei, barnefødsel.

Barne|**lag**, eit, barneskik, barneselskap. -leika, ei, *lærdom, *-maal, -minne, -plaga, ei, barnesygdom. -seding barneopdragelse. *-sko, -snygg, ein, barnenykker. *-stol, ein, -taus, ei, -tull, ein, vuggesang. -uppseding, ei, = seding. *-verk, eit.

Barnfår, ein, -fostra, ei, -fostring, ei, -fodd 2, -god, -kona, ei, -laus, -løysa, ei, -lyd, ein, barneflok. -saarke, ein, utslæt hos barn. -seng, ei, barselseng (barnseng|feber, ein, -kona, -kost, ein, -mat osv.). -sjuk, -sken *adv* uerfaren. -sleg barnlig, barnagtig.

Barnsunge, ein, -sl, eit, barselgilde.

***Baro**|**meter**, eit (*b. fl* -metri).

***Barrikade**, ein = gatetengje, eit.

Barsok 24de august.

***Bas**, ein, førstemand; han vart -en; spela -en; *note-

***Bas**|**a** (a) *vi* drive sterkt paa; -a paa; -a utyver; -a i seg.

***Basar**, ein.

***Baska** (a) *vi* plaske, tumle, arbeide sterkt. basken strævsom. *basketak, eit.

***Basm**|**a**, ei (*i* vev), *-a (a) *vt* inddele i basmer.

***Basme**|**tal**, eit, *-traad, ein.

Bass, ein; syngja —, spela paa -en.

Basseng, eit, bassæng.

***Basse**, ein; vill-, rase-.

***Bast**, eit, *-a *vt* binde med bast. bastereip, eit.

***Basun**, ein, etslags lur. -a (a) *vi*, -røyst, *-tone osv.

Bata (a) *vi* gavne, nytte, hjelpe; det -r ikkje stort.

***Bataljon**, ein.

Bate, ein, gagn, fordel. -byte, eit, fordelagtig bytte. -laus, -leg, -von, ei.

Batna (a) *vi* bedres.

***Batteri**, eit.

Baug, ein, ring.

Bauk, ein, -a (a) *vi* rote, grave, stræve tungt. -ut oprotet.

Baula (a) *vi* brøle (*om* koen).

Bauna, ei, bøne. baunesupa, ei.

Baus stolt, stormodig. -a (a) *vi* buse frem. -e, ein, stormand.

***Baut**, ein, *-a (a) krydse.

Bautastein, ein.

***Be-** (*ubetonet forstavelse i nogen ord som er optat fra tysk*).

Béd, ein, dyne, underlag.

***Bed**, eit (*i* haven), = seng; *blomster- = blomsterseng.

***Beda** (bed, bad, beden) *vt* og *vi* bede; indbyde; anode; gjøre bøn; ganga og -a ell. -a seg tigge. -dag og *bededag, -lag, eit, omgangskreds.

***Befal**, eit, de befalende (*i* hæren).

*-a (te) *vt*, *sml.* beda, bjoda, paaleggja, segja til. *-ing, ei.

[*Begge*, se baee.

***Begynna** (er, begynte) *vt sml.* byrja, taka aat ell. til, fara til.

Behalda (held, heldt, halden) *vt* beholde, *sml.* faa, hava, njota.

Beig, ein, svækkelse, mén. -ut svakelig.

Bein, eit, ben, knokkel (*ikke gjerne om fot*).

Bein *adj* like, ikke krocket; ikke vanskelig. -a (a) *vi* jevne, rette; hjelpe.

Bein|**brot**, eit, benbrud, -broten *adj*.

Bein|**e**, ein, og -a, ei, lettelse, haandsrækning.

Bein|**faren** og -farande *adj* som ikke gaar omveier, grei.

Bein|**fils**, ei, bensplint. -gras, eit (*en plante*). -grind, ei, benbygning; benrad. -hard *adj*.

Beining, ei, hjelp, lettelse. beiningsskorg, ei.

Bein|**ka** (a) *vt* jevne, rette; det -kar seg jevner sig. -kløyvd 2 ikke vrien. -køyrd 2 = -faren.

Beinksam tjenstvillig, hjelpsom.

Bein|**leid**, ei (fara -leidi), -leides *adv*, -leik, ein, til -leiks *mots.* til kroks. -leist, ein, *mots.* par-leist.

Bein|**sleg** *adj* retlinjet. -stig, ein, snarvei. -styren *adj* likefrem; fremfusende. -svaren *adj* apenhjertig. -t *adv* like frem. -vaksen *adj*, -ved, ein, kristtorn. -veg, ein, -veges *adv*.

Beinverk, ein, smerte i benene.

***Beis**, ein, *-a (a) *vt*, *-ing, ei (*paa træ*).

Beisk *adj* besk, bitter. -a, ei, -leg *adj*, -leik, ein, -na (a) *vi*.

Beisl, eit, bissel. -a (a) *vt* lægge bissel paa (*hest*).

Beist, eit, et best; kreatur.

Beit, ei, kvistfór (*til kreatur*); en kant; knipe; verta i —.

Beita, ei, agn; græsning; mor-
gon-.

Beita (er, beitte) *vt* og *vi* hvæsse; krydse sig op; spænde fore; græsse; beise; *hertil* -a, ei, og *-e, eit; fjell-, *tv*l-.

***Beitel**, ein (*fl* beitlar), en meisel.

***Beite**land græsgang. -mark, ei, -rett, ein.

Beitskia, ei, sidestolpe ved dør-
aapning.

Bekk, ein (*fl* bekkjer); bekkje-
drag, -far, eit, -flske, eit, -sig, eit, -sytra, ei, *øsv*.

Bekra (a) bræke. -e, ein, en vær.

Bêla (a) beile. -ar og -e, ein.

Bêlebrev, -maal, eit, trolovelse. -mann, ein, -stemna, ei, -vand kræsen paa beilere.

***Belg**, ein (*fl* belgjer) belg; buk. -a (a); -a i seg. -flaa flaa skindet av som en hel sæk.

Belgia, -folk, -mann, -r (*b. fl* belgiarane), *-belgisk.

Belgvott, ein, helvante, = heilvott, lovevott og bladvott.

***Belja** (a) brøle, skrike høit.

Bella (er, bellte) *vi* formaa, ut-
holde.

Belling, ein, = fetling, ein, hud av dyrets lemmer.

***Belte**, eit, -stad, -sylgja, ei.

Bemla (a) *vi* plaske; drikke me-
get.

***Bend**a (er, bende) *vt* bøie, sætte baand paa. -ast (-est, -est) kjæmpe. -e, eit, baand, rep.

Bendel, ein (*fl* bendlar), baand paa kornbaand. -band bændelbaand.

Bendsel, eit, løs ombinding.

***Bengel**, ein (*fl* benglar).

Benk, ein (*fl* benkjer); benkjar-
gaava, ei.

Benkjefot, -rekkja, ei, -vigsla, ei, *øsv*.

***Bensin**, ein.

Bera, ei, = binna, ei, hunbjørn.

Bera (ber, bar, boren) *vt* bære.

Berar, ein, -løn, -pengar.

Bereputa, ei, -stol *øsv*.

***Berg**, eit, bjerg, klippe; *smaf*. berg.

***Berga** (a) *vt* bjerge, beskytte, redde.

Bergaadr, ei, aare i berg. -blom = -fru. -drop, eit, og -drope, ein = dropstein, drypsten.

Bergeleg bjergelig. *-løn, ei.

Bergemillom *adv* fra bjerg til bjerg.

Bergeraad, ei, og bergings-
raad, ei.

***Berg**fast, *-fetta, ei, vedbend.

-fru, ei, stenbræk. *-gylta, ei =

-sugga, ei. -kjent *adj n* hjergfuldt.

-kong, ein, -kunna, ei, -kunnig *adj*,

-lende, eit, -lendt *adj*.

***Berg**ning, ei, *-ningsløn, ei,

-sam *adj* forsynlig. -sugga, ei, læbe-
fisk.

Bergul, ein, bjergugle. *-verk, eit.

Berja (bêr, barde) slaa; — floke slaa henderne varme.

Berja, ei, lag med kornbaand til tresking.

Berkast (a) bli bar for sne.

Berkja (berkjer, berkte) *vt* av-
ta barken. -jen i haard, tør.

Berm, ein, berme, gjær.

-bernd (av barn); ein-, *tv*l-.

Bernstein, ein, = rav, eit.

Berr (n bert) bar, blottet. -a (a) *vt* blotte. -ast *vi*, -arma *adj*.

Berre *adv* bare, kun.

Berrfjell, eit, -flekk, ein, -flek-
kut, -frost, -fôtt 5, -hogg, eit, koma i —.

-halsa *adj*, -hovda *adj*. -leg *adj* aapen; aapenhjertet. -maalug frita-

lende. -syn; koma i berrsyni bli let at se. -synleg og -synt let at se.

-vegen *adj* veiet uten emballage (*netto*-
vegt).

***Berserk**, ein, -gang, -rid, ei.

Besa [é] (a) *vi* sladre, vaase.

Besna (a) bli bedre, komme sig igjen.

Best (se god) bedst. -a, ei, bedste-
mor.

Besta (er, beste) *vt* hefte sammen.

***Bestaa** (staar, stod, staatt) be-
staa i ell. av; *sml.* dette vedlasset er eik

og bjørk; vanden ligg i det at han ikkje kann lesa; heile brynja var ihopsett av smaa jarnringar.

Beste, ein, og beste får, -førelde *fl*, -môr.

Bestikk, eit, -lugar, ein.

***Besøk**, eit, -ja (jer, -te) = gjesta. vitja; *sml.* innstig.

***Betal**a (a) og (te), *-ing, ei, *sml.*

greida ut, leggja ut; leggja bøter, skatt, aarspengar osv.

Beter [é] *adv* bedre. -leik, ein.

Betong, ein, = støypestein.

Betra [é] (a) *vt* forbedre. -ast (a) komme sig. -e se god.

Beundra (a) *vt*, *-ing, ei, = avundra (a) og avundring, ei.

Bevilgja (a), *-ning, ei, *sml.* løyva, løyving.

Bevis, eit, *-a (te), *sml.* prov, prova.

Bia, ei, en bi (*insekt*), *smaf.* ble.

Bia (a) bie, vente; mat aa — paa, længe møttinge.

Bibel, ein (*f.* biblar), *-bok, *-lærd, *-ord, -soga, -sprengd 2 osv.

Bibliotek, eit, *-ar, ein, = bokstýrar.

Bida (bid, beld, biden), findes, være til. -ig eksisterende; kvar bidige dag.

Bidlund [i], ei, taalmodighet. -sam.

Bidne, eit, kar, kop.

Biehus, -stýng, ein, -sverm, ein.

Biff, ein, stek, bif. -stelk, ei.

Bik, eit, bek (*f.* eks. befkakkel). -a (a) *vt*.

Bikar [i], ein, et bager.

Bikk, ein; koma paa -en tape balansen. *-a (a) *vi* velte.

Bikkja, ei, tispe; hund.

Bikkje|bit, eit, -biten *adj*, -fot, -skinn, eit, -vêr, eit.

Bikse, ein, stor-*kar*, kakse.

Bil [i], ein = automobil. -a (a) *vi* kjøre med bil.

Bil, eit, stund; eit langt —; ved dette -et ifjor.

Bila [i] (a) *vi* feile; kva -r deg?

Bila, ei, bredøks. *bileskaft, eit.

Bild, ein, jern til aarelatning.

Biljard, ein, *-kula, *-sal, ein.

Billeg billig, rimelig, moderat.

Billett, ein, -sal, eit, billettsalg, *-ør, ein.

Billion, ein.

Bilæte [i], eit, billede. -bok, -hoggar, -kunst, ein, -sal, ein, osv.

Bina (a) stirre, *sml.* bisna.

Binda (bind, batt, bunden; *imp* bitt) binde; strikke

Bindsel, eit, forbindelse.

Bing, ein, kasse hvori husvægen danner baksiden. *-e, ein, gjødselrum.

Bingsa og *binna, ei, hunbjørn.

***Biolog**, ein, *-i, ein.

Bisk, ein, mundfull, frokost. -a (a) spise frokost; spise raskt.

***Biskop**, ein, = bisp.

Bisla (a) sladre. -lefut, ein.

Bismar, ein, -krok, -pund.

Bisn, ei, vidunder. -na (a) *vi* glo, undres. -nefus *adj* nysgjerrig. -neleg forbansende.

***Bisp** og *biskop.

Bispedøme, eit, -leg, *adj*, *-messa, ei, *-stol osv.

[*Bissast med*, taale i sin nærhet.

Bit [i], eit, gnaven; utøi.

Bit [i], ein, mundfull.

***Bit**a (bit, beit, biten).

Bita (i) (a) *vt* opstykke.

Bitande bitende. -ar, ein, -blikja, ei, -hol, eit, ufredelig hus.

***Bite** [i], ein, bete, stykke; bjelke.

Bithard [i], -jarn, -korn, eit, odd paa naver. -sam bisk. -smid, eit, skarp trætte. *ter (*f.* bitre) = beisk, ram. -ut befængt med utøi. -vell meget mottagelig for utøi.

Biv [i] eit, bæven, skjælven. -a (a) *vi* bæve. -er, ein, skjælven; gelé.

Bivn, ei; saa- bølgende dunst ell. luft.

Bivra (a) *vi* bævre, skjælve.

Bjaa (dde) *vi* passe, sømme sig. -laus upassende. -leg.

Bjelder, eit, -ra (a) tale høit og hvinende.

***Bjelke**, ein, -før *adj* tjenlig til bjelke. *-lag, eit.

Bjoda (byd, band, boden) *vt* byde, indbyde. -ande *adj*; det er ikkje -ande til ell. til-*ande* værd at prøve.

Bjor, ein, = bøver, ein, bæver.

Bjore, ein, trekantet stykke, strimmel. -lad, eit, gavli i tømmervæg.

Bjug *adj* noget krum. -a (a) *vi* bøie sig. -føtt *adj* hjulbent. -na (a) krummes. -ta (a) *vi* svigte, -ta i knei.

Bjolla, ei, bjelde

Bjelle|blom, ein, blaaklokke. -geit, ei, -klave, ein, -ku, ei, -laat, ein, osv.

Bjørg, ei, bjergning, forsyning; hjælp; finger.

Bjerk, ei, bjerke; bjørke|bord, -brum, eit, -kula, ei, -lauv osv.

***Bjørn**, ein.

Bjørn og *bjørne|bær, eit, *-far, eit, bjørnespor. -feld, ein, -fet, eit, -far. *-hi, eit, -jag, eit, -kamb, ein

(*etslags bregne*), **-labb**, ein, **-skjegg**, eit (*en vekst*), osv., ***bjørnunge**, ein.

Blaa (*brukt i sms. i samme betydning som naud, nid og mein*), **-banna** vi.

*Blaa (*n blaatt*), **-a** (a); det **-ar** i fjellet. **-brede**, ein, ***-bær**, eit (ei), **-e**, ein, blaalig farve; blaanende sted. **-hatt**, ein, skabiose. ***-klokka**, ei, klokkeblomst. **-lyse**, eit, lygtemand. **-mann**, ein, neger; blaaklædd mand. **-mengd** 2, **-myri** havet. ***-na** (a), **-raud** fiolet. **-ryskje**, eit, etslags fint græs.

Blaasa, ei, blære.

*Blaasa (blæs, bles, blaasen), **-all** (*n alt*).

Blaaskjel, ei, **-spon**, ein, brissel. **-stein** kobbervitriol.

Blaaster, ein, blæst, vind. **-hol**, eit, aanderør. **-sam**.

*Blaasur halvsur (*om melk*).

*-veis, ein, **-øyg** 2.

*Blad, eit, blad; avis. ***-a** (a) vi blade i bok. **-bud**, ei, kiosk. **-fyk**, ein, reporter. **-kjellar**, ein, føljetong. **-laus**, ***-lus**, **-mann**, **-stubb**, ein, bladnotis. **-styrar**, ein, **-vott**, ein = belg-vott, osv.

Blaga (a) glimte, flamme; glimre.

Blak, eit, **-a** (a) vi flagre, vifte.

Blakk (*n blakt*) *adj* blekfarvet. **-a**, ei, og ***-en**, ein (*om hester*). **blakna** (a) fælde.

*Blakra (a) vi bæve, ryste (*likesom løv*).

Bland, eit, blanding; ibland; til blands i blandet orden. **-a**, ei, blandet drik. ***-a** (a) *vt* blande. ***-korn**.

*Blank *adj*, **-ett**, ein, = utfyllingssetel.

*Blasért *adj* = livstrøytt, likesæl, matleid.

*Blasfemi, ein = gudshæding. **-sk** *adj*.

Blaud *adj* frygtsom; undselig. **-skap**, ein.

[*Blaug* = blaud.

Blaut, ein, modløshet. **-a** (a) bli bange.

Blaut *adj* bløt. **-dyr**, eit, **-egg**, eit, egg uten fast skal. **-eggja** *adj* bløt i eggen. **-fengd** 2 *adj* bløtagtig. **-fisk** (= lutfisk) *ogsaa* bløtagtig person. **-fór**, eit, **-grjot**, eit, klæbersten. **-hjarta** *adj*, **-ing**, ein, kjælen, frygtsom person. **-leik**, ein, **-lendt** *adj*, **-na** (a) = blotna. **-voren** *adj*.

Bledja (bled, bladde) *vt* vælge ut; — seg ut = utmerke sig.

Bledra (a) fjase.

Blega (a) = blaka.

Bleik, ei; *leggja paa* —; *adj* blek. **-dæmd** 2, **-hært** (**-hørd**) *adj*.

Bleikja (bleikjer, bleikte) *vt* bleke. **bleikjevoll**.

Bleikna (a) blegne. **-sott**, ei, **-voren**.

Blekk, eit (*skrive*, *jarn*), **-flaska**, **-hus**, **-lykt**, **-smed**, osv.

Blekk, ein, ventil, luftstrøm. **-a** (blekk, blakk, blokke) *vi* blæse sagte.

Blekkja (blekkjer, blekte) *vt* og *vi* vifte, flagre; forhindre; blinke, merke trær.

*Blemma, ei, vable.

Blending, ei, blandet masse.

Bleng, ein, = saup, eit. **-ja** (blengjer, blengde) *vt* yste.

Blenk, ein, glimt; blink, avbarket plet til merke paa trø.

Blenkja (blenkjer, blenkte) *vt* og *vi* gjøre blank, være blank.

Bles, eit, og **blesa**, ei, blis i panden; bart stykke.

Blessa (a) *vi* utstaa, holde sig.

[*Bli* (*blir*, *blei*) *v*, se *verta*.

*Blid *adj*, **-ka** (a) gjøre blid. **-kast** (a), **-laaten** *adj*, **-læte**, eit, **-mæle**, eit, venlig samtale. **-na** (a), **-skap**, ein, **-sleg**, **-spent** *adj* blid av utseende. **-voren**, **-vær** *adj* blid av natur.

Blik, eit, svak lysning, lys plet. **-a** (a) *vi* vise sig blek, og *vt* merke; **-a timber**.

Blika, ei (*ogsaa* bleikja, ei) (*en fisk*).

Blikra (a) glimte, blinke.

Blikstill og **blikende still**.

Blikt, eit, pludselig, næsten umerkelig glimt ell. bevægelse; et skyggeagtig tyndt menneske. **-a** (a) glimte svakt.

*Blind *adj*, **-a**, ei, blindhet; **ganga i blinda**. ***-a** (a) *vt* blinde. **-buk**, ***-fødd** 2, ***-ing**, ein, **-kast**, eit, **-kjuka**, ei, blindelek. **-klegg**, **-skap**, ein.

*Blink, ein, en blink; et blink med øinene; øieblik; blink (*paa skyteskive*). ***-a** (a) blinke; *ogsaa*: blinke trær. ***-fyr**, ein.

Blinks, ein, skjeløiet person. **-a** (a) skjele.

[*Blis*, se *blesa*, ei.

*Blistra (a) plystre.

Bliva (bliv, bleiv, bliven) *vi* drukne.

Bljug *adj* bly. -na (a), -skap, -voren.

***Blod**, eit, -a (a); -a seg ut. -ball, -band, *blemma, -drope, -ga (a) *vt* snare tilblods. *ig, -raud, -risen blodstripet. -rot, ei, tormentille (*urt*).

Blodsdrope, ein, = bloddrope. -frende, ein, *hest.

Blodsinne, eit, vildt raseri. -sprengd 2, -tev, ein, -ug = *ig. -ut blodplettet. -vatn, eit, -vekkja (vekkjer, vekte) *vi* saare tilblods.

Bloka [ó], ei, fiik, lap.

Blökk, ei, heiseblok, huggeblok, papirblok. -a (a) *vt* heise. *a nt.

Blökka, ei, løvblad. *blokkebær, = skintryta, ei.

Blom, ein, blomst (*plante*); blomsterkrone. -e, ein, blomsterkrone, blomstring. *ster, ein (*fl* blomstrar), blomstring, blomst.

***Blomsterblad**, *dusk, *krans *osv.*

***Blomstra** = bløma. *blomstring, ei.

***Blót**, eit, *-a (a) ofre (*til æserne*).

Blót, eit, bløtning; leggja i —. -a (a) *vt* bløte. -e, ein, bløt jord, dynd. -na (a) bli bløtere.

***Blund** og -er, ein, slummer. *a og -ra (a), blunde.

***Blunka** (a) *vi* blinke med øinene.

***Bly**, eit, *-ant, ein.

Blygd, ei, undselighet. -ja (blygjer, blygde) *vt* gjøre undselig. -jen 1 -sam, *-sel, ei, og -sl, ei, blusel. -sla, ei, blyghet. -sleg.

Blykvite, ein, blyhvitt. *malm, ein, blyerts.

Blyr, ein, lindring. -ast, -en, lunken.

Blæja, ei, laken, duk; alter; blæjegarn, -vev, *osv.*

[*Blæma*, se blemma, ei.

***Blæra**, ei, blære, vable.

-blæst *adjektivenelse*; full- (*om vind*); lett- som har let for at aande; tung-.

***Bløda** (er, blødde), -ing, ei, bløding.

Bløma (de) blomstre. -ing, ei.

Bløyg, ein, kile. -ja (bløygjer, bløygde) *vt* sprænge med kiler.

Bløyta, ei, bløtning. -a (er,

bløytt) *vt* bløte; -a augo = granta.

Bløytekjer, eit, et bløtekar. -sam, -vør, eit.

Bløyting, ei, bløtning. -ing, ein, kryster.

Bo, eit, behov; hava bo behøve (*med infinitiv ell. at efter sig*).

Bod [ó], eit, tilbud, budskap, paabud. -a (a) bebude. -ast (a) varsle; det -ast for følgdi, for uvør *osv.*

Bode [ó], ein, baae, skjær, et.

Bodberar, ein, -en *adj* tilbudd; indbudd. -før *adj*, -ord (del ti -ord), -sending, -skap, ein, -slott, ein, snyltegjest. -stikka, ei.

***Bog** [ó], ein (*pa a dyr*), -bein, -blad *osv.*

Bøg, eit, bue, beining. -e, ein, hue.

Bogedrag, eit, -n 1 krum.

Bogeskot, eit, -streng, ein, -tak.

Bogna (a) bugne, boies; bli føelig.

Bogspryt, eit.

Boikotta (a) *vt*.

***Bok**, ei (fl bøker).

Bók, ei, boketræ; *smáf. bóke*.

Bøka, ei, fettlag, spæk; bjørnbjørnefett.

***Bokadel**, *-avl, -brøde, eit = -perm. *-form, ei, *-føra (de) protokollere. *-handel, ein, -heim, ein.

Bokke, ein, kakse, -øl, eit.

Bok leg literær. *-lista, ei, katalog. *-lærd, *-lærdom, -mann, *-maal.

Bókna (a) bli halvtør. -ning, ei.

Bok prentar, ein, -reidar forlægger.

***Boks**, ein, blekk-, *ansjos.

***Boksa** (a) *vi* bokse. -ar, *-ing, ei.

***Boksal**, ein, bibliotek. -sal, eit, boksalg. *-samling, ei, *-stav, ein, -staveleg, -stød *adj* sikker i at citere. -synt *adj*, -trykkjar, ein. -verk, eit, -vis *adj* bokkyndig.

***Bol** [ó], eit, rede, leie; bosted; sæter.

Bola [ó], ei, boble; barnekopper (*sygdom*).

Bolde, ein, byld, svull. -verk, ein.

Bølen hovnet.

Bølesetel, ein, vaksinationsattest. -sott, ei, -sykja.

Bølesylgja, ei, selje med op-hæiede buler. -tang, ein, bløretang.

***Bolk**, ein, skillevæg, avdeling, avsnit, periode; bule. -a (a) avdele. -ut ujevn.

***Bolle**, ein; *ø1-, sylv.
Bolleblom, ein (en blomst).
Bolstad, ein, bosted (*i gaardsnavn avkortet til bost*: Myklebost).
Bolster, eit (*b fl bolstri*).
Bolt, ein, nagle. -a (a) prale.
Bolverk, eit, forbygning.
Bom, ein (bommen, *fl bommar*), bom, slaa; feilskud. *-ma (a).
Bomølje, ein, -ull, ei, bomuld; bomullsgarn.
Bonde, ein (*fl bønder*), *-barn, -gjenta, *-gut, *-maal, eit, *-sed, osv.
Bondsk (*n bondsk*), -a (a), -en, -leg.
Bor, ein, et bor. *-a (a) bore.
Boras, eit, boraks.
Bord, eit, *-bøn, *-ende, ein, osv. (bords-ende langbordets ende).
Borda, ei, borde, kant. *borda (a) *vt* dække bord; borde (*skib*).
Bordbunad, -disk, ein, -hald bordskik. *-klæda *vt*, *-klødning, ei, -lesnad bordbøn. -setning, ei, -svein opparter. -sy *vt* = klæda. -syning, ei, -ty, eit, osv.
Borg, ei, borg, slot. *I bynavn som Ham-, Peters-, osv.*
Borg, eit, borgen, kautjon; ganga i — for; taka paa —. *-a (a) borge for; borge; ikkje borga rindarne gaa til fjelds.
Borgar, ein, -leg, -meister, -skap; -et i byen; aa faa —.
Borgled, eit, -meister.
Borgon, ei, kredit.
Borgstova, ei, tjenerstue.
Bork, ein, bark (*paa træ*). -a, ei, barkelut.
Borke|blakk gulbrun. -brød, -laup, -lut, ei, -løyping; borkut gulblak.
Borre, ein, borre (*urt*).
Borsyra [ó], ei.
Bos [ó], eit, straa, rusk. -a, ei, straaleie. -a (a) *vt*, -ut *adj*.
Bossa, ei, pute; klyvsålbossor *fl*.
Boste, ein, børste. -gras.
Bot, ei (*fl bøter*).
Botan|nikar, ein, -nikk, ein, *-nisk.
Bote|leg, -raad, ei, -von, ei.
Botiferdig, -laus uoprettelig. -løysa, ei.
Botn, ein, -a (a) *vt og vi*, -ing, ein, 4de mave hos drøvtyggere.
Bot|sam sund, lægende. -nt lap-
 pet.

2 — Skard: Nynorsk ordbok.

Bott, ein, dyngje. -a seg sammen-
 hope sig.
Bovia (a) = ruva. -en 1 stor,
 bred.
Bra *adj* (*ubsælig*) god, tjenlig.
Braa, ei (*fl brær*), øienhaar.
Braa, eit, egenskap.
Braa (dde) *vt og vi* lyne, glimte;
 drage (*sverd*); ligne, se ut til; haste;
 det braar ikkje um.
Braa (*n braatt*) hastig. -daude,
 -djup, eit og *adj*.
Braad|benk, ein (*for fartøi*),
 -en 1 smeltet. -na = braana. -smør,
 eit.
 [Braadske se braaske.
Braa|e, ein, hastighet. -eld, ein,
 -en smeltet. -fager *adj*, -feig *adj*,
 -fenge, eit, nødhjelp. -før skyndsom.
 -gjord 2 = snargjord. *-hast, -hite,
 ein, -huga *adj* utaalmodig.
Braak, eit, brytning; støi. *-a
 (a) *vi*, -sam *adj*.
Braa|kulde, ein, -leik hastig-
 het. -lyndt hastig tilsinds. -na (a) *vi*
 smelte. -nøyte, eit, -skap, -ske, ein,
 hast, fremfusenhet. *-snu = -venda.
 -taka gripe pludselig. -tt *adv*, *-var-
 me, ein, *-venda *vt*.
Bradd, ei, rand, kant, bredd. -a
 (a) være urolig, lysten. -full.
Brag, ein, tilstand, forfatning; i sin
 beste -e.
Brag, eit, nordlys. -a (a) flamme,
 blusse, blinke.
Bragd, ei, eit, manér, færd, bedrift,
 utseende. -a (a) glimte.
Bragla (a) prunke; — seg til.
Brak, eit, *-a (a) *vi* brake, larme.
Brak|all, ein (= trollhegg), troll-
 heg. -e, ein, enebærtræ.
Brakka, ei, barakke.
Brakkvatn, eit.
Bramsegl, eit.
Brand, ein, *-alarm, ein, *-folk,
 *-fri, *-gul, *-kassa, -mannskap, eit,
 -segl, *-skade, -spann, eit, -nt stri-
 pet. *-vakt, ei.
Brank, eit, -a (a) *vt* brække, be-
 skadige. -nt sliten.
Bras, ein, bras paa seil.
Bras, eit, spraken. *-a (a) brase
 (*seil*); blusse; sprake, steke; sammen-
 lodde jern.
Brask, eit; brask, ein, voldsom
 person. -a (a) *vi* støie, fare voldsomt
 frem.
Bratl, eit, -a (a) kludre. -ing.

*Bratna (a) bli brattere.
Bratt (n bratt) steil. -a, ei, og (a) være brat. -lendt, -rausta *adj.*
[Braul, eit, se brød, eit.
Braut, ei, vei, bakke. -nt bakket.
Breda (a) *vi* lyse som sne. brede, ein, snemasse, bræ. -vatn.
Bregda (a) *vi* skifte om, ligne; væve brogd.
Breid *adj.*, -a, ei, -a (breidde) *vt* utbrede.
Breidd, ei, bredde. -egrad, ein, -full, i — med.
Breide, mjøl (*ved bakning*), -voll, ein.
Breidfött *adj.*, -lagd bredvoksen. -sla, ei, utspredning. -slede, ein.
Brek [e], ei, eit, plage, skade. brek, eit, overhengen. -a (a) trygle idelig.
Brekka, ei, bakke. -ut bakket.
Brend, ei, mark med tynd skog. brend 2.
Brengja (brengjer, brengde) vride, bryte paa. -ja, ei.
Brenna (brenn, brann, brunnen, *fl* brunne) *vi* brænde.
Brenna (er, brænde) *vt* sette i brand. -a, ei, avbrændt stykke mark.
Brennefang, eit, -stein, svovel.
Brenneta og -etla, ei, brændenesle.
Brennetorv, eit, -vin, eit.
Brennflekk, ein, avsvidd jordstykke. -glas, eit, -hast, ei, -heit *adj.*, -kald *adj.*, -snøgg *adj.*
Brensla, ei, forbrænding, halsbrynde.
Bresel, eit, brissel = blaaspon. -farge, -kopp, *osv.*
Brest, ein (*fl* brester), brist, revne, mangel.
Bresta (brest, brast, brosten) *vi* briste.
Brestia (er, bræste) *vt* la (melk) briste. -a, ei, sammenløpen melk. -en *adj* skjør. -fella, ei, skade, forfald. -laus, -ut.
Brett, eit, brød-, ski-; — i bok.
Bretta, ei, -e, eit; ski-.
*Bretta (er, brette) *vt* bøie op, lægge bret. -en (*fl* brette), stolt, stiv. -ing, ei, -ing, ein, sprade.
*Brev, eit, brev, dokument. -a (a) *vt* indføre i brev; dokumentere; -a burt bortskjøte. -gjera opsætte skriftlig. -gjerd, ei, og -gjering, ei, skriftlig avfattelse. -sett *adj.*, -skiftast, *-synt *adj.*

*Brigade, ein.
Brigd, ei, forandring. -a (a) og (er, brigde) *vt* forandre. -e, eit, -eleg omskiftelig.
Brigg, ein, tomastet fartøi med rær paa begge master.
Brigsjel, ei, daddel. -la (a) *vt* dadle. -le, eit, hindring.
Brik, ei (*fl* brikar) skranke. -e, eit, fjælevæg.
Brikja (brikjer, brikte) glimre. -ja seg bryste sig. -jen i prægtig.
*Brikka, ei, en brikke.
Brik na *adj* (*ubøielig*) herlig. -na, ei, herlighet.
*Briljant *adj* = glimande, drusteleg, ypparleg.
Brillor *fl*, *brille hus, eit, -laus, *osv.*
Brim, eit, bundfald. -ost nyse-ost.
Brim [i], eit, brændinger; brot og —. -a (a) brytes (*om sjø*). -hest, -rok, eit.
Brims, ein, bremse (*insekt*); klemme.
Bring, ein, bringbær.
*Bringa, ei, bryst, barm. -e, ein, elgokse.
Bringe, breid, -hola, ei, -koll brystknuten (*paa dyr*). -sykja, ei, -sylv, eit, sølvbrystsmykker. -verk, ein.
Bringsel, eit, fortræd; forhindring.
*Bris, ein, frisk vind.
Brisa (a) *vi* lyse, blusse. -e, ein, lue, blus. -eld, ein, -en prægtig. -ing, ein, baal, blus.
*Brisk, ein, enertræ. *-a seg (a) hovere.
*Briske, bast, *-bær, *osv.*
*Brisling, ein (*fisk*).
Brjosk og brosk, ein, brus. -ast (a), -ut, -veksa.
Brjost og bryst, eit, -brune, ein, = lungebrand. -duk, -svull, -veik, -verk, ein, *osv.*
Brjota og bryta (bryt, braut, broten), -ar, ein; stein-.
*Brodd, ein, brod, pig, kornspirer, stivt haar. -a (a) *vt* forsyne med brodder. -laus, -nt.
*Broder, ein (*fl* brøder), se bror. broderleg.
Brogd, ei, rute i tøy. -a (a), -nt rutet.
Brogga (a) humre (*om hest*).
*Brøk, eit, brok (*sygdom*), -band, eit.

***Brok** [ó], ei (*fl brøker*) benklær. -laus, -lumna osv.
Brokinast (a) bli broket. -ut.
Brolta (a) braute, skryte.
Brom, eit, jernskrap; og *et grundstof*. ***kalium**.
Bronkitt, ein (*sygdom*), *-se, ein, *-sera (a) og (te) vt.
Bror, ein (*b broren, fl brør, b fl brørne*), -dotter, -gild adj (*om datter som arver likt med broren*), *-kona, -laus, *-skap, ein, *-stykke, eit, osv.
Brosa [ó], ei, vindstøt.
Brosja, ei, stor brystnaal. *
Brosk = brjosk.
Brosma, ei (*fisk*).
Brot, eit, brud; bein-, log-, hovud-, osv.
Brotta (a) vt velte sammen. -e, ein, braate.
Brotebrenning, -hogster, -land, osv.
Brotføre, eit, haardt føre. -hest voldsom, klodset arbeider. -lykel dirk. -na (a) briste. -sam, -sjø, -vêr, eit, skadeveir.
Bru, ei, bro; leggja, byggja — -boge, ein.
Brud, ei = brur, ei.
Brude, *brur og brure/baat, *-belte, -bite, ein, -bunad, -bør, ein, -bøyste, eit, *-ferd, ei, *-folk, -fygje, eit, -gjenta, -graut, ein, -kona, -kruna, -lad, eit, -par, eit, -reid, ei, -rett, *-slaatt, *-slør, eit, -svein.
Brudgom, ein, -laup, eit.
Brudlaupsbord, -dag, -folk, -gjest, -kost, ein, -lag.
Brudlid, eit, brudefølge. -vigja vt, -vigsla, ei.
Brugd og **brugda**, ei (*opstaaende kant paa slæde*).
Brugda, ei, en bundt lin.
Brugda, ei (*fisk*).
Brugdestol rygstol.
Bruk, eit, *-a (a ell. te) bruke. -ar, ein, -før, adj, -leg sedvanlig.
Bruks'egar, *-hest, *-maate, -reidskap, ein, -rett, ein.
Brukta (a) vt vrikke, bryte, slite.
Brulta (a) vi dundre, buldre. -en, buldrende.
Brum, eit, løvknopper. -a (a) vi skyte knop.
Brun, ei, kant; augne-, dags-, fjell-, osv.; gjera bruner rynke brynene.
Brun adj brun. *-a (a) gjøre

brun. *-a, ei, brun hoppe. -blakk, *-en den brune hesten.
Brund, ein, brunst. -a (a).
Brune, ein, brænden, brand; feber.
Brunka (a) se brun ut. -ast (a) bli brun. -e, ein, brun plet.
Brunn, ein, brønd; varm drik til kjærne. -hus, -vatn og brunnsvatn.
Brur = brud, ei. **Brur** se brude.
Brus, ein, en brusende drik. *-a (te).
Brusa (a) brede sig ut; buske sig. -e, ein, noget som busker sig; enertræ (*bukken Bruse*). -eleg og -en busket.
Brusk, ein, kvast, bundt. -ast (a) vokse i klynger.
Brutla (a) vi slæpe, stræve.
Brutto (*mots. netto*), -inntekt, *-pris, ein.
Brutull, ein, voldsom, klodset person.
Bry, eit, umak. *bry (dde) vt uleilige; bry seg um.
Brya, ei, et kar uthulet av ett træ.
Brygda (er, brygde) vi binde «brugdor».
Brygg, eit, brygning; ølet i én brygning.
Bryggja, ei, landgangsbro, brygge.
Bryggja (a) vt brygge.
Bryggjar, ein, -hus.
Bryggjekjer, eit, -saa, ein, bryggekop.
Brygging og *brygning, ei, brygning.
Brykja (a) og (te) vi bryte sig frem; arbeide voldsomt og ubehersket.
Bryllaup = brudlaup.
Bryna (te) sette kant paa; staa op (*om solen*); bryne.
Bryne, eit, -berg, -grjot, *-holk, -kopp, -stokk.
Bryning, ei, kant; hvæsning.
Brynja, ei.
Brynje klædd, *-ring, ein, osv.
Bryna (er, brynnte) vt gi (*kreaturene*) vand.
Brynsel, ei, og brynsla, ei, slipning.
*brynt adj, ljusbrynt, myrk-brynt, osv.
Brysam adj brysom, besværlig.
*Bryst, eit = brjost, eit.
Bryta = brjota.
Brytja (a) vt hugge i smaa stykker; arbeide dygtig ell. med voldsomhet. -jen 1 tunghændt.
Bræda (er, brædde) vt smelte, ruge ut.

Bræde, eit, bret, skive, perm; bok-.

Bræka (a) bræke (om faar og gjeter).

Brækja (brækjer, brækte) straa-
le, prunke. -en 1 pralende.

Bræl, eit, fjas. -a (a) haste, fjase.
-en *adj.*, -ut urolig, brysom.

Bræsa (te) steke (om fete retter).

*Brød, eit, -bakster, ein, *-emme,
-jarn, *-korn, -laus, -lelv, ein, -mole,
*-mose islandsk mos.

Brødrung, ein, brorbar; *sml.*
systkinbarn.

Brød setning, ei, og -støda, ei,
flatbrødstabel. -tenar medtjener.

Brøglja (a) *vi* glimte; pusle med
noget som ikke vil lykkes.

*Brøk, ein, -rekning, ei, *-tal, eit.

Brøl, eit, pral. -a (te) prale.

[*Brøsk* og *brøst*, se brjosk og
brjost.

Brøysk *adj* skjør, sprød. -leik,
ein, -na (a).

Brøytja (er, brøytt) *vt* bryte,
gjøre vei, forandre. -e, eit, -ing, ei.

Bu, eit, bosted, hjem, bo; kreatur-
besetning; Sandbu, setja —, skifta —.

Bu (dde) *vi* og *vt* bo, tilrede; — seg
til gjøre sig færdig.

-bu, ein (og -bue, ein): dal-, ein-,
fjell-.

Bua (a) stimle sammen.

Bu ande boende, beboelig. -ar,
ein, behoer = -bu, ein.

Bud, ei, bod, hytte, butik; stas-
stue.

Budda, ei, stabel (av flate ting:
bøker, kort, breve, osv.).

Bu deigja, ei, budeie.

Budgett, eit, *-era (a) ell. (te).

*Budraatt, ein, -drivar, -e, ein
(se -bu, ein), -eld, -en færdig.

*Bufar dag, ein, -graut, -klyv,
*-lefsa, osv.

Buifast bofast. -fe, eit, -ferd,
-finn, ein, en bosittende finn. -fôr,
ei, hjemflytning fra sæteren -føra (de).

Bug, ein, krumning. -a (a) *vt*
krumme. -en (= bogen) litt krum.

*Bugt, ei, bugt, boining; *liggja*
i —; *faa* — med; *hava* -i og *baae*
endarne. *-a (a); -a seg. -ut *adj.*

Buhaga (a) *vi* yste m. m. -hage,
ein, græsgang. *-hund.

[*Buj*, eit, se bu, kvæg.

*Buk, ein, -fyll, eit, og -fylla, ei,
*-gjord, ei.

Bu kjerald, eit, *-kjer *adj* (om
ko som gjerne følger flokken).

*Bukk, ein, en bukk, et bukk,
smsf. bukke. *-a (a) bukke.

Buk-ol, ei (i sæle), *sml.* bak-ol.

*Buksa, ei, - brok, ei.

Buktalar, ein.

Bukveite, ein, bokhvete.

Bul (ù), ein, krop, stamme. -a *adj.*
gødt -a før, velskapt.

Bul'a (a) *vi* arbeide haardt. -ar-
beid, eit.

Bu lag, eit, fællesskap. -laatt, ein,
hyrdesang.

*Bulder, eit, *-ra (a), *-ring, ei.
Buldogg, ein.

*Buljong, ein, kjøtsuppe.

Bulla, ei, og (a) *vi* boble. hann-.

Bulung, ein, krop; klædnings-
stykke for overkroppen (ærmerne fra-
regnet).

Bu mann, -mark, eit, -mark, ei,
-mat.

Bumba, ei, bombe; skrin.

Bumerke, eit, bomerke

-mark, eit. -mild kjær.

Buna (ù) (a) *vi* arbeide haardt.

Buna (ù), ei, benpipe; bein og
bunor.

*Bunad, ein, husholdning, forraad til
huset; klædning; utrustning; setja seg
i — sætte bo; *hus-; her-; til-, osv.

Bundel, ein (fl bundlar), bundt,
knippe; søge-.

*Bunding, ein, strikketoi.

*Bundingsgarn, *-stikka, osv.
[*Bung*, ein, se bunk, ein.

*Bunk, ein, bule i plate. *-a (a)
dunke; -a seg fram.

Bunk, ein, og -a, ei, melke-
kolle.

*Bunke, ein, dyngje, haug. -brend
2, -smak.

Bunt, ein (*visse græsarter*).

Buntmakar, ein, -verkstad.

Bu nøyte, eit, besetning av kjør.
*-orm.

*Bur, eit, bur, bod. *fuglebur,
*stabbur.

Bur, ein, foster. buraku, ei, dræg-
tig ko.

Bur, ein, brøl. -a (a).

Burakke, ein = hund. -raak, ei.

Burd, ein; fram-, med-, mot-,
ned-.

Burkne, ein, bregne.

Burt bort, hen, avsted. Brukes i
en mængde sammensatte adjektiver i

participform: -blaaen, -lova, -slengd, osv.

Burtan *adv* der henne fra. -for, -til, -um.

Burtare *adj* fjernere; burtast.

Burte *adv* borte. -vera, ei, fravær, uteblivelse.

Burtiferd, ei. -gang, bortgang, død. -kastande (ikkje — værd at holde paa). -lengst fjernest. -sida, ei.

Busia (a) ødsle med; -a fram. -e, ein, bussemand.

Bu|sete, ein, innsitter. -setja seg sette bo. -setning, ei, -sitjande.

Busk, ein, dusk, frøtop. *-a, ei, litet løvtræ.

***Bu|skap**, ein, -skapa (a) faa sit hus i orden. -slag, eit, race. -slit, eit, forarmelse, fallit. -sliten *adj*.

***Buss**, ein, litet stykke; tobak-.

Buss, eit, en sølepyt.

Busserull, ein.

***Bust**, ei, børste, stivt haar; *grise-.

Bustad, ein, -stein (til lægedom).

Busteleiv, ei, bektraad med bust paa. -lyng, eit, -reip, eit.

Bustyvel, ein (fl bustyklar), pindsvin.

Bu|sumar, ein, god sommer for kjørne. -svein gjæter.

Buta (u), ei, øks. -a (a) vt hugge av.

Butel, ein (fl butlar), flaske.

***Butt**, ein, avhugget stykke træ; trøkar; *smør-.

Buve, ein, bussemand.

By = bjoda.

***By**, ein, by, kjøpstad; *smaf*. by.

Bya, ei, byge. byevær, eit.

***Bybarn**, -blom bygodter. -ferd, ei, -gaava = byblom.

***Bygd**, ei; koma paa -i komme paa fattiggassen. -aleg vel bebygget.

***Bygde|folk**, *-lag, *-maal, -millom, *-sed, -segn, *-skam, *-vis, ei.

***Bygding**, ein, inn-, sam-, osv.

Byg|e, eit, og -el, ein (fl -lar), og -la, ei, bøile, bue; stigbygla.

Bygen trodsig.

-bygg, ein (fl byggjer); dal-, fjell-, Sel- osv.

Bygg, eit, -aks, -aaker, -brød, -halm, osv.

Byggja (byggjer, bygde) vt bygge, bebygge, bygslø, ste sig.

Byggjefang, eit, -maate, ein, -stad, ein.

Byggmeister, ein, -verk, eit.

Byg|la, ei, bøile. -nad, ein, *-ning, ei ell. ein, byggen, byggerk.

***Byg|sel**, ei, og -sl, ei, -sla (a) vt fæste, bortfæste.

***Bygslø|brev**, *-jord, -mann, -rett, -setel.

Byklar, ein, mand fra Bykle.

***Byks**, eit, spring. *-a (te) hoppe. -en hoppende.

Byl, ein (fl byler), vindstøt.

Bylgja, ei, bølge.

Bylgjedrag, -kamb osv.

Bylja (a) = belja, brøle, skrike.

Bylma (a) være ophidset. -en bister.

Bynja (byn, bunde) vi buldre, arbeide larmende.

Bynnast (a) stimle sammen.

***Byraa**, eit, *-krat, ein, *-krati, eit, *-kratisk.

Byrd og byrda, ei, byrde.

Byrda, ei, stor kiste (til mel osv.).

Byrdel, ein (fl byrdlar), hank, haandfang.

-byrding, ein, børing (baat); fem-, tri-, osv. byrdt *adj*, høg-.

Byrg *adj* bjergelig; forsynet; stolt. -a (a) vt forsnye, skaffe. -sla, ei.

Byrja (a) begynde; *sml*. taka til, taka paa.

Byrja (byr og bør, burde, burt) vi burde.

Byr|ke, eit, bjerkekrat. -ja, ei, bjerkesaft.

Byrnad, ein, og -skap, ein, tilbehør; redskaper.

Byrra (a) vt utspærre; -a seg bryste sig. -en (fl -ne) hidsig.

Byrsa, ei, bøsse.

Byrse|kula, ei, -laas, -skot.

Byrsing, ein, bøsning, hjulring.

Byrta (er, byrte) vt opklare; — seg prale.

Byrting, ein, lyn; praas.

Bysja (a) vi strø halm, løv osv. paa gulvet; bysse.

Bysja (bys, buste) vi buse frem.

***Byssa**, ei, - kabyssa.

Byske, eit, krat.

Bysta (er, byste) vt børste; — seg reise børsterne.

Byta (er, bytte) vt bytte, skifte; — aat seg tilbytte sig; — utor gjøre daarlig bytte.

Byte, eit, bytte; avveksling. -arheld, -laana (te), -lag, -mun, -stein merkesten. matbyte, eit.

Byting, ei, ombyting. -ing, ein, forbyttet barn, en bytting.

Bytna (a) vt dække med lok.-ing, ein, kagge.

Bytta, ei, bätte. -e, eit, smalt trækar.

[Bædd, se b è d, ein.

Bægja (bægjer, bægde) vt hindre, avlede.

Bægje, eit, hinder; skranke. -garn, -leg og bægjen l hinderlig.

*Bær, eit og ei, *-myr, *-skog.

*bær adj; *vaar-, *ny- (om kjør).

Bæra (te) vi gaa i bølger.

Bæring, ei, formue; bu og bæring.

Bærla (a) vi skulpe.

Bæsa (te) vt sætte paa baas. -e, eit, kobaand.

Bæv, ein, uhyggelig indtryk; flygtig likhet. -a (de) vi ligne.

*Bø, ein, gaard, indmark.

[Bødker, ein, se laggar, ein.

*Bøffel, ein (fl bøflar).

Bøkja (bøkjer, bøkje) vt halv-tørre. -jing, ei.

Bøla (te) vi lave bol ell. leie.

*Bøle, eit, opholdssted; rede; et kuld. *grise-.

*Bøling, ein, buskap.

-bølt adj; ein-, mang- (om gaarder).

*Bøn, ei, -a (a) bede.

Bønebok, -brev, -folk.

Bønhold offentlig bøn. -høyra. -ord, -rik, *-skrift, -stad anmodning.

*Bør, ein; *med-, *mot.

*Børs, ein, -meklar, *-melding, ei.

*Børt, ein, skyldighet; standa for børt staa for tur.

Bøta (er, bømte) vt forbedre, lappe. -ande, -ar, ein.

Bøver, ein (fl bøvvar) = bjør, ein. -gjeld, eit, bævergiel.

Bøyg, ein, bøining. -ja (bøygjer, bøyge) bøie. -je, eit, bue.

Bøygel, ein (fl bøyglar) bøile; bøygeleg.

Bøygning, ei, bøining. -sla, ei, bøielse.

Bøykja (bøykjer, bøykte) vt koke i lut, bøke.

Bøykjar, eit.

Bøysa (te) vt utvide. -en adj stor og vid.

Bøystja (a) vt banke, skrubbe. -e, eit, kjøtstykke.

Bøytel, ein (fl bøytlar), kop, kumme.

C.

C, ein (fl c'ar), c-ljod, ein.

Bokstavene c, q, w, x og z findes ikke i hjemlige norske ord. Derimot findes de i en hel del fremmedord; og forsaavidt slike ord er blit optat i norsk, er de blit behandlet temmelig regelløst hvad retskrivning angaar baade i riksmaal og nynorsk; enkelte skrives i en mer eller mindre fornorsket form, mens andre skrives saaledes som de

skrives i sit hjemland. I ordboken er fremmedord optat kun forsaavidt de pleier skrives uten de nævnte bokstaver. Resten faar man i nynorsk skrive saaledes som de blir skrevet i riksmaal, — indtil man (forhaabentlig om ikke for længe) faar fastslaat fælles regler for riksmaal og landsmaal i saa maate.

D.

D, ein (fl d'ar), d-ljod, ein.

Daa adv da, dengang; daa og daa nu og da, ell. tid for tid; daa fyrst; det vart daa endskapen; dette kunde eg daa ha sagt.

Daa konj da, dengang, mens (smi. naar). Brukes om tid, ikke gjerne om

aarsak; her brukes heller med di, sidan, osv.

Daa, ei, = -e, ein, medlidenhet. daa seg (dde) vt ynkes.

*Daad, ei; raad og daad. -full, -laus, -løysa, ei, *-rik.

*Daadskraft, ei, *-ig adj.

*Daadyr, eit.
Daace, ein, medlidighet. -e, ein, dvale. -e, ein, akерpipe = svart-anga.

Daacen 1 (*fl* daane) død.
Daafengd 2 heist forundret.
-furda (a) *vi*, -furdeleg taapelig.

Daavig medlidende. -leg ussel, skrepelig.

Daalk, ein, dolk, kniv.
Daam, ein, indtryk paa sanserne (*syn, lugt, smak*). -a (a) = anga.
-laus flau i smak. -leg tækkelig at se.
-løysa, ei.

Daan, eit, besvimelse. *-a (a) lammes, daane.

Daap, ein.
Daapsdag, -kjole, -lovnad, ein, -pakt, ei, -vitne, eit *osv.*

*Daara (a) *vt* bedaaere; bedrage.
*Daare, ein, taape. *-hus, *-kista, -verk.

Daarleg daarlig, uklok. -skap, ein.

*Daase, ein, æske; dumrian.
Daatt *adj n*; aa verta daatt med (ell. ved) forskrækket.

Daatteleg *adj* pludselig, overraskende.

Dadra (a) *vi* skjælve, dirre, bæve.

*Daddel (*fl* dadlar), ein, *-palma.

*Dag, ein, -a (a) og -ast bli dag.
-arbeid, eit, -arbeidar, ein, *-blad, eit, *-bok journal. -dvelja, ei, tidsfordriv.
-fallen forfalden til betaling. -laus *adj*, -leg, -na (a) dages. *-ning, ei, -rap, eit (*visse græsarter*).

Dagsarbeid, eit, -brun og -rand, ei, dagskjær.

Dagset, eit, aften. -setja *vt* datere. -sett *adj* datert; sat til en viss dag. *-signal, eit, -skil, eit, -skriva = -setja.

Dagsleid, ei, dagsreise. -lengd, ei, -ljøs, eit, -melt, ei, dagskjær.
-milda, ei, solvarme. -mun, ein; ein ser — paa graset. *-orden, ein, -ror, ein, -slaatt, ein.

*Dagstjerna, -stød *adj*, *-stødt *adv* hver dag.

*Dagsverk, eit, = -arbeid, en dags arbeide.

Dagtal, eit, *-tinga (a) *vi* underhandle. -tjuv, ein, dagdriver. -verd, ein, frokost. -verda (a), -vill *adj* uviss om dagene.

*Dal, ein.

*Dala (a) *vi* dale.

Dalar, ein (*fl* dalar, *b* dalarne), -setel, ein.

Dal|botn, ein, -bu og -bue, ein, -(e)drag, eit, dalstrøk. *(e)folk, *-føre.

Dalga (a) *vt* tugte, ydmyge.

Dalk, ein, stymper. -a (a) kludre.

*Dall, ein, spand med lok; *smør-.

Dallægje, eit, -mid, eit, -rjupa, ei, *-sno, ei.

*Dalta (a) *vi* trippe; dalta etter mor.

*Dam, ein (*b* -men, *fl* -mar), dam, dæmning.

*Dama, ei, en dame, = dros, ei.

Damm, ein, -brett, -brikka, ei, -spel, eit.

*Damp, ein, = eim. *-a (a) *vt* og *vi*.

Danja (a) *vt* danne. -a *adj*.

*Dane, ein, danske. *-brog, eit.

Dangel, ein (*fl* danglar), -la (a) dingle.

*Dank, ein, lediggang; driva —.

*Danne *adj* bra. -kvinna, -mann.

*Dans, ein, *-a (a) danse.

Dansar, ein, -lag, -stova, *osv.*

*Dansk, *-a (a) *vi*, *-e, ein, danske.

Daper *adj* (*fl* dapre) stille, sorgmodig, trist.

Darra (a) *vi* dirre, ryste, bæve.

Darre, ein, halshvirvel.

*Dask, ein, *-a (a) *vt* daske.

*Dativ, ein, *-form, *datum, ein; *til dato til idag; fraa dato, fra idag.

Daud (ein og *adj*). *Naar dette ord eller dets sammensætninger og avledninger brukes i betydningen legemlig eller aandelig død om mennesker, skrives det ofte død.*

Daud, ein, daud *adj*.

Dauda (a) *dø* (om dyr). -bleik *adj*, -blemma, ei, -blød, eit.

Daude, ein = daud, ein, død.

Daude, ein, det døde lag av græs om vaaren. -n paa marki.

Daudeaar, eit, -attest, ein, -bod, eit, -bu, eit, -dag, ein, -dom, ein, -dvale, ein, -engel, ein, -frygt, ei, -leg *adj*, -maate, ein, -melding, ei, -ord, -orsak, ei.

Dauding, ein, dødning. -klyp, ein, -kyss, ein.

Daudkjøt, eit, -mold, ei, -skotten *adj* ihjelskutt. -steikt *adj* (om

brød), -stokk, ein, -trøytt *adj.*, *-vêr, eit, -øygd 2.

[*Daup* se *daap*.

Dauv *adj* döv, dorsk, smakløs. -a (a) *vt*, -beitt *adj* (om *egg-jern*), -høyrð 2, -ing, ein, dorsk person. -kyndt *adj*, -leg *adj*, flau, kjedelig. (-na, se *dovna*). -stum (*fl* stumme) dövstum. -øyrd 2 tungært.

Davra (a) mildnes, beroliges (om *vind* og *sygdom*).

De (*akk.* dykk, *gen.* dykkar), I (eder, eders).

***De** (*akk.* Dykk, *gen.* Dykkar), De (Dem, Deres). *Tiltaleord istedenfor du til enkelt person.*

Debatt, ein = ordskifte. *-ant, ein, *-era (a) ell. (te) ordskiftast.

***Delbet**, ein, *-bitera (a) ell. (te) *vt*, *-bitor, ein.

Dedan *adv* derfra.

***Definera** (a) ell. (te) *vt*, *-isjon, ein.

Deg se *du*.

[*Dega* gaa sent.

Dega *adv* derhen (*mots.* hega herhen).

Deggja (*degger*, *degde*) *vt* (av *dogg*) bedugge.

Dei (*deim*, *deira*) *de*, se *han*, *ho*, *det*.

***Deig**, ein; *bakster-, *brød-.

Deig *adj* bløt, myk (som *deig*). -a (a).

Deigja, ei; *bu-*, *reid-* opvarterse.

Deigla, ei, *digel*, *smeltekar*. -na (a) bli bløtere.

Deil, ein, *del*, *della* (te).

Deild, ei, *skifte*, *del*, *stykke*. -a (a) *vt* *skifte*. -ast (a) *for*grene sig.

Deildagast, ein, -stein, -streng grænselinje.

Deile, eit, grænseskjel. -stein grænsesten.

Deiling, ei, *deling*.

Deilsmaal, eit, *trøtte*.

Deim og *deira*, se *han*.

Deis, ein, *dask*. *-a (te) *vi* styrte ned; *daske*.

***Deisme**, ein, *-tisk *adj*.

Dekk, eit; *skipsdekk*, *dekksbaat*, -last, osv.

***Deklamasjon**, ein, *-mera (a) ell. (te).

Dekn, ein, *degn*, *klokke*.

***Dekret**, eit, *paabud*. *-era (a) ell. (te).

Demant, ein, *diamant*.

Demba, ei, *uklarhet* i *luften*. -a (*demb*, *damb*, *dumbe*) *vi* støve. -en og -ut *adj*.

Demla (a) *vi* plask.

Demma (*demmer*, *demde*), -ming og -ning, ei.

***Demokrat**, ein, *-i, eit, *-isk.

***Demonstrasjon**, ein, *-sterra (a) ell. (te) *vi*.

***Den** (*det, *fl* *dei*, *deira*, *deim*).

Deng, ein, *bankning*. -ja (*denger*, *dengde*) *vt*.

Den gong se *gong*.

***Denne** (*dette, *fl* *desse*).

Dent *adj* sirlig. *dent*, eit, *perentlighet*, *afektation*. -a (a) *vt* *pynte*. -eleg og -en *adj*.

***Departement**, eit, *-sbrev, *-folk, *-stil, ein.

Depel, ein (*fl* *deplar*) *vandpyt*. *deplut* *adj*.

***Deputasjon**, ein = *sendelag*, eit.

Der *adv*, *her* og *der*. I *nynorsk* brukes ikke gjerne ordet *der* til at indlede subjektet, hvis ikke dette er et substantiv og *der* tillike er et stedsbegrep tilstede, *der* var mange folk med kyrkja idag. Men ogsaa i slike tilfælde kan man ofte bruke *det*.

Der, en *forstavelse* der staar som etslags styrelse til en *paafølgende præposition* og alltid blir sammenskrevet med denne til et *adverbium* (*derav*, *derom* osv.). *Riksmaalet* har flere slike *adverbier*; men *de* er litet *hjemlige* i *norsk*, og i *nynorsk* brukes gjerne *tilsvarende komplement* (av *det*, *um* *det* osv.). *Der* sammenskrives ikke med *paafølgende adverbium* (*der* *nede*, *der* *ind* osv.).

Deretter = *etter* *det*, *etterpaa*. *-for = *difor*. -ifraa, -imillom, *-imot, *-med = med *det*, *etter* *det*. *-næst, *-paa = *paa* *det*, *etterpaa* *det*, *etterpaa*.

***Dersom** *konj* = i fall, so *fram*, *um*.

Dert, ein, *laps*, *sprade*. -a *seg* (a) *lapse* sig. -en *sirlig*.

***Dertil** = *dit*, *til* *det*, so *vidt*. -med *adv*.

Dess (*genitivform* av *det*); *det* er *von* *dess*; *ver* *der* *til* *dess* *eg* *kjem*.

Dess *adv* og *konj*. *Blir* ofte *brukt* *foran komparativ* (*uten* at *sammenskriv*).

ves med denne); dess lenger det lid, dess verre vert han. *Merk dog dessheller og dessmeir efter ikkje i betydningen «ikke engang»: han kann ikkje norsk dessheller (ell. dessmeir). I alle disse forbindelser kan man istedenfor dess bruke di; se det ord.*

Dess forutan *adv.*, -imillom *adv.* derimellem; imidlertid. -**utan** *adv.*, dess verre *adv.* desværre, beklageligvis.

***Det** se den.

***Detektiv**, ein, opdagelsesbetjent.

Dett, ein; ein snø- *osv.* -a (dett, datt, dotten, *fl* dotne) falde hastig; -a sunder.

Di *adv* og *konj* = dess *adv* og *konj*; se under det ord.

***Diagonal**, ein, og *adj.*, *-kon, ein, *-lekt, ei, [-mant se demant], *-metral *adj.*

Difor *adv* derfor.

***Difteri**, ein.

Diga (a) bævre.

***Diger** (*fl* digre) stor, fyldig. -skap, ein.

Digna (a) bugne, bli tyk, svulmeop.

Digra, ei, tykhet. -st (a) bli tyk.

Digt *adv* tilgavns; næsten.

Dika (a) vimse om.

***Dike**, eit, mudderpøl.

Diking, ei, vimsen, sendrægtighet.

Dikt, eit, -a (a), -ar (og diktemeister), ein.

Diktarkall, eit, -løn, -verk, eit.

***Dikatat**, ein, *-tera (a) ell. (te) inna.

Dikting, ei, -samling, ei.

Dilik *adj* lignende.

Dilla (a) *vi* dingle; dilla med rova logre.

***Dilt**, eit; ein, *-a (a) smaaspringe.

Dim (b -met), eit, tasmørke. *dim* (*fl* dimme) dunkel. -d, ei, dunkelhet.

***Dimissjon**, ein, -preika, ei.

***Dimittera** (a) ell. (te) *vt.*

Dimma, ei, dunkelhet i luften.

Dimmast (dimmost, dimdest) bli dunkel; dimmast paa syni.

Dimleitt *adj.*, -synt *adj.*

***Din** (di, ditt, *fl* *dine); du, din stakar!

Dingla, ei, bjelde. *-la (a) = dangla.

Dinsa (a) *vi* bævre, gyngje.

Dipleg *adj* uhyggelig.

***Diplom**, eit, *-at, ein, *-atisk.

***Direksjon**, ein, *-tør, ein.

***Dirk**, ein, *-a (a); -a upp laas.

***Dirra** (a) *vi*.

***Dis**, ei, disighet; nklarhet i luften; *hav-, *sol-, *varme-.

***Dis**, ei (kvinde ell. gudinde); i kvindenavn: Halldis, Tordis.

***Disk**, ein, disk, bret, brikke.

*-a (a) *vt.*; -a upp med.

***Dis|kant**, ein, *-kontera (a) ell. (te) *vt.*, *-konto, ein, [*kussjon se ordskitte].

Disma, ei, solrøk.

***Dis|ponent**, ein, [*put se ordkast], *-putas, ein (doktordisputas).

***Dissa** (a) *vi* gyngje, bævre. *a, ei, gyngje; hængemyr.

***Distrikt**, eit, *smsf.* distrikts.

***Dit** *adv* derhen.

***Dividend**, ein, *-dera (a) ell. (te), *-sjon, ein.

***Diæt**, ein.

***Djerv** *adj.*, -ast (a), -mælt, -skap.

Djével, ein (*fl* djevlar), -skap, ein. -sk og -sleg.

Djup, eit, et dyp; dypt vand. *djup* *adj.*, *-aal, ein, -gjengd 2 dyptgaaende. -leg, -leik, ein, -lendt *adj.*

Djupn, ei, dybde. -a (a) bli dypere.

Djupraadig klok. -tenkt dyp-sindig.

Djuv, eit, bergkløft. -ut *adj.*

Do *adv* dog. [*Do* = døydde.

Dogg, ei, dugg. -a (a), -ast (a), -fall, -fri, -løysa, ei, -sko dopsko. -slegen *adj.*, -vaat *adj.*

Dogmatikk, ein, *-atisk, *-e, eit.

Dokk, ei (*fl* dekker) liten fordypning.

Dokk, ei, skibsdok.

Dokka, ei, dukke.

Dokkearm, -hovud, *osv.*

Dokter, ein = lækjar, ein (*fl* dokterar, *b fl* dokterarne) læge; *sml.* lækjar og doktor.

Doktéra (a) ell. (te) dokterere. -ing, ei, lægebehandling.

Dokterbok, -raad, ei, -rekning, -skyss, ein.

***Doktor**, ein, *-grad, *-rang, -tittel.

***Dokument**, eit, *-era (a) ell. (te) *vt.*

Dolg, ein, klump, lediggjænger. -ut *adj.*

Dolp, ei, hulning i jorden. -ut *adj.*

Dolsa (a) *vi* sprade.

Dom, ein, -ar, ein (-ar *kall*, -yrke, eit), -edag dommedag. -fella *vt*, -før *adj*, *-herre, ein, -kyrkja, ei, *-pap og -pape, ein, -prost, ein, stiftsprovst.

Domsakt, ei, -dag, ein, dag da dom faldt.

Domstol, ein.

Don (ó), eit, og *-ing, ei, og -skap, ein, smaabagage, redskaper.

Donkraft, ei, heiseindretning.

Dor, ein, et tyndt jernstempel.

Dorg, ei, fiskeredskap. *-a (a); dorgende still.

Dorm, ein, *-a (a) blunde.

Dos (ó) ei, skjørt.

Dos (ó) eit, krat paa vaat mark.

Dott, ein, dot, visk. -a (a) *vt*; -a seg i hop.

Dotter, ei (dotteri, *fl* dotter) datter.

Dov (ó) eit, avsaugning. -a (a) dovne, sagtne.

Dov (ó) ei, gyngende grund; lend, kryds (*paa dyr*).

Doven *adj*, *-skap, ein.

Down'a (a), *-ing, ein, sløv person.

Dovrast (a) stilne av; lindres.

Draap, eit, -smann, ein.

Draapa, ei (*dig*t).

Draatt, ein, draguing; utbytte. -a (a) *vt* trække smaat. -a, ei (*i heste-sæle*), -hold, eit, det hold som en arbeidshest trenger. -reim, ei (*i sæle*), *-bu-, sele-, sene-, vestan-.

Drabba (a) flyte over; støte imot; hindre.

Drag, eit, *-a (dreg, drog, dregen), -ar, ein.

Dragast (dregst, drogst, dregst) vare længe; kjæmpe.

Dragdokka, ei, *-kista, ei, -lykja, ei, dragknute. -mels, ein, person som trækker frem mange ting og ikke legger dem paa plads igjen. -na (a) forlænges; føie sig; bedres. *-sa (a) slæpe tungt. -sam *adj* (*svarende til dragmeis*), -seng, ei.

Dragsmaal eit, -mùn, ein.

Dragspon, ein, -sud, ei, = sud-drag.

Dragsvon, ei, et halvt løfte.

Drake, ein, -hovud, *osv.*

Dram, ein (*b -men, fl -mar*).

Drama, eit, *-tisk *adj*.

Dramb, eit, pragt. -drysjja, ei, skryt; skrøne. -sleg *adj*.

Drange, ein, bergtange.

Drank, ein, herme, avfald.

Drass, eit, besvær; ein, betoning. *-a (a) *vi* slæpe paa noget.

Draug ein, -dans, -ljøs, *-rop, -spy *osv.*

Draum, ein, drøm. -leg gjøglende. -syn.

[*Draus* = druste, *fortid av drysjja*.

Drav, eit, mask.

Dravle, ein, osten straks melken har skilt sig.

Dregel, ein (*fl* dreglar) smal kant.

Dregg, ein (*fl* dreggjer) dræg, anker. -fester, ei.

Dregt, ei, fart; vera i full dregt.

[*Dreia* = svarva.

Dreiel, ein (*etslags lerret*).

Dreiva (de) *vt* sprede, adsprede.

Dreim'a, ei, anstrengelse. -a (de) *vi* klemme til.

Dreng, ein (*fl* dreggjer) ungkar; tjener. -kall, ein; *smsf. ellers: drengje*. -laus, -løn, -stova, *osv.*

Drepa (drep, drap, drepen) *vt* fordærve; dræpe.

Drepsam, rovlysten (*om dyr*).

Dressera (a) ell. (te) = temja upp; *dressur, ein, tam, eit, og upptemjing, ei.

Drevja, ei, bløt masse (*ved brygning*); bløtfør.

Drift, ei, drivning, drift; sterke -er. -a (a) *vi* arbeide. fedrift, ei.

Driftefe, eit, *-kar, ein, -mann fæhandler.

Drikk, ein, = drykk, ein.

Drikka (drikk, drakk, drukken, *fl* drukne).

Drikka, eit, drikkevare, og -e, eit, = drikk og drykk, ein.

Drikkande drikkelig. -ar, ein.

Drikkekjær *adj*, *-lag, -leg *adj*, -skikk, -sykja, -vatn, *visa, ei, *osv.*

Drila (te) være sen. drilling, ei.

Driv (l), eit; driving, drev; fying; koma paa driv; snødriv, eit, *osv.*

Driva (driv, dreiv, driven) *vt* og *vi* drive; være i bevægelse.

*Driva, ei, stormbyge, tummel; i ei driva ustanselig.

Drivemaate, ein, bruksmaate.

Drivfjør, ei, -garde, ein, stormbyge, styrtsjø. -glan, eit, rifter i drivende skyer. *-hjul, -kvit *adj.*, -la (a) smaaregne. *-last(a) bli utydelig, -mjøll, ei, -nad, ein, drift, driftsmaate. *-sand, ein, -sla, ei, -snø, -spon.

Drjosa (dryss, draus, drose) *vi* drysse.

Drjug og **dryg** *adj.* drøi. -leik drøi-het, varighet. -om *adv.* rikelig. -voren.

Drjupa og **drypa** (dryp, draup, drope) *vi* dryppe.

*Drog (ó) ei, kort tømmer-slæde.

Droga, ei, et vedfang; række, følge.

Droglor, *fl.* striper. -ut stripet.

Drøk, ei (*fl.* dreker), jente.

Drøm, ein, -a (a) være senfærdig i ord og færd.

*Dromedar, ein.

*Dronning, ei, -leg *adj.*

Drop (ó), eit, dryp; tak-.

Drope, ein, draape. -fri *adj.*

Drop|la (a) falde draapevis. -lut spraglet. -renna, ei, -stein drypsten.

*Drops, eit, = snop [ó], eit.

Dros (ó), ei, dame, fornem kvinde.

Drose (ó), ein, flok, hop; korn-dyngde med agnerne paa.

*Drott, ein, herre; *jerd-, *land-.

Drovn|or, *fl.* smaapletter. -ut spraglet.

*Drukken *adj.* (*fl.* drukne), *-skap.

*Drukna (a) drukne.

Drumb, ein, vraa. -a, ei, stor klods, klump.

Drun|sa og -ta (a) *vi* søle tiden bort; surmule.

Drupa (ú) (er, te) *vi* hænge, boie sig ned.

Drus og **drusen** drøi, fyldig; gavmild.

Drus|a (te) *vi* strømme til. -la (a) smaaregne.

*Drust *adv.* rikelig, herlig.

Drust, ei, stas. -a, ei, statelig kvinde. -eleg prægtig.

Druva, ei, drue.

Druvesaft, ei.

Dryfta (er, dryfte) *vt.* drøfte (*korn*); granske.

Dryg = drjug.

Dryg, ein, drygsel. -d, ei, drøi-het, varighet.

Drygja, ei, = drygsl.

Drygja (drygjer, drygde) *vt.* gjøre varig; forhale tiden.

Drygjeleg *adj.* som gjør droi. drygjen sendrægtig.

*Dryg|sel, ei, og -sl, ei, drøielse.

Drykk, ein (*fl.* drykkjer), drikking, portion, drikkevarer; *sml.* drikk.

Drykkja, ei, gilde.

Drykkje|bror, ein, -lag, eit, -rid, ei, -skilling.

Dryla (te) *vt.* slænge avsted.

Dryn, ein, svakt brøl, drøn.

Dryn|a (dryn, drunde) brøle med lukket mund.

Drypa = drjupa.

Drypel, ein (*fl.* dryplar), drøbel.

Drys|ja (dryss, druste, drust) *vi* drysse ned. -ja, ei, strøske.

Drækja (drækjer, drækte) *vt.* gjøre krøllet.

Drætte, eit, draging, skagler; dræt; fiske-.

-drøg *adj.* som drar; hard-, sein-.

Drogje, eit, det man drar; litet lass.

Drøla (te) *vi* spilte tiden.

*Drøs, eit, sladder. -a, ei; føra -or fare med sladder. *-a (te) *vi* sladre, føre løst snak.

Drøym|a (de) drømme; han -de mor sl. -en tankespredt.

Drøypa (te) *vt.* dryppe; — dro-par.

*Du (*din, deg, *fl.* de, dykkar, dykk); *sml.* De, Dykk.

*Dubba (a) *vi* bukke sig, nikke (*f. eks.* av søvnmighet).

Dubbel (*fl.* duble) dobbelt.

-dubla (a) *adj.*, mang-, tvl-, osv.

Dublung, ein, blindnagle.

Duell, ein, *-era *vi*.

Dufs, ein, kvast, dusk. -ut.

Duft, ei, fint støv. -a (a) *vt.* avtørre støv; *sml.* dyfta.

*Dug, ein, duellighet, styrke. *-a (de) duge, nytte. -ande dygtig. -laus, -leg og -eleg, -løysa, -nad, ein, frivillig arbeidshjælp.

*Duk, ein; *bord-. *-a (a) *vt.*

*Dukka (a) *vi* dykke.

Dukkar, ein, dykker.

Dul, eit, og -d, ei, fordølgelse, skjul; i -di og i -e hemmelig. -heim, ein.

[Dulka (a) neddyss; — ned.

Dulpa (a) pulsere.

Dulram *adj.* som trofast bevarer

hemmeligheter. **-sam** *adj* forbeholden.

Dulsmaal, eit, og **-maate**, ein, hemmelighet; i **dulsmaal**.

Dult, eit, smaa trav. **-a** (a) springe i «dult».

Dum (*b* og *fl* dumme) stum, som ikke kan tale; uklar; dum, enfoldig styven.

Dumba, ei, støv.

Dumbesky, ei, **-vêr**, eit.

Dumbjella, ei, **-høyr** 2, **-leg dunkel**. **-ming**, ein.

***Dump**, ei, fordypning; sitja i (slede-)dumpi.

Dump, ein, fald, dump lyd. ***-a** (a) falde tungt; rejicerer.

***Dun** (û), eit og ei, dun (*paa fugler*).

Dun (û), ein, drøn. **-a** (a) drønne. **-der**, ein, drøn; den onde. **-dermosta**, ei, støiende kvinde. ***-dra** (a) *vi*.

Dungja (a) *vt*, ***-e**, ein, dyngje; ***-a** i hop.

***Dunk**, ein, dunk, kagge.

***Dunk**, ein, lydelig, støt. ***-a** (a) *vi*; **-a** i veggjen.

Dunn, eit, sysling i huset. **-a** (a) *vi*, **-ing**, ei.

Duns, ein, og **-a** (a) = dunk og dunka. **-a**, ei, og **-ar**, ein, stor, fyl-dig ting ell. person.

***Dunseng**, ei, **-skrift**, ei, fortrolig samtale; **ganga** i **-skrift** med ein. ***-vêr**, eit.

Duppa, ei, og (a) *vt* dypelse, dyppe. [*Dur* se *dør*, ei; *-agaatt*, ei, *-hella*, ei, *osv.*]

***Dur**, ein, bulder; dur i musik. ***-a** (a) buldre, suse.

Dus, ein, slag, støt; ***sus** og —.

Dus, eit, stansning, hvile. **-a** (te) hvile. **-en** døsig.

***Dusin**, eit, og **dusing**, ein, dusin, et.

***Dusj**, ein.

***Dusk**, ein, kvast, dusk; duske-huva, ei.

Dusk, eit, **-a** (a) støie; smaaregne. ***-regn**, eit.

Dusma, ei, disighet. **-men** disig.

Duss, eit, **-a** (a) = dunn, eit, og dunna.

***Dust**, ei, støv, et grand. **-a** (a) *vt* og *vi* støve, bestre.

Dutt, eit, pusleri; **sam-** maskepi. **dutla** (a) og **dutta** (a) pusle.

Duv, ein, tryk. ***-a** (a) *vi* duve; sænke sig; sætte lavere.

Duva, ei, due (*fugl*). **-egg**, eit. **Duve hus**, **-stegg**, *osv.*

Duvt, eit, fløt paa fiskegarn. **-a** (a) duve i vandet.

***Dvale**, ein, **-drykk**, ein.

Dvèl, eit, dvælen. **-ja** (dvèl, dvalde) dvæle. **-jast** (dvelst, dvaldest) forløpe (*om tid*).

***Dverg**, ein, **-belte** styrkebelte. **-hatt** hulderhat. ***-maal**, eit, ekko.

-slegen *adj* lam. **-stein** krystaller.

Dvina (a) *vi* avta, lindres.

***Dy**, eit, dynd. **-a**, ei, sump. **-a** (a) *vt* tilsole; **dya** seg ut.

***Dyffel**, eit (*etslags tøj*).

Dyft, ei, vævbredde = ryfte, eit. **-a** (a) *vi* støve.

Dygd, ei, kraft, dyd.

Dygde full, **-rik**.

Dygdig kraftig; dydig.

Dygg (n dygt) kraftig, solid. **-leik**, ein, bonitet, kraft.

Dykja (dykjer, dykte) *vt* gjette paa, nævne. **-je**, eit, pral.

Dykk, **Dykk**, **Dykkar**, **Dykkar**, se D e.

Dylja (dyl, dulde) *vt* dølje, skjule.

***Dylla**, ei (*en urt*); **purke**.

Dylpa (a) *vi* hoppe; fare omkring.

Dyn [ÿ], ein, drøn, bulder. **-a**, ei, tordenskrald.

***Dyna**, ei, dyne, pute. **dynevær**, eit, putevar.

Dyna [ÿ] (te) *vi* flokke sig (*om fugler*).

Dynamitt, ein, **-patron**, ein.

Dyngja (dyngjer, dyngde) *vt* velte sammen; — seg i hop flokkes.

Dyngja, ei, dyngje; sump.

Dyngje botn, **-myr**, ei.

Dyning [i], ein, dønning.

Dynja (dyn, dunde) *vi* drønne; buldre.

***Dynka** (a) *vt* fugte, væte.

Dypast (est, test) bli dypere. **-t**, ei, dybde.

[*Dyr* ei, se *dør*, ei.

***Dyr** *adj* kostbar, dyrebar.

***Dyr**, eit, *ogsaa særlig om husdyr og hjort*.

Dyrdestein, ein, ædelsten.

***Dyreart**, ei, ***-god** *adj*, ***-grav** ei, **-hage**, ein, ***-ham**, ein, ***-kjøt**, eit, kjøt av ren ell. hjort. ***-laar**, eit, **-læte**, eit, ***-rike**, eit, **-skap**, eit, og **-skapnad**, ein, **-slaasting**, ei, ***-slag**, eit (= **-art**), **-soga**, ei, ***-ven**, ein,

-vern, ei, dyrebeskyttelse. -vernlag, eit, -voren *adj* dyrisk.

Dyrfar, eit, og -fet, eit, spor etter vilde dyr.

Dyrgja (dyrgjer, dyrgde) *vt* og *vi* sette ut (*en fiskestang*) som dorg.

Dyrgja, ei, løp, rend; skispor.

***Dyrka** (a) *vt* (*gjøre dyrene*) forædle; tilbede. -ande *adj* dyrkbar. -ast (a) bli dyrere. *ing, ei, -nad.

Dyrkjøpt dyrekjøpt; kostbar. -lagd 2 høit vurdert. -leg noget dyr. -leik, ein, kostbarhet. -na (a) = -kast.

Dyrn [ý], ei, styrke, friskhet. -a (a) bli sterkere, tilta.

***Dyrtid**, ei, dyrtidstillegg, eit.

Dyrverdig dyrebar, herlig. -voren *adj*.

Dys, eit, lek, stoi. -a (te), -ing, ei.

Dysja (dys, duste) *vi* drysse ell. regne fint.

***Dytta** (er, dytte) *vt* tætte med «dott».

Dyut dyndfull. *-vaat *adj*.

Dyvja (dyv, duvde) bæve, runge; det dyv for øyra.

Dæl *adj* tilgjængelig.

Dæl, eit, vindpust. -a (te) *vi* blæse litt.

Dæla, ei, vandrende; grøft; bæk.

Dæld, ei, en liten dal ell. fordypning.

Dælskap, ein, hygge, fortrolighet.

Dæma (de) *vi* gi en viss daam.

-dæmd (n dæmt) *adj*; bleik, ljøs-, osv.

Dæme, eit, utseende, farve; etter-smak.

Dæsa (te) *vi* vansmegte.

Dæsevêr, eit.

[Død, ein, se daud, daude, andlaat, avferd, burtgang, fraafall, naae, ein.

[Død *adj*, se daud, avliden, daaen.

Døger, eit (*b fl døgri*), døgn; jam-sam-. -vill *adj* uviss om tiden = dagvill.

Døgling, ein, høvding.

Døkk (n døkt) dunkel; mørk i farven. -ast (a) bli mørkere.

Døl, ei, frugtbart engstykke.

***Døl**, ein (*fl døler*), -a, ei; *Gausdøl, ein; Gausdøla, ei.

***Døle** bunad, -gjenta, *-gut, *-maal, *-vis, ei, osv.

Døma (de) *vt* dømme, bedømme. -ar, ein, en bedømmer.

Døme, eit, eksempel; til dømes, forkortet: t. d. f. eks.

-døme, eit; herre-, konge-, osv.

Dømegaava, -kraft, -kunst, ein, kritik. -soga, ei, sagn.

Døming, ei, bedømmelse. -ing, ein, forbyrder.

Dømta (a) *vi* formode; hentyde til; del -r paa honom.

***Dør**, ei (*fl dører*), *-hella, *-karm, ein, *-laas, osv.

***Dørslag**, eit (*etslags grovhullet sil*).

Døy (døyr, døydde, daaen, *fl daa-ne*); -ande dag dødsdag.

Døyda (døyder, døydde, døydt) *vt* døde, dræpe.

Døydsel, eit, aadsel, kadaver.

Døypa (te) *vt* døpe. -r, ein.

Døype bok, -fat, -funt, ein, -setel, -vatn.

Døysa (te) *vt* ophope; — i hop.

Døyva (de) *vt* sløve; lindre; døve; bløtgjøre. -ast (a).

Døyve, eit, lindring. -drykk,

-raad, ei og eit.

Døyven *adj*, -ing, ei, -sla, ei.

E.

E (*fl e'ar*), e-ljod, ein.

***Edda**, ei; den eldre —.

Edik, ein, eddik.

***Edikt**, eit.

Edle, eit, slegt, art, race; ætt og —.

***Effekt**, ein, stor virkning. -full, *-iv *adj*.

Eftan, ein, = aftan.

Eg, meg, *fl* me ell. vi, oss.

Egder, *fl* folk fra Agder.

***Egg**, eit, et egg; *småf.* eggje.

***Egg**, ei (*fl eggjar*), en egg; skarp kant; *småf.* egg.

Eggja (a) *vt* hvæsse; egge, hidse.

Eggjabard fjeldkant.

Eggje kaka, -kvite, ein, -rande, ein, -rund, -røra, ei, -sjuk, -skal, eit, -vær, eit.

Eggjarn, eit, og -staal, eit bitjarn, eit.

***Egla** (a) vi yppe kiv.

Eglesam tirrende.

Egling, ein, opvigler.

Egna (a) vt sette agn paa.

***Egoisme**, ein — sjølvetsk. *-ist, ein, *-istisk.

Egsa (te) vt opegge.

Egse, eit, opbrusning, affekt.

***Egta** (a) vt ta til egte.

***Egte** adj, *-folk, *-make, -mann, *-par, *-skap, eit, *-stand, -vigd 2.

Ei adv omtrent (foran talbetegnelser), se under ein.

***Ei** adv ikke.

Eia (a) vt; eia seg jamre sig.

***Eid**, eit, smal landtunge.

Eid, ein, ed; gjera eid ell. eiden. -festa, -fri aldeles fri. -svoren.

Eiga (eig, aatte, aatt) vt eie; eiga gard; han eig ikkje tolmod; eiga born føde barn; han eig (o: skylder) meg hundrad dalar.

Eiga, ei, eie, besiddelse; ein-, sam-.

Eigande eieværdig. -ar, ein, besidder, eier.

Eigast (eigst, aattest) (med ell. ved) indlate sig med; tirre.

Eige, eit; i mitt —. -dom, -leg.

Eigen adj særlig tilhørende; min eigen. -hendig adj, -leg adj og adv egentlig. -skap, ein.

Eigjefolk, fl nærmeste slektninger.

Eigjend, eit og ei, kornspirer. -fall spirenes visning.

Eign, ei, eiendom, eiendele. -na (a) vt; -na til seg tilegne sig.

Eigna adj (ubøielig) ypperlig; eit eigna barn.

Eignad, ein, = eign, ei.

Eignalut, ein, god eiendel; kostelig ting. -mun, ein, eiendel. -ting, ein, = eignalut.

Eik, ei, eketræ. -a, ei, en hjuleke.

Eikebord, -bork, -lauv, -maaling, -not, ei (fl -neter).

Eikja, ei, liten baat; kranglesyk person. -kja (a) vi yppe trætte.

Eikorleis og elleis adv paa en eller anden maate.

Eim, ein, -a (a) vi dampe. -baat, -kjøken, -sag, -verk, eit, dampmaskineri. -vogn, ei.

Eimyrja, ei, ildmørje; aske med glor.

Ein i sms. ofte nid adv (f. eks. einstira).

Ein, ei, eit, fl eine; naar ordet har sterk tone, skrives det i intetkjøn eitt; her ein dagen, ein gong engang, ei natt, eit aaret; ein (o: man) kann segja kva ein vil; ei 5—6 o: omtrent 5—6; ei femti aar; alt i eitt og alt eitt, se all.

Einannan pron, hinanden. -ard ublandet. -ast adj og adv eneste. -beite, eit, -bernd enbaaren, -berne, eit, og -berning, ein, eneste barn. -boren. -botnes adj en-etages. -bu, -bue og -buar, ein, -bøle, eit, -bøling, ein, -bølt enlig (om bosted). -daga (a) vt dagfæste.

Eine adv, tvo eine; han er berregodt elue ublandet velvillig.

Eine, ein, enebærtræ, = brake, brisk, bruse.

Ein eiga, ei, -eigar, ein, -erving, ein, -fald adj enkel, simpel; enfoldig. -faren enfoldig. -felde, eit, enfold. -felt adj. -fyres adv i hele furer. -før hjelpende sig selv. -gifte, eit, -gjengd 2.

Ein gong og se gong.

Eingraata vi graate uavladelig; -hendes adv, -hendt, -huga karakterfast. -hyrning, ein, -høg adj en-etages. -ig se samd, samtykt. -ing, ein, en enkelt ting. -ing, ei, enhet; i einingi uavladelig. -ka adj enestaaende; eit einka vær. -keleg overordentlig. -klædd adj, -knept enkelknappet. -kom adv; -han gjekk -kom for det udelukkende derfor — eins ærend.

Einkrake, ein, enebærbusk (lav og kroket).

Einkvar (einkvan), eikor, eitkvart nogen (ikke enhver; enhver heter: kvar ein, kvar og ein, ein og kvar, kvar mann).

Einlagd 2 enkel. -leg enlig. -leides ret frem. -leik, ein, enhet, ensartethet. -lita adj ensfarvet. -lyda vi lytte spændt. -menne, eit, individ, enkeltmenneske; 586 einmenne. -menneleg, -mæle, eit, samtale under fire øine. -nøtt natgammel. -raadig, -rett, ein, eneret. -rom, eit.

Eins adv ens, likedan; like eins.

Einsaman enlig, alene. -sett adj sat i enkelt række. -sidig adj ensidig. -skap, ein, enhet, likhet.

-skild 2 særskilt. -skils *adv* enkelt-vis. -skjeft *adj* (om væv).

Einsleg *adj* enlig. -leis *adv* nogenledes, ikke værst. -leist og -leistes *adv* særskilt = einkom.

Einslengd 2 og -slungen 1 og -slyngd 2 enkel, grei, jevn, simpel.

Einstad *adv* nogensteds.

Einstaka *adj* enlig, avsondret. -stape, ein, bregne. -stigs i ett skridt. -strengt *adv* navbrutt. -støde, eit, enlig sted. -støding, ein, enslig ting ell. person; særting. -syn ensidighet. -synt enoiet; ensidig. -tenkt enfoldig. -truen godtroende. -trædd 2 (om væv). -trøding, ein, envis person. -tøke, eit, et unicum. -vald, eit, og -velde, eit, -veldig og -veldug, -vikt *adj* (om hest). -vis *adj*, -viting, ein, taape. -vitug indskrænket. -yrken 1, -øygd 2.

Eir, eit, ir, kobber-rust. -a (a) *vi* bli irret. -a (a) *vt* taale. -en sykelig i maven. -lagd 2 og -ut irret.

Eisa, ei, ildsted.

Eismall = einsaman.

Eit, se ein.

Eitel, ein (*fl* eitlar), kjertel.

Eiter, eit, edder. -blaasa, ei, -full, -kveisa, ei, hidsig svulst; hidsig person. -orm hugorm. -pose, -tagg giftbrod.

Eitra (a) *vt* forgifte; *vi* sprute edder. -ende; -ende kvass. -ug forgiftig.

Eittal, eit, ettal.

Ekke, eit, feil, skade; spor i sneen.

Ekkja = enkja.

Ekksa (te) *vi* skyte aks.

***Eksamen**, ein (*sml.* prøva);

*student-, *smsf.* *eksamens.

***Eksaminand**, ein, *-asjon, ein.

*-ator, ein, *-era (a) ell. (te).

[*Ekse*, eit, se egse.

***Eksegelse**, ein, = uttydning.

*-t, ein, *-tisk.

***Ekseksjon**, ein, *-kvera (a) ell. (te) *vt*.

***Eksempelel**, eit (*b* -plet, *b fl* -pli), = dømme, fyredømme. *-plar, eit.

Eksera (a) ell. (te) eksersere. -is, ein, -ismo, ein, ekserserplads.

***Ekspedera** (a) ell. (te) *vt*, *-disjon, ein (*-s-kontor, -rom, *-sekretær; *osv.*), *-ditar, ein. *-riment, eit, *-rimentera (a) ell. (te) *vi*.

***Eksport**, ein, = utførsel. *-portera (a) ell. (te) *vt*, *-propriasjon, ein, = oreigning, ei. *-propriera (a) ell. (te) = oreigna.

El (é), eit, iling, bygge. -a (a) bli regn.

Eld, ein, ild, fyr. -a (a) ilde; ha halsbrand.

El|da, ei, ælde. -dast (-dest, -dest) ældes.

Eld berg vulkan. -bjørgdag 7de januar. -brand.

Elde, eit, opfostring; yngel; race; slekt.

Eld|gamall ældgammel. -leg gammeldags. -roten ganske raatten.

Eldes|fe, -krøter, -hest, -sau avlsdyr; *sml.* als-.

Eldesott, ei, og elding, ei, halsbrand.

Eld|faan, ei, falaske. -flm letfængelig. -fjom, eit, ildstøv. -fri brandfri. -frisk fyrig. -føre, eit, fyrørt. -gogn, eit, kokereidskap. -hovud = vørstuv, ein. -hug begeistring. -hus, -ing, ein, lyn. -jarn, -klypa, ei, -myrja, ei, ildmørje. -raud, -re, eit, = elde, eit.

Eldre, eldst, se gamall.

Elds|ljøs, eit, ildslys. -maal, eit, baal.

Eld|stad, ein, -stein ildfast sten. -tong, ei.

***Elefant**, ein.

Eleg, *adj* ussel. -skap, ein.

***Element**, eit, *-ær *adj*.

***Elev**, ein, = næming, ein, læresein, ein.

***Elg**, ein, *smsf.* elgs, *men* elsblakk *adj*.

Elg|ja (a) væmmes. -jen i vammel, kvalm.

Eling, ein, bygge; ryk, anfald.

***Eller** *konj*.

Elles *adv* ellers.

***Ellevie** 11. *-te 11te.

Elnast (a) *vi* vokse til.

Els|blakk hvitgraa.

***Elsk**, ein, *-a (a) *vt*, -ar, ein, -e, eit, yndest. -eleg, -en *adj*, -hug.

Elskhugs|brev, eit, -drykk, ein, -gaava, ei, -song, -sorg, ei, -visa.

Elskverdige *adj*.

***Elta** (er, elte) *vt* jage, elte; *vi* traske. -a, ei, jaging; eltet masse.

Elte|hit, ei, plageaand. -sam, -vør, eit.

***Elv**, ei (*fl* -ar).

***Elv|bakke**, ein, -barde, ein, aabredd. -botn, ein.

***Elve|brot**, eit, skade som elv gjør. *-drag, eit, *-far, eit, *-gap, eit.

-hest, ein, flodhest. -kall -- fossekall, -mel, ein, -mot, eit, -munn, ein, *-sand, ein, -skjel, ei, *-sno, ei, -sog, eit, -straum, ein, *-sus, ein.

Elvfjóra, ei, -fløde, eit, -grande, ein, sandbanke. -kjssa, ei (*fisk*), -mynne, eit, og -os [ó] ein, flodmunding. -vokster, ein.

***Emalje**, ein, *-jera (a) ell. (te).

Embætt(a) (a) *vi* sysle, fungere. -e, eit, embede. -ing, ei, funktion, syssel.

Embætsbrev, -folk, -før, -kontor, -laus, -mann, -stand, -sigl, eit, *osv.*

Emja (a) skrike. emjing, ei.

***Emmen** 1 (*fl* emne) vammel. -søt *adj* vammelsøt.

***Emna** (a) *vt* paemne, forberede; emna paa, emna til.

***Emne**, eit, -laus, -leg tjenlig, lovende. -tre, -vand næie om emne.

***Emning**, ei, tilemning. -ning ein (= næming) lærling. -ningstre, eit.

***Empirisk** *adj* erfaringsmessig.

***Enda** (a) *vi* faa ende, slutte.

Endaa *adv* og *konj* endda, endskjønt.

***Ende**, ein; att-ende, for ende alle efter tur; ende fram *adv*; ende til, ende upp *osv.*

Endedag sidste dag. -fara *vt* befare helt ut. -feta *vt* granske helt ut. -fram *ubøielig adj*, -laup, -laus, -leg, -lykt, ei og ein, et endeligt, slutning, utfald. *-maal, *-merke, *-rim, eit.

Ender *adv*; ender og daa, ender og gong.

Endereisa reise paa ende. -snu endevende. -stund, ei, -til *ubøielig adj*, *-venda *vt*.

Ending, ei, fuldendelse, endelse. *-skap, ein, slutning, beslutning.

***Energi**, ein, *-gisk.

***Eng**, ei (*fl* engjar), -e, eit, engstykke.

***Engel**, ein (*fl* englar); *smsf.* engle.

***Engelsk**, engelsmann, *England.

Engjegras, eit (*visse slags græs*), -kall, ein, skralde = skjellegras og smellstokk, ein.

Engspretta, ei, græshoppe.

Enja (a) *vi* tumle omkring.

Enka seg (a) jamre sig i smerte.

***Enkel** (*fl* enkle) = endefram, greid, uvand.

Enkja og **ekkja**, ei, -ling, ein, enkemand; *smsf.* enkje.

Enn *adv* og *konj* endnu, end.

Enne, eit, forhøde.

Enno *adv* endnu.

***Entra** (a) *vi*.

***Entrehake**, ein.

***Epigram**, ei 1(b -met), -sneidstev, slengjesteve.

***Episk**, *epistel (*fl* epistlar). *epos, eit, heltedigt.

***Eple**, eit, -blom, -tre, *osv.*

-era (a) ell. (te); *infinitivendelse i flere indførte verber.*

Erga (a) *vt* ærgre. ergeleg *adj*.

Erkebispe, ein, *-engel, *-heraug, ein; ein erke ljugar.

***Erla**, ei, erle; *linerla.

Erm, ei (*fl* ermar), -knapp, -lining, ei, -(e)staupe, eit, ærmehul, *osv.*

Erso (*for* «er det so») *konj* dersom.

***Ert(a)** *vt* erte; tirre. -ar, ein, *-ekrok, ein, -en *adj*.

Erter, ei (*fl* erter), -brød, -mjøl, -risla vikker.

Ertesam *adj*, *-stikka, ei, tirrende person.

[*Erv*, en jerv, *se* jarv, ein.]

Ervja (de) *vt* faa i arv. -e, eit, arv, arveøl.

Ervegods, -gull, -leg, -minne tradition. -rett, ein, -skuld, ei, -stykke, -synd, ei, -tuft, ei, -øl.

Erving, ein, arving.

Esja (a) *vi* gjære.

Esja, ei, ildmørje; klæbersten.

Esjeberg, -røyr, -stein.

***Eskadre**, ein, liten flaaateavdeling.

Espe (a) *vt* ophidse.

Ess, ein, es (*i kortspil*).

***Essens**, ein.

Eta (èt, aat, eten) *vt* æte, spise. -nde spiselig.

Eta, ei, lokkemat; krybbe.

***Etablissement**, eit.

[*Etage* se høgd, ei.]

Etar, ein, -lag, eit, -skap overdaadighet i mat.

***Etikk**, ein, *etisk *adj*.

Etla (a) *vt* bestemme, tiltænke. etling, ei, bestemmelse, hensigt; forehavende.

***Etnograf**, ein, *-i, ein, *-isk.

Ettsel og -sl, eit, lokkemat, = a a t a.

Etter, efter, efterat. -aat siden. -bod, eit, senere tilbud.

Etterdi *konj* eftersom, efterdi.

Etterfar, eit, gjenfærd. -ferd, ei, -frett *adj.*, -fylgjar, ein, -gangar, ein, -gjerd, ei, ettergjøren; signekunst. -haadd 6 omskjøttet. -kjensla, ei, -klok, -koma, ei, følger. -komar, ein.

Etter kvart etterhaanden; etter kvart som (*om tid*).

Etterlaaten for ettergivende. -lysing, ei, -løta, ei, føielighet. -løn, ei, pension. -mann, ein, -mat, ein, -møle, eit, -paa, -raad, ei, -røknad, ein, etterforskning. -røkt 3, -set, eit, nytte, fordel. -siten streng; nøieregnende. -skot, eit, efterskud. -sleng, ein, -sleppen (*fl sleppne*) for litet streng. -spurnad, ein, -syn, ei og eit, -tøke, eit, lærvillighet.

Etter som = etter kvart som. -vis *adj.*, *mots.* fyrevis.

Ettrast (a) = attrast. -re bakre. -erst, bakerst.

***Etymolog**, ein, *-i, ein og ei, *-isk som angaar ordenes avstamning.

***Europa**, -pæar, ein, *-pøisk *adj.*
Ev, eit, dunkel forestilling. -a (a) være uviss; -a seg um.

Evangeli ell. -um, eit, -bok, ei, *-sk, *-st, ein; *sml.* vangilja, ei.

Evje, ein, uvisshet. -en tvilraadig.

***Eventyr**, eit, *-bok, ei.

***Evig** = æveleg og ævleg.

***Evja**, ei, dynd; sumpig vik. -st (a) bævre; *bak-.

Evjebotn, ein, -myr, ei, -n 1 vammel. -smak, ein.

Evla (er, evlde) *vt* magte.

Evlans utvilsom.

Evle, eit, kræfter. -leg haandterlig. evlug sterk.

***Evna**, ei, evne; evne|laus, -løysa, ei, *-rik.

***Evolusjon**, ein, *-istisk, *evolusjonslæra, ei.

Evraad, ei, betænkning; eg stend i evraad um det. -sam tvilraadig.

F.

F, ein (*fl* far), f-ljod, ein.

***Faa** (fær, fekk, fengen eller faatt) *vt*.

Faa (dde) 6 *vt* bleke.

***Faa** *adj* (færre, fæst, ogsaa faa-are, faa-ast) faatallig; fisken er smaa og faa; her er faatt (ell. faa) folk.

Faa|dugleg litet duelig. -faren uerfaren. -feng, ein, litet gagn. -fengd, eit, frugtesløshet; forfængelighet. -fengd 2, -fengleg og -fengeleg unyttig. -fengt *adv* forgjæves. -før *adj*, -hæv, -høyrd 2, -kunna, ei, -kunnig, -mannsstyre, eit.

. **Faame**, ein, tosse. -n 1 idiotisk.

Faament *adj* litet bemandet. *-mølt *adj* faatalende.

Faaming, ein, idiot. -heim, ein, idiotanstalt. faamut idiotisk.

Faan, ei, støv; let aske.

Faana (a) *vi* graane, blegne.

Faanad, ein, fangst, utbytte.

Faa|nyt *adj* litet nyttig. -nytte, eit (til -nyttes). -nøyten 1 sparsom. -ordig *adj*.

Faare, ein, fare. -full, -laus, faarleg.

Faast (faast, faaddest) falme.

Faast ved (fæst, fekst) befatte sig med.

† **Faa|synt** sjeldsynt. -tenkt [-tøk ≡ fatig, Garborg], *-vis *adj*, -vette, eit, og -vitring, ein, taape. -vitug *adj*.

***Fabel**, ein (*fl* fablar), *-la (a) *vi* skrone.

***Fabrikan**t, ein, *-kat, eit (*fl* -kata), *-kera (a) ell. (te) *vt*, fabrikk, ein, -arbeid, eit, -pris, ein, *osv*.

***Fadder**, ein (*fl* fadrar), *sml.* gudfar og gudmor. -gaava, ei, -lag, eit.

***Fader**, ein (Gud Fader), *se* far, ein.

Fader|leg *adj*, -vaar, eit.

***Fag**, eit, -leg, *-lærd *adj*, -mann, ein, -skule, ein, *osv*.

***Fager** (*fl* fagre), -leik, ein, -skap, ein.

Fagg, ein, bylt. -a (a) *vi* kludre.

Fagna (a) *vt* glæde; motta venlig.

Fagna *adj* gjæv. -d, ein, fornøielse. -leg *adv* tilgavns. -nde *adj* værd at motta.

***Fajanse**, ein, halvporcelæn.

[*Fakel* og *faker*, den onde.

***Fakka** (a) *vt* fange.

***Faks**, eit, manke; frynse; heiregræs. -a *adj* frynset.

Fakta, ei (*mest i fl*) fagter.

***Faktisk** *adj* virkelig.

***Faktor**, ein.

***Fak|tum**, eit (*fl* fakta), *-tura, ein, *-turera (a) ell. (te).

***Fakultet**, eit; det teologiske —.

***Fal**, eit, falaske. fal, ein, hul

tange. *fal *adj* tilfals; ledig. -a (a) *vi* tinge, prutte. -bjoda ell. *-by *vt*.

-fald *adj*, einfald, mangfald.

*Fald, ein, kantsøm. *-a (a) *vt*.

*Falk, ein, falk; *smgf.* falke.

Falkast (a) falme, visne. -e, ein, støv.

Fall, eit, fald, nedgang; tilfælde; i det —.

Falla (fell, fall, fallen, *f* falne) *vi* falde.

Fallekniv, -krage, -maan, ei.

Fallitt, ein, og *adj* = buslit, eit, og busliten *adj*.

Fallreip, eit (*paa skib*), -sott, ei, = nedfallssott. -urt, ei, bulme.

*Fals, ein, fordypping, = grop, ei, graup, ei.

Fals, eit, svik, falskhet. *-k *adj*, -ka (a) *vt* forfalske.

Falske, ein, = fal, eit.

Famn, ein, favn. -a (a) *vt*, famne|maal, eit, -ved, ein.

Fana (a) *vi* falde tyndt.

*Fana, ei, en fane; *smgf.* fane.

Fana|tikar, ein, *-tisk, *-tisme.

[Fanesgjeven, git av den onde.

*Fanfara, ei.

*Fang, eit, grep, favn, forraad. -blkkja skjødehund. gjerde-, hus-, til. *-a (a) *vt*, -an, eit, en favnfuld.

*Fange, ein, *-hus, eit, *-kost, ein, -vaktar, ein.

*Fang|lina, ei, -skinn, *-tak, eit.

*Fangst, ei, *-baat, ein.

*Fant, ein. -ast (a) skjemte.

*Fantasera (a) ell. (te), *-si, ein og ei.

Fante|ferd, ei, -*folk, -fylgje, eit, -gang, ein, *-lag, eit, -leg lumpen.

-løte, eit, -skap, ein, fanteri. -stell, eit, *-stykke, eit, *-vane, ein.

*Fant|ord, eit, forfusket ord; skose. *-unge, ein.

*Far, eit, spor; færd; befordring.

*Far, ein (*b* fåren, *f* feder, federne ell. fedrar, fedrarne).

*Fara (fer, fór, faren) *vi* fare.

Farafant, ein, turist.

Farang, ein, omgangssyke.

Får|arv (og *farsarv), ein, *-bror.

Fard|ast (a) skimles. -e, ein, skimmel *paa* væske.

*Får|får, ein, -folk og *farsfolk.

Farg, eit, pres. -a (a) *vt* presse.

Farga (a) *vt* farve. -ar, ein, -e, ein. : *Farin, eit, = puddersukker, smaasukker.

*Fark, ein.

Fårke|ferd, ei, -lag, eit.

Får|kjenna *vt* utlegge som far.

*Får|kost, ein, fartøi. -laus, forlegen for farkost (*men* fårlaus faderløs). -leid, ei, vei, retning.

Fårled, ei, fædrene side.

*Farm, ein, ladning; gaard i Amerika. -a (a) *vt* fylde. -baat, ein, -laus.

*Får|mor, ei.

Farra (a) *vi* streife om. -e, ein, omstreifer.

*Fars|arv, ein, -gard, ein.

Farsida, ei, *mots.* morsida.

Farsott, ei, epidemi.

Farsyster = faster, ei.

*Fart, ein, *sml.* dregt, ei, og flog, eit.

Farty, eit, -vatn, -veg, ein, *-vel.

*Fasade, ein, forside (*paa byggverk*).

*Fasan, ein.

*Fasong, ein, form.

*Fast *adj*; ganga seg —; gjera saki — gjøre endelig avtale.

*Fasta, ei, og (a) *vi*, -ande *adj*, -elan fastelavn.

*Faster, ei (*f* fastrer).

Fast|leik, ein, fasthet. *-na (a) bli fastere.

*Fat, eit, fat; grep. -a (a) *vt* fatte, gripe; -a seg ordne sig.

Fatig *adj*, -dom, ein, -folk, -heim, ein, -hus, eit, -sleg *adj*, -styre, eit.

Fatl, ein, baand; bera handi i fatle. -a (a) *vt*.

Fat|na (a) *vi* fænge. -ra (a) *vt* kludre.

Fatt *adj* tilbakebøiet.

Fattast (a) = vanta og skorta.

Fauka, ei, anfald.

Faura (a) *vi* lure sig avsted.

Fausk, ein, trasket ved. -ast (a), -en 1, -ut, -emjøl, eit.

Fautar, *f*, fuger, folder.

Fe, eit, fæ; gods. -al, eit, -avle, ein.

*Feber, ein, -flaga, ei, *-ør-ska, ei.

Fedre|land, eit, -sed, ein, -vis, ei.

Fegen 1 glad. -skap, ein, glæde.

Fegge, ein, person.

Fegna (a) = fagna (a). fegnegleg.

Fegra, ei, skjønhet.

[Fegre, fegerst = fagrare, fagrast.

Fe|hage, ein, -hamn, ei, -hus, eit.

*Fei, ein, hast. *-a (a) *vt* feie, sope; *sml.* fægja. -ar, ein, en feier.

***Feig** *adj* som snart skal dø; («feig» = ræd, modløs *er unorsk*).

Feigd, ei; det bodast for feigdi varslar en snarlig død.

***Feil**, eit og ein, en feil. *-a (a) mangle; *sml.* mistak, misminnast, lyte, brest, mein, skavank, vanta.

[*Feil* adv = rangt, gale, i miss.

Feim, ein, = keim og snev, ein. -a (a) *vi* hånge ved. -en klæbrig.

Feit fet, fyldig. -a, ei, -a (a) fete.

Felitetsdag tirsdag efter fastelavn.

Feitlagd 2 fyldig. -leik, ein, -na (a) *vi*, -sild, ei.

Feitt, eit, fett, spæk. -fleck, ein.

Feltved, ein, harpiksrik ved.

Felkar, ein, -kjøp, eit *osv.*

***Fela**, ei, fiolin; *smáf.* fele.

Felag, eit, sameie.

***Feld**, ein, -makar, ein, skinn-

Fella = falla.

Fella (er, felte) *vt* fælde. -a, ei, fælde, fældning. -eleg *adj*, høvelig.

-felt *adj*; ein-, mang- *osv.*

***Feltapotek**, eit, *-flaska, ei,

*prest, ein, *-rop, eit, *-vakt, ei.

Felæger, eit, fæets samlingsplads.

***Fem** 5, *-aar, eit, *-aaring, ein, -byrding, ein (*baat*), -kruning, ein,

-mar, ein, femkroneseddell.

Femma (de) *vt* favne, omfavne.

Fem|tan 15. -tande 15de. *-te 5te. *-ti 50. -tiande 50de. -øyring, ein.

Fen [e] eit, sump. -a, ei, myrjord.

Fenad, ein, fæ, besætning.

Feng, ein, og fengd, ei, fangst, utbytte.

-fengd 2, lett-, sjeld-.

Fengja (fengjer, fengde) *vt* fånge; smitte.

Fengje, eit, tændsats. -hol, eit, -krut, eit, -n 1 letfånkelig; smitsom.

Fengsel, eit, fånghsel. fånghselsdør, ei, -vakt, ei, *osv.*, fånghsla (a) *vt.*

Fengta (a) *vt* samle, skrape sammen.

Fenna (er, fente) *vi* lægge sig i fonner, opdynges.

Fenta, ei, landløperske; kvinde med fremmed maall og dragt, *osv.*

Fera [é] (a) *vi* pusle, stelle.

Ferd, ei, færð; aat-, brur-, fot-, hande-, *osv.*

Ferda (a) *vt* istandsætte; — seg til gjøre sig færðig.

Ferda|bunad, ein, -folk *fl.*, -fylgje, eit, -hug, ein, reiselyst. -lag, eit, -mann, ein, *osv.*

Ferdast (a) færdes. ferdavisa, ei.

Ferdes ell. ferdingsfolk *fl.*, -lass, eit, -mann, ein, -slede, ein, -veg, ein.

Ferdig færðig, frisk.

Ferd|mann, ein, = ferdamann. -sel, ei, -skap, ein, og -sla, ei, færðsel, samfærðsel.

Fère, ein, smal strimmel, teig.

Fergja (fergjer, fergde) *vt* presse.

Feri, ein, ferie; sumarferien.

Ferja, ei, og (a) *vt* færege.

***Ferm**, kjæk, rask, dygtig.

Ferma (de) *vt* lægge farm i.

Ferniss, ein, -a (a) *vt* fernisere.

***Fersk** *adj*, -a (a) *vt* oprfriske.

*-mat, ein, -mjølk, ei.

Fesjaa, eit, dyrskue.

Fesja, ei, = fyrkja, ei, tøs.

Fess, eit, fuskeri. -a (a) *vi* hlebredde ved signekunster. -verk, eit, fuskeverk.

***Fest**, ein, fest, høitid.

Festa (er, feste) *vt* fæste.

Festar ell. feste|gaava, ei, -maall, eit, trolovelse. -mann, ein, -møy, ei, -pengar *fl* fæstepenger. -ring, ein.

Festarøl, eit, trolovelsesgilde.

Feste, eit, fæste. -band, eit, fæstebaand. fot-, skor-.

Fester, ei (*fl* festrer) landtaug.

Festing, ein, fæstemand.

Festning, ei, fæstning.

Festra (a) og festa (er, feste) = landfesta *vt* fortøie, fæste.

Fet [é], eit, fjed. -a (a) *vi* skridte.

Fete [é] ein, traadbundt. -band, eit.

Fetel, ein (*fl* fetlar) traad, strop.

Fetja, ei, traadbundt. -ja (a) *vt* trække sammen; -ja att bindingen.

Fetl, eit, -a (a) *vt* forbinde.

Fetling, ein, = belling.

Fetta (er, fette) gjøre «fatt», bøie bakover.

[*F. eks.*, se døme.

***Fiende**, ein, *-skap, ein, -sleg, fiendehand, ei.

***Figur**, ein, *-era (a) ell. (te) *vi.*

***Fik**, ein, dask; øyre-. *-a (a) *vt* daske.

Fik|a (a) *vi* stræve, hige. -en 1 begjærlig; livlig; glad; kjærkommen; eit like møte; *nyfiken nysgjerrig.

***Fikka**, ei, lomme.

Fikla (a) *vi* pusle; kludre.

- Fikna**, ei, higen; nyfikna.
*Fiks *adj* kjæk, rask (*egentl. fast*).
*-stjerna, ei.
Fikta (a) *vi* fegte.
Fiktril, eit, vitriol. **-olje**, ein.
*Fil, ei (*i kortspil*).
*Fil, ei, ***-a** (a) *vt* og *vi*; ***sag-**, **-spon**, ein.
*Filantrop, ein, = manneven.
*-isk.
File, ein, = rjome, ein. **-bunk**, ein.
*Fili|al, ein, ***-gran**, eit.
Filla (a) *vi* pusle med smaatteri.
*Filla, ei, skindteppe; fille. **-st** (a) bli fillet.
Fille|bragd, ei, daarlig gjerning.
*-fant, ein, **-greida**, ei, ***-kram**, eit, lapperi. **-leg** ussel. ***-rya**, ei, lappeteppa. fillut, *adj*.
*Filo|log, ein, ***-logi**, ein og ei, ***-logisk**, ***-sof**, ein, ***-sofi**, ein og ei, ***-sofsk**.
Filsbein, eit, elfenben.
*Filt, eit, **-hatt**, ein, ***-sko**, ein, **-sole**, ein.
Fim, rask; nem (eld- letfængelig). **-a** (a) *vt* paaskynde. **-leik**, ein, raskhet.
*Fin *adj*, **-a** (a) *vt* pynte.
Finans|ar *f* pengestel. **-lell** *adj*, **-mann**, ein, ***-minister**, ein.
*Finger, ein (*f* finger), **-bjørg**, ei, **-fim** fingerfærdig.
Finger|klaae, ein, ***-ring**, ein, ***-vott**, ein.
*Fingra (a) *vi* fingre (*paa noget*).
Finka, ei, hakket indmat. ***-el**, ein, brændevin.
*Finn, ein, mand av det finske folkeslag (Dagfinn, Finngard, osv.). *Paa svensk* lapp; *sml.* finnlending og kvæn.
Finn (*etslags græs*), **-gras**, eit, og **-taatt**, ein, og **-topp**, ein.
Finna, ein; skjegg-.
Finna (finn, fann, funnen, *f* funne) *vt* finde, træffe, erfare. **-ar**, ein, **-ast** (finst, fanst, funnest) træffe sammen; bli fundet; **finnast** um synes om.
Finne ødemark tilfjelds; fjell og finne.
Finning, ei, **-stad**, ein, **-sløn**, ei.
Finn|kjerring, ei, **-kona**, ei.
Finn|land, **-landsk**, **-lending**, ein, **-marki**, **-mudd**, ein, pels.
Finnsam heldig til at lete.
- *Finn|sko**, ein, **-skot**, eit, *sml.* alvskot.
*Finsk *adj*, **-a**, ei, finnekvinde.
Fin|skap, ein, finhet, kræsenhet. **-sleg** net, venlig. **-stilla** *adj*, **-talande** artig. **-voren** *adj*.
*Fio|l, ein, **-lett** *adj* = blaaraud.
Fipla (a) *vi* smaapusle; det **fiplast** gaar forkjert.
*Fira (a) *vt* og *vi* fire; la falde; gi etter.
*Fira|aring, ein (*om dyr*), **-alning**, ein, **-byrding**, ein (*baat*).
*Fir|e, 4. **-felt** *adj*, **-fötla**, ei, **-fött** *adj*, ***-kant**, ein, **-kanta** *adj*, **-keiping**, ein, baat med 4 aarepar.
*Firma, eit, ***-merke**, eit, ***-stempel**, ein.
Firnast (a) studae, undre sig; **firnesam** forundret.
Firra (a) *vi* skynde paa.
Fir|skoren *adj*, **-telgd** 2.
*Fisk, ein, ***-a** (a) *vt*, **-ar**, ein; *smaf.* ***fiske**.
Fiskar|baat, ein, **-bud**, ei, **-lag**, eit, **-løgje**, eit.
*Fiske, eit, fiskeri.
Fiske|aat, eit, **-bein**, eit, **-drøtte**, eit, **-honk**, ei, **-jo**, ein (*fugl*), ***-krok**, ein, **-mund**, eit, beleilig fisketid. ***-slag**, eit, **-unge**, ein, **-vak**, eit, fiskens tilsynkomst i vandflaten. ***-vær**, eit, ***-ørn**, ein og ei, *osv*.
Fiskja, ei, = fiske, eit.
*Fistel, ein (*f* fistlar) materiekanal.
Fit [i], ei (*f* fitjar) eng; **Fitjar**.
Fit [i] ein (*f* fiter) lab.
[Fitja se fetja (a) og ei.
Fitla (a) *vi* kludre; pusle.
Fivel, ein (*f* fivlar) myrdun; leir-, ***myr-**.
Fivrelde, eit, sommerfugl.
Fjaag *adj* glad og blid. **-a** (a) *vt* gjøre glad.
[Fjaak se fjaag.
Fjaamen *adj*, blek; tosset.
[Fjaang se fjunk.
Fjaas, eit, **-a** (a) *vi* vrøvle. **-kopp**, ein, vrøvlebøtte.
Fjagg, **-a** (a) = fagg, eit, og fagga.
Fjaglast (a) vimse; — burt fortone; hende (*om toner*).
Fjakla (a) *vi* bære sig vægelsindet.
Fjalla (a) *vt* pynte, sætte i stand.
Fjampa (a) *vt*; — seg til med stas.

Fjamsa (a) *vi*, -en 1 forvirret.
Fjarna (a) *vi* tale fint og blidt.
 -en 1 søttalende.

***Fjas**, eit, *-a (a) *vi*.

Fjatl, eit, -a (a), se fitla.

Fjela (a) *vi* lete, speide efter.

Fjelg varm, mild. -a (a) *vt* varme, pudse. -a, ei, forfriskning. -de, ein, varme. -e, ein, hygge, renlighet. -ing, ei, -na (a) *vi* bli varm; bli rørt, henreven, hidsig. -sleg behagelig.

Fjell, eit, -beite, eit, -brun, ei, -bygg, ein, -gard, ein, *osv.*; til fjells.

Fjell-leides, fjell-lendt, fjell-lo = heidlo. fjell-luft.

Fjellrape, ein, og -ris, eit, dvergberk. -rædd, -skap, eit, -skard, eit, -skarv, ein, rype. -skrid, eit, -sløtte, eit, -sno, ei, -støl, ein, -tita, ei = fjell-lo. -ut, -van *adj.*

-**fjelsk**; nordanfjelsk, *osv.*

***Fjern** *adj* = fjerr.

Fjerr *adv* fjern; nær og fjerr.

Fjerre *adv* henved; — ved omtrent; so — (saavidt) stor, at . . .

Fjetra, ei, nagle. *-a (a) *vt* fæste; trylle fast.

Fjoll, eit, slarv, vas. -a, ei og (a), -en *adj*, -ing, ein, tomsing. -ut *adj*.

Fjom, eit, fnug, ganske litet.

Fjon, eit, pusleri: løier. -a (a) *vi*.

Fjongl, eit og fjongs, eit, -a (a) *vi* vimse fra den ene til den anden; kokettere; karesere. -a, ei, -en løs, let, luftig. -ut.

Fjor, *ifjor og i fjor *adv*; — haust, *osv.*, *-aaret.

***Fjord**, ein, -bøtn, ein, -bu og -bue, ein, -bunad, ein, *-bygd, ei, *osv.*

Fjorde og fjerde 4de.

***Fjordfolk**, eit, og *f*, *-gap, eit, -ing, ein, = -b.u. -maal, eit.

Fjordung, ein, fjerding, 1/4 mil, tønne, *osv.* -aar, eit.

Fjorføtla og firføtla, ei, firben.

Fjorgamall *adj*.

Fjoromfotom paa alle fire.

Fjorsavle, ein, -høy, *-kalv, ein, -lamb, *osv.*

Fjortan 14. -de 14de.

Fjotla (a) *vi* vimse planløst om.

Fjott, ein, pind; indskrænket, svak person. -ut fjattet; *godfjott, ein, godfjotten *adj* (*f* -fjotne).

Fjuk, eit, fnug; fyk. -a og *fyka (fyk fauk, foken) *vi* fyke, fare om.

Fjuker, eit, fnug. -ra (a) *vi* falde tyndt.

Fjunk frisk, fyrig. -a (a) *vt* opfriske.

Fjøgl, eit, glimmer. -a (a) *vi* prunke.

Fjøl, ei, fjæl. -bud, ei.

Fjøl (*en* forstavelse: mykje), -de, ein, mængde. -g talrik. -ga (a) *vt* formere, forøke. -gast (a) økes. -ment mandsterk.

Fjør, ei, fjær. -a (a) *vt* befjære; pynte.

Fjora, ei, ebbe, fjære. -a (a) *vi* = falla (*om* sjøen); fjøremaal, eit.

Fjorast (a) faa fjær. -en 1 spænstig. -ham, ein, -staal, eit, -ug fyrig. -ut fjæret.

***Fjøs**, eit, *-dør, ei, -hjell, ein, *-løm, ein.

***Flaa** (dde) og (flær. flo, flegen) *vt* flaa.

Flaa, ei (*f* flær), fløt (*paa* fiskegarn); flate.

Flaa *adj* (*n* flaatt) aapen; flat; ei — skaal. -bygd *adj.*, -kjeft, ein, aapenmund. -n ei, vid flate. -na (a) *vi* bli aapen.

Flaas, ein, ubetænsom person. *-a (a) *vi* buse frem. -en 1, -ut.

Flaatt, ein, et snyltedyrr; livsa som ein — o: rikelig.

Flaga, ei, støt, angrep; stormbygge. -a (a) *vi* komme støtvis.

Flaga (a) *vi* flækkes, løsne av.

Flagg og flagd, eit, -a (a) flage. [*Flagna*, se flakna (a).

***Flak**, eit, skive. -a (a) *vi* gaa med uknappede klær. -e, ein, luke av fjæler.

Flakk, eit, omflakken. *-a (a) *vi*, -fus, -før *adj*, -sam.

Flakna (a) *vi* flækkes op, løsne fra hinanden.

Flakra (a) *vi* flage.

Flaks, eit, *-a (a) *vi* slaa med vingerne; flage om.

[*Flamm(a)* og ei, se loga og loge.

Flamsa (a) *vi* vimse.

***Flamsk** belgisk. flamlending.

Flan, ein, *-a, ei, nysgjerrig, taapelig person.

Flana (te) *vi* glo, «kope».

Flanell, ein, flonel.

Flangermus, ei, flaggermus.

flangra (a) *vi* flage om.

Flangsa (a) *vi* føite om.

Flanut letsindig. -øygd 2 forvirret.

Flar, eit, flitter. -a (a) *vi* blusse; prunke.

Flas, eit, tyndt skal. **-ast** (a).
Flask, ein, flatkant, bredside.
*Flaska, ei, flaske. ***flaskefôr**, eit.
Flasmja, ei, = flask. **-e**, ein, sidefjæl paa slæde.
*Flat (n flatt), ***-a**, ei, flate. ***-brød**, eit, **-bu** og **-bue**, ein, ***-bygd**, ei, og **adj** 2, **-lende**, eit, **-lendt adj**, **-mynt adj**, **-na** (a) vi bli flatere. ***-seng**, ei, **-telgd** 2, **-voren adj**.
Flaum, ein, flom. **-a** (a) vi = fløyma.
Flautja, ei, og **-stokk**, ein, tvertræ i slæde.
Fleggja, ei, og (a) vi fæite.
*Flegma, eit, **-tikar**, ein, ***-tisk** = tauglyndt.
Flein, ein, = pil, ei.
Flein, eit, skurv, saar.
Flein, ein, bar plet.
Flein adj bar, nøken. **-a**, ei, bar plet. **-a** (a) vi bli bar. **-en** l søt-talende. **-skalla adj**, **-skallut adj**, **-ut adj** = flekkberr.
Fleip, ein, mundkaat person. **-a** (a) vi drive gjøn; **-ast** ved ein. **-eferd**, ei, **-sam**, **-ut**.
Fleire, ***fleste** (se mange).
Fleirgifte, eit, fergifte = mang-gifte.
[Fleka se flæka (a)].
Flekk, ein (*fl flekkjer*), **-a** (a) vt beflekke. **-berr adj** stykkevis bar for sne.
Flekkja (*flekkjer*, *flakte*) vt flække. *flekkjing*, ei.
Fleng, ein, og **-ja**, ei, flænge, skramme. **-ja** (*flengjer*, *flengde*) vt flænge.
Flera [é] (a) vi kassere, lefle.
Flerra, ei, rift, skramme.
Fles [é], ei (*fl flesjar*), et lavt skjær.
*Flesk, eit, **-a** (a) vt gjøde, fete.
Fleskefeitt, eit, ***-skiva**, ei, **-svord**, ein, osv.
*Fleste se mange.
Fleta [é] (a) vt false.
*Fletta (a) vt og ei, flette.
Flettja (er, *flette*) vt flaa, flække. **-a**, ei, saar, rift.
Fli, eit, fint verktøi.
*Fli (dde) vt pynte, ordne; overrække.
[Flika (a) se flæka].
Flika [i], ei, skive. **-a** (a) vt avskjære skiver.
Flikja (*flikjer*, *flikte*) vi gape med kantene.

Flikra (a) vi smiske; indsamigre sig, kjæle.
Flin, ein, fnisen. **-a** (*flin*, *flin*, *flino*) vi.
Flinad, ein, stel.
Flindra, ei og (a) vt, **-ast** (a) splintres.
*Flink adj, *sml.* høg, hæv, rask, dugelig.
Flinsa (a) vt flænge.
*Flint, ei og ein, flintesten. **-(e)byrsa**, ei.
Flipa (a) vi flæbe; ogsaa = flikja.
*Flira (te) vi fnise.
*Flis, ei (*fl flisar*), **-a** (a) vt splintre. **-berg**, eit, **-ut**.
Flit, ein, hus-, ***-tig**; *sml.* annsam, onnig, trottig.
Fljot og **fløt** rask; tyrrig; tidlig.
Fljota og ***flyta** (*flyt*, *flaut*, *fløten*) vi flyte ovenpaa; være overskyttet; det flaut med blod. *Riksmaalets* rende, strømme heter ikke fljota men renna, strøyma m. m.
Fljot og **fløtleik**, ein, snarhet. **-na** (a) vi.
Fljuga og **flyga** (*flyg*, *flaug*, *fløgen*) flyve; springe. **-ar**, ein.
*Flo, ei (*fl flør*), lag; jevnt udbredt masse.
Flod, ei og eit, regnskyll.
Flod, ei; -- sjø; *mots.* fjøra sjø.
Floda (a) vt trække op til regn. *[Flodhest, se elvhest].*
Flodmaal, eit, *mots.* fjøremaal. **-mund**, eit, flodtid.
Flodsky, ei, **-vêr**, eit, skurveir.
Floe, ein, vandpyt; sump.
Flog [ò], eit, flyving; fart; bergside. **-a** (a) vi svæve, strømme.
Flogberg, eit, brat berg. **-blad**, eit, flyveblad. **-bratt adj**, **-drake**, ein, **-havre** = svarthavre. **-maur**, **-minne**, eit, sterk hukommelse. **-mus**, ei, flaggermus. **-næm** meget lærenem. **-næme**, eit, stor begavelse, talent.
Flogs, eit, føiten. **flogs** og **flogsa**, ei, en «flane». **-a** (a) vi fare om; føite.
Flogsam flygtig. **-skrift**, ei og eit, flyveskrift. **-verk**, ein, flyvende gigt. **-vit**, eit, geni.
Floka (a) vt gjøre floket. **-ast** (a), ***-e**, ein, forvikling. **-en** l *adj*.
Flokk, ein, ***-a** (a) vt samle. **-a** seg og **-ast**.
Flokna [ó] (a) vi bli floket; forvikles. **-ut adj** floket.

Flongsa, ei, forfœien kvinde.
-a (a) *vi fœite.*

Flør, ein, fjøsgulv; fjøs.

***Flor**, eit; *sml.* skygg, eit, slør.

***Flor**, eit, fuld blomstring; i fullt flor.

***Flora**, ein, = voksterrike.

[*Flos*, eit, *se flus*, eit.

Flosa [ò] ei, opbrusning; en liten flis. -a, ei, og -e, ein, løsmundet person. -a (a) *vi la munden løpe.*

Floss, ein, -hatt, ein.

Flosut ustadig, lunet.

Flot [ò], ei, og -a, ei, flat mark.

Flot (ò), eit, flyting; det som flyter.

-a (a) *vt faa til at flyte; sætte paa vandet.* -ar, ein, -e, ein, faate.

Flotna [ò] (a) *vi flyte op.*

Flott (ó) ei, skogles flate.

Flo-ut sumpig.

Flud, ei, skjær, banke. -ut.

Flug, eit, ubestelig brat fjeldvæg (*se flog*, eit).

Fluga, ei, flue. -esopp, ein.

Flugsa, ei, lap, fille; snø-.

Flugs (a) *vi flagre, vimse om.*

***Flugt**, ei, -a (a) *vi slaa med vingerne.*

Flundra, ei, flyndre.

Flunsa (a) *vi flænge; skynde sig.*

Flur, ein, og -a, ei, vidt strutende haar ell. grener. -en *adj.*, -gran, ei, -hovnd, eit, -ut.

Flus, eit, skjæl, flas. -ast (a).

***Flus** *adj* dygtig, gavmild, rikelig.

Flutning, ei, flytning.

Fly, eit, grundt vand; fjeldvidde.

Fly, eit, lokkemat; *ogsaa* = flyge.

***Fly** (dde) *vi flygte; vt — det vonde.*

Flyga = fljuga.

Flyge, eit (*ogsaa flye og fly*, eit) insekt.

Flygel, ein (*fl flyglar*) pleiel, tust.

***Flygel**, eit (*b fl flygli*) etslags piano.

Flygse, eit, forslitt klædesplagg.

Flysj, ei, skjæl; skal. -ja (flys, fluste) *vt* pille.

Flyssa, ei, fille; forklæde- forklæ av tyndt og daarlig tøy.

Flyta [ý] (er, flytte) *vt* = fløta.

Flytøleg gunstig for fremgang. -en driftig.

Flytja (flyt, flutte) = flyta *vt* flytte, *smsf.* flytje.

Flyt ell. flytt|fugl, ein, -mann, ein, fløtmand. flytning, ei.

Flytta (er, flytte) = flytja.

Flæ (dde) *vt* forsyne garn med «flaa». -a, ei, = flaa, ei.

Flæja, ei, skraaning (*av flaa adj.*). -e, eit, en slette.

Flækja (a) *vi* logre, smiske. -ast (a) kjæle hinanden.

Flækja (flækjer, flækte) *vi* skræve vidt ut; *vt* faa til at skræve vidt ut.

[*Flærd* = svik.

Flees, ein, -a (te) *vi* sprudle, sprøite frem i tynde straaler.

Flø (n fløtt) lunken. -a (a) *vt* opvarme.

Fløa (a) *vt* lægge i lag («flø»).

Fløda (er, flødde) *vi* strømme rikelig; stige (*om sjøen*).

Fløde, eit, oversvømmelse, regnskyl.

Fløk, eit, forvikling; drilleri. -ja (flækjer, flækte) *vt* gjøre floket.

Fløkje, eit, = fløk, eit; fløkjing, ei.

Fløna (a) *vi* bli lunken, varmes.

Fløt = fljot.

Fløta seg (a) og -na (a) forte sig (*især om ur*).

Fløy, ei, vimpel, vindfløi; flanke.

Fløyel, eit, fløyselkrage, ein, -mjuk, -voren *adj.*

Fløyg, ein, brødstikke.

-fløygd 2 *adj*; gard-, lett-, osv.

Fløygja (fløygjer, fløygde) *vt* slippe, la fare; sætte fart i.

Fløyma (de) *vi* strømme.

Fløyman, ein, fløimand.

Fløyt, ein, lettelse.

Fløyt *adj* dristig, klok, rask.

Fløyta (er, fløytt) *vt* faa til at flyte; fremskynde; — timber.

Fløyta, ei, fløite. fløytespel, eit.

Fløyte, ein, fløte. -kopp, ein.

Fløytt *adj* farbar for baat.

Foga (a) *vt* stoppe sammen, proppe.

Fogla (a) *vi* stoppe, lave pølse; kludre.

***Fok** [ò] eit, fok, drev; tummel.

Fokla (a) *vi* kludre. foklesam senfærdig.

Føl (ó) eit, dumrian.

Føla (a) faa føl. *-e, ein, unghest.

***Følg**, ei, føderaad. *følgefolk *fl.*, -hus, eit, -mann, ein, osv.

***Folk**, eit, -a (a) *vt* befolke; forbedre; folka seg.

Folkeaud tom for folk. -bein, -bragd, ei, folkeskik, -far, eit, spor. -faatt = faament. -ferd, ei, adfærd

som folk (*ikke = et folkeførd*). -føre, eit, folkeslag (*sml. maalføre*). -gjengd 2, fremkommelig. -gjerd, ei, -hald, eit, -hjelp, ei, -kjømt meget besøkt. -kynd, ei, menneskenatur. -leg, -livnad, ein, ordentlig levnet. -lynde, eit, folkekarakter. *-magt, ei, -namn, eit, personnavn. *-rik, -rødd, -sed, ein, -skap, eit, og -skapnad, ein, -skjemma, ei, skam for folk. *-slag, eit, -stygg adj folkesky. -van vant til folk. -vand nøie om selskap. *-vis, ei, folkeskik. -vit, eit, -vond, adj.

Folksam adj folksom. -nt.

Foll, eit, foldrikhet. -a (a) vi gi mange fold; det -ar godt (*ogsaa om arbeide = det münar*). -ug foldrik.

Folna (a) vi visne, blegne; gyse.

[*Fomen se fumen*].

Fona [ó] (a) vi gyse; svimle.

[*Fonad se fødnad*, ein.

***Fond**, eit; grunn-, vara- reservefond; opplysningsfondet.

Fonetikar, ein, -ikk, ein, *-tisk.

***Fonn**, ei (*fl -er*); snø-.

***Fonograf**, ein.

Før, ei, fure; aur-, plog-.

***För**, eit, för, kreaturføde; för (i klær).

För [ó] adj (-are, -aste) rask.

***För** konj ti.

***För** adv; — stor, — seint.

***För** og fyre præp. Talemaalet skiller mellem en enstavelses- og en tostavelsesform, og hertil svarer den dobbelte skriftform.

För brukes saaledes hvor talemaalet har en ubetonet enstavelsesform (för, før, fyr, fer, fø, fy, fe) f. eks. kva for ein? aa, for eit vær! stræva for føda; halda for narr; ein gong for aaret; alt för Norig; standa for støyt; gjerne for meg; for eit aar sidan; raad for uraad; saapa for 10 øyre. Saaledes i de fleste sammensetninger, f. eks. bakanför, framför, diför, kviför, fordi, fortelja, forstand, forlyfta seg.

Merk at der alltid skrives för naar ordet staar i motsætning til imot: för og imot; ein tala för saki og ein imot. — Fyre brukes hvor talemaalet har tostavelsesform (fyre, fyry, føre, feri, fri) og svarer til riksmaalets før, foran og fore, f. eks. fyre jonsok; fyre middag; springa fyre vogni; ein reid fyre, og ein etter; liggja fyre; sjaa seg fyre. — Se ellers

under de enkelte opførte sammensetninger med för og fyre.

Föra (a), ei, færd, gang; tri -or. -a (a) vt paaskynde; -a seg.

***Föra** (a) vt gi dyrene för: sette för i (klær).

Föra (a) vi gjøre furer.

För aa for at = til aa. I de fleste tilfælde bør tanken uttrykkes paa anden maate, oftest med og. Dersom prædiketet indeholder nogen form av vilja eller skula, brukes og alene; f. eks. han vil (ell. skal, vilde, skulde) koma og vera her nokre dagar. I motsat fald tilføies en av disse former efter og; f. eks. han kjem og vil (ell. skal) vera her nokre dagar; han kom og vilde (ell. skulde) vera her nokre dagar.

Föräldra adj vel gammel, forældet. *-andra (a) vt, *sml.* brigda, brøyta, venda, gjera um. *-ankra (a) vt, *-arga (a) vt, = avstyggja. -argeleg, -bala adj forkavet. -banna (a) vt, *-bi præp (*sml.* framum), -bina og -bisna adj forgapt. -bisneleg, -bjoda og *-by vt forbyde (-bjoda seg byde för meget). *-blöda vt, -bod, eit, forbud (*sml.* fyrebod varsling). -boden adj, -brend 2, -brjota og -bryta vt, -brot, eit, forbrydelse. -byta vt forveksle. *-bön, ei.

Ford [ó] ei, sumpvei, bæk.

Forda [ó] ei, transport. -a (a) vt transportere.

***Fordanska** (a) vt fordanske. -dekk, eit, = framdekk. -derva (a) vt *sml.* skjemma ut, spilla, ugjera, tyna, øydeleggja.

***Fordi** og för di konj fordi, *sml.* av di og med di.

Fordingskap [ó] ein, befordring, skyss.

Fördom adv fordom. *-dom, ein = vandom. *-domsfri, -domsfull.

Fördrygja seg forsinke sig. -döma vt, -dömd 2, -dömeleg, -eldre n fl, *-elska seg = hugleggja.

Förfall, eit, forringelse; forfald. -fallen (*fl -falne*) forfalden.

Förfallsdag, ein, -grunn, ein, -melding, ei, -setel, ein, -tid, ei.

***Förfalska** (a) vt, -fang, eit, forträd. -fara vt granske nøie. -farast komme i forfald. -faren bevandret; gjennemsøkt.

***Forfatta** (a) vt, -ar, ein, -arskap, ein, -arlag, eit.

Forfeder og **-fedrar** *fl.*, forfædre.

Forfina *adj* forfinet. **-fjansa** *seg* (a) forhaste sig. **-fjatta** *seg* forløpe sig. **-fjetra** = fjetra fasttryllet. **-flogen** forfløien. **-frosen** og **-frøyst** *adj.*, **-fylgja** (de) *vt.*, **-fyllt** fordrukken. **-fælände** *adj.*, **-fælt** og **-færd** (de) forfærdet. ***-føra** (de) *vt* forføre. **-fött**, eit, strømpetot. ***-fötta** (a) *vt* forfötte (*støvler*). **-fötte**, eit, nyt overlær.

Forgangast (-gjangst, -gjekst) forgaa. **-gard**, ein, forgaard. **-gift**, ei, ***-gifta** (a) *vt* forgifte. **-giftig** giftig, ondskapsfuld, spydig. **-gjengeleg**, **-gjera** *vt* forhekse. **-gjera** *seg* forgaa sig. **-gjeva** *vt.*, ***-gripa** *seg*, ***-guda** (a) *vt.*, **-gylla** *vt* = gylla. **-gøyma** *vt.*

Forhalda *vt* hindre. **-halda** *seg* forholde sig. **-halden** forholdt. **-hall**, ei.

*Forhandla (a) *vi*, *sml.* raadleggja, samraadast, dryfta. ***-ling**, ei.

*Forhasta *seg*, **-hatig** hatefuld. **-heng**, eit, **-herda** *vt.*, **-herdig** yderst ivrig, djerv.

*Forhistoria, ei, ***-risk**.

*Forhold, eit, **-huda** *vt.*, **-huga** *adj.*

Forhøyr, eit, forhør. **-a** (de) høre sig for, utspørge, forhøre.

Forhøyr(s)domar, **-rett**, **-stemning**, ei, **-vitne**, osv.

*Fork, ein, kjep, knippel.

*Forkalka (a) *vt.*, ***-kalking**, **-kammers**, eit (*i hjertet*). ***-kasta** (a) *vt.*, **-kava** *adj* forkavet. ***-kjela** *vt.*, **-kjølt**, ***-kjøla** *vt.*, **-kjøling**, ei, **-kjølt** forkjølet.

*Forkjøp, eit, **-a** *seg* kjøpe for dyrt.

Forkjøpsrett, ein.

Forklaara *vt* forklare. **-klaaring**, ei; *sml.* spursmaalsbok. **-klaga** *vt* anklage. **-klumsa** *adj* 2, **-klødd**.

*Forklæde, eit, forklæ.

Forkomast *vi* gaa tapt. **-komen** *adj* bortkommen; utmattet; raadvild. **-kovra** *seg* (a) *vt* forskafe sig; samle.

Forkunn *adj* (n **-kunt**) lysten, lækker. **-mat**, ein, = skjessemat.

For kynna (er, **-kynte**) forkynde. **-kynning**, ei.

*Forlag, eit, ***-s|bokhandel**, **-bokhandlar**, **-rett**, ein.

Forland, eit, utilgjængelig sted paa kysten.

*Forlata *vt* tilgi; gaa ifra. **-lating**, ei.

Forlaupa *seg* = renna *seg*.

Forlegen *adj* forligget (*ogsaa* forlegen, *Garborg*). **-leggja**, *vt.*, lægge feil; forlægge. **-leggjar**, ein, = bokreidar.

Forlende, eit, = forland.

Forlesen *adj* forlæst. **-lest** *adj* forlæstet. **-liden** *adj* forløpen (*om tid*).

*Forlik, eit, = semja. ***-a** (te), **-leg**.

*Forliksmøte, eit, **-raad**, eit, forlikelseskommisjon. **-stemning**, ei, ***forlikt** *adj* kommet overens.

*Forlis, eit, ***-a** (te), **-log** *n pl* føderaad. ***-lov**, eit, tilladelse. **-lova** (a) love for meget. **-loving**, ei, **-lyfta** *seg*.

*Form, ei, *sml.* skap, maksel.

*Formaa (dde), ***-maal**, eit (og fyremaal), **-maalstening**.

*Forma (a) *vt.*, ***-l** *adj.*, ***-t**, eit.

*Formana (a) *vt.*, ***-maning**, ei, **-mann**, ein, formand, *sml.* fyremann forgjænger.

Formeir *adj* komp fortrinligere. **-mest** fortrinligst.

*Formel, ein (*fl* formlar), **-mell** *adj* (n formelt).

Formlikskap, ein, ***-læra**, ei, **-rett**, *adj.*, ***-rik**.

Formyndar, ein, **-myrkja** *vt.*, **-myrkning**, ei, formærkelse. **-mysa** [y], ei, paaskud, undskyldninger.

Forn [ö] *adj* gammeldags, antik. **-alderen** og **-tidi** oldtiden.

Forn [ö] ei, gaver (*til gjestebudskost*). **-a** (a) *vi* bringe «forn».

Fornast [ö] (a) bli morken. **-e**, ein, visnet græs.

Fornem|a (-nem, -namde) merke, bli var. **-ing**, ei, **-sla**, ei.

Fornis|sa = fernissa. **-sing**, ei.

Fornkunna, ei, oldkyndighet. **-kunnig**, **-kvæde**, eit, **-minne**, eit, **-tid**, ei.

*Fornuft, ei, ***-ig** *adj.*

Fornvitskap, ein, arkæologi.

Fornæm (-næmare, -næmst) *adj* fornem.

*Fornærma (a) *vt.*, **-meleg**, **-ming**, ei.

For|nøgd fornøiet (med og a v).

*Forord, eit, fortale; forbehold.

*Forpakta (a), **-paktar**, ein, ***-paktning**, ei, ***-pesta** (a) *vt* forpeste. ***-pint** *adj.*

*Forpost, ein, ***-raad**, eit og ei, forsyning; *sml.* tilfang.

***Forraada** *vt*, -dar, ein, *-dd 2 forraadt.

***Forrang**, ein, fortrinsret. -renna seg forløpe sig.

For resten og forresten; *sml.* elles.

***Forretning**, ei, *-s|brev, -forar, -grein, -mann, osv.

For|saka (a) *vt* avslaa, frasi sig.

*-samling, ei, -sédd (n -sét) forsynt. -segna (a) *vt* forklare, meddele. -selja *vt*.

Forset, eit, forset.

Forsetja *vt* foråde; bringe i vanskelighet. -sett *adj* vanskelig; det er reint -sett næsten over evne. -sigla (a) *vt* forsegle (brev). *-simpla (a) *vt*, -sjaa *vt* se feil; -sjaa seg forse sig, begaa forseelse. -sjaaleg *adj* forsiktig; -skjera *vt* beskjære for meget.

For|skot, eit, strimmel paa akeren, -teig. *-skrift, ei, foreskreven regel, *sml.* fyreskrift. *-skrika seg, -skræmd 2, -skule, ein, -skylda (-skyl-der, -skyld) *vt* gjengjælde (*mottat tjene*). *-skyldt *adj* fortjent; løn som -skyldt. *-skyva *vt*, *-slaa *vi* strække til. *-slag, eit, drygsel, varighet.

***Forslag**, eit, - framlegg. -srett, ein.

For|liten *adj*, *-smaa *vt*; han -smaadde seg ikkje. *-snakka seg, -soma (a) *vt* = -søma. *-sona *vt*, *-sova seg.

For so vidt *adv* forsaavidt; for so vidt som *konj*.

Forspilla (-spilte) *vt* forspilde.

***Forsprang**, eit, = fyremun.

Forspyrja seg, forspørge sig. *-staa (-staar, -stod, -staatt) *vt* = -standa og skyna.

***Forstad**, ein (*ved by*), -s|bu og -bue, ein.

***Forstand**, eit og ein, *smsf.* forstands. -a (-stend, -stod, -staden).

Forstandar, ein, -skap, eit.

***Forstandig** *adj*.

***Forstassistent**, ein = skogfut. *-elev, ein, -mann, ein, -stell, eit, osv (*se ellers under skog*).

Forstava *adj*; det er reint -stava overfylt med arbeide. -stird 2 hensunken i beskuelse.

Forstova, ei, -stovedar, ei.

Forstrekka (kte) *vt* strække for sterkt. -stuva *vt* forstue. -støkkja *vt* forbause. -støkt forbauset, forvirret. *-svar, eit, *-svara (a), -svarsvaapn, osv.

For|sverja *vt* forsverge. *-svoren, -sylva (a) *vt*.

***For syn**, ei og eit, et forsyn; omsorg. *-syna (te) *vt*, *sml.* bu, reida u t. *-synda seg, -syta forsørge. -syting, ei, forsørgelse.

***Forsæte**, eit.

Forsøla, ei, beskygget plads.

Forsøma (de) forsømme. -meleg, -ming, ei (skulefraavør).

***Fort adv** (forare, forast) skyndsomt.

***Fort**, eit, fæstning.

***Fortaa**, eit (*paa gate*), -taka *vt* overvælde. -taka seg.

***Fortale**, ein, *sml.* fyreord.

***Fortapa**, *sml.* missa, spilla, fortjona.

Fortaum, ein, -telkn, eit (*i noter*), -telkna *vt* fortegne.

Fortelja. -telnad, ein, -tena *vt* være værdig til. -tenesta, ei, -tenkja *vt*, -tenkt tankefuld, distræt. -tent fortjent. *-tid, ei, = fyrrtid. -tina (a) *vt* fortinne. -tjona (a) fordærve, fortape. -tjoning, ei, fortabelse. -tolla *vt*, -tolor *fl* formaninger. *-tona seg (a), -trengja 2, -trengsla, ei, fortrængsel. -trjota og -tryta fortryde. -trot, eit, fortrydelse. *-trolla (a) *vt*.

Fortru (dde) *vt* betro; honom skal eg gjerne — alt eg eig; han -dde meg at det er so; aa — seg til ein betro sig til, *sml.* tru, *vt.* -leg fortrolig. -trøyta *vt* overanstrengje.

***Fortulla** (a) *vt*, -turka (a) *vt*, *-tvila (a), -tyna *vt*, = -tjona. -tøya (a) *vt* fortøie. -tøygja (de) *vt* strække for sterkt. *-undra (seg), -undra *adj*, *-undring, ei, -utan *præp*, -vaaga seg (a), -vaageleg *adj*, -vakt *adj* forvaaket. -vaksen *adj*, -vand 2 forvænt. *-vanska (a) *vt*, *-var, eit, taka i -var. *-vara *vt*, *-vella (veller, velde) *vt* halvkoke. -venda *vt*, -vending, ei, forvansking. -venja *vt*, -vêr, eit, -vetne, eit, overhændig regnveir. -vilja *vt* ville en ond; forurette. -villa *vt* forvilde. -vinna *vt* erverve. -viten *adj*, -viten-skap, ein, og -vitna, ei, nysgjerrighet. -vitneleg interessant. -vønen *adj* fordringsfull. -vøst (øvest, øvdest) *vi* undse sig. -vøven *adj* tvilraadig, forlegen.

Føs og -en porøs. -na (a) bli porøs.

***Føsfat**, eit, *-for, eit.

Foss, ein, *-a (a) = fyssa.

Fossefall, *-grim, *-kull (*fugl*).

Føsskoka (a) *vi*.

***Foster**, eit (*b fl* fostri) foster;

barn; *ogsa* = *fôr* (kufoster = kufôr, eit).

***Fosterbarn**, eit, *-bror, -dotter, *-far, -foreldre *fl.*, *-mor.

***Fostr**a (a) *vt* fostre. *-ing, ei.

***Fot**, ein (*fl* føter), -a (a) *vt*, -bunad, ein, fotbeklædning. -burd, ein, fotskifte. -far, eit, spor. -ferd, ei, -feste, eit, *-folk *fl.*, infanteri. -gangar, ein, *-lag, eit, = -burd. -laug, eit, -laus *adj.*

***Fotograf**, ein, *-era (a) ell. (te), *-ering, ei, *-i, eit.

Fotisaar *adj.* = saarføtt. *-sid *adj.*, -skor, ei, *-slag, eit, skridt. -spenne, eit (*i seng*), *-spor, eit, -veik *adj.*, *osv.*

Fraa *præp* fra, bort fra; — fyrste tidi; deri- kom det; segja — fortælle, sige fra; segja — seg frasige sig; forsage; gjera — seg bli færdig; eg gjorde honom — meg fik ham ifra mig; vera reint — seg sansesløs, gal.

Fraa borde *adv* fraborde; *mots.* um bord.

Fraa byte, eit, -drag, eit, fradrag, avdrag. -døma *vt*, -fall, eit, frafald, død. -fallen *adj.*, -gang, ein, tap, skade. -kjenna *vt* frakjende (kjenna ifraa kjende ifra). -landsvind, ein, -lengd, ei, avstand. -rekna *adj.*, -segn, ei, beretning, melding. -skild 2, -skilnad, ein, -stand, eit og ein, avstand. -tak, eit, fraskilt del. -vera, ei, -verande, -være, eit, fravær, forømmelse.

***Frågt**, ei, frågt; færdsel. *-a (a) *vt*, -baat, ein, = feringbaat. *-fart, ein, *osv.*, -e|mann.

Frakk, ein, kjortel; *småf.* frakke.

Frakk *adj* (n frakt) dygtig; det er frakke ting uhørt.

***Fraktur**, ein, -a (a), *-bokstav, *-skrift, ei.

Fram *adv* frem; slaa — um (ell. paa) noke antyde. Fram er førsteled i en mængde sammensætninger med *particip* (*f. eks.* -boren, -førd, -kasta).

Framaat *præp* fremtil; henved.

Framan *adv* forfra; fra forenden.

Framand (n -mandt) fremmed, ukjendt. -folk *fl.*, -maal, eit, -mann, ein, -sed, ein, -skap, ein, -stand, eit og ein, -vara, ei.

Framanfor, -paa, -til.

Framarleg *adj* som er langt fremme.

Frambering, ei, -bjoding, ei,

-burd, ein, frembæring, fremførelse.

-bærleg dygtig til at fremføre erender, *sml.* ærendsfør. -ekst *adj* *mots.* ibendt. -etter, -faren forbigangen (framfarne tider). -ferd, ei, fremreise, fremfærd; driftighet. -fjording, ein (*av dyr*), -flutning, ei, -fot, -fus dristig; fremfusende. -fusing, ein. -fyre og -for *præp*, -fødd 2, -føresmann ein, talsmand. -førsla, ei, -gang, ein. -gangsfolk *fl.*, -gangsverk, eit, -gjengd 2 djerv; fremkommelig. -grytt *adj* lutende. -hald, eit, fortsættelse. -hjelp, ei, fremme. -hug fremadstræben. -huga *adj* (*merk fram-!*), -ifraa ypperlig; overmaade. -kjøm fremkommelig. -kjømd, ei, fremkomst, dygtighet. -kjømt *adj* n fremkommelig. -koma, ei, -komen, -laan, eit, -legg, eit, forslag. -leides længer frem; fremdeles. -lenges *mots.* baklenges. -lengst *adv* forrest. -liden fremskreden. -lut, ein, -me *adv* fremme. -med *præp*, -paa, -ryfte, eit, forstykke i klær. -sal, ein, sal mot gaten. -segn, ei, fremsigelse. -sid *adj.*, -sida, ei, -skut, ein, -slag, eit, tilvekst. -sleng, ein, og -slengja, ei, person i slyngelalderen (-slengsaari). -stamn, ein, -stemna, ei, retning, tendens. -stig, eit, -studning, ei, understøttelse. -støyt, ein, tilskyndelse, fremstøt. -syn, ei, -syning, ei, fremvisning, utstilling. -synt fremsynt (*men fram-synt* fremvist). -søkjen 1 djerv.

Framt *adv*; so framt og so framt saafremt. nedre- i den lavere og øvre- i den høiere del av dalsiden.

Framtak, eit, driftighet. -talande, -tanke, ein, -tenkt, -tennt med fremstaaende tænder. -tid, ei, -til, -tonn, ei, -trengsla ei, -tøke, eit, fremgang, utvikling. -um *præp* forbi. -under *præp*, -vaksen fuldvoksen. -ved *præp*, -veges = -leides. -vekstring, ein, = -sleng. -vis forutseende. -vokster, ein, -øygd 2 med fremstaaende øine.

***Frank** og fri = fri og frels.

***Fran**krike, -smann, *-sk.

Frasa (a) *vi* sprake. *-a, ei, grimaser, løier; frase, *sml.* ordblom.

Fraud, ei, skum, fedme, gjødsel (*derav* frøyda, *vi*). -gran, ei, gran som er løs i veden. -hatt, ein, skumtop. -ig *adj* frodig.

***Fred**, ein, *-a (a) *vt* frede. -gjerd, ei, fredsslutning. -hellag = -lyst *adj.* -helg, ei, fredlysthet. -huga *adj* fredsvenlig. -ing, ei, -ingstid, ei, -kjær,

*-land, eit, -laus *adj*, -leg *adj*, *-lysa (te) *vt*, *-lyst *adj*, -løysa, ei, fredløshet.

*Fredsaar, eit; fredsam *adj*.

Fredsartikkel, ein, -brjotar og -brytar, ein, -bod, eit, -brot, eit.

Fredsemd, ei, fredssommelighet.

*Fredsfest, ein, -flagg og flagd, eit, *-fot, ein (paa -fot), *-fyrste, ein.

Fredskjold, ein og eit, parlamen-tærflag.

*Fredskonge, ein, -meklar, ein, -mekling, ei.

Fredspille, eit, fredsforstyrrelse.

-spillar, ein, fredsforstyrer (*i selskap*).

Fredsemja, ei, fredstraktat.

-stemna, ei, fredskonges.

Fredstad, ein, fredsted.

Fredsteikn, eit, *-tid, ei, -til-bod, eit, *-tilstand, ein og eit, -ting, eit, == -stemna. -tinging, ei, freds-
underhandlingar. *-ven, ein, *-verk, eit,

*-vilkaar, eit, -voner *fl* fredsutsigter.

*Fredssæl *adj*, -sæla, ei, fredssælhet.

Fredt *adj* *n* fredelig; *oftere blir brukt* ufredt utrygt (*særlig for rovdyr*).

Fregja (a) *vi* fritte, -ar, ein.

Fregatt, ein, fregat.

Freista *vt* prøve, friste. -ar, ein, -en (mangfreisten), -esam. -ing, ei, fristelse. -nad, ein, forsøk.

Frék *adj* graadig (mat-, rom-, osv.). -leik, ein.

Frekna, ei, fregne. -ut.

*Frels *adj* fri, uhindret, *sml*. ufrels. *-a, ei og (te), -ar, ein, -e, eit, fuld bruksret (frelsebrev, eit, skjøte).

-fengen *adj* erhvervet med fuld ret-tighet.

Fremda (a) *vt* forfremme, ut-vikle. -e, ein, fremgang, utvikling.

-eleg *adj*.

Fremja (a) og *fremma (er, fremde) *vt* fremme, hjelpe frem.

Fremmeleg frugtsommelig.

Fremre *adj*, -st *adv*, -ste *adj*.

Frende, ein, slegtning. -laus.

Frendskap, ein.

Frenka, ei, slegtning.

Frest, ein, frist. -a (a) *vi* opsætte, nøle.

Fretnad, ein, tidende.

Fretta (er, frette) *vt* fritte; faa spurt. -ing, ei, -sam.

*Fri (*n* fritt) ubunden; lens; ledig; gratis; fri og frels.

*Fri (dde) *vi* beile. -a (a) *vt* befri.

Friar, ein, -brev, eit, -gang, ein, -tankar, osv.

Fribillett, ein, -boren *adj*, *-brev, eit.

Frid *adj* deilig. -d, ei, skjønhet.

-kast (a) bli smukkere. -leik, ein, skjønhet. -leitt *adj* takkelig. -na (a) bli smukkere.

*Fridag, ein, -dom, ein, frihet.

Fridomsaand, ei, -brev, eit, -drift, ei, -elsk, ein, -kjensla, ei, -kjær, -tid, ei, -tre, eit, -ven, ein, osv.

*Friedeksemplar, eit, -gjering, ei, -gjeven *adj*, -gjord 2, -hand, ei,

*-handel, ein (-smann, *-ven, osv.), -heit, ei, -- dom. -hendt *adj* kunst-færdig. -hug, ein, frimodighet. -huga

adj, *-kar, ein, person som ingen kan mestre. -kjenna *vt*, *-korps, eit, -kør-ter, eit, -kyrkja, ei, -kyrkjeleg, -lyndt

adj, -minutt, ein og eit, -murar, ein, -plass, ein, -raadig *adj* uavhengig.

*Frisk *adj*, *-a (a) *vt*, -e, ein, for-friskelse. -en og -leg *adj* sund (baade = helsesam og helsug). -leik, ein,

*-na (a) *vi* bli friskere. -t *adv*.

*Friskyss, ein, -stad, ein, -teken *adj*, -tenkjar, ein, *-tid, ei, -traavar, ein, mestertraver. -villjug.

Frjosa og *frysa (frys, fraus, fro-sen) *vi* fryse, stivne.

Frod *adj* klok, vis.

Froda [ð], ei, og (a) *vi* fraade.

Frokla (a) *vi* kjæle.

*From (*fl* -me) from, *sml*. gude-leg.

Frongl, ei, avbrutt stykke. -a (a) *vt*.

*Frosk, ein, en frø; trøske (*barne-sygd*).

*Frost, ein, -all (*n* -alt) kuldskjær.

*-fri, -lendt *adj*, -maal, eit, frysepunkt.

-natt, ei, -nøm *adj* utsat for frost.

-røyk, ein, -vêr, eit.

Frua, ei; *men fru foran navn*: fru Inger, fru Gislesen.

Frukost, ein, frokost.

Frukt, ei, -ast (a), -bruk, eit, frugtanvendelse. -laus, -rik.

Frum (ù) *adj* fortrinlig. -a (a) *vi* gavne. -e, ein, gagn (til frøme til fromme).

Frum's *adj* første (— kalv, osv.).

-ekaka, ei, raamelkshake.

Frumvaksen, -vekstring, ein, yngling. -vokster, ein (*i* -voksteren omtrent fuldvoksen), -vyrter, eit.

Frunsor *fl* frynser. -a (a) *vt* be-frynse.

Frutta (a) *vi* mukke, vise sig ærgerlig.

Fry (dde) *vt* fraraade sterkt; tirre.
Frygd, ei, livlighet, livslyst, fryd.
-a (a) *vt* forlyste, fryde. **-efull**.

***Frysa** = frjosa.

Frysla, ei (*en* græsart).

Fræ ell. ***frø**, eit, frøekorn.

Fræg *adj* berømt; fortrinlig. **-ast** (a) bli dygtigere. **-d**, ei, ære, berømmelse; fe og frægd rigdom og ære.

Fræ ell. ***frøhus**, ***korn**, eit, **-laus**.

***Fræsa** (te) *vi* hvæse; sprøtte frem.

Fræv frugtbar. **-a** seg og **-vast** (a) sette frø, modnes.

***Frø**, eit, ell. **fræ**, eit.

Frø (dde), — seg, = fræva seg.

Frøk dygtig.

***Frøken**, ei (*fl* frøkner), en frøken.

Frøken og **-leg**, dygtig, trivelig.
-na, ei, friskhet, graadighet.

Frøsa (te) *vi* strømme saa det hvæser; fnyse.

Frøy, **Frøya** (*gudenavn*).

Frøydia (er, **frøyde**) *vi* fraade, skumme. **-a**, ei, saftgildom. **-en** sprød, skjør.

Frøyna (te) *vi* fnyse.

Frøysa (te) *vt* forfryse; — seg.

Fugg, eit, **-a** (a) *vi* stelle i huset.
-e, ein, bylt.

***Fugl**, ein.

***Fugleberg**, eit, **-føde**, eit, et kuld fugleunger. ***-ham**, ein, **-kong**, ein, **-skråna**, ei, ***-vær**, eit, *osv*.

***Fuglunge**, ein.

***Ful** harsk; vred; indviklet. ***-ing**, ein, slu person. **-kynde**, eit, vanart. **-kyndt** listig, arrig.

Full (*n* fullt) fuld, hel, velforsynt; drukken; til fulls og til fulles tilfulde.

Fulla ell. vel *adv*, vistnok, vel. Disse ord er altid ubetonet og kommer altid like efter prædiketets tidsform; denne blir da betonet; f. eks. du syng fulla (uttalt sýngfullä); du kjem vel. Almindelig brukes ordet vel undtagen naar det kan bli misforstaat som gradaadverbium til det paafølgende ord, f. eks. han er fulla mett; ti han er vel mett kunde lettelig bli læst: han er væl mett o: helt mæt ell. overmæt.

Fullaldra *adj*, **-berga** *adj*, **-boren**, **-buen**, **-enda** (a), **-fenge**, eit, fuld bekomst. **-før** *adj*, **-føra** (de), **-huga** *adj* fast bestemt. **-komen**, **-komenskap**, ein, **-komleg** *adv* aldeles. **-kun-**

nig, **-magt**, ei, **-megt**, ei og **-megtig**, ein, fuldmægtig. **-nad**, ein, utfyldning, fyldest (til **-nads** tilfulde). **-nøgja** *vt* tilfredsstille, fyldestgjøre. **-panta** *adj* solid. **-raadig**, **-skap**, ein, skuvande *adv* i tilstrækkelig mon. **-stendig**, **-svævd** 2 kommen i fast søvn. **-svævd** 2 fuldt utsovet. **-takka** (a) *vt*, **-tru** *adj* fuldtro. **-vel** *adv* tilfulde. **-viss** (*n*-visst), **-vitug**.

Fulord, eit, tirrende ord. **-orda**, og **-ordig** bitende. **-skap**, ein, list.

Fum [ù], eit, tosseri. **-a** (a) *vi* kludre. **-e**, ein, forvirring; taape. **-eleg** taapelig. **-en** keitet, svimmel. **-ing**, ein, taape. **-la** (a) *vi* famle. **-ut** tosset.

***Fund**, ein, et fund. **-er**, eit, utflugt, paafund. **-ra** (a) *vi* stelle; lure. **-vis** heldig til at finde.

***Fungera** (a) ell. (te) *vi* gjøre tjeneste.

***Funksjon**, ein, hverv, syssel.

Funt, ein; **døype**.

Fura, ei, furu; *småf.* **fure**.

Fura (a) *vt* gnide, drive; — ihop samle raskt.

[*Fura'n* den onde.

Furda, ei, forundring; noget som forundrer; noget uventet; utvei.

Furda (a) *vi* være forundret og opmerksom; *ogsaa* forske. **-eleg** forbausende. **-en** nysgjerrig, spændt. **-ig** = **-eleg**.

***Furér**, ein.

Furk, ein, fork, knippel.

Furt, ein, fortrydelse, furtig. ***-a** (a) *vt* furte. **-ekraa**, ei, og ***-ekrok**, ein, **-eleg**, ***-en** *adj*.

Fus *adj* villig, lysten. **-a** (a) haste.

***Fusk**, eit, ***-a** (a), **-ar**, ein, **-arverk**, eit, **-elapp**, ein.

Fut, ein, futedøme, eit, fogderi. sløkkjefut brandmester.

Futul, ein, fotlænke. **-la** (a) *vt* binde.

***Fy!** *utropsord*. **-a** (a) *vi* sige fy.

Fygle, eit, flygtig, urolig væsen.

***Fyka** = fjuka.

Fyl [ý], eit, et føl; heste-, merra.

Fyla (te) *vi* haanle (av ful).

Fyleg skamfuld.

Fylgd, ei; halda fylgdi med ein.

Fylgja (fylgjer, fylgde) *vt* følge.

Fylgja, ei, et følge; en følge; række; skytsaand, fylgje.

Fylgje, eit, et følge; skytsaand (*ogsaa* = fylgd, ei). **-før** *adj*, **-leg** *adv*, **-sam**, **-rett** *adj*, **-skap**, ein.

Fylgjesmann, ein, ledsager; brudesvend.

Fylgjestreng *adj* logisk. -svein.

Fylgjing, ei, etterfølgelse. -sl, ei, bruksret, høvd.

Fylja [ý], ei, ung hoppe.

Fylja [ý] (a) *vi* faa føl.

***Fylke**, eit, distrikt. ***-ing**, ei, **-ja** (fylkjer, fylkte) *vt*.

Fyll, ei, utfyllning, fyld. **-a**, ei, fylde; fylderi.

Fylla (er, fyllte) *vt* fylde; **fylla** seg.

Fyllebytta, ei, = -fant, ein, = -kopp, ein, drukkenbolt. **-lag**, eit, **-skap**, ein.

Fylling, ei, -ug fyldig, drøi.

Fylmerr [ý], ei, drægtig hoppe. **-tung** drægtig; *og* **aa** -diger, **-stinn**. **-unge**, ein.

Fyna (te) *vt* skamme ut, skjende paa.

***Fynd**, ei, fynd, kraft, ettertryk. **-arleg** fyndig; artig.

Fyndeheimen den søldgamle tid.

***Fyndig** kraftig, solid, værdig. **-ord**, eit, vegtig ord.

Fynta, ei, finte; et puds.

***Fyr**, ein, mandsperson; ein lystig fyr.

***Fyr**, ein, ild; fyr; **slaa** fyr; **Ryvingen** fyr.

***Fyra** (te) ilde; svide; skyte.

Fyre *præp* og *adv* foran; fore; *for* **se** under for.

Fyre *aat* *adv* i forveien. **-arbeid**, eit, **-bedar**, ein, **-bering**, ei, *og* **-bersla**, ei, undskylning, paaskud. **-bilate**, eit, **-bils** foreløbig. **-bisk**, ein, førferkost. **-bod**, eit, forbud, varsel. **-bodssetel**, ein, **-bu** *vt*, **-bøn**, ei, **-bunad**, ein, forberedelse. **-dags** hittildags. **-drag**, eit, fordel fremfor andre (*foredrag* heter helst tale og *lesning*). **-ende**, ein, **-far**, eit, **-ferd**, ei, noget som gaar forut, forvarsel. **-gang**, ein, ledelse. **-gangar**, ein, forgjænger. **-gangsfolk**, **-gangsmann**. **-gjerd**, ei, forberedelse, foranstaltning, forholdsregel, forebygelse. **-gjord** 2 forebygget; forbrutt (han hev **-gjort** sitt liv). **-granskning**, ei, **-gripa** *vt* foregripe. **-hand** forhaand. **-heng**, eit, **-kjensla**, ei, forutfølelse. **-ladning**, ei (*ved skytning*), **-lagd** 2 forelagt. **-laup**, eit, forspring. **-led**, ein, **-legg**, eit, forelæg. **-leggja**, **-lesnad**, ein, *og* **-lesning**, ei, **-liggja** *vi* foreligge. **-loga**, ei, foresat arbeide, opgave. **-lut**, ein, **-lysing**, ei, **-mann**, ein, forgjænger. **-maal**, eit, formaal.

-middag, ein, **-mún**, ein, fortrin; forsprang. **-møling**, ei, indledning.

-namn, **-ord**, eit, forord. **-raad**, ei, foreløbig beslutning. **-rett**, ein, forret.

-ridar, ein, **-runar** *fl*, forvarsel. **-sagd** 2 diktert. **-segn**, ei, foresigelse, anvisning. **-setning**, ei, bestemmelse, forutsetning. **-sett** *adj*, foresat, overordnet; foreskrevet. **-skinn**, eit, **-skipnad**, ein, plan, ordning, foranstaltning. **-skrift**, ei, forskrift, *sml.* forskrift. **-skule**, ein, **-slaa** *vt* = gjera framlegg.

-smak, ein, forsmak. **-songar**, ein, **-spel**, eit, præludium. **-spurning**, ei, forespørsel. **-staving**, ei, forstavelse. **-stilling**, ei, forestilling. **-sviv**, eit, dunkel forestilling. **-tak**, eit, forehavende.

-tanke, ein, **-teikning**, ei, fortegning. **-teljing**, ei, overtalelse. **-tenkt** *adj* klok. **-tola**, ei, raad, overtalelse. **-veg**, ein (i *-vegen*), **-vis** *adj*, **-vit**, eit, klokskap.

Fyrkja, ei, tøs, grovlemmet fruentimmer.

Fyrr *adv* før, tidligere; heller; *daa* vil eg fyrr vera heime; *og* *aa* som *konj* førend, *men skrives da helst* fyrr enn.

Fyrraaret, **-dagen**.

Fyre *adj* forrige, tidligere; — **aa** ret, — **dagen**.

Fyrr *enn* *konj* førend.

Fyrrkvelden, **-natti**, **-tid**, ei, **-vika**.

Fyrst *adj* og *adv* først, tidligst; **den** -e.

Fyrste og **fyrsta** *adv* endelig, omsider; *kjem du no fyrste?*

***Fyrste**, ein, **-døme**, eit.

Fyrstefødd 2, **-fødsel**, ein, **-fødselsrett**, ein, **-grøda**, ei, **-hand**, ei.

***Fyrstehus**, eit, **-leg**.

Fyrstekammer, eit, **-konsul**, ein, **-lærer**, ein.

***Fyrstemagt**, ei.

***Fyrstikka**, ei, **-daase**, ein, **-hus**.

Fyrstning, ei, første tid; i **-i**.

Fyrstundes *adv* i den første tid.

Fyrstell, eit, fyrvæsen. ***-taarn**, eit.

***Fyrti** 40. **-ande** 40de.

Fyrug *adj* fyrig, frisk; fyldig.

Fyrverk, eit, fyrverkeri. **-ar**, ein.

Fysja, ei, lyst, tilbøielighet. **-a** (te) *vi* ha lyst til.

Fyse *leg* behagelig. **-mat** lækker mat. **-en** lysten; hyggelig.

Fysikk, ein, ***fysisk** *adj*.

***Fysiolog**, ein, *-i, ein og ei, *-isk.

Fysna, ei, begjærighet, henrykkelse.

Fyssa (fysste) *vi* fosse, strømme.

Fægja (a) *vt* pudse; *smf.* feia.

[**Fækja**, ei, *se* vækja, ei.

***Fæl** *adj* skrækkelig; drøi; føl til aa drihka.

Fæla, ei, frygt, rædsel; taka føla.

***Fæla** (te) *vi* bli ræd; grue. -aude *adv.* -eleg frygtelig. *-en frygtsom, ræd. -ka, ei, rædsel. -ska, ei, en gru; særsyn. -ske, ein, skræk. -sken frygtsom. -sleg frygtelig.

***Færing**, ein, baat med 2 par aarer.

***Færre**, fæst, *se under* faa *adj.*

Færøyarne.

***Føðla**, ei, føde, næring. *-a (er, fødde) *vt* føde. -e, eit, et kuld.

Føðaar, *-bygd, ei, -dag, ein, -fleck, ein, mormerke. *-land, *-raad, eit og ei, proviant. *-raadsfolk, -rid, ei.

Føðsheimen det jordiske hjem. -stad, ein, -stund, ei, -vit og næringsvit, eit.

Føðling, ei, -nad, ein, vinterforing.

***Føðsel**, ein, *-selsaar, eit, *-selsdag, ein, -sel, ei, -sla, ei, fostring, foring; ei kuføðsla vinterfor til en ko.

***Føljetong**, ein, = bladjellar.

***Før** *adj* fremkommelig, farende

(sein-, hard- *osv.*); kraftig; før og sterk; han vart meg for før; dette vert for ført for deg; *ogsaa* = *det tyske* fähig duelig; han er før til alt;

***gang-**, ***skrive-**, **kultur-**; **merk van-**.

***Føra** (de) *vt* føre; flytte; lede; — skip. — strid.

Førar, ein, -skap, ein.

***Føre**, eit, leilighet til at fare; føre; redskap; snø-, eld-, *maal-. -fall, eit, førets forfald.

Førig rask, frisk. *-ing, ei, transport. -ingsmann, ein, -leg farbar; førlig. -leik, ein, duelighet; førlighet. -sla, ei, transport, færdsel.

Føsa (te) bli porøs (føs), svulme.

Føtt *adj*, snar-, laag-, lett- let paa fot (*men* lettfødt let at føde).

Føy *adj* forlegen; litet meddelsom.

Føyk, ein, strøm av støv. -ja (*føykjer*, *føykte*) *vt* bortblåse, faa til at flyke. -ja, ei, snefok.

Føykje, eit; i eit føykje i en fykende fart; føykjing, ei.

Føyra, ei, sprække eller hul i træ. -ast (a) bli porøs. -ut.

Føysa (te) *vt* drive, jage noget raskt avsted.

Føysar, ein, rask, urolig person. føysing, ei, jaging, driving.

G.

G. ein (*f* g'ar), g-ljod, ein.

***Gaa** = ganga, *se under* d. o.

Gaa (dde) *vt* bli var, fornemme. -e, ein, agtsomhet. -ig, -ing, ei, iagttagelse. -laus.

Gaale, ein, tosse, taape. -ut dum.

Gaaning, ein, opmerksomhet, tykke.

Gaar, i gaar igaar; i gaarkveld, i gaarnatt, *osv.*; i fyrrgaars.

***Gaar**a, ei, stripe. -ast (a) faa striper. -e, ein, aarsring i træ. -ut *adj* stripet.

***Gaas**, ei (*f* gjæser), -auga, eit, *-egg, eit, *-unge, ein; *ellers smaf.* gaase.

Gaat, eit, agtpaagivenhet. *-a, ei, gaate.

***Gaate**bok, ei, -full, -leik, ein, -vis *adj.*

Gaatt, ei, fals; fuge. -a (a) *vt* forsyne med fals.

Gaava, ei, gave, evner. -e|brev, -full, -laus, -rik.

Gabb, eit, damp over en fos; sjødrev. -a (a) *vi* ryke, støve.

Gadd, ein, haardtrampet grund; tør furuvud.

***Gaffel**, ein (*f* gafflar), *-mat; *gafa (a) *vt.*

Gag *adj* tilbakebøiet. -a (a) *vt* bøie bakut. -hals, ein.

Gagl, ei, grangaas. -a (a) kneise. gaglereip, eit, rad av flyvende gjæs.

***Gagn**, eit, *-a (a) *vi* gavne. -laus, -leg, -løysa, ei; til gagns tilgavnns; *ogsaa* vel bekomme!

***Gala** (gjel, gol, gale) *vi* gale.

Gald, ein, haard grund.

Galda (a) *vt* luke; plukke ut; galda hamp.

Galde, ein, gallerhamp.

***Gald**er, eit og ein, trolldom.

*-ra (a) *vi* hekse.

***Gal**en l gal; vred; uriktig. -enskap, ein.

***Galge**, ein, galge.

Galias, ein, galeas (*fartøi*).
Gall, eit, galde. -eple, eit, -sint
adj., -sjuk, -sott, ei, -sprengd 2, -stein,
 ein.

***Galla**, ein, fest; fest-antræk.
 ***-leri**, eit, ***-lion**, ein (*paa skib*).

Galnast (a) fjase. -neheia, ei,
 ***-ning**, ein, -ningskap, ein; fara med
 galningar gjøre spillopper.

***Galt** og -e, ein, = rone hansvin;
 galtestøkk, ein, panisk skræk.

Gama (a) *vt* more; — seg.

Gamall (*n* -alt, *fl* -le; eldre,
 eldst); *smstf.* gamal- og gamle-.

Gamalmenne, eit *mots.* ung-
 menne, eit, -ost, ein, -skap, ein,
 -voren.

Gaman, eit, fornøielse. -ferd, ei,
 -laus, -segn, ei, -visa, ei.

Gamber, ein (*fl* gambrar), etslags
 stor fugl. -horn.

***Gamla**, den gamle konen.

Gamlefolket, -garden, -guten,
 -kararne (*mots.* unggutarne ell. re-
 krutarne); ***gamlen**, den gamle man-
 den; ***gamling**, ein.

***Gamme**, ein, jordhytte, finne-
 stue.

***Gamp**, ein, hest.

Gams, eit, fjas. -a (a) *vi* skjemte.
 -ing, ein, -ut.

Gan, eit (= token, ei), gjelder (*i*
fisk). *-a (a) *vt*; gana sild.

Gand, ein, troldom. -a (a) *vi* hekse.
 -eple, eit, -fluga, ei, -skot, eit, -visa, ei.

***Gang**, ein, gang, gaaen, et sæt
 (*en dress*); entré; ***sval**.

Ganga (gjeng, gjekk, gjengen,
imperativ gakk) ell. gaa (gaar, gjekk,
gaatt, imperativ gaa).

***Gangar**, ein, gangar, en dans.

***-før** *adj.*, -føre, eit, -farn, eit, -kløde *fl*,
 ***-lag**, eit, -lem, ein, -lodd, eit (*i ur*),

-spel, eit = vindespel. ***-sperra**, ei,
 stivhet i benene efter streng marsj.
 -stød *adj.*, ***-verk**, eit, maskin; gang-
 verk i ur.

Gant, eit, -ast (a) fjase.

***Gap**, ein, gjekkende, taapelig per-
 son. *-a (te) *vi* gape.

***Gap**, eit; gap, hul, aapning.

Gapelag, eit, -n *adj.*, -skap, ein,
 taapelighet. -stokk, ein.

Gapleg *adj.*, -stokk, ein, en som
 gjør drøie spillopper. -ut.

Gard, ein, gjærde; gaard; **bø-**, ski-
 skjer-, stein-, tann-; av garde; til
 gards; garde-millom.

Garda (a) *vi*; vatnet gardar dan-
 ner ringer.

Gardbrukar, ein, gaardbruker.
Garde, ein, indhegning, kve; driv-
 stormbyge.

***Garde**, ein, livvakt.

Gardfløygd 2 som springer gjær-
 derne. -gjenta, -gut odelsarving.

***Gardin** og -a, ei.

***Gardist**, ein.

Gardmann, ein, -mannfolk *fl*.
Gardsbruk, eit, -dreg, ein.

-folk *fl*, -gut, ein, husbondsdræng.

Gardskam, ei, -staur, ein.

Gardsvaapn, eit, -veg, ein.

Gardvord, ein, gaardverge; nisse.

***Garn**, eit, ***-bruk**, eit, ***-fiske**,
 eit.

***Garnison**, ein; liggja i —.

***Garp**, ein, hansekjøbmand; skry-
 ter. *-a (a) *vi* skryte; rape.

Garta (a) *vi* skjemte.

Gartnar, ein, gartner.

***Gartneri**, eit, se hage, ein.

***Garva** (a) *vt*, -ar, ein, -arbork,
 ein.

***Gas**, ein, -røyr, ei, *-verk, eit,
osv.

Gasa (a) *vi* glo, stirre.

Gasp, eit, fjas, skvalder. -a (a) *vi*.

Gast, ein, skogaand; deilde-, ***or-**
logs-. -a *adj* (*ubøielig*) gild; eit gasta
 tak. -eleg svær, drøi.

[*Gastgivar*, se gjestgjevar.

Gat, eit, hul, fals. -a (a) *vt* og *vi*
 bore, skjære hul.

***Gata**, ei, gate.

***Gategut**, ein, ***-liv**, eit, -stengje,
 eit, barrikade.

Gaua (a) *vi* bjefte, gjø.

Gauk, ein, gjøk; øverste stok i
 gavlevæg (brennevins-, ein). -a (a) *vi*
 vaase. -føda, ei, liten fugl som føl-
 ger gjøken; aapenmund. -syra, ei
 (*plante*).

***Gaul**, eit, brøl, skrik. *-a (a) *vi*
 brøle, storfæbe.

Gaula, Gauldal.

Gaum, ein, opmerksomhet. -a (a)
vi = gjeva gaum. -laus, -løysa, ei,
 -sam, -semd, ei, opmerksomhet.

Gaup (a) *vi* øse med henderne.

***Gaup**, ei, gaupe. ***-elhi**, eit,
 -skinn, eit.

Gaupn, ei, haanden med utspilte,
 halvbøiede fingre; taka i gaupni; den
 portion man saaledes tar; han tok
 ei —. -a (a), = gaupa *vi*.

Gaus, ein, strøm av luft ell. væske; skum. -a (a) *vi* strømme.

Gauska (a) *vi* prale.

Gaustra (a) *vi* tale fort og utdelig.

Gauta (a) *vi* snakke meget; prale.

Gauv, ein, strøm av støv, sne, osv. -a (a) *vi* støve, ryke.

Gauvje, ein, mægtig mand; stor-
-ra (a) *vi* skryte.

*Gavl, ein, tverside, tverfjæl, gavl.

Geil, ei (*fl* geillar), en trang indhegnet vei. -a, ei, smal aapning.

Geina (a) *vi* løpe skjævt; gi finter.

Geip, ein, gjep, sure miner. -a (a) *vi*.

Geipla (a) *vi* snappe efter veiret.

-geir, ein, spyd; Geirmund, Tor-
geir, osv.

Geire, ein, smal strimmel.

Geis, ein, damp; øl. -a (a) *vi* dunste.

Geisl, eit, en pisk. -e, ein, straaie, solstripe.

Geisp, ein, -a (a) *vi* gjespe.

Geistleg *adj.*, -heit, ei, = prestes-
skap, eit.

Geit, ei, gjet.

Geita, ei, den ytre løse ved i
naaletrær, gjeite.

Geitanga: senda geitango koket-
tere med øinene.

Geitefjøs, eit, -emjøl, -fe, -halsa
adj., -haar, eit, -horn, -ivel, ein (*fl*
-ivlar), anemone. -klauv, ei, -ost, ein,
-skinn, eit, -sygd 2 mat i øinene, osv.

Geivla (a) *vi* gumle; gjøre grim-
miser med munden.

*Genealog, ein, *-i, ein og ei,
= ættargransking.

*General, ein, *-stab, ein.

*Genitiv, ein, = eigeform.
-ending, ei.

*Geograf, ein, *-i, ein og ei, *-isk.

*Geolog, ein, *-logi, ein og ei,

*-logisk, *-metri, ein og ei, *-metrisk.

German, ein, *-isme, ein, *-sk

Gidda (a) *vi* bævre. -er, ein,
bæveren i luften av opstigende dunster.

Gidn, ei (saa-n, vaar-n), -ra (a)
= gidda.

*Gift, ei; *avgift, *utgift, osv.

[*Gift*, *giftig*, se forgift, ei.

*Gifta (er, gifte) *vt* gifte; gifta
seg; — burt.

Gifta, ei; der fekk han fyrste
gifta (o: kona) si.

Giftarblind *adj.*, -dagar for-

lovelsesdage. -hug, ein, -maal, eit,
-tankar *fl*.

*Gifte, eit, parti; eit godt gifte;
ein-; mang-.

Gifteblind *adj.*, -blinda, ei, -fer-
dig, -galen, -sjuk.

Gigg, ein, tohjulet kjøretøi for 2
personer.

Gigla (a) *vi* vakle, staa løst.

Gikt = ikt, ei.

Gil [i], eit, bergkløft, gjel.

Gil, ein, veirsol, bisol; gjærende øl.

*Gild, gyldig (rettsgild), dygtig;
prægtig; glad.

Gilda (a) *vt* gjøre glad; — seg
glæde sig; bryste sig.

Gilda, ei, glæde. *-e, eit, *gilde-
skraa, ei, statutter for et gilde.

*Gildra, ei, fælde. gildra (a) *vt*,
gildra upp.

Gildskap, ein, gyldighet, værd.
-sleg ret god. -t *adv* godt.

Gilja (a) *vi* beile; «gilja det for
deg» ømt gjenkalde dig det i mindet
(*Garborg*).

Gilut fuld av kløfter.

Gim [i], ein, damp, utdunstning.
-a (a) *vi* dampe, lugte.

Gimber, ei (*b* gimbri, *fl* gim-
brar) ungsau. -lamb, eit, hunlam.

Gimling, ein, skilleveg i hus.

Gin [i], eit, trang aapning. -a (a)
vi være aapen (*for synet*).

Gina [i] (gin, gein, gine) *vi* gape,
aapne sig.

Ginsk og -leg ypperlig, fortræffe-
lig.

Gipa [i] (a) *vi* flytte seilet over
til den anden side; jibbe.

Gipa [i], ei, skaar, rift.

*Gips, ein og eit, *-a (a) *vt*, *-ing,
ei, *-tak, eit.

Gir [i], ein, gjæring; strømning;
sml. straumgir, ein.

Gir [i], ein, lidenskap. -a (te) *vi*
ha lyst paa; -a etter noko.

Gira, ei, lystig paafund. girekopp,
ein, spilopmaker. -en *adj.*

Girug [i] gjerrig. -skap, ein.

Gis [i], ein, haanlatte. -a (te) *vi*
fnise.

Gisen [i] gissen, utæt.

Gisla (a) *vi* lure, speide.

Gisma (a) *vi* bli gissen. -ing, ei.

*Gissa (a) *vi* gjøre gisninger.

Gisse, eit, gjetning. -maal, eit,
-mil, ei, -time, ein.

*Gissel, ein (*fl* gislar).

[*Gista*, se gjesta. [*Gita*, se gjeta.
*Gitar, ein, -spel, eit, -spelar.
 ein, osv.

Gitla (a) *vi* bæve, ryste.

[*Giva*, se gjeva.

Givnad, ein, anlæg, begavelse.

[*Gjalda for ljoma* (*Garborg*).

Gjed, eit, sind, stemning, mod.
 -a *adj* modig.

*Gjedda, ei (*fisk*).

Gjedda (a) og -a *seg* forterres.

Gjedlike, ein, kamerat; like-
 mand. -sleg tækkelig.

Gjegn *adj* bekvem; kort. -a (de)
vt gaa imøte; drive tilbake. -e, eit,
 et punkt ret foran en, øiemerke.

Gjengning, ei, imøtegaelse. -or-
 dig *adj* motsigelseslysten. -t *adv* like
 frem. -skøyte, eit, og -veg, ein, snarvei.

Gjekk, ein, en gjek, nar. -a (a)
vt drille.

Gjeld, ei (= skuld, ei), gjæld.

Gjeld *adj* gold, uf rugtbar.

Gjelda (gjeld, galdt, golde) *vi*
 gjælde; bote; koste; angaa; utkræves.

Gjelda (er, gjelde) *vt* kastrere.

Gjeldbunden *adj* forgjældet.

Gjeldfe, eit, -gelt, ei, -ing, ein,
 kastrat. -korn, -ku, ei, -na (a) *vi* bli
 gold. -sau, ein, -søya, ei, -stut, ein.

Gjeldk, ein, vallak. -a (a) *vt* ka-
 strere.

Gjella (gjell, gall, golle) *vi* gjalde,
 hvine.

Gjelv, ein, bølgegang; fornem-
 melse.

[*Gjem*, se gim, ein.

-gjengd 2, aal, lett-, osv.

Gjenge, eit, gang; gjænge. -laus
 løs i gjængerne. -leg sedvanlig.

Gjengla, ei, et litet hjul.

Gjennheilag meget hellig.

Gjenom og **igjenom** *præp* igjen-
 nem; all **igjenom**. *Gjenom* er første-
 led i mange sammensætninger, især
 med *participier* og med *substantiver*
 dannet med *hunkjønsendelsen ing* av
 verber.

Gjenomarbeidd 2, -blaasen
adj, -blaasing, ei, -blaut *adj*, -bløy-
 ting, ei, -bløytt *adj*, -gang, ein, -raa
adj, -roten *adj*, -rotning, ei, -sédd
adj, -sjuk *adj*, -steikt *adj*, -stelkjing,
 ei, -syn, ei og eit, -vaat *adj*, -varm
adj, -verming, ei.

Gjenós, ein, bølgernes tilbake-
 støt fra land. *-slag, eit, tilbakeslag.

*Gjenstand, ein; *sml.* formaal.

Gjenta, ei, jente. **gjente** barn, eit,
 -fut, ein, kurtisør. -lag, eit, -lakka,
 ei, -lynne, eit, yndest hos jenterne.
 -stand, ein og eit, **gjentunge**, ein.

Gjeppa (a) *vi* vippe. **gjeppe-**
 leik, ein.

Gjer og **gjert** *adj* graadig; begjær-
 lig; **gjert** etter moro.

Gjera (gjer ell. gjerer, *gjorde,
 gjord, *n* *gjort) *vt* gjere.

Gjerafar, eit, syssel, forretning.

Gjerande gjørlig. -andslaus
 ørkesløs. -andsløysa, ei.

Gjerast (gjerest, gjordest, gjorst)
 utvikle sig; gjære; **gjerast** paa trodse.

Gjerd, ei, gjerning; modning; maate,
 form, snit, egenskap.

Gjerda (er, gjerde) *vi* og *vt* sette
 gjærde; — ute.

Gjerde, eit, -fang, eit, materiale
 til gjærde. -laus, **gjerdesgard**, ein,
 gjærde om engmarken. **gjerdsla**, ei,
 indhegning.

*Gjerne *adv* (heller, helst).

Gjerne, eit, indvolde.

*Gjerning, ei; vond —; god —.

-gjersla, ei, gjøren; av-, aat-, til-.

Gjert = **gjer** *adj*.

*Gjest, ein (*fl* -er), -a (a) *vt* be-
 søke.

Gjeste bod, eit, *-hus, eit, her-
 berge. *-lag, eit.

*Gjester, ein, gjær.

Gjeste rom, eit, og -stova, ei,
 værelse for gjester.

Gjest gjevar, ein, -ing, ei, -mild,
 -mildskap, ein.

Gjeta (gjet, gat, gjeten) gjette;
 nævne.

Gjetnad, ein, behag; til -nads
 til behag. -ord, eit, ry; ein -ords
 mann; -ordet gjeng.

Gjeva (gjev, gav, gjeven) *vt* gi.

Gjevast (gjevst, gavst, gjevst)
 svækkes.

Gjevende, eit; til gjevendes til
 forøring. -mild gavmild. -mildskap,
 ein.

Gjevær, eit, se byrsa.

[*Gjod*, se jo, ein.

Gjor *adj* = gjord (*n* gjort) mo-
 den (*om frugt*).

*Gjord, ei, gjord, baand. -a (a)
vt = gylda.

Gjorde, eit, jorde, indmark.

Gjorna (a) *vi* modnes. -ing, ei.

Gjosa (gys, gaus, gose) *vi* strøm-
 me frem.

Gjosta (a) *vi* blæse svakt. -er, ein, vindpust.

Gjota ell. ***gyta** (gyt, gaut, gote) *vt* støpe; gyte rogn.

Gjota, ei, langstrakt hulning; smal trang engstrimmel.

Gjuv, eit, = djuv.

Gjæe, eit, stolthet, hovmod.

Gjæft, ei, gjævhet, værd; portion. -a *adj* (*ubøielig*) fortrinlig.

Gjæla, ei, jaale; opstyr. -en 1 smiskende.

Gjæna (a) *vi*. sagtne, stilles (*om vind*).

*Gjær, ei (= gjester, gang, kveik, berm) gjæremiddel.

Gjæs *adj* stolt. -ing, ein, stolt person.

*Gjæt|a (er, gjætte) *vt* gjæte, vogte. -ar, ein (*gjætargut*). -en paapasselig. -sla, ei, bevogtning.

Gjætslegjenta, ei, -gut, ein, -skog, ein.

Gjæv og **gjøv**, ei, portion av fór. ***Gjæv** *adj*, -a, ei, godhet, værd. -eleg fordelagtig, lønsom (*om varer*); vakker. -leik og -skap, ein, gavmildhet, anseelse.

*Gjøda (er, gjødde) *vt* gjøde, gjødsle.

*Gjød|gris, ein, ***-kalv**, ein, *osv.*

*Gjødning, ei, og ***-sel**, ei, opgjødning; gjødsel. -sla, ei, mæskning.

Gjødsle|gris, ein, **-kalv**, ein, = gjødgris, -kalv.

Gjøl, eit, smiger. ***-a** (te) *vt* og *vi* smigre; **gjøla** *for* indsmigre sig hos. -ar, ein, smigrer. -eleg prægtig.

Gjøl|a (a) *vt* avdele et hus. -ing, ein, avdelt rum.

Gjøm|la (a) *vi* dæmre. -ling, ei, tussørke.

*Gjön, eit, ***-a** (te) *vt* drille, spøke med. -or, *fl* fjas.

Gjøv, ei, portion; haandfuld (*av uld og lign.*).

Glaa (dde) *vi* skinne; det glaar innpaa.

Glaa *adj* vid og flat, aapen.

Glaam, ein, nysgjerrig person. glaam, eit, melkeblende.

Glaama Glommen.

Glaama (a) *vi* stirre nysgjerrig ell. forundret. -en *adj*, -auga, eit, -øygd og glaamsøygd 2.

Glaana (a) *vi* bli aapnere (*om en dal*).

Glaap, ein, -a (te) *vi* glo. -øygd 2.

*Glad *adj* glad, glædelig.

Glada (a) ell. (er, gladd) *vi* gaa ned (*om solen*).

Glåd|hjarta *adj*, -leg (og gladeleg), *adv* glædelig. -lynde, eit, muntert sind. -lyndt, -skap, ein, munterhet. -vær *adj* glad tilsinds.

Glafs, eit, mundkaathet. **glafs**, ein, løsmundet person. -a (a) *vi* være løsmundet.

Glam, eit, larm. -a (a) og -ra (a) *vi* skramle. -en og -ren *adj* skramlende.

Glan, eit, stirring; rift i skyene. ***-a** (a) *vi* stirre; glimte. -ar, ein,

-berr, -en aapen. -kar, ein, speider.

*Glans, ein, -a (a) *vi* glinse. -bi-læte, eit.

Glant, eit, spøk. -a (a) *vi*, -er, eit, lystighet. -ersam *adj*.

Glap, eit, hul, mellemrum. -a (te) *vi* ikke slutte sammen; dei øvste bordi i baaten glaper.

*Glas, eit, glas; vindu. -augo, *fl* briller. -brot, eit, -hol, eit, vindu-aapning. -karm og -kvarm, ein, vinduskarm. -melster, ein, ***-ruta**, ei, ***-verk**, eit, -øygd 2.

Glatra (a) *vt* borttuske.

Glaven, eit, sverd, glavind.

Gleda (er, gledde) *vt* gjøre glad. -a, ei.

Glede|dag, ein, -laus, -leg, -rik, -stund, ei.

Gledsam *adj* glædelig. -skap, ein, fornøielse.

Glefs, ein, ***-a** (te) *vi* snappe efter med munden (*særlig om hunden*). -a, ei, saks (*til fangst*).

Gleid *adj* utspærret. -a (er, gleidde) *vt* utspærre. -føtt *adj*, -na (a) *vi*.

Gleina (a) *vi* se skjævt til.

Gleipa (a) *vi* vrænge mund.

Glenna, ei, aapning, grønning i skogen. -ut.

Glepp, ein, glip; ganga til glepps forfeile sit maal.

Gleppa (glepp, glapp, glopnen, *fl* glopne) *vi* gli ut; glippe; gleppa botl gaa glip av helbredelsen. glepp/en (*fl* glepne) og -sam *adj*, -ut som ofte glipper; glepput kunnskap hullet kunnskap.

Glett, ein, gliden; ymt. -a (glett, glatt, glotten, *fl* glotne) *vi* glide; snuble; det glatt det mislykkedes.

Gletta (er, glette) *vi* kike, ymte, skose. -a, ei, glathet, skose. -e, eit,

lysning, aapning i skyene. **-en** (*f* gletne) slibrig. **-ord** skoser.

***Glida** (glid, gleid, gliden) *vi* glide.

Glidka (a) *vi* gli litt ut; være usto.

Glim, eit, glimmer. **-a** (a) *vi* glimre, glinse.

Glima (glim, gleim, glime) og (de) *vi* gi blendende lysning. **-a**, ei, **-en** *adj.*

Glimstein, ein, ædelsten.

***Glimt**, ein, et glimt. ***-a** (a) *vi*.

Glina (glin, glein, gline) *vi* glinse.

Glip, ein, aapning; fiskeredskap. **-a**, ei, aapning. **-a** (te) *vi* ikke slutte sammen med kantene.

Glir'a (te) *vi* plire; glimte. **-a**, ei, lurende blik. **-en**, **-øyg** 2 plirende.

Glis, ein, lysglimt; fnisen. ***-a** (te) *vi* lyse (*gjennem en sprække*); vise tænder; fnise. **-en** 1 utæt, glissen. **-na** (a) *vi*.

Glitr og ***glitter**, eit, smaa glinsende pletter. ***glitra** (a) *vi*.

***Glo** (dde) *vi* glo, lyse. **-ande** ildrød. **-beitel**, ein, person som stirrer hvast; fanatiker. **-beit** skarp. **-bjart** meget blank.

***Globus**, ein.

Glod, ei (*f* gløder), **-dunge**, ein og **-haug**, ein, **-helt** *adj.*, **-klypa**, ei, **-sleiv**, ei, ildskuffe. **-tong**, ei.

Glop [ó], ein, svelg, sluk - glup, ein.

Glop [ó], eit, gap, aapning. **-a** (a) *vi* gape. **-all** utæt.

Glopp; paa hopp og glopp paa nippet.

Gloppa, ei, bergkløft.

Glor [ó], eit, glimmer; stas. ***-a** (a) *vi* glinse.

Gloraud *adj* gloende rød.

Glos [ó], ein, syn, beskuelse. **-a** (te) *vi* tindre; stirre.

***Glosa**, ei, ***glose** bok, **-mengd**, ei.

Glossa (a) *vi* klarne (*om luft*).

***Glossar**, eit, = ordlista.

Glott, ein, rift i skyene; aapning. **-a** (a) *vi* aapne; **glotta paa dæri** = setja dæri paa glott; *sml.* glytt, ein.

Glova se glyvra, ei.

Glufs, ein, kort, rikelig fremstøt av væske ell. luft.

Glugg og ***-e**, ein, aapning paa væg.

Glum'a (a) *vi* runge; mørkne til; stirre bistert. **-eleg** skummel, dyster.

Glunk, ein, ymt. **-a** (a) *vi* hentyde til.

Glunt, ein, gnt.

Glup, ein, gap, svelg. ***glup** *adj* gild.

Glupa (gryp, glaup, glope) *vi* og *vt* snappe efter; sluke.

Glya, ei, slim; tynd sky; gelé. **-ast** (a) *vi* bli ukklar. **-en** tyndskyet.

Glyfs, eit, aapning (*mellem fjæler i væg*). **-a** (te) *vi* gape. **-ut** *adj.*

Glygg'ja (glyggjer, glygde) *vi* aapne sig for synet. **-je**, eit, aapning.

Glym'a [ý] (de) *vi* stirre bistert. **-a**, ei, uveirssky. **-e**, eit, bistert blik. **-eleg** og **-en** 1 barsk.

Glymja (glyn [ý], glumde) drønne. [*Glyra* -- glira.

[*Glyp* -- glup, ein.

Glytt, ein, gløt; rift i skyene; glimt. **-a** (er, glytte, 5) *vi* aapne, kike, skotte; *sml.* gløtt.

Glyvra, ei, bergkløft.

Glæ (n gløtt) blekfarvet, slap. **-ast** (a) slappes. **-leg** slap.

***Gløda** (er, glødde) *vi* være glødende; *vt* opløde. ***glødelampe**, ein.

***Gløgg** (n gløgt) skarpsindig, intelligent. **-ast** (a) *vi* bli mere gløgg. **-leg** agtsom. **-skap**, ein, intelligens. **-synt** *adj.*

[*Gløma*, se glym'a (de).

Gløs, ein, glødning; stirring. **-a** (te) *vi* gløde, lyse; kike. **-a**, ei, = gløddunge, ein. **gløse** rake, ein, raket. **gløsen** *adj* lysende.

Gløym'a (de) *vt* glemme. **-a**, ei, og **-e**, eit, glemsel; koma i **gløymebok** bli forglemt.

Gløym'en, **-sam**, **-sk** *adj.*, **-ska**, ei, glemsomhet; glemsel. **-ske**, ein, **-sken** *adj.*

Gløyp, ein, bit, mundfald. **-a** (te) *vt* sluke, svelge. **-en** 1 *adj.*

Gløype, **sval**, eit, usømmelig tale. **-sval** (a) *vi*, **gløypordig** plump i tale.

Gløyra (de) *vi* vrænge øinene; stirre iagttagende.

Gnaa (dde) *vi* trygle.

Gnaaka (a) *vi* knake, knirke.

***Gnaal**, eit, ***-a** (a) *vi* klynke, overhænge.

Gnadra (a) *vi* knurre, mukke.

Gnafsaa (a) = gnavla (a).
*Gnag, eit, gnaging; overhængen; gnavsaar.
*Gnaga (gneg, gnog, gnege) *vt* og *vi* gnave; skubbe; græsse; trygle.
Gnagisa (a) *vi* arbeide idelig. -sam besværlig. -ster, ein, slit.
Gnald (er, eit, hvin, skrik. -ra (a).
Gnallfrost, ein, -hard *adj*.
Gnasse, ein, haardfør person.
Gnaur, ein, gnier. -a (a) *vi* gripe sparsomt til.
*Gnavla (a) *vi*; gnavla paa ei osteskorpa.
*Gneis, ein, en stenart.
Gneista (a) gnistre. -e, ein, gnist.
*Gneldra (a) = gnaldra, *gneldrebikkja, ei.
Gnell (n gnelt) hvinende. -a (gnell, gnall, gnolle) *vi* gi skarp skingrende lyd, knirke *osv*.; gnellande frost.
Gnellar, ein, skraalhals. -mælt *adj*.
Gnesta (gnest, gnast, gnoste) *vi* knitre.
Gnetta (gnett, gnatt, gnotte) *vi* rokkes.
Gnetta (er, gnette) *vt* rokke, flytte.
*Gnida (er, gnidde) *vt* = gnika.
*Gnidra (a) *vt* smaagnide.
Gnidreleg og -n = gnidrut. -skrift, ei, -skurd, ein.
Gnidrut *adj* gnidret.
Gnika (a) *vt* gnide, skubbe; være smaalig. -ar, ein, gnier. -en og -sam gnieragtig.
Gniksa (a) *vt* gnide haardt; *vi* knirke.
Gnist (er, gniste) *vi* klynke (mest om hund).
Gnist (er, ein, knirking. * -ra (a) *vi* klynke; knirke, knitre; -rande kaldt.
Gnitter, eit, gnitra = gnidra.
Gnoll, ein, hvin, skrik.
Gnostikar, ein.
Gnu (dde) *vt* gnide, skubbe; knuse.
Gnugga (a) *vt* gnide haardt.
*Gnura (a) *vt* gnide, knuge.
Gnurka (a) *vi* knirke; knurre.
*Gny, ein, et gny; larm, trængsel.
Gny, eit, idelig overhæng. gny (dde) *vi* skubbe; trygle.
Gnæ (dde) og -da (der, dde) *vi* blæse koldt. -e, ein, koldt, vindig veir. -en og -kald, -s, eit, bitende kold vind. -sa (te) *vi* blæse koldt.
*God (n *godt; betre, best); *god-

dag! *godkveld! godmorgon! *godt-folk! (i hilsning og tiltale); hava pengar til gode; det kom meg til godes til nytte; med godt og gode uten tvang.

God (a) *vt*, -a seg, -aar, eit, = godt aar. -barn, -beinken i tjenstvillig. -bite, ein, lækkerbisen. * -dag! -dagar, *fl*, -daaig følsom. -dæmd (n dæmt) ren, frisk, uten avsmak. -e, ein, godhet; et gode. (*gode, ein, offerprest). -får, ein, -fjolla, ei, og -fjott, ein, fjantetgodslig person. -foreldre bedsteforeldre. -før fulddygtig, istand til. -gjera seg forbedres. -gjerande *adj*, -gjerd, ei, velgjerning. -haatta *adj*, -hjarta *adj*, -huga tryg. -ig godhjertet; troskyldig. -kjenna *vt* erkjende; godkjende. * -kveld! -kynde, eit, godmodighet. * -kyndt *adj*, * -lag eit, god tilstand; godt lune. * -laat, ein, og -laata, ei, venlig tale. -laaten *adj*, -leik, ein, godhet, bonitet. -lidande tækkelig. -lynde, eit, venlig sind. -lyndt *adj*, -læta, ei, og -læte, eit, = -laata. -menne, eit, godmodig person. -mor, ei, -morgon! -mæta (te) *vt* vurdere høit. -mæta seg føle sig. -mæta, ei, selvtilfredshet. -møle, eit, god stemning. -mølt *adj* blid.

Godna (a) *vi* bedres. -na seg gjøre sig tilgode. -nad, ein, mange -nader! mange hilsener! -natt! -raad, ei (etslags kake), -raadjarn, eit, -røda (de) *vi*, * -s, eit, gods. * -sau, ein, = -fjott.

Godseigar, ein, godseier, godsbesidder.

Godskap, ein, -slag, eit, -sleg *adj*, * -smak, ein, * -snakka *vi*.

*Gods tog, eit (paa jernbane), * -vogn, ei.

*Godt *adv*, so godt som.

Godtala (a), -tenkt *adj* veltænkende. -tolug *adj* taalmodig. -truen i godtroende. * -tull, ein, = -fjott. -tykkjeleg *adj* vilkaarlig. -tykkjen (*fl* -tykne) prippen; vilkaarlig (om person). -vêr, eit, -vette, eit, skytsaand. -vild, ei, velvillig tjeneste. * -vilje, ein, -viljug *adj*, -vis *adj* redebon. -vør og -vøren og -vørig *adj* godhjertet, hjelpsom.

*Gogn, ei, redskaper, maskin; vev-, *osv*.

Golv, eit, -a (a) *vt* forsyne med golv; lægge en i gulvet (i dragsmaal). -aas, ein, -bjelke, ein, -bord, eit, *osv*.

Gom [ó], ein, gumme, gane; finger-gom.

Gong, ein (*fl* gonger), gang (*om tid*); ein gong og eingong blir skrevet i to ord naar ein er betonet (*talord*), men blir ellers gjerne sammenskrevet, og dette særlig naar det staar som konjunktio eller i betydningen jamvel, dessmeir; eingong du var her; han kann ikkje Fadervaar eingong; ingengong skrives ingen gong naar man vil ha hvert av de to ord særskilt betonet; den gongen adv og konj.

Gonga (a) *vi* og *vt* multiplisere.

Gonga, ei, det at gaa, gang; fjell-; eg kjenner honom paa —.

***Gopla**, ei (—= manneta, ei), manet.

Gor [ó], eit, dynd; mavevelling. -a (a) *vi* æte meget. -blaut, -botn, ein, -døpel, ein, -hol, eit, -lat adj gjennemdoven. -leid adj yderst slem. -løya, ei (*en fisk*), -myr, ei.

Gorn, ei (*fl* garner), tarm.

Gorpose, ein, -raa adj, -roten adj, -sekk, ein, -sprengd 2, -tjuv, ein, kreaturtyv. -toll, ei, -vomb, ei, stormaven hos drøvtyggere.

Gos [ó], eit, og -a, ei, sprudling; luftstrøm. -a (a) *vi* dampe.

Gosse, ein, stor sterk kar.

Got, eit, gyting (*om fisken*).

Gota [ó], ei, smal vei mellom gjærder.

Gote, ein, en goter. -ikk, ein, *-isk adj.

Gotplass, ein, og -stad, ein, gyteplads.

Gov [ó], eit, damp, røk. -a, ei, opstigende dunster. -a (a) *vi* dampe, ryke. -hatt, ein, -sky, ei.

***Graa** (*n* graatt), graa (dde) se graa ut. *-bein, ein, -berg, eit, -blakt (*n* -blakt).

Graa|de, ein, graadighet. -dig og -dug graadig. -dyr, eit, vildren.

Graa|e, ein, graahet; svak vind; uvenskap. *-gaas, ei, -hært, -kald adj.

Graal, ein, travelhet; graadighet.

Graa|leg adj, -leitt adj, *-lysing, ei, daggry. *-maase, ein, *-na (a) *vi* graane.

Graapa (a) *vi* gramse til sig.

Graa|snigel, ein, -sporv, ein, -stein, ein.

***Graat**, ein; taka til -en; med -en i halsen.

***Graata** (grøt, gret, graate) *vi*.

Graat|all (*n* -alt), -ar, ein, -en 1 -sam. -ferdig, -maal, eit, *-mild, -sam snar til at graate.

Graa|trast, ein, -vêr, eit, -verk, eit, ekornskind.

Grad adj gra.

***Grad**, ein, -a (a) *vi* gradmaale, gradere. -bøygning, ei, -møling, ei.

Gradsadverb, eit.

Grad og grade stoff ein, termometer.

***Grafisk** adj; — framsyning.

Grafsa (a) *vi* grave smaat; gramse. [*Gragga* (a) *vi* spise graadig; tygge smaskende.

Gram, ein, harm, ærgrelse. *gram adj (*fl* gramme) vred.

***Gram** (b -met), eit; *kilo.

Gramma (a) = gremja.

Gramma|tikk, ein, = *maallæra, ei. *-tisk.

***Gran**, ei, grantræ. *-bord, eit, osv.

***Grand**, ein, et grand, en smule; aldri ein —; kvar ein —; lite.

Grand, ein, skrantesyke. -a (a) *vt* skade, besvike.

Grande, ein, banke, sandbanke.

Granitt, ein, = graastein og kamp, ein.

***Grann** (*n* grant) tynd, smal, fin; høi (*om tone*). -ast (a), -bygd adj.

Granne, ein, nabo. -bygd, ei, -folk *fl*, -fred, ein, -gard, ein, -gjenta, ei, -gut, ein, -høv adj, -kona, ei, -lag, eit, -land, eit.

Grann|ende, ein, den tynde ende.

Grann|jord (*n* -gjort) fint arbeidet.

Grann|laga fint gjort; kræsen. -lagd 2 smekker.

Grann|leg adj, -legg, ein, = smallegg. -leik, ein, -mølt adj, -sam punktlig. -stila adj finstilet. -synt adj, -tenkt skarpsindig. -var forsiktig, tilbakeholden.

***Gransk(a)** (a), -ar, ein, *-ning, ei.

***Grant** adv noiagtig; tydelig.

Graps, eit, smadder; uføre; i grugg og graps.

Gras, eit, græs; urt. -a (a) *vi* luke. -binda seg sætte græsbund. -botn, ein, -bunden adj, -erter, ei (*fl* erter) viker. -god græsrik. -hopp, ein, = engspretta, ei. -kjend (*n* kjent) græsrik. -lende, eit, -rot, ei, -slag, eit, -svord,

ein, grønsvær. -ut, -vaks, eit, og -vokster, ein.

***Gratiale**, eit.

Graup, ei, fals, fuge.

Graut, ein, grøt. -a (a) vi røre sammen, tale grøtet. -fat, eit, -væta, ei, osv.

Grav, eit, gravning; indvortes smerte; ængstelse.

***Grav**, ei, *-a (grev, grov, graven) grave. -ar, ein, *-bakke, ein, -ferd, ei, -festa (5), -festing, ei, jordfæstelse; liktale. *-haug, ein, -kross, ein, -minne, eit, *-rust, ei, *-salme, ein, -sam strævsom. *-skrift, ei, *-song, ein, -stein, ein, -ster, ein, gravéring. *-stikka, ei, *-tale, ein, *-øl, eit.

Grebbea, ei, -e, ein, grovslagen, barsk person.

Greda, ei, geilhet. -ung, ein, tyr.

Grest, ei, grøft. -a (a) vt grøfte.

Greid adj grei; klar; likefrem. -a (er, greidde) greie; forklare; greida ut pengar. -a, ei, orden; anliggende; redskap; faa greida paa noko; helle greida; skulegreida; køyregreida; veygreida.

Greide, eit, sæle med tilbehør; klyv-, køyre-, sele-, vev-.

Greidfor let at befare; behændig. -ing, ei, ordning. -ning, ein, flink person. -(e)kamb, ein, -leg, -mølt, -na (a) vi komme i orden. -nad, ein, ==ing, ei. -sam, -skap, ein, -sla, ei, ordning; efterbyrd (hos kjør). -stila adj (om bøker), -talande, -tenkt, -traad, ein, -tøk adj behændig.

Grein, ei, gren; forgrening; avart; ordning; orden; besked. -a (a) vt fordele; greina seg. -laus uordentlig. -leg ordentlig. -ug adj ordentlig. -ut adj grenet.

Greip, ei (fl greipar), grep. -a (a) vi gramse. -neve, ein, haandfuld. -reka, ei, -skaff, eit.

Greive, ein, greve. -døme, eit, -frua, ei, -leg, greivskap, eit.

Gremja (grem, gramde) vt beklage; gremja seg.

Gremma (er, gremde) seg ell. -ast (-est, gremdest) græmmes. -e, eit, fortrydelse. -eleg barsk, bitter; gremmeleg kulde.

Gren [è], eit, hule, hi; grin; teppe. **Grend**, ei, grænd, avsluttet del av en bygd.

Grendeborn fl, -folk fl, -gutar fl, -hat, eit, -lag, eit.

Grendhævd adj tilladelig i grænden.

-grendt adj tett, tunn.

Grenja (a) vi grine; grenja, ei, teppe.

Grensa, ei, grænse; egn. -a (a) til = byta med; Bygland byter med Valle.

Grensefestning, ei, -vakt, ei. [Grenska, se granska.

***Grepa** adj (ubøielig) fortræffelig.

Gresk ypperlig.

Grett, ein, vrantenhet. -a (er, grette) vi knurre. -en (fl gretne) grættan.

***Grev** [è], eit, hakke; hake paa hestesko. -ja (a) vt sætte haker paa.

Grevling, ein, ==svintoks, ein.

Grevsetja, = grevja. *-skaff, eit, -sko, ein, -skodd [ó] 6.

Gribb, ein, -a, ei, bister person. -a (a) seg fordreie ansigtet. -en adj, -ing, ein, = gribb og gripba.

***Grid** [i], eit, grid, fred.

Gridd [i], ei, travelhet. -ug flittig, tidlig ved arbeidet.

***Griffel**, ein (fl griflar).

***Grilla**, ei, grille. -a (a) vi; det grillar i ein foresvæver; grillsjuk; grillut.

-grim, ein; Fosse; Tor-.

Grim [i] (fl grimme) forbitret.

***Grima**, ei, grime; lap; maske. -a (a) vt lægge grime paa (hest); fikke sko. -ut stripet av smuds.

***Grin**, ein, *-a (grin, grein, grine) grine. -all (n -alt) vranten.

***Grind**, ei (fl grindar), grind; ramme. -a (a) vt indhegne med grinder. -gjerde, eit, -kval, ein, *-led, eit, -rim, ei (fl -rimar), sprosse. *-sag, ei, -stol, ein, *-stolpe, ein.

Grinen og -ut (= -all) vranten.

Grip [i], eit, griping, grep; hand-; um-.

Gripa adj = grepa, fortræffelig.

***Gripa** (grip, greip, gripen) vt gripe; eg veit ikkje kva eg skal gripa til. -e, ein, haandens grep. -ing, ein, en haandfuld.

***Gris**, ein (fl griser), *-a (a) vt føde griser; søle.

***Grise**bol, eit, *-bust, ei, -leg, -skap, ein, osv.

Grisen adj utæt, aapen. -grendt spredt bebygget. -ja (a) vt sprede tyndt. -l, ei, brødspade. *-la (a) vt

sprede tyndt, grisle (*brød*). **-na** (a) *vi* bli mindre tæt.

Grivla, ei, rynke, fure.

Grjon, eit, matvarer av korn. **-a** (a) *vi* lage deig. **-mat**, ein, **-vara**, ei, *osv.*

Grjot, eit, sten; stenart; **blaute-**, **bryne-**, *osv.* **-berg**, eit, **-kjer**, eit, et brokar. **-omn**, ein, **-slag**, eit.

*Gro, ei (*fl* **grør**) padde. **Grotjorni**.

*Gro (dde) spire, vokse, heles. **-blad**, eit, veibred (*urt*). **-de**, ein, spire; vegetation. **-en** l = grodd.

Grofsut ujevn, knudret.

*Grohold, eit, og ***kjet**, eit.

*Grop, ei, fals; fordykning i jorden.

Gròp, eit, grovt mel; uthuling; tele. **-a** (a) *vt* uthule; male grovt. **-hol**, eit, **-na** (a) *vi* bli skjør. **-rom**, eit, (= **-hol**) hullet i kvernen.

Groput ujevn, full av «groper».

Gror, ein, spiring, groing; det som gror. **-laus**, **-sam**, **-smak**, ein, **-sykja**, ei, trommesyke. **-vêr**, eit; *ogsaa* **grôvêr**.

*Grotta, ei, = hola; ei, og heller, ein.

Grotta (a) *vi* prale; *vt* aa grotta kverni (*se næste ord*).

Grotte, ein, akselblok i kvern.

Gròv, ei (*fl* **grøver**) bæk; vandløp.

Gròv, ei (*fl* **grøver**) utgravet hule.

*Grov [ò] *adj* (**-are**, **-ast**, ell. **grøvre**, **grøvst**) **gro**v. **-hært**, **-lagd** 2, **-leg**, **-leik**, ein, ***mølt** *adj* som har dyp stemme. **-na** (a) *vi*, **-skap**, ein, plumphet. ***smed**, ein, **-spøkjen** l forvoven. **-stilla** *adj* grovstilet. **-tennt** og **-tinda** *adj* (*om sag, harv, rive, osv.*).

*Gru, ei (= **gruv**, ei), en gru.

Grubba, ei, hule, = **grop**, ei. **-ut**.

Gruffa (a) *vi* grynte.

Grugg, eit, grums. **-ast** (a), **-en** (*fl* **grugne**) og **-ut**.

Grum [ù] *prægtig*, prunkende.

Gruna [ù] (a) *vi* formode; *spekulere*; *gruble*.

*Grunda (a) *vi* *spekulere*, *tænke*.

*ig *adj*, **-ing**, ei, *spekulering*, *grubling*.

Grune [ù], ein, *formodning*; *grubling*.

Grunk, ein, *hentydning*. **-a** (a) *vi* = **glunk** og **-a**.

Grunn (n **grunt**) *mots.* **djup**.

Grunn, ein, *undergrund*. **sand-**,

leir-; **bak-**; *til grunn* helt ut; *jord eiendom*. **gard** og —; **paa vaar** —; **aarsak**, **ophav**, **bevæggrund**, **bevisgrund**; **av den** —; **gjeva** **-ar** for seg; **du hev full** — *til det* (**paa grunn** av *er unorsk*).

Grunna (a) *vt* *grundlægge*; *male første gang*. **-brøt**, eit, **-e**, ein, *grundt sted*. **-eigar**, ein, **-evna**, ei, **-fast**, **-festa** *vt*, **-frelse**, eit, *grundleie*. **-god**, **-heil**, **-ing**, ein, = **-e**, ein. **-ing**, ei, *grundlæggelse*. **-kjensla**, ei, **-lag**, eit, **-laus**, **-leggja** *vt*, **-leiga**, ei, **-leik**, ein, *grundhet*. **-lende**, eit, **-lendt**, **-lov**, ei, og **-log**, ei, **-maal**, eit, **dybdemaal**. **-mur**, ein, **-orsak**, ei, **-rik**, **-setning**, ei, **-skatt**, ein, **-skot**, eit, **-skrift**, ei og eit, *original*. **-stein**, ein, **-stød** *adj*, **-støyt**, ein, **-syn**, ei, **-tanke**, ein, **-vel** meget vel. **-voll**, ein.

Grupa (**gryp**, **graup**, **grope**) *vt* *male grovt*.

Grupla, ei, *hulning* (*i vei osv.*).

-lut *adj*.

Grus *adj* *stolt*, *prægtig*. **-eleg**

forførdelig.

*Grus, eit, **-gang**, ein.

Grusta (a) *vi* *gjøre sig morsk*.

*Grut, eit og ein, *grums*; *uklarhet*.

-a (a) *vi* bli *uklar*. **-en** l, **-ut**.

Gruv, ei (= **gru**, ei), *rædsel*, **gru**.

Gruv *adj* *lutende*, *bøiet*; **liggja**

aa gruve næsegrus.

Grava (a) *vi* *bøie sig*; *grue*,

ængstes.

Grava, ei, *ildsted*; *grube*.

Graveleg *grnelig*.

Gravla (a) *vi* *rote*, *grave*; *gruble*.

Gruvsam *adj* *som kvier sig*;

færlig.

Gryla (te) *vi* *brumme*, *grynte*.

[*Grylsa* og *grylta* (a) *vi* *grynte*;

tale ublidt.

Grymja (**grym**, **grumde**) *vi* *brumme*,

knurre.

Grymt, ein, **-a** (a) *vi* = **glunk**,

glunka.

*Gryn, eit, **-ast** (a) bli *kornet*.

-en *adj* *kornet*. **-graut**, ein, ***kvern**,

ei, **-mat**, ein, **-mjøl**, eit.

Grynna, ei, *grunding*, *banke*.

Grynna (**-er**, **grynnte**) *vi* *naa*

bund. **-ast** (**-est**, **-test**) bli *grundere*.

grynsla, ei, = **-a**, ei.

Gryppja (**gryp**, **grypte**) *vt* *knuse*

(*korn*).

Grysjja (**grys**, **gruste**) *vi* *gyse*.

-jeleg *gyseleg*. **-k**, ein, *gysning*.

Gryta (er, grytte) *vt* kaste, slænge.
*Gryta, ei, gryte. ***gryte**|*for*, ein,
*-lok, eit, *osv.*

Gryten 1 *adj* barsk.

Gryv|il, ein (*f* gryvilar) en husgrin. **-la** (a) *vi* rote, grave.

Græde, ein, graadighet, = graade, ein.

Græe, eit, hidsighet. **-ast** (a), **-en** *adj* vred.

Græk|ar, ein (og hellén, ein), **-(ar)land** og ***Hellas**.

Græ|la (a) *vi* blæse. **-a**, ei, svak vind. **-en** *adj* gusten.

Græma, ei, tynd, stripet sky.

Græma (de) *vi* gramse, gripe efter noget.

Græs|a (te) *vi* blæse koldt; tale bitende. **-en** 1.

*Græsk *adj* og hellénsk, ***græsk**, ein, græsk sprog.

Grøda (er, grødde) *vt* og *vi*; grøda seg vokse til; leges.

*Grøda, ei, aarsvekst, avgrøde. **-e**, eit, en grønning; aarsvekst; avkom, slegt.

*Grøde|rik, **-vêr**, = grorvêr, eit.

*Grøn *adj* grøn; umoden. **-a** (a) *vi* se grønt ut. ***-aar**, eit, **-d**, ei, grønhet. **-flekut**, ***-fôr**, eit, ***-kaal**, ein, **-ka** (a) *vi* grønnes. ***-land**, *n*, ***-landsk**, **-leg**, **-ska**, ei, og ***-ske**, ein, grønhet. **-skur**, ein (*etslags spurv*). **-skurd**, ein, korn som skjæres umodent. ***-spetta**, ei, **-voren** *adj*.

Grøta (er, grøtte) *vt* faa til at graate.

Grøteleg begrædelig, sørgelig.

Grøtta (a) *vi* arbeide strengt.

Grøypa, ei, skure, fals.

Grøypa (te) *vt* skjære fals; knuse (*korn*). **-ejarn**, eit, **-ing**, ei, utskjæring.

*Guano, ein.

Gubb, ein, og ***-ost**, ein, = gumbe.

*Gubbe, ein.

*Gud, ein; dei heidne gudar.

*Gud; Vaar Gud den einaste (*altid med stor bokstav*); Gud Fader, Guds Son (Gud Son), Gud den Heilage Ande; Guds fred! Guds ord; Gud vere (ell. skje) lov!

Gud, fadder. ***-barn**, eit, **-dotter**, ei.

*Guddom, ein, **-leg**.

Guddomsfylla, ei, ***-glans**, ein, **-gnelste**, ein, ***-magt**, ei, **-velde**, eit.

Gude|bilæte, eit, **-heim**, ein, **-leg** *adj*, ***-læra**, ei, **-segn**, ei, **-verd**, ei, gudeverden. **-øtt**, ei.

*Gud|fâr, ein, fadder. **-foreldre** *fl*.

Gud|fryktig og **-elsken** og **-eleg**, **-gjeven** *adj* gudhengiven. **-hæding**, ei, **-laus** *adj*, **-legdom**, ein, gudfrygtighet. **-menneskje**, eit.

*Gud|mor, ei, fadder. **-son**, ein.

Guds|age, ein, = **-frykt**. **-barn**, eit, **-bord**, eit, alter. ***-dom**, ein, **-dyrkar**, ein, ***-dyrking**, ei, ***-engel**, ein, **-frykt**, ei, ***-hus**, eit, **-kunnskap**, ein, **-laan**, eit, fødemidler. **-negtar**, ein, **-negting**, ei, ***-ord**, eit, **-otte** [ó], ein, = **-frykt**. **-tenesta**, ei.

Gufs, ei, vindpust. **-a** (a) *vi*.

Gugga (a) *vi* stamme, famle efter ord.

*Gul *adj* gul. **-a** (a) *vi* være gul.

Gul, ei, og **-a**, ei, jevn blæst; **hav**. **-a** (a) *vi* blæse.

Gul|blakk, ***-brun**, **-egg**, eit, eggeplomme. **-flekut**, ***-grøn**, **-hært**.

Gulka (a) *vi* gylpe; *ogsaa* ynte om noget.

Gull, eit, **-arbeid**, eit, **-band**, eit, **-boste**, ein, løvetand (*blomst*). **-brand** 4de finger. **-guden** mammon.

Gul|leitt *adj* gulagtig.

Gull|gruva, ei, **-høna**, ei (= **-smed**, ein), et insekt, **-kjeda**, ei, **-kross**, ein.

Gull|lad, eit, gull-lekkja, ei.

Gull|rein *adj*, **-ring**, ein, **-sko**, ein, = tiritunga. **-smed**, ein = **-høna**, ei, **-staup**, eit, **-ylgja**, ei, **-ty**, eit, guldsaker. **-verk**, eit.

Gul|maala *adj*, ***-mose**, ein, ***-na** (a) *vi* bli gul; modnes (*om korn*). **-rot**, ei, **-skur**, ein, = **-spurv**. **-sol-eia**, ei, **-sott**, ei, **-spetta**, ei (*fugl*), **-spurv**, ein.

Gumbe, ein, ost sammenkokt av fersk melk.

*Gummi, eit, gummi. **-røyr**, ei.

Gump, ein, en kjøtfuld del av legemet; *finger*.

Gunn strid; Gunnstein, Gunnvor, Torgunn, *osv.*

Gurm, eit, mudder. **-a** (a) *vt* grumse. **-ut**.

Gurp, ein, **-a** (a) *vi* rape.

Gusa (a) *vi* krympe sig; stønne av ulyst.

Gust, ein, vindpust. **-a** (a) *vi*, **-e**, ein, vindstøt. **-ut** vindig.

*Gut, ein, gut, yngling.

Gutebarn, -flogs, ei, letfærdig kvinde. -kjør *adj.*

***Gutunge**, ein, smaagut.

Guva ell. ***gyva** (gyv, gauv, gove) fyke som støv ell. røk; han gauv like paa meg, og eg gauv i koll.

Gyft, ei, støv. -a (er, gyfte) *vi* ryke, støve; *vt* avstøve.

***Gyger**, ei (*fl* gygrar), jettekvinde.

***Gyldig** *adj sml.* gild, retts-gild, fullgod.

Gylla (er, gylte), -ar, ein, -ing, ei, forgylding.

Gylta, ei, kjelke med fjælemeier.

Gylta (a) *vi* rumle (*i tarmene*); prale.

Gymnas, eit, *-last, ein.

***Gymnast**, ein, -ikk, ein, *-isk.

Gyna (te) *vi* skotte, skjele til, lure.

***Gypling**, ein, grønskolling.

Gyrda (er, gyrde) *vt* omgjorde; baande, snøre. -a, ei, gjord, baand.

Gyrde mun, ein, -tog, eit, rep.

Gyrdingsmun, ein, = gyrd e-m u n.

Gyrja, ei, mudder.

Gyrma, ei, grums; uklarhet i luften. -a (de) *vi* trække sig sammen, bli uklar. -en l taaket. -ut mudret.

Gysja, ei, dynd; skrøne. -ja (a) *vi* skrøne.

Gysjemyr, ei, sump.

***Gyta** =- gjota.

***Gytja**, ei, dynd. -ja, ei, rogn-hinde (*hos fisk*). gytjebad, eit.

Gyv, ein, drivende støv, damp, røk.

[*Gyva* og *gyvja* se *guva*.

Gøy (gøydde) *vi* gjø, bjeffe.

Gøyma (de) *vt* gjemme.

Gøyme, eit, gjemmed. -leik, ein, -stad, ein.

Gøymsla, ei, et gjemme; for-
varing.

Gøy nord, eit, spot. -ig spydig.

Gøys, ein, og -a, ei, sprudlende strøm; overdrivelse. -a (te) *vi* sprudle; overdrive, skrøne. -ar, ein, størtalende person. -eleg skrøneagtig. -en l stor-talende.

Gøyv, ein, = gauv, ein. -a, ei, drev, fok. -e, eit, røk-ild. -ing, ei, -ing, ein, størtalende person. -sam oppbrusende. -sla, ei, oppbrusning.

H.

H, ein (*fl* h'ar), -ljod, ein.

Ha-a og **ja-a** (a) *vi* sige ha og ja.

Haa! haa, haa, stend det so til!

Haa, ein, hai. haa, ei, efterslaatt; vindpust.

Haa *adj* = høg (*i navn som Haaland, osv.*).

Haa (dde) *vi* ha bevissthet om; — seg sansse sig.

Haa-a (a) *vi* lufte, blæse; *vt* dække med græs.

***Haaball**, ein, tiden mellem vaar-
onn og slaatt.

***Haabrand**, ein, blaahai.

Haad, eit, spot. -faren haanlig behandlet. -ing, ei, spot. -ingsord *fl*, -leg skammelig. -sam spottende.

[*Haagard* = hagegard, ein.

Haagjæla, ei, etslags liten hai.

-gylling, ein (*hailignende fisk*).

Haak, ein, taapelig person. -a (a) *vi* staa og maape.

Haake, ein, lang, mager, slap person. -eleg klodrianagtig; slap. -en l

lang og mager. -na (a) *vi* bli mager og slap.

Haakjerring, ei, etslags stor hai.

Haal glat; listig. -a *vt* (-a seg undan sno sig unda). -is, ein, -ka, ei, glathet. -kast (a) bli glat. *-ke, ein, is, glat sted. *-kefore, eit, -kut *adj*, -na (a) *vi*, -ska, ei, glathet.

***Haap**, eit, *-a (a) se von og vona.

***Haar**, eit, -a (a) *vi* berøre; — aat, -a for se ut til; *smsf.* haar.

Haardraga *vt* dra efter haaret.

-dott, ein, *-dusk, ein, -døme, eit,

haarfarven. *-fin =-grann. -gard, ein,

-grann (*n* grant), -hetta, ei, paryk.

-kall, ein, løvetand. -kamb, ein, -klyp-

par, ein, -kvost, ein, -laus, -lugga (a)

vt, -reik, ei, skillet i haaret. -reim,

ei, haarsiden paa en hud. *-rot, ei,

-røyr, ei, *-saar *adj*.

Haarsbreidd, ei, -mùn, ein.

Haarstod, ei, og -støde, eit,

haarvekst. -ut, -vokster, ein, haarets vekst.

Haas *adj* hæs.

Haasken 1 graadig.

Haastyrja, ei, stør (*fisk*). -sval, ei, et høirum, rum for haa, ei. -taska, ei (*liten hai*).

Haatt, ein, sans, oppmerksomhet; hukommelse; ein god haatt; ein annan haatt i vêret. -a (a) *vt* sanse, mindes. -a *adj* beskaften. -are bedre. -ig oppmerksom. -ing, ei, lader, gebærder. -laus glemsom, forsømmelig. -leg ordentlig. -sloppen (*fl* -slopne) distraert.

***Haav**, ein, fiskeredskap. -a (a) *vt* ose med haav.

Haava, ei, eiendom, forraad.

***Haavamaal**, eit.

Haavar *adj* undselig, tilbakeholden.

Haavoll, ein, = haaball.

Hafs, ein, -a (a) *vi* jaske, arbeide slusket. -en 1.

Hag, eit, gjærde. **hag**, ein, orden, skikkethet.

Hag *adj* flink, kunstfærdig.

***Haga** (a) *vt* indhegne; ordne. *-e, ein, have; græsgang; orden.

Hageblom, ein, -bruk, eit, -brukar, ein, -bær, eit og ei, -gard, ein, = -gjerde, eit. -vokster, ein.

Hagfella, ei, etslags gjærde. -a (a) *vt*, -ved, ein.

Hagfengd 2 (= -hendt), behændig.

***Hagl**, eit, *-a (a) *vi* hagle. *-a, ei, haglgvær. -brøsa, ei, -bysa, ei.

Hagleg godt gjort, bekvem, beileilig. -leik, ein.

Hagleтта, ei, rødgravle.

Hagnytteleg og -nyttan (*fl* nytne) forsynlig. -synt lærenem.

***Hagtorn**, ein, hvittorn.

[*Hai*, ein, se haa, ein.

Hák, eit, skaar (*f. eks. i knivs-egg*).

[*Haka*, ei, se hoka, ei.

Haka (a) *vt* sætte haker paa. *-e, ein, hake, krok.

Hakk, eit, hugging; skaar. *-a (a) *vt* og ei, hakke. *-els, ein.

Hakkespetta, ei, træpikker.

***Hala** (a) *vt* trække; *vi* -a i, -a innpaa ein.

Hald, eit, hold; grep; holdbarhet; faa — paa; det er inkje — i det.

Halda (held, heldt, halden; im-

perativ haldt) *vt*; — paa fortsætte, drive paa; dei heldt paa aa skriva (*ogsaa heldt paa og skreiv*).

Haldhake, ein, -sam *adj* paaholden; utholdende. -stying, ein (*sygdom*), -strengt *adv* (det renn —, i sammenhengende strøm, ikke draapevis). -tre (og handtre), eit, rækverk.

***Hale**, ein, *sml.* rova, rumpa, spord, spæl, stert, vele. -reim, ei, = bakol,

Hall, ein, rundagtig sten (*i navn som Halldis, Hallgrim*).

Hall, ei, hal, stor stue, sal.

Hall, eit, heldende stilling; skraaning; paa hall.

Hall *adj* skraa. -a (a) *vi* helde; *vt* la helde. -bratt *adj*, -en *adj*.

Hallføytt *adj* liggende skjævt.

***Halling**, ein, *-dal, *-dans, *-døl, -døla, ei, -døling, ein, *-kast, eit.

Hall-lendt *adj* heldende.

Hallrett næsten flat. -vardsok, ei, 15de mai.

[*Hallucinasjon*, ein, se sansevillla, ei.

***Halm**, ein, -a (a) *vi*, -hatt, ein, -senda, ei, hoigaffel. *-staal, eit, -vondul, ein.

***Hals**, ein. -band, eit, -bein, eit, -brune, ein. kardialgi. -duk, ein, *-grop, ei, -hogga *vt*, -kelk, ein, stivhet i halsen. -knut, ein, -krok, ein, -mot, eit, = holamot. *-plagg, eit, -smog, eit (*paa skjorte*), -sykja, ei, -verk, ein.

***Halt** (n halt), *-a (a) *vi* halte.

***Halv** (n halvt); -e dagen, -e vegen; — fem, *osv.* (*om klokken*). -a, ei, halvdel. -a (a) *vt* dele i to.

***Halvjaar**, eit, -aarsgamall *adj*, -aarstenesta, ei, -aattande halvottende.

Halvannan (-onnor, halvtanna) 1¹/₂. -tridje, -fjorde, -femte, -sette, *osv.*

***Halvblind** *adj*, *-bror, ein, -deild, ei, -dorm, ein, -dregen; ein -dregen ande det mindste vink.

***Halvemaal**, eit, bygdemaal med eiendommelig bruk av h.

***Halvfemte**, -fjorde, -fjordung, ein, -gjor *adj* halvmoden. -gjord (n -gjort) halvgjort (*ogsaa halvmoden*).

-glad, -helg, ei, -hempa, ei, halvformet person. -kovring, ein, = -hempa. -liden halvt forløpen (*om tid*).

-ning, ein, halvdel. ***-part**, ein; **-por-selln**, eit, fajanse. **-rom**, eit (*i baat*), -sette halvsette. **-sjuande** halvsvende. **-skap**, ein, halvhet. **-sola** (a) *vt*, **-sole**, ein, **-spenning**, ei (*om hørselaas*), **-storing**, ein, = **-hempa**. **-systkin** *fl*, **-syster**, **-tekkja**, ei, halvtak. **-tridje**, **-tunna**, ei, **-veges adv**, **-verde**, eit, halv pris. **-voren adj** bare saa mid-dels. ***-vott**, ein, **-øydd** (n **-øydt**).

***Ham**, ein, ham, hud. **-a** (a) *vt*, **-a seg** til klæ sig ut.

Hamar, ein (*fl hamrar*) hammer; bergknaus.

Hamars|bot, ei, knæhase. **-brun**, ei, (-kant, ein), øverste fjeldrand.

Hamars|slag, eit, **-verk**, eit, smieverk.

Hamla, ei, aareleie. ***hamla** (a) *vi* ro baklængs. **hamleband**, eit.

Ham|bragd, ei, ansigtets utseende. **-leg** tækkelig, av godt utseende; ordnet. **-lit**, ein, hudfarve.

Hamn, ein, utseende; dragt.

Hamn, ei, havn; græsgang. **-a** (a) *vi* komme i havn; *vt* benytte græsgang.

Hamne|byte, eit, **-fe**, eit, **-gang**, ein, **-løysa**, ei.

***Hamp**, ein, **-aaker**, ein, *ellers smaf*. **hampe**.

***Hamr|a** (a) *vt* og *vi* hamre. **-ut**.

***Hams**, ein, hylster om frø og frugt; klase. **-a** (a) *vt* bedække; pynte; **hamsa seg**.

***Ham|skifte**, eit, forvandling; omklædning. **-stolen adj** yderst uheldig.

Han** (hans**, **honom**, *fl del*, **delra**, **deim**) **han**, **den**. *Han blir ikke brukt bare om personer, saaledes som paa riksmal, men om hver den ting som har hankjønnsnavn (gut, hest, stol, stein, dag, osv.). Paa samme vis blir ho brukt om alle hankjønnsord (gjenta, geit, rosa, bygd, osv.).*

Håna, ei, ung gjet. **hanekid**, eit.

Hand, ei (*fl hender*) **haand**; **paa mi** — paa mine vegne; **det gjeng vel i** — heldig; **noko i** — efterhaanden; **or** — og i munn; **taka imot** (ell. **skuva paa**) med **baae henderne** av ganske hjerte; **halda seg til handa** forbeholde sig.

Hand|bak, eit, **-boge**, ein, = **ol-boge**. **-bragd**, ei, = **-lag**, eit. **-draga** trekke, bære idelig. **-duk**, ein.

Hande|burd, ein, **-draap**, eit,

arbeide som angriper henderne. **-ferd**, ei, **haandgrep**. **-hov**, eit, **maatehold**. **-kraf**s, eit, **gramsning**; **haandgemæng**. **-kvild**, ei.

***Handel**, ein (*fl handlar*), **smaf**. ***handels**.

Hande|magt, ei, **haandkraft**. **-skam**, ei, **arbeide en har skam av**. **-verk**, ein, **smerte i henderne**.

Hand|fallen forlegen, **overrasket**. **-fang**, eit, **-fara vt** beføle. **-fast adj**, **-ferd**, ei, **-feste**, eit, **-fridt adj n** net utført (*om arbeide*). **-fylling**, ein, **-grip**, eit, **-høg** bekvem for haanden = **høveleg**. **-kjerra**, ei, **-klaae**, ein, **-kluva**, ei, **haandklave**. **-kvern**, ei.

***Handla** (a) *vi* og *vt* handle; omhandle.

Hand|lag, eit, **haandlag**. **-lan-gar**, ein, **-laus** haandløs; **klodset**. **-laust adv** raskt, **levvint**. **-led**, ein, = **uvled**. **-leg** bekvem, **haandterlig**. **-lom**, ein, = **love**, ein. **-løysa**, ei, **haandløshet**, **klodsethet**. **-rid**, eit, og **-riv**, eit, **rækverk**. **-sama** (a) *vt* haandtere. **-ska** (a) *vi* gramse. **-ske**, ein, **hanske**. **-skifte**, eit, **-skrift**, eit og ei, **-spik**, ei, **-sterk**, **-syfte**, eit (*paa seil*), **-tak**, eit, **-takast** bekræfte med haandslag. **-tamd 2**, **-tame**, ein, **haandferdighet**. **-tre**, eit, **rækverk**. **-tygel**, ein, **tøile** (*i bissel ell. grime*). **-valka** (a) *vt*, **-velk**, **-vending**, ei, **-verja**, ei, **-verk**, eit. **-verkar**, ein, og **-verksmann**, **-viss** = **visshendt**. **-vol**, ein, **pleielskaft**. **-yvle**, eit, **haandverge**.

***Han|dyr**, eit *mots.* **ho-dyr**.

***Hane**, ein, ***-bjelke**, ein, **-kamb**, ein, **-kjukling**, ein.

Hanga (**heng**, **hekk**, **henge** og **hange**) *vi* være hængende.

***Hangla** (a) *vi* saavidt klare sig; — **uppe saavidt holde sig oven senge**.

Hank|a (a) *vt* fæste paa **hank**. **-e**, ein, **hankelaus**.

Hans, ein, **-a** (a) *vi* beverte sine skibskamerater paa første reis. **hanse-lag**, eit.

Hanslag, eit, = **mannkyn**.

Happ|a (a) *vt* skræmme. **-ig frem-fusende**. **-ør** forbløffet.

Hard *adj* haard; sterk; streng. **-ang**, ein, **frossen jord**. **-balen** haardfør. **-bar** haard, **besværlig**. **-bett** vanskelig at slaa (*om græs*). **-bende**, eit, **forstoppelse**. **-drøg** som drar voldsomt i (*om hest*).

Harde, ein; **det gjeng paa harden**.

Hard-el, eit, uveirsbygge. **hard-elt** *adj* *n*

Hardfengd 2 besværlig; haardhændt. **-fostra** *adj* graadig. **-fødd** vanskelig at skaffe føden. **-før** knudret; haardhændt. **-geire**, ein, haardfør person. **-gjengd** 2, **-gnuen** voldsom. ***-hause**, ein, **-hendt**, **-hjarta** *adj*. **-huga** uforfærdet. **-ing**, ein, haardfør ell. streng person (*ogsa* mand fra Hardanger). **-kost**, ein, haardt vilkaar. **-la** *adv* meget, temmelig. **-leg** *adj* noget haard. **-leik**, ein, haardhet **-leiken** 1 haardhændt. **-lynde**, eit, **-lyndt** streng. **-læst** *adj*, **-mælt** *adj*, **-na** (a) *vi* bli hardere. **-raadug** og **-raadig**, uskaansom. **-stadig** trodsig. **-stein**, ein, bryne. **-søkt** veirhaard. **-tøk** *adj*, **-ugen** 1 haardfør. **-vêr**, eit, **-vikt** *adj* (*om hest*), **-voren** *adj*, **-æva**, ei, tung tid.

*Hare, ein, ***-fot**, ein, **-geit**, ei, hunhare. **-hykja**, ei, kryster. **-munn**, ein, **-mynt** *adj*.

Hark, eit, skrap; daarlig tilstand.

Hark, ein, rallen i halsen. ***-a** (a) *vi* harke, skrape sammen; være sykelig. **-e**, ein, skrap, skrammel.

Harkel **leg** skropelig. **-n** knudret; skranten.

*Harm, ein, sorg; indignation.

*Harm *adj* bedrøvet, indigneret. ***-a** (a) *vt* krænke, bedrøve. **-ast** ærgres; harmes. **-eleg**.

Harm **full**, **-laus**, **-sam** *adj* nærtagende.

*Harmo **nera** (a) ell. (te), ***-ni**, ein og ei, ***-niser** (a) ell. (te) *vt*, ***-nisk** *adj*.

*Harpa, ei, harpe (*til spil, og til kornrensning*).

Harpeis, ei, harpiks.

Harpeiskjel, ei, = kjerringøyra. **-slaatt**, ein, **-spel**, eit, **-stokk**, ein.

*Harpun, ein, **-a** (a) *vt*.

Harr, ein, og **horr**, ein, en ferskvandsfisk.

Harr **e**, ein, uvilje. **-en** (*fl harrne*) 1 haard, stri.

Harska **seg** (a) gjøre sig morsk.

*Hase, ein, knæet paa dyrs baktot.

Hasl, ein, hassel.

Hasle **band**, eit, **-holt**, eit, **-renning**, ein, **-runn**, ein, **-skog**, ein.

*Hast, ei, ***-a** (a) *vi*, **-eleg** *adv* pludselig. **-ig** *adj*, **-modig** ilsindet. **-raad**, ei, ***-verk**, eit.

*Hat, eit, ***-a** (a) *vt*, **-all** (*n -alt*) hatefuld. **-ar**, ein, **-eleg** *adj* værdig at hates.

Hater, eit, kløe; stikkende in-sekter.

Hat **fri** upartisk. **-full**, **-ig** fiendsk.

Hatra (a) *vi* klø, krille i huden.

Hatsam hatsk.

Hatt, ein; *småf.* hatte.

Hau! (*et utrop*).

*Haug, ein, **-a** (a) *vt* opdynge.

*bonde, ein, ***-folk** *fl*, **-leggja** *vt*, **-tuss**, ein, **-ut**.

Hauk, ein, høk; *småf.* hauk.

*Haus, ein, hjerneskal. **-e**, ein, hode, bergknold.

Haustr, ein, **-a** (a) *vi* bli høst (*om at indhøste brukes helst onna og vinna* (a) inn).

Haustr **beite**, eit, **-bær** *adj* (*om ko*), **-leg**, **-næm** *adj*, **-onn**, ei, **-part**, ein, **-pløgja** *vt*, **-vêr**, eit, **-velta** (*er velte*) *vt*, **-vinna**, ei, = *onnn, osv.*

*Hav, eit (*av roten hav i hevja*), hævning, forhøining; hank; hav.

Hav, eit (*av hava*), besiddelse, værd; det er ikkje noko — i det.

Hava¹ (*hev, hadde, havt; vt ha; beholde*).

Havands **laus** ørkesløs; tomhændet. **-løysa**, ei, **-vit**, eit, griskhet.

Havang, ein, værd, nytte.

*Havar **era** (a) ell. (te), ***-i**, eit, ***-ist**, ein.

*Hav **baara**, ei, **-brot**, eit, **-brun**, ei, banke paa havbunden.

Have, ein, hank; haandfang.

Havekjær begjærlig, havesyk.

Hav **erkn**, eit, en stor sælhund.

*fiske, eit, **-fru**, ei, ***-gap**, eit, **-gul**, ei, og **-gula**, ei, ***-kant**, ein, ***-kyst**, ein, **-katt**, **-mann**, ein, **-leid**, ei, sjøvei utenskjærs.

*Havre, ein, **-aaker**, ein, ***-halm**, ein, ***-korn**, eit, *osv.*

Havs **auga**, eit, sund mot havet. **-botn**, ein.

*Hav **sida**, ei, **-skjer**, eit, **-svelg**, ein, hvirvelstrøm. **-synt** hvorfra man ser havet. **-tø**, ei, fugtig veir fra havet. **-tøtt**, ei, havside.

Havør *adj* grisk, umættelig.

*Hebraisk, hebræar, ein.

Hedan herfra, heden; **hedan** og **dedan**.

¹ Infinitiv heter *ha* naar den har fortids particip efter sig, *aa ha sunge*.

Heddøl, ein, mand fra Hitterdal.

Hedna, ei, hovedhaaret.

*Hefta (er, hefte) *vt* binde; stanse, forsinke. **-all** *adj*.

*Hefte, eit, hefte; bokhefte; hindring. ***-krok**, ein, **-sam**, ***-vis** *adv*.

Hega *adv* hit, herhen; — og **dega**.

Hegd, ei, flinkhet; sparsomhet.

Hegda (a) *vi* spare; holde maate; — seg holde maate. **hegdesam**.

Hegg, ein (*fl* heggjer), heggje'bær, eit og ei, **-lauv**, eit, *osv*.

Hegla (de) *vi* falde draapevis.

*Hegn, ei, et hegn, ***-a** (a) *vt* indhegne, frede.

Hegra (a) og **hegre** *vi* skoggerle, le simpelt.

Hegre, ein, heire (*fugl*).

*Heil! **-a** (a) *vi* rope hei.

Heid, eit, klar himmel. **heid** *adj* let, klar, lys (*om luft*).

Heid, ei (*fl* heidar), hei.

Heida (a) *vi* klarne. **-blaa** *adj*.

Heidegard, ein, fjeldgaard.

Heiden 1 hedensk. **-haug**, ein, gravhøi fra hedenold. **-skap**, ein.

Heider, ein, hæder. **-laus**, **-leg**.

Heidersdag, ein, **-gaava**, ei, **-minne**, eit, **-plagg**, eit, **-teikn**, eit.

Heidslaatt, ein, **-veg**, ein, fjeldsti.

Heidgraa blaagraa. **-lo**, ei (*fugl*).

Heidning, ein, hedning. **heidsningshaar**, eit, **-hud**, ei, **-huva**, ei, (*paa nyfødt barn*).

Heidningskap, ein, hedenskap.

Heidra (a) *vt* hædre. **heldring**, ei, æresbevisning.

Heidsleg øde, gold. **-sno**, ei.

Heil *adj* hel; helle dagen; heile bølet. **-a** (a) *vt* hele, læge.

Heilag hellig; ren; vyrkt og hellagt; halda hellagt. **-a** (a) *vt* frigjøre for skyld.

Heilaganden.

Heilagdag, ein, **-dom**, ein, **-menne**, eit, helgen. **-skap**, ein.

Heilbrigd, ei, sundhet; *adj* frisk. **-a** (a) *vt* = lækja.

Heile, ein, hjerne. **-skaal**, ei, hjerneskal.

Heilhuga *adj* fast bestemt; djerv. **-na** (a), **-sam**, **-skap**, ein, helhet. **-skapa** og **-skapt** *adj* feilfri, velskapt. **-sleg** fuldstændig. **-stat**, ein, **-strengt** = einstrengt, **-støppt**, **-systkin** *fl*, **-veda**

adj, **-vogn**, ei, firhjulsvogn. **-vott**, ein, = belgvott.

Heim, ein, hjem, verden (**allheimen**; til heimsens ende).

Heim *adv* hjem, til hjemmet. **-alen** *adj* uerfaren. **-aling**, ein.

Heiman *adv* fra hjemmet. **-buen** *adj*, **-fraa** *adv*, **-ferd**, ei, **-for** *adv*, **-fylgja**, ei, medgift. **-gjerd**, ei, utstyr; utrustning. **-til** *adv*.

Heimatter og **heimatt** *adv*, heimattkomen.

Heimbød, eit, bud hjem. **-boren** *adj*, **-bygd**, ei.

Heime *adv* hjemme. **-arbeid**, eit, **-baka** *adj*, **-bryggja** *adj*, **-daap**, ein, **-døppt** *adj*, **-folk** *fl*, **-gjord 2**, **-hage**, ein, **-hus**, eit, **-korn**, eit, **-ku**, ei, ko som ikke er med tilfjelds om sommeren.

Heimel, ein, hjemmel; bohøve, møbler.

Heimeleg *adj* hjemmeværende. **-leksa**, ei, **-lesnad**, ein.

Heimelsmann, ein, hjemmelsmand.

Heime lærd *adj*, **-mark**, ei, **-rett**, ein, underrett (*sm*l. yverrett, høgsterrett). **-ror**, ein, **-seta**, ei, **-skog**, **-slaatt**, ein, **-spune**, ein, **-ty**, eit, **-verka** *adj*, **-vevnad**, ein, **-voven** *adj*.

Heimfaren *adj*, **-fast** bosittende. **-ferd**, ei, **-ferdig**, **-fred**, ein, **-fus** ivrig efter at komme hjem. **-føding**, ein, **-føra** *vt* henføre, anvende (*tanken paa saken*). **-føring**, ei, gods som hjemføres. **-gjeld**, ei, gjengjældelse. **-gjeldt** *adj* forskyldt. **-holl** (n **-hollt**) hjemlig, familier. **-hug**, ein, **-huga** *adj*, **-høve**, eit, noget som passer for hjemmet. **-høveleg**, **-kalling**, ei, **-kjær**, **-koma**, ei, **-komeøl**, eit, **-kynne**, eit, lyst til at komme hjem. **-kynt**, **-la** (a) *vt* hjemle, gi ret til. **-land**, eit, **-laus**, **-leg** hjemlig. **-leid**, ei, **-lengt**, ein, hjemve. **-lov**, eit, **-løysa**, ei, **-rast**, ei, nærmeste utmark. **-re** *adj* liggende nærmere bygden. **-reid**, ei, fiendtlig besøk. **-ror**, ein, **-sed**, ein, **-sjaa** *vt* bese sit tilkommende hjem. **-sjaaing**, ei, **-sjuk** syk av hjemve. **-sleg** fortrolig, familier.

Heimskaudet nordhimmelen. **-soga**, ei, verdenshistorie.

Heimstad, ein, **-stemna**, ei, aastedsmøte. **-støding**, ein, **-sykja**, ei, hjemve. **-syn**, ei, = **-sjaaing**, ei, **-sæter**, ei, **-søkja** *vt* hemsøke. **-til**

adv hjemad, **-traa**, ei, **-veg**, ein, **-vist**, ei, hjem, opholdssted. **-vit**, eit, vet til at finde hjem. **-von**, ei.

Hein, ein, fin brynestein. **-a** (a) *vt* hvæsse med hein. **heineberg**, eit.

***Heis**, ein, ***-a** (te) *vt*, heiseverk.

Heista (a) rope hei! *sml.* høysta. [*heit*, ei (endelse i nogen faa tilfælde: øverheit, friheit).

Heit meget varm; heftig. **-a**, ei, ophetning. **-a** (a) *vt* ophete.

Heita (er, heitte) hete, kaldes. **-ast** regnes for. **-e**, eit, benævnelse.

Heitebak, eit, varmt omslag. **-vegg**, ein, fastelavnsbrød.

Heitfengd 2 og **-hendt** som taa-ler heten. **-na** (a) *vi* bli het. **-røke**, eit, indgrodd hat.

Hekel, ein, utkant; slunken person.

Hekk, ein, hæk, krybbe. **-a**, ei, slædegrind.

***Hekla**, ei, og (a) *vt* hekle. **hekla** *adj* kjæk, djerv.

Heklemo, ein, skarptakket mo.

Heknfjell en stenet fjeldmark i Agder.

Heksa (te) *vt* og *vi* æte graadig; tale bitende.

Hekta (a) *vt* hegte, fæste sammen.

***Hektar**, ein.

Hekte, eit, en hegte; paa — paa nippet. **-glas**, eit, slagvindu. **-par**, eit.

***Hektograf**, ein, ***-era** (a) ell. (te).

Hel, ei, død. ihel og i hel ihjel.

Hela [é] (a) *vi* rimfryse. **-a**, ei, rimfrost.

Hèla (a) *vi* hæle. **-ar**, ein, hælér. **helar** og **stelar**.

***Held**, eit; *sml.* heppa, ei, og hepna, ei.

Helda, ei, fotbaand (til dyr). **-a** (a) *vt* belægge med fotbaand.

Helde, eit; medhelde medhold.

[*Helder*, se heller *adv*.

Helder, ei (b heldri) = helda, ei.

***Heldig**, *sml.* heppeleg, heppen.

Heldefri fri for rimfrost. **-frosen**, **-graa** hvitgraa, **-natt**, ei, **-vêr**, eit.

Helferd, ei, død. **-heim**, ein, døds-rike.

***Helg**, ei (fl helgar) høitid. **-a** (a) *vt* helliggjøre; hellige; pryde.

Helgdag, ein (og *helgedag), **-dagsleg**.

Helgebil, eit, **-brot**, eit, **-bunad**, ein, ***-dag** (og hellagdag), **-hald**, eit, **-klædd** *adj*, **-klæde**, eit, ***-kost**, ein,

***-mat**, ein, ***-mess**, ei, allehelgensdag (1ste november).

Helge-millem mellem helge-dagene.

Helge|**sed**, ein, **-skifte**, eit, **-torsdag** Kristi himmelfartsdag.

Hella (er, helte) *vi* strømme ned; *vt* la strømme, utgyde.

***Hella**, ei, tynd stenskive.

Hellén, ein, = grækar.

***Hellas** = Grækarland; ***hel-lensk** = græsk.

***Helleberg**, eit, **-brot**, eit, ***-fisk**, ein, hellefyndre. **-golv**, eit, ***-kaka**, ei, **-leggja** *vt*.

***Heller** *adv* heller.

***Heller**, ein, grotte.

Hellestein, ein, ***-tak**, eit, **-tile**, eit, stengulv.

***Hellig** *adj* = heilag.

Helligaanden = den Heilige Ande.

Helma, ei, halmstub.

Helming, ein, halvdel.

Helorar fl, sansesløshet; i helo-rom.

***Helsa**, ei, helbred; han før ikkje ein helse dag meir; vert ikkje helse menneskje meir.

Helsa (a) *vt* og *vi* bringe hilsning, hilse; **helsa heim!** hils hjemme! **helsa paa** ein. **helsarbrev**, eit, **helsar-sed**, ein.

Helse, eit, halsring (*av hals*).

***Helsebot**, ei, **-drykk**, ein, **-far**, eit, helbredstilstand. **-heim**, ein, sanatorium. **-laus**, **-leg** sund. **-løysa**, ei. **-merke**, eit, **-raad**, ei, sundhetsregel. ***-raad**, eit, sundhetskommisjon. **-sam**, sund, styrkende. **-slegen** *adj*, ***-sterk**, **-vatn**, eit, **-veik**.

Helsing, ei, og **-ning**, ei, hilsen.

***Helsott** [é], ei, dødsygd.

***Helst** *adv* (*sml.* heller og gjerne).

Helsug frisk, sund (*om person*).

***Helt**, ein, = kjempa, hovud-mann, bause.

Helta, ei, halthet; **klauhelta**.

Helut fuld av rim; hvitgraa.

Heluv [é, ú], ein, gudsforgaaen person.

Helvite, eit, helvede; *smsf.* hel-vites.

Helvt, ei, det halve. **-a** (a) *vi* være halvt om; vil du helvta med meg um tapet?

Hema (de) *vt* pynte. **-a**, ei, ren-

lighet. **-eleg** pyntelig. **-ing**, ein, orden; held.

Hemja (a) *vt* hemme, stanse (*f. eks. en trøtte*).

Hemla (a) *seg* bli fyldig.

Hemn, ein, **-a** (de) *vt* hevne. **-ar**, ein, **-d**, ei, hevne. **-eraad**, ei, **-fus** og **-grug**.

Hemningslag, eit, = systerbytte, dobbelt svogerskap.

*Hempa, ei, hampelerret; strop. **-a** (a) *vt* rive løs; — *seg* upp komme sig.

Hempelaus; — **knapp**, *osv.*

Hemra (a) *vi* gjøre noget paa slump.

Hemsa (a) *vi* gramse; famle etter ord; — *seg* samle sig.

Hemta (a) *vt* plukke, samle; — **bær**.

Hend, eit, = **-e**, eit. **-a** (er, hende) *ogsaa* henda *seg* og *hendast* *vi* indtræffe, hende; **kanhenda** og **kann henda** og **kanskje**.

Hende, eit, hændelse; sjeldenhet; **ein hende gong** *adv* rent sjelden.

Hendesløysa, ei, noget man ikke faar tak paa; bagatel; urimelighet.

Hendig *adj* behændig, flink med henderne.

Hending, ei, og **-skap**, ein, tilfælde; begivenhet.

Hendt *adj* behændig; haandet; **letthendt**, **tunghendt**, *osv.*; **eg er hendt** som høver kan ta det som det falder; **eg er like hendt** det kommer ut paa ett for mig.

Heng; det er anten paa hengen eller sprengen; **samanheng**, ein, **fyreheng**, eit, **tilheng**, eit.

Hengja (hengjer, hengde) *vt* la noget henge; **heng** upp kjolen; **hengja** hovudet; **hengja** fingrarne være orkesløs; **noko aa hengja** *seg* i noget at gjøre ophævelser over.

Hengje, eit, hængsel; fæste. **-bjørk**, ei, **-bratt** *adj*, **-dy**, eit, **-faks**, eit, **-laas**, eit, **-lendt** lavt, sumpig. **-maan**, ei, **-myr**, ei, **-nasa** *adj*, **-vomba** *adj* sidbuket.

Hengsam *adj* som gjerne henger ved. **-sla**, ei, hængning; hængsel.

Hengslut *adj* som har daarlig holdning.

[*Henstand*, eit, se umrøme, eit.

[*Hensyn*, se umsyn.

*Henta (a) *vt* hente, ta imot.

[*Henviisning*, se tilvisning, ei.

Hepna, ei, held, lykketræf.

Hepp, ein, lykketræf. **-a**, ei, held, lykke. **-a** (a) *vi* hende sig, slumpe til. **-eleg** og **-en** (*fl* **hepne**) heldig. **-enskap**, ein, heldighet.

*Her *adv*; — og **der**; — og **kvar**; — **ein dagen**; — **um dagen**. *Ordet her blir ikke sammenskrevet med paafølgende adverbium (her uppe, her inn, osv.). Men i nogen faa tilfælde staar det som etslags styrelse til en paafølgende præposition, og blir da sammenskrevet med denne (sml. under der), herifraa, *hertil, osv.*

Her, ein, en hær, armé.

Herad, eit, herred, tinglag.

Heradshus, eit, **-kassa**, ei, **-skatt**, ein, **-styre**, eit.

Herbunad, ein, rustning.

Herbyrge, eit, herberge. **-ja** (*jer, de*) *vt* huse.

Herd, ei (*fl* **herdar**) skulder.

Herda, ei, fortørret træ; streng prøve; haardførhet.

Herda (er, herde) *vt* gjøre haard; — *seg* venne sig til at taale; holde ut; fordrage; dy sig.

Herdeblad, eit, **-breid**, **-bøyg** 2 *adj*, **-lut** *adj*.

Herdig haardfør; standhaftig. **-skap**, ein.

Herding, ei, hærdelse; prøve; naar det gjeld i herdingi kommer til stykket.

-herding, ein; **Bøherding**, *osv.*

Herdsam utholdende. **-ska**, ei, haardhet. **-sla**, ei, hærdelse.

Heretter herefter.

Herfang, eit, **-ferd**, ei, **-flokk**, ein, **-folk** *fl*.

Herfraa og **herifraa** = fraa her.

Herforar, ein, **-forsla**, ei.

*Herja (a) *vt* plyndre; plage.

*Herk, eit, skrap; pak. **-e**, eit, pøbel; hindring.

Herkebunad, ein, daarlige redskaper. **-lag**, eit, **-muge**, ein, pøbel.

Herkja (herkjer, herkte) *vt* surre, fæste daarlig sammen; holde tilbake.

Herleg herlig, prægtig. **-dom**, ein.

Herm, eit, herming, eftersigen, citat.

*-a (de) *vt* og *vi* herme, referere, citere; efterape (*i ord eller gjerning*). **-a**, ei, eftersagn, anekdote.

Hermagt, ei, **-mann** en militær.

Hermar, ein, person som hermer efter.

*Hermed = med det.

Hermekraaka, ei, = hermar.
Hermetikkk, ein, = nedkokt.
-tikkaase, ein, *-tisk.
Hernad, ein, stort følge; krigsfærd. *-old, ein, -ota, ei, tummel.
Herr, ein, styrke; elasticitet. -en (*fl* herrne) *adj* stri.
*Herre, ein (*som titel* hr.), herre, høvding. *-dag, ein, -dom, ein, -døme, eit, -gard, ein, -leg, -mann, ein, -rett, ein, *-stand, eit og ein, *-sæte, eit, -velde, eit, *-vis, ei, -voren *adj*.
*Herse, ein.
Hersk harsk, besk i smak.
Herska (a) *vi* larme, støie.
*Herskap, eit (-et = sjølvfolket). -leg, *smaf*. *herskaps.
Herskare, ein, stor mængde.
Herskipnad, ein, -skjold, ein og eit; fara med herskjold.
Herskna (a) *vi* bli harsk.
Hersstell, eit, -svein soldat. -taka *vt* erobre. -teken erobret. -tenesta, ei.
*Hertug, ein, -døme, eit, -inna, ei. -leg *adj*.
Herveleg daarlig, ussel.
Herverk, eit, -vinning, ei, -vunnen *adj* erobret.
Hes, ei (*fl* hesjar), hvirveltap; stillas av stænger; hesje.
*Hesja, ei, *-ja (a) *vt* hesje.
Hesjeband, -golv, eit, -krakk, ein, -stad, ein, *-ved, ein, hesjing, ei.
Hesk graadig; hidsig efter noget.
Heskjeleg forfærdelig.
Hespa, ei, traadbundt; jernhaspe. *-a (a) *vt* vinde traad. *-el, ein (*fl* hesplar).
Hespetre, eit, garnvinde.
*Hest, ein; *smaf*. heste; *men* hestjemne, eit, -flvel, ein, *-folk, *mots*. fotfolk. -fyl [ý], eit, -havre, ein, *-kar, ein, -laus, -sjaa, eit, -vang, ein, -vill brunstig (*om hopper*).
Hetta, ei, hætte; lok.
Hettebror, ein, -munk ein, kapuciner.
Hev, eit, og -el, ein (*fl* hevlar), hank.
Hevja (a) ell. (hèv, hov, hove) *vt* hæve, løfte; slænge; *ogsaa* motta, hæve; — pengar.
Hevla, ei, fløt paa garn.
Hevla (a) *vi* gi sig, stanse; hevla i hogget.
*Hi, eit; ulvhi; hia og hida seg (a) gaa i hi.
*Hieroglyf, ein, *-isk.

Higl, eit, fint regn. -a (a) *vi* smaa regne.
Higra (a) *vi* bæve av frost.
Hik [i], ein, snip, utkant.
Hika [i] (a) *vi* være tvilraadig; famle efter ord.
Hika (a) *vi* hige, stunde.
Hikka (a) *vi* hulke; han gret so han hikka.
Hikra (a) *vi* skoggerle.
Hiksta (a) *vi* hikke. -e, ein.
Hil, ein, en tør, mager fisk. -a (a) *vi* rykke med fiskesnøret.
-hild (*krigsgudinde*) Ragnhild, Gunnhild, osv.
Hildjer, eit, tynd taake. *-ra (a) *vi* vise sig stort i taaken. *-ring, ei, trylleglans og storhet.
Him [i], eit, hinde, tynd sky. -a, ei, disighet. -a (a) *vt* fordunkle.
Himeblakk, -blaa, -graa, -leitt uklar i farven.
Himlja (a) *vi* blunde; *vt* bygge loft. *-lug, ein, loftgolv; gane.
*Himmel, ein (*fl* himlar), -ferd, ei, -høg *adj*, -klot, ein, og -kropp, ein, himmellegeme. -leite, eit, horisont. -rode, ein, røde skyer.
Himmelsbert *adj* n skyfrit. -bragd, ei, himmelens utseende. -fok, eit, snedrev.
*Himmelsk (n -elsk) *adj*.
Himmelskov, eit, snetykke.
-lag, eit, = -bragd. -merke, eit.
Himmelsyn, ei, og -syne, eit, og -syning, ei, horisont, fjerneste synsline. -tekn, eit.
*Himmerike, eit.
Himpra paa (a) huske frem igjen.
Himta (a) *vt* øine; *vi* skimte frem; — seg fare med toset spøk.
Himut *adj* disig.
*Hin (hi, hitt, hine) hin, den andre; hin foten (*alltid med substantivet i bestemt form*); hi vika, hitt aaret.
*Hind, ei (*fl* hindar), hunbjort.
*Hinder, eit, hindring; til hinders. -leg *adj*.
*Hindra (a) *vt*, *-ing, ei.
Hinkra og *-a (a) *vi* hinke, halte.
Hinna, ei, hinde, tyndt dække.
Hipa (a) *vi* stunde, vente. -en og hippen *adj*.
Hipp um happ og hipp som happ.
Hir [i], ein, skjøn, forstaaelse.
Hir, ein, slovhet. -a (de) *vi* maape; dose; skrante. -en *adj*.

***Hird**, ei, -mann, ein, *-skraa, ei, lov for hirden.

Hiss, ein, - heis, ein, -a (a) vt heisa. -a, ei, bæresæle.

Hissa (a) vt hidse; **hissa** hunden.

***Historia**, ei, - saga.

***Historie**/bok, -granskar, -skri-var, *historisk, se under saga.

Hit [1], ei (fl hitar), skindpose.

***Hit** adv herhen; sml. hega.

Hita [1], ei, opildning; haard dyst. -a (a) vt ophete; det -ar i kroppen.

Hitanfor præp paa denne side.

Hitare og *hitre adj nærmere.

Hitarleg adj værende nær.

Hite [1], ein, sterk varme, -blemma, ei, -flaga, ei, -moe, ein, solrøk. -sky, ei.

Hit-etter og hit-um adv.

Hitna [1] (a) vi bli het, -heitna.

Hitsida, ei, den hitvendte side.

Hitt, ein, slumpetræf; paa ein — paa slump; burt i — og vær. *-a (a) vt hitte, finde. -en (fl hitne) og -ig nem til at finde; ordhitten, ordhittig.

***Hit-til** adv hitindtil.

***Hiva** (a) ell. (de) ell. (hiv, heiv, hiven) vt hive op; kaste.

Hjaa præp hos (helst om folk); — grannar, vøner, osv.

Hjaam, eit, tyndt dække. -leg dunkelfarvet. -ut dunkel.

Hjaa|svæve, eit, sengkamerat-skap. -sæte, eit, -sætemann, ein, brudens eller brudgommens sidemand.

Hjal, eit, rop. -a (a) vi huje.

Hjarta, eit (b hjarta, fl hjarto, hjarto) hjerte, hjertelag. -a adj modig; hjartans god, hjartans barn! hjartans ven, osv.

Hjarte/bank, ein, -blad, eit, -blod, eit, -fred, ein, -god, -hus, eit, -kløkkjande, -kløkket, -lag, eit, -laus, -leg, -løysa, ei, -mein, eit, -mjuk, -rot, ei, -saar, eit, og adj, -slag, eit (sygdom), -sorg, ei, -støyt, ein, haard motgang. -verk, ein.

Hjartig godhjertet; behjertet.

Hjasse, ein, isse; sml. kruna og kvervel.

***Hjell**, ein, hjell; terrasse; hylde. -a (a) vt danne hjell; røyken hjellar seg lægger sig flat som et tak i luften.

Hjell/bruk, eit, *-fisk, ein, -leiga, ei, hjell-lendt terrasseformig.

***Hjelm**, ein, hjelm; hylster; kornstak. -ast (a) modnes (om korn).

Hjelp, ei, -a (te) vt, -ar, ein.

Hjelpesfor adj, -laus, -leg tjenlig. -lærer, ein, -løysa, ei, -n l hjulpen. -ord, eit, adverbium. -prest, ein, -raad, ei.

Hjelpesmann, ein, = hjelpar.

Hjelp/sam adj, -t adj -hjelpen.

***Hjerne**, ein, - heile, ein, hjerne. -brand, ein, *-slag, eit (sygdom).

Hjøn, eit, egtepar. -folk fl, -skap, ein, egteskap. -skillnad, ein, skilsmisse.

Hjonsleg tækkelig, hyggelig.

***Hjord**, ei, en flok dyr.

***Hjort**, ein.

***Hjorte** horn, eit, *-hud, ei, *-kalv, ein, osv, men: hjortkolla, ei, hind.

***Hjul**, eit, hjul. -a (a) vt fragte i hjulbør. *-aas, ein, *-baar, ei, *-baat, ein, *-emne, eit, -far, eit, hjulspor. -hest, ein, cykkel. *-nav, eit, *-ring, ein, -slede, ein, *-spøng, ei. *-verk, eit.

Hjupa, ei, njupa og *nypa, ei, -eskal, eit.

***Hjuring**, ein, - hyrding, ein, gjæter.

Hjolt, eit, galler (i hestefoten).

Hø (hennar, henne, fl dei, deira, deim) hun, den. Om ordets bruk se under han.

Hodda, ei, hank; gryte.

Hodda (a) vi le kneggende.

Hø-dyr, eit, hun-dyr (mots. han-dyr).

Hoff, eit, kongsgaard; *ved hove ved hoffet.

Hoft, ei, hofte; se mjødm, ei.

Hoft, ei, fotbaand. -a (a) se hefta.

Hogg, eit, hugg; huggsaar; pryl.

Hogga (høgg, hogg, hoggen, fl hogne) vt hugge.

Hogg/bit, ein, staalmeisel. -bratt adj, -fim adj, -fus adj, -jarn, eit, -skifte, eit, haandgemæng. -stabbe, ein. -stødt adv neiagtig. -tonn, ei.

Hogold, ei, bæle i rep.

Hogster, ein, hugst.

Hogvar adj tilbakeholden, blyg.

Hoka, ei, hake (i ansigtet).

Hoke/band, eit, -brett, eit.

Hokk, eit, avlukke.

Hokk, ei, = brya, ei, hakkeblok.

Hokken (hokki, hokke) hvilken, hvad for en.

Hokra (a) vi hinke.

- Hol** [ó], ein, en lav forhøining.
Hol [ó], eit, hul; til hols i skjul.
Hol [ó og ó] *adj* hul; indsunken; tom.
Holla [ó], ei, hule. -a (a) *vt* ut-hule.
Holamot, eit, og halsmot, eit, svelg.
*Hold, eit, hold, grep; skjøn; faa ell. hava hold paa forstaa.
*Hold, eit, levende kjøt. -a (a) *vt*, -a seg og -ast bli fyldig, faa hold.
Holder, ei, = hogold, ei.
Holdig fyldig. -laus, -saar *adj* ømskindet.
Holdsbrev, eit, -folk *fl* kaar-folk.
Hole [ó], ein, jordryg.
Holge, ein, høivisk. = vondul.
*Holk, ein, holk, ring; trøkar; jarn-. -a (a) *vt* sette holk paa.
 [*Holke, ein, se haalke, ein.
Hol-kjaka *adj* hulkindet.
Holl (n hollt) huld, gunstig; drøi.
*Holland, *-landsk, -lending, ein.
Holleg *adj* omhyggelig.
Hollskap, ein, huldskap.
Hollstein, ein, = laftstein.
Holm og *-e, ein, liten ø. *-gang, ein, -gangsman, ein.
Holna (a) *vi* bli hul. -ska, ei, hulhet. -svolten 1, -syl, ein.
*Holt, eit, lund; bakke (i gaardsnavn som Holte, osv.). *skog-, *driv-.
Hol tom *adj*, -holsvolten. -tre, eit, hul trøstamme.
Holut *adj* hullet.
Holveg, ein, hulvei. -veita, ei, -veita (te) *vt* drønerø. -øt *adj* yderst graadig. -øygd 2.
Hom [ó], ein, liten dal mellom bakker.
Homa (a) *vi* gaa bakkløngs.
Hombot, ei, = knesbot, ei.
Homn, ei, foster, embryo.
*Homeopat, ein, *-i, ein og ei, *-isk.
Honbora, ei, hul øverst i mast.
Honk, ei (*fl* henker) knippe; hank. -a (a) *vt* fæste paa hank.
*Honning, ein, *-kaka, ei.
*Honnør, gjera —
*Honorar, eit, betaling (*for* forfattere, læger, osv.).
*Hop, ein, hop; i hop og *ihop saman.
*Hop a (a) *vt*, -a seg og -ast (a).
- *Hopa** [ó] (a) *vi* vike bakover.
Hopearbeid, eit, -eign, ei, -flske, eit, -hav, eit, og -havande, eit, mellomværende. -kjøp, eit, -lag, eit, -mark, ei.
Hopp, eit, *-a (a) *vi*.
*Hor, eit, *-a, ei, = skjøkja, ei. *-a (a) *vi* drive hor.
*Hordaland, hordar *fl*.
Høreferd, ei, *-hus, eit, -livnad, ein.
Horg, ei, hop, flok; bergknold.
 [*Horisontal = vatsbein *adj*, *sml*. loddbein.
*Hork, ei, vidjebaand.
*Horn, eit, -blaasar, ein, -gjæla, ei, hornkjæl. *holk, ein, *rot, ei, -skap, eit, hornenes form. -skei, ei, -slo, ei, tappen i horn. -syl, ein, hundesteile (*fisk*). -nt *adj* hornet.
Horr, ein, linstraa; en ferskvandsfisk.
Hors, eit, letfærdig fruentimmer, tøite.
Horsa, ei, en hoppe. -a um (a) *vi* føite om.
Horsegauk, ein, = humregauk, ein.
Hortug og -ig *adj* flink, dygtig.
Horv, ei, en harv. -a (a) *vt* harve.
Horv, eit, passelighet. -a (de) *vi* vende, peke hen; føie sig; det horvde (ell. horvde seg ell. horvdest) so til, at dei møttest.
Horvelde, eit, tvertrø paa klave.
Horveleg passende, rimelig. -laus = uhorveleg. -løysa, ei, umaadelighet.
*Hosa [ó], ei, strømpe.
Hoseband, eit, -leist, ein, -leista og -leistom *adv* uten sko, i hose-læsten.
Hosen [ó] 1 svampagtig, porøs.
Hoska (a) *vi* tale fornemt, knote.
Ho-slag, eit (= kvinnkyn); av hoslaget.
*Hospital, eit, = sjukehus.
*Hosta (a) *vi*, *-e, ein, hoste. hosterid, ei, hosteanfald. *hostesaft, ei.
Hoste [ó] *adv* næsten overflødig; du slo — hardt.
Hot [ó], eit, trussel; gjetning. -a (a) *vi* true; gjette.
Hotell, eit, hotel. -rekning, ei, -tenar, ein.
Hott, ein, = hedna, ei. -ut uevnn, knortet.
*Høv, eit, hævning; liten haug; offersted. I mange gaardsnavn som:

Hov, Hove, Norderhov, Hovland, osv.

Hov [ó], eit, hof, kongsgaard.

Hov [ó], eit, tilpasning; maatehold; det er inkje — med det.

***Hov** [ó], ein, hov (*paa hesten*).
-a *adj.*, veikhova.

Hova [ó] (a) *vt* avpasse; *oysaa* for mode.

Hov blekkja, ei, og -blom, ein, tussilago (*urt*).

Hovde, ein, hodegjærde; bergknaus.

Hovding, ein, høvding. -drenge, ein, riddersvend.

Hovela [ó] (te) *vi* bruke omsvøp.

***Hoven** l opsvulmet; hoven.

Hovleg passende; høvelig.

Hovmann, ein, hofmand.

***Hovna** (a) *vi* hovne; svulme op.

Hovold *n fl.*, vævsyller.

Hovsam maateholden; lempelig.

Hovsoleia, ei, -blekkja, ei.

Hovtong, ei, -trong, ein (*en feil ved hestehoven*).

Hovud, eit, hoved, hode. -band, eit, -brot, eit, -bunad, ein, -burd, ein, hodets holdning. -bøle, eit, hovedgaard. -duk, ein, -galen l forstyrret. -gjerd, ei, hodegjærde. -kyrkja, ei, -lag, eit (*paa bisse*). -laus, -plagg, eit, -rike, eit, -sak, ei, -skaal, ei, -skryte, eit, dødninghode.

Hovudsmann, ein, formand *paa* fartøi.

Hovudsmotta, ei, halshul *paa* skjorte, = halssmog, eit. -sokn, ei, -spreng, ein, sterk hodepine. -stad, ein, -sterk, -stol, ein, kapital. -stup *adv* *paa* hodet; hovedkulds. -tre, eit, -veggjende, -tulla og -tullen *adj* forvirret. -veik, -verk, ein, hodepine. -verk, eit, -ør, eit, anfald av svimmelhet. -øren *adj.*, -ørsla, ei.

***Hu!** et utrop.

Hua (a) *vi* huje, rope; *sml.* hauka.

Hubror, ein, en ugle, hubro.

***Hud**, ei, hud, skind. -a (a) *vt* forhude. -bork, ein, garverbark. -byte, eit, -farge, ein, -flengja (-gjer, -de) og *-fletta (a) *vt.*, -laus, -lit, ein, -løysa, ei, -ros [ó], ei, ridser i huden. -sjukdom, ein, *-skifte, eit, *-sko, ein, -stroka, ei, pryl. -sykja, ei.

Hufsa (a) *vt* stote, vippe. -en l ujevn.

***Hug**, ein, hu, sind; koma i —. -a *adj* lysten. -a (a) *vt* komme i hu;

ha lyst til. -all (n -alt) fornoielig. -ast (a) *faa* lyst til. -bera *vt* ha kjærlighet til. -bit, eit, krampagtig væskeutsondring i munden. -bod, eit, anelse. -boren l erindret, elsket. -braa ubesindig. -broten l modløs av skuffelse. -brune, ein, lidenskap. -drag, eit, tilbøielighet.

Huge, ein; ihuge, illhugge, rædhuge, osv.

Hugfallen l modløs. -fast *adj* standhaftig. -festa *vt* (b) indprente sig.

Hugga (a) *vt* berolige, tilfredsstille. -a, ei, -hugge, ein.

Hugge, ein, trøst, hygge. -leg, *adj.*

***Hug heil** rolig, trygg. -ill (n -ilt) bekymret. -kvida, ei, nedtrykt stemning. *-lag, eit, gemyt. -laus likegyldig, modløs. -leg fornoielig. -leggja *vt* fatte kjærlighet til. -leik, ein, tanke-spil. -lynde, eit, sindelag. -lyndt *adj* sindet. -løysa, ei, sløvhet, modløshet. -mykjen l hidsig. -na (a) *vt* ynde; glæde. -nad, ein, -nadbøker skjønliteratur. -nadleg fornoielig. -ning, ei, beroligelse. -raad, ei, betænkning; tvil om avgjørelse. -ram heftig.

Hugs, eit, sans; hukommelse. -a (a) *vt* legge merke til; ha lyst til; huske.

Hugsam behagelig; fornoielig.

Hugse, ein, iagttagelseevne.

Hugsen l -- minnug; stutt-hugsen.

Hugsjuk sørgmodig. -skifte, eit, -skot, eit, indfald.

Hugslaus, -løysa, ei, sløvhet, likegyldighet.

Hugsnikja, ei, kokette. -sott, ei, omsorg; ansvar; bekymring; mor hev hugsotti for husstellet. -sprengd 2, -stemna, ei, aandstretning. -sterk fyrig, ivrig. -stolen l forsagt. -stor storsindet. -stutt flygtig tilsinds. -svala (a) *vt* trøste. -sviv, eit, indfald; flygtige forestillinger. -sykja, ei, bekymring. -teken l henreven. *-vending, ei, -verk, ein, uro i sindet. -vill (n -vilt) ubestemt; tvilraadig.

***Huk**, eit; sitja *paa* huk. *-a (a) *vt* sætte sig *paa* huk (*sml.* hykja). -en l krum. -lenda *adj* med høi ryg og lave lender (*om hest*).

Hukra (a) *vi* krympe sig (*av kulde*).

Huld (n hult) skjult.

***Hulder**, ei (b huldri, fl huldre),

- fe, eit, -folk *fl.*, -hatt, ein, -haug, ein, -ku, ei, -mann, ein, -slaatt, ein, -spel, eit.
- Hulla** (a) *vi* nynne.
- Hulter**, eit, smaat trav. -ra (a) *vi* stolpre.
- Hum**, eit, mørk luft.
- *Human** *adj.*, *-isme, ein, *-itet, ein.
- Hum.e**, ein, dunkelhet. -en 1 dunkel.
- *Humla**, ei, skogbi.
- *Humla** (a) *vt.*; -la slet. *-le, ein (*plante*).
- *Humlebol**, eit, og *-bøle, eit, -mjød, ein, = honning. -styg, ein, -vin, ein, = mjød.
- Hummar**, ein (*fl* humrar), -fiske, eit, -klo, ei, -teina, ei.
- Hummel**, ein (*fl* humlar), -kyrne, eit, akskorn (*byg* og *rug*).
- Hummels** (= byg g), -aaker, ein, -halm, ein, -korn, eit, blandkorn (*byg* og *havre*). -mjøl, eit.
- Hummelt** korn byg blandet med havre.
- *Hump**, ein, forhøining; tykt kjøt-stykke. -ut *adj* ujevn.
- *Humra** (a) *vi* humre (*om hesten*).
- Humregauk**, ein, = raageit (*fugl*).
- Humsa** (a) *vi* hump, gaa tungt og klodset; murre.
- Humstra** (a) *vt* sige hm! kremte.
- Humul**, ein, tvertræ mellem skaglerne og plogen; rund sten.
- Hun** [ú], ein, bjørnunge. -bera, ei, bjørnemor.
- *Hun** [ú], ein, halvplanke. *-bord, eit, *-tak, eit, *-bak.
- *Hund**, ein; eit hunde vêt; ein hunde livnad.
- Hunde|bit**, eit, -dagar *fl.*, -fet, eit, hundespor. -gaatt, ein, gjoing. -lag, eit, hundnatur. -slag, eit, -race.
- Hund kjeks**, ein (*en plante*). -kjend 2 nøie stedkjendt. -klok, -laata *vt* overfuse.
- Hundrad**, eit, 100; eit stort — 120; i hundradvis. -aar, eit.
- Hundsam** styg, uhyggelig. -skap, eit, hundeskikkelse.
- Hundsleg** og hundleg = hundsam.
- Hund sløkja**, ei, hundkjeks. -syra, ei, akersyre.
- *Hunger**, ein, -laus, -slökkje, eit (tak deg lite mat til eit -slökkje). -vekkja, ei, en smule mat som kun egger hungeren.
- *Hungria** (a) *vi* føle trang til mat. -en 1 og *-lg sulten.
- Hun ter**, eit, forsinkelse. -tra (a) *vi* nøle.
- Hurd**, ei, dørskive, dør.
- Hurdejarn**, eit, -krok, ein, -ring, ein.
- Hurga** (a) og hurgla (a) = hurkla.
- Hurkl**, eit, ujevnhet; snorking, ralling. -a (a) *vi* ralle; gurgle. -en 1 og -ut ujevn.
- *Hurpa**, ei, et slurvet fruentimmer. *-a (a) *vt* ihop sy slurvet sammen.
- Hurr**, ein, dump, surrende lyd. -a (a) *vi* hvirvle; dundre. -basse, ein, = snurrbasse.
- Hurt**, ein; i hurten og i sturten hovedkuld.
- *Hurv**, ein og ei, flok; helle hurven. -a (a) *vi* jasje.
- *Hus**, eit; det gjekk mann av huse de gik hver mand av huset; husens folk familien.
- Husa** (a) *vt* bebygge; ogsaa hysa. -arbeid, eit, indearbeide. -bergning, ei, husbehov. *-bond, ein, -bot, ei, = aabot. *-bruk, eit, *-bunad, ein, -elgar, ein.
- Husemillom** *adv* fra hus til hus.
- Husfall**, eit, husenes forringelse etterhaanden. -fang, eit, byggemateriale. *-folk *fl.*, *-fred, ein, -frøya, ei, husmor. *-grin, ein, vranten husbond. -hald, eit, husholdning. -haldar, ein, -hugnad, ein, hushygge.
- *Husk**, ein, lærstykke (*paa læst*); etslags smal slæde.
- Husk**, eit, rystelse, gynging. *-a (a) bæve; gyng; støie. *-a, ei, en gyng.
- Huske leik**, ein, gyngelek. -stova, ei, løssluppen lystighet, huskestue.
- Huskjerring** og -kona, ei, husmandskone; kone som har hus selv. -kot, eit, liten hytte.
- Huskut** graablak (*om hest*).
- Husla** (a) *vi* fjase med hinanden; kurtisere.
- Huslegd**, ei (= umgangslegd), -leiga, ei, -mann, ein.
- Husmannsgjenta**, ei, -gut, ein, -plass, ein, -stova, ei, øst.
- *Husraad**, ei og eit, et husraad

(*mot sygdom*); forraad i huset. **-ig** *adj* forsynlig.

Husrom, eit, **-rømd**, ei, husenes rummelighet.

Hussa (a) *vt* skrømme, jage bort.

Husstyr, eit, husvæsen. ***-tak**, eit, ***-tavla**, ei.

*Hustra (a) *vi* krympe sig av kulde, hutre. ***-en** i kuldskjær; kjølig; uhyggelig.

Hustuft, ei, **-van** husvant. **-vand** (n **-vandt**) kræsen om bosted. ***-varm** indlevet i familien. ***-varme**, ein, fortrolighet i huset. **-vill** *adj*, **-vlst**, ei, opholdssted. ***-vogn**, ei, lukket vogn. **-vyrke**, eit, = husfang. **-vær**, eit, og **-være**, eit, huseflighet.

Hut, eit, **-a** (a) *vi* og *vt* huje, true; hundse.

Huteleg haanlig.

*Hutla burt (a) *vt* søle bort; vrøle bort.

Hutra (a) *vt* bortvise; *ogsaa* - hustra.

Huv, ein, takryg, mone; rundagtig forhøining. **-a**, ei, hue; hette.

[*Huvala* (a) = hauka.

Huvebrot, eit, **-emne**, eit, **-slag**, eit, hueskygge, *osv.*

Hy, eit, dun; skimmel. **-a**, ei, masse av skimmel.

Hya (a) *seg* *vt* bli lodden.

*Hybel, ein (*fl* **hyblar**), litet loftkammer; student-.

Hyda (er, **hydde**) *vt* sætte hud paa; hudstryke.

Hyfsa (er, **te**) *vt* vippe op og ned; løfte; — *seg*.

Hyggja, ei, trøst, tilflugt. **-ja** (*hyggjer*, **hygde**) *vt* sanse; besinde; bli opmerksom paa; fatte; ynde. **-ja** *seg* hygge sig.

Hyggje, eit, sans, ettertanke; tilfredshet. **-laus** dorsk; kjedelig. **-leg** hyggelig. **-løysa**, ei, sløvhet. **-n** (*fl* **hyggne**) agtsom, opmerksom. **-sam** = **-leg** og hugsam.

Hykja (*hykjer*, **hykte**) *vt* krumme; — *seg* = huka. **-jen** (*fl* **hykne**).

*Hykla (a) *vi*, *sml.* skrymta, sleiska. **-ar**, ein, ***-ing**, ei.

Hyl [y], ein (*fl* **-er** og **-jar**) dyp, stille kulp i en bæk.

*Hyla (te) *vi* hyle; fare avsted lutende (*som skamfuld*).

[*Hylar*, ein, se ovkar, ein.

Hylja (*hyl*, **hylde**) *vt* indhulle.

Hylja (a) *vi* grave hulninger;

strømme rikelig, hølje; **det regner so det hyljar**.

Hylk, ein, hue; hodekappe.

*Hylke, eit, etslags trøkar; balje.

Hyll, ein, hylde træ.

Hylla, ei, hylde, fast bret.

Hylla (er, **hyllte**) *vt* hylde, mot- ta vel. **-e**, eit, huldskap. **-est** og **-esta**, ei, gunst, velvilje.

Hylma, ei, ombinding (*paa fiskekrok*).

Hyma (de) *vi* mørkne av nat.

Hyming, ein, vantrivning.

Hymta (a) *vi* ymte, antyde; — *paa* **noko**.

Hyna (te) *vi* og *vt* skjelde. **-en** i bisk, avfeiene.

Hynte leg statelig. **-n** i spøtsk.

Hypja (a) *vt* og *vi* svøpe skjedes- løst; hoppe avsted.

*Hypno tiser (a) ell. (te), ***-tisk**, ***-tisme**, ein.

*Hypotekbank, ein, bank for laan mot tinglyst pant.

Hyr [y], ein, lyst, mod, fyrighet.

Hyr [y], eit, forsyning med klar.

Hyr [y]; **burt i hyr** og **helm** vildt, sansesløst (*om tøvet snak*).

*Hyra, ei, leie; forsyning; livfuld- het. ***-a** (de) *vt* leie; forhyre; utruste.

Hyrd (a, er, **hyrde**) *vt* skjøtte; bes- skytte. **-en** i agtsom.

Hyrding, ein, gjæter. **-gjenta**, ei, **-gut**, ein.

Hyrg [y], eit, vaas. **-ja** (*hyrgjer*, **hyrgde**) *vi* vaase, sladre. **-ja**, ei, fabel.

Hyrna [y], eit (*b* **hyrna**, *fl* **hyrno**, **hyrno**) et hjørne.

Hyrna (a) *vi* knurre.

Hyrne bein *adj* retvinklet. **-jarn**, eit, **-rom**, eit, **-skakk** og **-skaa** *adj*, **-stein**, ein.

Hyrning, ein; einhyrning dyr med ett horn. **-t** *adj* behornet.

Hyrtut *adj* hjørnet. **tri-**, *osv.*

Hyropa (te) *vt* snerpe, snurpe; — *ihop*; *sml.* **herkja** og **snurpa**.

*Hysa, ei, kolje (*fisk*).

Hysa (te) *vt* skaffe husrum; *vi* logere.

Hysja (*hys*, **huste**) *vi* drysse.

Hyske, eit, familie; følge.

Hyuskja (a) *vt* gjøre ren.

Hyuskjegraa og **hyuskjut** graalig.

*Hyssing, ein, hyssing.

*Hysteri, eit (*en nervesygd*), ***-sk** *adj*.

*Hytta, ei, hylster; hytte.

***Hytta** (a) *vi* true med haanden.
Hyvel, ein (*fl* hyvlar), -benk, ein,
 -skoten i jevnet med langhovel. -stokk,
 ein, -tonn, ei, osv.

Hyvla (a) *vt* hævle.

Hyvre, eit, rygpute, høvre; sele.

Hyvring, ein, krabbe.

Hæda (er, dde) *vt* haane.

Hæde, eit, spot, -leg, -ord, eit.

Hækja seg (*hækjer, hækte*) driste
 sig. -jeleg *adv* heftig. -jen i graa-
 dig, begjærlig. -na, ei, -nast (a) bli
 graadig.

***Hæl**, ein, hæl. -bot, ei, -jarn, eit,
 ***kappa**, ei, osv.

[*Hæma* (de) gaa foroverbøiet, fam-
 lende efter noget.

Hæma (a) *vt* snøre sammen.

Hæna (a) *vi* fortørres.

Hæra (te) *vt* rense (*særlig for*
haar). -a, ei, haarduk. -ast (est, test)
 bevosko med haar. -d og -t 2 (kvit-
 hær, raudhær, stutthær, osv.).
 -e, eit, haarvekst; avner. -ut graa-
 haaret.

Hæsa (te) *vi* puste, stønne; blæse
 mildt; tørres.

Hæsa, ei, hæsheit; tørke. hæs-
 vind, ein, vaarhæsa, ei.

Hæs en tør, ru (*om hud*). -na (a).

Hætt, ein, fare. **hætt** *adj* vaagsom,
 farlig; liv- *adj*, frost- *adj*, osv.

***Hæv** *adj* nyttig; dygtig; ypperlig;
 formuende.

***Hævd**, ei, hævd; velmagt; gjød-
 sel. *-a (a) *vt* hævde; vedlikeholde;
 dyrke; gjødsele.

Hævde før, eit, utsekt før. -leg
 som er i god stand.

Hæve, eit, velmagt; trivelighet.
 -leg dygtig. -leik, ein, dygtighet. -skap,
 ein, værd, godhet, fortrin, duelighet.

***Hø**, ei, høide, fjeldtop; Besshø,
 osv.

Høfleg *adj* høflig.

Høg *adj* bekvem, makelig; *hertil*:
 -før spakferdig. -leg makelig. -vint
 let at dyrke.

Høg (høgre, høgst) høi; er høg
 som høven (= er hendt som høver)
 tar det som det falder.

Høgbord, eit (høgbordsende,
 ein), -boren i høibaaren.

Høgd, ei, høide; manus-; det ligg
 snø i høgdi; etage: 3dje høgdi; lu-
 vart: legg baaten i høgdi; høihet:
 koma upp i høgdi.

Høgfærd, ei, høi levemaate; det

er betre velfærd enn høgferd. -fjell,
 eit, -føtt *adj*, -heid, ei, -hjarta *adj*
 behjertet.

Høgja (høgger, høgde) *vt* sette
 høiere; ophøie; i denne sidste betydn-
 ing heter det oftest opphøgja.

Høgleik, ein, høide. -lende, eit,
 -lendt *adj*, -loft, eit, stassal. -lærd,
 -maal, eit, = -mæla. -messa, ei, -moda
 seg og -modast (a) hovmode sig. -mo-
 dig meget kjæk; hovmodig. -mæla, ei,
 høirøstet tale; koma i høgmaela bli
 almindelig kjendt (omtalt). -mælt høi-
 røstet. -na (a) *vi* bli høiere. -ra, ei,
 -høgrehandi. -ra (a) *vt* sette høiere,
 forhøie. -raud, -re *adj* høiere; høire
 (mots. vinstre). -sett høitillett.
 -skurd, ein, hautrelief. -slætte, eit,
 fjeldslaatt.

Høgst dag, ein, -sleite, eit.

Høgstova, ei, -sumar, ein, -sval,
 ei, altan, balkong. -sete, eit, -tid, ei,
 -tida (a) *vi* gjøre stas for en; *vt* tida
 dagen høitideligholde. -tidleg, -var
 = haavar. -verdlig, -vyrd 2, -vyrd-
 nad, ein, høiagtelse. -øyra *adj*; han
 var ikkje -øyra ell. ikkje mykje høg
 oppmed øyro han var slukøret.

Høkel, ein (*fl* høkjar), bakled,
 hase paa dyr.

***Høker**, ein (*fl* høkjar), *handel.

Høkja, ei, en krok; krykke.

Høkla (a) *vi* trippe avsted. -e, eit,
 følge, slæng.

Høla (te) *vt* smigre (*sml.* gjøla).
 -en i smigrende. -ord, eit, -sam.

***Høna**, ei, *høns *n fl*, *høns-
 egg, eit, hønselgard, ein, -hauk, ein,
 *hus, eit.

Høsa (te) *vi* hærke. -a, ei, harking.

Høta, ei, = krubba, ei.

Høtt, ein, gisning. -a (a) *vi* gjette.

-høv *adj*, visshøv, meinshøv, osv.

***Høva** (de) *vt* og *vi* avpasse; træffe;
 passe til hinanden; det høver ikkje
 so for meg; det høver ikkje vakse
 folk anstaar ikke; det høvde honom
 var ham tilpas.

***Høve**, eit, tilfælde; forhold; passe-
 lighet; til-, van-, til høves tilpas,
 efter ønske. -leg passende, høvelig.
 -n; høg som høven likeglad.

***Høvisk** *adj* sømmelig.

Høy, eit, nedslaat græs. -a (a) *vi*
 arbeide med høiet. -aar, eit, -breida, ei,
 og -breidsla, ei, -byrd, ei, -dott, ein.
 -fang, eit, og -fengja, ei, -bes, ei,
 -kagge, ein, -kjemba, ei, -lass, eit,

-laus *adj.*, -log [ø], ein, vand kokt paa høi. -mod [ø], eit, høiavfald. -mola, ei, akersyre. -muga, ei, høidyng. -onn, ei, arbeidet med høislaatten.

Høyra (de) *vt* og *vi* høre; faa vite; forhøre sig; høyra seg for; dette høyrer ikkje med; det høyrrest kva mann han er.

Høyr 2 hvis ord har vegt; **tung-**
Høyrar, ein, -leg herlig. -sam *adj.* -sel, ei, og -sla, ei.

Høysta (a) *vi* varsle ved rop.

Høystade, ein, -søta, ei, litet høilass. -tak, eit, høihøstning. -terre, ein, høitørk (ein høysterredag). -trev, eit, høiloft. -turk, ein, -vêr, eit.

I.

I, ein (fl. 'ar), i-ljod, ein.

*-i, ein og ei, *substantivendelse i mange fremmede ord (filologi, geometri, osv.)*.

***I** *præp* og *adv* i. *Naar i styrer et substantiv i ubestemt form (f. eks. dag, gang, haust, hop, land, morgon), blir ordene ofte skrevet sammen til et adverbium. Men skrivemaaten i dette er meget ustø og fri baade i riksmaal og landsmaal. Mange slike tilfælde er opført paa sin plads i listen.*

-ia, ei, *endelse i geografiske navn svarende til riksmaal -ien (Belgia, Kalifornia, osv.)*.

***Iaar** og i aar *adv*, *-aftes og i aftes *adv* igaarkveld. i alle fall. *-alt og i alt *adv*.

Ibendt *adj* (mots. framekst) om kornbaand som ikke har aks bare i toppen, men ind gennem baandet.

***Ibenholt**, ein.

***Ibis**, ein (etslags stork).

Iblaa *adj* blaalig.

Iblaaster, ein, indblæsning.

Ibland *adv* iblandt. -a, ei, og -ing, ei, tilsetning.

I blinda; ganga i blinda.

Ibuar, ein, indbygger.

***Id**, ei, bestræbelse.

Idla, ei, hvirvel, bakevje. -a (a) *vi* hvirvle.

***Idag** og i dag.

Idast (idest, iddest) gide.

***Idé**, ein, *sml.* hugsyn, tanke.

***Ideal**, eit, og *adj*, *-isera (a) ell. (te) *vt*, *-isme, ein, *-ist, ein, *-itet, ein.

Ideleg *adj* og *adv* idelig, hyppig, jevnlig.

I det; i det minste.

I di *konj* idet.

Idig *adj* flittig, virksom.

***Idiom**, eit, det særegne ved et sprog. *-atisk *adj*.

***Idiot**, ein, tumsing, ein, tums, ein, faaming, ein. *-isk *adj*.

Idka (a) *vt* drive paa, være flittig. -n, ei, syssel.

Idrag, eit, halvt løfte.

Idtrott, ei, idræt; *sms.* idtrotts.

Idyll, ein, *-isk *adj*.

Ifall og i fall *konj* ifald, dersom.

Ifall, eit, tilstrømning av vand. -felling, ei, indfældning. -ferd, ei, aapning paa klær og sko.

***Ifjor** og i fjor *adv*.

I fjorhaust, i fjorsumar, i fjorvaar, i fjorvetter.

Ifraa og fraa *præp* og *adv* ifra, fra.

Ifylling, ei, ifylldning.

I fyrriaars, -dags, -gaars, -kvelds, -vika.

***Igaar** og i gaar *adv*, i gaar-kveld, i gaarmorgon, i gaarnatt.

***I gang**; setja i gang.

Igda, ei, erle.

Igjen og helst atter.

Igjenom se gjennom.

I gjerdom *adv* igjerde.

Igla (a) *vi* væmmes.

***Igle**, ein, igle. -sott, ei (hos sau).

Igraa graalig. -grøn grønlig. -gul gulagtig.

I grunnen.

Ihald, eit, noget at holde i.

I hand i hände; i haust.

Ihel og i hel ihjel. ihel-frosen, -slegen, -svolten, *osv*.

I hende, i hender.

***Ihop** og i hop *adv* sammen. ihop|bunden, -dregen, -fløkt, -frosen, -grodd, -krøkt, -lagd, -slegen, -sveipt, -vasa, -vunden, *osv*.

Ihug, ein, uro i sindet. -ast (a) sngstes.

I hug; koma i hug.

Ihuga *adj* ivrig. -e, ein, ettertanke, nidkjerhet, iver.

Ihugkomen erindret.
Ihugsam tankefull.
Ihugsen ængstelig.
-ikk, ein (*substantivendelse*), hermetikk, fabrikk, osv.
Ikkje adv ikke; *efter vokal ofte forkortet til kje. Naar ordet har sterk betoning, heter det inkje.*
Ikoll og **i koll** adv omkuld.
Ikorn, eit ell. ein, ekorn. **-rova** og **-rumpa**, ei, **-skinn**, eit.
Ikring og **i kring** um omkring; omtrent.
Ikt og **gikt**, ei, gigt. **-(e)broten** 1, **-sjuk**.
Ikveikt itændt, optændt.
*I kveld.
Il [1], ei (*fl iljar*), fotsaale.
Il, ei, grundstykke i plog; **plogil**, ei.
*Ila, ei, kilde. **-a** (a) *vi* strømme.
Ilaat, eit, sæk, pose, gjemme.
*I lag sammen, i selskap.
Ilag, eit, ilæg.
*I land.
*Ile, ein, sæksten (*i fiskegarn*); dræg.
Ilendt adv skjult av landet.
Ilengjast (ilengjest, ilengdest) længes meget.
*I like maate, ***i live**.
Ilk [1], ein (= *il, fl iljar*), fot-saale.
Ill (*n illt*; verre, verst) ond, slem. **-a** (a) *vt* mislike, **-ast** (a) bli vred.
Illbeitt sløv i eggen. **-bræa**, ei, braasint person. **-bræen** adv, **-bygen** onskapsfull. **-byste**, eit, arrig tingest. **-bysten** adv ilter.
Ille (verre, verst) adv ilde, daarlig; — faren; — komen; verta — ved; **laata** — ytre misnøie; **sjaa** — se daarlig.
Ille/**laata**, ein, klynking. **-laaten** adv, **-læta**, ei, daddel, bebreidelse.
Illfelle, eit, ulykkelig tilfælde.
-fengen 1 bister. **-fysen** 1 uhyggelig.
-frisk kaat. **-gjerdsam**, **-gjerning**, ei, udaad. **-gjeten** 1 berygtet. **-greida**, ei, ugreie. **-grina** *vi* gjøre barske miner.
-haatta arrig. **-hard** adv, **-herdska**, ei, unaturlig haardhet. **-herveleg** frygtelig.
-hug, ein, bekymring; uvilje. **-huga** adv,
-hugast (a) ængstes. **-huge**, ein, hid-sighet. **-hugsen** bekymret. **-ing**, ein, barsk person. **-kyndt** arrig. **-menne**, eit, og **-nøyte**, eit, arrig, onskapsfullt menneske. **-ord**, eit, daddel. **-ordig**, **-orken** likegyldig og skjodesløs i ar-

beide. **-raadig** lumsk. **-rid**, ei, uveirstid.
-røte, eit, selskap av daarlige personer.
-segn, ei, ond tidende. **-sint** adv, **-ska**, ei, ildebefindende; vrede. **-skap**, ein, bitterhet. **-skast** (a) bli hidsig. **-ske**, eit, forbitrelse. **-sken** 1 vredagtig. **-skrik**, eit, **-sleg** barsk. **-smak**, ein, **-spaaen** ildevarslende. **-stira** *vi*, **-svida** *vi*, **-taatt**, ein, ond tilbøielighet. **-tanke**, ein, **-tenkja** tænke ondt. **-tenkt**, **-tev**, ein, **-tolug** ømskindet. **-trivast**, **-tru**, ei, mistro. **-truen** mistænksom. **-tykke**, eit, uvilje.
*Illuminasjon, ein, ***-nera** (a) ell. (te).
*Illusjon, ein, *sml.* hildring, sansekverving.
*Illustrasjon, ein, ***-rera** (a) ell. (te) *vt*, ***-rert** adv.
Illvær, eit, **-vilje**, ein, uvilje. **-vo-**ren vranten. **-vyrken** = **-orken**.
Ilt adv (verre, verst) ondt, bister.
Im [1], ein, lugt. **-a** (a) *vi* dunste; lysne av dag. **-a**, ei, tyndt skylag. **-a** adv disig.
*I mak og **i make** sagte, rolig.
Imast (a) *vi* gjøre sig bister.
Imbre, ein, havlom.
[I mente = i minne.
Imillom (= millom), mellem.
Iming, ein, fint snedrys.
Iminsto og **i minsto** adv.
I miss og **i mist**; **taka** —.
Imorgen og **i morgon** adv, **i morgonkveld**, **i morgonnatt**, **i morgonkjem**, **imorgon** tidleg.
*Imot *præp.*, se mot *præp.*
Impa (a) *vt* oppripe, gjenta. **-en** adv.
*Impuls, ein, *sml.* tildriv, eit.
Imut graastripen.
Inatt og **i natt** adv, **i natt** var.
Inder, ei (*b indri*) indvolde.
Inderleg inderlig; **i høi** grad.
India, **-lafolk**, ***-isk**.
*Indigo, ein, blaafarve.
*Individ, eit, = einnenne og sermenne. **-uell** = sermenneleg.
*-ualitet, ein, = sermennskap, ein.
Indra (a) *vt* sette længer ind; **sy indresøm**.
Indre, inst adv; **indre** leidi; **inste** tonni.
*Industri, ein og ei, **-ell** adv.
*Ingen (ingi, inkje, *fl ingi*), **-gong** og **ingen gong** adv ingegang.
*Ingeniør, ein.
Ingenstad ingensteds. ***-ting** intet

(men ingen gong, ingen stad, ingen ting, naar ingen er sterkt betonet).

Ingileis adv paa ingen maate.

Inkje (*n* av ingen) intet; brukes ogsaa i betydningen ikke, naar dette skal være sterkt betonet; inkje gjer eg det. -vetta intet. verta upp i inkje; verta til inkjes; vera til inkjes være til ingen nytte; gjera (nt) um inkje gjere forbi. -kyn, eit.

Inn adv ind, indad.

Inna (er, inte) vt fortælle; fore-sige, diktere.

Innan adv indenfra, utad; konj førend, inden.

Innanbeins adv, -bords, -bygdes, -for, -fraa, -gards, -gjeldes inden prestegjeldet. -gjerdes, -lands, -paa, -skjers, -soknes, -stokks indendørs. -sunds, -veggjes.

Innar adv lenger ind ell. inde. -leg adj, -st adj inderst.

Innaat præp, -barka adj hærdet. -billa (er, -bilte) vt indbilde. -biling, ei, -bilsk, -bjoda og -by vt, -bjoding, ei, indbydelse. -boren 1, -brot, eit, indbrud. -bu, eit, indbo. -bunad, ein, indretning. -bygd, ei, bygd langt inde i landet. -byggjar, ein, -byrdes, -dregen 1, -duld adj 2 meget hemmelighetsfuld.

Inne adv inde, indeni. *I talen blir inne ofte forkortet til inn og slaat sammen med paafølgende præposition til ett ord; i det tilfælde skriver vi det paa samme maate; t. eks. han er innpaa fjellet, inni fjorden, sit innved bordet; men man kan ogsaa sige og skrive: inne paa fjellet, inne i fjorden, inne ved bordet.*

Innearbeid, eit, -bygd 2, -havar, ein, -seta, ei, indesitting.

Innfall, eit, -feit adj, -ferd, ei, indtog. -flutt, -frisk, -ful forslagen. -fødd 2, -førd 2, -førsla, ei, -gang, ein, -gift adj, -givnad, ein, indskydelse. -gjerdsla, ei, -god gjennomgod. -grodd 6, -hald, eit, -hol adj indhul. -hyses adv i huset. -kjøp, eit, -koma, ei, indtægt. -komen, -kravd, -kvervd, -køyrsla, ei, -laup, eit, -leg adj indvendig. -legg, eit, -leiding, ei, -lending, ein, -lengst længst inde. -loda indbjerget. -lyding, ei, visit. -løysning, ei.

Innmark, ei, -mat, ein, -med præp, -prenting, ei, -reidd adj, -reide, ein, forsyning, indredning, organer.

-rikes adv i riket; adj indenriks. -røten, -røn adj fralands. -sett indsat. -sida, ei, -sig, eit, -sigla vt forsegle. -sigle, eit, segl (paa brev). -sigt, ei, -kjennskap og skyn. -sjuk, -sjø, ein, -skiping, ei, -skjerdt formindsket. -skot, eit, -sokken indsunken. -sole, ein, -stig, eit, indtrædelse, visit. -stilla (-stiller, -stilte) vt indstille. -stilling, ei, -støde, eit, indtægter; formue. -tak, eit, -teken indtat. -tekt, ei, -telja vt indprente. -trykk, eit, -under præp, -vendes indvendig. -vertes indvortes. -vigd, -vigsla, ei, -vol, ein, indvolde. -øygd 2 huløiet.

*Insekt, eit, skordyr, eit.

*Inserat, eit, = innsendt stykke.

Inst adj længst inde; den inste.

*Instinkt, eit, *struks, ein, *strument, eit, *telligent adj gløgg.

*Interessa, ei, *-sant, *-sera (a) ell. (te); hava liv for interesse for.

Ir, ein, ængstelighet. -a (a) vi angre; betænke sig; grue. -ast (a) ængstes. -en og -sam ængstelig.

*Irland, -lending, ein, fl ogsaa Irar, *Irsk.

*Is, ein; skjota -en opgi den frosne tilstand. -a (a) vi bli is; tilfryse; isne. -brede, ein, isbræ. -brodd, ein, -brot, eit, -brune, ein, -svellbrune.

I senn og um senn om gangen.

*Isflak, eit, -farande og -før adj (om vand der isen bærer), *gang, ein.

-isk adjektivendelse særlig svarende til -isme, ein.

Iskrast (a) vi gyse.

*Iskrav, eit, og *kravis, ein, første, neppe sammenfrosne isskorpe.

*Island, *-sk, islending, ein.

Islaupen 1 isdækket. -leggjer fl skøiter. -leid, ei, -leides adv, -løysing, ei.

-isme, ein (endelse i fremmede substantiver).

Isnæm adj, -sorr, eit = krav, -spong, ei.

I so fall. I so maate i den hen-seende.

Istad og i stad isted, for litt siden.

I; staden; att i staden isteden i staden for præp.

I stand istand, færdig; vera i stand til.

Ister, ei (b Istri, fl Istrer) vidjepil.

Istig, eit, stigboile, stigmjern.
Istra, ei, fettlag, ister.
Istre.boka, ei, isterlag. **-sild**, ei.
I sumar.
I sund ell. i sunder istykker.
Itak, eit, grep, tak.
*I tide og **i tidom** betimelig.
I tunn rundt i ring.
I tvo i to stykker.
*I vaar.
I veg i vei; **koma** i veg og i ve-

gen; vera i vegen og **atti** vegen
være i veien, til hinder. **I velten**.
I vente og **i ventingom** ivente.
I vèret.
*I verk, setja i verk iverksætte.
*Ivjer, ein, ***-ra** (a), ***-rig** adj,
sml. ihuga og ihuge.
I vetter.
I vissa adv ialfald, i hvert fald.
I yvermorgon iovermorgen.
Iøven adj == evksam og tvihuga.

J.

J, ein (*fl j'ar*), **j-ljod**, ein.
*Ja (*svarord*), **ja ja**; **ja daa**; **ja no**
er det tid.
*Jaal, eit, ***-a** (a) *vi* fare med jaal.
*-a, ei, og ***-ing**, ein, jaalet person.
-skap, ein, *ut* adj.
[*Jaam*, eit, **-a** (a) - jaal, **-a** *vi*.
Jabba (a) *vi* tale ell. gaa klodset.
*Jag, eit; **i eitt jag**. ***-a** (a) *vt*
jage; drive.
Jagjæve, eit, tilsagn, løfte.
Jagla (a) *vi* vrøvle.
Jagster, ein, jaging, driving.
*Jagt og **jegt**, ei, enmastet fartøi.
*Jagt, ei, = veiding, ei. **-a** (a)
gaa paa jagt (= veida).
*Jaguar, ein (*amerikansk tiger*).
*Jakka, ei.
Jaksle, ein, kindtand, jækssel.
Jakvsede, eit, bekræftende svar,
samtykke; løfte.
[*Jalma* (a) klinge; gi gjenlyd;
skraale.
Jamaldre, ein, og **-aldring**, ein,
jevnauldrende. **-breid** adj, **-bytt** jevnt
fordelt. **-djup** adj, **-dyr** like dyr
(desse er jamdyre). **-døger**, eit, døgn.
-ekst med like store aks. **-fare** adv for
det meste. **-full**, **-før** like flink. **-fæt-**
tes adv med føtterne jevnsides. **-ga-**
mall, **-god**, **-høg**, **-kultar** *fl* jevninger.
Ja menn.
Jaminne, eit, samtykke, tilla-
delse.
Jamlagd jevnt formet. **-leg** jevn,
stadig; jevnlig. **-lengd**, ei, **-like**, ein,
-lines i ret linje. **-lita** ensfarvet.
*Jammer, ein, jammer; klynking.
-leg adj.
Jammogen like moden. **-my-**
kjen like megen.

Jamn (*n jamt*) jevn, flat, slet,
like (*om flere ting*); *sms.* alltid jam.
-na (a) *vt* jevne; **-na** seg komme i
orden. **-nad**, ein, jevnhet. **-nan** adv
jevnlige. **-nast** oftast. **-nautar** *fl* like-
mænd. **-ne**, ein, en farveplante; jevn-
het, stadighet; **-nen** dreg. **-ning**, ein,
likemand. **-ning**, ei, utjevneelse.
*Jamra (a) *vi* klynke, jamre.
[*Jansa* (a) mjaue; stamme.
Jamsides adv, **-skap**, ein, likhet,
jevnhet. **-skift** = **-bytt**. **-skjør** (*om*
aker), **-smaa** adj, **-store** adj *fl*, **-stroka**
og **-stropa** jevntyk, figurløs.
Jamt adv jevnt, likelig; standa —;
draga —; vatnet stod — med bryg-
gja; — og samt idelig.
Jamta (a) *vi* gumle.
Jamtjukk, **-vaksen**, **-vaar**, ein,
foraarsjevndøgn. **-vegt**, ei, **-vel** like
omhyggelig; endog, selv om.
*Januar.
*Jár, ein, kant, rand. **-a** (a) *vt*
beskjære jären. **-flaa** og **-slak** slap i
kantene (*om vev*).
Jark, ein, kanten av fotbladet ell.
haandflaten. **järke** breid, **-breidd**, ei,
jarkut knortet, ujevn.
*Jarl, ein, jarledøme, eit.
Jarn, eit, jern; **bit**; **hogg**; **leg-**
gja — paa; **gryta** heng paa **-et**.
-a (a) *vt* jernbeslaa.
Jarnbana, ei, -- **-veg**. **-brød**, eit,
og **-kaka**, ei, brød stekt i jern. **-fang**,
eit, verktøi av jern. **-grind**, ei, **-gru-**
va, ei, **-kram**, eit, **-lekkja**, ei, **-malm**,
ein, **-nøterne** *fl* frostnøterne (sidst i
august). **-skoning**, ei, jernbeslag. **-sle-**
gen l, **-smide**, eit, **-spong**, ei, **-staur**,
ein, **-veg**, ein, jernbane. **-verk**, eit.
Jarpe, ein, jerpe (*fugl*).

Jarteign, ei, prov, bevis.
Jarv, ein, jerv (*rovdyr*). **-a** (a) *vi* gnave.

Jase, ein, hare. **-labb**, ein, **-mynt** *adj.*

Jatta (a) *vt* sande; — med. **-r**, ein, jabror.

Jau svarord jo. *I slike forbindelser som «jo større, des bedre»; «det vet du jo»; «saken er jo ordnet» kan man ikke i nynorsk bruke jau for riksmålets jo; dess (di) større, dess (di) betre; det veit du daa; saki er greidd, veit eg, osv.*

Jau menn, jau visst.

[*Javla* (a) *vi* tygge; pludre.

Jegt, ei (- jagt), fartøi. **jegteskip**, ein.

[*Jerma* (a) = bræka og mækra.

Jo, ein; ***fiske**- fiskeørn.

*Jobb, ein, ***-a** (a) *vi*, **-ar**, ein.

Jøl og ***jul**, ei, jul. **-aftan**, ein; *men* **-ebukk**, ein, **-dag**, ein, **-drykk**, ein, **-fagning**, ei, **-helg**, ei, **-kost**, ein, **-kveld**, ein, **-lag**, eit, **-natt**, ei, **-reid**, ei, *osv.*; **jolotta**, ei, julemorgen.

*Jomfru, ei; **jomfru Maria**, *sml.* møy.

*Jonsok St. Hansdag. **-aftan**, ein, ***-baal**, eit, **-dag**, ein, *osv.*

*Jord, ei, jorden; muld. ***-a** (a) *vt* begrave.

Jordagjenta, ei, og **-gut**, ein, odelsarving; *sml.* gardgjenta, *osv.*

Jordaas, ein, jordens akse. ***-bøk**, ei, **-bolk**, ein, jordstrøk, verdensdel. ***-bruk**, eit, = gardsbruk, gaardsbruk. **-brukar**, ein.

Jordbruksbaten landbruksinteresserne. **-blad**, eit, **-departement**, **-folk**, **-høgskule**, **-reidskap**, ein, **-sak**, **-skule**, **-tidend**, ei, **-tilstand**, eit og ein.

Jordbyte, eit, utskifting. ***-bær**, eit og ei, **-børsoll**, ein, **-dun**, ein, jordskjælv. **-eigar**, ein, **-eign**, ei, **-eple**, eit, potet. **-fall**, eit, **-fast**, **-ferd**, ei, begraving. **-festa** *vt* begrave. **-fok**, eit, **-fri** løftet fra jorden. **-geit**, ei, = humregauk. **-gods**, eit, ***-isk**, **-kast**, eit, jordpaakastelse. **-kunnig**, **-kynd**, ei, jordens art. **-legen** l som har figget i jorden.

*Jordmor, ei, nærkona og ljosmor.

Jordmun, ein, jordgods. **-not**, ei, en jordnett. **-part**, ein, **-rike**, eit, jorderike. **-skifte**, eit, **-byte**. **-skatt**, ein, **-skjelte**, ein, og **-skjelv**, ein, ***-skyld**, ei, ***-slag**, eit, **-torva**, ei, et litel jordbruk, = **-veg**, ein. **-verde**, eit, **-verja**, ei, gaardsvaaben. **-vidd**, ei, **-vond**, ein, jordrotte.

Jort, ei, **-a** (a) *vi* tygge drøv. **-ar**, ein, og **jortedyr**, eit, drøvtygger.

*Jubel, ein, **-song**, ein, ***jubla** (a) *vi*, ***jubilæum**, eit.

*Jugl, eit, ***-a** (a) *vi* fjase; gjøgle; **jugla** seg til.

*Juks, eit, ***-a** (a) *vt* bedrage, snyte.

*Jul, ei, = jol.

*Jula (a) *vt* pryle. ***juling**, ei.

Junge, ein, en liten bordkniv.

Jungmann, ein (*ombord*).

*Junker, ein (*fl* junkerar, *jun-kerane*).

Jupling, ein, = jyppling.

*Jur, eit, yver (*melkeorganet paa dyr*). **-ast** (a).

*Juridisk, ***-ist**, ein, ***jury**, ein.

Jurl, eit, svak blæst. **-a** (a) *vi*; det jurla og bles.

Juska (a) *vi* danske; tale utydelig.

*Just *adv* just, netop. **-som** like-som.

*Justits, ein, ***-minister**, ***-sak**, ei, ***-sekretær**, ein, ***justitiarius**, ein.

Jute, ein, = ***jyde**, ein.

*Juvel, ein (*fl* juvelar), **-erar**, ein.

*Jyde, ein, ***Jylland**, ***jysk** *adj.*

*Jypling, ein, grønskolling.

[*Jyska*, ei, kaathet.

*Jæger, ein (*fl* jægerar, *jægerane*).

Jærbu, ein.

Jæren Jæderen.

*Jøde, ein, **-kvende**, eit, ***-land**, ***jødisk**.

*Jøkløfere, eit, sne med is-skorpe. **-ut** *adj.*

Jøkul, ein (*fl* jøklar) istap, jøkel.

Jørve, ein, jordvold, banke.

Jøtul, ein (*fl* jøtlar), en rise; kjæmpestor mand. **-gryta**, **-verk**, eit.

Jøtunheimen Jotunheimen.

Jøya seg (a) jamre sig; **jøye** meg

K.

- K**, ein (*fl* k'ar), k-ljod, ein.
Kaa (dde) *vt* vende, lette op; — høy.
-ing, ei.
Kaal, eit, bladene paa rotfrugter; kjøtsuppe med kaal; *gjera* — paa mestre.
Kaal'a (a) *vt* avskjære kaalen.
-gard, ein, **-gryta**, ei, ***grøn adj**, **-hovud**, eit, **-rot**, ei, kaalrabi. **-ryggen** (*fl* -rygne) kuldskjær.
*Kaapa, ei, overklæde, kaape.
*Kaar, eit, vilkaar, valg, alternativ; kaar; avtægt. ***-a** (a) *vt* vælge. ***-brev**, eit, ***-folk fl**, **-fri**, **-kona**, **-mann**.
Kaare, ein, vindpust; sabel, kaarde.
Kaat munter, lystig, overgiven.
-a seg (a) = kjæta seg.
Kaata, ei, etslags utvekst paa træ.
Kaat'ing, ein, lystig fyr. **-leg** munter. **-leik**, ein, **-na** (a) *vi*.
Kabba (a) *vt* kappe. **-e**, ein, træstump.
*Kabel, ein (*fl* kablar).
Kabinett, eit, **-s** spursmaal, eit.
Kabyssa, ei, skibskjækken, kabys.
Kad, eit, **-a** (a) *vi* kakle, snadre.
Kadett, ein, sjøkadett.
*Kafé, ein, *sml.* kaffistova.
Kaffi, ein, **-bord**, eit, **-kvern**, ei, **-stell**, eit, **-stova**, ei, kaffehus.
Kafsa (a) *vi* gramse.
Kag, eit, **-a** (a) *vi* skotte, stirre.
Kage, ein, et grenet træ, busk.
Kagga (a) *vt* stable op. ***-e**, ein, dunk; stabel; **økkagge**, **høykagge**. **kag-**gen og **kaggeleg adj** tyk.
Kahytt(a), ei, - veng, ein.
Kahyttsglas, eit, **-gut**, ein.
*Kai, ein, steinbryggja.
*Kaia, ei (*fufl*).
*Kaka, ei, kake.
*Kakao, ein, **-té**.
[Kakelomn, ein, - omn.
Kakk, ein, litet trækar; mjølke-
Kakk, ein, **-a** (a) *vt* og *vi* smaa-
banke; **-a paa** glaset.
*Kakse, ein, mægtig mand; stor-
bonde.
Kál, ein, taug.
Kald adj kold. **-bit**, ein, og **-bitel**, ein, staalmeisel.
Kalde, ein, kulde, kjølighet. **-bak**, eit, koldt omslag. **-beltet** den kolde
sone. **-flaga**, ei, feberkulde. **-laatt**, ein, haanlatter.
Kald flir, ein, **-flira** (te) *vi* haan-
smile. **-graut**, ein, **-hamra** (a) *vt*,
-leg frygtelig. **-na** (a) *vi* = kolna.
-sleg kjølig; frygtelig. **-smilla** (te) *vi*
smile koldt. **-snøkjen adj**, **-sveite**, ein,
-sveitta (a) *vt*, **-tokka adj** som gir
et koldt, uhyggelig indtryk. **-tokke**,
ein, uhyggelig indtryk. **-vatn**, eit, **-vo-**
ren 1 kjølig.
Kal'e, ein, kulde, frost. **-en** 1
forfrossen.
*Kalender, ein (*fl* kalendrar).
*Kalesja, ei, ***kalesjevogn**, ei.
*Kali, eit, = lutsalt.
*Kalk, ein, bæger; alterkalk.
*Kalk, ein, - kvitlim, murkalk.
*-a (a) *vt* kalkslaa.
*Kalkun, ein, ***-hane**, ***-høna**.
*Kall, ein, gubbe, olding; ***kvern-**
Kall, eit, kald, embede; preste-
kall, eit, kallsbrev, eit.
Kalla (a) *vt* kalde, tilrope; ind-
kalde; benævne; nævne med oppavn;
til aa kalla ell. aa kalla saa at sige,
omtrent; det er avgjort, (til) aa kalla;
han heiter Arne, og kallar seg (ell.
kallast) Garborg.
Kalna (a) *vi* begynde at raatne.
*Kallosje, ein, og kalosja, ei,
kalosje. **-lott**, ein, - kollhuva.
*Kalv, ein, ***-a** (a) *vi* bera,
kalve. **-ask**, ein, drikkekar for kalver.
-beint adj, **-diger** drægtig.
Kalve, ein, baklegg.
*Kalve baas, ein, ***-binge**, ein,
*-dans, ein, en ret av raamelk ell.
av spædkalvkjøt; kjelost. ***-hage**, ein,
-kjerald, eit, ***-kjøt**, eit, **-suss**, ein,
en ret av kalvekjøt.
Kalvslægje, eit, fosterleie i koen.
Kalvstinn og **-tung** = **-diger**.
Kamar, ein (*fl* kamar), privat.
Kamb, ein, kam, **-hjul**, eit, **-ma-**
kar, ein, **-sag**, ei, **-tind**, ein.
*Kamel, ein (*fl* kamelar).
*Kamerat, ein.
Kamfor, eit, kamfer.
*Kammers, eit, *sml.* kove, kleve;
skatt-, kunst-
*Kamp, ein, og kampestein, ein,
graasten.

Kampa (a) *vt* tverhugge tømmerstokker.

Kampast (a) knubbes (*helst med ueverne*).

Kams, ein, en ret av fiskelever.

*Kanal, ein, ***kandis**, eit, ***kanel**, ein, ***kanin**, ein.

Kannhenda og **kann henda** *adv* kanskje, maaske.

Kann, eit, kjendemerke.

Kanna, ei, en kande; kandemaal.

Kanna (a) *vt* kjendes ved; -a til seg tilkjende sig; -a smalen etterse, tælle; mønstre.

Kannast ved ell. med vedkjende sig. -ing, ei, vedkjendelse, erkjendelse.

Kanningsmaal, eit, -mil, ei, maal, mil etter skjøn.

*Kanon (a), ei, ***føda**, ei, ***kula**, ei.

Kans, ein, leilighet; sjaa seg — til. -a (a) *vt* foreslaa til valg.

Kanseleg beleilig.

Kanskje = kannhenda.

*Kant, ein, kant, hjørne; nord-; vest-; hav-; paa desse -arne i denne egn; koma paa — ville falde; rulla — um —.

*Kanta (a) *vt* kanthugge; sætte kant paa; *vi* velte. -a *adj*, trikanta.

Kanteband, eit, kantebaand.

Kapell, eit, liten kirke. ***-an**, ein.

*Kapital, ein, ***-tel**, eit (-tlet, -tli).

Kapp, eit; springa i kapp.

*Kappa, ei, *sml.* kaapa, ei.

Kappast (a) kappes. -fjuga *vi*, -fus kappelysten, -gonga, ei, -hendt like øvet i begge hender. -hug, ein, -køyra *vi*, -laup, eit, -leik, ein, -renn, eit, -renna *vi* kapløpe. -rida *vi*, -ro *vi*, -sam kappelysten. -sprang, eit, -springa *vi*, -siræv, eit, *osv.*

*Kaptein, ein.

*Kar, eit, stort trækarr; bryggje-, *barke-.

*Kar, ein, fuldvoksen mandsperson; kars emne; vera —; paa kara vis; det var paa — gildt.

*Kara (a) *vt* kare; — lhop; — aat seg.

Karaff, ein, karaffel.

*Karakter, ein, ***-bok**, ei, ***-fast**, -laus, *osv.*

*Karantæna, ei.

*Karat, eit, 18 karat.

*Karavana, ei.

*Karbøl, ein, ***-syra**, ei, **-vatn**, eit.

*Karda (a) *vt* karde, rede uld. ***-a**, ei, kardemakar, ein.

*Kardialgi, ei og ein, fordøielses-svakhet; *sml.* ejdesott.

*Kardus, ei, ***-tobak**, ein.

*Karlof *fl* mandspersoner.

Karg karrig. -hendt, -leik, ein.

*Kari katur, ein, rengjebilæte. ***-kera** (a) ell. (te) *vt*.

*Karjol, ein, -armar *fl*, -fating, ei.

Karmann, ein.

Karmanns klæde *fl*, -maal, eit.

Karm slede, ein, ***-stol**, ein.

Karra (a) kurre, kakle, = kurra.

*Karsk rask, smidig.

Kars høgd, ei, -leg *adj*, ***-stykke**, eit.

Kart, eit, knort, ujevnhet. -nagl, ein.

*Kart, ein, knyting, ein; ***bær**-, ***eple**-.

Karta (a) *vt* avkviste; — seg danne frugtknute.

*Kartong, ein.

Karusell, ein.

*Karva (a) *vt* skjære smaat.

*Karve, ein, karve.

Kasa (a) *vt* legge i dyngje.

Kas en l surnet; utmattet. -na (a) *vi* mugne.

Kass, ein, kurv; knold; pukkel.

*Kassa, ei, kiste, kasse.

*Kasse bok, ei, -ettersyn, ei,

*-ra (a) ell. (te) *vt*, -rar, ein, -skort, ein, kasseangel. -styrar, ein, -sum, ein, ***-svik**, eit.

*Kast, eit, ***-a** (a) *vt* kaste.

*Kasta, ei, en kaste. ***-anja**, ei.

*Kasteaand, ei.

Kaste byte, eit, et bytte paa slump. -fjøl, ei, -kjepp, ein,

Kastell, eit, en borg.

Kaste plagg, eit, ***-vind**, ein.

*Katalog, ein, ***-isera** (a) ell. (te) *vt*.

*Katarr, ein, *sml.* krim.

Katekisma, ei.

*Kateter, eit.

Katt, ein, -a, ei, kjetta. -auga, eit.

Katte bole, eit, ***-klo**, ei, **-labb**, ein, -læta, ei, *osv.*

Katt gaupa, ei, -nos, ei (*plante*), -ula, ei, -unge, ein.

*Kaua (a) *vi* lokke (*paa dyr*).

Kauk, eit, rop, hujen. -a (a) *vi*.

Kaun, ein, byld.

Kaup, eit, fangst; vinding; eit godt kaup.

Kaup ell. ***kjøp**, eit, kjøp. **-a (te)** kjøpe. **-ande** værd at kjøpe. **-ar**, ein.

Kaup ell. **kjøp|ing**, ei, **-mann**, ein, **-skap**, ein, **-skaal**, ei, **-slaa** vi handle. **-stad**, ein, **-stemna**, ei, **-svein**, ein.

Kaupe ell. **kjøpe|brev**, eit, **-gods**. eit, **-klæde**, eit, **-korn**, eit, **-ty**, eit, **-vara**, ei.

Kaura seg ell. **-ast (a)** krølle sig. **-e**, ein, krøl (*av uld, spaan, osv.*). **-ut** *adj* krøllet.

Kausa (a) vt klappe. **-e**, ein, en blok; en stormand.

*Kausjon, ein, ***-era (a)** ell. (te), ***-ist**, ein.

*Kaut stolt, indbildsk, kaut.

Kautsjuk, ein, = gummii, ein.

*Kav, eit, tummel; travelhet; dypet; ned i kavet.

*Kav *adv* aldeles; kav raa, roten, full; han var kav nedpaa botnen; gjekk kav paa sætri.

*Kava (a) vi tumble med meget; kava med armarne; vera oppkava overlæsset med arbeide.

*Kavaleri, eit, ***-st**, ein.

*Kave, ein, snebygge; snø-; vind-

*Kavende *adv* aldeles (*foran adjektiv*):

*Kaviar, ein, -- rake-rogn.

*Kavl, ein, fløt til fiskegarn. **-a (a)** vt forsyne med kavli.

Kavla seg og **-ast (a)** rulle sig sammen; hudi kavlast.

Kavle, ein, rul, valse, cylinder.

*Kavring, ein.

Kavsam urolig; uroende.

Keid *adj* kjed; leid og keid.

Keik, ein, en bøining.

Keik *adj* rank, kneisende; *att-adj*.

Keika (a) vt bøie bakover; forvride; vrænge ord; erte. **-a**, ei.

Keikepinne, ein, ertekrok.

Keikna (a) vi rette sig op igjen. **-nasa** *adj*, **-ryggja** *adj*, **-ut** krokett; tirrende.

Keim, ein, avsmak; smak, lugt, fornemmelse. **-laus** *adj*.

Keip, ein, aareblok paa baat.

Keis, ein, bøining. **-a (a)** vi gaa i kroker, svinge.

Keisar, ein, keiser. **-døme**, eit, **-rike**, eit.

Keiv, ein, kjevhendt mand.

Keiv *adj* skjæv, vrien. **-a (a)** vt,

— skoen. **-a**, ei, venstre haand; kjevhendt kvinde.

Keiveleg keitet, ubehendig. **-slag**, eit, keivhendt kjevhendt. **keivsam** keitet.

*Kid, eit, killing. **-ja (a)** føde kid.

-la, ei, gjetekilling. **-ling**, ein, = kid.

-unge, ein.

*Kik, eit, ***-a (a)** vi kike; se efter noget. **-ar**, ein, kikkert.

Kikja (kikjer, kikte) vi tape veiret. ***-hoste**, ein, **-na (a)** vi.

*Kil, ein, lang, smal vik.

*Kila (a) vt fæste med kiler. ***-e**, ein, kile; sprængkile.

*Kileskrift, ei.

*Kilevink, ein. **-a (a)** vt.

*Kilo, eit, ***-gram**, eit, ***-meter**, ein.

*Kima (a) vi = tima, ringe.

*Kimsa (a) med hovudet.

Kind, ein, barn.

Kink, ein, en bøining ell. vridning. **-a (a)** vi vrikke, vugge med hodet.

Kinks, ein, bøining med hodet. **-a (a)** vi.

Kinn, ei, kind; bergside.

Kinna (a) vt og ei, kjerne.

Kinnbein, eit, **-felta**, ei, og **-taska**, ei = kusma.

Kinnung, ein, dørstolpe; sidevæg i skorsten.

*Kiosk, ein, = bladbud, ei.

Kipa, ei, vidjekurv.

Kipa (a) vi vimse livlig omkring. **-en** 1 livlig, lystig. **-na**, ei, munterhet. **-nast (a)** bli kipen.

Kipp, ein, ryk, træk. ***-a (er, kipte)** vt rykke til sig, snappe, rokke; vi hænge løst; skoen **-er** paa foten.

-ast nappes. **-e**, eit, knippe, bundt.

Kippegras, eit, og kippmaur, ein, tormentil.

Kippe|skodd [ó] *adj* som gaar i bare sko, uten strømper. **-vending**,

ei, en snartrip. **-ved**, ein.

Kisa (a) vi plire. **-øygd** plirende.

Kise, ein (= fjellris, kjerringris, eit, fjellrape, ein), dverg|jerk.

*Kisel, ein, = kvitflint.

Kissebær, ei og eit, kirsebær. **-tre**, eit.

*Kista, ei, kiste.

Kiste, ein (*fl* kistlar), skrin.

-lok, eit, ***-mat**, ein.

Kita (a) vt kildre, kile. **-all** *adj* kilen.

- Kitl**, eit, -a (a) *vt* kildre; skubbe. -ug *adj*.
- Kitt**, eit, kit, cement. *-a (a) *vt* kitte.
- Kitug** kitall og kitlug.
- ***Kiv**, eit, kiv, tvist. -a (a) *vi* og -ast (a) kives. -e, ein, snyltemaake. -sam kivagtig. kivemaal, eit.
- Kjaa** (dde) *vt* gnide, skubbe; besvære, plage; *sml.* tjaa.
- [*Kjaaka*, se *tjaaka* (a).
- Kjaasta** (a) *vi* stønne, puste tungt.
- Kjaatra** (a) *vi* snadre, skravle.
- Kjaava** (a) *vi* vimse travelt omkring.
- Kjaga** (a) *vi* skynde sig med arbeide.
- Kjaka** (a) *vi* kives, trøtte.
- ***Kjake**, ein, kjæve. -hein, eit, *-rot, ei.
- Kjamsa** (a) *vi* tygge, æte.
- [*Kjan* og *kjana* = *kjav* og *kjava*.
- Kjangl**, eit, -a (a) *vi* smaatrøtte.
- ***Kjapp** (n *kjapt*) rask, hurtig.
- Kjarr**, eit, se *kjørr*, ei.
- Kjav**, eit, overhøngen; irettesettelse. -a (a) mase med arbeide; snakke, smaaskjelde, dadle. [-*irev* (*skjeldsord*) plagsom urolig person.
- ***Kjeda**, ei, en kjede, baand.
- Kjeft**, ein, kjæft, mund (*paa dyn*). *Gjælder det mennesker, brukes ordet munn*.
- ***Kjekla** (a) *vi* kjekle, kives. **kjekslesam** *adj*.
- Kjeks**, ein, kjæks (*kake*).
- ***Kjêl**, ein, kjel.
- [*Kjeld*, ein (*fugl*), se *tjeld*, ein.
- Kjelda**, ei, kilde; brønd. **kjeldevatn**, eit.
- Kjelke**, ein, kjælke. -band, eit, -far, eit, -føre, eit, -mei, ein.
- Kjella**, ei, kvindfolk (*svarende til kall*, ein).
- Kjellar**, ein, kjelder. -golv, eit, -luka, ei, -skut, ein.
- ***Kjelost**, ein, raamelksost.
- Kjelt'er**, ei, fusk. -ra (a) *vi* be-
drage. *-ring, ein.
- Kjelva** (de) *vi* -- kalva (a).
- Kjelva**, ei, hvileland; *sml.* ækra, ei.
- Kjamba** (de) *vt* kjømme. -a, ei, høy-.
- Kjemi**, ei og ein, -sk.
- [*Kjempa*, ei, forreste del av baat.
- Kjempa**, ei, kjømpe; helt.
- Kjempe** føre, eit, kjømpeslegt. -grav, ei, og -greft, ei. -haug, ein, -røys, ei, -segn, ei, -soga, ei, -sterk, -tak, eit, -visa, ei.
- Kjena** [é] og **kjenast** (a) *vi* van-smegte.
- Kjend** (n *kjent*) bekjendt: som man har kjendskap til; kjendt (med): som har kjendskap til; *aud-*; *vid-*; *tjuv-*.
- Kjendmann**, ein, kjendtmand.
- Kjendsfolk**, -leg omgjengelig.
- Kjeng**, ein, en krok, krampe. -a (a) *vt* sette ind kjeng.
- Kjenga**, ei, drikkeskaal.
- Kjenna** (er, *kjende*) *vt* kjende, føle, merke. -ande kjendelig. -ar, ein, kjender. -ast (est, *kjendest*); dei kjennest; *kjennast* ved; det *kjennest*.
- Kjenne**, eit, = *merke*, eit, -sam følsom. -spak som let gjenkjender.
- Kjenn'ing**, ei, kjending; fornem-melse; kjendemerke (*land-*, ei). -ing, ein, en bekjendt. -skap, ein.
- Kjensel**, ei, gjenkjendelse; *draga* - *paa*.
- Kjensla**, ei, følelse; *lyst-*, *ulyst-*.
- Kjepna**, ei, - *kjeppa*, ei.
- Kjepp**, ein, stav, *kjep*.
- Kjeppa**, ei, kapstrøv. -ast (est, *kjeptest*) kappes. -en *adj* kappelysten. -høg *kjehoi*. -sam -- -en.
- Kjer**, eit, et kar; *bryggje-*, eit, *bru-*, eit, *brokar*. -ald, eit, *trøekar*, *kjørel*.
- Kjerk**, eit, livsenergi, livsmod.
- ***Kjerne**, ein (*i frugt*); *-hus, eit, -laus, *-rik.
- Kjerr**, eit, sump, myr.
- Kjerra**, ei, en *kjærre*.
- Kjerrast** (est, *kjerdest*) strække
hals.
- Kjerre**, ein, litet skogholt.
- Kjerrehjul**, eit, -lass, eit, -nav, eit, -slod, ei, lang række av *kjærre*.
- Kjerring**, ei, ældre kvinde; *ogsaa* hustru (*men i denne betydning bruker man helst kona*, ei).
- ***Kjerringbølle**, ein, - *kraakebølle* *sjøborre*. -emne, eit, -*knut*, ein, *vrangknute*. -raad, ei og eit, *husraad*.
- ris, eit, *dvergberk*. -rokk, ein, *padderok* (*plante*). -syra, eit (*harpeskjel* og *øyreskjel*), en stor musling.
- ***Kjertel** (*fl* *kjertlar*), *sml.* eitel.
- Kjerteljos**, eit, støpt lys. -rak, eit, *lysveke*.
- [*Kjerv* *adj* se *tjerv*.
- Kjerv a** (a) *vt* binde i bundt

(kjerve); svøpe (*barn*). -e, eit, bundt; lauvkjerve. -ling, ei, barnesvøp.

Kjessa, ei, kurv. -a (a) *vt* sammenhope.

Kjetla (a) *vi* føde unger (om *kjetta*). -ling, ein, katunge. -ta, ei, hunkat, kjette.

Kjettar, ein, kjetter. -baal, eit, -domstol, ein, -skap, ein.

Kjevja, ei; i ei -ja gang paa gang, uavladelig.

***Kjevla** (a) *vt* kjevle (*falbrød*); kjevle (*lam og kid*). *-e, eit.

Kjevlegras, eit, timotei.

***Kjole**, ein, *-liv, eit, -saum, ein.

Kjon, eit, smaating, smaasysler. -a (a) *vi* og *vt* stelle; erhverve.

Kjona, ei, tørrehus.

Kjore, ein, = kjøra, ei, og kjuka, ei (*ost*).

Kjos [ó], ein, smal vik; hulning; buskads.

Kjosa (kys, kaus, kosen) *vt* kaare; *vi* stemme (paa).

Kjota (a) *vi* skjende; trätte.

Kjuka, ei, klump; sop (*paa trø*), ost = ystel.

Kjukling, ein, kylling.

***Kjælla** (te) *vi* kjæle for; *vt* kjærtegne. -a, ei, kjælenskap.

***Kjæle barn**, eit, -dagar hvetebrødsdage. *-n *adj*.

Kjæpeleg bekvem, gunstig.

***Kjær** kjær, yndet; glad i; **kjær** for moro; **kjær etter** pengar; **kjære deg!** kjæra mi; **kjæren** min (*i tiltale*).

***Kjæra** (de) *vt* paatale; **kjæra** seg for noko beklage; **kjæra** seg um skjette om.

Kjæraste, ein, kjæreste (*baade om mand og kvinde*).

Kjærelaust *adv* upaa-anket. *-maal, eit, paatale.

Kjærkomen, -leg, -leik, ein, kjærlighet. -skap, ein, kjærhet.

Kjæs'a (te) *vi* lage ost, yste. -e, ein, osteløpe.

Kjæt'a, ei, lystighet. -a (er, *kjætte*) *vt* gjøre lystig; — seg. **kjætefull** *adj*.

Kjøa, ei, liten ørret.

Kjøk, ein, og -en, eit. **kjøke**-meister, ein.

Kjøkenbenk, ein, -gjenta, ei, -stell, eit.

Kjøkja (*kjøker, kjøkte*) *vt* prøve at svelge.

Kjøl, ein, avkjøelse; kjølig luftning.

***Kjøl**, ein, (*i fartøi*); fjeldryg.

***Kjøla** (te) *vt* avkjøle; *vi* kjendes kjølig. -a, ei, kjølig vind. -ast (est, test) kjølne.

Kjølbjørk, ei, fjeldbjørk.

Kjøld, ei, kjølighet; forkjøelse.

Kjøleleg gyselig; forfærdelig.

Kjølen i kjølig.

Kjølfar, eit, = -vatn. *-hala (a) *vt*.

Kjølmakk, ein, en insektlarve. -rend 2, *mots*. stigrend.

Kjølsleg barsk; uhyggelig. -na, ei, kjølighet.

Kjøtent øm i tænderne av at drikke for kaldt.

Kjølvatn, eit, = kjølfar, kjølvand.

Kjøm *adj* tilgjengelig, kommende; folkekjømt, framkjømt, snarkjøm, seinkjøm, ukjøm.

Kjømast (est, dest) *vi* modne.

Kjømd, ei, komme; framkjømd, ei.

Kjøme, eit, noget man venter (av, etter). -leg, bekvem.

Kjøn klok; kjæk; stolt (**kjøn og keik**). -ast (est, test) bryste sig.

Kjønroyk, ein, kjønrok.

Kjønskap, ein, klokskap; kjækhet.

***Kjøp** og kaup, eit, *-a (te) *vt* se under kaup.

Kjøra, ei, røre; sammenløpen ost, = kjøre.

Kjørr, ei, krat, lave buskvekster; bjørke-.

Kjørr (n *kjørrt*) rolig, stille. -a, ei, stilhet. -a (a) *vt* bringe til rolighet.

***Kjøt**, eit, kjøt. -a, ei, kjøtsiden paa skind. -a seg og -ast (a) faa huld paa sig. -bein, eit, -kurv, ein, kjøtpølse. -leg kjødelig; legemlig. *-mat, ein, -mykjen fyldig. -møys, ein, = -spikke. *-rik, -spikke, ein (*fugl*), -taag, ei, kjøttrevl.

Kjøv, eit, -a (de) *vt* og *vi* kvæle; formørke luften; svulme op av frost; **bekken -er upp**. -en i kvalm, trykkende. -ing, ei, opsvulmet is.

Klaa (klær, klo, klegen) og (dde) *vt* klø, skrape. -e, ein, kløe, kribling i huden. -finger, ein, person som finger paa alt. -nad, ein, kløing, gnidning.

Klaar klar, skyfri; ublandet; tydelig. -a (a) *vt*. -e, ein, klarhet. -leik,

ein, **-na (a) vi**, **-skimlut** smaaskyet.
-synt adj, **-vêr**, eit, **-sygd 2**.

Klabb, ein, klump. ***-a (a) vi**; snøen **-ar** danner klabber under foten. **-en (fl klabne)**.

*Kladd, ein, klump, klat; **skriva** —. **-a (a) vi** kludre. **-smed**, ein, klodrian; en fuser i haandarbeide.

*Klaff og klaffe, ein (*f. eks. paa klær*).

*Klaffebord, eit, = vengjebord og slagbord.

Klag, eit, klagemaal, anklage. ***-a**, ei, klage; beklagelse. ***-a (a) vi og vt** klage; beklage; anklage; **-a ein for retten**. **-ar**, ein, anklager.

Klage/laust adv uten klage.
*-maal, eit, = klag og klaga.

Klagsam meget klagende, klynkende.

*Klaka (a) vi stivne av frost (*om jord*). **-a adj** frossen ovenpaa. ***-e**, ein, frossen jordskorpe.

Klakk, ein, klat. **-a (a) vt** tilsele.

Klambra (a) vt tilberede lin.

*Klamp, ein, klods, træstump.
*-a (a) vi gaa tungt.

*Kland(er), eit, ***-ra (a) vt** laste, kritisere.

*Klang, ein, **-full**, **-laus**, ***-rik**.

Klank, ein, stor klump; isklump; grant.

Klapp, eit, ***-a (a) vt** klappe; **-a i henderne**. **-ekaka**, ei, potetkake.

*Klaps, ein, en dask. ***-a (a) vt** daske.

Klar adj = trøytt, sliten.

*Klara (a) vt klarere; opgjøre; gjøre rede for sig; — seg greie sig.

*Klarera (a) ell. (te) vt klarere; *vi* gjøre op med.

*Klase, ein, klase, klynge av myke gjenstande som bær, osv.; *i ein klase*. ***-vis adv**.

Klassa, ei, og ***klasse**, ein.

Klasselærer, ein, **-rom**, eit, osv.

*Klassisk adj mønstergyldig.

Klatr, eit, fuserarbeide. **-a (a) vi** kludre.

Klatresam adj, **-smed**, ein, = kladdsmed.

Klatt, ein, en hop, slump; **blekk**, smør-; heile **-en**. **-a (a) vi** kludre; tilsele.

Klauv, ei, klov. **-dyr**, eit, **-helta**, ei, halthet (*saare klover*).

*Klave, ein, halsbaand til dyr.

*Klegg, ein (*fl kleggjer*), hestefue, kleg. **-bit**, eit, **-en 1** paahængelig. **-stikk**, eit.

Kleim/a, ei, klister; noget klæbende. **-a (de) vt** klistre, klæbe; *vi* klæbe, henge ved. **-en og -sam adj**.

Klein adj = klen.

Kleis adj lespende. **-mølt adj**.

*Kleiv, ei (*fl kleivar*), en klev (*Krokkleiva*). **-ut adj**.

Klekk (n klekt) = kløkk.

Klekka (klekk, klakk, klokke) *vi* slaa klik; bli nok; gyse.

Klekken skjør; som let brister.

Klekkja (klekkjer, klekte) *vt* klække, utruge egg.

*Klem, ein (*b klemmen*) klemmelse, ettertryk; so det hev — saa det forslaar.

Klem|ber, ein, pinlig tryk. **-bra (a) vt** klemme; beskadige ved tryk. **-bring**, ei, presning.

*Klem|ma, ei, en klemme, presse; *i -ma i knipe*. ***-ma** (klemmer, klemde) *vt*.

Klen [é] og ***klein** tynd, spæd; daarlig.

Klengja (klengjer, klengde) *vi* henge ved, klænge; klatre. **-ja**, ei, borre (*plante*). **-jen 1 adj** som let hanger ved.

Klengje|namn, eit, økenavn. **-ord**, eit, **-støv**, eit, **-vers**, eit, **-visa**, ei.

Klen|legg og **klein|legg**, ein, smallegg. **-leik**, ein, **-skap**, ein, **-sleg** svak, sykelig. **-voren adj**.

Klepp, ein, en liten klump (*f. eks. i grøt*); fjeldpynt; hake. **-a (a) vt** ta fisk med klep. **-en (fl kleppne)** tung etter størrelsen. **-fisk**, ein, klipfisk.

*Klerk, ein, mester i sin kunst; klerk.

Kless, ein, et klask. **-a** (kless, klass, klosse) *vi* være klæbrig; *gi en klaskende lyd*; det er so vaatt so det kless. **-a** (er, kleste) *vi* klusse, søle; bære sig bløtagtig; lespe. **-en 1** klæbrig, bløtagtig, lespende. **-mølt adj**, **-ut** klæbrig, tilsmudset.

Klett, ein, bergknold.

Klett/a (klett, klatt, klotte) *vi* gi et knald; forslaa. **-en 1 adj** drøi, tung.

*Kleve [é], ein, litet kammer. **-kona**, ei, = reidekona.

*Kli, eit, rug-, kveite-, osv.

Kli (dde) vi væmmes, føle kvalme.

- Klia** (a) *vi* skrike, kakle (*om sjøfugl, helst maase*).
- Klikk**, ein, litet smeld; *slaa* — (*om gevær*); ein politisk —; liten skamflek; *faa ein — paa seg*. ***-a** (a) *vi* pikke; gi gjentagne smaa smeld; *slaa* feil.
- ***Klima** og ***-t**, eit, = vêrlag.
- ***-tisk**, ***klimateber**, ein.
- ***Klina** (te) *vt og vi* besmøre; *søle*.
- Kling**, ein, = klinging, ein.
- ***Klinga** (kling, klang, klunge) klinge.
- Klining**, ein; *bufar*-, *lefse*-, *smør*-, *osv*.
- Klinikk**, ein.
- ***Klinka**, ei; *dør*-.
- ***Klinka** (a) *vt* støte sammen.
- ***Klinte**, ein, = *svimling* og *mjølauke*.
- Klipa** (klip, kleip, klipen) *vt* knipe, klemme, = *klypa*.
- Klipa**, ei, = *klypa*, ei.
- Klipp** og **klipp**, eit, *snit* (*med saks*). ***-a** (er, *klipte*) *vt* klippe, skjære med saks. **-ar**, ein, *haarskjærer*; *dygtig person*.
- ***Klissa** (a) *vi* klæbe; *søle*. ***-en** (*fl klisne*) *klæbrig*, *søtladen*. **-ut** *adj*.
- ***Klist**, **er**, eit, *klæbemiddel*. ***-ra** (a) *vt* klæbe, *klistre*; *knuse* (*f. eks. bær med sten i*).
- Kliva** (kliv, kleiv, klive) *vi* klyve, *klatre*; *kliva upp*, *ned*, *osv*.
- Kliveled**, eit.
- Klivra** (a) *vi* *klatre ofte*.
- Kljaa**, ein, *tyngesten*. *kljaa* (dde) *vt* *forsyne med kljaa*.
- ***Klo**, ei (*fl klør*) *klo*, *krok*; *løkke* i seil.
- Kloakk**, ein, **-røyr**, ei.
- Kloast** (a); *aalvende skal ørnar* **-ast**. **-berleg** *adj* *aabenbar*, *evident*. **-berr** *adj* *begjærlig*; *tydelig*. ***-dyr**, eit.
- ***Klok** klok, *kyndig*, *betænksom*. ***-ing**, ein.
- ***Klokk**, **a**, ei, *klokke*; *ur*. **-ar**, ein, *klokker*.
- ***Klokkehus**, eit, ***-kolv**, ein, *knevel* i klokke. **-plent** *præcis*. ***-slag**, eit, og **-slætte**, eit, ***-streng**, ein, ***-time**, ein.
- Klokna** (a) *vi* bli *klokere*. ***-skap**, ein, **-sméd**, ein, en som fører for *voksen tale*; *later klokere end han er*.
- Klombrer**, ei (*b klombri, fl klombrer*), *klammer*, *klemme*; *parentes-tegn*.
- ***Klopp**, ei, *stokkebro*. **-a** (a) *vt* *belægge en myr med stokker til bro*.
- ***Klør**, eit, *risp*, *rids*. ***-a** (a) *vt* *rive* (*med klør ell. negler*).
- ***Klør**, eit, ***-al**, eit, ***-kalk**, ein.
- ***Klørform**, ei, ***-era** (a) ell. (te).
- ***Klørsalt**, eit, *osv*.
- Klørug** *adj* *grisk*.
- ***Kløster**, eit, ***-bror**, ein, ***-latin**, ein, ***-liv**, eit, ***-regel**, ein.
- Klöt**, ein, *klode*, *klump*; *himmel*.
- Kløv** [ö], eit, *kløft*, *revne*. **-a**, ei, *kløft*. **-e**, ein, *kløft*, *vinkel*. **-na** (a) *vi* *kløves*, *revne*. **-ning**, ein, *halvdel av kløvet stok*.
- ***Klubb**, ein, *klump*, *melbolle*; *selskap*; *selskapsrum*, *klub*.
- ***Klubbya** ei, *kølle*, *klubbe*. **-ut** *rundagtig*.
- Kluft**, ei, *kløft*, *vinkel*. **-a** *seg* og **-ast** (a) *forgrene sig*. **-a** *adj* *for-grenet*. **-ut** *fuld av kløfter*.
- Klum**, **a** (a) *vt* *gjøre maalløs*; *lamme* (se *klumsa*). **-e**, ein, *lamhet* i *munden*, *maalløshet*.
- ***Klump**, ein, *klump*. ***-a** *seg* og **-ast** (a), **-ut** *adj*.
- ***Klumsa** (a) *vt* *gjøre maalløs* ell. *lam i munden*.
- Klunder**, eit, **-ra** (a) *vi* *arbeide moisommelig* (*f. eks. uten de nødvendige redskaper*). **-ra**, ei, *knort*. **-rut** *knudret*, *besværlig*.
- ***Klunger**, ein, (*fl klungrar*) *nype-torn*. **-bjørk**, ei, *fjeldbjørk*. **-kjørr**, ei, ***-kvist**, ein, ***-naal**, ei, ***-rosa**, ei, *klungrut* *knudret*, *kroket*.
- ***Klunk**, ein, *klukkende lyd*. ***-a** (a) *vi* *klukke*; *klimpre* (*paa fiolin* ell. *piano*).
- Kluns**, ein, en *klods*, *mangfoldig* *knudret* og *sammenkroket* *tingest*.
- Klura** (a) *vt* *forsyne med klure*. **-e**, ein, *tverbeiet* *krok*, *hake*, *klype* (*sml. knarve*); *ogsaa* en *tverdriver*. **-ut** *adj* *kroket*.
- Klus**, eit, **-a** (a) *vi* *flikke*, *lappe*. **-e**, ein, en *lap*.
- ***Kluss**, eit, ***-a** (a) *vi* *søle*; *kludre*.
- ***Klut**, ein, *klut*; ***halsklut**.
- Klutr**, eit, **-a** (a) *vi* *pusle*; *pludre*.
- Klupa** (*klyv*, *klauv*, *kløven*) *vt* *kløve*. **-a**, ei, *kløft*. **-ar**, ein, *kile*.
- Klyftig** klok, *skarpsindig*; **klok** og —.
- Klykkja** (*klykkjer*, *klykte*) *vi* *klemte* med klokke.

- ***Klyp a**, ei, knipe, klemme; knipe-redskap; **eld-, glød-**; haandfuld. ***-a** (te) *vt* knipe, klemme.
- Klypp osv.**, se klipp *osv.*
- ***Klysa**, ei, en klump av bløt materie; *ogsaa* = manneta. -**ut adj.**
- Klyv** [y], ei (*fl* klyvjar), en kløv.
- ***Klyver** [y], ein, stagseil. ***-bom**, ein.
- Klyv|fisk** [y], ein, = kleppfisk.
- flaska**, ei, **-greide**, eit, **-hest**, ein, **-ja** (a) *vt*; — hesten. **-meis**, ein og ei, **-reide**, ein, = **-greide**. **-sål**, ein, **-sål-bossa**, ei.
- ***Klæd a** (er, klædde) *vt* klæde, beklæde. ***-e**, eit (*i fl* klædning, klær; *i ental* klæde, duk); **aaklæde**, **handklæde**, **turklæde**; klæde (*etslags tøy*).
- Klæde|bunad**, ein, **-bytte**, eit, ***-kot**, eit, **-laus**, **-løysa**, ei, **-nabb**, ein.
- Klædes|brok**, ei, **-frakk**, ein, ***-plagg**, eit, = klædeplagg. **-trøya**, ei, **Klæde|skifte**, eit, = **-bytte**, eit.
- Klæd|nad**, ein, en dress. **-ning**, ei, paaklædning.
- Klæja** (a) *vi* klø; det **-r**; føle kløe; ha lyst; — etter noko.
- Klækjast** (klækjest, klæktest) -- klokna.
- Klökk** (n klökk), myk, bløt; svak.
- Klökk'a** (klökk, klökk, klökke) bli rørt, bevæget; *ogsaa* bli pludselig skræmt. **-en** (*fl* klökkne) følsom (*som let blir klökk*).
- Klökkja** (klökkjer, klökkte) faa til at klökka. **-jing**, ei, = **-ning**, ei.
- Klökk'na** (a) *vi* bli bløt, svak.
- ning**, ei, rørelse. **-sam** følsom. **-t** dypt bevæget.
- Kløna** (te) *vt* slaa klørne i, kløre.
- ***Kløver**, ein, kløver (*urt*). **-blom**, ein, ***-eng**, ei, *osv.*
- Kløyen** l kjælen, bløtagtig.
- Kløyv a** (de) *vt* kløve, spalte; dele; ein kann ikkje **-a** seg ikke være paa to steder. gjøre to ting paa (n gang). **-ar**, ein, dygtig kar. **-ning**, ein, = klovning, ein.
- ***Knabb**, ein, knold. ***-a** (a) trippe; æte; gripe raskt. **-ast** (a) nappes.
- Knagen** l besverlig.
- Knagge**, ein, en knag.
- Knak**, eit, ***-a** (a) *vi* knake.
- Knakk**, ein, = **krakk**, ein, stol uten ryg: =
- Knape**, ein, en rik, mægtig mand.
- Knapp**, ein, rund top; knap.
- Knapp** (n knapt) knap, trang, liten, net. ***-a** (a) *vt* avknappe. **-a** seg skynde sig. **-ast adv** knapt nok.
- Knappfött** let paa foten. **-hendt** rask med haanden.
- Knapplaus**, **-naal**, ei.
- ***Knapt adv.**
- ***Knark**, ein, vranten person, = knarr, ein. **-a** (a) *vi* grine; knirke.
- Knarr**, ein, vranten person; ***kveld** (*fugl*).
- Knart**, ein, knort. ***-a** (a) *vi* smaa-hugge, pikke.
- Knarv a** (a) *vi* tygge, æte; *ogsaa* sætte trynering i svin. **-e**, ein, trynering.
- ***Knas**, eit, = kras; slaa i —. ***-a** (a) *vt* knuse.
- [*Knask* smaating, gotter.
- Knask**, eit, ***-a** (a) *vi* knaske, tygge hørlig.
- Knasla** (a) *vi* rasle.
- [*Knast*; det var — hyggelig.
- Knatt**, ein, top, knat; berg.
- ***Knatta** (a) *vi* smaa-hugge.
- ***Knaus**, ein, bergknold. **-ut adj.**
- Knavra** (a) *vt* sætte trynering i svin (*sml.* knarva).
- Kne**, eit, knæ; led, tver beining. **-a** (a) *vt* bringe paa knæ. **-burd**, ein.
- fall**, eit, **-fara** og **-ganga** *vt* (*i slags-maal*).
- Knegg**, eit, **-ja** (a) *vi* vrinske.
- ***Knekk**, ein, liten brat bakke. **-ut** smaa-bakket (*om vei*).
- Knekk**, ein, knæk, bræk, skade, varig men; han fekk ein —. **-a** (knekk, knakk, knokke) knækkes, briste.
- Knekkja** (knekkjer, knekte) *vt* knække, bryte; — seg; forløfte sig, forta sig.
- Knepp**, ein, avknappe; *ogsaa* = knett, ein.
- Kneppa** (er, knepte) *vt* knipe sammen, tilslutte, formindske; folde; — henderne.
- Kneppa** (er, knepte) *vt* knappe, fæste med knapper.
- Kneppe**, eit, knop, frugtknute; knap, bundt.
- Kneppen** (*fl* kneppne) knap, sparsom.
- Knerk**, ein, **-a** (a) knirke, = knarka.
- ***Knert**, ein, litet slag ell. støt; liten fyr; en dram. **-a** (knert, knart, knorte) *vi* = knetta.
- Knerta** (a) *vi* hugge ell. slaa smaat. **-en** l haandterlig.

- Knesbot**, ei, hase (*bak i knuet*).
Kne/skaal, ei, og -skjel, ei, -spenne, eit.
Knest, ein, = knett, ein. -a = gnesta.
Knnett, ein, liten smeld. -a (knnett, knatt, knotte) knitre; *ogsaa* gi hørlig lyd; det knatt ikkje i honom.
Knigt, ein, knegt, bøddelknegt.
*Knip, eit, kniping; knip (mage-); knep, rænker.
Knip, ein, knipe, forlegenhet. *-a, ei, = knip, eit og ein.
*Knipa (knip, kneip, knipen) *vt* knipe, klemme; gripe; spare. -ar, ein, gnier. -en i karrig. knipetong, ei.
*Knipla (a) *vt*, -ling, ei, *-ling, ein (*mest i fl*) knipling.
*Knippa (a) *vt* gripe; binde i knipper. *-e, eit, = kippe, eit.
*Knips, ein, *-a (a) *vt* knipse.
*Knisa [i] (a) ell. (te) *vi* fnise, smaa le.
*Kniv, ein.
Knivs bakke, ein, *-blad, eit, -emne, eit, *-odd, ein.
*Knivskaff, eit, -skel, ei, og *-slira, ei, -stying, ein.
Knjosk og **knosk**, ein, fyrsvamp, knusk; *smaf*. knjoske og knoske.
Knoda [ó], ei, deigklump. -a (a) *vt* kna. -ost, ein, kna-ost. -trog, eit
*Knok [ó], ein, knokle, ben; fenaad, spike. -a, ei, ledhjørne. -a (a) *vt* knuge. -lar *fl* knorter.
Knoll, ein, knold, bergknold.
Knosk, ein, = knjosk.
*Knot [ó], eit, *-a (a) *vt* og *vi* pynte; tale sirlig, knote; knurre. -en i pyntesyk. -ord *fl* fremmede uttryk; floskler.
Knott, ein, kort, tyk krop.
*Knott, eit og ein, etslags myg. -vaksen *adj*.
Knova (a) *vi* trykke, kramme, tumle med noget.
Knua (a) *vt* trykke med knoerne.
Knubb, ein, knub, klods. *-a (a) *vt* puffe. -ord *fl* uvenlige ord.
Knue, ein, knoe, fingerled.
Knuldra (a) *vi* pusle; smaasysle med besvær, -klundra.
Knultra, ei, knort, ujevnhet. -ut *adj*.
Knupp, ein, knop. -ast (a) knoppes.
Knurka (a) *vi* grynte; knurre.
*Knurr, ein, = rjot, ein; knurring. *-a (a) *vi* knurre, mukke.
- Knustra** (a) *vt* knuse.
Knutt, ein, knute.
*Knutt, ein, lærpisk (*russisk strafferedskap*); faa —.
Knuva (a) *vt* trykke, knuge.
*Kny (dde) *vi* kny, mukke.
Knyra (de) = kreista.
Knysja (knys, knuste) *vt* knuse, smuldre.
Knysta (er, knyste) kny, mumle.
Knysta (er, knytte) *vt* knytte. -ast (est, knytttest) knytte sig (*om frugt*). -e, eit, bylt, knytte. -ing, ein, frugtknute, kart.
*Knøs, ein, knegt, krabat. -en i overmodig.
Knøten 1 net, tækkelig.
[Knøyse, eit, trækloids, klump; lavstammert figur.
Knøyva (de) *vt* knuge, klemme.
*Kobbe, ein, = sel, ein, sælhund.
-klysa, ei, = manneta. -skinn, eit, osv.
*Kobbunge, ein, unge av sæl.
Kodde, ein, pute, hodepute.
*Koff, ein (*etslags hollandsk skib*), *-ardi; til -ardis.
Kogga (a) *vt* narre, drille i lek. *[Kogla*, ei, se kongul.
*Koja, ei, køi; hytte; timber.
Kök, ein, dyngje; mold-, jord-
Kök, eit, senfærdighet. -a (a) *vi* klusse.
*Kök, eit; gryta kjem paa — i kok; taka — la sig koke. -a (a) ell. (te) koke. -a, ei, en kokning. -ar, ein.
*Koke fisk, ein, -før øvet i at koke. *-gryta, ei, *-mat, ein, -mjøl, eit.
Köken 1 senfærdig.
Kök en [ó] tættet i halsen (-stropen). *-ing, ei.
Kökk, ein, *-a, ei, -a (a) kokke.
Kökla (a) kakle; *ogsaa* = tauvra.
*Kökning, ei, = koka, ei, en kokning (*portion*).
Kökra (a) *vi* knegge, humre; kjæle for.
Köks, ei, skaal med hanker.
*Köks, ein, etslags kul.
Kökul, ein (*fl köklar*), = kongul.
Köl [ó], eit, kul. -a (a) *vt* sværte med kul; — seg ut.
Köla [ó], ei, tranlampe; lampe.
Kölbing, ein, -blaa *adj* blaasort.
-botn, ein, = milestad. -brennar, ein, -bær, ei og eit, = bjørnebær.
Kolda, ei, sterk forkjølelse.

Koleljos, eit, lampelys; *ogsaa* ildslys (*mots.* dagsljøs).

***Kolera**, ein (*b* koleraen), *-ina, ei.

Kolerikar, ein, *-sk.

***Kolja**, ei, = hysa, ei.

Kolk, eit, -a (a) *vi* kludre; fuske med noget.

***Koll**, ein, top; hode; haartop; i — og i- omkuld. -a (a) *vt* avtoppe.

***Kolla**, ei, lavt kar: mjølke; hundyr: hjort-, dyr-.

***Kollega**, ein (*f* kollegaer), = embætsbror, kallsbror, yrkesbror.

***Kollekt**(a), ei, kirkebøn; indsamling.

Kollhuva, ei, kalot.

***Kolli**, eit (*f* koll).

Kollkasta (a) *vt*, -sigla *vi*, -støya *vt*, -ut toppet.

Kolløysa, ei, -mila, ei, -myrk, -myrker, eit.

Kolna [ó] (a) *vi* kjølne, bli kold; gyse.

***Kolon**, eit (*skilletegn*).

Kólós, ein, kul-os.

Kollslökken (*f*-slokkne), -svart *adj*.

Kolt en i halvraatten. -na (a) *vi* begynde at raatne.

Koltroytt *adj* overtræt.

***Kolv**, ein, kolv; kolbe; byrse, klokke-; *ogsaa* en pil.

Koma (kjem, kom, komen) *vi* komme. -a, ei, komme, ankomst; framheim-, ut-.

Komedi, ei.

Kómen *adj* disig.

***Komet**, ein.

***Komfyr**, ein, = kokeomn.

***Komisk** se løgleg, løgjen.

***Komité**, ein, nemnd, ei.

***Komma**, eit (*f* komma).

Kommagar *f*, finnesko.

***Kommandant**, ein, *-dera (a) ell. (te) *vt*, *-do, ein, *-dør, ein.

***Kommentar**, ein, = tolking, ei, uttyding, ei.

***Kommers**, ein.

***Kommissjon**, ein, *sml.* ærend, ei, forliksmøte, eit, nemning, ei.

***Kommøde**, ein.

***Kommu**na, ei, *-nal *adj*.

Kommuneskatt = heradsskatt og byskatt. *-styre, eit, = heradsstyre og bystyre. -val, eit.

***Kompani**, eit.

***Kompass**, ein, et kompas.

***Kona** [ó], ei, kone, gift kvinde.

Konebrur og -brud, ei, enkebrud. -emne, eit, *-laus, *øsv*.

***Konge**, ein, *-brév, eit. -leg, -ljøs, eit (*urt*). -løysa, ei, interregnum.

*-rike, eit, *-skifte, eit.

***Konfirmasjon**, ein, *-mera (a) ell. (te) *vt*.

***Kongla**, ei, frøkongle paa naaletrær; *gran-.

Kongro, ei, edderkop.

***Kongruent** *adj*.

***Kongsbarn**, eit, -dotter, ei, *-emne, eit, -gard, ein, -kar, ein (og kongenskar) soldat. *-stol, ein, -veg, ein, -øtt, ei.

Kongul, ein (*f* konglar) bærklase.

Kongurvaava, ei, = kongro, ei.

Konjakk, ein, konjak.

[*Konk*, ein, se kunk, ein, klump, klase.

***Konkret** *adj* (- røyneleg: som er til, *ikke bare tænkt*, *mots.* abstrakt.

*-kurransé, ein, *-kurrent, ein, *-kurrera (a) ell. (te) *vi*, *-sert, ein.

***Konstabel**, ein.

***Kontant** *adj*, *-to, ein, *-tor, eit, *-trakt, ei.

Kop [ó], eit, glaning, gloing.

Kop, ein, maapet person. *-a (te) *vi* glane, maape.

Köpar, ein, kobber (*metal*).

Kopp, ein, et kar, kumme, kop; vase = røre-, en vrøvler.

Koppa (a) *vt* opamme med melk; kopsætte.

Koppe kidling, ein, -lamb, eit.

Koppel, eit (*b* *f* koppl), kobb. -la (a) *vt* koble.

Koppul, ein, smaa rundagtig sten (= humul). -stein, ein.

Kor *maatesadv* hvor, hvorledes; me ser — det gjeng; — langt er det? — som er i alle tilfælde. (*Sammensætninger som kor med, kortil er unorske*).

Kor *stedtsadv* hvorhenne (- kvar). -helst; — som helst.

***Kor** [ó], ein, et kor, koret i kirken; sangkor; andagt; halda —.

Korg, ei, kurv. korgkjerring.

Korhelst og kvarhelst *adv*, kor (ell. kvar) som helst.

Korgje (*n* korkje) en av to, en av delene.

***Kork**, ei, *-a (a) *vt* sætte kork i.

Korkeskruv, ein, korketrækker.
Korkje *konj* hverken; — fugl eller fisk. †

Korlega, ei, = korelæge, eit.

Korleis *adv* hvorledes.

Korlæge, eit, det at holde sen-gen.

***Korn** [ó], eit, korn; byg (*rein-*, *ogsaa* **hagl-*, *gull-*, **sand-*, *osv.*). **-aar*, eit, *-band*, eit, nek. *-bing*, ein, *-god*, **-land*, eit, *-lod*, ei, kornet paa akeren. *-mo*, ein, fjernt lynglimt. *-rust*, ei, pletter paa korn. *-stade*, ein, *-staur*, ein, *-terre*, ein, *-turk*, ein, *osv.*

***Korp**, ein (ramn, ein), ravn.

***Korpeskrik**, eit, *osv.*

***Korpunge**, ein.

***Korporal**, ein.

***Korps**, eit.

***Korrektur**, ein, **-ark*, eit.

[*Kors*, eit, se *kross*, ein.

Kor som er i alle tilfælde.

***Kort** [ó], eit, kort; **brev-*, *osv.*; et kart; **land-*, *osv.*

***Kort** [ó] *adj* = stutt. **-a* (a) *vt* forkorte.

Korter, eit, 1/4 time; fri.

Kortliva *adj*. *-na* (a) *vi* bli kortere. *-varande* og **-varig*.

***Kos**, ein, vei, retning; *fara sin* —.

Køs, ei (*fl* *kaser*) *dyng*e, hop. *-a* (a) *vt* opdynge.

Kosa [ó] *vt* gjøre tilgode; — *seg*.

Koseleg hyggelig.

-kost, ein, sammenlagt *dyng*e; *ved-*.

***Kost**, ein, mat, kost; god —; arbeida for *kosten*.

***Kost**, ein, betingelse; det var hard — strenge vilkaar.

***Kosta** (a) *vi* koste; — paa; huset *-r* mykje; *vt* bekoste; kven hev *kosta* det?

Kostall bekostelig. *-ande* værd at bekoste.

Kostesam = kostall. *-laus* letkjøpt. *-leg* kostelig.

Kostgjæv rundhaandet som vert. *-hald*, eit, *-hus*, eit, pensionat. *-laus* matløs. **-nad*, ein, omkostning, be-kostning. *-skule*, ein, = *-hus*. *-trot* ten matløs. *-vand* kræsen paa *kosten*. *-vara* *seg* (a) spandere, gjøre be-kostning. *-varing*, ei, be-kostning.

***Kot** [ó], eit, litet værelse. *-a* (a) *vt* stue sammen; *-a* *seg* *ihop*. *-a*, ei, hytte.

Kov [ó], eit, fortrettelse; regn og

snetykke; tæthet i halsen. *-a* (a) *vi* mørkne (*av* *weir*). *-a*, ei, *-e*, ein, trangbrystighet.

***Kove** [ó], ein, kammer.

***Kove**dør, ei, *-glas*, eit, *osv.*

Kov-eling, ein, tyk regn- ell. snebyge.

Koven fuld av byger; indestengt; tungbrystig. *-na* (a) *vi* kvæles.

Kovra [ó] (a) *vt* erhverve; — *seg* komme i velmagt. *-ing*, ein, drikke-penger.

Kraa, ei (*fl* *krær*) krok, indvendig bjørne.

Kraa *seg* (dde) *vi* komme sig.

Kraabenk, ein, *-hylla*, ei.

***Kraaka**, ei, kraake (*fugl*).

Kraakebolle, ein, sjøborre (*skjel*).

-bær, ei og eit, = *krækling*. *-fot*, ein (*plante*), *-føter* *fl* daarlig skrevne bok-staver. **-maal*, eit, uforstaaelig tale.

-skjel, ei, *-smella*, ei, en skralde. *-syllv*, eit, kraakeselv, *osv.* *kraakunge, ein.

Kraala (a) *vi* vrimle, myldre; gramse.

***Kraas**, ein, den tykke mave-muskel hos fugler.

Kraas, ei, delikatess; lækker-mund. *-a* (a) *vi* lage lækker mat; *-a* *seg* (a) gjøre sig tilgode.

***Krabba** (a) *vi* kravle, krabbe.

***Krabbe**, ein, krabbe. **-klo*, ei, *-striket* Krebsens vendekreds. *krabb-unge*, ein.

Krafs, eit, **-a* (a) *vt* og *vi* krafse, gramse; *-a* *ihop*. *-a*, ei, en rive. *-e*, ein, = pipekraf-sar.

***Kraft**, ei (*fl* *krafter*), **-ig*, *-laus*, *-løysa*, ei.

***Krage**, ein, krave. *-blom*, ein, = prestekrage.

Kragg, ein, en kroket vekst.

Kraka (a) *vi* glippe; *vt* trekke med krok.

***Krake**, ein, vantrivning; van-trevent træ. *-leg* *adj*.

Krakk, ein, = knakk, ein.

Krakk, eit, = krappsje. *-a* (a) *vi* være krap.

***Kram**, eit (*b* *kramet*), kram; lettere handelsvarer.

***Kram** *adj* (*fl* *krame*) fugtig (*om sne*). *-ast* (a).

Krambud, ei, *-gut*, *-svein*, *-vara*.

***Kramkar**, ein, omreisende krøm-mer (= *skrappekar*).

Kramel, ei (*fl* *kramler*), skruetvinge. *-la* (a) *vt* klemme.

- ***Krampe**, ein, krampe (*sygdom*).
 ***Krampe**, ein, krat; jernkrok (= kjeng).
Kramsa (a) *vi* gramse, famle.
Kran og **kрана**, ei, heisekran.
Krangll, eit, unødig trøtte. ***la** (a) *vi* yppe kiv; være vrang. **-lut** uredig.
 ***Krank** *adj* svak, brøstfædig. **-all** akkranten. **-leg**, **-leik**, ein.
 ***Krans**, ein, ***a** (a) *vt* bekranse.
 ***kranselag**, eit.
Krapa (a) *vi* fryse til. **-e**, ein, ishinde.
Krapp (n **krapt**) trang, vanskelig, krap. **-sjø**, ein.
Kras, eit; **slaa** i —, == i knas. **-a** (a) *vt* knuse.
 ***Krat**, eit, og ***-skog**, ein, buskads, kratskog.
Krat, eit, ting som er for smaa og ringe. **kratsau**, ein.
 ***Krater**, eit, i ildsprutende berg.
Krauma (a) *vi* kravle, myldre. **-en** l ømskindet.
Krauna (a) *vi* krympe sig; klynke. **-en** l == kraumen.
 ***Krav**, eit, krav, fordring.
Krav, eit, begyndende is. ***-a** (a) *vi*, **-is**, ein.
Kravfull fordringsfull.
 ***Kravla** (a) *vi* kravle.
Kravsmann, ein, kreditor. ***-maal**, eit, fordring.
 ***Kredit** og **kreditt**, ein, ***kre-ditera** (a) ell. (te) *vt*.
 ***Kreditor**, ein.
Kreika (a) *vi* gaa varsomt.
Kreist, ein, presning, klemme. **-a** (a) *vt* kryste.
Krek [é], eit, kryp; vantrivning. **-a** (a) *vi* krype; gaa sent; myldre; krible.
Krek|elde, eit, **kreke**, eit. **-en** *adj* sykkelig.
Krek|la, ei, == krøkla, ei. **-ling**, ein, krækling, krækebær.
Krek|sa, ei, == krekla.
Krekse, eit, vranten person. **-leg** fortrædelig.
Krel [é], ein, mave, buk.
Krell|a (a) *vi* væmmes; være kræsen. **-en** l kræsen.
Krelut [é] sykkelig, klein til at spise.
Kremja (krem, kremde) *vt* knuge, elte.
Krem|ma, ei, tøveir. **-a** (er, kremde) *vt* gjøre sneen kram.
- Kremme|fonn**, ei, **-snø**, ein.
 ***Kremta** (a) *vt* klemme, vride; *vi* harke, kremte.
Krenk, ein, skade, forvriddning.
-ja (krenkjer, krenkte) *vt* skade, krænke.
Krepp, ein, en indsnævring. **-a**, ei, klemme, trængsel.
Krepp|a (krepp, krapp, kroppe) *vi* sammenkrympes. **-a** (er, krepte) *vt* krumme, bøie ind, gjøre smalere. **-en** l og **-sam** som let krummer sig.
Krev|ja (krev, kravde) *vt* kræve. **-jar**, ein, **-jast** (krevst, kravdest) behøves.
 ***Kri** (dde) *vi* begjære; stræve efter.
Kria (a) *vi* huje, juble.
 ***Krig**, ein, == ufred, strid. ***-a** (a) *vi*.
 ***Krigs|fot**, ein, ***-raad**, eit.
 ***Krik**, ein, krok, vinkel; vraa.
Krike, ein, krok; avkrok, utkant.
Krikt, ein, svak, sykkelig person (*helst barn*). **-ut** *adj*.
Krill, ein, en snirkel.
Krilla, ei, == krægda, ei, meslinger.
Krim, eit, snue, katarr. **-farang**, ein, **-full** *adj*.
Krims, eit, utstaffering. **-a** (a) *vi* gjøre figurer.
Krim|sjuk, **-syhja**, ei, forkjølelse og snue.
Krina (a) *vt* pryde med figurer (*sml. krota*).
Kring, ein, kreds; krans; kjede; **ikring** == **umkring** = **kringum** == i kring um omkring.
Kring *adj* smidig, behendig, rask. **-a** seg (a) skynde sig.
Kringel, ein (*fl* kringlar), kreds, ring, sirkel.
Kring|faren, **-floytt** omflytt.
Kring|fott rapfotet. **-hendt**.
 ***Kring|la**, ei, kringle. **-la** (a) *vt* lægge i ring.
Kring|lagd, **-leitt** rund i ansigtet.
Kring|melt som taler hurtig.
Kring|renna *vt* omringe raskt. **-setja** *vt* omringe, beleire; kringsætte.
 ***-sjaa**, eit, rundskue, revy. **-skjera** *vt* beskjære paa kantene.
Kringum = **umkring**, *præp*, omkring.
Krins, ein, kreds; skulekrins.
Krinsel, ein (*fl* krinslar) kreds.
Krins|formann, ein, **-møte**, eit,

-skipnad, ein, -skule, ein, -tilsyn, eit.

Krinta, ei, rund skive. -a (a) *vi* rulle.

***Krisa**, ei, krise; *penge-

***Krist** og ***Kristus** *ei*form ***Kristi**.

Kristeleg, ***kristen** *adj*.

***Kristendom**, ein.

Kristendomsforfylgjing,

ei, -forkynning, ei, -kunnskap, ein.

***Kristenfolk**, -heimen, -tru.

Kristlyndt kristeligssindet. ***-na** (a) *vt* døpe.

Krit, eit, -a (a) *vt* merke med kridt. -berg, eit.

Kritikar, ein, -tikk, ein, ***-tiser** (a) ell. (te), ***-tisk** *adj*.

Kritl, eit, kildren. -a (a) *vi* kildre, pirre.

Krjupa og ***krypa** (kryp, kraup, krogen) *vi* krype; krympe. -ar, ein, -dyr, eit.

***Krok**, ein; ei mil til kroks en mils omvei; utflugter, bruka -ar; en stakkar.

Kroka [ó] (a) *vi* gaa i krocket linje; bruke krokveier.

Krøka (a) *vi* krumme ryggen. -en *adj* bøiet i ryg ell. knæ.

Krokfött [ó] *adj* skjævbent. -halsa *adj*.

Krokning, ei, omvei. -laus ret.

Krøkna (a) bli krum; — i knei.

Krok|nasa [ó] *adj*, ***-odille**, ein, -ordig krocket i ord. -ut *adj*, -veg, ein.

Krop [ó], eit, kryping. -en 1 (inn-, ut-), -na (a) *vi* bli krocket (om lemmer).

Kropp, ein, legeme; person.

Kroppen (fl kroppne) *adj* krocket i lemmene.

Kropp|leg, -lyte, eit, -øving, ei.

Kross, ein og eit, kors. -a (a) *vt* korse, sette kors paa. -band, eit, -bein, eit, kryds. -festa 5 korsfæste. -gang, ein. -kasta (a) *vt*, -mess, ei, 3dje mai. -nebb, ein (*fugl*), -ved, ein, = bein-ved. -veg, ein.

Krot [ó], eit, utskaarne figurer. -a (a) *vt* utskjære, utsy.

Krota [ó], ei, smule; berme av smeltet fett.

***Krota** [ó] (a) *vi* kradse, rable.

***Krot** [ó], eit.

Krota|brev [ó], eit, billede.

-kaka, ei.

Krotsaum [ó], ein, brodering, broderi.

Krov [ó], eit, det indre av dyrs krop.

Kru, eit, mængde, vrimmel. -a (a) *vi* = kry dde).

Krubba, ei, krybbe; kjælke.

Krubbe|bitar, ein, -rat, eit, krybbelevninger.

Krugg, ein, ryg; krocket ryg; pukkel.

Kruk = huk; sitja paa —. -a (te) *vi* kroke sig dypt ned. -en 1 sterkt bøiet.

***Krukka**, ei, krukke.

Kruk|sa (a) *vi* gaa nedbøiet; skranke. -sen 1 svækket, avfeldig.

Krull, ein, krøl, klynge. -a (a) *vt* krølle, bøie sammen; krulla seg. -haar, eit, -ut *adj*.

[*Krum*, ein, = kumar, ein.

Krumpa (a) *vt* knuge, presse.

Kruna, ei, krone. -aar, eit, kronaar. krune|brur og -brud, ei.

Krupp, ein, skarp bønning, vinkel.

***Krus**, ei, kande, et krus; øl-, sylv-.

***Krus**, eit, stas, komplimenter, ære; gjera — paa ein = gjera æra paa ein. ***-a** (a) *vt* smykke; *vi* gjøre komplimenter; ogsaa at rynke, krølle.

Krusken *adj* svak, skrøpelig.

Krusla (a) *vi* arbeide smaat og sent. -len 1 skranten. -lut puslet.

Krut, eit, krudt. -horn, eit, -maal og -maat, eit, -røyk, ein, osv.

***Kry** *adj* frisk, livlig; stolt, selvtilfreds.

***Kry** (dde) vrimle; hvirvle (om vand).

Krya (a), — seg og -st komme sig, friskne.

Kryda (kryd, kraud, krode) *vi* flokke sig.

Krydd, eit, og -a, ei, krydderi. -a (a) *vt* krydre.

Krykkja, ei, krykke.

***Kryl**, ein, pukkel; slaa — paa ryggen. -ast (a) bli krum ell. puklet. -en 1 krumrygget. -ryggja *adj*, -ut puklet. -vaksen *adj*.

Krymt, ein, -a (a) *vi* harke, rømme sig.

Kryna (te) *vt* krone; justere. -ing, ei.

***Kryp**, ein, en stakkar; smisker.

Krypa *vi* = krjupa.

Krypla, ei, benskjørhet (*sygdom hos kjør*).

Krypling, ein, krøpling.

Kryss, eit, kryds (*i musikk*).
Kryss, eit, overdrevent omhyggelig stiel (*særlig med barn*).
Kryssa (a) *vi krydse (paa sjøen)*; *vt* forvænne.
Krystall, ein.
Krytja, ei, etslags liten maase.
Kræda, ei, liten ørret; *sml.* kjøa.
Krægda, ei, = krilla.
Kræla (a) *vi røre sig jevnt og smaat*; *vrml.*
Kræmar, ein (*fl* kræmarar), -hus, eit, = -stut, ein.
Kræsa (te) *vi være kræsen*. -a, ei, lækker anretning. *-en 1 (-ing og bræsing, ei, stekning av fete, lækre retter). -na, ei, kræsenhet.
Kræv dygtig, sterk, flink. -en 1 strævsom. -leik, ein, -ug dygtig.
Krøkja, ei, stakkarslig kvinde (*sml.* ein krok).
Krøkja (krøker, krøkte) *vt* krumme, gjøre krokett; *gaa i slynguinger*; — *seg fram*.
Krøkjen *adj* 1 krum; som let henger ved.
Krøkla, ei, krokett træ; en viss flodfisk.
*Krønik, ei, gammel fortælling.
Krøter, eit (*fl* krøteri), kreatur, husdyr. -stell, eit.
Krøypa (te) *vt*; — *seg ihop* krype sammen.
Krøys, ein, kornstak. -a (a) *vt* lægge i krøys.
*Ku, ei (*fl* kyr), ko.
*Kua (a) *vt* presse sammen; kue.
Kuband, eit, -baas, ein, *øsv*.
Kubbla (a) *vt* avhugge. *-e, ein, stump av en træstamme. -en *adj* but, tyk og rundagtig.
*Kubbestol, ein.
*Kubikk, -innhald, eit, -maal, eit, -rekning, ei, -rot, ei.
Kubjella, ei, -blaasa, ei, ku-blære.
*Kuffert, ein, reiseskrin.
Kuffjøs, eit, -fôr, eit, vinterfôr til en ko.
Kufsa, ei, meslinger, = krilla og krægda.
*Kufsa, ei, en kuffte.
Kukla (a) *vi øve* signekunster.
*Kul, ein, en bule, hævelse. *-a, ei, byrse-.
*Kulde, ein, kulde, koldt veir.
*-grad, ein, -beltet den kolde sone.
*Kulissa, ei, kulisse.

Kulka (a) *vi* kludre, fuske med noget.
*Kulp, ein, fordypning i elv ell. bæk. -a (a) *vi* skvulpe.
Kuls, ein, kuldegysning. *-a (a) *vi* føle kulde, kulse; *faa ein* — *i seg*. *-en 1 kulds kjær. -ig, -ing, ei, -leg *adj* uhyggelig.
*Kult, ein, træstump; bergknold; drabelig kar.
*Kultur, ein, *-fôr (*tyisk*: kultur-fähig), -nøm *adj*, -soga, ei.
Kumar, ein (*fl* kumarar), løvknop.
Kumb, ein, klods, knob; *sml.* kubbe.
Kumla (a) *vt* elte, røre sammen. -la, ei, melbolle.
Kumme, ein, kop, kar, kum.
Kumpla (a) *vt* omlægge, omordne.
*Kumulasjon, ein, *-lera (a) ell. (te) *vt*.
Kunk, ein, klump; klase.
Kunn (n kunt) bekjendt (*brukt i sms.*).
Kunna, ei, kyndighet; jord-, maal-, faa-, van-, *øsv*.
*Kunna (kann, kunde, kunna) *vt*.
Kunnande kyndig, øvet, flink. -e, ein, kjending, bekjendt. -eint kommet overens, vitterlig.
Kunnjera (gjer, gjorde) *vt* -gjering, ei, -ig bekjendt, vitterlig; kyndig. -igskap, ein, -ing, ein, = -e, ein, -skap, ein, -skapsrik *adj*.
*Kunst, ein, kunst, færdighet. -a (a) *vi* gjøre kunster. *-ig gjort med kunst; kunstfærdig. -ing, ein, og-mann, ein, kunstner. *-verk, eit, -verkstad, ein, atelier.
Kunt, ein, flettet skræppe; næver-
*Kupé, ein (*fl* kupear) (*paa jernbane*).
*Kupong, ein.
*Kur, ein, *-era (a) ell. (te) *vt* helbrede.
Kur, ein, stans, slappelse, bedrøvelse; det kjem — etter kjøta. *-a (de) *vi* bøie sig, bøie hodet; ligge stille; være nedslagen. -en 1 nedbøiet, sykelig. -ing, ei.
Kurla (a) *vi* gi kurrende lyd; — *paa r'en*; — *seg gurgle*.
Kurle, ein, krøl, ulddot.
Kurr (n kurt) stille, rolig. -a (a) *vt* bringe til ro.
*Kurra (a) *vi* kurre (*om duer, øsv.*).

Kurr|legen, -seten, -staden *adj* som ligger, sitter, staar stille.

Kursam nedslagen. -still og -ende still.

***Kurv**, ein, pølse.

Kuse, ein, bussemand. -leg *adj* rædsom.

***Kusk**, ein, kjørekar. ***kuske**-sæte, eit.

***Kusma**, ei (en *sygdom*) = kinn-ta-ka.

Kusymra, ei, og -sumar, ein (vaarblomst).

Kut, ein; **taka** -en lægge paa sprang. -a (kyt, kant, kote) *vi* skyte op (om fisk).

Kuta (er, kutte) *vi* springe; — seg helde sig tæt indtil.

Kuv, ein, rundagtig forhøining; stabel; en kort-øret vær. -a, ei, etslags hesje; kortøret hunsau. -a (a) *vt* avrunde; ophope. -en *adj* ophøiet mot midten, konveks.

***Kuvenda** *vi* vende uventet; skifte standpunkt. -verde, eit.

Kuvskjel, ei, etslags rundagtig musling. -ung, ein, etslags sneglehus. -ut rundagtig ophøiet.

Kva hvad, hvilket; — er det? — vil du? eg veit — du vil; seg meg — det er; folk fær tru — dei vil; — tid var det? eg hev gløymt — dag det var; — manns son er du? — slag ell. — for slag; — for karar er dette? ingen veit — tankar det bur i den guten. *Merk*: «hvad» kan man paa rikemaal bruke om «noget visst som», *f. eks.* «jeg vet hvad ingen anden her vet»; «regn er hvad der trænges nu»; *i slike tilfælde kan vi ikke i nynorsk bruke «kva», men «noko som», «det som», «ein ting som», «eit som» e. l.*

Kvaada, ei, harpiks, kvæe. -laup, eit, -laupa *vi* avsette harpiks.

[**Kvaal**, ein, en hule, haug.

Kvabb, eit, løs, fugtig masse (*helst jord ell. sand*).

***Kvadrat**, eit (*sml.* ruta), *-isk, *-maal, eit, *-rot, ei.

***Kvadrera** (a) ell. (te) *vt*.

Kvaki, eit, upaalidelighet, ustøhet; urede. -a (a) *vi*.

Kvaksalvar, ein, kvaksalver. -ing, ei.

***Kval**, ei, lidelse, sjælenød.

Kval, ein, en hval. -blaaster, ein, -fangar, ein, -grind, ei, en række

av hvaler. -pinne, ein, og kvalsfinn, ein.

Kvalif|kasjonar fl. *-sert *adj*.

Kvam, ein, en indesluttet dal ell. vik. *Ofte i gaardsnavn (ogsaa i formen hom)*.

Kvann og -a, ei, angelika (*fjeldplante*). -jol, ein, -rot, ei.

Kvap, eit, bløt ell. fugtig masse, hævelse. -a (te) og (a) *vi* avsondre væske. -en l væskefuld. -na (a) *vi* hovne. -sott, ei, vattersott.

Kvar og kor *adv* hvor, paa hvilket sted; — ifraa; -helst; her og kvar hist og her. *Sammensætninger som kvarav ell. korav, -med, -i osv.* er unorske.

Kvar (*n* kvart) hver enkelt, enhver; — mann, — tid, kvart aar; — hev nok med sitt; — ein = ein og kvar enhver (einkvar er derimot en ell. anden, nogen); — einaste ein; — ein, — sitt, — sine fem; etter kvart og med kvart litt etter litt, efterhaanden; annan-, tredje-, osv.; men — annan, — tredje, osv.

Kvar stille, rolig; sitja —; kvart og stilt. -a (a) *vt* bringe til ro; -a seg.

Kvarannan, kvartanna, kvarandre hinanden.

Kvarda (a) *vt* paasette kant (kvarde).

Kvardag, ein, hverdag; til -s.

Kvardagsbruk, eit, -gjest, ein, -kost, ein, -klæde *fl.*, -lag, eit (i kvar-dagslag til daglig). -leg, -mat, ein, -trøya, ei, osv.

Kvardje, ein, og -ing, ein, kant, brem, bred bord.

Kvarhelst, kvar som helst, *sml.* korhelst.

Kvarm, ein, ramme; augne-, glas-, *sml.* karm.

Kvart *adv* hvorhen, til hvilket sted.

***Kvart**, ein, *d*-strengen paa flolin; $\frac{1}{4}$ alen.

***Kvartal**, eit, $\frac{1}{4}$ aar, = fjordung-aar. *-skifte, eit, *kvartalsvis *adv*.

Kvartel, eit, $\frac{1}{4}$ helst av tønne, alen og maaned (*sml.* fjordung: $\frac{1}{4}$ helst av mil, tønne, skaalpund; *sml.* korter: $\frac{1}{4}$ av time, og kvart: $\frac{1}{4}$ av alen).

Kvartett, ein, song-.

Kvarv, eit, kreds, omgjærding; omfar i tømring.

*Kvass (*n* kvast) hvas, skarp; kvast augnelag. -leik, ein, -lyndt, -melt *adj*, -tenkt skarpindig. -øygd *adj*.

*Kvast, ein, kvast ell. skjerm paa planter.

Kvast, eit, travelhet. -a (*a*) *vi* skynde sig, drive paa.

Kvat frisk, modig, fyrig; rask.

Kvat, eit, hvæsning. -aur, ein, -bein, eit, hvæssestikke.

Kvat|leik, ein, fyrighet. -na (*a*) *vi* opfriskes.

Kvatstein, ein, hvæssesten, bryne. -vatn, eit.

Kvav, eit (= kov), tæthet i hal- sen. -na (*a*) *vi* kvæles.

Kvavt *adj* *n* indesluttet, kvalmt.

Kved|a (kved, kvad, kveden) *vi* ytre sig; kvæde, syng. -ar, ein, san- ger. -skap, ein, sang, vers, digtning.

Kvefs, ein, hveps. -elbol og -bøle, eit, -styng, ein.

Kveik, ein, opfriskelse, nyt mod.

Kveik, ei, gjær. -en i berusende.

Kveikja (kveikjer, kveikte) *vt* oplive; antænde; opelske.

Kveikjast (kveikjest, kveiktest) opfriskes; opkomme.

Kveikje, eit, tændemiddel. -na (*a*) *vi* opfriskes.

Kveiksel, ei, = kveikje. -sla, ei, optændelse.

Kvein, ei, tyndt græsstraa; en- kelt haar.

Kveina (*a*) *vi* klynke, beklage sig.

*Kveis, ei; øl- delirium.

Kveisa, ei, en blemme med svulst, finne. -ast (*a*) bli blemme.

Kveisetel, ein, vaccinations- attest.

Kveis|sott (= bola og poka), ei, barnekopper (*sygdom*).

Kveissott|setel = kveise- setel. -ær, eit, kop-arr. -ærut *adj*.

Kveis|ut fuld av blemmer. -ær, eit, = kveissottær. -ærut *adj*.

*Kveit|a, ei, helleflyndre. *e|fiske, eit.

Kveite, ein, hvete (*korn*). -aaker, ein, -brød, eit, *osv*.

Kvekk, ein, pludselig skræk. -a (kvekk, kvakk, kvokke) *vi* fare sam- men, bli opskræmt. -en (*fl* kvekne) let at skrømme. -ja (kvekkjer, kvekne) *vt* opskrømme. -je, eit, skræmsel. -jeleg skræmmende. -sam = kvekken.

Kvel [é], eit, liten hjulskive.

*Kveld, ein; i —; i gaar-; ein -en; halda —; tll -s.

Kveld|a (*a*) *vi* mørkne; slutte dagsarbeidet; spise aftensmaten -ast (*a*) bli kveld.

*Kveld|fugl, ein, *-ing, ei, skum- ring (i kveldingl). -kjøla, ei, *-knarr, ein, natteravn. -rode, ein, aftenrøde.

Kvelds|arbeid, eit, *-bøn, ei, -dus, eit, aftenstilhet.

Kveldseta, ei, indesitting om vinterkvelden.

*Kveld|sida, ei; paa — om etter- middagen. -skingla, ei, flaggermus.

Kvelds|lit, ein, aftenskjær. *nat, ein, *-maal, eit, -mund, eit, aftenstund. -øykt og -ykt, ei.

*Kveld|sol, ei, *-stund, ei, -svæv *adj*, tidlig søvning. -svøva, ei, løve- tand. -vak *adj*, -verd, ein.

Kvel|ja, ei, hinde, skorpe. -jast (*a*) faa skorpe.

Kvell (*n* kvelt) hvinende, sking- rende. -a (kvell, kvall, kvolle) *vi* tale skingrende.

Kvelp, ein, hvalp. -a (*a*) *vi* hvalpe.

Kvelv, eit, noget hvælv; sitja paa -et.

Kvelv, ein, en hvælving; him- melkvelven; ein djup — (*i landskap*).

Kvelva (kvelv, kvalv, kvolven) *vi* ligge med bunden op.

Kvelva (*de*) *vt* hvælve, lægge med bunden op; — vatnet or eit kjerald; — i seg tømme i sig.

Kvelving, ein, hvælving, mur- hvælving.

Kvemleid *adj* kjedsommelig. -a, ei, besværlig person. -a (*er*, leidde) *vi* gjøre fortrød. -e, eit, en besværlig ting.

Kven *pron* hvo, hvem, hvilken; — kjem dette fraa? — sitt hus er det? veit du — si bok det er?

Kvende, eit, kvinder (*om «enkelte kvinder» brukes heller kvinna*, ei); her er ikkje mykje —.

Kvende|bunad, ein, -kjær *adj*, -kyn og hokyn, eit, og hoslag, eit, -lag, eit, kvindeskik. -leg, -maal, eit, -sida, ei, spindesiden. -skap, eit, kvinde- skikkelse. -verk, eit.

Kvendsk overdrevent kvinde- kjær.

Kvepp, ein, pludselig skræk. -a (kvepp, kvapp, kvoppe) *vi* glide pludse- lig; bli skræmt. *-en i (*fl* kvepne) ustadig; let at skrømme.

Kverk, ein, strupe (*mest om fisk*).
***-a** (a) *vt* kvæle; **-a sild**. **-na** (a) *vi*
kvæles.

***Kvern**, ei (*fl* **kvernar**) mølle.
-auga, eit, **-berg**, eit, ***-bruk**, eit, mølle-
bruk. ***-dam**, ein, **-fall**, eit, **-før** *adj*
(*om bækken*), **-grjot**, eit, berg til mølle-
sten. ***-hus**, eit, ***-kall**, ein, **-sko**, ein
(*paa mølletragt*), **-slok**, eit, møllerende.
-stein, ein, **-teina**, ei, mølletragt. **-tro**,
ei, = **-slok**. **-vatn**, eit.

Kverr (n **kvert**) rolig. **-a** (a) =
kvar, kvara.

Kversyll, ein (*hestesygdom*).

Kverv, eit, et omfar.

Kverv, ein, hvirvel, kreds.

Kverv *adj* som vil gaa til siden
(*om baat*); ustadig; rask.

Kverva (**kverv**, **kvarv**, **kvorven**) *vi*
hvirvle; forsvinde; glide bort; svinde
ind.

Kverva (de) *vt* svinge; omringe;
bringe i skjul; indknipe; forvende;
— **syni**; ***synkverving**, ei.

Kvervel, ein (*fl* **kvervlar**) hvirvel-
storm; haarhvirvel. **-hol**, eit, **-knut**,
ein, **-vind**, ein.

Kverven *adj* udroi; forgjængelig;
og **sa** **kversam**.

Kvervestaup, eit, en amfiteater-
formet fordykning mellem fjeld.

Kvessa (er, **kveste**) *vt* hvæsse,
skjærpe, tilspidse; *vi* bli smalere mot
enden; kornstauren kvesser ned.

Kvetja (**kv**, **kvatte**) *vt* slipe,
hvæsse.

Kvi *adv* hvi, hvorfor, = **kvifor**;
— **so**.

Kvi, ei, indhegning for kreaturene,
kve. **-a** (a) *vt* = **driva** i —.

Kvida (er, **kvilde**) *vi* grue, føle
ulyst, kvie; **-a** *for* ell. *mot*; **-a** *seg*
ved. **-a**, ei, ulyst, bekymring.

Kvide full, **-laust** *adv*, **-leg** ube-
hagelig. **-n** og **-sam**, modløs; ube-
hagelig. **-stund**, ei.

Kvidling, ei, ulyst. **-ing**, ein,
forsagt person. **-la** (a) *vi* klynke.

Kvifor *adv* hvorfor.

Kvifsa (a) *vt* forvirre.

Kvigja, ei, kvie, ung ko. **-ekalv**,
ein, kalv av hunkjen.

Kvigjende, eit, ungfæ (*kalver* og
kvier).

Kvik [1], eit og ein; kjøt for *sa*
vidt det har følelse (liv); **riva** inn i
-et = **kvikriva**.

Kvik [1] *adj* som har liv, levende,

bevægelig, livlig; **kvikt** og **ukvikt**
levende og livløst. **-a** (a) *vt* kvæge,
forfriske. **-a**, ei, kvikgræs (*et ugræs*).
-e, eit, gjær. **-før** livlig.

Kvikjende, eit, levende skab-
ning, dyr.

Kvikleg frisk, livlig. **-leik**, ein,
-leir, eit, ***-na** (a) *vi*, **-ning**, ei, **-riva**
(*riv*, *reiv*, *riven*) *vt* = **riva** inn i
kviket (*f. eks. en negl, saa det smer-*
ter). ***-sand**, ein, **-sylv**, eit.

Kvill *adj* uthvilt; eg er — **no**.

Kvillja (de) *vi* hvile; *vt* la hvile;
-a henderne. **-a**, ei, hvile; seng. **-d**,
ei, hvile, stansning, rolig stund. **-d**
(n **kvilt**) uthvilet. **-e**, eit, hvile, hvile-
stund, hvilestation.

Kviledag, ein, **-kjær**, **-mund**, eit,
stund bestemt til hvile. **-nøyte**, eit,
sengkamerat(skap). **-stad**, ein, **-stein**,
ein, **-trengd** 2.

Kvimja (a) *vi* vimse; ha mange
indfald. **-en** *adj*.

Kvims, ein, etslags træagle;
tummel. **-a** (a) *vi* tumle ustadig om-
kring. **-en** og **-ut**, urolig, ustadig.

Kvin, ein, et hvin. **-a** (**kv**, **kv**, **kv**,
kvine) *vi* hvine; tale hvinende; klynke.
-all hvinende.

Kvink, ein, klynk. **-a** (a) klynke.

Kvinna, ei, kvinde. *Ordet blir*
sjelden brukt som førsteled i sms; man
bruger helst kvende.

Kvinnfolk, eit, kvindfolk; kvinde-
menneske.

Kvinnkyn, eit, se **kvendekyn**.

***Kvint**, ein, *e*-strengen *paa* fiolin.

Kvisja (a) *vi* blusse op. **-a**, ei,
en blemme.

Kvisja (a) *vi* gi svak, raslende
lyd.

Kviskra (a) *vi* hviske.

Kvisl, ei, kløft; trækløft, elve-
kløft. —

Kvisla (a) *vi* gi hvislende, ris-
lende lyd.

***Kvist**, ein (*fl* **kvister**), kvist.
***-a** (a) *vt* avkviste. **-hol**, eit, **-laus**,
-ut *adj*.

Kvistra (a) *vi* klynke; kvitre.

Kvit (n **kvitt**) hvit. **-a** (a) *vi* og
vt være hvit; farve hvitt. **-bjørn**, ein,
-brynt hvit i øienbrynene. **-bæra** (te)
vi gaa i hvite baarer. **-dæmd** 2 hvit-
agtig. **-e**, ein, **augkвите**, eggjevite.

Kvitel, ein (*fl* **kvitlar**), senge-
teppe.

Kvitflekkt, **-flint**, ei, kisel.

-graa, -hørd og -hært, -høring, ein, -hug, ein (*fisk*), -katt, ein, røiskat. -klødd, -koll, ein, kløver. -laaring, ein, skarv (*fugl*). -leg hvitlig. -leik, ein, -leitt hvitagtig. -llm, eit, kalk. -maase, ein, -mø, ein, hvittistel. -mose, ein, rensdyrmos. -na (a) bli hvit.

Kvitr (og *kvitter), eit, *-a (a) vi kvitre.

Kvitrev, ein, -rosut, -sida *adj* hvitsidet. -skurv, ein, utslæt i hodet. -skya *adj*.

Kvitsunn, ei, pinsefesten. -aftan og -eftan, ein, -dag, ein, -helg, ei, -vika, ei.

Kvitsymra, ei, hvitveis, anemone.

Kvitt, ein, en hvid, liten mynt; skjerv.

Kvitt *adj* fri for krav; befriet for; hjelpeløs. *-a (a) *vt* oppgjøre, klarere et regnskap; kvittere; -a seg fraa. -ing, ei, kvittering. -nad, ein, utbetaling.

*Kvitter = kvitr.

Kvitveis, ei, og -vise, ein, = -symra.

Kviva (kviv, kvelv, kvive) *vi* suse, hvine for ørene.

Kvost, ein, en kost, børste; kvast, visk. -a (a) *vt* feie med kost.

Kvosteskaft, eit.

*Kvæde, eit, kvad; *Draumkvædet; jakvæde.

Kvæm *adj* let at komme til; nem, rask. -e, eit (samkvæme), -leik, ein.

*Kvæn (*fl* kvæner), ein, finlænder. *-sk finlandsk.

Kværa (te) *vi* gi en svak hæs lyd.

Kværa (a) *vi* gjøre sig bekymring; -a for utkoma. -sam som gjør sig bekymring for hvad der kan komme.

Kvæsa (te) *vi* hvæse, hvisle.

[Kvæv, ein, en liten dal mellom fjeld.

Kvæv, eit, tungt aandedræt; snue.

Kvæva (de) *vt* tilstoppe; kvæle; dæmpe.

Kvæva, ei, og kvæve, eit, = kvæv, eit.

Kvæveleg trykkende, kvalm. -sjuk *adj*, -sykja, ei, = astma.

Kyksa (a) *vt* forvikle, røre sammen. -a, ei, knute; røre.

Kyla, ei, og -e, eit, hævelse; blod.

Kylja [ý] (kyl, kylde) *vi* kjøle, kjendes kjølig; blåse svakt; det kyl i tennerne.

Kylja (a) *vt* brænde, tilvirke kul. -jar, ein, kulbrænder.

Kylla (er, kyllte) *vi* hugge toppen (kollen) av trær.

Kyllast (a) stime sammen; — ihop.

Kylna, ei, tørrehus.

Kylp, ein, hank. -a (a) *vi* fiske med stang.

Kyltra (a) *vi* hoste.

Kymra (a) *vi* oste sig (*om melk*).

Kyn [ý], eit, kjøen; slegt; mann-, kvinn-.

Kynd, ei, art, slags; jord-, kol-, salt-.

Kynde, eit, natur, naturlig egen-skap; art.

Kyndel, ein (*fl* kyndlar), fakkell, blus. -s|mess, ei, 2den februar.

-kyndt *adj* artet, beskaften; god-.

Kyndug trodsig, fræk. -skap, ein.

Kyng, ein, liten hop, klump, klynge. -ja (kyngjer, kyngde) *vi* strække halsen; prøve at svelge; gi en bølgende lyd.

Kynna (er, kynte) *vt* kundgjøre (*oftest for*).

Kynne, eit, kundskap, egen-skap, eiendommelighet; sindelag, gemyt; heim-.

Kynning, ein, = kunning, ein, slegtning, bekjent.

Kyrkja [ý] (kyrkjer, kyrkte) *vt* knipe over strupen (kverken); tilsnøre, klemme; *vi* svelge med mæie.

Kyrkja, ei, kirke, tempel.

Kyrkje aalmuge, ein, -bakke, ein, -baat, ein, -bok, ei, -bær *adj*, brukbar ved kirkegang. -bøn, ei, -dag, ein, -folk *fl*, -før *adj*, -gang, ein, -gard, ein, -gods, eit, -helg, ei, -kjær *adj*, -klæde *fl* helligdagsklær. -leg kirke-lig. -mund, eit, kirketid.

Kyrkjen *adj* trang, klemmende; vanskelig at svelge; *ogaa* = koken og stropen.

Kyrkje|sak, ei, -sed, ein, -skrøv, eit, vaabenhus ved kirken. -sokn, ei, -song, ein, -stova, ei, samlingsstue ved kirken. -vang, ein, = bakke. -veg, ein, -verja, ei, -vigsla, ei.

Kyrkna (a) *vi* bli tilstoppet i halsen, = stropna.

Kyrlag, eit, 6 stykker smaafæ.

Kyrmast (est, dest) lide av tryk for brystet.

Kyrna (te) *vi* modnes til korn. -t moden.

[*Kyrre adj* stille, se kjørr.

Kyrtel, ein (*fl* kyrtlar), kjortel.

[*Kyrva* omsvøpe, se kjerva.

Kyss, ein, *-a (er, kysste) kysse.

***Kyst**, ein (*tyisk: Küste*), = strand, ei, havstrand, havsida, strandsida, havkant. Ordet har særleg faat høvd som førsteled i visse sammensetninger f. eks. *baat, *fart, *fyr, eit, *ruta, osv., men oftest kan man ogsaa i slike tilfælde bruke de hjemlige ord, f. eks. sjøby, strandfiske.

***Kyt**, eit, store ord. *-a (er, kytte) vi gi onde ord; prale. -ar, ein, pralhans. -en 1 stortalende. -ing, ei, skjending. -ord *fl* skjend, onde ord.

Kyva (de) *vt* nedtrykke, bøie ned; -a seg ihop. -aksla *adj* skutrygget. -en indbøiet.

Køy, ein og ei, -a (a), -a seg, til -s. -klæde *fl*.

Køyl, ein, en pyt. -a, ei, en rende, kanal.

Køyna, ei, en finne, blære = kveisa. -ut *adj*.

Køyr, ein, drivning, paaskyndelse; *sml.* -e, eit.

Køyra (de) *vt* drive, støte; — kniven inn like til skaffet; drive, jage; **køyr** deim paa døri o: ut; kjøre. -ande; isen er -ande no. -ar, ein, -e, eit, fart uten stans; i eitt **køyre** i ett **kjør**.

Køyrebunad, ein, -føre, eit, -greida, ei, kjørerredskaper. -svein, ein, -veg, ein, **køyrsla**, ei, kjørsel.

Køysa, ei, hun-kat (= kjetta); etslags kvinnehue.

Køyta, ei, liten myr, vandpyt, dam; en skoghytte; et omflakkende kvindemenneske.

L.

L, ein (*fl* l'ar), l-ljod, ein.

Laa, ei, myrvand; jernholdig vand.

Laag, ei (*fl* læger), liggende træstamme (*helst i jorden*).

Laag *adj* lav; lavt stillet; svak (*om lyd*); — pris; — stand. -boren *adj* (*mots.* høgbornen), -fjella *adj*, -føtt 3, *-halt = stighalt og stutt-halt. -hjarta modløs. -land, eit, -leik, ein, -lende, eit, -lendt *adj*, -mølt 3, -na (a) *vi* bli lavere. -rausta *adj*, -rista *adj* lav over vristen. -sjøa *adj*, -skurd, ein, basrelief. -stova, ei, enetages bygning. -vaksen *adj*.

***Laak** *adj* ond, slem; daarlig; — styring; ein — lagnad; eit -t ord daarlig rygte; han er — i foten. -ing, ein, daarlig person. -leg skrøpelig. -na (a) *vi* forværrer. -skap, ein, slethet. -voren noget daarlig.

[*Laam* *adj* se lam en.

Laam, ei, spor; ski-, timber-.

Laan, ei, stabel; vaaningshus; husrække.

***Laan**, eit, laan, laant gods; til -s. *-a (te) *vt* faa tillaans; gi tillaans. -ar, ein, laantager. *-ing, ei, kjelken min gaar i — (ell. i -ingom) jamnan.

***Laar**, eit, laar. -beln, eit, *-ing, ei (*paa fartøi*).

***Laas**, eit, en laas; ***der**-, ***pung**-; et stæng; ***silde**-.

Laaskista, ei, -kjerald, eit, skrin med laas. -makar, ein, -skjold, ein, nøkleskilt. -smed, ein.

Laast (læst, lest, laast) late som; han lest ikkje høyra det.

***Laat**, eit og ein, og -a, ei, = læta, ei; «laden», i l-, eit, av-, and-.

Laata (læt, let, laate) *vi* gi nogen lyd; det læt i strengen; det let ikkje i barnet; ytre sig; han læt so at han ikkje vil; laata vel ytre sin tilfredshet; laata ille.

Laatar, ein, en klynkende person. -en *adj* klynkende.

-laaten -agtig; blid-, stor-.

Laatt, ein, latter; koma paa -en komme i vedholdende latter.

Laatteleg løierlig. -løgje og laatraløgje, eit, noget som er til latter. -rid, ei, latteranfald.

Laattfull, -mild *adj*.

Laavatn rødlig (jernholdig) vand.

***Laave**, ein, treskegulv; lade. -bru, ei, *-tak, eit.

Labb, ein, lab, fot; haarsok. *-a (a) traske tungt.

***Labyrint**, ein.

Lad, eit, ladning; stabel. *-a (er, ladde) *vt* lade (*gevær, fartøi*), opstable.

-berg, eit, et flatt berg tjenlig til brygge.

***Ladd**, ein, haarsok; simpel vin.

***Ladning**, ei, last i fartøi. -stad, ein, ladested. -tein, ein, lastok. -ved, ein, favneved.

***Laft**, ei (= nov, ei), laft, hjørnet paa tømret hus. *-a (a) vt hugge laft. -stein, ein, hovedhjørnestein.

***Lag**, eit, hvilepunkt; lægning; millom-; stabel; ved-; noget som ligger utbredt ell. spredt; snø-, *bygde-, bakke-, lands-, *ting-; selskap; i — og lyd ute og hjemme; slaa, leggja, halda, brjota —; vera i — med; koma i — i orden; koma av -e = koma i ulag; vera i god- i god stemning; Blakken hev det -et at han bit; den guten hev godt — grep; hand-, fot-; i minste -et næsten for liten; omtrent; det er paa — ei vika sidan; 10 paa —; til lags til viljes; ingenting er honnør til lags intet. er han tilfreds med.

***Laga** (a) vt lage; — mat; — seg til; — det so; det -r seg = det -st foier sig.

Laga adj beskaffen; skikket; det er so — skjæbnebestemt.

Laga (a) vi snakke høitidelig, vidt og bredt om litet. *Ordet har lang rotvokal og ingen lydtiljevning; hertil hører: lag|fut, ein, = -mels, ein, = -stav, ein, person som «lagar», og -klok adj.*

Lagde, ein, lok, haardot.

Lagje, ein, bestemmelse, formaal; forelagt arbeide. -en adj (mest i intetkjøn) beskikket, bestemt; han var ikkje liv —.

***Lager**, eit; paa —.

Lagesild = lakesild.

Lagfør som kan arbeide i lag med de andre.

[Lagga se labba.

Lagga (a) vt gjøre trækår som har «logg» (s. d. o.). -ar, ein, bødker.

Lagkjær glad i selskap.

Lagleg passende, bekvem; sml. lugom.

Lagmann, ein, lagmand, dommer; lagmannsrett, ein.

Lagnad, ein, skjæbne, tilskikkelse; lukkeleg —; tung —. -ning, ei, ordning.

Lagom adv passende, lempelig; sml. lugom.

***Lagra** (a) vt.

Lagrett, ein, *-retta, ei, -rettesmann, ein, *-ting, eit, *-verja, ei.

[Laka-lyr, ein, en dovenper; slov person.

Lakan, eit, et laken. -borda, ei, -lereft, eit.

***Lake**, ein, klut, fille; kvabbe (fisk); stympet; lake; *salt-, *sukker-.

Lakesild, ei.

Lakk, eit, lak. *-a (a) vt forsegle med lak.

***Lakka** (a) vi trippe; gaa let; det -r til kvelds.

[Lakris se treakel.

***Laks**, ein, *lakse|elv, ei, *-fiske, eit, *-not, ei.

***Lam** adj (fl lame) = lamem.

Lamb, eit, lam. -a (a) = lembe, føde lam. -skinn, eit, -ull, ei, -unge, ein.

Lam|en adj (fl lame av lam) lam. følesløs; sml. unøyten.

***Lampe**, ein, og lampa, ei, lampe. -fot, ein, -ljøs, eit, -veik, ein.

Lamra (a) vt slite ved bruk; vi skramle.

Lana (a) vt opstable; lægge i lag.

Land, eit, urin.

***Land**, eit, land (mots. by og hav); jordbund; aaker-, sjaa —, taka —, i —, av -et, under —, ei mil undan —; til lands; utan- og innanlands. -a (a) vi = lenda, lande, komme til land.

[Landbruk, eit, heter helst jordbruk; ingen siger «aa bruka land», men bruka jord, se jordbruk.

Land|aust, ein, sydøstlig vind. -bakke, ein (i sjøen), -bu og -bue, ein, landboer. -bær adj som bærer fra land (om vind). -drott, ein, jorddrot. -eign, ei, jordeiendom. *far-

sott, ei, *fast, -festa = festra vt, -feste, eit, *gang, ein, langgangsbro.

*jord, ei, -kjenning, ei, *kort, eit, -kunna, ei, geografi. -kunnug og kun-

nig, -laupar, ein, -laus, -leg, -lega, ei, ophold i land. -livd, ei, ly av land.

*lysa vt landsforvise. *merke, eit, -millom, -moe, ein, solrøk. -mølar, ein, -nord, ein, og -nørding, ein, nord-

østlig vind. -plaaga, ei, -røn adj, -røna, ei, fralandsvind.

Lands|baten landsinteresserne. *bygd, ei, *-folk fl, *-gard, ein.

*landsk adj, is-, utan-, osv.

***Landskap**, eit, landsform; landskap. -skil, eit, landsgrænse. *skyld, ei.

Lands lag, eit, lands beskaftenhet. -lut, ein, landsdel; landslod. -lyd, ein, nation. -mann, ein; kva -mann er han? min -mann. *-maal, eit, -rett, ein. -sed, ein, -skipnad, ein, -styr og -styre, eit. -styring, ei.

Landstad, ein, *mots.* sjøby. -straum, ein.

Landsveg, ein, landevei. -vis, ei, landsskik.

Landsyn, ei, koma i — øine land. -synning, ein, sydøstlig vind. -sæte, eit, -tal, eit, jordebok, matrikel. -timd, ei, skimt av land. -tog, eit, landtaug. -tøke, eit, landing. -veg, ein, landvei; fara -vegen (*mots.* sjø-). -veges *adv* over land. -verja, ei, gaardsvaaben. -vern, eit, -vidd, ei, *-vind, ein, -visa = *-lysa. -øyda, ei, ødeleggelse for landet.

Lang, ein, svalgang; langsiden; etter -en og paa langs; yver ein — i mak, overlang; paa slump.

***Lang** (lengre, lengst) lang; eg datt so — eg var; langmodig; han er ikkje — aa tøygja og er ikke — under augo; paa — leid i lang avstand; ikkje -t av leidd ikke langt borte.

Langa (a) *vi* ha lyst paa; — paa gaa med store skridt; *vt* lange; — vatn.

Langalda, ei, lange belger. -aas, ein, -belta, ei, *mots.* morgonbeita. -benk, ein, *-bord, eit, *-drag (i -drag), -dregen langtrukken. -drepa *vt*, -drøg utholdende; senførdig.

***Langeleik**, ein, *-lur, ein.

Langferd, ei, -ferdande folk, -framand. -godfar, ein, oldefar. -godmor, ei, -grunn *adj*, *mots.* tverdjup. -helda, ei, fotbaand mellem for og bakken paa dyr. -hærd og -hært *adj* langhaaret. -krakk, ein, -lagd 2, -leg langagtig, kjedelig. -leides *adv* langveis. -leitt *adj* som har langt ansigt. -liiva *adj*; eit — folkeslag. -minnug og -minnig, -modug, *-orv, eit, -rødug *adj*.

***Langs** *adv* langs; — etter; — med.

Langsam, -samleg langvarig; i -samleg tid. -semd, ei, kjedsomhet. *-sida, ei, *-sint og -sinna *adj*. -skips *adv*, -slut svakt heldende. -spann, eit, *mots.* stuttspann (*med fingrene*). -spel, eit, = langeleik. -spjot, eit, lanse. -stødug og -stødig længe staaende, fleraarig (*om planter*). -støl, ein (*mots.* heimstøl). -sval, ei, veranda. *-synt *adj*.

***Langt** *adv* (lenger, lengst), -tekkjeleg *adj*. -tenkt *adj* forutseende (*mots.* stutt-tenkt, ubetænksom).

Langt ifraa!

Langtregen *adj* som sørger længe. -tøygd 2 langstrakt. -tøygjen *adj* senførdig. *-varig *adj*, -ve, ein (*etslags alke*), *-ved, ein (etter -veden langsefter veden), -veg, ein (i -vegen paa langfærd), -veges *adv*, -vist, ei, og -vistande, eit, langt ophold paa et sted. -øyrd 2.

***Lanterna**, ei, skibsløgt.

Lapa (te) *vi* henge slapt ned. -en 1.

***Lappa** (a) *vt* bote.

Lappe, ein, skosaale, lap. -laus, *adj*, -lær, eit, -sliten 1.

***Lapskaus**, ein.

Lapøyrd 2 slukøret.

Larka (a) *vi* daske. -ast (a) *filtes* sammen. -e, ein, haarklump. -ut.

***Larsok**, ei, 10de august.

***Larv**, ein, en stymper; klut, pjalt. -a (a) *vi* kludre; gaa og slænge. -e, ein, = larv. -ut *adj*.

Lasen 1 svak, forslitt, brøstførdig.

***Lask**, ein, fin sem paa lær. *-a (a) *vt* sy «lask». -e, ein, paasydd strimmel.

Lasna (a) *vi* bli «lasen».

***Lass**, eit, et lass. -(e)før *adj*, *-hest, ein.

***Last**, eit, daddel; gjeva —; faa — og skam.

***Last**, ei og ein, last, skibsladning; trælast.

***Last**, ein, et (en) lyte, feil; syndevane.

***Lasta** (a) *vt* laste fartøi; dadle. -ande daddelværdig.

***Lasteba**at, ein, -flote, ein, tømmerflaate.

Lastelaus og lasteslaus = ulastande, ulastelig. -leg nedsættende (*om tale*). -rom, eit.

Lastfus dadlesyk. -ord *fl* dadlende ord. *-verk, eit.

***Lat** doven; svakt heldende. *-a seg (a).

***Lata** (lèt, lét, laten), la, late; lat meg høyra; eg kann baade gjera og —; — smeden ferda laaset; lat meg no skunda meg; — upp dør; — att glaset; — (ell. sleppa) ut hesten; den eine lét maten til og den andre drykken; — livet omkomme; — av øphøre.

-laten 1, inn-, upp-, osv.
*Latin, ein, latin; paa græsk og —.

*Lating, ein (og leting, ein), -na (a) *vi* bli lat. ***-skap**, ein.

*Laug, eit, vask, badning; taka seg eit —.

Laug, ei, vand til vaskning; sau-, sil-. ***-a** (a) *vt* bade, vaske.

Lauk, ein, løk; han er -en i laget førstemand.

Laup, ein, en løp, træske.

Laup, eit, et løp; i eitt —; kvaade-; um-.

Laupa (løyp, laupte) ell. (løyp laup, laupen) *vi* løpe, springe; glide; slippe barken (om træ); løpe sammen, oste sig (om melk). -ar, ein.

Lauparfant, ein, -gut, ein, *-sko, ein.

-laupen ell. **-lopen** 1 *adj*, av-, hurt-.

*Laurbær, ei og eit, ***-blad**, eit, ***-krans**, ein, **-krynt** *adj*.

Laurdag lørdag (for laugardag); vaskedag).

Laus løs, ikke vedhengende; riva bandet -t; ustø; han er — av seg. **-lyndt** *adj*.

-laus manglende; ende-, mat-, osv.

Lausbarn, eit, negte barn. -eld, ein, ildløs. **-gangar**, ein, **-laaten** 1 ustadig. **-leg** *adj* noget løs; *adv* løselig. **-leik**, ein, **-livnad**, ein, utugtighet, løsløvet. **-lynde**, eit, ustadig sind. **-lyndt** 1 ustadig; letsindig; letfærdig. **-mynt** aapenmundet. **-na** (a) *vi* = losna. **-ord** *fl* upaalidelige ord. **-reipa** = tomreipa *adj* fri for byrde ell. lass.

Laust *adv* løselig, frit; uten hinder.

Lausøyre, ein, løsøre.

Laut, ei, fordypping, liten dal.

Lauv, eit, løv. **-a** (a) *vt* sanke løv. **-ast** (a) grønnes, faa løv. **-buska**, ei, **-fall**, eit, **-ga** (a) = -ast. **-gang**, ein, allé. **-jarn**, eit, **-kjerne**, eit, **-ris**, eit, **-skog**, ein, **-spretting**, ei, løvspring. **-stakk**, ein, **-sylgja**, ei, sølje med løvverk. **-tunn** *adj* tynd som et løvblad. **-vind**, ein, svak luftning.

*Lav, eit, hengende mos paa naaletrær. ***-a** (de) dingle, hænge rikelig ned; det -er av blomar paa straa; snøen -er ned falder stille og rikelig. **-dogg**, ei, hengende dugperler. **-regn**, eit, stille regn. **-snø**, ein, sne paa

grenene. **-vaksen** 1 *adj* lavbegrodd. **-øyrd** 2 slukøret.

Le, eit, og **-bord**, eit, læ-side; luv og —.

[Lebba, ei, slusket og kvabset fruentimmer.

*Led, eit, gjærdeled.

Led, ei, side; til -s tilside.

*Led, ein (*fl* leder), ledemot; led paa straa; generation; ætt-; avsnit; § 3 5te leden. **-a** (a) *vi* og *vt* bøie ell. røre paa lemmene; **-a handl**; **-a paa seg røre** (lee) paa sig.

Leda|laus løs i sammenfœiningene og ustø i bevegelses. **-rom**, eit, rum til at røre sig litt.

*Leddyr, eit.

*Ledig *adj* ikke optat, ubenyttet, fri; posten er —; denne stolen stend —; huset er — leieledig; idag er han — fri fra arbeide; *sml.* ledug.

Led|laus stiv; som er uten led.

-leg bekvem; makelig; eit **-legt** arbeid; han fekk det **-leg**. **-løysa**, eit, stivhet. **-mjuk** smidig. **-mor**, ei, side-stolperne i skyveled. **-mus**, ei, krampagtige smaabevegelser (*f. eks.* ved øinene). **-rom**, eit = ledarom. **-styrd** *adj* stiv i lemmene.

Ledug smidig, bøielig, leug; ikke optat, ubenyttet; fri = ledig. **-ut** *adj* leddet, knutet. **-vatn**, eit, ledvand (*sygdom*). **-verk**, ein, smertes i leddene; gift. **-ved**, ein (*en busk*).

*Lefsa, ei, lefse. ***lefseklining**, ein.

Lefta (er, lefte) *vt* = lafta.

-leg *adjektivendelse*; **syn-**, **folke-**, **rime-**.

Leg, ei, ligging; ei lang —; liggested; ankerplads.

*Legat, eit, ***-brev**, eit, **-pengar** *fl*, ***-styre**, eit.

Legd, ei, liggestilling; kornet ligg i — er slaat ned av veiret; lægd, fattigunderstøttelse; **ganga paa** —.

Legde, eit, et kuld.

Legde|folk *fl*. **-kall**, ein. **-kjer-ring**, ei, **-mann**, ein.

Lege|kjær *adj* træt. **-maal**, eit, leiermaal.

-legen *adj* som har ligget; **marke-**, **sjø-**.

[Leger, eit, se læger, eit.

Lege|rom, eit, **-stad**, ein (ell. legstad), hvilested, herberge; gravsted.

*Legg, ein (*fl* leggjer), en legg; **hjørke-**, **hose-**. **-bein**, eit, **-diger**, **-høg** *adj*.

Leggja (legg, lagde¹ ell. la, lagd) *vt* lægge; — veg anlegge vei; — vegen = taka vegen; — skatt, — hug til; — godt (ell. vondt) for ein; — seg fyre; — seg i; — viljen ved; — seg imillom; — av, aat, fyre, inn, imot, ned, paa, saman, lhop, upp, ut, osv.

-leggjar, ein, en -lægger.

Leggjast (legst, lagdest, lagst); det legst alltid noko til; det legst alltid visa til for den som kveda vil; han legst ned maa tilsengs.

Leggjing, ei, -ning, ei, og legster, ein, ligging; liggemaate.

Leid, ei, led (lei), vei, farvand; ytre og indre —; baat-; langt av —; paa alle -er.

Leid *adj* lei, ubehagelig; ein — veg; det var -t at du ikkje kom; — til aa ljuga; eg er — det ell. — av det; — og keid; eg hev sét meg — paa det lenge. -a, ei, kjedsomhet; kjedelig person.

Leida (er, leidde) *vi* helde, skraane.

Leida (er, leidde) *vt* føre ved haanden, leie; — barnet, hesten, osv.; gå en viss retning, lede; — vatnet.

Leidast (est, leiddest) kjedes; gaa arm i arm.

Leide, eit, fortræd; kjedelig person. -nde, eit, ubehagelig ting ell. person.

-leides *adverbialendelse i sms. med enstavelsesord* (av leid, ei); fram-, osv.

Leidjing, ei, ledelse. -ing, ein, krigsfærd. -ing, ein, en ubehagelig, slem person.

Leidkyndt *adj* vranten av natur. -sam *adj*, -semd, ei, ubehagelighet. -skap, ein, kjedsomhet. -sla, ei, ledelse. -sleg ubeleilig. -t *adv* slem. -voren *adj*.

Leiga (de) *vt* faa tilleie; gi tilleie. -a, ei, leie; leiebetaling, hus-. -ar, ein.

Leigebol [ó], eit, = -maal. -folk fl, -mann, ein, -maal, eit, jordpart.

Leiglending, ein, leilending.

-leik, ein, *substantivendelse*; kjær-, stor-.

Leik, ein, lek. -a (a) *vi* leke; spille; more sig; det -ar i hugen. -a, ei, et leketoi.

Leikar, ein, en leker; spillemand. -horn, eit, -voll, ein, lekeplads.

Leikjende, eit, en hvirvel, om-dreielig nagle.

¹ Saaledes alltid i sammensætninger.

Leik|leg lystig. -sam tilbøielig til lek. -stemna, ei, -voll = -arvoll.

Lein, ei, skraanende eng; heldning. -a (te) *vi* skraane.

Leir, eit, ler. -a (a) *vt* lerslaa. -a, ei, lergrund. -botn, ein, -fall, eit, -fivel, ein, hestehov (*plante*). -graa *adj*, -grunn, ein, -kjer, eit, et lerkar. -slaa = leira. -ut *adj*.

-leis *adverbialendelse i sms. med flerstavelsesord* (sml. -leides); annar-.

Leisp og -a (a) = lesp og -a.

Leist, ein (fl leister), en sok, strømpe; hose-, sokke-; skomakerlæst; parleister. -a (a) *vi* gaa slæpende.

Leit, ei, leting, eftersøknig. -a (a) *vi* og *vt* lete, søke; -a etter noko; -a bær plukke bær; -a ut det likaste; anstrenge; det -ar paa; det -ar ikkje honom aa arbeida.

***Leite**, eit, synsvidde; utsigtsbakke; omtrentlig tid; det hende (ved) dette leitet ifjor.

-leitt *adjektivendelse* (om ansigtsform), rund-.

***Leiv**, ein, en lev; flatbrød-. -a (de) *vt* levne; -a etter seg efterlate sig. -a, ei, levning. -n, ei, efterlatte midler. -ning, ein, levning, rest.

Lek [é] *adj* = -all og -en, uttæt.

Lek, ein, utæthet, lækage.

Leka, ei, vand-rende.

Leka (lek, lak, leke) *vi* dryppe ut av et uttæt kar; ølet lak paa golvet; lække; denne bytta lek.

Leka [é] (a) *vi* røre sig ustøt paa grund av løshet i sammenføiningen; kniven -r i skaffet. -laus *adj* lede-løs.

Lekall (n -alt) uttæt, som lækker.

Leka|rom, eit, spillerum i sammenføiningen. -tange, ein, person som gaar ut og ind i dørene og i utrængsmaal er allesteds.

Lekatt, ein, = røysekatt, hermelin.

Lek|e [é], ein, en læk, utæthet. -en 1 uttæt; spildt; vinen er ned-leken.

Lekk, ein, ring ell. løkke i en kjede. -ja, ei, lænke, kjede.

Lekkja (lekkjer, lekte) *vt* flytte noget op ell. ned; — ned gryta.

Lekkje|blom, ein, løvetand. -horv, ei, ledharv. -knapp, ein, lænkeknapp.

***Leksa**, ei, en lekse.

Lekta, ei, en lægte. -a (a) *vi* hange løst ned.

Lel *adv* allikevel (*altid sidst i sætningen*).

***Lem**, ein (*b* lemen, *fl* lemer), et lem.

***Lëm**, ein (*b* lemnen, *fl* lem-mar), en lem, luke; kjellar-; galleri, kyrkje-.

Lema (a) *vt* sanderlemme; -- sund.

Lemba (de) *vi* føde lam.

Lemende, eit, en lemøn.

Lemja (lem, lamde) *vt* lamslaa; *vi* dundre.

***Lempa** (a) *vt* og *vi* lempe, føie; -- paa det; -- seg.

***Lempe**, eit, spakferdighet; med --; med raad og --. -leg *adj*.

***Lem|ster** *adj* (*fl* lemstre), krank i lemmene. -stra (a) *vt* utmatte.

***Len** [é], eit, len, ombudsdistrikt. -a (te) *vt* forlene.

***Lend**, ei, hofte.

Lenda (er, lende) *vi* komme til land; *vt* sette i land; -- baaten.

Lende, eit, landskap; jordbund; eit stygt --; laag-, ny-, u-.

Lending, ei, landingsplads.

-**lending**, ein; nord-, is-, aust-, osv.

Lendmann, ein, lendermand.

[*lendsk adj* se -landsk.

-**lendt** *adj*; turr-, høg-, frost-, osv.

Lengd, ei, længde; i -i i tidens løp; baats-, hus-.

Lengdegrad, ein; *sml.* breiddegrad.

Lenge (lenger, lengst) *adv*; paa -- = paa lang tid.

-**lenges** *adv*; att-, bak-, fram-.

Lengja (lengjer, lengde) *vt* forlænge. -jast (-jest, -dest) forlænges; længes; *sml.* ilengjast. -jing, ei, forlængelse.

Lengs *adv*; paa --.

Lengsel, ein (*fl* lengslar), længsel.

Lengsla, ei, forlængelse.

Lengt, ein, længsel; heim-. -a (a) *vi* længes, stunde. -ing, ei, = lengt.

***Lens** *adj* blottet for. *a (a) *vt* tomme; -a baaten; -a seg for pengar = gjera seg lens for; ogsaa seile fordevind.

***Lensa**, ei; timber-.

***Lensadel**, ein, *-arving, ein, *-brev, eit.

Lensmann, ein, lensmand, sognefogd.

Lensmanns|gard, ein, -kar, ein, -umbod, eit.

Lentekrok, ein, spøkefugl, humorist.

Lent|ør *fl* skjemt; spilopper. -ug dygtig i morsomme, spøkefulde bemerkninger.

Lepa [é] (a) *vi* kludre, sluske.

Lepe [é], ein, en læbe (*mest om dyr ell. i spøk*, *sml.* lippa, ei; vand-en lækkermund.

***Lepja** (lep, lapte) *vt* labe, søbe (*som katten*).

Lepp, ein, en lap, strimmel; *sml.* lappe.

Lêr, eit, lær, barked hud.

Lereft, eit, lerret.

Lerefts|klut, ein, -vev, ein.

Lerk, ein, læddik.

***Lerka**, ei, en lerce (*fugl*).

Lerke|song, ein, -tre, eit.

[*Lerp/a* (a) «gjøre sit behov». -a, ei, en bløt klut.

Les (les, las, lesen) *vt* læse; -- for maten be bordbøn.

Lesar, ein, læser; pietist.

Lesar|barn, eit, konfirmant. -folk *fl* pietister. -skap, ein, pietisteri.

Lese|bok, ei, -før *adj*, -hug, ein, -krok, ein, bokorm. -leg, -stykke, eit, -verk, eit.

Les|ing, ei, læsen. -nad, ein, læsestof; læsning. -ning, ei.

Lesp *adj* lespende. *a (a) *vi* lespe.

Lessu (er, leste) *vt* læsse.

Lesse|reip, eit, -tog, eit, og -tong, ei.

Lest, ein (*fl* lester), varemaal: 12 tønder.

Lest, ein, tæt vekst; rug- spirende vinterrug. -a (a); rugen -ar seg.

Lester, ein, læsestof, lektüre; *sml.* lesnad.

Let|a [é], ei, dovenskap. -ing, ein, lat person. -ja (a) seg dovne sig.

***Letna** (a) *vi* bli lettere. -nad, ein, lettelse, lindring. -ning, ei.

Lett *adj* som har liten vegt; ringe; -- kost; -- arbeid; -- paa foten; -- um hjarta.

***Letta** (a) *vt* gjøre lettere; løfte; -- upp; -- paa foten; det -r lysner (*om veir*).

Lett|blæst *adj* som sander let. -budd 6, -bær let at bære.

Lettekorn, eit, kjerneløst korn.

Lette, ein, lettelse, lindring.

Lettfengd 2 let at faa. -fløygd 2,

-før rask. -føtt *adj.* -gjengd 2, -gjord 2, -hendt *adj.* -høyrđ 2 (*mots.* tung-høyrđ), -ing, ei, opplettelse.

Lettingslede og **smalslede**, ein, enkelt reiseslede (*mots.* breidslede). -klødd 2, -leg *adj.* makelig. -leik, ein, -liva *adj.* livsglad. -lyndt let tilsinds; letsindig. -mølt *adj.* [-na se letna. -næm (*mots.* tungnæm), -nøgd 2, -rodd 6, -svæv og -svævd 2, -vak *adj.*, -vint *adj.* letbrukt; ein -vint gard; han er -vint let og rask; det er -vint gjort uten meie. -øl, eit, tyndtøl.

***Leven**, eit, = liverne, eit, støende livlighet.

***Levera** (a) og (te) *sml.* faa, fli, gjeva, retta. ***-ing**, ei, den vare som leveres sendes) paa én gang.

***Liberal** = frilyndt, tolsam. ***-isme**, ein.

Lid [l], eit, følge; brud-; hjelp; til lids til hjelp.

Lid, ei, en li. -a (a); soll -ar seg.

***Lid|a** (lid, leid, liden) *vi*; det lid til kvelds; kva lid det? hvad er klokken? det lid med slaatten; det lid aat med honom lakker til enden; *vt* gjennomgaa; -a vondt; -a naud; synes om; det kann eg -a.

Lidande *adj.* god-, u-.

Lid|eleg taalelig. -en l *adj.* leden; av-, for-.

***Lidenskap**, ein; se hugbrune, ovhug, ofse, gir. -leg *adj.*

Lid|sam hjelpsom. -sinne, eit, hjelpsomhet.

Liggja (ligg, laag, legen) *vi* ligge.

Liggjardag, ein, liggedag.

Liggje|ferdig, -stad, ein, = legestad. -tid, ei, -trengd 2, liggjng. ei.

***Lik**, eit, dødt menneske.

***Lik** *adj.* lik; sandsynlig; det var -t til det; eg saag ikkje -t til hesten; baade -t og ulikt; lauken er -aste graset i skogen; tilliks *adv.* likestillet.

Lika, ei, vederlag; du fekk — for umaken der; gjera — for seg gjøre ret for sig.

***Lika** (a) og (te) *vt* synes om; — solskin; aa — godt; aa — ille (= mislika); — ille paa leiken; — seg befinde sig vel i omgivelserne.

Likam, ein, et legeme. -leg, likamsstyrke, ein.

Likan, eit, tegn; merke; spor. **Lik|baar**, ei, -bløja; ei, -burd, ein, likfærd.

***Like**, ein, ein jevnlike, likemænd.

***Like** *adv.* i samme grad; paa samme maate; like store.

Like eins og likeins *adv.* likefram *adv.* ukunstlet. like fram *adv.*

Likefullt og like fullt *adv.* allikevel.

Likeglad *adj.* = likesæl; men eg er like glad kor det so gjeng.

Likemann, ein, -so og — so *adv.* ***-sæl** *adj.* likegyldig, uinteressert; blasert. -sæla, ei, blaserthet. -til *adj.*, — til *adv.*, -vel og — vel *adv.* allikevel.

Lik|ferd, ei, begravelse, likfærd. -fylgje, eit, ***-hus**, eit.

Liking, ei, smak og behag.

Likjast (likjest, liktest) *vi* ligne; slegte paa; — foreldri.

Likjende, eit, = likan, eit.

Likka (a) *vt* røre (lemmene); pusle.

Lik|so (= likeso) *adv.*, -som; paa -som paa skremt.

***Likt** *adv.*; byta — dele likt; bytte uten mellemlag.

***Lik|taa**, ei (fl ***-tær**), ***-tale**, ein, ***-torn**, ein, = -taa.

***Lilja**, ei, en lilje.

***Lim**, eit, lim; kalk; kvit. ***-a** (a) *vt*.

***Lime**, ein, risbunt; soplime = soplmg, ein.

***Lin**, eit, lin, hør; linklæde.

Lin, eit, formildelse, stansning; gjeva — paa.

Lin *adj.* myk, bløt, slap. -a (a) *vt* formilde, gjøre slappere, *f. eks.* et baand (*mots.* strama).

***Lin|a**, ei, line, ***taug**; snøre; linje; ækvator; koma under -a. -a (a) *vt* linjere; kante.

Linan, eit, linn, lintøi.

***Lind**, ei (fl *lindar*), lindetræ; *smsf.* lunde-.

***Linda** (a) *vt* omgjorde. -e, ein, bredt baand til barnesvøp.

***Lindorm**, ein.

***Lindr|a** (a) *vt* lindre. -ast (a), ***-ing**, ei.

***Linerla**, ei, vippestjert.

[**Lingsa** (a) *vt* gyngje, slænge, kaste, hive.

Lining, ein, linning; skjorte-.

***Linjal**, ein.

Linka (a) *vt* slappe, fortynde; — seg føie sig.

Linkestund, *ei*; mindre travel stund.

Linn (*n* **litt**), *lind*, bøielig, slap; lemfærdig. **-a**, *ei*, mildt veir. **-a** (*a*) *vi* formildes; *vt.* gjøre bløtere. **-e**, *ein*, tøvair.

***Linnea**, *ei* (*blomst*).

Linnferdig skaansom. **-leik**, *ein*, lindhet. **-salta** *adj.*, **-stelkt**, **-turka** *adj.*, **-vêr**, *eit*, **-voren** *adj.*

***Linoleum**, *ein*, ***-je**, *ein*, og **-ja**, *ei*.

***Linsa**, *ei*, konvekks glas.

Linspune, *ein*, linspinding. **-to**, *eit*, **-ty**, *eit*, **-vev**, *ein*.

Lippa, *ei*, læbe, *sml.* lepe.

***Lirekassa**, *ei*, = sveivespel og veivspel.

***Lirka** (*a*) *vi* lirke, forsøke smaat og lempelig.

Lirla (*a*) *vi* synge ell. lyde med raske fløitende toner.

***Lisa**, *ei*, lindring.

Liskra (*a*) *vi* smiske.

***List**, *ei*, snedig paafund; list, kant.

***Lista**, *ei*, liste, fortegnelse.

Lista Listerland i Vest-Agder.

***Listig** listig, snedig.

***Lit** [*i*], *ei*, tillid; **aa-**, *til-*; **setja** *til*.

Lit, *ein* (*fl* **liter**), farve, let.

-lit, *eit*, *syn* (*i ord som*) **and-**, **atter-**.

***Lit** [*i*], *ein*, øieblik; i siste liten.

Lita [*i*] (*er*, *litte*) *vi* være tilfreds, nøie sig med; *du før* — *deg med det*.

Lita (*a*) *vt* farve.

***Lita** [*i*] (*lit*, *leit*, *lite*); — *paa stole paa*; *se paa*.

***Litani**, *eit*, = songbøn, *ei*.

Litar, *ein*, farver. **-garn**, *eit*.

Lite *adv* (*minder*, *minst*) *litet*, ikke meget; *sml.* *litt*: *litt*, *noget*.

***Litegrand** og **liten grand** *litt*, *en smule*.

***Liten** (*liti*, *lite*, *b* *litle* ell. *vesle*, *fl* *smaa; *mindre, *minst*) *liten*; *smaf. vanligvis* *smaa*, *sml.* *litle* og *vesle*. *Se under* *mykjen*. **-voren** *adj.*

***Liter**, *ein* (*fl* ***liter**), ***-maal**, *eit*.

***Literat**, *ein*, = bokmann. ***-ur**, *ein*, = bokheim.

***Literær** *adj* = bokleg.

Litevetta *adj* *en smule*. **-vore** *adj* *n av* **-voren**, *vel litet*.

Litle og **vettlebarnet**, **-fingeren**, **-gjenta**, **-guten**, **-taai**.

Litleasia.

Litlo *adv* *en smule*.

***Litt** *adj* *n* og *adv* *litt*, *noget*, *ikke intet*; *sml.* *lite*.

Litug føielig.

***Liv**, *eit*; **lata** **-et**; *vera* *i* **-e**; *det stend* *til* **-s**; *tilværelse*; *dette* **-et**; *eit langt* —; *eit lystigt* —; *træle-*; *livskraft*; *det er mykje* — *i honom*; *faa* *eit nytt* —; *no vart det* — *i leiken*; *interesse*; *han hev slikt liv for song*, *for geiterne*, *for gardbruket*, *osv.*; *levende væsen*; *kvart eit liv*; *livstykke* *i klær*; *mave*; *faa noko* *i livet*.

Liva [*i*] (*de*) *vt* beskytte; *spare*; — *seg*.

Liva (*liver*, *livde*) *vi* *leve*, *ha liv*.

Livaure, *ein*, *avtægt*; *kaar*, *liv-øre*. **-aadr**, *ei*, *pulsaare*, *livaare*.

Livd, *ei*, beskyttelse; *ly*.

Livdeheim, *ein*, = *asyl*. **-e**, *eit*, *ly*.

Livdebrød, *eit*, **-dagar** *fl* *livstid*.

-maate, *ein*, *levemaate*; *næring*.

Livende, *eit*, *levende væsen*.

Liverne, *eit*, *levnet* (*mest lystig levnet*), *sml.* *leven*, *eit*.

Livestad, *ein*, **-tid**, *ei*, *levetid*, *livstid*.

Livfe, *eit*, *dyr* *som skal leve*, *sættes paa*. **-før** *adj.*, **-gjord**, *ei*, **-gris**, *ein*, **-høtt** *adj* *livsfarlig*. **-illska**, *ei*, *mavesmerter*.

Livja (*a*) *seg* *livnære* *sig*.

***Livkjer** *adj.* **-krøter**, *eit*, **-laus**, **-laaten** *i* *opgit*. **-leg**, **-leid** *adj* *livstræt*. **-leida**, *ei*, *en galning*. **-lengja**, *ei*, *livsforlængelse*. **-løysa**, *ei*, **-merke**, *eit*, *livstegn*. **-mykjen** *i* *livsfrisk*, *livlig*. ***-na** (*a*) *vi* *faa liv*; *friskes op*. **-nad**, *ein*, *levnet*. **-naut**, *eit*, = *livfe*.

Livr, *ei* (*b* *livri*, *fl* *livrar*), *en lever*. **-a** *adj* *størknet*, *levret*. **-ast** (*a*) *levre* *sig*, *størkne*.

Livre hogg, *eit*, *milttesting*, *sting* *i* *siden* *etter sprang*. **-kurv**, *ein*, og **-pylsa**, *ei*.

Livredd, **-skræmd** *2*, **-spille**, *eit*, *livsspilde*.

Livshøve, *eit*, *livsforhold*. **-mein**, *eit*, ***-sak**, *ei*, *sak* *som gjælder liv* ell. *velfærd*. ***-syn**, *ei*, **-tak**, *eit*, ***-tid**, *ei*, **-trøytt** *blasert*.

***Livstykke** (*i klædning*), *eit*, **-sykja**, *ei*, *mavesyke*. ***-vakt**, *ei*.

Livvon og **livsyon** og **livs von**, *ei*.

***Ljaa**, *ein* (*fl* **ljaar**), **-bakke**, *ein*, **-egg**, *ei*, ***-orr**, *eit*, og ***-skaft**, *eit*, *osv.*

Ljo, ei, kløvteppe.

Ljo (dde) *vt* lægge teppe paa hesten.

Ljod, ein og eit (*fl* ljod), lyd; stilhet; gjeve ljod! hør her! -a (a) *vi* tone. -hol, eit (*paa fløite, osv.*), -lag, eit, art av lyd. -laus, -skifte, eit, -strik, eit, akcent.

Ljofot [ó, ò], ei, kløvteppe. -a (a) = ljo (dde).

***Ljom**, ein, en rungende lyd, gjenlyd. *-a (a) *vi*.

Ljon og *lyn, eit, -a *vi* (*merk ljona* (a) og *lyna (te)), -blink, ein, et lynblink. -eld, ein.

Ljor [ó], eit, aapning i skyene. -a (a) *vi* klarne op.

***Ljore**, ein (og ljorhol, eit), røkhul i taket. -stova, ei.

Ljos, eit, lys, klarhet; dags-, elds-, vær-; det kom i -et kom for dagen.

Ljos, *adj* lys, klar, oplyst.

Ljosbarn, eit, nyfødt barn. -berr let at se. -blaa *adj*, -brand, ein, -brun *adj*, -brynt lys i øienbrynene. -dæmd 2 lysladen. -glrug ærekjær. -gjæv aapenhjertig. -graa, -grøn, -gul *adj*, -hærd og -hært lyshaaret.

Ljoska (a) *vi* lysne, klare. -e, ein, en lysning.

Ljoskruna, ei, -laus, -leg lysfarvet. -leik, ein, -leitt blond. -makk, ein, St. Hans-orm. -mór, ei, jordmor. -na (a) *vi* lysne. -rak, eit, lysveke. -rid, ei, fødselsveer. -rædd *adj*, -saks, ei, og -soks, ei, -skar, eit. = -rak. -snott, ein, lysestump. -stake, ein, -støppar, ein.

Ljoster, ei (*b* ljostri, *fl* ljostrer) en lyster (*til fisking*). -ra (a) *vi*.

Ljot *adj* hæsliq; utækkelig.

Ljota (lyt, laut, lote) nødes til; eg lyt hjelpa her; han laut fylgja med; du lyt gjera (ell. lyt faa gjera) som du vil; det lyt vera maa bero; han laut til maatte til. «Ljota kan ofte ombyttes med «maa», men kun hvor det har begrepet av en nødvendighet.

Ljoting, ein, utækkelig person. -leg litet tækkelig. -leik, ein, -na (a) *vi* bli ljota. -voren *adj*.

Ljuga og lyga (lyg, laug, logen) lyve; han laug meg full; lova og —; det andlitet lyg ikkje; han laug eit hundrad kronor der; — seg fram hjelpe sig med logn; — ihop digte op.

Ljugar og lygar, ein, logner.

-ast (a); det lyst ikkje, det vil nok holde stik; det laugst du deg, er logn i din hals.

Ljuvleg *adj* behaglig, yndig, deilig.

Lo, eit, = mæk, ei; lo og land fast og flytende gjødsel. -a (a) *vt* gjødsle.

-lo, ei (*fugl*); heid-, aaker-, osv.

Lo, ei, lu paa klær.

[Lo, ei, grøde, se lód, ei.

Lo (dde) *vt* rumme.

Lod [ó], ei, utresket korn; fór: høi og halm.

Lod [ò], ei, trangt hul; spikar-, drag-.

Loda [ó] *vi* indhæste «lód».

Loda [ò] (a) og loda (dde) *vi* hænge ved, klæbe.

Lodd, eit, et lod; bly-, klokke-, slag-, vegt-; muren stend i lodd; $\frac{1}{16}$ mark. *-a (a) *vt* lodde sammen; oplodde.

***Lodda**, ei, lodde (*fisk*).

Loddar, ein, liten bismar. -bein *adj* lodret. -lina, ei.

Lodde, ein, en haarsok.

Lodde [ó], ein, loddenhet. -en 1 lodden; *snu -ne ledi* til *snu* haarsiden til, «vende det døve øre til»; ta det med ro. -na (a) *vi* bli lodden.

Lodturk, ein, tørreveir for «lodi».

***Loft**, eit, loftgulv; overværelse.

-luka, lei, -stova, ei, lofts-glas, eit, -tropp, ei.

Log [ó], ei, = lov, ei.

Log [ò], ein, en tilberedt væske; bar-, eine-, høy-. -a (a) lage «log»; drik til kreatur; væske med «log»; aa eineloga mjølkjerald.

-loga [ó], ei, en lægning; aa- fyre-.

Log'a [ó], ei, fakkell. -a (a) *vi* blusse. -e, ein, lue.

Logen [ó]; Gudbrandsdals-.

Logen 1 *adj* opdigtet, løiet.

Logg, ei, indsnittet for bunden i stavkopper; ogsaa enden av stavene nedenfor bunden; tung i loggi som staar fast og støt; økonomisk grundfestet ell. karakterfast; heter ogsaa fast ell. stød i loggi.

[Logga se lauvga.

Logikk, ein.

***Logisk** = tankerett *adj*.

Logleg = lovleg.

Logn, ei, stilhet; speilblank vandflate.

Logn *adj* still, tog, spakfærdig, stiftet.

Logn (a) *vt* og *ust* bli stillere, dempe.

*Loyal *adj* loydydig. *-het, ein.

*Lok [ó], eit, lok; gryte. -a, ei, en skaate, slaa. -a (a) *vt* lukke med «lok» ell. «loka».

Lok a [ó], ei, lab; næve. -a (a) *vi* bruke næven; -a til slaa til.

Loka [ó] (a) *vi* være senfærdig, nøle.

Loke [ó] en av de gamle guder.

Lokk, ein, og -a, ei, haarlok.

*Lokk, ein, sang, lok. *-a (a) *vi*; -a paa kyrne lokke kjørne til sig (hjem); *vt* -a kyrne lokke kjørne med sig; overtale; forlokke.

Lokkast (a) dele sig i lokker.

*Lokomobil, ein, *-tiv, eit.

*Lokkefugl, ein, *-mat, ein.

Lokkut *adj* delt i lokker, som har lókker.

*Lom [ó], ein, lom (*fugl*).

Lom, ein, lab, fot, haandflate; haandtak paa aare.

Lomvær, ein (*fl* -værer), og -ing, ein, person fra Lom. Lomseggl.

Løn [ó], ei, stille fordykning i en bæk.

Longa, ei, lange (*fisk*).

Longe og longo *adv* forlængst; det er — ferdigt, ell. det er — sidan ferdigt; det var — fyre mi tid, ell. — fyrr eg var fødd.

Lønnt *adj* fuld av «loner».

Lopa [ó], ei, et løp, sprang = laup, eit.

Løpen [ó] 1 *adj* stivnet av kulde; mørnet. -na (a) *vi* mørnes, løsne fra huden ell. benene (*om fisk og kjøt*).

Lopp, ein, frø, frosk.

*Loppa, ei, -a seg. lopp|ebit, eit, -ut *adj*.

*Lort [ó], ein, smuds. *-a (a); -a seg ut. -ut *adj*, -vell (*n* -velt) skiddenfærdig.

Løs, eit; koma paa — komme i vei, paa glid.

Løs, ein, lods. -a (a) *vt* lodse.

Løsa [ó] (a) *vi* og *vt* komme paa glid; sette paa glid.

*Losji og lossi, eit, herberge. *-hus, eit.

Losk|a, ei, en klyse; dorsk, doven person. -en 1 dorsk.

Losliten 1 luslitt.

Løsna (a) *vi* komme løs, paa glid; bli mindre fast; i sig selv.

Lossera (a) og (te) *vi* losjere.

Lossi, eit, = losji.

[Løst for løsa *participium* lodset.

Løst [ó], ein, lyst, begjærighet. -a (a; *vt*); -a seg gjøre sig tilgode.

Løsta (a) *vt* avbarke. -a, ei, avbarket stamme.

Løstemat, ein, = fysemat.

Løt [ó], eit, lune, stemning, humør. -a *adj* stemt; eg er ikkje so -a i den stemning. -e, ein, = lot. -en 1 oplagt, stemt. -ig tiltalende.

*Lotteri, eit, *-nummer, eit, -setel, ein.

Lotut *adj* lunefuld.

*Lov, ei; — og rett; — og dom.

*Lov, eit, samtykke, tilladelse; faa — til; faa — paa løfte om; me hev — idag er fri; heim-; rygte; han hev eit godt —; gjeva godt — anbefale; ros; — og takk; — og last.

*Lova (a) *vt* gi løfte om; rose; lovprise.

Lova *adj* lovet, tilsagt; priset.

Love [ó], ein, haandflate. -breidd, ei, -vott, ein, lovott.

Lov|laaten 1 ærekjær. -leg lovlig; rosværdig. -nad, ein, løfte. *ord *fl* rosende ord. -snikjen 1 *adj* indsmigrende. -song, ein, -stad, ein, løfte. *-tale, ein.

Lua (a) *vi* lyde; ordi — soleis; det — so at han vilde koma hans ord gav det indtryk = det lyddest so.

Lubb, ein, og -a, ei, rund, fyldig figur. -a, ei, halvok utenpaa strømperne. *-en (*fl* lubne) fyldig.

Lufs, ein, dyr (*ogsaa person*) med stort haar. -a (a) *vi* flagre. -en 1 langhaaret.

*Luft, ei, lufttrummet og de høiere luftlag; upp i -i; i lause -i; om luft (*stoffet*) i denne betydning blir oftast sagt vind: blaasa er full med vind, og i visse tilfælde vær: til vérs; stikka tunga ut i véret.

*Lufta (a) *vt* utlufte; gi lugt; veire.

*Lugar, ein, soverum ombord.

*Lugg, ein, haardot; hovedhaaret; heile -en; tyk stor krop. *-a (a) *vt*.

Lugom *adj* (*n* og *adv* lugomt) tilfredsstillende, tiltalende, bekvem, beileilig, svarende til sin bestemmelse; — gard, gut, hest, kjerra, kniv, tilsteling; -t paafund, høve; det var -t du kom no; det var ikkje -t for meg aa koma igaar!

*Luk|a, ei, en luke. -a (a) *vt*

lukke (*særlig med en luke*); avslutte; undgiælde for.

Lukk, ein, smule, grand. **-ende**; **ikkje ei -ende** saad ikke det mindste grand.

Lukk|a, ei, lykke; til **-a** tillykke. **-ast** (a) lykkes.

Lukke|fugl, ein, **-laus**, **-leg**, **-stund**, ei.

Lukkende *se under* lukk, ein.

Lukra (a; *vi* rokke sig, slænge løs.

Lukt *adv* like til, ganske; **springa** — paa sjøen; slaa seg — ihel.

***Lulla** (a) *vi* lulle, syng.

Lum [ù] *adj* noget varm (*om luft*). **-a** (a) *vi* duse.

Lumma, ei, lomme.

Lumme|bok, ei, **-duk**, ein, **-flaska**, ei, **-kamb**, ein, **-spegel**, ein.

Lump, ein, knob, klods. **-e**, ein, etslags kake. **-en** l rundagtig, but.

Lum|ra, ei, disig, lun, stille luft. **-ren** l døsig, lummer. **-revêr**, eit.

Luna, ei, en stund (= bil, eit); lune, stemning.

Luna (a) *vi* gaa stille likesom lurende.

Lund, ei, maate, skik; **bid**; i onnor — anderledes; **nokolunde**.

***Lund**, ein, liten skog, lystskog.

Lund, ein, melodi, en viss stemmeklang.

***Lunde**, ein, lunde (*sjøfugl*). **-berg**, eit.

Lunefengen l lunefuld, vægelsindet.

***Lunga**, ei, lunge; **det laag paa** —, **kom ikkje paa tunga** blev ment, men ikke sagt; **det var av tunga og ikkje av** — blev sagt, men ikke ment.

Lunge|brand (*sml. brjostbrune*), ein, lungebetændelse. **-rokk**, ein, kongelys (*urt*). **-sott**, ei, og **-sjuke**, ein, og **-sykja**, ei, tæring.

***Lunk**, ein, liten opvarming; **gjeva mjølki ein** —; **smaat trav**. ***-a** (a) *vt* gjøre litt varm, lunken; *vi* smaastrave. **-a** *adj* litt varm, lunken. **-e**, ein, = lunk. ***-en** *adj*.

***Lunn**, ein, stok til underlag at hvile ell. at glide paa; i *fl* bekvemmelighet. **-a** (a) *vt* lægge lunner; opstable. **-e**, ein, stabel; **timber**.

Lunne|laus (som mangler havnegang, skog, osv. (*om gaard*). **-leg** bekvemmelig (*om gaard*).

Lunnende, eit, bekvemmelighet, herligheter ved en gaard; **han fekk**

helle garden med lut og —, ell. med lut og lunnar «med alle rettigheter og tilliggelser».

Lunning, ei, opstabling; opstablingssplads.

Lunningsmork, ei; **liggja i -i** ligge paa sæteren om vinteren og skaffe sæterveden tilveie.

Lunsa *adj* oplagt, stemt; vera godt —.

***Lunstikka**, ei, lunstikke (*i vogn-aas*).

***Lunta**, ei, en lunte.

Lunut lunefuld.

***Lupa**, ei, = aukeglas, eit, en lupe.

***Lur**, eit; **liggja paa** —.

***Lûr**, ein; **blaasa paa** —.

***Lur**, ein, blund; **taka seg ein** —. **-a** (a) *vi*.

***Lura** (de) *vt og vi* lure; **-a seg til**; **-a til seg**.

Lure|drykk, ein, **-ferd**, ei, **-n** *adj* listig; *ogsaa* døsig.

***Lur|ing**, ei, lureri. **-ing**, ein, listig person.

***Lurk**, ein, tyk kjep. **-a** (a) *vt* pryle med «lurk».

[*Lurra* (a) lure, lytte.

***Lurv**, ein, og **-a**, ei, pjaltet person. **-a**, ei, fille. **-ast** (a) bli pjaltet.

Lurve|hetta, ei, **-hovud**, eit, **-leg** pjaltagtig. ***-leven**, eit.

Lur|væn l utilpas. **-ut** pjaltet.

***Lus**, ei (*fl* lyser), **-a** (a) *vt* rense for utøi; paaføre utøi; pryle. **-alen** = **-vell**. **-hatt**, ein, stormhat (*urt*). ***-ing**, ein, ørefik.

***Luska** (a) *vi* lure; **ganga og** —.

Lus|ut luset. **-vell** (n **-velt**) jevnlig luset.

***Lut** lutende, bøiet, heldende.

***Lut** [ù], ei, lut, askeavkok.

Lût, ein (*fl* lüter), lod, tilfaldende del; kostbarhet; **eigna-**; del; **øvste -en**; *sml.* lodd, eit.

***Luta** [ù] (er, lutte) være foroverbøiet; *ogsaa* — seg ned.

***Luta** [ù] (a) *vt* lute, lægge i lut.

Luta [ù] (a) *vt* dele i «luter»; — *ut vt* utlodde.

Lut|brev [ù], eit, aktiebrev. **-bruk**, eit, drift med fællesskap om utbyttet.

-bruka (a) og (te) *vt*, **-drift**, ei, **-driva** *vt*.

Lut|fisk [ù] og **blautfisk**, ein,

utlutet fisk, lutefisk. **Luthavande** [ù] lodhavende. **-kasting**, ei, lodkasting (**kasta** lut).

-lag, eit, **-laus**, **-mann**, ein, lodtager. **-omtil** *adv* stykkevis. **-setel**, ein, lodseddel. **-vinna** *vi* arbeide mot at faa en viss del av indtægten ell. avlingen.

***Luv**, ein, vindsiden; luv og le.

Luva, ei, = huva, en hue, lue.

Luva (de) *vi* lute, gaa bøiet; henge ned.

Luveleg frodig, tætvoksende.

Ly *adj* mild, lun (om luft og vand).

-a, ei, mildveir. **-a** (a) *vt* formilde; soll **-ar** luftl.

Lyd, ein, folk, familie, selskap; hus- familie; lands- nation; unge unge mennesker; i lag og — ute og hjemme.

Lyd *adj* klartlydende; slik at lyd let høres; luftl er —; det er **-t** her.

Lyda (er, lydde) *vt* og *vi* lytte, lye; — messa; — ved dørerne; adlyde: — mor si; lystre: baaten lydde ikkje styret; ha en viss ordlyd: brevet, ordi lydde so; høre nøie efter: — aat; du fær — etter det eg segjer; — inn avlægge visit, lye indom.

Lydast (est, lyddest) høres; det lyddest (ell. hørdest) so, at han var velnøgd hans ord gav det indtryk.

Lyding, ei, lytting, lydighet; ordlyd. **-nad**, ein, paahørelse; koma til **-nads** komme til at høre. **-ning**, ei, visit.

Lydska, ei, orden, folkeskik; egenhet; maal- dialekt.

Lydug og ***lydig** *adj* lydig.

Lyftja (er, lyfte) *vt* løfte. **-an**(d), eit, og **-e**, eit, eit løft; ein manns **-e** og eit mannslyfte.

Lyfting, ein, løfting, agterdæk.

Lyga = ljuga.

Lyg|en 1 løgnagtig. **-n**, ei, løgn.

Lygna, ei, vindstille. **-a**(er, de) *vi* stilne (om vind).

Lygnar, ein, løgner; driva ein til —.

Lykel, ein (fl lyklar), en nøkkel.

Lykel | og **lykle** | aks, eit, = **-skjer**. **-hol**, eit, **-honk**, ei, og **-klippe**, eit, **-ost**, ein, **-pipa**, ei, **-plata**, ei, **-skjegg**, eit, og **-skjer**, eit.

Lykkja, ei, en løkke; indhegnet eng; renne- rendeløkke.

Lykkja (a) seg og **-jast** slaa løkke paa sig.

Lykla, ei, en utvekst under gjete- kjæven. **lyklegeit**, ei.

Lykt, ei, en løgt. **-arm**, ein, **lykte- stolpe**, ein.

-lykt, ein og ei, slutning; se ende- lykt.

Lyktia (a) *vt* lukke; *vi* komme til ende, slutte; fyrr leiken **-ar**. **-ing**, ei, slutning.

Lyma (de) *vi* gjøre sig bister.

***Lyn**, eit, og ***-a** (te) = ljon og ljo na (a).

***Lynde**, eit, sindelag, gemyt; hug-, *god-.

-lyndt *adj* sindet; *god-, braa-, laus-.

***Lyng**, eit, tytebær-, blaabær- **-a** (a) *vi* sanke lyng.

Lyngblom, ein, ***-kvist**, ein, ***-mo**, ein, **-vaksen** 1 lynggrodd.

Lynna (er, lynnte), **-ing**, ei, se lunna og lunningsmork.

Lynne, eit, fordel; gunst.

Lynsk *adj* underfundig. **-ja** (lyn- skjjer, lynskte) *vi* lure.

***Lyr**, ein, etslags torsk.

***Lyra**, ei, lyre, et strengeinstru- ment; *derav*: **-ikk**, ein, digtning som kan høve til lyrens klang, sangdigt- ning. ***-isk**.

Lyrgja (a) *vi* fjase, spøke; kur- tisere.

***Lysa**(te) *vi* lysne av dag; eg gjekk helman daa det lyste; klare i luf- ten: det lyser upp (eit opplyse); skinne: det lyser av (ell. 1) det blan- ke; *vt* holde lys for: kom og lys meg; kundgjøre: — av avlyse (ei av- lysing); — etter efterlyse (ei etter- lysing); — paa og — til tillyse (ei tillysing); — um-att tilbakekalde en kundgjørelse.

Lysa, ei, lysglimt; fakkell. **-ar**, ein, **-e**, eit, dagslys; sterk lysning (nordlyse, vørlyse); belysningsmiddel, tran. ***-ing**, ei, lysing; kundgjørelse. **-ing**, ein (= byrting, ein, elding, ein, ljon, eit), lyn.

***Lyst**, ei, tilbøielighet; glæde (sjel- den).

Lyst og **-a** *adj* begjærilig. **-a** (er, lyste) *vi* vække lyst; det **-er** meg aa sjaa det; begjære: **-a** etter.

Lyste | **leg** behagelig. **-mat**, ein, = forkunn mat. **-mæta**, ei, for- nøielse.

Lysthage, ein, ***-ig** munter.

***Lystra** (a) *vt* adlyde.

***Lystskog**, ein, = park, ein.

Lyta (a) ell. (te) *vt* skjømme, være til forkleinelse; laste. ***-e**, eit, et (en) lyte.

Lytealder, ein, *-felt adj*, **-fri*, *-full*, *-gamall*, *-laus*, *-mager*, *-stor*, *-tjukk adj*, *kjøp*, eit.

Lyv [y], eit, lindring; lindringsmiddel. *-ja (a) vt* lindre; tugte.

Læ adj mild, ikke kold (*om veiret*); lætt vær.

Læ (lær, log og lo, lætt) *vi* le høit; — *aat* noko; smile; *vt*: læ seg trøytt; læ seg mest ihel.

Læast (a) bli mildere. *-bol*k, ein.

Lædik, ein, se lerk, ein.

Lædökk, ei, smilehul.

Lægd, ei, lavhet; lavtliggende sted.

Læger, eit (*b lægret*, *b fl lægrl*), hvilested; en leir; slaa —; brjota lægret.

Lægervall, ein; koma i — i forlegenhet.

Lægja (lægjer, lægde) *vt* sætte længer ned. *-je*, eit, lavt sted; leie; fiskarlægje.

Lægna (a) = laagna.

Lægra (a) *vt* bringe i hvile (læger); — seg leire sig.

Læk adj læg, ulærd. *-folk fl*.

Lækja (lækjer, lækte) *vt* læge, helbrede. *-jande* helbredende; helbredelig.

Lækjar, ein, *-bok*, ei, *-hjelp*, ei, *-kunst*, ein, *-løn*, ei, *-stemna*, ei, lægekongres. *-raad*, ei, *mots.* husraad. *-syn*, ei, lægevisitation. *-verksemd*, ei, lægepraksis. *-vitskap*, ein, *sml.* dokter.

Lækjeblad, eit, veibred (*urt*). *-dom*, ein, *-kraft*, ei, *-kunna*, ei, *-kun*nig, *-raad*, ei, lægemiddel. *-salve*, ein, *-von*, ei, haab om helbredelse.

Lækker (*fl* lækre) fin, vakker, snild.

Lækning, ei, og lækjing, ei, helbredelse.

Læleg løierlig, latterlig.

Læna (a) = læast.

[Lær se laar, eit.

Læra (de) *vt* undervise; tilegne sig kundskap; — seg til skaffe sig ferdighet.

Læra, ei, en lære; trudoms-; opplærelse; preste-; ganga i —.

Lærande belærende; værd at lære.

Lærar, ein, lærer ell. lærerinde. *-bustad*, ein, *-dug*, ein, *-evna*, ei, *-giv*nad, ein, *-inna*, ei, *-jord*, ei, *-lag*, eit, *-løn*, ei, *-møte*, eit, *-post*, ein, *-prøva*, ei.

Lærd adj (*uten n*; *fl* lærde).

Lærd (*n* lært, *fl* lærde) opplært, lært.

*Lærdom, ein, lærdom; lære; videnskap.

*Lærdomsadel, ein, **-sæte*, eit.

*Læreaar, eit, **-bok*, ei, **-brev*, eit, lærekontrakt. **-bygning*, ei, *-dikt*, eit, *-embætte*, eit, **-emne*, eit, *fag*. **-gut*, ein, *-hug*, ein, **-kunst*, ein, **-lyst*, ei, **-maate*, ein, metode. *-meister*, ein. *-næm adj*, *-pengar fl*, **-rik*, **-sal*, ein. auditorium. **-stol*, ein, **-stykke*, eit, *-svein*, ein, *-tarvende*, eit, undervisningsmateriel. **-tid*, ei.

Lærjing, ei, opplærelse. *-nad*, ein, undervisning. *-sam lærenem*. *-viljug*.

Læsa (te) *vt* lukke med laas, laase; — seg inne.

*Læska (a) *vt*, læskeleg læskende.

Læst, ein; det er gjort berre paa — paa skremt. *-grunn*, ein, *-verk*, eit.

Læta, ei, lyd, tone (= læte, eit, laata, ei, og laat, ein); omtale; vel-ille-; foregivende: det var berre — hans.

Læte, eit, lyd; lader, adfærd; stor-; ov-.

Læva (a) *vi* kludre; binde løselig.

Lævêr, eit, tøveir. *-vetter* og *-vinter*, ein, *-vind*, ein.

Løda (er, lødde) *vt* opstable, lade, pakke; se ogsaa loda.

Løda, ei, lade, høihus.

Løde|laam, ei, ladebygning. *-rom*, eit, *-slaatt*, ein.

Løgja (løgjer, lögde) *vi* løie av (*om vind*).

Løgja (løgjer, lögde) *vt* bringe til at le.

Løgje, eit, løier, morskap. *-full*, *-leg* latterlig. *-n l adj* løierlig.

Løgjesaum, ein, broderi paa votter.

Løgleg = lögjen.

Løk, ein, bæk (*særlig i myrlænde*).

-ja (a) vi danne «løker».

Løkje, eit, en vaagehals.

*Løn, ein, lønnetre.

*Løn, ei, løn, betaling; gjengjeldelse; **arbeids-*. *-a (te) vt* lønne, belønne. *-aude* lønsom; værd at lønne. *-ing*, ei, *-laus*, *-sam adj*.

[Løpne for laupne, se laupa.

Lørja, ei, lasteptram.

[Løtnant se løytnant.

*Løva, ei, løvebinna, ei, løvinde. **Løyn adj** slu; som dølger sig.

-a (er, de) *vt* skjule, dølge. **-ande** som kan dølgjes. **-bode** [ð], ein, blind-skjær. **-d** 2 skjult.

Løynd, ei, hemmelighet; i — i løn.

Løyndar|brev, eit, **-ord**, eit, **-raad** og **løynderaad**, ei.

Løyndom, ein, **-e**, eit, smuthul.

-fall, eit, = **-bode**. **-ful** *adj* lumsk.

-gang, ein, **-ing**, ei, fordølgelse. **-krok**,

ein, **-kulde**, ein, kulde uten vind.

-kvaada, ei, kvae inde i trær. **-leg**

lønlig. **-møte**, eit, **-raad**, ei, lønlig

anslag. **-rom**, eit, **-sam** hemmelighets-

fuld. **-sk** snu, som har baktanker (*sml.*

lynsk). **-skrift**, ei og eit, hemmelig

skrift. **-tanke**, ein, **-vaag**, ei, efter-

dønning. **-veg**, ein.

Løyra, ei, nedstyrtning; *gjera*

ei — *edelægge* noget; *ogsaa* = *løype*,

eit.

Løyra (er, te) *vt* la noget «laupa»,

drive avsted; — **timber**, — **bork** ell.

næver (*av trær*), — **mjøl**k.

Løyra, eit, brat rende, en løipe;

timber-, **ski**-.

Løyrebakke, ein, **-føre**, eit,

-gjord, ei, et sokneredskap. **-gut**, ein,

visergut. **-rom**, eit, **-streng**, ein.

Løyrt, ei, fart; **koma paa -i** kome

paa glid.

Løyrt *adj* nedstyrtet; flækket (*om trær*); skilt (*om melk*).

Løysa (te) *vt* og *vi* løse, gjøre fri;

— **baaten**, **knuten**; **isen** **løyser** isen

løsner; — **att** tilbakelese; — **av** av-

løse; — **inn** indløse; — **upp** oppløse;

— **ut** utløse.

Løysa, ei, løsnet masse; dumdristig

person.

-løysa, ei, mangel; **age**-, **gagn**-,

skam-, **skøyte**-; *slike ord blir ogsaa*

ofte brukt om personer; *slik* ei **age**-

løysa som han er.

Løysande oppløselig. **-ar**, ein,

en løser.

Løysaum, ein, = **løgjesaum**.

Løyspengar *fl* løsepenger.

Løysing, ei, **-n**, ei, indløsning,

indløsningssum. **-ning**, ei, indfrielse.

Løyte, eit, = **leite**, *hertil* **-ut** ujevnt.

Løytnant, ein.

Løyva (de) *vt* gi tilladelse (**løyve**)

især til at bruke noget; — **pengar**

bevilge.

Løyve, eit, tilladelse, især til at

bruke noget. **-laust** *adv* uten tilla-

delse. **-leg** tilladelig.

Løyving, ei, bevilgning; **penge**-.

Løyving, ein, ell. **løyvingssei**,

ein, **smaa**sei.

M.

M, ein (*fl* **m'ar**), **m-ljod**, ein.

***Maa** (**maa**, **maatte**, **maatt**); **eg**

— **undra** meg; **du** — **so** segja; **det**

— **vera** ein draum; **han** — **tola** det;

det — **til**; **maa** henda, **maa** tru og

maa vita *adv*, **maa** i von se von.

Maa (dde) *vt* skrape, forslite.

***Maafaa**; i —, og til — forgjæves;

***paa** — **paa** lykke og fromme, **paa**

slump. **-arbeid**, eit, **-ferd**, ei, **-gonga**,

ei, **-reis**, ei, **-stræv**, eit, **-verk**, eit,

nyttig arbeide.

***Maag**, ein, svigersøn. **-ast** (a) be-

svogres.

Maagenautar *fl* søstermænd.

maagskap, ein.

Maa henda *adv* kanske.

Maa i von se von.

***Maal**, eit; **naa** sitt —; **skjota**

til **-s**; **skot**-; **taka** —; **liter**-, **alne**-,

aaker-, **halda** —, **sumar**-, eit — **mat**

maaltid; **den** som **ikkje** vil passa

rett —, **fær** supa kald kaal; **koma**

heim til **-s** til maaltidene.

***Maal**, eit, tale, mæle, taleevne;

hava —; **faa** upp **-et**; **sprog**; **paa**

vaart —; **bygde**-, **lands**-, **bok**-, **riks**-;

han er grov i **-et**; **han** fekk — i

fela; **spurs**-, **trugs**-; **bera** upp **-et**

fremføre sit erende; **giftar**-, **søks**-,

tvills-.

Maala (a) *vt* male; fremstille med

penselen.

Maalar, ein, maler. **-greidor** *fl*

malersaker. **-kassa**, ei, **-kunst**, ein,

-kvost, ein, **-lag**, eit, **-læra**, ei, **-mei**-

ster, ein, **-olje**, ein, **-pensel**, ein, **-pøs**,

ein, **-sjaa**, eit, **maleriutstilling**. **-skrin**,

eit, = **fargeskrin**. **-stol**, ein, **staffeli**.

-stova, ei, atelier. **-svein**, ein.

Maalbera *vt* fremføre mundtlig.

-bering, ei, fremstilling. ***-binda** *vt*,

-blanding, ei, **-brigde**, eit, forandring i sproget, dialekt. **-bruk**, eit, sprogbruk. **-brøyte**, eit, og **-byte**, eit, = -skifte. **-djerv** fritalende.

Maal|drjug stor; drøi at maale.

Maal|emne, eit, anliggende, sak. **-felle**, eit, egenhet i talen ell. sproget. ***-form**, ei, ***-før** som kan tale. ***-føre**, eit, = -felle, *ogsaa* dialekt. **-granskar**, ein, ***-gransking**, ei, **-greida** (dde), *vt* utrede, forklare. **-greida**, ei, **-grein**, ei, sproggen. **-halt** famlende i talen.

Maaling, ei, maling; maleri; malerfarve.

Maal|kunna, ei, **-kjensla**, ei, **-kunnig**, **-laus**, ***-læra**, ei, **-mann**, ein, **-merke**, eit, sprogmerke. ***-reislning**, ei, ***-sans**, ein, **-skap**, eit, sprogform. **-skeid**, eit, maalkursus. **-skifte**, eit, stemmeskifte. **-skylda**, ei, sprogslegt-skap. **-soga**, ei.

Maals|bord, eit, bord som holder maal. **-mann**, ein, talsmand. **-timber**, eit.

Maalstokk, ein, maalestok.

Maals|vegg, ein, lengden av et maal jord.

Maal|svip, ein, sprogform. **-tame**, ein, sprogfærdighet.

*Maaltid, ei, et maaltid; spisetid.

Maal|trast og ***-trost**, ein, maaltrost. **-ug** snaksom. **-vit**, eit, sprogsans. **-vokster**, ein, **-øyra**, eit.

Maan, ei, man (*paa* *hest*).

Maanad, ein, maaned.

Maanads|løn, ei, **-pengar** *fl*, -ting, eit.

Maan|dag, ein, mandag. ***-e**, ein.

Maane|ljøs, eit, **-ljøs** *adj*, ***-skifte**, eit, ***-skin**, eit.

Maan|stod, ei, og **-støde**, eit, manens stilling.

Maard, ein, en maar. **-skinn**, eit.

Maare, ein, møl.

*Maase, ein, maake. ***-egg**, eit, **-reir**, eit, ***-skrik**, eit, ***-unge**, ein.

Maat, eit, grad, maate, maal; det er vaudt aa raaka -et det rette forhold; det er so paa eit — nogenlunde rimelig; med — lempelig; det er ikkje med noko —, ell. det er ikkje — paa det gaar over alle grænser; **rip-**, **krut-**, *øsv*.

Maata (a) *vt* avpasse, tiljevne; *vi* passe sammen; **raudt** og **blaatt** -r godt harmonerer; det -r ikkje for meg falder ubeleilig; **av-**, **til-** *adj*.

Maate og **maata** *adv* og *adj* passende; — stor; no kjem du — i rette

tid, beleilig; dette var — deg ell. — aat deg tilpas, løn som forskyldt; han er — til det ikke for god til det.

*Maate ein, vis, forhold, stilling, henseende; *ordet blir meget brukt i samme betydning som maat*, eit, *se under det ord*; **paa mange -ar** paa mange vis; i mange -ar i mange henseender; **paa min -e** paa mine vegne; **han er stor etter -en** forholdsvis; **til -es** tilpas; **halda -en** holde maate.

Maate|hald, eit, **-laus** umaadelig. **-leg** middelmaadig. **-løysa**, ei, umaadelighet.

Maa *tru* *adv* som trolig er.

Maatsam som passer, bekvem, beleilig.

Maatt, ein, magt, styrke; med -- og magne. **-laus**, magtløs.

Maa *vita* *adv* som en kan vite.

Mad, eit, fiskeyngel, smaasild.

Madrass (a), ei, madras.

Maga (a) *vi* fylde maven; **-a** i seg, **-a** seg spise og drikke godt.

*Magasin, eit, = bud, ei, og bur, eit, pakhus.

Mage, ein, mave. **-dyr**, eit (*mots.* jortardyr), **-fyll**, ei, og **-fylla**, ei, **-heil** frisk i maven. **-laus** *adj* meget smal over maven. **-leg** *adj* bred, selvtillfreds. **-maal**, eit, og **-maat**, eit, maatehold i matveien; **hava -maal**, **vita -maalet** sitt. **-mot**, eit, og **-munn**, ein, mavemunding.

*Mager (*fl* ***magre**) tynd, knap.

Mage|riv, eit, mavesmerter. **-sjuk**, **-sykja**, ei, **-verk**, ein.

*Magistrat, ein.

Magn, eit, styrke. **-a** seg (a) spise godt; ta det med ro; komme sig.

*Magnet, ein, ***-isk**, ***-isera** (a) og (te) *vt*.

*Magra (a) *vt* gjøre mager. -st bli mager.

*Magt, ei, styrke, kraft; det er liti — i honom; formue; han hev — til aa kosta det; hjelp: arbeids-; myndighet, ret: kongemagti.

*Magt|a og **-ast** (a) formaa. -ig kraftfull. **-laus**, **-løysa**, ei, **-stolen** i *adj*.

*Mai, ein, mai maaned. ***-regn**, eit, ***-sol**, ei.

*Majestæt, ein, ***-isk**.

*Major, ein.

*Mak, eit; i ro og —; sit i —; fara i -e; -s vår rolig veir, maksveir.

Mak *adj* lempelig, spak (*om vind*).

***Maka** (a) *vt* jevne; — seg sagtne, stilne; bearbeide; — sauskinn dra hinanden i hænderne for at holde varmen; tilberede, lave. -r, ein, en som lager (skomakar, osv.). -st = — seg.

***Make**, ein, make, den ene av et par; egtefælle; likemand; du finn ikkje lett hans make til aa arbeida; skulde du ha høyrte -n.

Make|faatt *adj* n som der sjelden findes make til. -laus, -løysa, ei, -skifta (er, skifte) *vi*. *skifte, eit.

***Makk**, ein, en makk, liten orm.

Makke|bol, eit, og -bøle, eit, -hol, eit, -hus, eit, larvehylster. -mat, ein, -ruga, ei (i sanden), -skreid, ei, -smog, eit.

Makk-eten *adj* forgnavet av makk.

Makleg lempelig; makelig, bekvem.

***Makrel**, ein (*fisk*), *-fiske, eit, -styrja, ei, makrelstørje.

Mak|sel, ein, snit, form. -sla (a) *vi* og *vt* bearbeide, forme; -sla paa noko; -sla noko til.

Makster, ein, bearbeidelse, tilredning.

Mal, eit, avfald av høi og halm; unedig snak.

***Malja** (mel, mol, malen) *vt* male til mel; *vi* hvirvle om; lyde som en kvern; katten mel; overhønge med gjen-tagelser. -ar, ein, møller.

***Malm**, ein, -a (a) *vt* knuse. -aadr, ei, *-berg, eit, -en i kjernefuld. -omn, ein, *-rik *adj*, *-slag, eit, *-ved, ein, = älved. -verk, eit.

Malrug, ein (*en strandplante*).

Malstraum, ein, stor strøm-hvirvel, malstrøm.

***Malt**, eit, mættet korn. *-øl, eit.

***Malurt**, ei, -brennevin, eit.

***Mamma**, ei, mor.

***Mammagut**, ein, osv.

[*Man*, pron., heter paa nynorsk ein, du, dei, folk, osv.

***Mammon** = gullguden.

***Mana** (a) *vt* mane, tilskynde, oppfordre.

***Mandat**, eit, overdrat hverv.

***Mandel**, ein (*fl mandlar*), *-deig, ein.

Mang|bølt og -bøndt *adj* som har flere opsittere (*om gaard*).

***Mange** (fleire, flest).

Mang ein (mang ei, mangt eit, *fl mange*); *n* heter mangt eit og bru-

kes kun foran substantiv: mangt eit ord; ellers bare mangt: folk fortel mangt.

Mangeleis *adv* paa mange maater.

Mange stader = mangstad, mangesteds.

Mang|faldig mangfoldig; ein — kar en som er fuld av projekter. -felt bestaaende av flere dele. -freisten og -freistug *adj* som forsøker sig paa mangt. -før *adj* dygtig til mangt. -gifte, eit, flegifte.

***Mangla** (a) *vt* rulle (*tøi*). mangle-tre, eit.

Mang|lida [i] *adj* som har stort følge (*mots. faalida*), se lid, eit. -luta [ù] *adj* mangedelt. -maalug snak-som. -menne, eit, talrikt mandskap. -ment mandsterk (her er -ment; de kjem -mente). -ordig *adj*, -raadig *adj*. -slungen i indiviklet; kløgtig, ikke enfoldig. -stad mangesteds. -tenkt, -vís *adj* klok paa mangt.

Man|ka (a) *vt* klippe manken paa hesten. *-ke, ein.

Mann, ein (*fl menner og menn*), menneske; mandfolk; gift mand; husfar; olding; er du — til aa tola dette? hava — for seg hjemmelsmand; eit hundrad til -s; koma til -s til vel-magt; med god -s hjelp; det var -s ferd; -sens lukka menneskets lykke; fara mannemillom fra mand til mand; høyra -s (ell. -a) maal; i -a (ell. -s) minne saa langt folk mindes tilbake. hundrad —.

Manna (a) *vt* bemande; — seg opmande sig; -st komme sig, bli mere mand.

Mann|bert fritliggende. -bisk *adj*, -byte, eit, husbondskifte (*paa en gaard*). -bør *adj* passende at bruke blandt folk.

Manndom, ein, menneskenatur; taka — (*om Jesus*); mandighet, mod, kraft; ædelmod, hjælpsomhet. -sam *adj* mandig, dygtig, ædelmodig, hjælpsom.

Mannedauden den sorte død. -leg mandig (*sml. manndomsam*). -likam, ein, -magt, ei, menneske-kræfter. -mat, ein, -millom fra mand til mand. -mink, ein, skaar i en mands anseelse. -mun, ein, forskjel paa folk, persons anseelse; det gjeld ingen -mun for Gud. -ven, ein, filantrop. -vett, ei.

Manneta, ei, = gopla og klysa, manet.

Mannfaatt *adj n*, her er — faa mennesker. -**fjelde**, ein, -**folk**, eit, -**gard**, ein (gjera -**gard**), -**god** (*om dyr*), -**heilt**; her er -**heilt** ingen syke. -**heimen** menneskenes hjem. -**jamn** (*n -jamt*) almindelig. -**kjœmd** 2; her er -**kjœmt** tilgjengelig ell. besøkt av folk. -**kyn**, eit, -**leg** = manneleg. -**likan**, eit, menneskelig skabning. -**loga** [ô], ei, voldgift. -**mild** = god. -**olm** *adj* = -v o n d. -**raun**, ei, karsstykke. -**rædd** *adj*, -**rædsla**, ei, frygt for mennesker. -**røyne**, eit, mandeprove.

Mannsalder, ein, -**barn**, eit, menneske. -**emne**, eit, -**høg** *adj*, -**høg**, ei.

Mannskade, ein, -**skap**, ein, mandighet; mod og -**skap**. -**skap**, eit, et mannskap; skipsmannskap; ungt -**skap**. -**skare**, ein, -**skråma**, ei, et skræmsel.

Mannsleg = mannleg. -**like**, eit, menneskebillede; ogsaa portræt. -**lut**, ein, mandslod. -**maal**, eit, mandsstemme. -**sida**, ei; paa -**sida**.

Mannspille, eit, mandspilde. -**sterk**, -**stygg** = folkestygg. -**styrke**, ein, antal mænd; menneskekræfter (*mots. maskinkraft*).

Mannsverk, eit, daad, manddomsverk. -**vit**, eit.

Mann **tal**, eit, -**tand** 2 vænnet til mennesker. -**tekkje**, eit, gunst, yndest; takkelig væsen. -**tjukt** *adj n* folkerikt. -**trong**, ein, mennesketrængsel. -**tyd** venlig. -**tyne**, eit, skam ell. skade for mennesker. -**vand** kræsen i valg av omgang; storagtig. -**vond** *adj* olm. -**vyrdnad**, ein, agtelse for folk. -**œtt**, ei, menneskeslegt.

Mansjett(a), ei.

Mantel, ein (*fl mantlar*), skorstenshylde.

Manufaktur, ein, -**varor** *fl*, = fabrikkvaror, klædvaror.

Mar, ein, hav; *kun i sms*.

Mara, ei, væsen som tænkes at ride og magtstjæle folk i søvne.

Mara-smáf. = merra.

Marbakke, ein, marbakke; *sml.* melbakke.

Marg, ein, ubeskreven kant.

Margarin, ein, kunstmør.

Marikvist, ein, en forvoksen kvist.

Maren 1 halvraatten (*om træ*).

Marflo, ei (*et sjødyr*), -**halm**, ein, sjøgræs.

Mari- (*smáf. av jomfru Maria*).

Mari **gull**, eit, morgenfrue (*blomst*). -**hand**, ei, gjøkeurt. -**hane**, ein, og *-**høna**, ei, = fivrelde, sommerfugl. *-**kaapa**, ei, -**lykel**, ein (*blomst*). -**mess**(a), ei, Maria bebudelsesdag (25 mars). *-**sko**, ein (*blomst*).

***Marina**, ei.

***Marine** **soldat**, ein, *osv.* = sjøsoldat, *osv.*

Mark, eit, merke, kjendetegn.

***Mark**, ei, skogstrækning; utmark; **berr-**.

***Mark**, ei, en ort; ***skyldmark**.

Marka (a) *vt* = merka.

Marka (a) *vi* samle skogfôr.

Marke **byte**, eit, utskiftning av utmarker. -**deild**, ei, grænseskjel. -**gang**, ein, synsforretning. -**slaatt**, ein, og -**teig**, ein.

***Marketenter**, ein, soldatervert.

Mark **fôr** som kan gaa med i marken (*om dyr*). -**lag**, eit (*jordskyld*).

***land**, eit, inland. -**nad**, ein, marked.

Marknads **dag**, ein, -**folk** (og marknadfolk) *fl*, -**vara**, ei, *osv.*

Markstein, ein, merkesten.

Marlake, ein, 3dje mave hos drøvtyggere. -**lauk**, ein, = marhalm.

Marm, eit, havets brusen; *ogaa* knurren. -**a** (a) *vi* bruse.

***Marmor**, eit og ein, *-**bord**, eit,

*-**plata**, ei, -**stein**, ein.

***Mars** mars maaned.

***Mars**, ein, marsj. -**a** (a) og -**era** (a) og (te) *vi* marsjere.

Mar **taum** og -**aal**, ein, = marhalm. [***Martyr**, ein, = blodvitne, eit. *-**ulk**, ein (*fisk*). -**vega** (veg, vog, vege) *vi* ligge vandret paa sjøen (*om baat*).

***Mas**, eit, stræv, mas. ***a** (a) *vi* mase; -**a** etter noko; -**a** seg ut; -**a** paa ein; -**ast** = orminnast. *-**en** 1 og masesam besværlig. **masety**, eit, mundtøi.

***Mask**, eit, avfald; mask.

Maska (a) *vi* buse frem; tumle, støie.

***Maska**, ei, maske; forklædning.

Maskin **a**, ei, *-**ist**, ein, *-**læra**, *osv.*

Masomn, ein, smelteovn.

Massing og ***messing**, ein, mesing (*metal*).

Masstova, ei, ildhus, kokerum.

Master, ei (*b mastri, fl mastrer*), en mast.

***Massiv** *adj* = fast, tett, sterk. **heilreint gull** = gull all igjenom.

Mastra (a) *vi* reise mast. -ing, ein; trimastring.

***Mat**, ein, mat; kost; matstof. *-a (a) *vt*, -ast faa kjerne.

Matbann, eit, matnød. -bite, ein, -bot, ei, kostforbedring. -byte, eit, -drygsla, ei, *-eple, eit.

Matematikar, ein, -tikk, ein, *-tisk.

***Materia**, ei, = to, eit, tel [è], eit; (i saar) vaag, ein, verk, ein; emne, eit (at skrive om); bok I — = bok i lausark.

***Materiale**, eit, = emne, vyrke, tilfang; *sml.* husfang, byggjefang, osv.

***Materialisme**, ein, *-ist, ein, *-istisk.

Materiell, eit, skule- = skuletarvende, eit.

Matfisk, ein, -fрек graadig. -full overmæt, kjernefyldt. -før tjenlig til mat. -gjerd, ei, matlagning; raastof til maten.

Matgjerdsgryta, ei, -mjøl, eit.

Matgod nærrende. -grann kræsen. -greida, ei, *-hug, ein, -kjær, *-krok, ein (*om person*). -lag, eit, -land, eit, -laus, -leg nærrende. -leid som mangler matlyst; aa sjaa -leid ut blasert. -liten smaatærende. *-lyst, ei, *-maal, eit, *-môr, ei, -mose, ein, islandsk mos. -mun, ein, nærrende kraft. -mund, eit, spisetid. -mykjen nærrende; storsluken. -nøyte, eit, bordselskap. *-olje, ein, -raad, ei, matforraad. -reidsla, ei.

***Matrikel**, ein, *-nummer, eit (*matr.nr.)

***Matros**, ein, -huva, ei.

Matrøya, ei, en døgenigt. -saad, ei; det finst ikkje ei -saad i huset. -saar *adj* karrig. *-salt, eit, kjøkkensalt. -skifte, eit, = -byte. *-stell, eit, -stova, ei, spisestue. -sut, ei.

***Matta**, ei, en matte; *dør-, golv-

***Mattid**, ei, spisetid. -tidig godt opplagt paa mat. -troten *adj* I matlens. -vand kræsen. *-vara, ei, -vatn, eit, -veg (i -vegen med hensyn til maten). -verd, eit, tjenlighet til mat. -vís *adj*, -vit, eit, -von, ei, -ør *adj* yderst for-sulten.

Mauk, eit, væske som blandes i mat; røre, deig. -a, ei, bløt masse; heile mauka.

***Maula** (a) *vt* æte; — berre brødet; — kjøt spise bare sul.

***Maur**, ein, maur; ogsaa flittig

person. *-a (a) *vi* arbeide flittig; myldre; klø, krille; det -ar i foten. -ing, ei, krillen.

Maura seg og -ast (a) bli sprødt.

Maurbit, eit, -tass, ein (*bjørn*), -tuva, ei, -veg, ein.

Mauska (a) *vi* æte graadig.

[*Mauske* se moske, ein.

Me = vi, se eg.

Me, ein, hemmelig (genial ell. trol-domsagtig) fremgangsmåte; korleis før A. so god klang i dei klokkorne han støyper? aa han hev alltid ein elgen — med det; ogsaa et litet lyte, en svakhet.

Med [é], eit, merke, sigte.

Med *præp* og *adv* med, ved, hos: han er — oss; du er — dei beste en av de bedste; vera — (ell. ved) kyrkja; sitja attmed (ell. attved) bordet; — natti ved nattetid; han var her — helgi nu i helgen; eg gjekk innmed sjøen; ro — strauem i samme retning som strømmen; halda — ein; koma — brev; knivskaft — sylvholkar; møtast, skiljast osv. — nokon; — gleda; eit lass — høy; engi er full — blomar; vera god — ein; vera — seg sjølv ved fuld sans; — di eftersom, idet; — kvart = etter kvart, efterhaanden; no veit eg dette — tillike, ogsaa.

Med *adv* = òg; se under dette ord.

Meda [é] (a) *vi* og *vt* sigte, flytte; — seg gaa sent og uvillig, «dra sig».

***Medalja**, ei.

Medan *konj* mens; ofte avkortet til med'; kom — vëret er godt; *adv* i løpet av ell. i hele den (netop omtalte) tid; eg var burte nokre timar, og — hadde du vore her imidlertid; presten var sjuk, og — maatte kappellanen styra kallet i hele den tid (imidlertid). *I andre tilfælde kan man ikke bruke medan istedenfor «imidlertid».*

Meddeila (te) *vt* meddele. -ing, ei, meddelelse. -ingsmiddel, eit.

Med di og av di *konj* fordi, idet, efterdi.

Medel gjennemsnitts. -alder, ein, -breidd, ei, -dypt, ei, -høgd, ei, -karakter, ein, -lengd, ei, -pris, ein.

Medels *adj* og *adv* middels, som flest; eit — aar, ein — gard; — gods, — godt, — høg.

Medelstand, ein og eit, gjennemsnittsstand (*f. eks. paa barometer*;

«middelstanden» i samfundet heter millomklassa). -storleik, ein, -tal, eit, -tid, ei, -varme, ein, -vegt, ei, -verd, eit, og -verde, eit.

Medfaren *adj* (ille -faren), -ferd, ei, -fylgja, ei, en følge, et følge. -føre, eit, bagage. * -gang, ein, -givnad, ein, medfødte anlæg. -gjeva *vt* indrømme. -gjeven 1 medskapt, indrømmet. -hald og -helde, eit, medhold. -havd 2 medbragt. -hjelpar assistent, medhjælper.

Medisin, ein, -flaska, ei.

Medkjensla, ei, medfølelse.

Med kvart etterhaanden.

Med kvæde, eit, gestikulation.

-rekna *adj* medregnet, inklusive.

Med retten og **med retto**.

***Medskapt** *adj*, -teken *adj*, -tenar, ein, -verknad, ein.

Megande *adj* som formaar. -d, ei, en hop.

Megga, ei, matrone.

Megtig og **megtug** mægtig, kraftig.

***Mei**, ein, en mei; slede-.

Meida (er, meldde) *vt* saare, skade; krænke.

***Meieri**, eit (*sml.* mjølkebruk), *-ost, ein, -stell, eit, osv.

Meim, ein, merke, spor. -a (a) *vt* anmerke, utstikke en linje.

Mein, eit, men, skade; hindring; gjera —; standa til -s være iveien; gjera til -s gjøre fortræd. *Ved en mængde ord blir mein sat som førsteled og gir sammensetningen betydningen: noget hinderlig, vrangt ell. skadelig.*

Meina (te) *vt* mene, tænke, tro, anta; eg er meint paa.

Meinbaag *adj* hinderlig. -beden *adj*, -beinka, ei, vrangvillighet. -bløyg, ein, tverdriver. -bægje, eit, en hinderlig ting. -eid, ein, -felle, eit, hinderlig tilfælde. -fri lyteløs. -føre, eit, uføre. -gjerd, ei, fortræd. -godt meget træffende (*svar*). -halda *vt*, -høve, eit.

Meinig menig, simpel. -helt, ei, *sml.* soknelyd, kyrkjelyd.

Meining, ei og ein, mening, tanke, hensigt. *meiningslaus* *adj*.

Meinka (a) *vt* hindre, formene. -klok slu. -laus fri for men; fri for ondskap. -leik, ein, ulempe, vanskelighet. -lika, ei, daarlig vederlag. -ljøs, eit, uheldig belysning. -raad, ei, rænker. -sa (a) *vt* fortrædige; tirre. -sam fortrædelig. -semd, ei, -sleg ubeleilig.

-sløg snedig. -stelle, eit, ømt punkt. -stira *vi*, -strik, eit, skalkestrek. -styre, eit, skadelig styre (= vanstyr). -stød *adj* meget sikker, punktlig. -svip, ein, uheldig utseende. -svoren *adj*, -syn, ei (det stend i -syn for meg). -taka *vt*, -trengd 2 meget trængende. -tøk som griper sikkert. -velde, eit, daarlig styre.

Meir *adj* mere; — folk; eg fekk —; *adv* mere, længere; senere; han kom ikkje der —.

***Meis**, ei, meise (*fugl*); *kjøt-.

***Meis**, ei og ein, etslags vidjekurv; klyv- [y].

Meisk, ein, blanding. -a (a) *vt* mæske, røre sammen.

Meister, ein (*fl* *meisterar*), -hand, ei, -leg, *adj*, -prøva, ei, -skap, ein, -stykke, eit, -verk, eit.

Meistra (a) *vt* mestre.

Meit, ei, en lang indskjæring. -a (er, meitte) *vt* tilskjære.

Meita (a) *vi* mede, fiske med stang.

Meitel, ein (*fl* *meitlar*), meisel. -la (a) *vt* meisle.

Mekanikar, ein, -nikk, ein, *-nisme, ein.

Mekedag (o: midvikedag) onsdag.

Mekra (a) *vi* mækre.

Mel [è], ein, sandbakke. -bakke, ein, sand- og grusbakke (*særlig langs med land, hvor vandet blir braadypt*).

Meld og -er, ein, korn og mel ved malningen.

***Melda** (er, melde) *vt* melde. *-ing, ei, meddelelse.

Melde, eit, græsfrø blandt kornet. -stokk, ein (*et ugræs*).

Mella, ei, malje (*i hegte*).

[*Mellegrand*, eit, en bitte liten smule.

Melrakke, ein, hvitrev.

Melta (er, melte) *vt* malte; for-døie. -ing, ei; matmelting.

***Men** *konj* men.

Mengd, ei, mængde; ei — med folk; størstedelen; -i av folket.

Mengja (mengjer, mengde) *vt* blande. -ja seg og -jast, -d 2, -jing, ei, og -sla, ei.

[*Meinig* se *meinig*.

Menn: ja —, nei —, ja so —.

Menna seg (a) bryste sig; mande sig op.

Menne, eit, menneske; vera — til formaa; god-, ung-.

Menneskja, ei, menneskeheden (*kun i b ental*).

Menneskje, eit, menneske (*det enkelte*). *I sms. brukes ikke ofte dette ord. men mann og folk.*

Menneskje|kunnskap, ein, -leg *adj.*, -rettar *fl* menneskerettigheter. -vis, ei; tala paa -vis = paa menneskjeleg vis.

*-menning, ein; ny-, tri-, osv.

-ment *adj* bemandet; faa-, mang-, osv.

Menta (a) *vt* tilberede (*særlig skind*). -r, ein.

Merd, ein, ruse (*fiskeredskap i elv*).

Merg, ein, marv; kjerne i korn. -a *adj* kraftig. -ast (a) samle kræfter. -full *adj.*, -laus *adj.*, -stela *vt.*, -stolen 1 *adj.*, -svelta *vt* utsulte.

***Meridian**, ein, se middagsstrik, eit.

***Merka** (a) *vt* legge merke til, erfare. -nde værd at legge merke til.

***Merke**, eit, merke, kjendetegn; setja — paa; bera — etter bjørnelabben; fane. *dag, ein, -gard, ein, -laus *adj.*, -leg *adj.*, -stein, ein.

Merkja (merkjer, merkte) *vt* sette merke paa; — ord lure paa ens ord; — seg noko fæste sig ved.

Merkjar, ein, en merke; timbermerkjejern, eit.

Merknad, ein, bemerkning, notis. -ning, ei, avmerking. -sam opmerksom. -semd, ei, -t *adj* merket. -verdig *adj.*

Merr, ei (*fl merrar*), en hoppe.

Merra|bytar, ein, -fyl [ý], eit, hoppeføl, osv., *sml.* hest.

***Mers**, eit, mastekurv. -segl, eit.

***Merskum**, ein, et merskum. -shovud, eit, *-pipa, ei.

***Messa**, ei, messe, altertjeneste; gudstjeneste, præken.

***Messe|bok**, ei, -dag, ein, -fall, eit, -hakel, ein (*fl -haklar*), -kløde, eit, *-serk, ein.

***Messing** se massing.

Mest *adv* i høieste grad; han strøvar — han vinn; for det -e; næsten (*ubetonet*); eg vart — rædd.

Mest *adj*; han er her -e tidi; i -e laget næsten for meget.

Mesta *adv* i høi grad; her er — varmt næsten for varmt; han vart — 90 aar næsten 90 aar.

Meta (a) *vi* pusle.

Meta (mèt, mat, meten) *vt* agte; ta sig nær av (*særlig legemlig lidelse*);

eg fekk ein hard støyt, men eg mat det ikkje; se *ellers* mæta.

Metall, eit, -arbeidar, ein, -vara, ei.

***Meter**, ein (*fl *meter*), *-maal, eit, -stokk, ein.

***Metode**, ein, = framgangsmaate, læremaate.

Metrikk, ein, = verslæra.

*-trisk *adj.*

Mett mæt; ein èt seg —. -a (a) *vt* mætte. -a, ei, og -e, ein, mættelse; eta -en sin spise sig mæt.

Metteleg mættende, kraftig.

Metting, ein, = mokdunge, ein.

Mid [i] *adj* som er i midten; bare brukt i *sms*.

Mid|aftan og -eftan, ein, tiden ved kl. 6 em. -alder, ein; ein -alders mann. -aases *adv.*, -bergs *adv.*, -bolk, ein, -bord, eit.

***Middag**, ein, middag; halda —, eta —, ell. til -s; kvila —, ell. til -s.

Middags|bil, eit, tiden ved middag. -kvild, ei, *-leite, eit, = -bil. -strik, eit, meridian. -øykt og -ykt, ei, tiden fra frokost til middag.

Mid|deild, ei, midtparti. -drag, eit, = -e, ein. -draga *vt.*, -dypes *adv.*

Mide [i], ein, tømmermandsgæffel til hjelp ved sammenfælding av stokker.

Midel [i], ein (*fl midlar*). formue.

Midel, eit, middel; byte.

Mid|far, eit, = mosefar, eit, fuge mellom stokkene i tømmervæg.

*-fasta, ei, -fjells *adv.*, -fjords *adv.*, -gard, ein, mellemgulv (*i legemet*).

-grann *adj.*, -hogg og -høve, eit, middelpunkt. -høves *adv* i midten.

-høg *adj.*, *-ja, ei, midje (midje|mjaa, -smal *adj.*), -kveld, ein, = -aftan. *-la

(a) *vi* mægle. -land, eit, -lands *adv.*, -landshavet Middelhavet. -lides *adv.*

-lina, ei, ækvator. -ling, ein, den mellomste (*i en række*). -liv, eit. -lungs folk velstandsfolk. -maat, eit, = -stad.

-morgon, ein, tiden ved kl. 7—8 fm.

-natt, ei.

Midnatts|klokka, ei, -leite, eit, -sol, ei, -stund, ei, -tid, ei, -time, ein.

Midnette, eit, midnat. -s|leite, eit, -s|tider *fl.*

Mid|rom, eit, midtrum. -røde, eit (*i baat*), -skips *adv.* -stad, ein, centrum. -strøymes *adv* midt i strømmen. -sumar, ein. -sumardag, ein, -sumarnatt, ei, -sumars *adv.*

Midt *adv* midt, i midten; — paa dagen; — imillom; — framfyre; — i

laget = medels; staven gjekk — av ell. — i tvo.

***Midten** midtpunktet; *i —, *paa —.

***Midtjukk** *adj* tyk paa midten.

-**tunn** *adj*, -**vatnes** *adv* midt paa vandet.

-**veg**, ein, = millom veg. -**veges** *adv*

midtveis. -**vetters** og -**vinters** *adv*.

***Migjer**, eit, for fint og tyndt arbeide. -**ra** (a) *vi*.

***Mikjelsmess**, ei, 29 september.

***Mil**, ei (*fl* mill), en mil, 10 km.

***Mila** [1], ei, mundbit i bissel.

***Mila** [i], ei, kulmile; millestad, ein, = kolbotn, ein.

***Mild** gavmild; skaansom; behagelig; — luft. -**a**, ei, mildhet. -**a** (a) *vt* formilde. -**skap**, ein, -**sleg** *adj*.

***Mildeverk**, eit, barmhjertighetsgjerning.

***Mile**|skifte, eit, -**stein**, ein, ***stolpe**, ein, ***tal**, eit, ***vis** *adv*.

***Milltær** *adj*, ***tær**, ein, = hermann. ***tær**, eit. *Som førsteled i sms. blir meget brukt: her-, hermanns-, soldat- (hernemnd, ei, hermannsliiv, eit, soldatrike, eit, sabelvelde, eit).*

***Milliard**, ein, 1000 millioner. ***on**, ein.

***Millom** *præp* mellom; iblandt; m. a. (ø: millom anna) bl. a. *Undertiden blir millom sat bakefter substantivet, f. eks. gardemillom, manne-millom, veggjemillom.*

***Millomalderen** middelalderen.

***Millom-saat** *adv* undertiden.

***Millom**|bil, eit, -**brøyte**, eit, overgangstilstand, overgangsform. -**koma**, ei, mellomkomst. -**lag**, eit, -**rom**, eit, -**skule**, ein, middelskole. -**slag**, eit, en mellemsort. -**sleng**, ein, omkvæd midt i vers. -**stad**, ein, -**støda**, ei, mellomværende, tvistepunkter. -**veg**, ein, -**vera**, ei, -**vær** og -**være**, eit, mellomværende.

***Milte**, eit og ein, milt. -**brand**, ein, miltbrand. -**hogg**, eit, og -**styg**, ein, = livrehogg.

***Mimra** (a) *vi* røre munden uten lyd.

***Min** (mi, mitt, *mine) min; eg, — arming!

***Mina**, ei, mine, gebærde; gjera minor.

***Mina**, ei, mine til sprængning; leggja minor.

***Min a** (a) *vt* og *vi* minere. -**ar**, ein.

***Minder** (minst) *adv* (se lite) mindre; — godt; med fradrag av (= min us); 1 krana — 2 øyre ø: kr. 0.98; hvis

ikke; ellers; eg kjem ikkje — du vil; eg trudde det; — hadde eg ikkje sagt det.

***Mindre** (minst) *adj* ikke saa stor (se liten).

***Mindre**mann, ein, den som er underlegen.

***Mine**|bor, ein, -**krut**, eit, -**meister**, ein, -**skot**, eit.

***Mingla** (a) *vi* være knipen.

***Minister**, ein (*fl* -strar), ***sterium**, eit (b -steriet).

***Mink**, ein, formindskelse. ***a** (a) *vt* gjøre mindre; *vi* bli mindre.

***Minkemun** og **minkingsmun**, ein.

***Minna** (er, minte) *vt* minde; hungeren -er seg gir sig tilkjende; du fær -a meg paa det. -**ar**, ein, paaminder.

***Minnast** (est, mintest) *vt* erindre, mindes.

***Minne**, eit, minde; godt —; **gan-ga** or —; draga til -s; eit synlegt —. -**blom**, ein, forglemmigei. -**dag**, ein, -**gaava**, ei, -**laus** *adj*, -leg let at huske. -**løysa**, ei, -**ord**, eit, -**sam** *adj* som ikke let glemmes.

***Minnesmerke**, eit.

***Minne**|spak *adj* = minnug. -**stein**, ein, -**sterk** *adj*, -**tale**, ein, -**tavla**, ei, -**verdig**, -**verk**, eit, hukommelsesverk.

***Minn**|ing, ei, paamindelse. -**ug** som husker godt.

***Minst** *adj* og *adv* mindst; i -e laget knapt nok; det var — tjuge; ikkje det -e ikke en smule.

[*Minusker* dikkedarer.

***Minutt**, ein og eit.

***Mirakel**, eit.

***Mis-** en forstavelse som betyr mislig, manglende, ujevnt.

***Misanbefala** = vanleggja.

***Mi sann**; ja — —.

***Mis**|bjoda og -**by** by for litet.

***bruk**, eit, -**byte**, eit, -**byttadj**, -**døma** *vi* -eldre, eit, mislig aldersforhold mellom egtefolk. -**fall**, eit, uheld. -**falla** *vi* mislykkes. -**fara** *vi* fare feil. -**farast** *vi* forfalde; omfares paa veien. -**felle**, eit, uheld. -**fengd** 2 usikker at faa. -**ferd**, ei, -**freista** *vi* gjøre forgjæves forsøk. -**gaa** (dde) *vt* misopfatte. -**gjera** *vi* gjøre feil ell. ilde. -**gjerd**, ei, forseelse. ***gjerning**, ei, forbrydelse. -**gjord** 2 feilagtig gjort. -**grip**, eit, -**halda** *vt* misligholde. -**halden** brystholden. -**hogg**, eit, -**hug**, ein, uvilje.

-hugsa (a) *vi*, **-høve**, eit, misforhold. **-høyra** (de) *vi*, **-høyrsla**, ei, feilhørsel. **-jamn** ujevnn, forskjellig. **-kast**, eit, feilkast. **-kjenna** *vi* kjende feil; *vt* miskjende.

Miskunn, ei, miskund. naade. **-a** (a) *vt*; **-a** meg, Herre! **-ing**, ei, **-sam** naadig.

Misleg vanskelig at træffe; mislig. **-lika** (a) og (te) *vt*, **-lukkast** *vi*, **-lydast** *vi* høre feil. **-lyndt** vægelsindet. **-løna** *vt*, **-mannsleg** nanselig. **-menne**, eit, uduelig person. **-minnast** *vi*, **-minne**, eit, feilerindring. **-minnug** glemsom. ***-mod**, eit, **-mogen** 1 ujevnt moden. **-mun**, ein, uheldig forskjjel; **gjera** **-mun** være partisk (*sml.* mannemun). **-mæta** (er, **mætte**) *vt* ringeagte. **-nøgd** 2, **-nøgje**, eit, **-rekna** seg, **-rekning**, ei, **-røkt**, ei.

Miss, ein; i —; **ganga**, **slaa**, **taka** osv. i —.

Missa (er, **miste**) *vt* miste, tape.

*Missjon, ein.

*Missjonsmøte, eit, ***-prest**, ein.

*Missjonær, ein.

Misstig, eit, feiltrin. **-synast** *vi* se feil.

Mist *adv* = i miss og i mist.

*Mis **tak**, eit, **-taka** *vi*, **-tala** seg,

*-tanke, ein, **-teken** misforstaat. **-tek** **kjast** *vi* mishage. **-tenkja** (te) *vt*, **-tolka** (a) *vt* mistyde. **-tru** (dde) *vt*, **-tru**, ei, **-truen** (*fl* **-trune**), **-tryggjen** (*fl* **-trygne**) mistenksom, jaloux. **-trygn**, ei, skinsyke. **-trøysta** (er, te) *vt*, ***-tyda** (de) *vt*, **-tykkje**, eit, fortrydelse. **-tyk** **kjen** (*fl* **-tykne**) *adj* støtt. **-unna** (er, **-unte**) *vt*, **-vending**, ei, **-villa**, ei, vildrede. **-visa** (te) *vi*, **-vokster**, ein.

Mit [i], ein, ostemid, møl = mol, ein.

Mjaa smal, tynd, myk. **-haake**, ein, en smal, slaapen, sløv klodrian. **-herda** *adj* smal over skuldrene.

Mjaakk (a) *vt* gjøre smalere. **-e**, ein, smalhet.

Mjaa **leg** noget smal. **-legg**, ein, smallegg. **-leik**, ein, smalhet. **-liv**, eit, smalliv. **-na** (a) *vi* smalne. **-rygg**, ein.

Mjaava (a) og ***mjaua** (a) mjaue (*om katten*).

Mjell *adj* tør, let, løs (*om sne*).

Mjell, ei, = mjøll, ei. **-fonn**, ei, **-snø**, ein.

Mjelt *adj* melkende (*om ko*); **tung**, **lett**, **hard**. **-a** (a) *vt* melke. **-e**, ein, melking.

Mjuk myk, bløt. **-a** (a) *vt* bløtgjøre; **kjæle**. **-fingra** *adj*, **-hendt**,

-hørd 2 og **-hørt** bløthaaret. **-last** (a) *vi* bli bløt om hjertet. **-leg** *adj*, **-leik**, ein, **-lyndt** *adj*, **-na** (a) *vi* mykne; rores i sindet. **-talande** *adj*, **-veda** *adj* bløt i veden. **-voren** *adj*.

*Mjød, ein, mjød (*drik*).

Mjødme, ei (*fl* **mjødmar**), hofte.

Mjødme **knut**, ein, **-kul**, ein, **-led**, ein.

*Mjødurt, ei, et slags spiræa.

Mjøl, eit, mel. **-a** (a) *vt* mele.

-auke, ein, meldrøse (*paa korn*). **-byrda**, ei, melkiste. **-bær**, ei og eit, melbær. **-drygje**, eit, = **-auke**. **-duft**, ei, og **-dumba**, ei, melstøv. **-en** 1 melagtig, mølen. **-hit**, ei, skindsæk til mel.

Mjølk, ei, melk. **-a** (a) *vt* og *vi* melke. **-ask**, ein, **smaf** mjølke.

Mjølke, ein, kjernesaft i korn; melke (*i hanfisk*); gjetrams.

Mjølke **blanda**, ei, drikke av melk og vand. **-brim**, eit, finkornet ost. **-bruk**, eit, melkeforbruk; meieri. **-bud**, ei, **-bytta**, ei, **-drift**, ei, **-gryn**, eit, suppe av melk og gryn. **-kjerald**, eit, **-kolla**, ei, **-ku**, ei, **-laus**, **-løysa**, ei, **-maal**, eit, **-soll**, ein, brød i melk. **-verk**, eit, meieri.

Mjøl **kjer**, eit, **-kjerald**, eit, **-kopp**, ein, **-laus** *adj*.

Mjøll, ei, let, tør sne; fnug, fykende støv. **-driv**, eit, **-kvit** *adj*.

Mjøll **løysa**, ei, **-mat**, ein, **-saad**, ei, kli i mel. **-traad**, ein, støvbærer. **-ut** *adj*, **-veg**, ein, støvvei.

*Mo, ein, tør, sandig slette; **fure**, ***sand**, osv.

Mo (*n* **mott**) lummervarm (*om luf* *ten*). **-a** (a) *vi* bli disig.

*Mobilisera (a) og (te) *vt*, ***-ing**, ei.

Mod, eit, avfald av høi og halm; høymød.

*Mod [ó], eit, stemning, lyst; **hava** — **paa** **noko**; **hava** **godt** —; **vera** **ille** **til** **-s**; **mod**, djervhet; **manns** —.

*Mod [ó] *adj* medig; **trøytt** og —.

Mod (a) *vt* gi mod, opmuntre. **-a** *adj* dristig, ivrig, lysten. **-ast** (a) *faa* mod.

*Mode og ***mote**, ein, mode.

Modell, ein, ***-era** (a) og (te) *vt*.

*Moder, ei; **den** **heilage** **moder**; *ellers gjerne* **mór**, ei.

Moderleg *adj* moderlig.

Mod **fallen** modfalden. ***-ig**, **-laus**, **-leg** oplivende, som gir mod. **-løysa**, ei.

*Modna og **-ast** = mogna og **-ast**.

Modsott [ó, ó], ei, etslags bleksott.

Moe, ein, = ølrøyk, solrøk. **-en** 1 disig.

Mogeleg = mogleg.

Mogen 1 moden, fuldt utviklet.

Mogleg [ó] mulig. **-skap**, ein.

Mogna og **-nast** (a) modnes. **-nad**, ein, modenhet.

Mok [ó], eit, noget som er sammenmaaket. **-a** (a) *vt* maake, skufe. **-a**, ei, et slags spade. **-dunge**, ein, møkdunge.

Moklen [ó] 1 sløv, søvning. **-na** og **-nast** (a) døse hen.

Mokster, ein, maaking, skufing.

Mol [ó], ei, en banke av smaa sten; smaa skyer.

Mol [ó], ein, møl (*insekt*).

Mola (a) *vt* knuse, smuldre. **-ast** oppløses.

Mold, ei, muld. **-a** (a) *vt* = mylda. **-benk**, ein, mistbænk. **-dunge**, ein, **-en** 1 muldagtig. **-graa**, ein, unaturlig graadighet. **-kast**, eit (= jordkast), jordpaakastelse. **-myr**, ei, **-rast** upp (a) smuldre hen. **-tekt** dækket av spirerne (*om aker*). **-ukse**, ein, tordivelens larve. **-ut** *adj.*, **-varp**, ein, **-vond**, ein, jordrotte.

Mole [ó], ein, en smule; slaa 1 molar.

Mol-eten 1 mølætt.

Molgraven 1 gnavet av møl.

*Moll, ein; dur og moll (*i musik*).

Molla, ei, menlække i laas; *mest* i fl mollar; knep, fif, kunstgrep; gjera mollar gjere vanskeligheter.

Molnast (a) bli skyet.

*Molta, ei, multebær.

Moltegraun, ein, **-myr**, ei, osv.

Molten 1 mør, skjernet. **-na** (a) *vi* skjorne, bli blet.

Mon *adj* omhyggelig; vera — umta sig av.

Mor [ó], ein, stof, materie (*særlig i sten*).

Mor, ein, morian, neger; svart som ein —.

Mor [ó], ein, hakkemat.

*Môr, ei (fl møder, møderne), *sml.* moder.

Mora [ó] (a) *vi* stoppe pølser.

Mora [ó] (a) *vi* pirke, pusle; krille, stikke; ulme; det **-ar** i fingeren; det **-ar** i oska enno. **-e**, ein, en svak glød.

*Moral, ein, **-isera** (a) og (te), *vi* **-ist**, ein, **-preikar**, ein, ***-sk** *adj.*

Môr barn, **-brjost**, eit, ***-bror**, ein.

*Morbær, ei og eit, **-tre**, eit.

*Mord, eit, **-ar**, ein, morder.

Moreld, ein, morild.

Morell, ein, morel.

Môrelsk, ein, **-fang**, eit, **-folk** fl, **-gleda**, ei.

*Morfin, ein, ***-ist**, ein.

Morgna seg (a) faa søvnen av sig.

Morgon, ein (fl morgnar); **morgen**; i — var og i — kjem; till **-s**; i gaar-, i **-kveld**, i **-natt**; i yver-; god-!

Morgonbeita, ei og *vt*, **-bite**, ein, **-blad**, eit, **-bøn**, ei, **-dag**, ein, **-fugl** (og otte-fugl), ein, person som staar tidlig op. **-kalde**, ein, **-kjøla**, ei, kjølig morgenluft. **-kjøld**, ei, morgenkjølighet. **-kry** *adj.*, **-lôte**, ein, morgenstemning. **-maal**, eit, **-moe**, ein, **-rode**, ein, morgenrøde. **-sida**, ei, **-stella** seg, **-svævd** 2, og **-tung** morgensøvnig. **-vak** morgenfrisk. **-verd**, ein, frokost. **-øykt**, ei.

Mörgrein, ei, **-hjarta**, eit, **-hug**.

Mørk, ei (fl merker) en mark ($\frac{1}{4}$ kg.).

*Mørk, ei, skogmark; mørkebud, ei, skoghytte. **-fôr**, eit.

*Morken 1 litt raatnet, mør, oppløst.

Mørkjenna *vt* erkjende som mor. **-kjensla**, ei, **-kjerleik**, ein.

*Morkna (a) *vi* skjorne, morkne, smuldre.

Mørkurv [ó], ein, og **-pylsa**, ei, kjøtpølse.

Mør lag, eit, moderlighet. **-laus** *adj.*, **-liv**, eit, **-lugom** *adj* moderlig. **-mjølk**, ei.

*Moro, ei; hava —, for — skuld

Moroa (a) *vt* more. ***-bok**, ei **-ferd**, ei, **-sam**, **-stund**, ei, **-visa**, ei

*Morsarv, ein, mødrene ar **-barn**, eit, **-fang**, eit, **-folk** fl, **-hjarta** eit, **-hug**, ein.

*Morsida, ei, mødrene side.

*Morsk *adj.*, **-a** seg (a) gjere sig morsk.

*Morsmaal, eit, **-mjølk**, ei.

Morsyster, ei = ***moster**, ei.

Morsætt, ei, mødrene slegt.

Mortel, ein (fl mortlar), en morter.

*Moræna, ei, en moræne.

Morsøyk, ein, solrøk.

Mosa [ó] (a) *vt* varme; *vi* døse.

Mosa [ó] (a) *vi* samle mos. **-ar**, ein.

*Mose [ó], ein, mose. **-botn**, ein, **-bunden** 1 = **-grodd** 6. ***-dott**, ein,

-far, eit (= midfar) fog **-fella**, ei, fuge i tømmervæg. **-fjell**, eit, ***-grodd**

adj mosbevokset. **-lendt** *adj.*, **-lit**, ein, ***-mark**, ei, ***-myr**, ei.

Mosen [ó] 1 *adj* lummer; mat, døsigg.
*Moseriva, ei, **-tak**, eit, moseind-samling. **-tuva**, ei, **-vaksen** *adj.*, **-vokster**, ein.

Moska (a) *vt* binde masker. **-e**, ein, maske.

*Moster, ei (b *mostri*, *fl* *mostrer*) = môrsyster.

Mot [ó], eit, møte, træffen sammen; ***godt** —! vel mødt! sitja til **-s** sitte vendt mot hinanden; **veggje**, **vege**, **aars-**; *sml.* **hals-**.

*Mot og ***imot** *præp*; kom imot oss; — *vinden*; **taka** imot; midt imot; inn — *byen*; det lid — *enden*; det gjeng godt no — *fyrr*; **hava** mange — *seg*; **gjera** ein imot; **gjera** seg sjølv ilt imot.

*Motbakke, ein, **-bjodleg** motbydelig. **-burd**, ein, motvilje, ulyst. **-burdsam** uvillig, ubehagelig. ***-bør**, ein, motvind; motgang. **-børleg** ubehagelig, ekkel.

*Mote og ***mode**, ein; vera paa **-n**; etter nyaste **-n**; **ganga** utor **-n**. ***-blad**, eit, **-bunad**, ein, **-dama**, ei, ***-handel**, ein, **-handlar**, ein, **-narr**, eit, ***-pynt**, eit, ***-sak**, ei, **-varor** *fl*.

Motfall, eit, uheldig tilfælde. **-for** gift, ei, motgift; **-fettes** *adv* = andfettes. **-gangsam** *adj.*, **-gjeld**, ei, gjengjeld. **-gjerd**, ei, fortred; motforanstaltning; **-grunn**, ein, **-hall**, eit, motskraaning. ***-hug**, ein.

*Motiv, eit, bevæggrund = grunn.

Motkast, eit, motstøt, motsigelse. ***-krav**, eit, **-lag**, eit, stevnemøte. **-legg**, eit, indvending. **-mann**, ein, ***-mæle**, eit.

*Motor, ein, ***-vogn**, ei.

*Mot prøva, ei, kontraprøve. **-raad**, ei, **-ror**, ein, **-sagd** 2, **-segjall** oppositionel. **-segn**, ei, motsigelse. **-setning**, ei, **-skapt** ubehagelig, fortrædelig. ***-skrift**, eit, ***-stand**, ein og eit, **-standar**, ein, **-straum**, ein, ***-strid**, ein, **-svar**, eit, tilsvær.

Mott [ó], ein (= mol, ein) mæl.

Mottak, eit, motgrep; mottagelse. **-talar**, ein, **-teken** 1.

Motting, ein = mokdunge.

*Motto, eit.

*Motved, ein, vrien vekst i veden = tverved. ***-vegt**, ei, **-vend** 4, **-verja**, ei, ***-vilje**, ein, **-viljug** *adj.*, **-vind**, ein, **-vitne**, eit.

Moved, ein = ribs.

Mua (a) *vt* agte, vise oppmerksomhet.

*Mudd og ***finmudd**, ein, finnepels.

*Muffa, ei, en muffe.

Muga, ei, stor dyngge; masse. **-a** (a) *vt* sammendynge. **-e**, ein, dyngge; masse; **aalmuge**.

Mugg, eit, skimmel; fint taakeregn; i — i smug. **-a** (a) *vi* skimles; **smaaregne**. **-a**, ei, fugtighet. **-e**, ein = mugg.

*Muggje, ein, og **-a**, ei, kande.

*Muggen (*fl* *mugne*) fugtig; muggen. ***-na** (a) *vi* mugne.

Mukk, ein, muk; misnøie. ***-a** (a) *vi* mukke, knurre.

Mukka, ei, masse, mængde. **-a** (a) *vt* ophøpe.

Mukr, eit, = murk.

Mula (a) *vi* surmule. ***-e**, ein, mule (*paa* *dyr*).

*Muldyr, eit.

Muleband, eit, ***-pose**, ein, **-skjegg**, eit (*paa* *dyr*).

Mulka (a) *vi* = mula. **-en** 1 vran-ten, sur.

Mulla (a) *vi* mumle; nynne.

Mult, ei = bot, ei, mulkt. **-a** (a) = leggja i bøter og leggja bøter.

*Multiplikasjon, ein, ***-sera** (a) ell. (te) *vt*.

[*Mumpa* (a) *vi* æte stygt; overfylde munden.

Mumra (a) *vi* snøvle, tale utydelig.

Mun, ein (*fl* *müner*) mon; det er — i det barnet; det er ikkje nokon — i aa gjera det; dette gjer — virker, forslaar; ein — større; **aa faa** — komme sig, **gaa** fremover; **eg ser** — **paa aakeren** for kvar dag.

Müna (a) *vi* monne, forslaa; komme sig, skride framad; det **-r** fram.

Muna monne (*verbum med infinitiv efter* *kun brukt i de to tidsformer*: *nutid* *mun*, *fortid* *munde*; det *mun* vera so; *nyst* *munde* det regna.

Muna *adj* dygtig, forsvarlig; eit — **tak**. **-leg** = münleg.

-mund i *navn*: beskytter; **Sig-mund**.

Mund, eit, tidspunkt; **kvelds-**, **uppstad**. **-a** (a) *vi* passe tiden; stunde etter tidspunktet (*f. eks. for maaltid*).

*Mundera (a) og (te) *vt*; **-a** soldatar. ***-ing**, ei.

Mungaat, eit, øl (*særlig* *svakt* øl).

***Munk**, ein, klostermand. [*a* (*a*) antyde, ymte om].

Munke lovnad, ein, *-skrift, ei og eit, *-verk, eit, fint utført arbeide.

Munkjær smaalig, grisk. -laus som litet hjelper. -leg betydelig, dygtig.

Munn, ein, mund; bruka -en tale meget; skjelde; halda -en tie.

Munn-drjugg stortalende. -fylla, ei, en mundfull. -harpa, ei, -kaat rap og uvøren tilmunds. -leg mundtlig. -skap, eit, mundens form (*paa dyr*). -skaald, ein, mundsvie (*hos barn*). -sterk snakkesyk. -tam, eit, mundheld. -tame, ein, talefærdighet. -tol, eit, og -told, ei, mundtaal (*han hev ikkje -told klynker uavladelig*). -trøyten 1 stadig snakkende. -ty, eit, snakketøi. -valen 1 famlende efter ord. -vik, ei.

Munsa (*a*) vi smake paa; nippe til.

Munsaam fordelagtig.

Munsk = munnkaat. -a (*a*) vi nippe til; ymte om, antyde.

***Mur**, ein, mur; skorsten. *-a (*a*) vt bygge av sten. -ar, ein.

Murargut, ein, -handverk, eit, -lag, eit, -leir, eit, -læra, ei, -sand, ein, -sveln, ein.

***Mur anker**, eit, *-by, ein, *-bygning, ein og ei, *-flata, ei, -hol, eit, *-hus, eit, -hylla, ei, skorstenshylde. *-ing, ei.

Murk (og **mukr**) eit, smaafis. -a (*a*) vi pusle, pirke; mukke; -a imot.

***Mur kalk**, ein, *-krans, ein, -kvelv, ein.

Murla (*a*) vi knurre, mumle.

Mur lim, eit, kalk. -meister, ein, -op, eit, muraapning. -pall, ein, forhøining av sten. -pillar, ein, -puss, ein.

***Murra** (*a*) vi murre, brumme.

Murskel, ei, -stein, ein.

Murt [ü] og ***mort**, ein, mort (*fisk*). -a (*a*) vi fange mort.

***Mus**, ei (*fl* myser), -bite, ein, en ørliten matbete. -blakk *adj.*, -bol, eit, -erter, ei, vikker. -eten *adj* gnavet av mus.

***Museum**, eit (*b* -et).

Musfella, ei, musefelde. -graa *adj.*

***Musikalsk** *adj.*, *-kant, ein.

Musikk, ein, = tonekunst. -domar, ein, -handel, ein, -kjennar, ein, -lag, eit, -lærer, ein, -stykke, eit, musisera (*a*) og (*te*) vi.

Musk, eit, støvsky, uklarhet; taake-regn. -a (*a*) vi støve; smaaregne.

Muske, ein, duft, aroma; *smf.* ange.

Musken 1 og -ut disig, graalig.

Muske regn, eit. -vêr, eit, se musk.

Musla (*a*) vi fare smaat frem.

Musirova og -rumpa, ei, musehale.

Mussa (*a*) vi mumle; hviske.

Musskjer, eit, spidsmus. -skurd, ein, avfald efter musens gnaving.

Must, ei, damp, taake; lugt.

Mustar, ein, akersennep.

Musut *adj* graaskimlet, musgraa.

***Muta** (*a*) vi skifte fjær (*om fugler*).

Muta (*a*) vt skjule; bestikke. -a, ei, hemmelighet; i -om i smug; bestikkelse; taka -or la sig bestikke.

Mute bite, ein, mat som blir git en i al stilhet. -fal *adj* = -kjær. -gaava, ei, -gjeving, ei, -kjær bestikkelig.

Mutel, ein (*fl* mutlar), liten kniv. -la (*a*) vi pusle med kniv; tygge sagte.

Mutra (*a*) vi mumle; lufe; ligge i skjul.

My, eit, og mygg, ein, myg. -bit, eit.

Mygja (mygjer, mygde) = muga.

Mygl [ý] eit, og -a, ei, skimmel. -a (*a*) vi mugne. -esmak, ein.

Myhank, ein, langbenet myg.

[myk, ei, se møk.

Myk [ý] ein, og -ja, ei, bløtgjørelse; pryl; -ja (mykjer, mykte) vt gjøre myk.

Mykjelleik, ein, en større del; høyet er innhavt no, -en av det i alle fall.

Mykjen (mykl, mykje) megen. *Merk: intetkjensformen av mykjen (og av liten) blir ofte brukt med betydningen «mykje av» (ell. «lite av») foran substantiv baade i hankjøn, hunkjøn og intetkjøn og i flertal; han hev mykje skog, mykje fritid, mykje pengar.*

Myklast (*a*) bevæges, ængstes; blues. -lesam bløthjertet.

Myksla, ei, bløtgjørelse.

Myla (*te*) vt slipe utøst, saa eggen blir rundagtig.

Myla [ý] (*te*) vi surmule, mumle.

Mylda (mylder, mylde) vt ha muld over. -a, ei, muldart (svart -a); løs jord. -t *adj*, laus-.

[Myle, eit, grættene mine; ho hadde

ikkje — til aa varna um daa hun hadde ikke den sure mine at verne om da o: hun kunde gjerne se blid ut da (naar han ikke var tilstede).

Mylein 1 surmulende, -skap, ein, grættethet.

Mylja (myl, mulde) *vt* smuldre, knuse. -ja, ei, flatbrød i fett.

Mylkja (mylkjer, mylkte) *vt* faa koen til at avgi melken.

Mylna [y] ei, mølle; kornmaling. -r, ein.

Mylskja [y] (a) *vi* røre sammen; sløse. -a, ei, masse; et slags ost.

Mynd, ei, art, natur, egenskap.

***Myndig** og -dug *adj* myndig; herskesyk.

Mynja, ei, art, egenskap; tilskikkelse.

Mynja (a) *vt* ynde, holde av; hjelpe. mynjesam øm, omhyggelig.

Mynne, eit, munding, gap.

Mynster, ei (b mynstri, fl mynstrer) og eit, mønster, forbillede. -gild *adj*. -mann, ein, -rett *adj* normal. mynstra (a) *vt* og *vi*, -ing, ei.

-mynt *adj*; *hare-, stor-.

***Mynt**, ei, mynt, penger. *-a (a) *vt* mynte.

***Mynta**, ei, mynte (*urt*).

***Myr**, ei (fl myrar) myr. -blom, ein, myrsoleie. -bust, ei, siv. -(e)bær, eit og ei, multe.

***Myrda** (er, myrde) myrde. *-ing, ei.

***Myrdun**, eit og ei, og -fivel, ein, (et myrgræs). -gjota, ei, og -hals, ein, smal sumpig fordypning.

Myrja [y] (myr, murde) *vt* gnide, skrape, stræve.

Myrja, ei, masse, røre; mørje; eld-.

Myrjarn, eit, *-jord, ei.

Myrk mørk, dunkelfarvet; vanskelig at forstaa; ulystelig.

Myrkart, ein, halvmoden multe.

Myrkblaa *adj*, -brun, -brynt *adj* som har mørke bryn. -dæmd 2 mørkladen.

Myrke kove, ein, mørkekammer. -skodda, ei, -stova, ei, fængsel.

Myrkgraa, -grøn, -hærd 2 og -hært mørkhaaret.

Myrkja (myrkjer, myrkte) *vt* formørke; staa i lyset for en; *vi* være mørk.

Myrkje, eit, formørkelse, noget som skygger.

Myrk klædd 2, -leg dunkel. -leik, ein, mørkhet. -leitt mørkladen. -lita *adj*, -loft, eit, -na (a) *vi* mørkne. -ning, ei, -raud, -rædd, -rædsla, ei, -vêr, eit, -voren *adj*.

Myr lende, eit, -lendt *adj*, *-malm, ein, -mold, ei, *-mose, ein, -sev, eit, *-sik, ei, og -sike, eit, myr med avløp, et myrsik. *-snipa, ei, (*fugl*). -storr, ein, *-torv, eit, -tyta, ei, tranebær. -ut, -vatn, eit, -væta, ei.

Mysa [y] (te) *vi* fange mus; plire.

***Mysa** [y], ei, valle.

***Myseblanda** [y], ei. -brim [i], eit, -laupa *vi* skille sig (*om melk*).

-ost, ein, mysost.

Mysja (mys, muste) *vi* hviske, mumle.

Mysja (a) *vt* tette med mos.

Myske [y], ein, lugtende utdunstning.

Mysling, ein, en stakkar.

Mys tikar, ein, -tikk, ein, *-tisk *adj*.

Myta (er, mytte) *vt* liste bort, skjule; — seg snike sig frem.

***Myta**, ei, = gudesegn. *-isk,

*-olog, ein, *-ologi, ein og ei, *-ologisk.

Myting, ei, luring. -ing, ein, en som skjuler sig.

***Mytteri**, eit.

Mækja, ei, = sverdlija, ei.

[Mækla se mækla.

Mæl, eit, hvilestund mellem bygerne.

Mæla (te) *vi* tale; sige noget.

Mæla (te) *vt* maale. -ar, ein; landmælar.

***Mæle**, eit, mæle, stemme; *maal og —; mot-.

Mæle, ein, et kornmaal (*omtrent* = skjeppa, ei).

Mæle glas, eit, -kjeda, ei, -kjer, eit, -kunst, ein, -meister, ein, -snor, ei, -stong, ei, -traad, ein.

Mæling, ei, opmaaling. -ing, ein, et maal jord.

-mælt *adj*, høg-, laag-, kring-.

Mænja (te) *vt* tære, svække. -ast (est, test) skrantende. -sla, ei, skrantesyke, svækkelse.

Mæt *adj* ypperlig; særlig med ikkje foran; han er ikkje -are karen. -a, ei, værd, fortrin. -a (er, møtte) *vt* anse, være, bry sig om. -ande værd at agte. -eleg udmerket (*helst brukt ironisk*). -ing, ei, agt, anseelse.

*Møbel, eit (*f* -el), ***lera** (a) og (te) *vt*, -elsnikkar, ein.

Møda, ei, møie, anstrengelse. **-a** (er, mødde) *vt* utmatte, besvære. **-ast** (est, møddest) ha møie med.

Mødefull, -laus, -leg brysom. **-n** l trøttende. **-sam**, **-stund**, ei.

Mødra (a) *vt* slippe lam *osv.* til deres mor.

Mødsla, ei, besvær, uleilighet.

*Møk, ei, møk, gjødsel. **-dunge**, ein, -lass, eit, **møk(j)a** (a) *vt* gjødsle.

Møl *adj* ferdig til bruk (om kvern). **-e**, eit; kverni er i godt møle malar godt.

Møle, eit, stemning, lune, humør; godmøle, umøle. **-t** *adj* stemt, sindet.

Møna, ei, rygmær; merg og —.

Møna (a) *vt* gjøre møne paa huset. ***-e**, eit, takryg.

Møne (og ***mønsaas**), ein, **-næver**, ei, **-stein**, ein, **-troda**, ei.

Møra, ei, dynd. mørebotn, ein.

*Møre; ***Nord-**, **Sunn-**. møring, ein.

Mørut mudret, bløt (om bunden i tjern).

*Møta (er, møtte) *vt* møte; — **motgang**; møte imot, hindre; *vi* indfinde sig, avgi møte.

Møtast (est, møttest) møtes; grænse til hinanden.

*Møte, eit, sammentrøf; hindring, sammenkomst. ***-dag**, ein, **-lag**, eit, de forsamlede. **-stad**, ein, ***-tid**, ei.

Møting, ei, imøtekomst; motstand; fremmøte.

Møy (*f* **møyar**), ei, **mø**, jomfru; **Maria møy**; feste-; ung-. **-dom**, ein, jomfruelighet.

Møykja, ei, væske at fortynde noget med. **-ja** (**møykjer**, **møykte**) *vt* fortynde, oppspæ; gjøre mykere; *sml.* mykja.

Møykjerring, ei, = tauskjerring, peppermø.

Møykjing, ei, og **-sla**, ei, fortyndelse, spædning.

Møyr *adj* mør, skjør, sprød. **-leik**, ein, **-na** (a) *vi* bli mør. **-ning**, ei, **-voren** *adj*.

Møvette, eit, = stakarsting, eit, stakkarslig person.

N.

N, ein (*f* n'ar), **n-ljod**, ein.

[*Na* *adj* = nauv, karrig.

Naa, eit, = naae, ein, et lik (*Garborg*).

Naa (dde) *vt* naa, opnaa; *vi* strække til. **naa-ande** opnaaelig.

Naableik *adj* likblek.

Naada (a) *vt* benaade, vise naade; **Gud -e meg!**

*Naade, ein, **-brev**, eit, **-full**, **-gaa-va**, ei, **-gjerd**, ei, **-kall**, eit, ***-kraft**, ei, **-leg**, **-lovnad**, ein, ***-løn**, ei, **-midel**, eit, ***-pakt**, ei, ***-rik**, ***-skilling**, ein, ***-stand**, ein og eit, ***-stol**, ein, **-teikn**, eit, ***-tid**, ei, **-val**, eit, **-verknad**, ein.

*Naadig naadig; mild; — straff.

Naadsaar, eit, naadsensaar.

Naae, ein, en dødning, lik. **-dike**, eit, dødningsump.

Naaelde, eit, vantrivning (om *dyr*).

Naaeleg vantreven.

Naafall, eit, dødsfald. **-gauk**, ein, gjøk som spaar lik; nord er **-gauk**. **-ham**, ein, **-kald** *adj*.

*Naal, ei, **-auga**, eit, **-brev**, eit, *osv.*

Naaleg = ande, som kan naaes.

Naalit, ein, **-lita** *adj*, **-ljøs**, eit.

Naalodd, ein, **-styng**, ein, **-traad** (og **naalstraad**), ein, den traad som brukes i naalen paa en gang.

Naaluft, ei, liklugt.

Naam, eit, det at ta, grep, optagelse; ***land-**, ***landnaama**, ei, boken om Islands bebyggelse; **ikkje -e** nær langt fra ikke.

Naapa (a) og (te) *vt* indhente, fange.

*Naar *adv* og *konj* paa hvilken tid; **naar** kjem du? **eg** kjem **naar** du vil; **han** kunde **naar** han berre vilde; **han** vaaga gjerne livet **naar** (ell. **naar** helst) det trongst; **naar** som helst.

Naarisla, ei, et rødlig utslet. **-strond** Naastrand, likstrand. **-tev**, ein, liklugt. **-ting**, eit, en stakkar.

*Nabb, ein, knag at henge noget paa; **berg-**. **nabbetre**, eit, klæshænger. **-nad**, ein (*f* -nader), *substantivendelse*; **triv-**, **skap-**.

Nadd, ein, liten spids ell. kile.
Nadra (a) *vi* skjelve av svakhet ell. sindsbevægelse.

Nafsa (a) *vi* snappe etter, bite i.

*Nafta, ein, *-lin, ein.

Nagg, eit, gnaving; nag, anger.
-a (a) *vt* gnave, plage, volde sindsuro; smerte.

Nagl, ein (*f* negler), negl. *-e, ein, nagle.

Nagle|bit, eit, og **-frost**, ein, = **-sprett**, ein.

*Nagle|fast fastnaglet, hørende med til huset. **-hol**, eit, **-hovud**, eit.

Nagle|rot, ei, **-sprett**, ein, frostsmerte i neglerøtterne.

*Naken *adj* nøken; snau, ubeskyttet. **-skap**, ein.

Nakka (a) *vt* jevne ved beklipping ell. pleining.

*Nakke, ein, **-bein**, eit, ***-drag**, eit, et slag over nakken. **-grop**, ei, og **-hola**, ei.

Nak|na og **-nast** (a) bli naken.

Namn, eit, navn; et grand; me hev ikkje — til mat; nemna ein paa —; ein mann med -et Elliv.
-a (a) *vt* merke med navn. -e, ein; ho er -en min har samme navn; dei er -ar.

Namme|byte, eit, og **-skifte**, eit, **-lista**, ei, og **-tal**, eit.

Namn|fræg og **-gjeten** navnkundig. **-gjeven** navngiven. **-kjend** 2 = **-fræg**. **-kjenna** *vt* betegne ved navn. **-kunnig**, **-laus**, **-løysa**, ei.

Napp, eit, nupper paa tøy. **-a** (a) *vt* forsyne med nupper. **nappavott**, ein, nuppet vott.

Napp, eit, et litet ryk. ***a** (a) *vi* plukke, nappe. **-ast** (a) nappes, prøve kræfter.

*Nappetak, eit, en dyst.

Nar|a (a) *vi* guste kjølig. -e, ein, jevn trækvind.

Narr, eit, en nar. ***-a** (a) *vt* drille, forlokke, bedrage.

Narre|ferd, ei, **-fus** drillelysten. **-leg** naragtig. **-skap**, ein, og **-stell**, eit, narrestreker. **-stikka**, ei, en gjek. **-strikk**, eit, gjekkeri. **-svall**, eit, **-verk**, eit, **-voren** *adj*.

Nasa (a) *vi* lugte til, snuse; — fram i allting. -e, ein, næse.

Nase (*småf.* av nös, ei) næse. **-bein**, eit, **-bit**, eit, bitende kulde. **-blod**, eit, **-hora**, ei, **-brend** 2, slemt skuffet. **-duk**, ein, = lum med uk. **-film** som

har sterk lugtesans. **-graat**, ein, hyklet graat. **-kasta** *vt* bebreide en noget. **-teppa**, ei, tæthet i næsen. **-tipp**, ein, **-veng**, ein, næsefloi. **-vis** *adj*.

Nas|horn, eit, og **-hyrning**, ein, næshorn.

*Nasjon, ein, = folk, tjod.

*Nasjonal *adj* = tjodleg. **-aand**, ei, = folkeaand. ***-bank**, ein, **-bunad**, ein, ***-galleri**, eit, ***-itet**, ein, = tjodskap, ein. **-itetsgrunnsetning**, ei, **-kjensla**, ei, ***-liberal**, ***-sak** = landssak, ei. ***-teater**, eit, ***-økonom**, ein, ***-økonomi**, ei og ein, ***-økonomisk**.

Nask *adj* begjærlig; hidsig. ***-a** (a) *vi* smaske; rapse.

Nastr|a (a) *vi* knurre; klynke. **-en** i vranten.

*Nat og **-e**, ein, fuge i træverk. ***-a** (a) *vt* fælde sammen.

Nate (*småf.* av not, ei, en nøtt), **-aar**, eit, **-hams**, ein, nøtteklase. **-kjerne**, ein, **-skal**, eit, **-skog**, ein, **-skrikja**, ei, nøttekraake. **-skurn**, ei, = skal. **-vise**, ein, hunblomsten paa hassel.

*Nation, ein, *osv.*, se nasjon.

*Natron, eit.

Natt, ei (*f* nøter); i —; i gaar —; i — var; i — kjem; — til igaar; — til onsdags; fyrre natti = fyrrnatti. **-a** (a) *vi* overnatte.

Natt|arbeid, eit, **-bord**, eit, **-bunad**, ein, natdragt.

Natte|dogg, ei, **-friar**, ein, **-frying**, ei, **-kvild**, ei, ***-rangel**, ein, og **-rall**, eit, **-ranglar**, ein, ***-ro**, ei, ***-tid**, ei, **-vak**, eit, **-vaking**, ei, **-vakster**, ein.

Natt|fiol, ein, **-flvrelde**, eit, **-fôr**, eit, **-frost**, ein, **-gamall**, **-gjest**, ein, **-gangar**, ein, **-gonga**, ei, **-ham**, ein (i lettaste natthamen i dypeste negligé). **-huva**, ei, **-kappa**, ei, **-kikar**, ein, natkikkert. **-kjole**, ein, **-klæde**, eit, **-lampe**, ein, **-laupar**, ein, **-leg** natlig; mørk. **-lega**, ei, natteleie. **-legen** 1 som har ligget natten over (*om fisk*). **-llv**, eit, **-luft**, ei, **-løgje**, eit, liggested. **-mùn**, ein, *småf.* dagsmùn. **-myrker**, eit, **-ramn**, ein, = kveldknarr. **-ror**, ein, **-set**, eit, garnutsetting til natten. **-seta**, ei, = uppeseta. **-skjorta**, ei, **-sol**, ei, **-stad**, ein, **-staden** 1 som har staaet natten over. **-stod**, ei, tilhold om natten. **-stol**, ein, **-stykke**, eit, **-sval**, ei, privet.

-svevn, ein, -svæva, ei, = gullboste, løvetand.

Nattenesta, ei, nattergal.

***Nattog** [ø], eit (*paa jernbanen*).

Natt-troya, ei.

Nattvak vaaken om natten. -vaka, ei, = maaltrost. -vaking, ei, og -vakster, ein, nattevaaking. -vakt, ei, -verd, ein, nadver.

Nattverd|bord, eit, -brød, eit, -gjest, ein, -vin, ein. *Se under altar.*

Nattvoka, ei, nattevaaking.

***Natur**, ei, *sml.* kynde, givnad, mynd, skapning. -a (a) *vt* ha godt av, fordøie. *-alisme, ein, *-alist, ein, *-barn, eit, *-bunden *adj.*, *-drift, ei, *-dyrking, ei, *-fag, eit, -fin *adj* natur-skjøn. -gjeven naturbestemt. -gran-skar, ein, *-historia, ei, *-historisk, -kunna, ei, -kunnig, -kunnskap, ein, -leg, *-liv, eit, -log og *-lov, ei, *-læra, ei, -ovring, ei, naturfænomen. *-rike, eit, *-stand, ein og eit, -sva-rande naturstemmende. *-tilstand, ein og eit, -ting, ein, -tru *adj.*, -vitskap, ein, -vitskapleg, -vænleik, ein.

Naud, ei, nød; vanskelighet; fare; det var med -i at eg slapp; det hev ingi — med meg. *smef.* naud-; i verber betyr det omtrent det samme som *nid*: intenst, uavbrutt (*naudstira* = *nidstira*), i *adj* det samme som *naudende* overordentlig (*naudfin* = *naudende fin*); *paa denne maaten kan man sette naud foran næsten alle verber og adjektiver; derfor blir ikke disse sammensætninger medtat her. I nogen faa ord er smef. naudar; se d. o.*

Naudardom, ein, en ringe ting; karrighet; kummerlig tilstand. -fen-gen *adj* ringe, ussel; smaalig. -mann, ein, en gnier; stymper. -sykja, ei, sykdom som bringer en i nød ell. mangel. -ting, eit, ringe ting; van-trivning.

Naudeld, ein, ild opstaat ved gnidning. -ende *adv.*, til *adj* = *naud*-overordentlig. -faren *adj* meget for-legen. -hjelp, ei, -høve, eit, nødsfald; nødvendighet. -ig nødvendig, uund-gaaelig. -knut, ein, stor forlegenhet. -komen *adj* forlegen. -laust *adv* uten nødvendighet. -leg *adj* nødvendig. -leg *adv* ugjerne. -lygn, ei, nød-løgn. -nytta, ei = -hjelp. -nyt-tug meget flittig. -sjeldan *adv* yderst sjelden. -stadd *adj* kommen i knipe. -syn, ei, nødvendighet. -synleg og

-synt nødvendig. -torv, ei, nødtørrt; nødvendighet. -trengd 2 nødtræn-gende. -trong, ein, stor trang, for-legenhet. -turft, ei, nødtørrt. -turve-leg nødvendig. -verja, ei.

Naukra seg (a) anstrenge sig.

***Naust**, eit, baatskur, næst. -lem, ein, -tuft, ei.

***Naut**, eit, -a (a) *vi* bære sig plump, raat ad.

Naute|fengen *adj* plump. -ferd, ei, plump adferd. -fjøs, eit, -fôr = nautsfôr, eit. -gard, ein, -kjøt, eit, -n 1 plump, raat.

Nautsfôr, eit, *sml.* kufôr og nautfôr, vinterfôr til et naut.

Nauv *adj* knap (*om vind*); smaa-lig. -a (a) *vt* besvære, plage; det -ar ikkje skader ikke. -er *adj* = *nauv*. -hjarta *adj* snøverhjetet. -leg *adv* nøiagtig. -leik, ein, knaphet. -ra ihop (a) *vt* spare sammen. -t *adv* knapt; vanskelig.

***Nav**, eit (*i hjul*), -a (a) *vt* gjøre laft (*nøv*).

Navar, ein (*fl* *navrar*).

Navar(s)|aks, eit, den skjærende del av naveren. -hol, eit, -legg, ein, -skaft, eit, -skjæra, ei, = -aks.

Navla *vt* skjære navlestrengen. *-e, ein, navle.

Navle|band, eit, og *-streng, ein.

Near *fl* næ; maanen er i near.

Nebb, ein, et fugleneb; en frem-staaende spids. -a, ei, kande med tut. -a (a) *vi* plukke. -ast nappes; nebbes.

Nebbe leg net, fin. -sted, eit, liten ambolt. -tong, ei.

***Ned** *adv* nedad, til et lavere punkt; fara — og nord til de ondes sted; renna —; slaa — prisen; ganga — i baaten; springa — *paa bryggja, osv.* Om nedl, nedpaa, *osv.*, se under nede.

Nedan *adv* nedan, nedenfra; *litet brukt uten som førsteled i sms.* -bel-tes nedenfor beltestedet. -brotet *adv* nedenfor bakken. -buls *adv* paa nedre del av kroppen (*bulen*). -deilled *adv* i de nedre dele. -for *præp.*, -fraa, -fyre *adv.*, -i, -lands, -livs (= -buls), -til, -um.

Nedarleg *adj* som er langt nede. -blaaen, -broten 1, -burd, ein, ned-bør. -burdsamt (det er -burdsamt idag), -bøygd 2, -bøygsla, ei, ned-bøielse. -dotten (*fl* *dotne*) nedfalden.

-drepn (helle bølgingen vart -drepn).

Nede ell. nedre nede, paa et lavere sted; var du der —? baade uppe og —. *Foran præp blir nede gjerne avkortet til ned og sammenskrivet med prepositionen; liggja nedi baaten; sitja nedpaa bryggeja, osv.*

Nedfall. eit, nedfald, forfald; vera til -s være faldetærdig, meget forfalden. -sott, ei, faldesyke, epilepsi.

***Nedgang,** ein, -gjengen 1, -gonga, ei, -graven 1, -havd 2, -kast, eit, nedkasting. -kasta *adj*, -køkt hermetisk. -koma, ei, nedgang. -komen 1 nedkommen, henkommen. -lag, eit, nedlagt portion. -lagd 2 nedlagt, som har lagt sig. -laup, eit, -lengst *adv* nederst. -loga, ei, nedfaldt træ. -løst *adj*, -paa.

Nedra (a) *vt* sette længere ned; fornedre.

Nedre *adv* se nede.

***Nedre** *adj* som er længere nede. -deild, ei, nederste del av klædningsstykke, *sml.* yverdeild. -framt, *se under* framt. -munn, ein, underkjæve.

Ned riven 1, -séd (n-sét) ringeagtet. -setning, ei, *-sida, ei, *-sig, eit, nedglidning. -sjaa *vt* ringeagte. -sjaaing, ei, foragt. *-slag, eit (*i pris*), -sona *adv* neddyssset.

Nedst *adv* nederst; — paa *adv*; — i *adv*; — nede (nedre).

Nedst *adj* som er længst nede; -e stokken.

Ned stig. eit, -tak, eit, og -taking, ei, -tyngd 2 betyngt. -velta, ei, fald, nedstyrtning. -vending, ei.

Nefsa (te) *vt* snerte; refse; *vi* stikle paa. -t, ei, straf.

Nefst *adj* n forfærdelig, uhyggelig.

***Negativ** negtende, *mots.* positiv.

***Neger,** ein (*f* negrar), *-dans, ein, *-folk, eit, *-gut, ein, -gjenta, ei, *-handel, ein, *-rike, eit.

Negla (de) *vt* fæste med nagler. -eleg gjennemborende.

***Negta** (a) = neitta. -ting, ei.

***Nei;** vil du? Nei; svara —; faa —; —, skulde du ha set slikt! — daa; — menn; — so menn. -a (a) *vi* sige idelig nei.

Neigja (neigjer, neigde) *vt* nitte, boie spidsen paa som = njoda.

Neip, ei, hoigafel, = tjuga.

Neisa (te) *vt* tirre, næsekaste;

han -er meg med det at eg er veik.

Neita (er, neitte) *vt* krænke, fornærme.

Neitta (a) *vt* = negta, sige nei, benegte; fornegte; avslaa.

Nekk, ein (*f* nekkar), stansning, hvile; forringelse.

Nekk, ein (*f* nekkjer), renkalv; -ja (nekkjer, nekte) *vi* kalve (*om vens-ko*).

Nekkja (nekkjer, nekte) *vt* = neisa, sette tilbake; *vi* vende tilbake; (*om sjøen*) begynde at falde. -kje, eit, tilbakefald (*se* atternekkje). -kjing, ei, stansning; fornærmelse. -sla, ei, fornærmelse. -t *adj*; sjøen er -t begynder at falde.

***Nektar,** ein, gudedrik.

***Nellik,** ein, -spikar, ein.

Nema [é] (nem, nam, nome) *vt* fornemme.

Nemleg *adv* nemlig.

Nemna (de) *vt* gi navn; nævne; uttale; omtale. -ande værd at nævne.

-ar, ein, nævner (*i brøk*). -d 2 nævnt, benævnt; utnævnt. -d, ei, nævnd, komité. -e, eit, benævnelse; til-, ut-

-ing, ei, benævnelse; kommission. -sla, ei, opnævnelse.

***Nenna** (er, nente) og -ast (est, nentest) *vt* ha hjerte til; eg nente (ell. nentest) ikkje gjera honom so vondt. -e, eit; — til.

Neppa (er, nepte) *vt* trykke sammen; -a attaat seg klædi. -e, eit, et knippe.

Nerk, ein, livskraft, livsenergi.

Nerta (nert, nart, norte) *vt* berøre løselig, se snerta.

Nerta (a) *vt* tildele karrig; — i ein maten.

***Nerve,** ein, *-feber, ein, -knut, ein, -sjuk, -sjukdom, ein, *-slit, eit, *-sliten *adj*, -streng, ein, -taag, ei, -veik, -veika, ei, nervesvakhet. -veikskap, ein, -verk, ein, nervesmerter. *nervøs *adj*.

***Nes** [é], eit, nes. -bu og -bue, ein, *-bygding, ein, -gjelding, ein, -ing, ein, *-konge, ein, -land, eit, -odd, ein, *-sokning, ein.

Nesja (a) *vi* klare sig; *egentl.* naa neste nes.

***Nest,** ein, fæsting med naal og traad. *-a (a) og (er, e) *vt* sy løselig (*sml.* næla, traakla). -e, eit, en spænde.

Nesut fuld av nes. -væring, ein.
*Net [è], eit, fiskegarn. ***-binding**,
 ei, **-ja seg** (a) bli fast i nettet.

Netja, ei, nethinde, fetthinde om
 indvoldene i dyr.

Netla, ei, ell. ***nesla**; brennetla.

Nett *adj* fin; tækkelig; nøiagtig;
 fiink; *adv* fint; knapt; just. **-hendt**
adj. **-leik**, ein, nethet.

*Netto, **-inntekt**, ei, ***-pris**, ein,
*-vegt, ei, = reinvegt, *sml.* brutto.
 [*Neutrum*, se nøytrum].

Neva [è] (a) *vt* gripe med næven,
 bearbeide med hænderne.

Neve, ein, næve. **-dask**, ein, **-helsa**
 (a) *vi.* **-helsast** (a), **-slag**, eit, **-sterk**,
-styrke, ein.

Nevrek [è, è], eit, ubetydelig ting
 ell. person.

*Ni talord ni. **-ande** niende.

Nibba, ei, en fremstaaende kant
 (f. eks. paa berg).

[*Nibbeleg*, se nebbeleg].

*Nid, eit, skam; ærgrelse. *Til en*
mængde verber kan man sætte nid-
(liksom naud-) med betydning idelig,
haardnakket (nidgraata, -lesa, osv);
se under naud.

Nid|a [i] (dde) *vt* forhaane; — *seg*
 innpaa ein fornærme.

*Niding, ein, **-skap**, ein.

*Nidingsverk, eit.

Nidleg skarp, heftig. **-ord**, eit,
 spottende ord. **-samleg** *adv* storlig;
 med megen omhu. ***-sk** karrig. ***-skrift**,
 eit.

Nidsverk, eit; *gjera* — paa gjøre
 sig yderste omhu med.

*Nidvisa, ei, spottevis.

[*Nifst*, se nefst].

Niga (*nig, neig, nige*) *vi* bøie sig,
 bugne.

Nigja (a) *vi* bøie knærne, neie.

Nigjing, ei.

Nigla (a) *vi* knipe, leve knapt.

*Nihilisme, ein, ***-ist**, ein,
*-istisk.

Nikk, ein, et nik. ***-a** (a) *vi* nikke
 med hodet.

*Nikkel, ein.

Nikker (fl nikre) knap, sparsom.

*Nikotin, ein, tobaksgift. ***-fri**
adj. **-forgifting**, ei.

Nilsmess, ei, 6te december.

Nipa, ei, fjeldtop.

Nipen l undselig, frygtsom.

Nipper (fl nipre) *adj* net, sirlig.
-leg fin, tynd.

Nippleg *adj* fortrædelig.

*Nisa, ei, ise.

[*Niss*, ein, se tunkall, tuftte, gard-
 vord].

Niss [i], ein, stank. **-a** (a) *vi* stinke.

*Nista [i], ei, niste. ***-a** (a) *vt*
 utniste.

Niste|laus, ***-mat**, ein, ***-skrin**,
 eit, *osv.*

Nit [i], eit, sting, smerte. **-a** (nit,
 neit, nite) *vi* smerte; gli frem.

*Nital, eit, nital.

Nittan 19. **-de** 19de.

*Nitti 90. **-ande** 90de.

*Nivlheim, ein, taakehjem, straffes-
 sted i underverdenen.

Njoda (nyd, naud, noden) *vt* nitte,
 klinke.

Njos, ein, og nyss, ein; tegn, vink;
 faa ein — av noko faa nys om.

Njosa og ***nys|a** (nys, naud, nose)
vi nyse. **-ing**, ei, nysing.

Njosna (a) *vi* = spæja, speide.

Njota og ***nyta** (nyt, naut, noten)
vt nyde; — godt av beholde; — helsa;
 det er ein gild kalv; berre me fær
 — honom.

Njotra [ó], ei, = knue. **-a** (a) *vt*
 = knua.

Njupa ell. ***nypa**, ei, nype.

Njupetorn ell. ***nypetorn**, ein.

Njosminne, eit, kjøpskaal.

No *adv* nu; paa denne tid; altsaa;
 sidan det — er so; — daa!

Nobb, ei, bergknold. **-ut** knudret,
 tindet.

Nod [ó], eit, den klinkede ell. bøiede
 ende paa et søm.

Noda [ó], eit (b noda, fl nodo, nodo),
 traadnøste.

[*Nog* [ó], se nok. *Herav* nogsam,
 nøgja *vt*, nøgd, ei.

Nogg, eit, gnidning, gnidsaar.

Nogsam *adj* fyldestgjørende, til-
 strækkelig.

Nok *adv* nok; *oftest* bakefter *adj*
 og *subst*; han er rik —; hev gull —;
 eg hev lese —; lenge —; han skriv
 fort —; ogsaa *substantivisk*: hava —;
 hava — pengar; her er — aa taka
 av; vistnok: han er — komen.

Nokk|a (a) *vt* forsyne med nokker.
*-e, ein, nok, jernkrok; traaden fraa
 nokken.

Noko *adv* foran *adj* og *adv* i
 nogen grad, tilstrækkelig, temmelig;
 — mange; — so nær.

Nokon (nokor, noko, nokre) nogen;

noko slag; — gong; — stad; nokor tid; — ting (naar nokon er sterkt betonet); noko til mann.

Nokoleis adv nogenledes. -lunde adv nogenlunde.

Nokon|gong adv, -stad adv, -ting (naar nokon er let betonet, ellers nokon gong, stad, ting).

Nokosinne adv nogensinde.

***Nomade**, ein, *-folk = flytjarfolk, hyrdefolk og hyrdingfolk.

Nomen [ó] adj lam, stiv ell. følesløs. -skap, ein.

***Non** [ó], eit, et maaltid (omkr. kl. 2-5); eta —; til -s.

***Nonna**, ei, en nonne.

Nons|bil, eit, -leite, eit, -mat, ein, -øykt og -ykt, ei.

Nor [ó], eit, sund, strøm.

***Nord**, ein; mot —, til -s, fraa —.

***Nord** adv i nord, mot nord, paa nordsiden; — i landet; det gjeng ned og — rent galt (sml. det gamle ned og nord = helvegen).

***Nordafrika**, *-amerika.

Nordan adv nordenfra. -fraa, -til. -i.

Nordan|blaaster, ein, -draatt, ein, nordlig drag. -fjells adv, -fjellsk, -folk fl, -kjøla, ei, -sno og -snoa, ei, -vêr, eit, -vind, ein, -ætt, ei, nordlig veir.

Nord|aust, ein, -bu og -bue, ein, *-bygding, ein, *-døl, ein.

Nordetter nordover.

Norder land Norden, de nordiske land. -landsk, -lending, ein.

Nord far, ein, -farjagt, ei, *-fjording, ein, -grad, ein, *-havet, *-lisk adj, *-kant, ein, *-land Nordland (i Norge). *-landi, mots. sørlandi fl. *-landsk, -lending, ein, -lengst adj nordligst. -lyse, eit, = verlyse, eit.

Nordmann, ein, -skap, ein.

Nordrøn nordlig (om vind). *-sjøen, -strik, eit (paa kompasset), -vend 2 heldende mot nord. *-vest, ein, -yver nordover. -ætt, ei, nordkant.

Norig ell. *Norge; Norigs land.

***Norm**, ei, *-al adj (sml. mynsterrett, regelrett), *-alibera (a) ell. (te).

Normann, ein (fl -ar), *-isk.

***Norner** skjæbnegudinder (Urd, Verdandi, Skuld).

Norrøn adj som hører til den norske folkestamme.

Norrsjaa Norsjø i Telemarken.

***Norsk** adj, -a (a) tale norsk; fornorske. -dom, ein, norskhet.

Norv|a (a) vt forsyne med -e, ein, tvertrær.

Nøs, ei (fl naser), næse; sms. se nase.

Nøs [ó], ei, mule, snute (paa dyr).

Noss|a (a) vt forlyste. -a seg gjøre sig tilgode. -a, ei, og -e, ein, person som nyder livet i al gemytlighet.

Not [ó], ei (fl neter), en nøtt; sms. se nate.

Nøt, eit, lettelse, hjelp, tilflugt.

***Nøt**, ei (fl nøter), fiskegarn.

Nota (a) vt forsyne, forpleie rikelig.

Not|a [ó] (a) vt angi tonen; istemme. *-e, ein, note; tone.

***Note|baat**, ein, *-bas, ein, formand i notlag.

***Note|bok**, ei, -næm rask til at lære toner. -stad adj.

***Notis**, ein, *-bok, ei.

Notra, ei, og nott, ein, liten knort, knute.

[Nott, se natt, ei.

Nøv, ei, = laft, eit.

***Novella**, ei, novelle, liten roman-novelleskrivar, ein.

Nøvtot [ó], eit, vindens sus om hushjørnerne.

Nu, ein, et vandkar uthulet av ett træ.

***Nubb**, ein, jernplug. *-a (a) vt, -en (fl nubne) avstumpet.

***Nudd** og *-a (a) = nubb og -a.

Nugg, eit, gnidning. *-a (a) vt gnide, skubbe. -en (fl nugne) skubbende.

Nugg og nygg, ein, veirets kjølighet; ein kald — i vêret.

Nukk, ein, stansning; standa i -en staa i stampe. -en adj (fl nukne) forkrøblet i veksten.

Null, ein, nul, taltegnet «0».

***Nummer**, eit (b -et, fl -i); forkortet *nr.; taka nummer.

Nupa (te) vi henge med hodet.

Nupp, eit, pluk, avfald.

Nupp, ein, ryk, støt, nap. -a (a) vt nappe, plukke.

Nuska (a) vi lete efter noget.

Nuskeleg svak.

Nusla (a) vi søke føde, plukke (om dyr).

Nussa (a) vi lugte til noget.

***Nut** [ú], ein, knort, bergknold.

Nuv, ein, top, rund forhøining, hovedhaar.

Nuv *adj* avstampet, but; mut, ordknap.

Nuva (nyv, nauv, noven) *vt* avrunde en kant ell. spids.

Nuveleg = nuv *adj*.

Nuv|sau, ein, kortøret sau. -ut = nuv *adj*.

***Ny**, eit, nymaane; i — og near.

***Ny** *adj*; nytt hus; nye tankar; forskjellig fra før: ei ny vending; nytt folk fører nye seder; fornyet: nytt liv, nytt mod, ny maane; faa vita nytt; paa nytt, paa nytt lag. *I sms. blir ny brukt sammen med en mængde fortidsparticipier, f. eks. ny|fødd, -bygd, -skoten.*

Nya (a) *vt* fornye; -a ell. -ast oppatter.

Nyaar, eit, nytaar, aarsskifte (*men nytt aar om det hele aar; godt nytt aar!*). -ing, ein, aarsgrøden.

Nyaars|aftan og -eftan, ein, -dag, ein, -helg, ei, -kveld, ein, -natt, ei.

Ny|bil, eit; paa nybilet i den seneste tid. -brot, eit, ny oppbrutt mark.

*-bygd 2, *-bygd, ei, *-bær som nys har kalvet. -bæra, ei, og -bærku, ei, -bøling, ein, en som nylig har sat bo. -bølt nylig bosat.

Nydja, ei, en klubbe.

Nydja (a) *vt* nitte, klinke.

Ny|emning, ein, begynder, lærling. -fegen glad over noget nyt. -felle, eit, hændelse, nyhet. *-fiken nysgjerrig. -fikna, ei, nysgjerrighet. -føding, ein, nylig født barn.

Nyggja (nygg, nogg, noggen, *fl* noggne) *vt* støte, skubbe; skræmme; overhænge.

Nyggjing, ei, gnidning.

Nygla, ei, prop i baatbunden. -a (a) *vt* sætte «nygla» i. nyglehol, eit.

Nygrøde, eit, ny græsvekst. -hende, eit, og -hending, ei, nyhet. *-ing, ein, baal paa aapen mark.

Nykel, ein (*fl* nyklar), = lykel, nøkkel.

Nykk, ein (*fl* nykkjer, *sjelden brukt*), nøk, vette.

Nykk, ein, et ryk; indfald, lune. -ja (*jer, nykte*) *vt* rykke; krumme.

Nykkjebloom, ein, = tjerneblom, aakande.

Nykkjing, ei, rykking, rykning.

Nykter (*fl* nyktré) nøkter(n), som ikke drikker.

Nyl, ein, og dengjenyl, ein, banke-træ.

***Ny|land**, eit, ny aker. -leg *adv* nylig. -lenda, ei, og -lende, eit, = -land.

Ny|lærd 2 nylig oplært. -maal, eit, en ar. -maala *adj* nymalt. -maate, ein; paa -maaten paa høieste mode. -maatens nymodens. -mark, ei, nylig ryddet mark. -menning, ein, en begynder.

***Nymfa**, ei, = hulder, ei, vett, ei, skogfru, ei.

***Nyra**, eit (*b* nyra, *fl* nyro, nyro). **Nyrefeitt**, eit, *-talg, ei.

***Nysa** = njosa.

Nysja (nys, nuste) *vi* plukke; pusle.

Nyskipa *adj* nystiftet.

Nysn [ý], ei, vink, nys.

Nyss [ý], ein, lugt; en løs ytring, et ymt; faa ein — um.

Nyst [ý] *adv* nys, nylig; no —.

Nysta [ý], eit (*b* nysta, *fl* nysto, nysto) et næste. -a (a) *vt* vinde traad.

Nyste|honk, ei, -kopp, ein, osv.

Nysylv, eit, nysølv.

***Nyta** = njota.

Nyt [ý] *adj* nyttig; dygtig; den -e drengen. -leg tjenlig.

***Nytta** [ý], ei, nytte, hjælp. *-a (a) *vt* benytte; *vi* nytte, due; det -ar ikkje med harde ord her. -ande brukbar.

Nytte, eit, = nytta, ei; (til -s). -laus gagnløs. -leg dygtig; forsvarlig.

Nyttien (*fl* nytne) og -sam forsynlig. -ug og -lyg nyttig; flittig; nyttug um tidi.

Nyv|a, ei (liten forhøining), rynket pande; gjera (ell. setja) -or gjøre barske miner. -ast (a) avstumpes. -el, ein (*fl* nyvlar), et litet horn; en stymper. -en ublid, barsk. -la, ei. = nyvel.

Nyvoren noksa ny. -vyrke, eit, nyt materiale.

Næden 1 skarp (*om vind*); fornærmelig.

Nækja (nækjer, nækte) *vt* gjøre snau, lens; -ja seg avstaa alt man har. -t *adj* lens. -jing, ei, berøvelse.

Næla (te) *vt* sy sammen.

Næm mottagelig; frost-, rus-, sotti-*osv*; nem, lærvillig: lære-, tung-; letvint; det skal næmt vera gjort.

Næm|a (de) *vi* saavidt berøre; han berre -de ved (ell. burt i) det.

Næma (a) *vt* bringe nærmere; — seg nærne sig.

Næmare *adj* og *adv* nærmere. -ast nærmest; der er ingen -are til

det; -aste folket naboene; -aste skyld-folket nærmeste slegtningene.

Næme *adv* nær; han stod — ved; alle so — som ein alle paa en nær; — ved paa nippet til.

Næme, eit, grep, tak; det er ikkje — aa faa paa det; fatteevne, nemme: flog-, godt —, tungt —. -laus tungnem. -løysa. ei.

Næm | en 1 nem, flink til at lære. -ing, ein, begynner, elev. -leik, ein, nemhet.

***Næpa**, ei, næpe, hvitroe. næpe-aaker, ein, -kaal, eit, osv.

Næp | a (te) = næma (de). -en 1 nem; rask.

***Nær** *adv* (nærre, næst og næmare, næmast) ofte brukt som *præp*; vera — land; for — elden; han gjekk kongen næst ell. næst kongen; enno er eg like — like fjernt fra maalet; han er ikkje — til vaksen ikke paa langt nær voksen; eg hadde so — dotte; han er so — klokare enn sjølve presten; alle so — som ein; noko so — nogenlunde; koma — komme nær, berøre; **ganga for** — forurette, forulempe; han tok seg det —.

***Næra** (de) *vt* nære, føde; underholde; næra seg.

Næribuen næsten færdig. -bygd 2 = tettbygd.

Nærd 2 næret; velnærd velnæret.

Nærdjup *adj* = braadjup og tverdjup. -gangande nærgaaende. -grendt og tettgrendt tæt bebygget. -hendeleg som er nær ved haanden. -hendes *adv* nær ved haand.

Næring, ein, et forberg; stort nes.

***Næring**, ei, utkomme. *nærings-liv, eit, -veg, ein, -vit, eit.

Nærkjøm og -kjøm 2 nærkom-mende, omtrentlig. -kømen 1 næsten færdig; næsten lens; næsten haabløs. -køna, ei, jordmor. -leg som er nær ved. -leik, ein, nærhet. -liden [1] *adj* nærleden; næsten utløpen (om tid). *ma (a) *vt*, -om *adv* omtrent. -ra (a) *vt* = -ma og næma. -re *adv* se under nær.

Nærsett nærstillet. -sjaang *adj* nærseende, karrig. -skyld nær beslegtet. *-synt *adj*, -søkjen 1 paa-trængende. -verande tilstedeværende. -være, eit, nærvær.

***Næst** næst, nærmest, se under nær; næste dagen; næste garden.

Næsta *adv* = mesta, næsten.

***Næste**, ein (*uten fl*); elska sin —.

Næstemann, ein, næstemand i en række.

Nætt *adj* nattegammel; ein-, tvi-, osv.

***Næver**, ei (*fl* nævrrar); bjørke-kunt, ein, og -skrukka, ei, et slags kurv av næver.

Nøgd, ei (se nog), tilstrækkelig forraad, overflod; her er -i av det; korkje naud eller —.

Nøgd 2 fornøiet, tilfreds; mis-; vel-

Nøgg, ein, gysen. **nøgg** *adj* frygt-som, forsagt; karrig.

Nøgga (nøgg, nøgg, nogge, *fl* noggne) *vi* gyse. -leg gyselig.

Nøgja (nøgjer, nøgde) *vt* tilfreds-stille; — seg og -st la sig nøie.

Nøgje, eit, tilfredsstillelse; faa sitt — faa nok. **nøgje** *adv* nøiagtig, nøie. -n *adj* 1 netop tilstrækkelig, nøiagtig; det er ikkje so — med det; me er ikkje so nøgne nøieregnende. -leg rikelig.

Nøgsam nøisom, let at tilfreds-stille. -ta (a) *vi* forslaa.

Nøia, ei, etslags stort traug.

***Nøra** (de) *vt* oppfriske, styrke; — seg forsyne sig godt med mat og drikke; — eld ell. — upp ell. — paa oppfriske ilden (kveikja eld, kveikja ljuset tænde).

Nørding, ein; landnørding nord-østlig vind. utnørding nordvestlig vind. -ra seg (a) bli mere nordlig (om vind).

Nørdre *adj* nordre; nordligste av to; — sida; — garden.

Nørdst *adj* og *adv* nordligst; -e holmen; stallen ligg —.

Nørie, eit, styrkemiddel; surstof. -ing, ei, oppfriskelse; oksydation. -sla, ei, ekstraforpleining.

Nøyda (er, nøydde) *vt* nøde, tvinge; eg nøydde meg til det; paa-tvinge; han nøydde det (inn)paa meg; gjælde om; det nøyder ikkje paa; ha tvingende behov for noget; vera nøydd um være i nød for; vera nøydd til være nødt til.

Nøyta (er, nøytte) *vt* benytte; fortære; -a seg anstrenge sig; lægge sig i; kunne bruke; han nøyter ikkje foten foten gjør ikke tjeneste; foten er ikkje -ande brukbar.

-nøyte, eit, selskap; kamerat; mat;-seng-.

Nøyteleg tjenlig, brukbar. **-en** l fittig; paapasselig. **-ing**, ei, benyttelse.

Nøytral *adj* som ikke tar parti; **-itet**, ein.

Nøytralitetslysing, ei, noitralitetserklæring. **nøytrum**, eit, intetkjøn.

Nøyttug = nøyteleg, *sml.* unøyttug.

O.

O, ein (*fl* o'ar), **o-ljød**, ein.

Oast [ó] (*a*) ængste sig.

***Oberst**, ein, **-løytnant**, ein.

***Objekt**, eit.

***Objektiv**, eit, det fra øiet fjerreste glas i kikkert eller mikroskop. **-glas**, eit, *sml.* okular.

***Objektiv** *adj* hvilende paa saken ell. tingen selv, uten indflydelse av personlige synsmaater, almengyldig (*mots.* subjektiv). **-isme**, ein, **-itet**, ein.

***Obligasjon**, ein.

***Observatorium**, eit.

Od, [ó], eit, raseri; vild lyst; uveir. **od** *adj* hidsig; vild; brunstig. **-a seg** (*a*) og **-ast** slaa sig gal.

Odd [ó], ein, en od, skarp spids.

***Odde**, ein, landtunge, nes.

***Odde**, ein; **par** eller — effen eller ueffen. **-mann**, ein, opmand (*ved avstemning*). **-tal**, eit, tal som ikke lar sig dele med 2 (1, 3, 5, 7, osv).

Oddlaus *adj* som har mistet spidsen.

***Odel**, ein, arvegods; odel, nedarvet eiendomsret; **taka garden att med —**; til — og eiga.

***Odelsbonde**, ein, **-boren** *adj*, **-fri**, **-gard**, ein, **-grunn**, ein, **-hævd**, ei, **-jord**, ei, **-løysar**, ein, **-løysning**, ei, **-mann**, ein, **-rett**, ein, ***-sak**, ei, **-takst**, ein, ***-ting**, eit, **-øtt**, ei.

***Oden** (*med tostavelstone, just saaledes som disse bokstaver blir uttalt i ordet metoden*) den øverste av æserne, Odin.

***Odla** [ó] (*a*) *vt*; — ein **gard** faa odelsret paa en gaard.

Oe [ó], ein, ængstelse, uro i sindet.

Offentleg *adj*, *sml.* aalmenen, open.

***Offer**, eit (*b* -et, *b fl* -i). ***-dag**, ein (*sml.* blót, eit), ***-dyr**, eit, **-skjeppa**, ei.

Offiser, ein, offisersemne, eit.

***Ofria** (*a*) (*sml.* blóta) *vt*, ***-ing**, ei.

Ofsia [ó] (*a*) *vt* overdrive; **-a seg**

bryste sig. **-a** *adj* og *adv* overordentlig; **-a stor**; ein **-a kar**.

Ofse, ein, overdrivelse, overmaal; oversvømmelse; voldsomhet; lidenskap; **storfsen** storflommen. **-leg** overvældende; fortrinlig; overmaade. **-n** l fremfusende.

Ofsing, ei, skryt. **-nast** (*a*) bli heftig, spændt.

***Oftje** [ó] *adv*; **tidt** og —. **-are** flere ganger. **-ast** hyppigst; for det meste; **alt** som oftaast(e).

***Og** [ó] *konj* og; ***baade . . . og**.

Og [ó] *adv* ogsaa (*skrives gjerne* **og**, blir uttalt med tydelig **g** og kommer alltid efter det ord det hører til, og saa nær efter det som mulig; *paa lignende vis kan man bruke med*); **han og** (*med*) **var i byen idag**; **han var i byen idag og** (*med*).

Oge [ó], ein, respekt. **-leg** imponerende.

Ogn [ó], ei, frygt, rædhet; respekt.

Ogn [ó]. ei (*fl* agner), agner (*paa korn*); se agner.

Ogso *adv*, ogsaa; *sml.* **og** *adv*.

Ok [ó], eit, et aak; bæretre; *sml.* vatssele, ein. **-a** (*a*) *vt* lægge aak paa; flytte, røre; binde sammen med tvertræ.

Oke [ó], ein, halsaak; tvertræ; klave = sul, ei.

Okker [ó], eit, aager. **-forretning**, ei, **-kall**, ein, **-renta**, ei.

Okker [ó], ein, okker (*farve*). **-gul** *adj*.

Okla [ó], eit (*b* okla, *fl* oklo, oklo), ankel. **okle**/kul, ein, **-led**, ein, **-snø**, ein, sne som naar til anklene.

Okra [ó] (*a*) *vi* drive aager.

[*Okshyvel*, ein, se ukshyvel.

Oksel og **oksl** [ó], ei (*fl* aksler), skulder; *sms.* se under aksler.

***Oktav**, ein, oktav (*i musik og om papir*). ***-ark**, eit.

***Okular**, eit, ***-glas**, eit, glas nær

mest øiet i kikkert ell. mikroskop; *sml.* objektiv, eit.

Ol [ó], ei, en rem; **bak-, buk-**.

*Olavs|dag, ein, 29de juli. ***-fest**, ein.

Olbog|a [ò, ò] (a) bruke albuene; **-a seg fram**.

Olboge, ein, albue. **-krike**, ein, og **-lykkja**, ei, **-rom**, eit.

Old, ei, mængde; slegtled, generation = ættlegg, ein.

Olda, ei, bølge, bølgedal; vandrende; sagn, fortølling.

*Oldemor, ei, forstanderske i lek eller lag.

*Older, ein, = ore, ein, oretræ. **-bork**, ein, ***-holt**, eit, ***-skog**, ein, **-tre**, eit, ***-ved**, ein.

Older, ein, mylder, skraalende lystighet. **-ra** (a) *vi* støie, skraale.

*Olja (a) *vt* bestryke med olje.

*Olje, ein (og olja, ei), ***-berget**, ***-blad**, eit, **-farge**, ein, **-maala** (a) *vt*, *osv.*

Oll, ein, skraal, støiende lystighet. **-a** (a) *vi* støie, skraale.

Olla, ei, kilde.

*Olm adj bister, olm. **-a** (a) *vi* vise sig olm; gjøre bistre miner. **-ast** (a).

Olmosa [ò, ò], ei, almisse; en stakkar.

Olmose|dom, ein, **-ting**, eit, en stakkar.

Olreip [ó], eit, taug av lær.

[*Olring* se orering, ein.

*Olsøk [ó, ò], ei, ò: St. Olavs dag, 29de juli.

Olst|er [ò], ein, skraal, støi. **-ra** (a) *vi* skraale, støie; overhenge. **-ring**, ei, = olster.

Oltaum [ó], ein, en tømme av lær.

Om [ó], ein, svak lyd av fjernt bulder. **-a** (a) *vt* klinge.

Omn [ò], ein, ovn, ildsted.

Omn ell. omns|bed [é], eit, bund i ildsted. **-bru**, ei, **-brød**, eit, **-røy**, ei, **-sverta**, ei, *osv.*

Onder [ò], ei (*fl* ondrar), en kort ski = andør.

Ongla (a) *vi* angle, fiske med krok.

Ongul, ein (*fl* onglar), fiskekrok. **-taum**, ein.

*Onn [ò], ei, travelhet; tiden for visse slags arbeider; ***vaar-**, ***plog-**, **slaatt-**, **skurd-**, **høy-**.

Onna (a) *vt* paaskynde; — seg

skynde sig; — **inn** indhøste; *vi* være i onnearbeide.

*Onne|folk fl, **-før adj**, **-graut**, ein, **-millom adv**, ***-tid**, ei.

Onn|ing, ei, **-ug** fittig, hastende.

*Onsdag, ein (ò: Odens dag), onsdag.

Op [ò], eit, aapning, hul, tomt rum.

Op|en adj 1 aapen; utildøkket; offentlig; **-i dør**, **-e vatn**, **paa -i gata**; aapenhjertet; aapenmundet.

Open|berr aabenbar. **-berra** (a) *vt* aabenbare. **-berrleg adv** aabenbarlig. **-daga** (a) *vt* aabenbare; lægge i dagen; opdage. **-skap**, ein, **-skaar adj** fritelende.

*Oper|asjon, ein, ***-era** (a) ell. (te).

*Opium, eit, opiumsøykjar, ein.

Op|na (a) *vt* aapne. **-a seg og -ast** (a), **-ing**, ei.

*Opp|nera (a) ell. (te) *vi* = leggja imot. ***-sisjon**, ein.

Or [ó] *prøp* av, ut av noget omgivende; — **sjøen**, — **bytta**, — **skyl**, — **skogen**, — **knipa**; **skilja seg ut — flokken**; *førsteled i en mængde sms. med participier*: **-dregen**, **-lagd**. **-skrapa**, *osv.*

Ora [ó], ei, strop hvormed sæle og skaak forbindes.

*Orakel, eit (ò ***oraklet**, *fl* orakll), ***-svar**, eit.

Orar fl vildelse; i svevnorom, daudorum, helorum.

Orbær, eit og ei, ribsber. **-tre**, eit.

*Ord, eit; **han gat ikkje eit — ; eg fekk det med fyrste -et**; **det var eit sant — ; um eg skal segja so stort eit — ; taka til -s**; som del segjer for eit gamalt — ; **halda — ; hava eit godt — godt rygte**; **han hev fenge eit leidt — paa seg**; **han hev — for aa vera trefast**; **du hev -et det same no, anten du drygjer lenger eller ei**; **eg var der fyrr eg visste -et av**.

Ord|a (a) *vt* bringe paa tale. **-a** ell. **-ast ut um ynte om**, antyde.

Ord|avledning, ei, ordavledning. **-blom**, ein, frase. ***-bok**, ei, ***-bruk**, eit, **-bøyging**, ei, **-døme**, eit, uttryksmaate, manér i talen.

*Orden, ein (*fl* ordnar) orden; rækkefølge; ridderorden.

Ordens|band, eit, **-bunad**, ein, ***-kapitel**, eit, **-lovnad**, ein.

Ordens|mann, ein, **-menneskje**, eit, ***-sans**, ein, ***-vern**, ei og eit.

Order, ein, ordre, befaling.
*Ordfast *adj.*, -fatig, -felling, ei, ordføining. -flaum, ein, *form, ei, -fylgja, ei, -førar *adj.*, -førar, ein, -grann = -rett. -gytar, ein. -hag veltalende, vittig. -halden og -haldig ordholden. -hegd, ei, veltalenhet. -hitten (*fl* -hitne) vittig.
*Ordinans, ein, = kyrkjelov, ei. *era (a) ell. (te) vt.
Ordling, ei, ytring, uttalelse. *kast, eit, disput. -klassa, ei, og *klasse, ein, -klyvving, ei, *kvass *adj.*, *lag, eit, uttryk. -laging, ei, -leida vt fremstille i ord; -leida seg uttrykke sig. -leiding, ei, fremstilling, stil. -leik, ein, *lista, ei, -løysa, ei, mangel paa uttryk.
*Ordning, ei, ordning, orden.
Ordnotar *fl* talemaater.
Ordrag, eit, utdrag, ekstrakt.
Ordram sterk i ord. -rekkja, ei, -rengjast vi kjevles. -rett *adj* ordlydende. *rik, -rikdom, ein, *rot, ei, *samling, ei.
Ordsauke, ein, ros, lovtale; megen omtale.
*Ord|saar *adj* pirrelig. *sending, ei, budskap, hilsen. -setning, ei, stilemaate. -skiftast vi diskutere. *skifte, eit, diskussion, debat. -skil, eit, = skilord. -skila (a) vi gjøre avtale. -skille [i] *adv* tydelig, ikke til at misforstaa. -skort, ein, ordmangel. -skrøyv, eit, ordbram, bombast. -skrøyveleg bombastisk. *slag, eit, -sløg vrien i ord. -spel, eit, ordspil. -stas, ein, sproglomster. *støv, eit, mundheld. *strid, ein, -styrar, ein, dirigent. -stød ordlydende; som ikke motsiger sig; ordholden. *tak, eit, ordsproglig talemaate. -tam, eit, mundheld. -tyding, ei, -tøke, eit, ordsprog. -vand kræsen paa uttryk. -vik, eit, avvikelse i ordbruk. -viss som finder de rette ord.
Ore, ein (= older), oretræ.
Or|eigna (a) vt ekspropriere. -eigning, ei, ekspropriation.
Or|epinne = seleepinne, ein. -ring, ein.
Orga, ei, og *orgel, eit.
*Organ, eit, organ; redskap. *-isasjon, ein, *-isera (a) ell. (te) vt, *-isk.
Orge|nist, ein, og -spelar, ein, -tone, ein.
*Original *adj* og ein. *-itet, ein.
*Orkia [ó] (a) vi arbeide, virke;

orke, formaa; gide; eg -ar ikkje høyra paa slikt tull. *a, ei, anstrengelse; et orke; ganga paa tungorka.
Orkelaus arbeidsløs, ledig. -leg haandterlig.
*Orkester, eit (*b fl* orkestri).
Orkjenast vi vansmegte.
*Orlog, eit, sjøkrig; *til -s.
Orlogs|flagg (ell. -flagd), eit, -flote, ein, *gast, ein, -mann, ein, -verv, eit, orlogsverft.
*Orm, ein, slange; *smáf. foran vokal*: orm; *ellers* orme.
*Orme|bol, eit, -gras, eit, bregner.
Ormegta [ó] (a) vi vansmegte.
*Orme|ham, ein, ormeiter, eit, slangegift.
Orme|naal, ei, slangetunge. -styng, ein, slangebit.
Orminnast (est, test) vi være i begrep med at sovne.
Orms|tungen *adj.*, -unge, ein, -øygd 2 hvassiet.
Ornia [ó] (a) vi og vt faa eller gi (legems-)varme; -a seg; -e, ein, mild varme.
*Orre, ei, aarhane. -fugl, ein, -høna, ei.
Orrig livlig, rask = gridug.
Orsak [ó], ei, aarsak. -a *adj* undskyldt. -a (a) vt undskyldte; -a seg, -ande undskyldelig.
Orskrift, ei, utskrift. -skurd, ein, kjendelse. -skurdsaum, ein, hul-søm.
*Ort [ó], ei, ort = 80 øre.
*Orto|doks *adj* = rett-truande.
*doksi, ein og ei, *graf, ein og ei, *grafsk.
*Orv, eit, ljaaskaft.
Or|vak *adj* utvaaket. -vald 2 utvalgt. -ventes *adv* imot forventning.
Orv|hand, ei, venstre haand. -hendt kjevhændt.
Orvonast [ó,ó] (a) opgi haabet, fortvile. -vønen 1 haabløs, fortvilet.
*Os [ó], ein, flodmunding; brusen; damp, sterk utdunstning, os. *a (a) vi strømme; tære isen; ose, dampe.
Oska [ó], ei, aske. oske|dunge, ein, -ladd, ein, -lit, ein.
Oskereid, ei, aasgaardsrei.
*Osp [ó], ei, asp. ospe|bork, ein, -lauv, eit, *skog, ein, osv.
*Ost [ó], ein, oste|kjuka, ei, -kolla, ei, *skorpa, ei, osv.
Osterbein [ó], eit, nøkleben.

Ostra [ó], ei, østers. **ostreberg**, eit, **-skal**, eit.

Ota [ó], ei, kappestrid, dyst. **-ast** (a) tirre hinanden til strid.

***Oter** [ó], ein (*f* otrar), **-skinn**, eit, ***-unge**, ein.

Otesterk og **-stød** *adj* dygtig i strid, djerv.

***Otta** [ó], ei, morgenstund; i — meget tidlig.

Otta [ó] (a) *vt* ane, formode. **-ast** *vi* frygte; vente med uro.

Otte [ó], ein, frygt, respekt; ængstelighet; **liggja** med (ell. **paa**) — ligge med uro for at man kan forsove sig.

Ottearbeid, eit, **-fugl**, ein, en som er tidlig oppe.

Ottefull ængstelig. **-laus** ubekymret. **-leg** = sam. **-løysa**, ei.

Ottemaal, eit, tid til at staa op. **-messa**, ei, = **-preika**, ei, og **-song**, ein, fropræken.

Ottesam vaagsom, farlig. **-stad**, ein, et farlig sted.

Ottug [ó] urolig i sindet, ængstelig.

Ov [ó] *adv* overordentlig; for meget (*førsteled særlyg til adjektiver og substantiver*).

Ovan [ó] *adv* oven, ovenfra. **-aat** *adv* ovenfra. **-bakke**, ein, **-bakkes** *adv* nedad bakken. **-beltes** *adv*, **-bords** *adv* oven vande. **-broted** *adv* ovenfor fjeldbrynet. **-burd**, ein, nedbør. **-deilled** *adv* oventil. **-dotten** 1 som himmelfalden. **-etter** *adv* ovenfra. **-fall**, eit, nedstyrtning. **-komen** 1, **-lides** *adv* øverst i lien. **-livs** *adv*, **-mun**, ein, den fordel at være øverst. **-paa**, **-sjøs** *adv*, **-skogs** *adv*, **-til**, **-um**, **-yver**.

Ovarleg [ó] *adj* noget høitliggende; *adv* noksaa langt oppe.

Ovaar, eit, overmaade godt aar. **-beite**, eit, **-bod**, eit, usedvanlig tilbud. **-boden** [ó, ó] 1 overdreven. **-bodleg** usedvanlig. **-bragd**, ei, storverk. **-braa** *adj*, **-bunad**, ein, pragt. **-bør**, ein, for sterk bør. **-daude**, ein, svær dødelighet. **-diger** *adj*, **-djup**, eit og *adj*, **-drikkar**, ein, dranker. **-drykk**, ein, drukenskap. **-dyr** *adj* meget dyr.

Oven [ó] *adj* 1 tynd, mager.

Ovende [ó] *adv* overmaade; — stor = ovstor.

Over = *yver*. **-evle**, eit, overmagt, noget som overstiger ens kræfter.

Overs [ó] *adv* overmaade. **-leg** ypperlig.

Ovleting, ei, fraadseri. **-evle**, eit, noget som gaar over kræfterne. **-fagning**, ei, **-flaum**, ein, **-frost**, ein, **-full**, **-gamall**, **-gard**, ein, **-gild**, **-gjevn**, ei, noget usedvanlig. **-gjerd**, ei, **-god**, **-grip**, eit, mesterstykke. **-haus**, ein, usedvanlig begavelse, geni. **-helder**, ein, **-hug**, ein, ustyrlig drift. **-kar**, ein, usedvanlig kar. **-kast** eit, **-kjempa**, ei, **-kjøp**, eit, **-kona**, ei, **-kyta**, ei, storskræt. **-lag**, eit, udmerket orden. **-laaten** *adj* 1 overmodig. **-leg** *adv* i meget høi grad. **-lenge** *adv*, **-lyte**, eit, stort lyte. **-læte**, eit, usedvanlig snak ell. støi. **-løgleg**, **-mann**, ein, **-mengd**, ei, **-menne**, eit, overordentlig menneske. **-mod**, eit, overmod, hovmod. **-negg**, ein, stor skræk. **-nøyta**, ei, og **-nøyte**, eit, en storæter. **-nøyten** *adj* 1 umaadelig i mat og drikke. **-pris**, ein.

Ovra [ó] *seg* (a) *vi* træde frem; vise sig; opkomme; **soli** **-r** solen rinder; **solovring**, ei.

Ovrefsa [ó] *vt* straffe for haardt (*mots. vanrefsa*). **-regn**, eit, **-rik**, **-rike**, eit, voldsomhet, tyranni. **-rikja** (te) *vt* overvælde, tyrannisere.

Ovring, ei, fremkomst; solopgang.

Ovros, ei, usedvanlig ros.

Ovryggja, ei, kjæmpe, kolos. **-slag**, eit, udmerket art ell. race. **-sott**, ei, **-stand**, ein og eit, fortrinlig stand. **-sterk**, **-stor**, **-svip**, ein, usedvanlig utseende. **-tak**, eit, karstykke. **-tjukk** *adj*, **-tre**, eit, **-truen** *adj* lettroende. **-tung** *adj*.

Ovug [ó] *adj* bakvendt, vrængt.

Ovund [ó], ei, avind. **-a** (a) *vt* misunde.

Ovunder [ó], eit, særsyn; vidunder. **-ra** (a) *vt* beundre.

Ovundlaus velvillig. **-sam** misundelig. **-sjuk** avindsyk. **-sykja**, ei.

Ovvaksen 1 forvoksen. **-vatn**, eit, svær vandflod. **-vêr**, eit, **-verk**, eit, kjæmpeverk. **-vind**, ein, **-vis**, ei, usedvanlig stas. **-vokster**, ein, **-vond** særdeles ond ell. smertelig.

P.

P, ein (*f* p'ar), p-ljod, ein.
*Paa *præp* (se under *præp* aa) paa, over, ovenpaa, *osv.* (*med mange avskyninger i betydningen*); frjosa — føterne; stor — vokster; blaa — lit; midt — dagen; — den tid; eit barn — 4 aar; han greidde det — tri timar; bora hol — fjøli; — den maaten; arm — gods; rikdom — mat; eg tok honom — spranget; koma — laupet; sigla — England; vera — leiting, *osv.* *Foran geografiske navn skal der snart være i og snart paa, og i valget herav maa man rette sig efter talemaalet, saaledes f. eks.:* paa Heidemarki; i Telemarki; paa Jæren; i Gudbrandsdalen; paa Fron; i Øyer; paa Hamar; i Kristiansand; paa Fredrikshald; i Fredrikstad.
Paa bod, eit, -boden 1 paabudt. -bunden *adj* 1, -bygd 2, -byggjing, ei, -bygning, ei.
Paa ferd *adv* paa færde.
*Paafugl, ein, -fjør, ei, *-høna, ei, -stegg, ein.
*Paa fund, eit, -fylling, ei, -fyllt *adj*, -gaen 1 = aagjengen, -haldig utholdende; paaholdende. -havd 2, -heng, eit, og -hang, eit, paahæng, overhæng -hengd 2.
*Paak, ein, kjep, en noget høielig stav. -a (a) *vt* pryle.
Paa kast, eit, paakommende hesværighet. -kleimd 2 og -klistra *adj* paaklæbet. -klødd 2, -kløding, ei, -knept paaknappet -komen 1 paakomet; paafundet. *-krav, eit, -kravd 2, -lagd 2 paalagt; paabudt. *-landsvind, ein.
*Paa langs *adv*.
*Paale, ein, pæl, stolpe. -bru, ei, -bryggja, ei.
Paalegg, eit, paalæg, tillæg. -jing, ei.
Paa lima *adj* paalimet. -litande paalidelig. -logen 1 beløiet. -minna *vt*, -mint *adj*.
Paa nytt og paa nytt lag paany.
Paa nøydd 2 paanødt. -passig *adj* paapasselig. -reknande paaregnelig. -setjing, ei, og -setnad, ein (eldspaaasetnad) -sett *adj* paasat.
*Paa ske, ein, -aftan og -eftan, ein, *-dag, ein, *-helg, ei, *-kveld, ein, -lamb, eit, *osv.*

*Paa skrift, ei, -skreven 1, -skrivning, ei, -skruving, ei, -skuv, eit, paa-tryk. -skynande paaskjønnesseværdig. -skyning, ei, -slegen paaslaat; antydet. -smurd 2, -spødd 2, -spøding, ei, paaspødning. *-stand, ein og eit, -staaen og -stendig *adj* paastaaelig. -stemna *vt* paastevne. *-sydd 6.
*Paatala (a) *vt* paatale. *-e, ein.
Paatenkt 2.
Paa tid ell. paa tidi paatide.
Paa tvert *adv* paa tvers; skjævt; uheldig.
Paaverking, ei, og -nad, ein, paavirkning.
*Padda, ei (= gro, ei), padde.
Pakk, eit, gods, tøy; daarlig folk, pak. *-a (a) *vt* indpakke; stuve. *-e, ein, pakke, bylt. -bud, ei, pakbod. -full, -gods, eit, -hus, eit.
*Pakt, ei, avtale.
Pakt-arki paktens ark.
Pale, ein, smaasei.
Pall, ein, bæk, avsats, terrasse; berg-. -rekkjar, ein, og benkjerekjar, ein, doven person som gjerne ligger paa bænkene. -torsk, ein, = krabbe, ein.
*Palma, ei, palmetræ.
*Palmeblad, eit, -helg, ei, -sundag, ein.
Panikk, ein, *-isk.
Panna, ei, pande, gryte; tegl (*riksmaalets pande: forhode, heter helst* ein skalle ell. eit enne).
Pannebein, eit, -kaka, ei, -lok, eit.
*Panser, eit, *-klødd 2.
*Pant, eit; hava —, setja i —. *-a (a) *vt* utpante.
*Panteattest, ein, *-bok, ei, *-brev, eit, -bunden *adj* 1, *-gods, eit, -havar, ein, *-hefte, eit.
*Panteisme, ein, *-t, ein, *-tisk *adj*.
*Pantekontor, eit, *-laan, eit, -laanar, ein, -leik, ein, -rett, ein, *-sak, ei, -skuld, ei, -trygd, ei, pante-sikkerhet.
*Panting, ei, pantning. *-obligasjon, ein, -setja *vt*.
*Papa og -e, ein, far (*barneord*).
Papegøy (e), ein, og -a, ei.
*Papir, eit, papir; dokument. -lapp, ein, *osv.*

Papp, ein, tykt, stivt papir, pap.
-arbeid, eit.

Pappe, ein, = spene, ein, patte.

Par, eit, et-par. -a (a) *vt* ordne parvis. -a seg (*om dyr*).

Parabel, ein (*fl* -blar), *-da, ei, *-dera (a) ell. (te) *vi*. *-dis, eit, *-doks, eit, *-fin, ein, *-graf, ein.

Paralell *adj* og ein, *-ogram, eit.

Paraply, ein, -soll, ein.

Pardon, ein, = grid, ei, naade; beda um —.

Parentes og -a, ei, indskud.
-telkn, eit, = klomber, ei.

Parfolk *fl* egtetfolk.

Pargas, eit, reisegods, *særlig*: mykje —.

Park, ein, = lysthage, lystskog.

Parkett, eit, = framgolv (*i teater*).

Parlament, eit, *-arisk *adj*.

Parleist, ein, *mots.* beinleist.

Parodi, ei og ein, = skalkherming, ei, *-era (a) ell. (te) *vt*.

Part, ein, = lût, ein; eg for min —; *paa vaarparten; *mot-.

Parterr, eit, = bakgolv (*i teater*).

Parti, eit, flok, parti; del. *-aand, ei, -bror, ein, -fôrar, ein, *-sak, ei, *-sk, *-styre, eit.

Partisipp, eit, = tilleggsform, ei, participium.

Parvis *adv* = par for par, tvo og tvo.

Parykk, ein, -blokk, ei, -makar, ein.

Pas, eit, ris, kvister. -gard, ein, risgjerde.

Pass, eit, reisepas; maal; til —, so um —; tilsyn; hava — paa noko.

-pass *adj* og *adv* passende; sopass stor; sopass til mann.

*Passa (a) *vi* sømme sig; *vt* avpasse; vogte.

*Passager (*læs: passasjér*), ein, = reisande. *-baat, ein, *-ruta, ei, *osv.*

Passar, ein, vogter; sirkelpasser.

*-at, ein, passatvind. *-e *adv* passelig.

-eleg *adj* passende. *-era (a) ell. (te) *vt*; passera lina reise over ækvator; det fær passera faar gaa an. -lg *adj* paapasselig; karrig. *-iv, eit og *adj* (*mots.* aktiv), *-iva *n fl*.

*Pastor, ein, *-al prestelig. *-albrev, eit, *-at, eit.

*Patent, eit, *-ert *adj*, -stell, eit.

*Patriark, ein, *-arkalsk, *-ot, ein, *-otisk, *-otisme, ein.

*Patron, ein, beskytter.

Patrona, ei, patron, i gevær; *smsf.* patron.

Patrull, ein, = rundvakt, ei, patrulje.

Paura (a) *vi* pusle, arbeide ivrig, men smaat.

*Pausa, ei, = togn, kvild, stans.

*Pave, ein, *-bulla, ei, -døme, eit, -kyrkja, ei, -leg, *-magt, ei, *-stol, ein.

*Paviljong, ein.

*Pedal, ein, = trøda, ei (*paa orgel, osv.*).

Peik, eit, = pretta, ei, et puds. -a (a) *vi* peke.

Peikepinne, ein, -stikka, ei.

Peil, ein, en pæl ($\frac{1}{4}$ pot); brist, legemsfeil.

*Peila (a) *vi* og *vt* peile (*ombord*).

Peilall, -en og -ut *adj* svak, sykkelig.

Peina (a) *vt* og -ast ved tirre.

*Peis, ein, ildsted. -brun, ei, *-pipa, ei.

Pela [è] (a) *vi* skjære torv. -a, ei, torvspade.

[*Peletransk* = sløg.

*Pelotong, ein, -fôrar, ein.

*Pels, ein, feld paa dyr; skindkjole. *-verk, eit.

*Pen [è] *adj. sml.* væn, fin, hamleg, sømeleg.

*Pendel, ein (*fl* pendlar), = sleng, ein, pendel.

Pengar *fl* penger; skillinger.

*Pengeadel, ein, *-bot, ei, *-brev, eit, -elsk, ein, -fall, eit, pengenes forringelse. *-forretning, ei, -graade, ein, pengegriskhet. -greida, ei, -hjelp, ei, *-kjær *adj*, *-knipa, ei, *-krisa, ei, pengekrise. -laus, -løysa, ei, -løyving, ei, pengebevilgning. *-magt, ei, -naud, ei, -nedslag, eit, = -fall. -order, ein, pengeanvisning, check. *-pung, ein, -raad, ei, pengebeholdning. *-sak, ei, -setel, ein, -spille, eit, -stell, eit, pengevæsen, finanser. *-sterk og *-stlv *adj*, *-sum, ein, *-tap, eit, *-velde, eit, -verd, eit, -vinning, ein og ei, pengefortjeneste. -øydsla, ei.

Pening, ein, penning, den minste mynt, -en hvid.

Penn, ein, en pen; fjør-, staal-; hammerspids. -a (a) *ut vt* banke flat og tynd med hammerspidsen.

*Pennal, eit, = hus, eit. -fjør, ei, -fôr *adj*, -hus, eit, -kløyv, ein,

penneskjær. **-kniv**, ein, **-krig**, ein, **-riss** og **-rit**, eit, pennerids.

***Pensel**, ein (*fl penslar*), **-drag**, eit, penselstrøk.

***Pensjon**, ein (*læs: pangsjon*), = etterløn. ***-at**, eit, = kosthus, kostskule. ***-era** (a) ell. (*te*) *vt*, ***-ist**, ein.

***Pensjonslov**, ei, **-rett**, ein, **-stell**, eit.

***Pensla** (a) *vt* pensle, stryke med pensel.

Penta, ei, seilstang, line. **-a** (a) *vt* stramme.

Pepar, ein, pepper. **-korn**, eit, **-kvern**, ei, **-mynta**, ei, **-rot**, ei, ***pepra** (a) *vt*.

***Pergament**, eit, = skinnblad, skinnbok, skinnbrev.

***Periferi**, ein og ei, ***-ferisk** *adj*, ***-ode**, ein.

***Perla**, ei, perle. ***-a** (a) *vi* perle.

Perleband, eit, ***-gryn**, eit, ***-høna**, ei, ***-mor**, eit, perlemore. **-saum**, ein, **-skjel**, ei, **-stein**, ein.

***Perm**, ei; ***bok-**; *fraa* — *til* — *laus* *adj*.

***Permissjon**, ein, = farlov, eit, heimlov, eit, sjuklov, eit.

***Permittera** (a) ell. (*te*) *vt*.

***Perpendikel**, ein, ***-kulør**, ein, og *adj*. *sml.* loddbein *adj*, loddlina. ei.

***Persa**, ei og (a) *vt* presse.

Persjar, ein (*b fl -arne*), **-ia**, ***-isk**.

Persejarn, eit, *se ogsaa* pressa.

***Persilla**, ei, persille.

***Person** [ó], ein, person (*sml.* menneskje, menne). ***-ale**, eit (*lærarpersonalet, osv.*), **-leg**, ***-skifte**, eit, ***-tog**, eit (*paa jernbanen*).

***Perspektiv**, eit, ***-isk**, **-teiking**, ei.

Perten *adj* kræsen, snerpet, pertentlig.

***Pesk**, ein, finnepel (*hel, kun med halsaaarning*).

***Pessimisme**, ein, ***-t**, ein, ***-tisk** *adj*.

***Pest**, ein og ei, **-bolde**, ein, **-fengd** 2 pestmittet. ***-fri** *adj*, **-sjuk** *adj*, **-tung** *adj*, **-voren** 1 pestartet.

***Peti** = smaaskrift; **prenta** med —. **-utgaava**, ei.

***Petroleum**, eit, = jordolje, ein.

***Pianist**, ein.

***Piano**, eit, og ***pianoforte**, eit.

Pidestall, ein, = fotstykke, skaa p.

***Pietisme**, ein, ***-tist**, ein, ***-tistisk** *adj*.

***Pigg**, ein, pig, spids. **-huva** = pikhuva, ei. **-stav**, ein.

Pik [i], ein, tynd spids. **-en** *adj* 1 spids. **-huva**, ei.

Pikk, ein, et litet støt. ***-a** (a) pikke, hakke; **-a pas** hugge risved. **-a**, ei, en hakke.

Pikstav, ein, = piggstav. **-ut** = **-en** *adj*.

***Pil**, ein, piletræ; *smaf.* pile.

***Pil**, ei, pil (*skyttevaaben*); *smaf.* pill.

Pila [i] (a) *vt* plukke, pille.

***Pilar** [i], ein, støtte, stolpe, pilår.

Pile [i], ein, grand, smule; **klar** ein —.

***Pilegrim**, ein, pilegrim.

***Pilk**, ein, ***-a** (a) *vi* fiske med pilk.

***Pilt** [i], ein, smaagut. ***-a** (a) *vi* trippe.

Pimpstein, ein.

***Pina**, ei, ***-a** (*te*) *vt* pine; ***seigpina** *vt*. **-ast** (*est, test*), **-en** (og *pine-sam*) pinlig. **-ing**, ein, en gnier.

Pinna (a) *vt* pinde, fæste med pinder. **-e**, ein, pinde.

Pins og **-tid**, ei, = kvitsunn, pinse.

Pinsla, ei, pine; langvarig smerte.

***Pipa**, ei, blæserør; pipe; skorsteins-; tobak.

***Pipa** (a) ell. (*te*) ell. (*pip, pelp*, pipe) *vi* pipe, blæse i pipe.

Pipehovud, eit, **-krage**, ein, **-røyr**, ei, **-styk**, ein.

Pira (*te*) *vi* pipe frem; være karrig. **-en** 1 karrig; forsagt. **-ing**, ein, en gnier.

Pirkum, eit, perikum (*urt*).

***Pisk**, ein, en pisk; en rus. ***-a** (a) *vt*, *sml.* dengja. **-a**, ei, = pisk.

***Pist** [i], ein, et svakt hvin. **-a** (*er, piste*) *vi* pipe; hvine; klynke. **-en** klynkende.

***Pistol**, ein, **-kolv**, ein, ***-laas**, eit, **-skot**, eit.

***Pistong**, ein (*paa gevær*).

***Pistra** (a) *vi* = pista, klynke.

Pitla (a) *vi* plukke; nippe.

Pjaana (a) *vi* fare ivrig med værdiløst arbeide; mase.

Pjank og **pank**, ein, bylt. **pjank**, eit, mangfoldig bagage, pakkenelliker.

***Pjekkert**, ein, frak, jakke.
 ***Pjokk**, ein, = pilt og pøyk, liten smaagut.

***Pjolter**, ein (*fl* pjoltrar), (*selters og brændevin*).

Pjusk, ein, nanselig person. -en og -ut uoplagt; tjavset; pjnsket.

Pla (r, pla) være vant til, pleie, ha for skik; det -r ganga so; han -r koma ved dette leite; *mest brukt i nutid*.

Plaag|a, ei, plage, besværighet. -a (a) *vt* besvære. -sam plagsom; trykkende.

***Plaaster**, eit (*b fl* plaastri), plaster. -ra (a) *vt*.

***Plagg**, eit, tørklæde; klædningsstykke; *helge-, hovud-, klæde-, lin-, kvardags-.

***Plakat**, ein, brev til opslag.

***Plan**, ein, anlæg; grundrids; utkast, en plan.

***Plan**, ein, et plan; en slette. *-geometri. ein og ei.

***Planét**, ein, og -a, ei, en planet.

***planiglob**, eit.

***Planke**, ein, -gard, ein, -gjerde, eit, -golv, eit, *-verk, eit, *osv*.

Plan|lagd 2. *sml.* uttenkt, -laus, -leggja *vt*.

***Planta** (a) *vt* plante, *sml.* setja. -r, ein, plantageeier.

Plantasje, ein.

***Plante**, ein, = ein vokster. -gard, ein, *-tid, ei, -vér, eit.

***Plant|ing**, ei (*arbeidet*), *-ning, ei (*det som er plantet*).

Plass, ein, plads; tilholdssted; husmandsplads.

Plasse|folk *fl*, -kona, ei, -mann, ein, *osv.* plassing, ein, husmand.

Plast|ikk, ein, = formekunst. *-isk formfin.

***Plata**, ei, plate, skive; *staal-platejarn, eit.

***Platform**, ei, = tram (*ved jernbane*).

Platin, eit, platina (*metal*).

Platta (a) *vt* bjerge; — seg hjelpe sig; styre sig.

Plebei, ein, plebeier (ogsaa = larv, ein, og laaking, ein). *-isk.

Plent *adj* og *adv* neiagtig; undselig, tilbakeholden; ganske. -a (a) *vt* være beskeden. -a, ei, forsigtighet, avholdenhet.

Plett, eit, sølvplet. -saker *fl*.

Plevritt, ein, = «vatn i lungar».

Plikt, ei, = skylda, ei, pligt. -ig, -tru *adj*.

***Plitt** [1], ein, tilføjel i baat, pligt.

***Plog** [ó], ein, *-aas, ein, -drøtte, eit, -før, ei, -før *adj* (*om hest*), -il, ei, grundstykke i plog. -jarn, eit, -nad, ein, pløining. *-kar, ein, *-onn, ei, -skjere, ein, = ristel, ein.

Ploma [ó], ei, plomme. plometre, eit, plomut rødkindet.

***Plom|be**, ein, = blysegl, eit, og tannfyll. ei. *-bera (a) ell. (te) *vt*.

***Plugg**, ein, pinde; nagle. *-a (a) *vt*, -syi, ein.

***Plukk**, eit, smaating. *-a (a) *vt* plukke, pille.

***Plunder**, eit, besvær, bry. -sam. plundra (a) *vt* plyndre; *vi* stræve; — ihop pengar.

***Plyss** eit, plysj (*tøi*).

***Plystra** a) *vi* = blistra.

***Plæd**, eit, reiseteppe.

Pløg|ja, ei, pløiet stykke. -ja (*pløjer, pløge*) pløie. -jande som kan pløies. -jar, ein, -jing, ei, -ning, ei, -set, ei, pløining.

***Pløs|a**, ei, porøs klump; blære; kile paa vristen av sko og skindhoser. -a seg (te) løfte sig i vabler. -en l opsvulmet; porøs. -ut fuld av vabler.

***Poesi**, ei og ein, = dikting, ei, skaldskap, ein. *-tisk.

Poka [ó], ei, = bola, kveissott, ei; smaa- barnekopper (*sygdom*).

Pok|a seg [ó] (a) bli fortrydelig. -en l vranten.

***Pol**, ein, pol; *nordpolen.

***Polár** (*kun i sms*), -far, ein, polarrisende. -ferd, ei, *-gransking, ei, *-stjerna, ei, *osv*.

***Polen**, polakk, ein, *polsk.

***Poléra** (a) ell. (te) *vt* = blenkja; sli kja.

Polis, ein, police = trygdingsbrev, brandpolis.

Pol|iti, ein, konstabel. *-ti, eit, politi.

Poli|tikar, ein, -tikk, ein, *-tisk.

Politi|kammers, eit, = raadstova, ei. -meister, ein, *-merke, eit, *-sak, ei, -tenar, ein.

***Politur**, ein.

***Poll**, ein, liten, indesluttet fjord; en vik.

Polring, ein, polarcirkel.

Polytek|nikar, ein, *-nisk.

***Pomada**, ei.

***Poppel**, ein (*fl* poplar), poppeltræ.

Por [ó], eit, = pretta, preina, spikk, eit.

Pora [ó] (a) *vi* stikke, pirke; drille, erte.

***Pors**, ein (*buskvektst*).

Porselin, eit, porselæn. **porse-**lins-.

***Port** [ó], ein, *-al, ein, = hovudport og portboge, ein. -kona, ei, -lykel, ein, -mann, ein.

***Porto**, ein, *-fri *adj*.

Portrætt, eit, -maalar, ein.

***Portugal**, -gis, ein, *-gisisk.

***Pose** [ó], ein, pose.

***Positiv** (*mots. negativ*), *-isme, ein, *-ist, ein, *-istisk.

***Post**, ein; ***vakt**, lærar-, brev-**førar**, ein, *-hus, eit.

***Postil**, ein (*fl* postlar).

***Postkontor**, eit, -mann, ein, -meister, ein, -opnar, ein, -stell, eit, *osv*.

Pota [ó] (a) *vt* stikke, bore; fiske; pode; vaksinere.

Pote|kvist, ein, podekvist. -setel, ein, = bolesetel.

Poteta, ei, -avle, ein, *-avling, ei, -gras, eit, -sjuke, ein, *osv*.

[*Potra*, se *putra*].

Pott, ein, pottemaal. *-a, ei, potte, kande. **pottemaker**, ein, **pottøl**, eit.

Praala (a) *vi* gjøre unødig væsen av noget.

Praam, ein, flatbundet baat, pram.

Prakk, eit, besvær. *-a (a) *vi* prakke. -a *adj* besværet. -ar, ein, -en (*fl* prakne) karrig, gnieragtig.

***Praksis**, ein, skik og bruk; utøvelse; gjerning. *-tiserer (a) ell. (te) *vi* og *vt*, *-tisk, *sml.* teori.

Pranga (a) *vi* handle med smaa-ting; prakke. -ar, ein.

***Prat**, eit, snak, samtale. *a (a) *vi*, -ar, ein, og -makar, ein. -sam *adj*.

Preik|a (a), -a, ei, -ar, ein, **preike-**dag, ein, -laus, -stol, ein, -tekst, ei.

Preina, ei, skalkestrek. -ast (a) drille hinanden.

Premiér|løytnant, ein (*sml.* sekondløytnant).

***Prent**, eit, tryk; paa —; av-, eit. -a (a) *vt* trykke. -ar, ein.

Prente|kostnad, ein, -stad, ein, -stova, ei, -verk, eit, boktrykkeri. -villa, ei, = misprenting, ei, feiltryk.

***Presenning**, ein, seilduksteppe.

***Pressa**, ei, blad, og bokriket; ***dagspressa**. presse|**fridom**, ein, *-sak, ei, *-tvang, ein.

***Prest**, ein, ***preste|attest**, ei, -bol, eit, **preste|gaard**. -bunad, ein, -byte, eit, -døme, eit, -gard, ein, *-gjeld, eit, -hatar, ein, -kall, eit, *-kjole, ein, *-kona, ei, -krage, ein, -laus, -leg, *-læra, ei, -lærd 2, -løysa, ei.

Preste|emne, eit, -embætte, eit.

Preste|mann, ein, *-møte, eit, -**rekkja**, ei, -rett, ein, *-seminar, eit, -skap, eit, *-skifte, eit, *-styre, eit, -sjuke, ein, -val, eit, -veg, ein, *-velde, eit, *-ven, ein, -vigd 2, -vigsla, ei, -vyrdeleg prestelig. preste|**heittid**-lig.

Prest|gull, eit (og **prestekrage**, ein), balderbraa (*blomst*). -inna, ei, -offer, eit.

Preta (a) *vi* pirke; prikke; grave smaat.

Pretta, ei, et puds, skalkestrek. -a (a) *vt* drille; narre.

Prette|full, -makar, ein, -n 1 skalkagtig. -vis *adj* flink til at erte.

Prikk, ein, prik punkt *-a (a) *vt* punktere, prikke. -ut *adj*.

Prilla (a) *vi* fingre. **prillarhorn**, eit, hornfleite.

***Prim**, eit, = brím (*ost*).

Prim, eit, fjas. *-a (a) *vi* skrøne. *-stav, ein, kalender.

Prin|sipp, eit, **grundsætning**. -sipa, ein, **husbond**, cheff.

***Prins**, ein, = kongsson; krun-
*-essna, ei.

***Pris**, ein, pris; ære; fortrin; bera -en. *-a (a) *vt* ære, rose.

Pris|auke, ein, -domar, ein.

Prise|leg *adj*.

Pris|fall, eit, *-lista, ei.

***Prisme**, eit, og **prisma**, ei, **prisme**.

***Privat** *adj* og *adv* (*mots.* of-fentleg), *-brev, eit, *osv*.

[*Privet*, eit, se *kamar*, ein.

***Produkt**, eit, *sml.* avkoma, utvinning, ei, avdraatt. *-sjøn, ein, = tilverknad, ein. *-tiv *adj*.

Produsera (a) ell. (te) *vt* forarbeide, frembringe.

***Professor**, ein, *-at, eit, og -em-bætte eit.

***Profet**, ein, *-era (a) ell. (te), *-isk, -kvinna, ei.

***Profil**, eit, = sideriss, eit; i — fra siden.

***Program**, eit, = saklista; inn-bjodningskrift, eit.

***Pro|nomen**, eit, -pell, ein.

***Prosa**, ein, *-isk.

*Prospekt, eit, *sml.* utsyn, avriss. ***-kort**, eit, = bilætkort.

*Prost [ó], ein, provst.

Prostedome, eit, provsti. **-frua**, ei, **-messa**, ei, **-rett**, ein.

*Protest, ein, ***-era** (a) ell. (te) *vi*.

Protokoll, ein, ***-era** (a) ell. (te) *vt*, **-førar**, ein.

Protta (a) *vi* sige «pro»; — **paa** hesten, *mots.* smatta.

*Prov [ó], eit, prøve; bevis, vidnesbyrd. ***-a** (a) *vt* bevidne, bevise. **-ande** bevislig. **-føring**, ein, **-grunn**, ein.

*Provins, ein, ***-iallsme**, ein.

*Provisjon, ein, ***-sor**, ein (*paa apotek*).

*Prud *adj* smuk; anselig; prægtig.

Prut, eit, **-a** (a) og (er, **prutte**) *vt*, prutemün og prutingsmün, ein. **pruten** *adj*.

*Prydia (er, **prydde**) *vt* smykke.

-a, ei, forskjønnelse; hæder.

Prydeleg, **prydinad**, ein, forskjønnelse. **-stein**, ein, **-verk**, eit.

*Pryl, eit, pryl; ein, stor og tyk person. ***-a** (te) *vt* = dengja.

Prysjja [ý], ei, knipe. **-ja** (a) *vt* bringe i urede.

Pryssa, ei, = prysja, ei.

*Prædik, eit, ***-s|ord**, eit, **-verb**, eit.

Præmi, ein, præmie. **-laup**, eit, **-renn**, eit, **-uppgava**, ei, prisopgave.

*Præparat, eit, ***-posisjon**, ein, **-ri**(a), ei, prærie.

*Præsident, ein, *sml.* formann, ordstyrar.

*Prøva, ei, forsøk; ***avgangs-**, lærar-.

*Prøveaar, eit, **-arbeid**, eit, ***-klut**, ein, ***-tid**, ei.

Prøyssar, ein, **-en** Preussen. **-isk**.

*Psykolog, ein, ***-i**, ei og ein, = sjælekunna, sjælelæra. ***-isk**.

Publisera (a) ell. (te) *vt*.

*Puddel, ein (*fl* pudlar), ***-hund**, ein.

*Pudder, eit, = haarmjøl, dustemjøl. ***-sukker**, eit, = farin, eit, ***pudra** (a) *vt*.

*Pudding, ein, ***-form**, ei.

Puff, ein, = røykpust, smell, støyt. ***-a** (a) puffe.

Pugg, eit, ***-a** (a), **-hest**, ein, **-lesnad**, ein.

Puke, ein, ond aand; en pengepuger.

*Pukka (a) *vi* knurre, mukke, pukke. **pukkstein**, ein.

Puld|er, ein, hvirvel i vandet. **-ra** (a) *vi* = purla.

*Puls, ein, slagaare, puls. ***-slag**, eit, **-vott**, ein, pulsvante.

*Pult, ein; ***skrive-**, skule-.

*Pulver, eit (*bf* pulveri), ***-isera** (a) ell. (te) *vt*.

*Pumpa, ei, og (a) *vt* pumpe; ***suge-**, trykk-.

*Pund, eit; i pundevis. **-ar**, ein, bismar.

*Pung, ein, ***penge-**. ***-a** ut (a), ***-dyr**, eit, ***-laas**, eit.

*Punkt, eit og ein. ***-um**, eit.

Puns, ein, punsj. **punse|bolle**, ein, **-glas**, eit, **-lag**, eit.

Puntlær, eit, et slags lær.

Pupill, ein, pupil.

Pupla (a) *vi* boble.

*Puppa, ei.

*Purka, ei, hunsvin. **purke|gris**, ein, **-hus**, eit.

Purla (a) *vi* sprudle frem; risle.

*Purpur, eit, ***-glans**, ein, **-skjel**, ei, purpursnekke.

*Purra (a) *vt* egge, tirre. **-en** 1 hidsig.

Pus, ein, væskefyldt vable, hævelse. **-en** 1 ophovnet.

Pusk [ù], eit, smuds. **-a** (a) *vt* ruske i noget. **-ut** uredt.

*Pusla (a) *vi* smaasysle. ***-ling**, ein, **-lut** puslet.

Pusna (a) *vi* svulme op.

Puss, eit = pretta, ei. **-ig** *adj*.

*Pust, ein, dypt aandedræt; liten blæebelg; **skjota -en**. ***-a** (a) *vi* aande sterkt; hvile.

Pusterom, eit, leilighet til at hvile ell. til at aande.

*Put, ei, pute. **putevær**, eit, putevar.

*Putra (a) *vi* boble, koke; mumle.

Putt, ein, vandpyt.

*Putta (a) *vt* putte; *sml.* smetta, smøygja, stinga.

Pyk; det er — i honom han er ikke uten gemyt (trods, vilje, energi). **-en** 1 kjæk, energisk.

Pylsa [ý], ei, pølse. **pylse|mat**, ein, **-skinn**, eit.

Pyngja (pyngjer, pyngde) *vi* sy skjødesløst.

Pyngla (a) *vi* = pyngja.

*Pynt, ein, odde; **bjoda -en** sette hardt imot hardt.

***Pynt**, eit, pynt; smykke. *-a (a) vt pynte, pyntelag, *-saker fl, -sjuk.
 ***Pyramida**, ei.
Pysa [ý] (a) vt plukke, sanke.
Pytt, ein, = putt, vandpyt.
 ***Pædagog**, ein, = uppsedar, skulemann. -ikk, ein, *-lsk.
Pæll, eit, stræv. -a (a) vi slæpe, stræve.
 ***Pæra**, ei, en pære. pæretre, eit.

***Pæsa** (a) vi puste voldsomt; stønne.
 ***Pøbel**, ein (fl pøblar), sml. herk, eit, ramp, ein.
 ***Pøs**, ein, et skibsspand, pøs.
Pøyk, ein, smaagut = pilt, ein.
Pøyla, ei, pøl, mudderhul.
Pøysa (te) vi svulme op, sml. bolna, pusna.
Pøyta, ei, en pyt; søle, sml. pøyla.

Q.

Se bemærkningen under bokstaven C.

R.

R, ein (fl r'ar), r-ljod, ein.
Raa, ein (fl raar), kornstaur med kornet paa.
 ***Raa**, ei (fl røer), tyk stang, seilstang.
 ***Raa** adj fugtig, raa; uttillavet; ukultivert.
Raa-a (a) vt fugte. raa-ast = raana.
Raaband, eit, raabaand paa seil.
Raa|barka adj, -berga adj, -bukk, ein.
 ***Raad**, ei, et raad; beslutning; anslag; leggja —; med — og lempa; vera med i -i; gjeva —; spyrja nokon til -s; vita — for noko; — for u-; det vert vel ei — en raad; det er ikkje — det er ikke mulig; hava god —; sjaa seg — til noko.
 ***Raad**, ein, raadsherre; riksraad statsraad.
 ***Raad**, eit, kollegium; riksraad; det høge —.
 ***Raada** (er, raadde) raade; — noko av avgjøre; — seg til bestemme (ell. belave) sig til; — til tilraade; — bot paa; ha magt; — seg sjølv; — med magte; — ved seg sanse sig; — for og yver raade for; rikja og —.
Raad|ande styrende; raadelig. -ar, ein, -bot, ei, -bøta vt forbedre. -bøte, eit, = raadbot, forbedring. -d 2 besluttet; tilraadet; forsynt. -dag, ein, herredømme (faa -dag yver). -dom, ein, raadighet. -drjng skarpsindig.

-en 1 stedt (vera ille -en ilde stedt).
Raade|leg = raadleg. -rett, ein, raadighet, disposition. -rom, eit, -velde, eit, herredømme, kommando.
 ***Raad|føra** seg, -førsla, ei, raadførsel. -gjerd, ei, raadslutning; beslutning. -gjevar, ein, -hitten 1 raadsnar. *-hus, eit, *-lg adj raadig. -klok adj, -lag, eit, forhandling, raadslutning. -laus raadløs, hjelpeløs. -leg raadelig. -leggja vi raadslaa. -leggjing, ei, og -legning, ei, -løysa, ei, -mann, ein (i byene), -rik klogtig. -rikjen adj 1 herskesyk.
 ***Raads|bord**, eit, -dreng, ein, *-herre, ein, -kona, ei, forstanderske.
Raad|sløg adj raadsnild. -sløgd, ei, raadsnildhet.
Raads|mann, ein, -môr, ei.
 ***Raad|snar** adj, -sterk herskesyk. -spurning, ei, raadspørsel. -spyrja vt raadspørge. -stemna, ei, -stova, ei, arrest. -søkjar, ein, en raadsekende. -tøgd 2 føielig. -ug beslutsom; klok (snarraadug, seinraadug, hardraadug, tvirraadug, vanraadug, osv.). -vill adj, -villa, ei, forlegenhet. -vls adj.
 ***Raadyr**, eit.
Raa|e, ein, fugtighet. *-emue, eit, raastof. -fang, eit, raamateriale. -geit, ei, = humregauk. -høy, eit, -jarn, eit, rujern.
Raak, eit, et træf; paa eit — paa slump.

***Raak**, ei, spor; gangsti; stripe; raak i is.

Raaka (a) *vt* væte, fugte (se raake ein).

***Raaka** (a) *vi* efterspore; *vt* træffe, støte paa; — *til* slumpe *til*.

Raa|kald *adj*, -kalde, ein, og *-kulde, ein.

Raake, ein, fugtighet; mundvæske; svelgja -n. -full *adj*, -laus tør i munden.

Raak|en *adj* usikker, beroende paa tilfældet. -nad, ein, træf, held.

Raakrakk, ein, krak *til* bruk naar en sætter korn paa staur.

Raal, eit, vræl, skrik. -a (a) *vi* skraale.

Raa|leik, ein, fugtighet. -lende, eit fugtige marker. -lendt *adj*.

Raa|lik, eit, hudløshet. -lik og -lika *adj* hudløs.

Raam *adj* hæs, uklar i stemmen.

Raam, eit, træf, tilfælde; paa eit — -a (a) *vt* ramme, træffe.

Raama, ei, en ramme, indfatning.

Raamalen l raamalet. *-mar-, ei, fugtig grund. -me, ein, fugtighet -mjølk, ei.

Raam|skot, eit, slumpeskud. -skytar, ein, -smed, ein.

Raana (a) *vi* bli raa, fugtig.

Raanokke, ein, en raanok.

Raas, ei, løp, fremskriden; vekst; gangsti; raak i is.

[Raas, ei, se rås, ei, skred.

Raa|segl, eit, -siglar, ein.

Raaske, ein, fugtighet. -n l fugtig.

Raa|slag, eit, raa stykker av kjøt ell. fisk. *-smak, ein, -steikt 3, *-sukker, eit.

Raata, ei, en stang; brunns-

Raa|tev [è], ein, lugt av raat. -turka *adj* halvtørret.

Raav, eit, hustak.

Raava (a) *vt* rive, skrape; — ihop; — *utor* vegen rydde bort i en hast.

***Raa|ved**, ein, -vêr, eit, -voren *adj* noget raa.

***Rabarbra**, ein.

Rabatt, ein, = fraadrag (*i pris*).

***Rabb**, ein, jordryg.

Rabb, ein, og -a, ei, vrøvlebøtte. -a (a) *vi* pludre.

Rabbe, ein, = rabb, jordryg. -ut *adj* fuld av banker, ujevn.

Rabl, eit, *-a (a) *vi* og *vt* skrive hurtig og slurvet.

***Rad**, ei, række, rad; i — og paa —.

Rad *adj* snar, rask, ben; -e vegen. -a (a) *vt* paaskynde.

Rada (a) *vt* sætte i rad.

***Radd**, ein, krabat, knegt. -a (a) *vi* vrøvle.

Rad|en *adj* l retløpende. -før *adj* hurtig, driftig. -føtt rapfotet. -gjengd 2 rask tilbens. -hendt rask paa haanden. -ig = -en.

***Radikal** *adj*, -ar, ein, *-isme, ein.

***Radius**, ein (*fl* radiar).

Radl, eit, prat. -a (a) *vi* prate livlig; *sml.* ralla.

Rad|leg *adv* = radt. -leik, ein, raskhet. -løypen *adj*, -mølt som taler hurtig. -sluttig rask *til* at dømme ell. ta avgjørelse. -t *adv* raskt, likefrem, let; netop. -vaksen rasktvoksende. -vint *adj* n ikke vanskelig. -voren *adj*.

***Raffinade**, ein, = kvitsukker, toppsukker.

Rafs, eit, oppluk, drev, charpi.

Rafs, eit, slurvet arbeide. rafs, ein, og -a, ei, slurvet person.

Rafsa (a) *vi* arbeide raskt og slusket; — *aat seg* rive *til* sig.

***Raft**, ei, nederste del av taket.

Raft, ein, lægte; sperre. -e, ein, langtræ over meien i slæde.

Rafte|krok, ein, takkrok. -skjegg, eit, takskjegg. -støkk, ein, øverste stok i langvæg, *sml.* stavløgja, ei.

Rag|a (a) *vi* rave, vakle. -e, ein, høi, smal ting ell. person. -en l *adj*.

***Ragg**, eit, grovt haar; gelt-

Ragge, ein, og *-sokk, ein, *-vott, ein.

Ragl, eit, sludder. -a (a) *vi* vrøvle.

Ragn raad, dom; *i navn*: -hild, -vald.

Rak, eit, drivning, vrak, skrap; lyseveke.

***Rak** *adj* rank, ret, ikke krum; -e vegen.

Rak og -a *adj* (*om fisk*) gjennomsyret.

***Rak|a** (a) *vt* rake, kare; barbere. -ar, ein.

Rakaure, ein, rakørret.

***Bake|fisk**, ein, -rogn, ei, kaviar. -sild, ei.

Rakett, ein, og -a, ei, = gløse-drake, en raket.

Rakkar, ein, natmand, rakker; et kortspill.

Rakke, ein, hanhund; ring at fæste seil med.

Raki, eit, daarlige greier. **-a** (a) *vi* flakke om; kludre.

Raklefore, eit, **-veg**, ein.

Rakleg rankvoksen. **-na** (a) *vi* bli rak; **-na upp**; **-na ved** komme sig igjen. **-ster**, ein, rakning, avraking.

Rakster, ein, rakning; **etter-** (*paa aker og eng*). **-deigja**, ei, **-folk** *fl* folk som raker høi.

***Rakt** *adv* ret fremad; *sml.* beint.

Rala (a) *vi* = radða.

Rall, eit, og ***-ing**, ei, omflakking.

***-a** (a) *vi* føite om. **-ar**, ein.

Ball (a) *vi* snakke, passiare, sladre.

Ram, ein (b **-en**), lab, fot, bjørnelab; gavl, lofttrum.

***Ram**, *adj* (*fl* **-e**) sterk, dygtig; stram av smak; spydig, stridig; **-t aalvor**; **hogg-** som gjør dygtige hugg; **dul-**, **hug-**. **-beit** heftig. **-eleg** prægtig.

***Ramla** (a) *vi* rumle, skramle; skraale; — **ned**.

Ramleg fast, solid; kraftfuld.

Ramn, ein, ravn.

Ramneføda, ei, **-mat**, ein, *osv.*

Ramnunge, ein.

Ramp, eit, opplukkede filler.

***Ramp**, ein, pøbel, pak.

Ramp, ein, og **-a**, ei, = rid, ei, anfald. **-ar**, ein, en svær, stor skabning; en vrøvler.

***Rams**, ein, skogløk, konval.

Rams, ein, en smal sammenraket rad av høi.

***Rams**, læra *paa* —, = pugga. **-a** (a) *upp* fremsige raskt og livløst.

Ramsa (a) *vi* arbeide raskt; rake sammen høi i «rams».

Ramsleg staselig, prægtig, stolt.

***Ramsmak**, ein, besk smak. **-svart** *adj* kulsort.

***Ran**, eit, plyndring, ran. ***-a** (a) *vt* røve.

***Rand**, ei (*fl* *render*), stripe, linje; strimmel. **av-**, ei.

Rande, ein, en smal jordryg.

Rane, ein, fremspringende klippe; en stang.

***Rang**, ein, rang, værdighet; *smsf.* rangs.

Rang *adj* vrængt, vendt ut ind; falsk, uriktig; *paa* — **veg**; *gjera* — **eid**; ugrei, vanskelig; *elt* **-t spursmaal**; vrangvillig; *gjera* **seg** —.

Rangaugom *adv* (*gløsa* **-augom** se skjævt til), **-bytt** 3 uriktig skiftet.

-bøyd 2, **-felt** 3, **-fengen** 1, **-handi** venstre haand. **-hendt** = *keivhendt*. **-kyndt** vrang tilsinds.

***Rangl**, eit (*beinrangl*), benrad, et rangel.

Rangl, ein og eit, omflakking; svir, en rangel. ***-a** (a) *vringle*; slentre; svire.

Rangleg *adj* feilagtig; *adv* med urette. **-leik**, ein, vranghet. **-lykkja**, ei, kurre (*paa traaden*). **-lyndt** vrangvillig. **-læst** *adj* (*om laas*). **-læta**, ei, motvillighet. **-minnug** som har daarlig hukommelse. **-mølt** *adj* som er i daarlig lune. **-sett** uriktig opstillet. **-sida**, ei, **-snudd** 6, **-stemna**, ei, feilagtig retning. **-svip**, ein, uheldig utseende. **-svøv** og **-svøvd** 2 søvning i uret tid. **-syn**, ei og eit, feilsyn. **-synt** *adj*, **-søles** *adv* imot solens gang **-t** *adv* uriktig, galt (*svelgja* **-t**). **-taud** 2, **-tenkt** fordomsfuld. **-truande**, **-vend** 2 galt vendt (*vera rangvend* ha feilagtig mening om retningen, i taake). **-vis** egensindig. **-voren** 1, **-øygd** 2 skjellende, skjævvøiet.

***Bank**, ustø, som let velter (*om fartøi*). **-a** (a) *vi* slingre, rulle.

***Bansaka** (a) *vt* ransake, visitere. ***-ing**, ei.

***Bansel**, ein (*fl* *ranslar*).

Rante, ein, en jordryg = rande.

Rap, eit, skred, glidning; **stjerne-** **-a** (a) *vi* glide; styrte ned.

***Rapa** (a) *vi* = garpa, gurpa.

Rape, ein, skredbakke; dvergbjerg; baggage.

Rapp, eit, slag, dask. ***-a** (a) *vt* kalkslaa.

Rapp *adj* (*n* *rapt*) rask. **-a** *seg* (a) skynde sig, rappe sig.

***Rapport**, ein, ***-era** (a) *ell.* (te) *vt*.

***Bar** *adj* som sjelden indtræffer; fortræffelig; underlig. ***-ing**, ein

Ras, eit, = reist, eit, fiskeskjæl.

***Ras**, eit, utglidning; *stein-*. ***-a** (a) *vi* glide, styrte ned.

***Rasa** (a) *vi* støie; rase; **-nde**. *rase* *basse*, ein, og **-kolla**, ei, ustyrlig person. **-galen** 1 *adj*.

***Rasjonalisme**, ein, ***-ist**, ein, ***-istisk**.

***Rask** *adj*.

***Rask**, eit, avfald, skrap; ***rusk** og —. ***-a** (a) *vt* rote, skrape; **-a** 1 *seg*; **-a** *ihop*.

***Rasp**, ei, træfil; rivjern. ***-a** (a) *vt* raspe; rive.

Rass, eit, vildskap. **-a** (a) *vi* føite om. **-a**, ei, og **-ar**, ein.

Rast, ei; **heim-** utmarker hjemme; **ut-** fjeldmarker.

Rast, ei, rad, række (*f. eks. i plantning*).

Rasvær, eit, voldsomt uveir.

Rat, eit, skrap, avfald; **krubbe-** **-a** (a) *vt* vrake. **-a** og **-en** 1 *adj* daarlig, slet.

Ratesjuke, ein, radesyke.

Rating, ein, en daarlig kar. **-leg** slet, slem.

Ratl, eit, = rat, eit. **-a** (a) *vi* = rakla, rusla.

Ratt, eit, rat (*pa* skib).

Raud rød. **-a** (a) *vi*; det **-ar** lyser rødt. **-aur**, ein = **-mold**, ei. **-beta**, ei, rødbete. **-blakk** *adj*, **-bloma** *adj*, **-brun** *adj*, **-brynt** *adj*, **-dravle**, ein, **-droplut** *adj*, **-drovnut** [ø] *adj* rødpricket. **-dyr**, eit, en hjort. **-dæmd** 2 = **-leitt**. **-e**, ein, rødme, rødhed; eggeplomme.

Raudehavet det Røde Hav.

Raud **eine**, ein, fortørret enebærtræ. **-farga** *adj*, **-farge**, ein, **-fisk**, ein, = auger. **-flekka** og **-flekcut** *adj*, **-frøning**, ein, rødladen, fregnet person. **-fura**, ei, **-gaarut** rødstripet. **-gloande**, **-glødd** 2. **-gløding**, ei, **-grjot**, eit, **-gul**, **-gylt** *adj*, **-hals**, ein (*fugl*), **-hite**, ein, rødgleden. **-hærd** 2 og **-hært** *adj*, **-hæring**, ein, rødhaaret person. **-klødd** 2. **-køkt** *adj*, **-kløver**, ein, **-koll**, ein, kløverblosten. **-krit**, eit, **-leg** rødlig. **-leitt** rødladen. **-lit**, ein, **-lus**, ei (*insekt*), **-makk**, ein, regnorm. **-maur**, ein, = eitermaur. **-maala** *adj*, **-moe**, ein, tynd, rødlig sky. **-mose** [ø], ein, sumpmos. **-mosen** [ø] 1 rød og oppstet i ansigtet. **-mylda**, ei, rød muld. **-myldt** *adj*. **-na** (a) *vi* bli rød, rødme. **-nebb**, ein (*fisk*), **-prikcut** *adj*, **-rendut** *adj*, **-rosa** og **-rosut** *adj*, **-sidut** *adj*, **-skimlut** *adj*, **-skjøgja** *adj*, **-skjor**, ei (*fugl*), **-solela**, ei, **-sott**, ei, blodgang (*sygdom hos dyr*). **-spreklut** *adj*. **-spreng** 2. **-stert**, ein, rødstjert. **-striput** *adj*, **-ternut** *adj*, **-topp**, ein, rødkløver. **-torn**, ein, rødtjern. **-torsk**, ein, **-trast** og **-trost**, ein, **-vin**, ein, rødvin. **-voren** rødagtig. **-øygd** 2.

Rauk, ein, stabel; stak (*f. eks. av korn*). **-a** (a) *vt* opstable.

Rauma elven gjennom Romsdalen.

Raun, ein, rognetræ. **raune** blom, ein, **-lauv**, eit, *øst*.

Rausa (a) *vi* styrte frem ell. ned; la staa til. **-ar**, ein, **-en** 1 uveren.

Raust, eit, takreisning, røst; rummet under taket.

Raust *adj* flink; gavmild; velvillig.

Rausta (a) *vt* bygge tak. **-a** *adj* (*laagrausta øst*), **-bringa** *adj* høibryttet. **-ing**, ei, = raust, eit.

Raustleg anselig, røslig. **-leik**, ein, dygtighet; gavmildhet.

Raut, eit, brøl. ***-a** (a) *vi*; **kul -ar**. ***-ing**, ei.

*Rav, eit, rav = bernstein.

Rava *adj* og *adv* fuldkommen; ganske; ein — fant.

Rave, ein, klut, pjalt.

*Ravende *adv* aldeles. **-galen** *adj*.

Ravkraft, ei, elektricitet.

Ravl, eit, skrap; ubetænkt tale. **-a** (a) *vi* la munden løpe; sluske; rable.

*Reaksjon, ein, og **atterslag**, eit, og **bakstræv**, eit. ***-ær** = **bakstræversk**.

*Realisme, ein, ***-ist**, ein, ***-istisk**, ***-itet**, ein (= *tilvera*, ei, *røynd*, ei), **-skule**, ein.

*Rebus, ein, = bilætgæata, ei.

*Redaksjon, ein, ***-tør**, ein.

*Reddik, ein.

*Redigera (a) ell. (te) *vt*.

*Referat, eit, ***-rent**, ein, ***-rera** (a) ell. (te) *vt*.

*Reform, ei, = *umbot*; *rettarbot*. ***-asjon**, ein, ***-ator**, ein, ***-era** (a) ell. (te) *vt*.

*Refsa (te) *refse*; *ov-* straffe for strengt; *van-* straffe for mildt.

Refse dag, ein, ulykkelig dag. **-rett**, ein, ret til at straffe.

Refta (er, *refte*) *vt* forsyne med raft. **-ing**, ei, takreisning.

*Refundera (a) ell. (te) *vt*, ***-sjon**, ein.

*Regel, ein (*fl* *reglar*), ***-bunden** 1, ***-fast**, **-laus**, **-løysa**, ei, **-rett** *adj*, **-retta**, ei, regelmæssighet. **-viss** *adj*, **-vissa**, ei.

*Regatta, ein, baatstevne.

*Regent, ein.

*Regiment, eit.

*Regjer (a) (de) *vt* regjere = styra. ***-ing**, ei, = styre; riksstyre; styring, ei.

*Regjeringsadvokat, ein, ***-blad**, eit, ***-kontor**, eit, *øst*.

***Regla**, ei, en regle, ramse. -a (a) vi ramse op.

***Reglement**, eit (*læs: mang*), = fyreskrivne reglar.

Reglesmed, ein, skronemaker.

***Regn**, eit, *a (regnde) vi regne (*fra skyene*).

Regnall adj regnfuld. -boge, ein, -bolk, ein, regnveirstid. *-dag, ein, -drope, ein, -el, eit, og -eling, ein, regnbyge. -hatt, ein, paraply. -ing, ei, varig regn. -klæde fl, -leg regnfuld. -løysa, ei, -sam, rik paa regn. -skol, eit, regnskyl. *-skur, ei, -skvett, ein, *-tung regnsvanger. -ut adj, -vatn, eit, -vêr, eit, -yr, eit, fint regn.

[*Reid*, eit, et rede, se reir, eit.

Reid, ei, ridning; række; følge. oske-

[*Reid* adj vred, se vreid.

Reid adj færdig; -e pengar; paa -e hand i beredskap.

Reida (er, reidde) vt løfte; haandtere; transportere paa hesteryggen; utrede; — skatten; tilberede; — skinn; — upp sengi re op.

Reida, ei, utredsel, avgift; til — i beredskap. -ar, ein, reder, skibsreder.

Reiddeigja, ei, opvarterske.

Reide, ein, redskaper, tilbehør; de til en helhet sammenhørende redskaper eller organer; inn-

Reidelaus som mangler redskaper ell. indredning.

Reideleg redelig, retskaffen; forsvarelig.

Reiding, ei, tilredning; utstyr. -kona, ei, kvinde som forestaar matstellet i selskap. -nad, ein, tilberedelse; utstyr. -skap, ein, -sla, ei, transport paa hest; forberedelse. -sla (a) vt tillage. -ug færdig; redebon.

Reik, ei, stripe; linje; skillelinje (*f. eks. i haaret*).

[*Reik* overgik = rikte, *fortid* av rikja.

Reika (a) vi spasere. -ing, ei, spasing.

[*Reikna*, se rekna.

Reil, ein, slingring. -a (a) vi gyngre, slingre. -en 1 ustø; slingrende; tirrelysten.

Reim, ei (*fl reimar*), en rem. -lêr, eit, -skinn, eit.

Rein, ein, rensdyr, *smáf.* reins.

Bein adj ren, skjær; ublandet;

uskyldig; gjera -t; -t gull; -e sanningi; gjera -t bord; -e tankar.

***Rein**, ei, og reina, ei, engstrimmel.

***Reinblom**, ein (*fjeldurt*).

Reindæmd 2 sund (*om luft*); fri for avsmak. -e adv ganske. -ferdig og -fêrlêg renslig; sedelig. -gjord 2 renset. -hekla adj grei, uforbeholden, «retlinjet». -korn, eit, byg. -leik, ein, renhet. -mêlt 3, -sa (a) vt rense (*moralisk*). -sam renslig. -sing, ei.

Reinska (a) vt rense; luke. -kar, ein. -king, ei, -leg, reinsmakande adj.

Reint adv aldeles; — gale; i høi grad; — bleik.

Reintvegen og -vaska adj, -vatn, eit, rent vand (*til matlagning*). -vegt, ei, nettovegt. -vinning, ei og ein, nettfortjeneste.

Reip, eit, rep, taug. -a (a) vt ombinde med rep. -helda, ei, repbeile. -stige, ein, taugstige.

Reir, eit, et rede; fugle-.

***Reis**, ei, en reise; utfart; tri -ser tre ganger. *-a, ei, en reise. *-a (te) vi gjøre reise; vt opreise; -a seg; -a sak anlegge sak; -a pengar opdrive penger. -ande, ein, en reisende. -ande adj som kan reises.

Reise, eit; liggja aa — ell. liggja — ikke magte at reise sig (*om sulteforede kjør*).

Reisebunad, ein, -ferdig, -fus adj reiselysten. -fêr adj, -hug, ein, *-lyst, ei, -mod, eit, -verk = reisverk, eit.

Reising, ei, reisen; reisning. *-ning, ei, opreisning.

Reist, ei, rist (*paa slæde, osv*).

Reist, eit, fiskeskjæl. -a (a) vt avskjælle; tugte. -dyr, eit, skjældyr.

***Reisverk**, eit, reisverk i bygning.

Beit, ei, fure, stripe; række.

Beit, ein, liten aker; nêpe-

Beita (a) vt gjøre furer; lægge i rad; tirre; -a seg innpaa ein.

Beiten 1 adj tirrende. -ing, ei, -ord fl, tirrende ord.

Beiv, ein, et slags line til at fiske med.

Beiv, ein, barnesvøp. -a (a) vt svøpe (*barn*).

Beivebarn, eit, og reivling, ein, -ty, eit, svøpetøi.

***Rejekt**; ganga — = dumpa ell. strjuka (*ved eksamen*).

Rek [é], eit drivning; svak bær; koma paa —.

Rek'a [é] 'rek, rak, reken) *vt* drive; gjendrive; jage; slænge fra sig; vrake; *vi* drive, slentre; **baaten rak paa vatnet**; koma -ande; ligge henslængt; **bøkerne ligg og rek** (*i denne betydning ofte i formen -ast* (rekst, rakst, rekst)).

Reka [é], ei, spade, skufle.

Rekar, ein, omflakker. -visa, ei, slarvevise.

Reke [é], ein, drivning; fældning; haar- = haarskifte.

Rekelkjepp og -stokk, ein.

Bekel, ein (*fl* reklar). lang, skraung-let person, rækel.

Reking, ei, drivning; omflakking.

Rekka (rekk, rakk, rokke) *vi* række, naa, strække til; — til botnen; det rakk til; det rakk aat alle; eg rakk ikkje so mykje paa ein dag; — heim.

Rekkja (rekkjer, rekte) *vt* række, utstrække; — skinn tilberede skind; — **upp bundingen** række op; — **vegen** opspore; *vi* gaa i række. *Merk*: overrække *heter ikke paa nynorsk* rek-kja; *sml.* retta (er, rette).

Rekkja, ei, række, rad (*helst en som glir fremover*); rækverk; en række hester. *fat*: skips-ræling.

Rekkjast (rekkjest, rektest) = rakna; — upp.

Rekkjarn, eit, og -spade, ein (*til at rekkja skinn med*).

Rekla (a) *vt* skjære (*fisk*) i strimler.

***Reklame**, ein; gjera — for sine varor.

***Rekommander**a (a) ell. (te) *vt*, -t *adj* (*om brev*).

Rekn a (a) *vt* regne, tælle; beregne; ta i betragtning; *vi* sysle med regning; — **dagarne**; — **rentor**; slikt -ar eg ikkje (paa). -ande værd at medregne.

Rekne|bok, ei, -kunst, ein, -meister, ein, -skap, ein, -stykk, eit.

Rekning, ei, beregning; regnekunst; regning; senda —.

***Rekord** [ó], ein; setja ein —; setja -en.

Røk-ord [ó] *fl*, spot, fornærmelser.

Rekrutt, ein, = unggut paa moen. -skule, ein.

Rekste, eit, og -r, ein, vandring; gangsti; græsgang.

Rekster|før *adj* sterk nok til at gaa langt. -hold, eit, det huld som trænges for at kunne gaa langt (*om kreatur*). -veg, ein.

Reksting, ei, omflakking.

***Rektangel**, eit (*b -anglet*), = rettvinkla firkant.

***Rektor**, ein, -embætte, eit.

Rekved, ein (*om ilanddrevet træ*).

***Rekvi|rera** (a) og (te) *vt*, *-sl-sjon, ein.

Rela [é] (a) *vt* vri, vrænge.

***Relativ** *adj* som maa bedømmes i forhold til noget andet; — **sanning** sandhet under visse forudsætninger; *mots.* absolut.

***Religion**, ein; *smaf.* *-ons-
*-øs *adj*.

Rem, eit, skrik.

Rem [é], ei, sterk lugt; kvalme.

[*Rem*, ei, se rim, ei.

Remba (de) *vt* strække ut; — seg strække lemmene.

Remja (a) *vi* skrike; hyle; han skreik so det — i skogen.

Remma, ei, beskhet, bitter smak.

Remsa, ei, strimmel; ramse. -a (a) *vt* ramse op.

Rena [é] (a) *vi* dovne, miste smaken.

Renda (a) *vt* sætte striper. -ut stripet.

Reng, ein, vrængning. -d 2 vrængt.

Rengja (rengjer, rengde) *vt* vrænge; forvride; — **foten**; — **augo**.

Rengjebilsete, eit, karikatur.

Rengjing, ei, og rengsla, ei, vrængning.

Renna, eit, løp; i eitt — i ett træk.

Renna (renn, rann, runnen, *fl* runne) *vi* rende, strømme; være læk; bytta renn; glide; det rann i meg faldt mig ind; soll renn; aakeren renn.

Renna (renner, rende) *vt* la rende, helde ut; smelte, støpe; sætte paa glid; — seg (*paa is*); — **kjelke**.

Renna, ei, rende, kanal; tak.

Renne|bakke, ein, akebakke. -driv, eit, snestorm = -fok, eit. -føre, eit. -garn, eit, -lykkja, ei, rendeløkke. -skaid, eit, rendebane. -snar, eit, -lykkja. -stein, ein, -stev, eit, rimstumper. -stol, ein, rendebom.

Renning, ei, rinden, smeltning, renden, gliden.

Renning, ei, rendegarn, = varp, eit, *sml.* veft.

Renning, ein, opspirende træ, skud, spire.

Ren|sel og **-sl**, eit, renden, løpen; rivning (*smertes*) i legemet. **-sla**, ei, idelig renden og løpen.

***Renta**, ei, rente. **-a** (a); **-a** seg lønne sig.

***Rente|fot**, ein, ***-fri**, **-rekning**, ei, **-renta**, ei, rentesrente. **-utrekning**, ei.

***Rensessanse**, ein, **-tidi**.

***Repa|rasjon**, ein, ***-rera** (a) ell. (te) *vt* = ferda, vøla.

***Repe|tera** (a) ell. (te) *vt*, ***-tj-sjon**, ein.

Replik, ein, svar (*i samtale ell. skriftveksel*).

Repp, ein, kreds av gaarder, liten grænd. **-ing**, ein, nabo; **min -ing**.

***Repræsen|tant**, ein, ***-tera** (a) ell. (te) *vt*.

Republi|kanar, ein, ***-kansk**, **-kk**, ein, = fristat, ein.

Res [é], eit, en jordryg; **bakke-**.

***Reserve**, ein; i —, = i bak-hand.

***Re|solutjon**, ein, ***-spekt**, ein, = age, vyrdnad. ***-spektera** (a) ell. (te) *vt*.

***Rest**, ein, overskud, rest; for **-en** forresten; **paa -en** tilslut. **-a** (a) *vi* restere. mangle.

Restansar *f* og restskuld, ei, restgjæld.

***Resultat**, eit, = ende, ende-lykt, utfall.

Retna (a) *vi* rette sig.

Ret *adj* ikke krum; opreist; ret-vent; **paa -e** maaten; **naar — var**; med **-e**; **leggja** (hjelpa) til **-es**; **koma** til **-es** med

Ret *adv*; — fram: det er — gjort; — so; — som det var; (*ubetonet i betydningen*) vistnok: **eg veit — ikkje** det; **ein lyt — tola** det.

Ret, ein; **hava —**; **gjera —** og **skil**; **faa — paa**; **han fekk —** for umaken sin; **han hev -en** til garden; same **-en** for alle; **lov og —**; **setja -en**; **sitja -en** sitte i retten; **under-reiten**, **yverretten**, **Høgsterett**.

Ret, ein (*f* ***retter**), en ret mat.

***Retta** (a) *vt* berigtige; **det -r** seg jevner sig; — **seg etter**; *ogsaa* hen-rette.

***Retta** (er, rette) ell. (a) *vt* ut-strække; — **seg**; — **ryggen**; — **ut tunga**; — **fram** (upp) **handi**; **levere**; **han rette meg ei bok**.

***Retta**, ei, retsiden, *mots.* ronga.

Rettar, ein, en retter, veileder.

Rettar|bot, ei, forbedring. **-gang**, ein, **-gangsmaate**, ein.

Rettar|stad, ein, rettersted. **-øks**, ei, se **retta** (a).

Rette|barn, eit, **-bror**, ein, **-dot-ter**, ei, **-får**, ein, **-foreldre** *f*, *osv.*, *mots.* styvbarn, *osv.* **-hand**, ei, heire haand.

Retteleg *adj* riktig, i ret stand; *adv* paa ret maate; ganske; meget.

[*Rettende*, eit, rettighet.

Rette|skiva (og **stelskiva**), ei, reguleringsskive. ***-snor**, ei, **-son**, ein, **-system**, ei, **-systkin** *f*.

Rettifengen *l adj* rettelig erhver-*vet*. **-ferd**, ei, **-ferdig**.

Rettferdiggjera *vt*, **-gjering**, ei, **-gjord** 2.

Rettferdkjensla, ei, rettferdig-hetsfølelse.

Rettfylgd, ei, og **-fylgja**, ei, følge-*rethet*, konsekvens.

Rettighet, ei.

Rettling, ei, utstrækelse; rettelse; henrettelse. **-komen** berettiget. **-laus** *adj*, **-leida** *vt* veilede; bringe i orden. **-leida** *seg* komme sig. **-leida**, ei, ret-*ledning*, *oplysning*. **-leidd** 2 *veiledet*. **-leiden** *hjælpsom* med raad. **-leides** *adv* ad korteste vei. **-leiding**, ei, **-lina** *adj* retlinjet. **-løysa**, ei. [*na* se **retna** (a)]. **-no** og **reit** *no* *adv* nu snart.

Betts|brøt, eit, retsbrud. **-bruk**, eit, retspraksis. **-dag**, ein, **-forfyl-gjng**, ei, **-fritid**, ei, **-gild** retsgyldig. **-gildskap**, ein, **-grunn**, ein, **-grunn-setning**, ei, **-heimel**, ein, retshjemmel. **-hævding**, ei, **-kjelda**, ei, **-kjensla**, ei, **-krav**, eit, **-krenkjng**, ei, **-krins**, ein.

Betts|skriv(n)ing, ei, **-sluttig** *fornuftig*, *retsindig*.

Betts|kunna, ei, **-leg** *adj*, **-læra**, ei, **-lærd** *adj*, **-mord**, eit, *justitsmord*. **-ord** og **-ordlag**, eit, *retsuttryk*. **-regel**, ein, **-røkt**, ei, *retspleie*. **-sak**, ei, **-sed-vane**, ein, **-skrivar**, ein, **-spursmaal**, eit, **-stell**, eit, *retsvesen*. **-søknad**, ein, *retsfølgelse*. **-tenar**, ein, **-tilstand**, ein og eit, **-trygd**, ei, *rettsikkerhet*. **-trætta**, ei, **-umgrip**, eit, *retsbegrep*. **-vedtekt**, ei, **-verknad**, ein, **-vern**, ei og eit, *retsbeskyttelse*. **-vitskap**, ein, **-vitskapleg** *adj*.

Betts|svæv *adj*, *mots.* rangsvæv. **-synt** klartseende. **-søles** *adv*, *mots.* rangsøles.

Rett-tenkt retttænkende.

Rett|truande, -trunad, ein, rettroenhet.

Rett|ug riktig, ordentlig; fuldkommen. -viljug rettskaffen. -vinkla *adj.*, -vis *adj.*, -visa, ei, rettsindighet, rettfærdighet.

***Retur**, ein (*tur og — = att og fram). *-skyss = bakkskyss, ein.

***Reuma|tisk** *adj.*, *-tisme, ein.

Rev [é], ein, ræv. -a, ei, = -tik, ei, -bjølla, ei (*urt*).

Reve|glefsa, ei, rævesaks. -kaka, ei, -rova, ei, og -rumpa, ei, -striik, eit, knep, rænker.

Rev|etsel, eit, -gaupa, ei.

***Revi|dera** (a) ell. (te), *vt*, *-sjon, ein, *-sor, ein.

Rev|ja (a) *vi* yre, hvirvle i vandflaten. -ja, ei.

Bevle, ein, strimmel, vævbreddede.

***Revolus|jon**, ein, *revolver, ein, (b -en).

Rev|skinn, eit, -tik, ei, hunræv. -unge, ein.

[*Revy*, ein, = kringsjaa, eit, boksjaa, øvr.

***Bibba** (a) *vt* avplukke fjærene; plyndre.

***Ribba**, ei, aare (*paa blad*), side (*paa fartøi og dyr*). -e, ein, jordryg.

Ribbestek, ei, ribbenstek.

Rid, eit, ryggen av en bakke.

Rid [i], ei, haardt veir; anfald, ri; kort stund.

[*Rida* vri, se vrida.

***Rida** (rid, reid, riden) *vi* vippe; ride.

Riddar, ein, ridder. -leg, -orden, ein, -skap, ein, ridderlighet. -skap, eit, ridderstand. -slag, eit, -spel, eit, -svein, ein, -stell, eit.

Ridomtil = stundomtil *adv* av og til, nu og da.

Riel, ein, = rir, ein, flammet ved.

***Rifla**, ei, rifet gevær. ***riflekula**.

Rifs, ein, = rips.

***Rift**, ei, revne, rift, *sml.* riva, ei, og rivna, ei.

Riga [i] (a) *vi* rave, svaie. -laus løs i sammenføiningene.

***Rigg**, ein, takkelage. *-a (a) *vt* forsyne med rigg.

Rigga (a) *vt* rokke; eg kann ikkje — det.

Rigla (a) *vi* staa ell. gaa ustøt; ralle; *vt* — baaten laus.

[*Rik* overgaar = rikjer, *nutid* av rikja.

***Rik** *adj.*, -a (a) *vt* berike; -a seg. -dom, ein.

***Rike**, eit, herredømme; magtomraade; rike, stat; *smsf.* riks.

***Biking**, ein (*uten j-lyd*), en rik mand.

Rikja (rikjer, rikte) *vi* herske; raada og —.

Rikka (a) = rigga, rokke; — seg røre sig av flekken.

Rikka, ei, flammet ved.

Rikke|bjørk, ei, -ved, ein, -sky, ei.

Rikkut *adj* tverstripet.

Rikla (a) *vi* vrikke, lirke; rokke sig, sitte løst.

Rik|leg rikelig. -na (a) *vi* bli rikere.

Riks, eit, knirking; stundesløs travelhet. -a (a) *vi* knirke, larme; gaa smaat.

***Riks|adel**, ein, *-advokat, ein (*for hele landet*). *-antikvar, ein, *-arkiv, eit, *-arkivar, ein, *-bank, ein. -bate, ein, statens bedste.

Riks| ell. **stats|**ana, ei, statsbane. -borgar, ein, -budgett, eit, -bùsliit, eit, statsfallit.

Riks|bygnad, ein, *-dag, ein, -dalar, ein (*fl -dalar*), -drift, ei, -eiga, ei, -eining, ei, statsenhet. -embøtte, eit, *-eple, eit, -fana, ei, -fange, ein, -fengsel, eit, -formaal, eit, -gjeld, ei, -greidør *fl* statsanliggender. -grensa, ei, -her, ein, -hjelp, ei, *-hospital, eit, og -sjukehus, eit, -hushald, eit, -høgd, ei, rikshøihet. -innsigle, eit, rikets segl. -inntekt, ei, -kassa, ei, -laan, eit, -løn, eit, *-maal, eit, -magt, ei, *-mark, ei, -midel, ein, statsformue.

*-mynt, ei. *-møte, eit, -rekneskap, ein, -rett, ein, politisk domstol. (-retts|dom

ein, -domar, ein, -sak, ei, *øsv.*), -samfund, eit, -lag, eit, statsforbund. -sendemann, ein, gesandt. -skipnad, ein, statsforfatning. -skuld, ei, statsgjæld. -stell,

eit, statsvæsen. -styrar, ein, -styremagt, ei, -styring, ei, statsstyrelse. -sverd, eit, *-telefon, ein, *-telegraf,

ein, -tenar, ein, -tenesta, ei, -tru, ei, -trygding, ei, -utgift, ei, -vaapn, eit, -verket statsmaskineriet.

Rikta (a) *vi* knirke, hvine; larme; *sml.* riksa.

***Ril** [i], ein, en dans for 3 par.

***Rim** [i], eit, frossen dug; sotlag paa gryter.

***Rim** [i], eit, rim i vers; versestub; rimelighet.

Rim, ei (*f* rimar), stang, sprosse. -gard, ein, stakit.

***Rim** | a [1] (a) *vi*; det -ar paa marki; han -ar lager vers; desse ordl -ar utgjør rim; -a seg staa i samklang. -ar, ein, versemaker.

Rime [1], ein, jordryg, bergryg.

Rimeleg sandsynlig, rimelig; medgjørlig.

Rimfrosen [1, ò] 1 rimfrosen. -ing, ei, rimekunst. *smed, ein.

Rina (rin, rein, rine) *vi* gjøre mon, virke, bite paa; det rin ikkje paa han; det rin uppi naserne river i næsen; hvine, skrike (*mest om svin*).

Rinald, ein, knurfisk.

Rinda (er, rinde) *vt* støte, nedstyrte.

Rinde, ein, bergryg, høi bakke; ikkje borga rindarne gaa tilfjelds. -mark, ei, rindut *adj*.

Ring *adj* ringe, skrøpelig.

***Ring**, ein, kreds, sirkel, ring; *fingerring.

***Ringa** (a) *vt* forme i ring; — seg ihop; — utor.

Ringast (a) *vi* bli ringere.

Ringblom, ein (*blomst*), -bøyg 2, -hornut *adj*.

Ringja (ringjer, ringde) *vi* ringe; — inn høgtid. ringjing, ei.

Ringja, ei, lavt, vidt melkekar, = kolla.

Ringla, ei, liten bjelde. *-la (a) *vi* ringle.

Ringlagd 2 lagt i ring. -laup, eit, tummel. *-orm, ein, et utslæt. -straum, ein, vandhvirvel. -t *adv* daarlig, usselt. -ut *adj*, -ved, ein, hjulring. -veg, ein, rundgang. -vokster, ein, hvirvel i haaret. -voren *adj*, -øyg 2 (*om hester*).

***Rip** [1] (*f* ripar), ei, bordkant; baat-

Rip [1], eit, og -a, ei, strek, ridse. *-a (a) *vi* ridse, streke.

Ripa (a) *vt* avstryke, rispe (*f. eks. løv; sml. rispa*).

Ripel [1], ein (*f* riplar), strimmel, smalt stykke. -la (a) = ripa.

Ripmaat [1], eit, et snekkerredskap.

Ripp, ein, hast. -a (a) *vi* haste; pakke sig.

Rips ell. rifs, ein, = vinbær, og moved, ein, ribs. -saft, ei.

Rir [1], ein, flammert ved, knuter i træet.

***Ris**, eit, 20 bøker papir.

[Ris [1], eit, se res, eit.

***Ris** [1], eit, og -korn, eit, indisk korn.

***Ris** [1], eit, kratskog, ris. *-a (a) *vi* og *vt* sanke ris; piske.

Risa (ris, reis, risen) *vi* reise sig, staa op; komme sig; rake høit op.

Risbit, ein, aarsgammel gris, buk ell. vær.

***Rise** [1], ein, = jøtul, jette. -vokster, ein, kjæmpesterrelse.

Risgard, ein, og -gjerde, eit, kvistgjerde.

Risgryn, eit, risegryn.

Risika, ei (*hestesygd*), -la, ei, utslæt ved hestetedet.

Risla [1], ei, en busk; riskvast; stor feiekost.

***Risla** (a) *vt* la drysse, strø; *vi* strømme, risle.

Rismaal, eit, = uppstadmund.

Risna [1] (a) *vi* gaa som gysen, løpe koldt.

Risp [1], ein, spilopmaker, skøier.

Risp, eit, fiskeskjæl, = reist, eit.

***Risp** [1], eit, stripe, flænge; eit — i hudi. *-a (a) *vt* avstryke; — lauv (*se ripa*); ridse, saare. *-a, ei, klase med frø ell. blomster; lystig fortælling, anekdote; ridse, rift.

Rispegalen og rispande galen.

Riss og rit, eit, rids, tegning. -a (a) *vt* ridse, tegne.

Risstjerna, ei, en komet; halestjerne.

***Rist**, ei, vrist (*paa foten*); høg-rista, laagrista *adj*.

***Rist**, ei, gitter; omnrist.

Rist [1], ein, rystelse. *-a (er, riste) *vt* ryste; — seg; — paa hovudet.

Rista [1] (er, riste) *vt* tilskjære, sprætte; — upp; — fisk.

Ristel, ein (*f* ristlar), plogkniv; skaketen (*paa kvern*).

Risthøg *adj* høi i vristen; kjøp-høi. -laag *adj*.

Rit [1] og riss, eit, rids, tegning. -a (a) *vt* og *vi* ridse, tegne; rita upp anføre i rad; nedtegne, skrive. -ing, ei, ridsning, tegning.

Ritla (a) *vi* flakke om.

Rittmeister, ein.

Riv [1], eit, rivning; — og slit; rivende smerter; — og rensel; rift, revne.

Riv [1], eit, ribben; rev, grunding; rev (*i seil*).

Riv [1], ein, vindebom i vævstol.

Riv [i] *adj* hyppig forekommende; rundhaandet.

*Riva (riv, reiv, riven) *vt* rive, slite; — *sund(er)*; — *eit hus*; — *ned bøkene*; — *i koll*; — *ihop skrape sammen*; *det riv i leggjerne*; — *upp dæri*; — *folk upp or svevnen*; — *hungeren av seg*; — *aat seg*; — *i seg spise graadig*; — *ifraa seg arbeidet* gjøre arbeidet fort færdig.

*Riva, *ei*, *en rive*; *revne*, *smal aapning*.

Rivande *rask*; *som kan rives*. **-ar**, *ein*, **-ast** (*rivst*, *reivst*, *rivest*) = *dragast*, *kjæmpe*, *brytes*, *prøve styrke*.

Rivehovud, *eit*, ***-skaff**, *eit*, ***-tind**, *ein*.

Rivhest [i], *ein*, *voldsom arbeider*. **-ja**, *ei*, *revne*. **-na** (a) *vi revne*. **-na**, *ei*, *rift*, *revne*. **-ning**, *ei*, **-nut** *adj*, **-sam** *haard*, *angripende*; *uroilig*.

Rivsarbeid, *eit*, *haardt*, *grovt arbeide*.

Rivsjuk [i] *kamplysten*. **-skap**, *ein*, *kampek*. **-stemna**, *ei*, *sammenkomst til kampek*. **-ut** *full av revner*.

Rjoa a) *vi snakke meget*, *vrvøle*.

Rjod, *eit*, = *glenna*, *grønning i skogen*.

Rjoda (*ryd*, *raud*, *roden*) *vt* gjøre *red*; *soli ryd i fjellet*; *bestryke*; **-a brød**; *utsprede*, *kaste ut* (*f. eks. høi*).

Rjoda og *ry ryd*, *raud*, *roden*) *vi styrte ned*, *drysse*, = *rynja*.

Rjome og *røme*, *ein*, *fløte*, *rømme*. **-graut**, *ein*, **-kolla**, *ei*; *sml. file*, *ein*.

Rjonia (a) *vi sumle tiden bort*. **-ing**, *ei*, *senfærdighet*.

Rjosa (*rys*, *raus*, *rose*) *vi lyde som støn*; *stønne*.

Rjot [ó], *ein*, *vranten person*; *knurfisk*.

Rjotla og *rytla* (*ryt*, *raut*, *rote*) *vi styrte ut*; *brumme*, *grynnte*; *snorke*. **-ar**, *ein*, *vranten person*. **-ing**, *ei*, *nedstyrting*; *kuurring*. **-sam** *vranten*.

Rjuka og ***ryka** (*ryk*, *rauk*, *roke*) *vi gi røk*; *dampe*; *fyke*; — *paa over falde*; — *ihop styrte løs paa hinanden*; *han rauk tapte*, *laa under*; *staven rauk av*.

Rjupa og ***rypja**, *ei*, *rype*. **-e|bær**, *ei* og *eit*, *fjeldbær*. **-fjør**, *ei*, **-stegg**, *ein*.

Rjuv, *ein*, *nøken*, *stenet bergryg*.

Rjuva (*ryv*, *rauv*, *roven*) *vt* *oprive*, *splitte*, *ugreie*.

*Ro, *ei*, *hvile*; *stilhet*; **ikkje hava** — *paa seg*.

*Ro, *ei*, *den vedhængende spaan paa eggjern* efter *slipping*.

*Ro, *ei* (*fl rør*), *jernplate med hul til klinking*.

*Ro, *ei*, = *kraa*, *ei*, *vraa*, *hjørne*.

*Ro (dde) *vi* og *vt* *ro*; — *baaten heim*; — *flske*.

Roa (a) *vt* *bringe til ro*; — *seg slaa sig til ro*. **-nde** *fremkommelig* med *baat*. **-r**, *ein*, *rorskar*.

Roda [ó] (a) *vi lyse rødlig*; *vt* *bestryke*, *gjøre rød*.

Rodda, *ei*, *en stor høikurv*; *en regle*. **-a** (a) *vi skravle*.

Rode [ó], *ein*, *rødhet*; *morgon*.

Rodvatn [ó], *eit*, *vand at «rjoda» brød med*.

Rogg, *eit*, *respekt*; *angstende uhygge*; *driftighet*.

[*Rogga* [ó] = *roa*, *bringe til ro*, *berolige*].

Rogga [ó] *vt* *sætte fart i*. **-en** *adj* (*fl roggne*) *driftig*, *energisk*.

Rogla [ó], *ei*, *fregne*; *plet*.

Roglelita *adj* og *roglut* *adj* *spraglet*.

*Rogn, *ein*, = *raun*, *ein*, *roguetræ*.

*Rogn, *ei*, *fiskeegg*, *rogn*. ***-fisk**, *ein*, *hunfisk*.

*Rok [ó], *eit*, *ryking*, *drev*; **sjø**; *han legg ikkje -et* *han gir sig ikke*.

Rokka [ó] *vt* *topmaale*, *fylde saa der blir «roke» paa karret*. **-e**, *ein*, *top over maalekarret*, *raake*.

Rokflaga [ó], *ei*, *stormbygge med drev*. **-foss**, *ein*, **-garde**, *ein*, = *drivgarde*.

Rokk, *ein*, ***-rokke|hjul**, *eit*, **-hovud**, *eit*, ***-snor**, *ei*, *osv*.

Rokmaal [ó], *eit*, *topmaal*, *mots. strokmaal*.

Roksterk [ó], **-ut** (*om vinden*), **-vêr**, *eit*.

Boleg *adj* *rolig*; *adv* *trygt*, *i ro*.

Ro|leid, *ei*, *vandvei*. **-leiv**, *ein*, *svømmefot*.

Rolp, *ein*, *bylt*; *byltagtig figur*; *pjokk*.

Rolp, *eit*, *vrvøvl*. **-a** (a) *vi lage bylt*; *vrvøle*.

Rols, *ein*, = *rolp*, *ein*.

Rols, *eit*, = *rolp*, *eit*. **-a** = *rolpa*.

Rom [ó], *eit*, *rum*, *plads*; *værelse*; *sted*.

*Rom, *ein* og *eit*, *en spiritus drik*.

Rom [ó] *adj* rummelig, vid.
Roma (a) *vi* opta rum, fylde rum.
Romaferd, ei, reise til Rom.
*Roman, ein, -diktar, ein, -sa, ei.
*Romansk *adj*; ***e folk** folk hvis sprog stammer fra latin (*Rom*).
Roman|tikar, ein, -**ttkk**, ein, *-**tisk** *adj*.
Romar, ein, en romer. -**folket**, -**kyrkja**, ei, -**rett**, ein, -**riktet**, -**tal**, eit.
Rom|bygd 2, -**bølt** *adj* rummelig bebygget.
Rome [ó], ein, fotlamhet hos dyr.
-brotten *adj*, -**gras**, eit, benbræk (*urt*).
-n 1 stiv i føtterne.
*Romersk *adj* (*n* romersk).
Rom|frek [ó, è] voluminøs. -**helg**, ei, avlyst helligdag, halvhelg, dagene mellom juledagene og trettendagen.
-hendt rundhaandet. -**laus**, -**leg** rummelig. -**leik**, ein = rømd, ei. -**lendt** frit og aapent (*om landslaget*). -**løysa**, ei, -**na** (a) *vi* bli rummeligere.
Romsa (a) *vt* rokke, røre: — seg vende sig paa leiet.
Romsam = -**leg**. -**sett** rummelig opstillet. -**sjøa** *adj* fri for skjær og rev. -**skifte**, eit, -**skinna** *adj* løskindet. -**stor** *adj* voluminøs. -**t** *adv* rummelig; rikelig. -**tennt** *adj*, -**tinda** *adj*.
Romus *adj* rundhaandet, gavmild.
Rom|vidd, ei, rumvidde, dimensioner. -**voren** *adj*.
Rone [ó], ein, = galt, ein, hansvin.
Rong, ei (*fl* renger) spant; sitja i -i i stavnen.
Ronga, ei, vrangsidan (*mots. retta*); **snu** — ut vise sig vrang.
*Rop [ó], eit, et rop; **koma** i — ell. i uppropet bli bekjendt, omtalt.
*a (a) og (te) *vi* og *vt* rope; varsle; — namnet; — **upp**; — **inn** folket. -**ar**, ein, -**sam** høirøstet.
*Ror [ó], eit, et ror = styre, eit.
Ror [ó], ein, roing; fiskeri. -**benk**, ein, = tofta. -**bud**, ei, fiskerbod. -**maat**, eit, passende avstand fra land til at ro i.
*Rorsfolk *fl*, *-**kar**, ein.
Rorskuta, ei, = førleskuta.
Rorsleid, ei, = roleid, ei, -**løn**, ei, -**mann**, ein.
Ror|tid, ei, -**vêr**, eit, -**vær**, eit, fiskevær.
*Ros [ó], ei, berømmelse; **faa** — bli rost; rosen (*sygdom*).

Røs, ei, et skred; fure; ridse.
*Ros a [ó], ei, en rose, blomst; blomsterlignende figurer. -**a** (a) *vt* utstaffere med roser. -**a** *adj* blommet; **raud**.
*Rosa [ó] (a) og (te) *vt* rose; — seg av noko.
Røsa, ei, stormbyge. -**a** (a) *vt* kradse; saare litt.
Rosande rosværdig.
Rosaum, eit, klinksøm; *sml.* ro (*fl* rør).
Rosêvêr, eit, sterkt bygveir.
Rosetta, ei, roseformet prydelse.
Rosina, ei, rosin. -**kaka**, ei.
Røskaap, eit, -**skakk** *adj*, -**skjenk**, ein, et hjørneskap.
Roslipa *vt* slipe saa der blir «ro» paa eggen.
Rosnæm som let faar rosen. -**saar**, eit.
Rossa, ei, = merr, ei. rossegauk, ein, = humregauk.
Rossigle, ein, = hestigle. -**maal**, ein, hvalros.
Rosta [ó] (a) *vt* lage «roste» til brygning. -**e**, ein, mæsket malt.
Rostegrind, ei, -**kjer**, eit, -**kopp**, ein, -**saa**, ein.
Røsut opradset; ujevn (*om vind*).
Rosut [ó] blommet, blomstret.
Rosverd [ó] og -**lg** rosværdig.
Røt, eit, raattenhet; **turrøt**; nedstyrtning; ruin; **knurring**.
*Rot [ó], eit, roting, graving; **urden**; **det ligg i eitt** — alt her.
Rot [ó], eit, tak; takrum; **uppi-et**; **matforraad** (*i rotet*); **kjøst**.
*Rot [ó], ei (*fl* røter), rot; rotfrugt; kaalrabi; grund; ophav; -**i** **til alt vondt**.
*Rota [ó] (a) *vt* rote, grave, røre i; — **upp**; — **ihop** *vi* søle.
*Rota [ó], ei, en rode, avdeling, avdelt stykke.
Røta, ei, et skred. -**a** (a) *vi* styrte ned.
Røta (*førsteled med nedsættende betydning i enkelte sms*), -**hol**, eit, -**hund**, ein, osv.
Rotall [ó] smudsig; -**alt** arbeid. -**ar**, ein, søler.
Røte, ein, raattenhet; flok; mængde.
Rote|lagd [ó] inddelt i roder (*om vei*). -**mann**, ein, -**meister**, ein.
Roten [ó] 1 raatten; yderst lat, doven.
Rote stolpe [ó], ein, -**stova**, ei, kredsskolehus. -**veg**, ein.

***Rot fast**, -festa *vt*, -feste, eit, -hogga *vt*, -hoggar, ein, en radikaler.

Rotheol [ó, ò], eit, «knurrepotte».

Rotna [ó] (a) *vi* raatne. -ning, ei, -skap, ein, lathet.

Rotstappa [ó], ei, kaalrabistuing. -stong, ei, cikoristang.

Rotstova [ó, ò], ei, stue uten loftrum, røkstue.

Rott [ó], ein, tryne, snute; munding.

***Rotta**, ei, rottefella, ei, -krut, eit, *osv.*

Röttev [é], ein, lugt av raattenhet. -vêr, eit.

Rotvelta [ó] *vt* og ei, -velting, ei, -vokster, ein.

Rov [ó], eit, rift, aapning.

***Rov** [ó], eit, = ran, eit, plyndring; bytte.

Rova [ó], ei, hale; ku-; *sml.* rum pa.

Roven [ó] *adj* 1 opreven; løsnat; skjernet.

Rove tange, ein, haleben. -troll, eit, froskunge.

Rovina (a) *vi* skjærne. -ning, ei.

Ru, ei, løsulld; vinterulld. -a (a) *vt* plukke «ru».

Rua, ei, = ruga, ei, en klat.

Rubb, ein, taugstump; — og stubb altsammen.

Rubb, eit, ruhet, ujevnhet. -a (a) *vt* skrubbe; jevne. -en (*f* rubne) ru, knudret. -hyvel, ein, = skrubbhysel. -ing, ei.

***Rubel**, ein (*f* rublar), *-bin, ein, rød ædelsten.

***Rubrisera** (a) ell. (te) *vt*, -kk, ein.

Rud [ú], eit, = rudning (*er endelse i mange østlandske gaardnavn*).

kall, ein, den som har ryddet og bygget gaarden. -nad, ein, og -ning, ei, oprydning. -ning, ein, og -sla, ei, en opryddet plads.

Buff, ein, ruf (*pa vogn og skib*); i ein — i en fart, i en ruf.

[*Ruf*, se ruvl.

***Rug** [ú], ein, rug; *vaar-, *mots.* vetter.

Ruga, ei, klump; dyngge; klat.

Rugaaker, ein, *-aks, eit, *osv.*

***Rugda**, ei, (*fugl*).

***Rugg**, ein, og -a, ei, stor og tyk person. *-a (a) *vt* gyngge; rokke; *vi* slingre; gaa smaat og vuggende. -a, ei, en vugge; grovt teppe. -all vaklende, gyngende.

Ruggefeld, ein, skindpels. -stol, ein, gyngestol. -vêr, eit, sjøgang.

Rugl, eit, vakling, rystelse; uren halslyd. -a (a) *vi* svaie.

Rugland, eit, -lest, ein (se lest), -mjøl, eit, -sæde, eit.

Ruka (a) *vt* ophope. -a, ei, dyngge, stabel; klat; masse.

Rukk, ein, -a, ei, rynke. -a (a) *vt* rynke. -a *adj* rynket.

Rukke laus, -saum, ein, søm med folder. -stakk, ein, rukkut *adj*.

Rukl, eit, rallende lyd. -a (a) *vi* ralle; ulme. -a, ei, ophøiet rynke. -ing, ei, svak ild.

Ruks, eit, og -a, ei, skrøne; vaas. -a (a) *vi*.

Rull, ein, rul, valse; et slags dans. *-a (a) *vi* trille; falde omkuld; *vt* rulle;

-a ihop; — aker; — klæde = mangla. *-a, ei, klæsrulle; mandtalsliste.

Bullebud, ei, -fjøl, ei, -gogn, ei, -horv, ei, -kniv, ein, -n (*f* rullne) rundagtig. -stokk, ein.

Rult, ein, gang, trav; i same -en; kort, tyk mand. -a, ei, kort, tyk kvinde.

-a (a) *vi* gaa smaat; falde omkuld. -en *adj* tyk og rundagtig.

***Rumpa**, ei, hale. rumpe, bein, eit, *-troll, eit, = rovetroll.

***Runa** [ú], ei, rune; gammel formular; [*leggja runor*, se under runer. -a (a) *vi* sysle med hemmelige kunster.

Runa (a) *vi* bryte løs; strømme; brake; ramse op.

***Rund** *adj*, *-a (a) *vt* avrunde. -ast (a), *-fisk, ein, *-ing, ein, et rundt plan. *-kast, eit, *-klippa *vt*, -leitt rundladen. -skoren *adj*, -skriv, eit, cirkulære.

***Rundt** *adv*; ganga —; landet —; — landet; — ikring; — um.

Rund timber, eit, -trøya, ei, = stutt-trøya, *-tur, ein, *-vakt, ei, = patrull.

Rune, ein, styrtning; nedstrømning; fremstyrrende mængde; spire; klynge av trær.

Runeblad [ú], eit, *-bokstav, ein, -kall, ein, spaamand. -meister, ein.

***Runer** [ú] *f* tryllemidler; kasta — hekse; *leggja* — sætte en fælde, bruke knep; hava sine — ute spionere; bokstavene i runealfabetet.

***Runeskrift**, ei, -spegel, ein, hekse speil. -stein, ein.

Runing, ei, signing, spaaing, hekseri.

Runk, ein, stor, doven person. **-a** (a) *vi røre sig dovent.*

Runn, ein, busk; træklyng; selje-, osv. **-e**, ein, busk; spire.

Runne|bjørk, ei, **-rot**, ei, se rir.

Runnen (*fl runne*) oprunden; flummet (*om træ*).

Runs, eit, pludselig larm. **-a** (a) *vi larme.*

Runte, ein, landstryker. **-fylgje**, eit. **-pakk**, eit.

Rup|a (a) *vt* rokke; bringe i ulag. **-a** *adj.*

Rur, ein, skorpe; kalkskjæl ved havbredden. **-a** (a) *vi* skorpe sig. **-berg**, eit, **-fjora**, ei, **-plkka**, ei, strandløper (*fugl*). **-ut** belagt med «rur».

Rus, eit, tyndt skal, *sml.* flas og flus, eit.

***Rus** [ù], eit, en rus; eksaltert stemning.

[*Rus*, ei, se *roys*, ei.

Rusa (a) ell. (*te*) *vi* styrte frem; gaa paa slump; tuskhandle.

Rusa, ei, = *meis*, vidjekurv.

Rus|ande berusende, beruset. **-drykk**, ein.

Rusk, ein, og **-a**, ei, svær person.

***Rusk**, eit, støi; urolig veir; rusk.

*— og rask. ***-a** (a) *vi* omkaste; rive; — *upp*, — *ihop* jaske; være urolig; rasle.

-all *adj.*; **-alt** *vér*. **-ar**, ein, støiende person. **-en** l ublid (*om veir*); slusket (*ruskevêr*, eit). **-ut** *adj.*

***Rusla** (a) *vi* rasle; rusle, gaa sagte; spasere.

Rus|mod, eit, sterk stemning; henrykkelse. **-nêm** som let blir beruset.

Russ, ein, en russer. **-isk**, **-land**, **-lêr**, eit, etslags lær.

Rust [ù], ei, lund; skogmark (*særlig løvskog*).

***Rust**, ei, **jarn-**, **korn-**. ***-a** (a) *vi* ruste. **-a** *adj* rusten. **-flekk**, ein, **-lit**, ein, rustfarve. **-ut** *adj* rusten.

Rut [ù], eit, urolig veir; støi; uorden. **-a** (a) *vi* storme; ta haardt fat; støie.

***Ruta**, ei, rute; kvadrat; ***glas-**.

***Ruta**, ei, togtabel; ***reise-**, **jarnvegs-**.

Rute|maal, eit, kvadratmaal. **-meter**, ein, **-mil**, ei, osv.

[*Rutla*, se *rusla*.

Ruv, eit, omfang, volumen. **-a** (a) *vi* rue, se stort ut.

Buva, ei, stabel; dyng; klump. **-e**, ein, skræk.

Ruven *adj* busket; bred; vidtløftig.

Ruvtl [ù], eit, og **-a**, ei, ujevnhet.

-a (a) *vt* gjøre ujevnt; opløse; *vi* lurves op. **-en** l ujevn; oplurvet.

Buv|leg lodden; lurvet. **-sam** voluminøs.

***Ry**, eit, rygte.

Ry = *rjoda vi drysse.*

***Rya**, ei, grovt teppe; flle-.

Byd|a [ý] (*er, rydde*) *vi* harke, hoste op. **-a**, ei, slim.

Byde [ý], eit, krat, klynge av busker.

Bydig [ý] ryddelig, opryddet; tom, ledig.

Byd|ja [ý] (*ryd, rudde*) *vt* rydde, rense, jage ut. **-jar**, ein, ***-ning**, ei, oprydning.

Rye, ein, nøken, gold stenmark.

Ryft, ei, vævbredd. **-e**, eit, tøjbredd i klædningsstykke; skogstrimmel.

Rygd, ei, rædsel, gru; vidunder.

Rygdelaust; — med pengar bundløst med penger.

Rygg, ein (*fl ryggjer*), ryg, ryggrad; ***retta** **-en**; ***snu** **-en** til; **jord-**, **berg-**.

Rygg|bein, eit, **-byrd**, ei, **-fjor**, ei, rygfinne, osv.

Rygg|ja (*ryggjer, rygde*) *vi*; det rygde i meg det gjøs i mig; — seg skyte ryg.

Rygg|jelaus ryggesløs. **-leg** forfærdelig. **-løysa**, ei.

Rygg|laus rygløs, som er uten ryggrad. **-merg**, ein, **-styd**, ei, **-tak**, eit, **-verk**, ein.

Bygna [ý], ei, = rognfisk.

***Ryka** = *rjuka*.

Rykk, ein (*fl rykkjer*), træk, anfald; kort tid.

Rykk|ja (*rykkjer, rykte*) *vt* rykke, nappe; rynke, folde, indsnøre; *ihop* rykt.

Rykk|jar, ein, en opkræver. **-brev**, eit.

Rykk|je|band, eit, snørebaand. **-tak**, eit, dyst, kraftig forseøk.

Rykk|jing, ei, rykning, rynkning.

Rykte, eit, rygte, se gjetord og ord.

Ryl, ein, en lang forhøining. **-a** *adj.*

Ryla (*te*) *vi* brøle, skrike, grynte.

***Ryllik** [ý], ein, røllik (*urt*).

Ryn [ý], ein, bulder, gjenlyd. **-ja**

(ryn, runde, runt) *vi* drysse; strømme frem; folket runde *og kyrkja*; gi gjenlyd; det *ryn* i fjellet.

[*Ryne*, eit, virkelighet; det er betre i *rynom* enn i *synom*; *sml.* *røynd*.

Rynja, ei, fremstyrtende masse; strøm av ord. -*jing*, ei.

***Rypa**, ei, = *rjupa*, ei.

Ryr, ein, udroihet; *ryren* er kometen i det.

Byr *adj* udroi. -*kast* (a) *vi* indsvinde raskt. -*leg* udroi. -*leik*, ein, udroihet. -*na* (a) *vi* bli udroi. -*skap*, ein, uvarighet. -*voren* *adj*.

Rys [ý], ein, gysen. -*ja* (*rys*, *ruste*) *vi* gyse; drysse ned; *vt* avskalle. -*ja*, ei, gysning.

Ryskja [ý] (*ryskjer*, *ryskte*) *vt* rive, oprykke.

Ryskje, eit (*et fjeldgræs*); *blaa-*

Ryslyng, eit, almindelig lyng.

Ryss, ein, smaagut.

Ryssegauk, ein, = *h u m r e g a u k*.

Byta = *rjota*, *vi*.

Ryt/e [ý], eit, uformelig tingest. -*ut* uformelig.

***Rytme**, ein, *-*misk* *adj*.

Ræ, eit, død krop, aatsel. -*a*, ei, motbydelig, *raa* person; noget væmmelig. -*bikkja*, ei, graadig hund.

Ræd a (*er, rædde*) *vt* skræmme = *rædda*. -*a*, ei, rædsel; skræmsel.

Rædd *adj* bange; varsom; *vera* — *hunden*; — *for* (ell. *um*) *klædi* *sine*; *eg* *er* — *at* *han* *ikkje* *kjem*. -*a* (a) *vt* gjøre bange, skræmme. -*ast* (a) *vi* bli bange. -*hug*, ein, frygt. -*huga* ængstelig. -*leik*, ein, rædhet. -*sam* frygt-som. -*voren* *adj*.

***Rædsel**, ein, og -*sla*, ei, rædsel.

Rædyr, eit, udyr, rovdyr. -*fugl*, ein, rovfugl.

Rækja, ei, ræke, et slags krebs.

Rækja (*rækjer*, *rækte*) *vi* faa en viss ufrivillig bevægelse i svelget; *stikk* *du* *ei* *fjør* *i* *halsen*, *so* *lyt* *du* *rækja*. *rækjing*, ei.

Rækje, eit, spor, aarsak; gangsti for fæ.

Rækling, ein, en stakkar. -*mælt* *tykmælt*. -*stam* litt *stam*.

Ræl, ein, pinde, «renser». -*a* (a) *vt* rense et rør med en pinde; *vi* vaase.

Ræla, ei, stang. *-*ing*, ei, = *skips-rekkja*.

Ræm|a, ei, hæshet; uklarhet. -*ast* (a) *vi* bli hæse.

Ræna (te) *vi* plyndre (*rane*) fugle-reder.

Ræp, eit, vaas, sladder. -*a* (a) *vi* sladre.

Ræs|a (te) *vi* streife om; strømme i masser; *vt* tørre (*f. eks. fisk* i *røk*).

Ræs|a, ei, = *ræ*, aatsel.

Ræve, eit, takvinkel; rammet under takryggen (*raavet*).

Rævette, eit, et ynkelig dyr.

Rød, eit, snak; koma til røds komme i samtale.

Rød|a, ei, tale, samtale; *f* historier.

-*a* (*er, rødde*) *vi* snakke, samtale. -*ande* nævneværdig; det er *ikkje* *um* det *rødande* det er ikke værd at tale derom. -*ar*, ein, snakker.

Rødd 2 (*av røda*); *um-* omtalt.

Rødd 2 (*av røde*); *lett-*, *tung-* (*om baat*).

Røde, eit, aarebesætning til en baat.

Rødig og *rørig rask, som bevæger sig let.

Røding, ein (*om baat*); *ein-*, *tvi-*, *osv*.

Rødnad, ein, tale; *um-* rødsam snaksom.

Røgja (*røgjer*, *røgde*) *vi* sladre.

Røgja, ei, slarvehistorie.

Røkja (*røkjer*, *røkte*) *vt* forsyne, pleie; — *seg* skynde sig; *vi* forske; — *etter* efterspore, undersøke; *etter-røknad*, ein, etterrøkt *adj*.

Røkjar, ein, en forsker.

Røkje|leg *adv* raskt, heldig; *netop*. -*n* 1 *adj* omhyggelig, rask.

Røkjing, ei, paaskyndelse.

Røk|nad, ein, efterforskning. -*sam* omhyggelig.

Røkt, ei, røgt, tilayn, pleie. -*a* (a) *vt*, -*ar*, ein, -*ing*, ei.

Røl, eit, høirostet, tom tale. -*a* (a) og (te) *vi*, -*ing*, ei.

Røma (de) *vt* og *vi* rumme; *stova* *rømer* 100 *mann*; — *paa* *landet*; — *stolarne* *undan*; *forlate*; *rømme*; *flygte*; — *landet*; *fangen* *hev* *rømt*. -*st* (*est*, *dest*) bli rummeligere, faa rum; det *rømost* *paa* *no*.

Rømd, ei, rummelighet, vidde. -*d* 2 *rømt*; utvidet. -*e*, eit; *umrøme*, *trongrøme*.

Røme, ein, = *rjome*, ein.

Røme|leg rummelig.

Røming, ei, utvidelse; rømning.

-*ing*, ein, rømning, flygtning. (*tvi-røming*, *trirøming*, *osv.*, *om baat*).

Røn *adj* (om vind) kommende fra; aust-, land-, ut-, osv.

Røna, ei, vind; land-, ut-, osv.

Rør, ei, kant, bryn, ytterste rand av en flate.

***Røra** (de) *vt* bevæge; — seg; — foten; berøre; *rør meg ikkje!* omrøre; — *ihop*; — *upp*; — *granten*; — i gryta; *vi* vrøvle, tale ulogisk (røre, om *sindet*, se kløkkja).

***Røra**, ei, røre, suppe; mjøl; uorden, kaos; tummel. -nde som kan røres ved; rørende, *sml.* kløkkjande.

Røre/kolla, ei, og -kopp, ein, en vrøvler. -n 1 vrøvlede.

***Rør**/ing, ei, omrøring, vrøvling. -leg rørlig. -sam skjodesløs i færd ell. ord. -sla, ei, -ut forvirret, røret.

Røse/eleg anselig; stortalen; myndig av utseende; røslig. -en forfærdelig.

Røst, ei, strømsjø, strømbølger.

Røta (er, rotte) *vi* slaa rot; -- seg og -ast.

Røte, eit, rot; bregner; slegt; beskaffenhet; ill.

***Røva** (a) *vt* røve, plyndre.

Røvar, ein, -bol, eit, -borg, ei, -ferd, ei, -fylgje, eit, -hovding, ein, -rike, eit, -skap, ein, -vis, ei.

Røve/kjøp, eit, røverkjøp.

Røy, ei (*fl* røyar), en røi, tiurhøne.

Røyda (er, røydde) *vi* = rauda; det røyder paa det.

[*Røyk*, eit, se raunk, ein.

Røyk, ein, røk; synlig damp; frost; øl.

Røyk/ange, ein, røklugt. -blind *adj*, -dott, ein, og -floke, ein, røkhvirvel. -fri, -gang, ein, -hatt, ein, -hetta, ei, -huva, ei, røkehue.

Røyk/ja (røykjer, røykte) *vt* røke, tilrøke; — tobak; — huset; — med svaavel. røykjar, ein.

Røyk/je, eit, røkning. -drag, eit, røkfang. -flesk, eit, -hus, eit, -kjøt, eit, -laks, ein.

Røyk/jelse, eit (og røykjeverk, eit), -altar, eit, -fat, eit, -kjerald, eit, -offer, eit.

Røyk/jelugar, ein, røkelugar. -pylsa, ei, -rom, eit, -sild, ei, -tobak, ein, røykjing, ei.

Røyk/luft, ei, -ning, ei, røkning. -omn, ein, -pust, ein, -sopp, ein, -staal, eit, en stor røkmasse.

-stolpe, ein, røkseile. -stova, ei, = rotstova og ljorestova. -sup, ein, røkfang. -syra, ei, røkeddik. -t 3 røkt; tørret. -tev, ein, røkluft. -ut *adj* -vase, ein, = -floke, ein.

Røyn, ei, erfaring; prøve. -a (de) *vt* merke; erfare; -a ein ut utforske; -a seg prøve sine krefter; dette arbeidet -er paa anstrenger; naar det -er paa naar det gjælder. -ande, eit, forsøk. -d, ei, erfaring; til røyndar i virkeligheten; det er betre i røyndo enn i syndo, *sml.* ryne. -d 3 prøvet, erfaren. -dom, ein, prøve, forsøk. -e, eit, prøve. -eleg virkelig. -ing, ei, -sam ivrig i at forsøke; anstrengende. -skap, ein, = -sla, ei, prøve, forsøk, anstrengelse; erfaring; et faktum.

Røyr, ei (*fl* røyrrar), lyske, hulningen mellom laar og underliv.

Røyr, ei, et rør; en flodfisk.

Røyra (de) *vt* ombinde, surre.

Røyrr/gras, eit, rørgæs. -kval, ein. -stav, ein, -tak, eit.

Røys, ei (*fl* røysar), en røs (*særlig av sten*). -a (a) *vt* kaste i dyngje. -katt og røysekatt, ein.

Røysn, ei, noget storartet; be-drift, stordaad; pragt.

Røyst, ei, stemme, maal, røst. -a (a) *vi* stemme (*ved avrøysting*).

Røysta (a) *vt* bygge tak, gavl.

Røyste, eit, gavl; takreinsning.

Røystefør stemmeberettiget.

Røyste/kraaka, ei, korteste gavlstok. -môr, ei, den hele stok hvorfra gavlen begynner.

Røyste/rett, ein, stemmeret. -setel, ein, stemmeseddel. -tal, eit, stemmetal.

Røysut fuld av stenrøser.

Røyt/a (er, røytte) *vt* faa til at raatne; utbløte; -a skinn; *vi* fælde haarene, rø(i)te; liggja og -a ligge og dovne sig. -a, ei, fugtighet; haarløsning.

Røyte/bolk, ein, tid med fugtig veir. -leg motbydelig. -sam fugtig (om veiret). -stamp, ein, -stilla, ei, -vêr, eit.

Røyva (de) = røra, *vt* bevæge; berøre.

Røyv/a (de) = ruva. -e, eit, ulden av et faar; grøde; omfang. -en 1 = ruven. -ing, ein, stor, anselig person; en som gjerne vil tiltrække sig opmerksomhet.

S.

S, ein (*fl s'ar*), **s-ljod**, ein.
*Sa = sagde, se segja.
*Saa, ein, stort vandspand med to banker.

*Saa (*dde*) *vt* saa, strø ut. **-bivn**, ei, = **-gidder**.

Saad, eit, utsæd, saakorn.

Saad, ei, trevle av kornets skal, en saa; **ikkje** ei — ikke et grand; **mat-**, **mjel-**. **-a**, ei, = saad, ei.

Saad|laus velmalet; fri for skal; fullstændig lens for mat. **-skifte**, eit, og **-byte**, eit, sædskifte. **-slag**, eit, **-ut adj** full av skal.

Saa|erla, ei, gul erle. ***-frø** (**-frø**), eit, **-før adj** tjenlig til sæd. **-gauk**, ein (*fugt*), **-gidder**, ein, dirrende luft. **-gylta**, ei, = moldukse. **-hæv** = **-før**. **-høve**, eit, leilighet til at saa. **-kopp**, ein, ***-korn**, eit.

[**Saal**, ei, se sjæl, ei.

Saal, eit, stakkarslig person, stymper.

Saa|laup, ein, = **-kopp**, ein, og **-møle**, ein.

*Saald, eit, et saald at sælde med.

*Saalut klodset; stakkarslig.

Saam adj mørkladen. **-a** (**a**) *vi* maape. **-en** l = saam. **-ing**, ein, sløv, træg person. **-leg** dunkel; smudsig. **-ut** sløv, dorsk.

Saanad, ein, saaing, utsæd.

[**Saaorne** for **saadorne**, se saada, ei.

*Saapa, ei, saape. ***-a** (**a**) *vt* indsaape.

*Saar, eit, saar; ***bane-**, ***ulivs-**.

*Saar adj øm; vera — i halsen; det er **-t** naar du klemmer; han er so — blir let bedrøvet ell. saaret; — **saknad**; — **graat**.

*Saara (**a**) *vt*, **-a adj** saaret. **-ande** saarbar; saarende. **-band**, eit, forbinding. **-beint** = **-føtt**. ***-feber**, ein, **-fingra adj**, **-føtt** (og **fotsaar**) *adj*, **-hendt** (og **handsaar**) *adj*, **-hjarta adj** ængstelig, nærtakende. **-huga adj** bekymret. **-ka** (**a**) *vt* volde smerte, saare. **-ke**, ein, utslæt, hudsaar (**harnesaarke**). **-leik**, ein, ømhet, smerter. **-lækjar**, ein, **-mynt adj** hudløs i munden.

Saarsauke, ein, blemmer, utslæt, = saarke.

Saar|skinna adj ømskindet. **-spena adj** øm i spenerne. ***-t adv**; **strøva**, **angra -t**; **trenga -t** til noko.

-tennt adj øm i tænderne. **-ut adj**, **-vengja adj**, **-voren** ømtaalig. **-øygd** 2 surøiet.

Saat, eit, opsætning; **faa høyet** i —. ***-a**, ei, = sæta, ei.

*Saa|tid, ei, **-time**, ein, **-vêr**, eit.

Sabb, ein, søler; en vældig kar. **-a** (**a**) *vi* søle; gaa sent og tungt. **-eleg** og **-en** (*fl sabbne*).

*Sabbat, ein, = kviledag.

*Sabel, ein (*fl sablar*), **-herredøme**, eit, **-velde**, eit.

[**Sadel** og **sadla**, se sål og såla.

Saffianskinn, eit, saffianskind.

*Safir, ein, blaa ædelsten.

*Safran, ein.

*Saft, ei (*enl. save*, *sevja*), **-full**, ***-lg** vældig; (*om tale*) vel kraftig, drøi, halvraa. **-laus**, ***-rik**.

*Sag, ei; **hand-**, ***grind-**, *osv.* **-ar**, ein, **-benk**, ein, ***-blad**, eit, ***-bruk**, eit, **-bukk**, ein, = **-stol**. ***-flis**, ei, **-før** brukbar til planker.

Sagg og **-e**, ein, tung, dorsk person. **-a** (**a**) *vi* gaa dorskt. **-en** (*fl sagne*) dorsk, træg.

Sag|krakk, ein, **-mann**, ein, **-mød**, eit, fin sagflis. **-skurd**, ein, saging. ***-stol**, ein.

*Sagt|a (**a**) *vt*; — **seg** = seinka seg (*om ur*). ***-e adj** og **adv** = langsam.

Sagte adv sagtens; **eg kann** — tegja; *sml.* **fulla**, alltid.

Sag|timber, eit, **-tonn**, ei.

*Sak, ei, proces; **leggja** — anlægge sak; **anliggende**; **dette** vert mi —; **vanskelighet**; **aa gjera dette** er ingi —; **spørsmål**; **du før greida** ut **-i** for oss.

Saka (**a**) *vt*; — **seg** beklage sig; **det -r ikkje** det hindrer ikke; — og **sona** undskyldte og tilgi.

Saka adj skyldig; — **mann** maa tegja.

Sak|fører, ein, **-førsla**, ei.

*Sakka (**a**) *vi* bli lavere; **slappes**; — **atterut**.

Sakkunna, ei, **-ig**, **-skap**, ein.

Sak|laus uskyldig. **-lista**, ei, program. **-løysa**, ei, **-na** (**a**) *vt* savne.

Saknad, ein, savn, mangel. **-daude**, ein, dødsfald som volder stort savn. **-laust adv**.

***Sakrament**, eit.
 ***Sakristi**, eit.
 ***Saks**, eit, stor kniv; kort sverd.
 -a (a) *vt* hakke.
 ***Saks** og **soks**, ei, saks, *sml.* skjæra, ei.
Sakse|brya, ei, hakketraug. -mat, ein, hakkemat.
Saksøkja *vt*, -kjar, ein, saksøker, citant.
Sal, eit, salg; kjøp og —; til -s.
 ***Sal**, ein, stor stue i overetagen.
 ***Sål**, ein; ride-. *a (a) *vt*; -a hesten. -brugda, ei, -fatt *adj* = ryggja. -knapp, ein, -makar, ein.
 ***Salat**, ein.
 ***Salig** = sæl, frelst; salighet, se sæla.
 ***Salme**, ein, *-bok, ei, -diktar, ein, *-skald, ein, *-tone, ein, *osv.*
Salmiakk, ein.
 ***Salmodikon**, eit og ein.
 ***Salong**, ein.
 ***Salpeter**, ein.
 ***Salsdør**, ei, -glas, eit, -golv, eit, -vindauga, eit, *osv.*
 ***Salt**, eit og *adj*, *-a (a) *vt*, -a *adj* saltet. -ar, ein, -braad, eit, saltoplesning. -brim [i], eit, saltskorpe. -fisk, ein, -kjer, eit, saltkar. -kjøt, eit, *-lake, ein, *-mat, ein, -sprengd 2 lindsaltet. -sprengja *vt* salte litt. -stein, ein, -voren *adj*.
Salutt, ein, = æreskot, eit.
 *-era (a) ell. (te) *vi*.
 ***Salva** (a) *vt* salve. *-e, ein, *-ing, ei.
Salvét, ein, serviet. -ring, ein.
 -sam *adjektivendelse* -som; var-, bry-, *osv.*
Sam, eit, forlikelighet, enighet.
Sam *adj* (*kun brukt i b form*) same; den —, det —, dei — den samme; det er same kniven; sig selv lik du er alltid den same du; det er det — like godt; det gjeng for det —; med det — eg kom. Sam blir meget brukt i *sms.* med betydningen *fællesskap* (sameiga, samkoma) ell. *likelighet* (samaldra *adj*, samdjup *adj*, *osv.*).
Sama (a); det -r seg ikkje er ikke passende.
Samaldra *adj* jevnaldrende.
Saman *adv* sammen. I *sms.* blir mest brukt ihop.
Saman blanding, ei, -drag, eit, -felling, ei, sammenfældning. -heng,

ein og eit, -kalling, ei, -koma, ei, = samkoma, ei. -likna (a) *vt*, -likning, ei, -setning, ei, -sett *adj*, -skrift, ei, -skot, eit, -skipping, ei, sammenslutning. -veving, ei, *osv.*
Sam|arbeid, eit, -arbelda *vi*, -band, eit, -helte, eit, -bordsmaal, eit, table d'hôte. -bror, ein, halvbror. -bruk, eit, *-bygding, ein, -bøle, eit, -d 2 forlikt. -drøg *adj* jevnsterk; samdrøgtig. -drøgnad, ein, -dutt, eit, maskepi. -døger, eit, = jamdøger. -e, ein, passende forhold. -e, se sam *adj*. -eiga, ei, -eigar, ein, -eigeleg *adj* fælles. -eign, ei, -einast (a) bli forlikte. -eint *adj* forlikt.
Same|leg passende, sømmelig. -leis *adv* paa samme vis.
Sam|felt *adv* uavbrutt; *adj* i tri -felte dagar. -fengd 2 blandet. -ferdsel og -ferdsla, ei, -fiske, eit, -fløytt jevndygtig. *-fund, eit.
 ***Samfunds|aand**, ei, -bilæte, eit, -bygnad, ein, -bøtar, ein, *-flende, ein, -gagnleg, -kjensla, ei, *-klassa, ei, og -klasse, ein, *-lag, eit, *-liv, eit, *-læra, ei, -mein, eit, -plikt, ei, *-sak, ei, *-filstand, eit og ein.
Sam|føra *vt* lempe; — seg raadslaa. -hald, eit, og -helde, eit, enighet, samhold. -heldig (med) enig (med). -hug, ein, sympati. -høve, eit, overensstemmelse. -høveleg harmonisk. -kjøm *adj* som høver sammen. -kjøme, eit, harmoni. -koma, ei, -kvæme, eit.
 ***Sam|la** (a) *vt* = samna. -lar, ein, *-ling, ei, *-liv, eit, -livnad, ein, -ljod, ein og eit, samklang. -lyndt *adj* likesindet. -mala *vt* male uten at sortere kornet først; grovmale. -malen *adj*, -mogen jevnt moden. -møte, eit, sammentræde, fællesmøte.
Sam|na (a) = samla. -nad, ein, fredelig samliv. -namn, eit, og -nemne, eit, fællesnavn. -nøyte, eit, bordselskap. -pa (a) *vt* fælde sammen; ene. *-raad, ei, -raada, -raada seg og -raadast *vi* raadføre sig. -ringja *vi* ringe sammen, til kirke. -røra *vt* blande sammen.
Sams *adv* blandet, om hinanden. -a (a) *vt* bringe i orden; -a seg sanse sig; samle tankerne.
Sam|slaatt, ein, fælles høislaatt. -soden [ò] 1 sammenkøkt. -song, ein, -spel, eit, -stavast (a) stemme overens. -stelt enig. -stende, eit, samhørighetsfølelse. -stendig stadig; samdrøgtig. -stevja, ei, harmoni. -stevjast (a) har-

monere. **-stor** jevnstor overalt. **-stræv**, eit. **-stundes adv** samtidig. **-svarig adj** symmetrisk. **-systkin** *n fl* hellesken (= rettesystkin). **-søte**, eit.

Samt adv; jamt og — idelig.

Sam|tal, eit, og **-tala**, ei, og ***-tale**, ein, ***-tid**, ei, ***-tidig adj**, **-tiding**, ein, en samtidig. **-trivast vt** trives godt sammen. **-tykkja vt** samtykke. **-tykkje**, eit, **-tykt adj** tilfreds, enig. **-verkande adj**, **-verking**, ei, **-vit**, eit, samvit-tighet.

Samvits|agg, eit. **-angest**, ein, **-kval**, ei, **-laus**, **-løysa**, ei, **-sak**, ei, **-spursmaal**, eit, **-tvang**, ein.

Sam|vokster, ein, jevn utvik-ling. **-være**, eit, samvær.

*Sand, ein, **-a (a) vt** sandstrø. **-botn**, ein, **-e**, ein, sandig mark. **-flo**, ei, sandlag i jorden. **-fok**, eit, sandflugt. **-grunn**, ein, **-lende**, eit, **-lendt adj**, **-mel**, ein, sandbakke. ***-mo**, ein, **-skjel**, ei, sandmusling. **-ut adj**, **-vaag**, ein, vik med sandbund. **-øyr**, ei.

Sanger, eit, klynking. **-ra (a) vi** klynke. **-ren** klynkende.

Sangvinikar, ein, ***-vinsk adj**.

*Sanka (a) vt samle. **-ar**, ein, en samler.

Sann; mi sann; ja sann; nei sann.

Sann (n sant) sand, riktig. **-a (a) vt** bekræfte; **han fekk -a det** fik erfåre at det var sandt. **-drøymd 2**.

Sanneleg adv sandelig; i sandhet.

Sann|ferdeleg sandfærdig. **-lng**, ei, sandhet; stadfæstelse. **-ordig adj**, **-prov**, eit, bevis. **-røynd 2**, bekræftet av erfaringen. **-soga**, ei, en sand fortælling. **-spaadd 6**, **-spurd 2**, **-tenkt klok**.

*Sans, ein, ***-a (a) vt**, ***-a seg**, **-ande adj** som kan sanses.

*Sanse|kaka, ei, **-kverving**, ei, illusion, *sml.* hildring. **-laus** sansesløs. **-leg** sanselig. ***-liv**, eit, **-løysa**, ei, **-reide**, ein, sanseorganene. **-reid-skap**, ein, **-verdi** sanseverdenen. **-vill-dring**, ei, sansebedrag. **-villa**, ei, hallucination.

Sansleg sansbar, som kan sanses.

Sarra (a) vi gaa smaat; koke næsten umerkelig.

*Satira, ei, **-ikar**, ein, ***-isk**.

*Sats, ein, *sml.* setnad, setning, tilsprang; se fengje, eit, tandsats.

*Sau, ein (*fl* ***sauer**), et faar.

Saud, ei, sydning, kokning.

Sau|bing, ein, **-bjølla**, ei, ***-buk**, ein.

Sau|al, eit, ***-beite**, eit ***-bog [ó]**, ein, **-flokk**, ein, **-gjøtar**, ein, **-hald**, eit, **-hop**, ein, ***-hus**, eit, ***-kjøt**, eit, ***-klipping**, ei, **-kvl**, ei, faaresti, sauekve. **-lag**, eit, faareagttighet. ***-laar**, eit, **-lit**, ein, **-ost**, ein, **-stelk**, ei, ***-vask**, eit.

Saufengen faareagtig. **-fjøs**, eit, **-garde**, ein, = saubing. **-hage**, ein.

Saum, ein, en søm. et søm. **-a (a) vt**, **-ar**, ein, **-fara vt** granske nøie. **-ing**, ei, **-ingsmun**, ein, sømmerum paa tøy. **-traad**, ein, sytraad.

Saumjolk, ei, faaremelk.

Saumsmun, ein, = saumingsmun.

Saup, eit, kjernemelk. **-graut**, ein, **-ost**, ein, **-smak**, ein.

Saur, ein, smuds. **-a (a) vt** tilsmudse. **-and**, ei, sumpand. **-ut adj**.

*Saus, ein, dyppelse, saus. ***-a (a) vt**, **-kopp**, ein.

Sau|skabb, eit, **-skap**, eit, faare-skikkelse. **-skinn**, eit (*se under* maka). **-skjæra**, ei, sauesaks. **-slag**, eit, faare-race. **-sykja**, ei, **-tad**, eit, ***-talg**, ei, **-talle**, ein, det haardtrampede lag under sauen i fjøs ell. kve.

Sav|a (a) vt skrape saft av trær. **-e**, ein, saft i trær.

*Sebra, ein (*fl* sebrar).

*Sed, ein (*fl* seder), seder, skik, bruk. **-a (a) vt** opdrage (*oftest* oppseda); **-a borni**. **-a adj** oplært i gode seder, dannet; vel **-a** velopdragen.

Sédd (n sét) set (*av sjaa*); **vel-**; **han er ikkje all der han er** —.

Sed|ing, ei (*oftere* uppseding) opdragelse. **-laus** plump. **-leg** = **-ug**. **-løysa**, ei, raahet. **-skifte**, eit, avvikelse fra vanlig skik. **-ug** sedelig, som har gode seder. **-ugskap**, ein, sedelighet. ***-vane**, ein.

Sega [é] (a) vi røre sig senfærdig; **ganga og** —.

Sege [é], ein, muskel; **sen og** —; *sml.* vodve.

Segg, ein (*fl* seggjer), = **sugg**, ein, en svær kar.

Segja (segjer, ***sagde** ell. ***sa, part sagd**) *vt* sige; — eit ord; — **sanningl**; — seg fri, — seg god for; der er ingenting aa — paa det; — **fraa og** — til varsle; — **fyre** foresaige, foreskrive; — **noko ved** (ell. med) ein.

Segjande adj værd at omtale;

— **segn**, ei, gammelt sagn; hændelse som ikke vil glemmes.

Segjast sige om sig selv (*med infinitiv*); han segjest vilja reisa han siger at han vil reise.

Segl, eit, seil til fartøi. -**bu seg** (dde) vt gjøre sig seilfærdig. -**makar**, ein, -**reide**, ein, -**skip**, eit, *osv.*

Segn, ei, utsagn; et sagn; **fraa-**.

***Sei**, ein (*fisk*), *-**berg**, eit, *-**fiske**, eit, *osv.*

***Seid**, ein, trolldom, heksekunst. *-**a** (a) *vi.*

***Seidel**, ein (*fl seidler*).

***Seig** *adj* seig, klæbrig (*mots. møyri*; boelig, *mots. skyr*; utholdende); for litet rask. -**d**, ei, seighet, fasthet. -**leik**, ein, -**llva adj**, -**na** (a) *vi bli seig*. -**mels**, ei og ein, person som sent blir færdig med noget. -**t adv** trægt. -**voren adj**.

Seil, ein, en indbøining. -**a** (te) *vt* bøie ind; helde. -**ryggja** og **salryggja adj** indbøiet i ryggen.

Sein senfærdig; langvarig; i -**aste** laget. -**are adv** senere. -**boren adj**, -**buen adj**, -**drøg** og -**før** sendrægtig. -**føtt** og -**gjengd** 2, -**haustes adv**, -**hendt adj**.

Sein-ka (a) *vt* forsinke; *vi* sagtne. -**ka**, ei, -**king**, ei, forsinkelse. -**kjøm adj** (*mots. snarkjøm*), -**komen** 1, -**leg** noget sen. -**leik**, ein, -**mælt adj**, -**raadig adj**, -**st adv** sidst. -**t adv**, -**talande**, -**tenkt**, -**voren adj**.

[*Sék*, se sik, ei, sump, vaat mark.

Sekk, ein (*fl sekkjer*), sæk.

Sekkje band, eit, -**laus**, *osv.*

Sekondløytnant, ein.

***Sekretær**, ein, *-**tarlat**, eit.

***Seks** 6, *-**aaring**, ein, *-**alning**, ein, -**keiping**, ein, = æring. -**rada** seksradet.

Sekstan 16. -**de** 16de.

[*Sekste* se sette.

***Seksti** 60. -**ande** 60ende.

***Seksæring**, ein, sekssæret baat.

***Sekt**, ei, religiøst avvikende parti.

[*Sekta*, se sikta beskyld.

***Sekund**, ein og eit.

***Sel** [é], eit, sæterhus.

Sel [é], ein, = kobbe, ein.

Sela [é] (a) *vt* lægge sæle paa. -**e**, ein, sæle.

Selja, ei, seljetrå.

Selja (*sel, selde*) *vt* sælge, avhænde. -**jande** sælgelig. -**jar**, ein.

Selje blom, ein, ranunkel. -**fløyta**, ei, *osv.*

Sella, ei og -**e**, ein, person; ein lystig -**e**. -**skap**, eit.

Selnad, ein, salg, utsalg.

Selsbø, ein, -**gard**, ein (*ved sæterhuset*).

***Selsnæpa**, ei, = sprengrot, ei (*giftig plante*).

Selt, ein, indre rystelse (*f eks. ved fald*). -**a** (a) *seg* faa en rystelse.

Selta, ei, saltvæske, salthet; balltræ. [*Selv om*, se endaa, endaa um, jam vel um.

Sem [é], ein, damp, os, lugt. -**a** (a) *vi.*

-**sem**d, ei, *substantivendelse svarende til adjektivendelsen -sam*; tolsam, tolsemd, ei.

***Seminar**, eit, = lærarskule.

*-**ist**, ein, -**lærer**, ein.

Semja, ei, forlik, overenskomst, enighet. -**ja** (*sem, samde*) *vt* forlike. -**jast** komme overens.

Semska (a) *vt* berede semslær. — skinn, eit.

Sen [i], ei (*fl senar*), sene; kvar — og sege.

Senap, ein, sennep; senapskaka, ei.

***Senat**, eit.

Send, eit, løp; **leggja til -s** = til sprangs.

Send a (*er, sende*) *vt* sende; lange frem; slænge. -**ande** værd at sende; han kom -**ande** i fuld fart. -**ar**, ein, avsender.

Send a, ei, sandgrund. -**e**, eit, hvæssesten.

Sende bod, eit, *-**brev**, eit, -**fylgje**, eit, sendemandskap, deputation. -**gods**, eit (*mots. reisegods*), -**lag**, eit, = -**fylgje**. -**mann**, ein.

Senden adj sandig; smaaornet.

Sendling, ein = utsending, ein, sendemand. *-**ing**, ei, forsendelse.

Sene draatt, ein, krampetrækning. *-**sterk adj**.

***Seng**, ei (*fl sengjer*), *sm.* kvila, ei, lega, ei; seng i have; **ganga i** — ell. **til -s** = **sengja vi**; **taka -i** lægge sig (*for sygdom*); **halda -i**.

Seng band, eit, -**benk**, ein, -**botn**, ein, -**bunden adj** og -**fast** liggende syk. -**ferd**, ei, barselseng. -**fjøl**, ei, -**fot**, ein, -**halm**, ein, -**himmel**, ein.

Sengja (a) *vi* gaa tilsens.

Sengje bol, eit, -**bos**, eit, -**kona**, ei, barselkone. -**lega**, ei, barselsygd. -**mat**, ein, barselkost. -**tid**, ei.

Sengkammers, eit, = -**kleve**,

ein, **-klæde** *f*, **-kove**, ein, = **-klove**.
-lag, eit, sengkameratskap. **-liggjande**
 = **-fast**, **-nøyte**, eit, sengkamerat.

Sengra, ei, svidd lugt. **-a** (a)
 vi lugte svidd.

Sengreidnad, ein, sengeutstyr.
-rom, eit, **-skor**, ei, skammel foran
 sengen. **-stokk**, ein, **-stolpe**, ein,
-varme, ein, **-vær**, eit, dynevar.

Senn gang; eitt um — ell. i —
 et ad gangen.

Ser [é] *adj* særegen, eiendommelig;
 ein — **ting**; eit **-t** tilfelle; *adv* for
 sig selv, særskilt; **ganga** — med ein
 under fire øine; **leggja noko** — lægge
 noget for sig selv; — um lag, *sml.*
 sers.

Seria (a) *vt* gi en noget særskilt.
-deiles *adv* særdeles. **-felle**, eit, et
 særlig tilfælde. **-folkeleg** national.
-havd 2 fraskilt. **-ing**, ei, særretning
 for en. **-haatt**, ein, særegen manér.

*Serk, ein (*f* **serkjer**), skjorte;
*messe.

Serklok noget selvklok. **-komen** 1
 frakommen. **-kvar** *adj* hver for sig,
 ogsaa — og kvar. **-lagd** 2 lagt for
 sig. **-leg** *adj* særegen; *adv* især, i sær-
 deleshet. **-lyndt** særindet.

Sermenne, eit, individ (*i for-*
skjel fra andre) *sml.* einmønne og
 sjølvmenne. **-leg** individuel.

Sermennskap, ein, individu-
 alitet.

Sernemnd, ei, specialkomité.

Serprent, eit, særtryk.

Sers *adj* og *adv* udmerket; eien-
 dommelig; eit — **lag**; — godt.

*Sersjant, ein; ***kommander**.

Serskild 2 særskilt; fraskilt.
-tekn uttat.

*Serum, eit, = blodvæta; ***dif-**
terl.

*Sess, ein, sæte; plads. **-a** (a) *vt*
 skikke til sæte.

*Sessjon, ein, ***-s|møte**, eit, ***-pla-**
kat, ein, osv.

Set [é], eit, utsætning; et sæt. **-a**,
 ei, det at sitte; **kveldseta**; **uppseta**.
-e, ein, legemets bakdel.

Setekjær glad i at sitte.

Setel, ein (*f* **setlar**) seddel, bil-
 let. **-bok**, ei.

Setja (set. sette) *vt* sætte, faa til
 at sitte; — **seg**; — **att** sætte efter sig;
 — **hatten** paa; — **knappar** 1; **set** meg
 yver elvi; — **næpor**; — **bu**; — **deig**;

— **eld** paa; — **liv** i laget; — **i verk**;
 — **ei viss** tid; — **ein** til lærar; —
ein til boki; — **ein** paa vegen; **eg**
set 5 krunor paa det vedder; **eg** **set**
 det til deg henstiller til dig; — **til**
ffjells; **dei sette** paa han alle saman;
 — **av**, fram; — **fyre** foresætte; — **i**
 hæve resten; — **til** omkomme; —
ned; — **upp** opsætte, ogsaa optegne,
 forfatte, digte; — **ut** garn; — **ut** saki.

Setjar, ein, sætter. **-jing**, ei.
-kvist, ein, = avleggjar, avlægger.
-na (a) *vi* sætte sig, klarne (*om væsker*).
-nad, ein, sætning. **-ning**, ei. **-t** *adj*
 sat; avsett; uppsett; innsett og til-
 sett ansat.

Sette 6te; den femte og — dagen.

Settung, ein, $\frac{1}{34}$ tønde.

Sev [é], eit, siv, høit græs i myrer.

Sev [é], eit, vandaare, kilde. **-ast**
 (a) stilne. **-en** 1 bløt (*om jord*), **-ja**, ei,
 saft i trær. **-ja** (a) *vi* sive, piple frem;
 bli fagtig.

Sevjefall saftfuld. **-tid**, ei, saft-
 tid for trær.

Sevla (a) *vt* avbarke = berkja.

Si, eit, opplukket tang, drev.

Si *adv* altid; overalt. **-breidd** 2;
 høyet ligg **-breidd**; engl er **-breidd**.
-breidsla, ei.

Sid *adv* silde; mest brukt i superla-
 tiv sist og nogen *faa sms*.

*Sid *adj* som henger langt ned-
 over.

*Sida, ei, sideflate; **liggja** paa —;
 paa hi — elvi; til — og til sides;
 eg paa mi — er nøgd.

Sidan *adv* og *konj* siden, senere;
 etterdi.

Sidbrynt som har side øienbryn.
-buka *adj* sidbuket. **-d**, ei, sidhet;
 det som denne kjolen vantar paa
 vidd, hev han fenge att paa siddi.

Sidebein, eit, **-fall**, eit, dativ.
*-flata, ei, **-grein**, ei (*i slegten*), **-kot**, eit,
 litet sideværelse. **-mann**, ein, **-renning**,
 ein, sideskud. **-riss** og **-rit**, eit, profil.
-rom, eit, **-styng**, ein, **-støyt**, ein,
*-tal, eit, **-veg**, ein, **-vegg**, ein, ***-vind**,
 ein.

Sidhærd 2 og **-hært** langhaaret.
-kast, eit; paa sidkastet paa det
 sidste. **-klødd** 2, **-lendt** *adj* liggende
 lavt; sumpig. **-na** (a) *vi* bli sidere.

Sidrjupa og **-drypa** *vi* dryppe
 idelig. **-druken** altid beruset.

Sidruno [ù], ein, for sent opkomne
 grønne spirer mellem det modne korn

*Sidt *adv* langt nedad; hengja —; -voren noget sid.

*Siffer, eit, = talteikn.

*Sig [i], eit; inn-, berg-; siving; gliding.

*Siga (sig, selg, sigen) *vi* sive; glide sagte fremover (nedover) ifølge tyngdeloven; det sig vatn undan huset; muren hev sige so han stend skakk; — attt (*om vand i en brønd*); — ihop; koma -nde.

Siga [i] *adj* bøiet.

Sigar, ein, cigar; -ett, ein, -hus, eit, -røyk, ein, osv.

*Sigd, ein, et slags kort, krum ljaa.

Sigen [i] *adj* sammensunken. ut-mattet.

Siger [i], ein (*fl* sigrar), seier. -herre, ein, -huva, ei (*paa smaa-barn*), -krans, ein, -løn, ei, -pris, ein, osv.

Sigg *adj* døsig, tung. -a (a) *vi* gaa slæpende.

Siging, ei, sigingsmun ell. sig-mun, ein (*f. eks. for væggene i ny-tømret hus*).

Sigla (de) *vi* seile. -a, ei, maste- rum. -ar, ein.

Sigle, eit, tverjern i møllestén.

Signa [i] (a) *vi* segne; bugne.

*Signa [i] (a) *vi* signe, velsigne; ogsaa bruke signekunster.

*Signal, eit; gjera —. -eld, ein, *-horn, eit, *-lsera (a) ell. (te) *vi*.

Signe/kjerring, ei, -kunstar *fl*.

*Signet, eit, segl; signet. *-ring, ein.

Sigra [i] (a) *vt*; — ein beseire en.

Sigrom [i], eit, synkerum (*ved træverk*), *sml.* sigingsmún.

*Sigta (a) *vt* rense i et saald; *fin.* -mjøl, eit.

*Sigta (a) *vi* ta sigte. *-e, eit, sigte; øiemerke.

Sik, ei, frodig eng = tjukkeng, ei.

Sik, ei, en liten myr med sivende vand.

*Sik, ein (*fisk*).

Sika [i] (a) *vt* avhelde langsomt.

Sikka (a) *vt* smaaryste, *vi* synke sammen.

*Sikker (*fl* sikre) = trygg, traust, stød, viss.

*Sikla (a) *vi* risle, sildre; sikle; -a etter noko. -a, ei, liten bæk.

*Sikleduk, ein, barnesmekke.

*Siksak, eit; vegen ligg i —.

Sikta (a) *vt* beskyldte, *sml.* skulda. -ing, ei, sigtelse.

*Sil [i], ein, filtrerredskap. *-a (a) *vt* sile. *vi* strømme ned.

*Sild, ei (*fl* sildar), sild.

*Silde/berg, eit, *-fiske, eit, osv.

Sildra, ei, = sikla. *-a (a) *vi* risle, sildre.

*Silke, eit, *-avl, ein, *-bast, eit, -fløyel, eit, osv.

Silla (a) *vi* rinde, dryppe tæt.

Silleregñ, eit, = silregn.

*Silregn, eit, *-a (de) *vi*.

Sime, ein, taug, rep. -tog, eit, haartaug.

*Simla, ei, hun-ren.

*Simpel (*fl* simple), *sml.* einfald-einslungen, endefram, uvand, greid. laak, ufin.

[*Sin*, ei, se sen, ei.

*Sin (si, sitt, sine) *pron* sig til-hørende; faa fram sitt; kvar sitt.

Sin *adj* næstforrige; — søndag; si helg.

Sina [i] (sin, sein, sinen) *vi* glide sagte; det sin av svinder ut av synskredsen.

Sina [i] (a) *vi* slutte at gi melk (*om koen*); surne.

Sina [i] (a) *vi* slite, slæpe; — og bera.

Sina [i], ei, = forne [ò], ein, det visnede fjorgræs paa eng om vaaren.

*Sinder, eit, hammerskjæl; smidjesinder. -dra (a) *vt* smuldre, *vi* gnistre.

Singl, eit, grov sand. -a (a) *vi* klirre, klingre.

Singra, ei, = stallvekkja, ei, liten bjelde.

*Sink, eit (*metal*), -bytta, ei, *-plata, ei, osv.

*Sinka (a) *vt* sammenfælde fjæler, sinke.

Sinken *adj* mœisommelig; streng i arbeide.

Sinn, eit, gang (*om tid*); eitt sinn; nokosinne *adv*.

Sinn, eit, sind, hu; sans; hava — til noko. -a (a) *vt* agte, bry sig om; — noko. -a *adj* sindet.

*Sinna *adj* vond, = sint. *-tagg, ein, hidsigprop.

Sinnbilæte, eit, sindbillede, symbol.

*Sinne, eit, hidsighet. -tykk, ein, uvilje, hat.

Sinnsføre, eit, sindstemning.

-ro, ei, -rus, eit, -styrke, ein, -sjuk, -sykja, ei, -tilstand, ein og eit, *osv.*

Sins-imillom *adv* = seg imillom.

***Sint** *adj* hidsig, sint.

Sipa [i] (a) *vi* graate.

***Siregn**, eit, jevnt regn. ***a** (de) *vi*.

Sirenn *vi* rinde idelig.

Sirissa, ei, siris (*insekt*).

***Sirs**, ein, et slags bomuldstøi.

***Sirup**, ein.

***Sirups**|brød, eit, ***kaka**, ei, *osv.*

***Sisik** ell. **sisk**, ein, **sisik** (*sang-fugl*).

***Sisselrot**, ei, søtbregne.

Sist *adv* sidst, senest; — **du var her**; det eg — vilde nødigst vilde.

Sist *adj* (*oftest i b form -e*); **-e** gongen; vera den **-e**; **liggja** paa sitt **-e**; **takk for —!** **slaa -en**.

Sist|emann, ein. **-paa** *adv* = til slutt.

Siting, ei, = sitjing, ei, og seta, ei.

Sitja (**sit**, **sat**, **sete**) *vi* sitte; — **helme**; — **i retten**; — **i uskift bu**; — **fast**; — **i henge ved** (*om smak*); det sit i honom **enno** han har ikke glemst det; **frakken sit godt**; — **atter**; — **etter nokon** etterstræbe nogen, *sml.* **ettersiten**; — **inne med ha under hender**, til raadighet.

[*Situpp* *adv* nødvendigvis.

Sivja *adj* besvogret. **sivja** seg (a) komme i svogerskap. **-skylda**, ei, svogerskap. **-systkin** *fl* = andstøypingar. **sivjung**, ein, fjernere slegtning.

Sjaa (*ser*, **saag**, **sédd**, *n* **sét** *fl* **sédde**) *se*; — **seg syn** til finde leilighet til; — **seg raad** til synes at ha utkomme til; **det ser ille ut**.

Sjaa, eit, syn; utstilling; *fe*, *kunst*. *osv.*; til **-s** til skue.

Sjaa|-**ande** seende; seværdig; det **er -ande** til det; **-fus** *adj* skuelysten. **-glas**, eit, seglas. **-ing**, ei, **-leg** anselig. **-nad**, ein, beskuelse. **-sam**; **her er -samt** her er god utsigt.

Sjabba (a) *vi* sjokke omkring.

Sjagga (a) *vi* hakke; smaaskjende.

***Sjako**, ei, soldaterhue.

***Sjal**, eit, overtøkle.

***Sjangla** (a) *vi*.

[*Sjau*, talord, *se* **sju**.

***Sjau**, ein, støi; tilfeldig arbeide.

***a** (a) *vi*, **-ar**, ein.

Sjaund, ei, gravøl.

Sjauskjæra, ei, storkeneb (*plante*).

[*Sjavile*, *se* **sjøl**vild, ei.

[*Sjebba*, *se* **skjebba**, ei.

Sjeldan (**-nare**, **-nast**) *adv* sjelden. **-fengd** 2 sjelden. **-synt** sjelden at *se*.

[*Sjersant*, *se* **sersjant**.

[*Sjo*, *se* **sjø**, ein.

Sjod|a (*syd*, **saud**, **soden**) *vt* koke; ophete; sammensveise; *vi* være i sydende tilstand; *suse*, *gi* sydende lyd; **-a** i ta fat paa, *gaa* like paa. **-ar**, ein.

***Sjofel** (*fl* **sjofle**) *adj* = ufin, fanteleg.

Sjog [ó], ein, **-a** (a) *vi* *suse*, *gi* «denne sjogen som tungsint læt naar trei skjelv i vind».

Sjokolad|a, ei, **-e**|**kaka**, ei.

-sjon ell. ***-tion**, ein (*substantivendelse i mange fremmede ord*).

Sju 7.

Sjua (a) = *sjoga*, *ogsaa* *sjuga*, *suse*.

Sjuande 7de.

Sjuk *adj* syk. **-all** sykkelig. **-dom**, ein.

Sjuke, ein, = sykja, ei, sygdom.

-hus, eit, **-leg** *adj*, **-seng**, ei.

Sjuk|ing, ein, **-leg** *adj*, **-ling**, ein (= **-ing**), sykkelig person. **-lov**, eit, permission for sygdom. **-na** (a) *vi* bli syk. **-voren** sykkelig.

[*Sjur* *se* **styrd**.

Sjursmess 23de december.

***Sjæl**, ei, **-full** og **-laus**, *ellers i sms.* **sjæle-**.

Sjæle|adel, ein, **-angest**, ei, **-djup**, ein, ***-evna**, ei, **-frygd**, ei, ***-glad**,

-hyrding, ein, **-høgd**, ei, **sjælshøhet**.

-kunna, ei, **-leg**, ***-læra**, ei, **-røkt**, ei,

-røktar, ein, **sjælesørger**. **-rørsla**, ei,

-sterk, **-syn**, ei og eit, *forestilling*, *osv.*

Sjæl|full *adj*, **-laus** *adj*, **-løysa**, ei.

***Sjælland**, ***-sk**.

Sjællending, ein.

***Sjø**, ein, **-a** (a) *vi*; det **-ar** blir sjøgang. **-a** *adj*; **høgsjøa**, **laagsjøa**, **romsjøa**, *osv.*

Sjøan, eit, sjøens flytning mellem fjære og flo. ***-bruk**, eit, **-bud**, ei, **-bunad**, ein, **-burd**, ein, **sjøgang**. **-byrnad** [y], ein, tilbehør til fiske. ***-draug**, ein, et gjenfærd. **-fager** vakker at *se* paa sjøen. **-fall**, eit, **ebbefald**, forskjellen mellem flo og fjære. **-farande**, **-ferd**, ei, **-førf** *adj*, **-hard** apen for storm. **-helit** *adj* *n*

frit for sjødrev. *-is, ein, -kadett, ein, -katt og havkatt, ein (*fisk*).

Sjøkla (a) *vi* gaa ustøt.

Sjølaug, eit, -legen *adj.*, -leid, ei, sjøvei. -leides *adv.*, -lok, eit, vandflate.

Sjolv *pron* selv; vera for seg — avsides; vera seg — ved sans og samling; han —, ho —, dei -e; -efolket; han selde berre -e garden; i -e byen. *Merk.* «Selv» i betydningen «endog», «selv om» heter ikke «sjolv» paa nynorsk: «selv Fadervor kunde han ikke»: jamvel Fadervaar ell. Fadervaaret dessmeir kunde han ikkje; ell. ikkje Fadervaar elngong kunde han; selv om jeg vilde: jamvel (ell. endaa ell. alt) um eg vilde, ell. um eg vilde aldri so gjerne.

Sjolvannan, -tridje, -fjorde, -femte, *osv.*

Sjolvavgrensing, ei, selvbe- grænsning. -beden *adj.*, -berga *adj.*, -berging, ei, -bergingsdrift, ei, selv- opholdelsesdrift. -bindar, ein (*meie- maskin*), -byrg *adj.*, -byrgskap, ein, stolthet. -daud *adj.* (*om dyr*), -daan *adj.*, -daarande selvbedragersk. -daa- ring, ei, -draap, eit, -dyrking, ei, -døming, ei, selvkritik. -døy *vi*, -elga, ei, selveierjord. -elgande *adj.*, -eigar, ein, -elsk, ein, egenkjærlighet. -flut- ning, ei, selvbevægelse. -forguding, ei, -forsvar, eit, -frævaude selvbe- frug- tende. -fylgja, ei, ein selvfølge. -gilda, ei, selvbeundring. -gjeven 1 selvsagt, utvilsom. -gjord (*n gjort*), -glad *adj.*, -gode, ein, selvgodhet. -gloyming, ei, selvfor- glemmelse. -hjelp, ei, -hjelpen *adj.*, -kalla *adj.* selvkaldet; selvbestaltet. -høgjing, ei, selvophøielse. -kjærleik, ein, -klaging, ei, selvbebreidelse. -klok- skap, ein, -kveikjing, ei, selvantæn- delse. -kveikt *adj.*, -lasting, ei, selv- bebreidelse. -leida, ei, inderlig kjede- lig og fortrædelig person. -ljod, ein, vokal. -lysande *adj.*, -lærd 2, -mel- ding, ei, selvangivelse.

Sjolvmenne, eit, en personlighet (*sml.* sermenne). -leg *adj.*

Sjolvmennskap, ein.

Sjolvmint *adj.*, -mord, eit, -mot- segjing, ei, -mykjing, ei, selvydmygelse. -møting, ei, selvvrudering. -nedring, ei, selvfornedrelse. -negting, ei, selv- fornegtelse. -næring, ei, selvopholdelse. -næringsdrift, ei, -nøgd *adj.* selvtil- freds. -nøgje, eit, selvbehag. -onnug

adj., -ofring, ei, selvopofrelse. -plaaging, ei, -prøving, ei, -raadande uavhengig. -raaden og -raadig selvraadig. -raadig- skap, ein, -ros, ei, -ræda, ei, uavhæn- gighet; selvraadighet. -rørsla, ei, = -flutning. -sagd 2, -seding, ei, selv- opdragelse. -skildring, ei, -skjemsla, ei, selvbeskjæmmelse. -skodnad, ein, selvbetrugting. -skot, eit, -skriven *adj.*, -skyldig fordringsfuld, *sml.* vel- skyldig.

Sjolvslæg selvisk, *sml.* sjølvut.

Sjolvspekjing, ei, askese. -sten- de, eit, selvstændighet. -stendig, -styr, eit; koma paa -styr fare paa egen haand. -styrd 2 selvstyret. -styre, eit, selvstyre. -styren 1 egenraadig. -styring, ein, -studium, eit.

Sjolvsvyrden selvraadig; hen- synsløs. -vyrding, ein, hensynsløs person.

Sjolvsyn, eit og ei, selvsyn. -synt *adj.* aabenbar. -søkkja, ei, ego- istisk, brutal person.

Sjolvtekt, ei, selvtægt. -tenkt *adj.*, -tukt, ei, -tøyning, ei, selvbeher- skelse. -upphelde, eit, selvopholdelse. -ut *adj.* selvisk, egoistisk. -vald 2 selvvalgt. -valda og -valden *adj.* selv- forvoldt. -verkande, -verksam *adj.*, -verksemd, ei, -vild, ei, frihet til at følge sin vilje; frivillig gjerning; unø- dig gjerning. -viljande frivillig. -vil- skap, ein, unødvendighet. -vis *adj.* selvklok. -vita [1] *adj.* unødig. -vyr- den selvtjillidsfuld. -vyrdnad, ein, selv- agtelse.

Sjøløypa *vi* krænge. -maal, eit, havflate. -mann, ein, *-merke, eit, -offi- sér, ein, *-orm, ein, -rak, eit, vrak. -reide, ein, = -byrnad. -reken *adj.*, *-rok, eit, sjødrev. -rædd *adj.*, *-sida, ei, *-slag, eit, -soldat, ein, marinesol- dat, *-stad, ein, -staden *adj.* (*om fisk*). *-sterk, *-troll, eit, -van *adj.* og -vand 2, -veg, ein, -veges *adv.*, -velk *adj.*, -verk, ein, sjøsyke. -vern, ei og eit.

Skaa, eit; i —, paa —, paa *s skjævt.

Skaa *adj.* skraa, heldende, skjævt.

Skaa seg (dde) skikke sig.

Skaa (ar) gaa skraat ell. til siden.

Skaabakke, ein, jevnt skraa- nende bakke. -bygd 2 (*om baat*), -dam, ein, skraademming. -flata, ei.

*Skaak, ei (*fl* skjæker), skaak. -auga, eit.

*Skaal, ei, drikke-; gjeva i -i gi brudegave. *-brot, eit.

Skaalda (a) *vt* skolde (*med kokende vand*).

***Skaale**, ein, et skur, aapent hus; bislag.

***Skaal**pund, eit, *-vegt, ei.

Skaan, ei, haard skorpe. -kavring, ein, en skonrok.

Skaana (a) *vi* bli skjæv ell. skraa; helde.

Skaaner, ein, skonnert. -brigg, ein. -segl, eit, -skip, eit.

Skaap, eit, skap. -dør, ei, -koll, ein, gesims paa skap. -laas, eit.

***Skaar**, ein, en skaar(e), ljaadrag; den bredde man har slaat i en gang, = -gang, ein.

Skaarung, ein, maase-unge.

Skaata, ei, rank træstamme, tyk stang.

Skaaveg, ein, skraavei. -vegg, ein.

***Skabb**, eit (*hudsygdom*).

***Skad**a (er, skadde) *vt*, *-e, ein, tap, ulykke. *I sms. med adjektiv brukt i formen skad overordentlig; skad-god, skadsterk osv., ellers er smaf. regelret skade.*

Skadebot, ei, -daude, ein, = saknaddaude. -draap, eit, *-dyr, eit, -ferd, ei, -laus, -leg, -vêr, eit, -varme og -verme, ein, ildebrand.

Skadsam *adj* = skadeleg. -send, ei.

***Skaffa** (a) *vt*; — fram.

Skafott, eit, et skafot.

***Skaf**t, eit; kniv-; hovold-. -laus.

Skag, eit, et vindhaardt sted. -a (a) *vi* stikke frem. -e, ein, en odde.

Skak, eit, rystelse. *-a (skjek, skok, skjeken) *vt* ryste sterkt; -a lin; -a upp ølet; -a seg. -all som volder rystelse. -ar, ein, = skaket ein. -en 1 = -all.

Skaketein, ein, rystestok (*paa kvern*).

***Skakk** (n*skakt) skjæv, heldende; han sit ikkje — av det taper ikke paa det. *-a (a) *vt*, *-e, ein, skjævet; standa paa -e. -fött fotskjæv. skakk-kloyvd 2, -køyrd 2, osv.

Skaksam = -all. *-t *adv* skjævt, uheldig.

***Skal**, eit, et skal, overhinde. -a (a) *vt* avskalle. *-berg, eit, smuldrende berg.

***Skala**, ein, tonestige. *dur-, moll-.

***Skald**, ein.

***Skalde**kunst, ein, *-kvæde, eit, -løn, ei.

***Skaldskap**, ein, poesi.

Skaldra (a) *vi* skralde; *vt* la noget skralde. -ing, ei.

***Skalk**, ein, endestykke av brød; brød-.

***Skalk**, ein, skøieragtig person; spilopmaker.

Skalkeherming, ei, parodi. -lag, eit, skøieragtighet. -raad, ei, -skjol, eit, -strik, eit, *-stykke, eit, -visa, ei, skalkut *adj*.

Skalla (a) *vt* tilhugge ende paa tømmerstokker.

***Skalle**, ein = enne, eit, forhode; en banke. -botn, ein, ujevn bund. *-flsk, ein, -reim, ei, nakkerem. skallut fuld av banker.

***Skam**, ei (b skamm), skam; undseelse. *I sms. ofte med betydning: usedvanlig, for meget, til skade (sml. naud, nid, mein).*

***Skam**bita *vt*, *-dyr *adj*, -fara *vt* fordærve. -ferd, ei, ufærd. *-fla *vt*, -full, -føra *vt* fordærve, mishandle. -hoggen *adj*, -kjensla, ei, *-kjøp, eit, kjøp for spotpris. -krok, ein, -laus ulastelig; skamløs. -leg og -meleg, -løysa, ei, ulastelig tilstand; skamløs person.

***Skamm**el, ein (*fl* skamlar), (av skam, kort; Ormen -e).

Skamord, eit, krænkende ord; ondt rygte. *-pris, ein, -raska (a) *vt* mishandle. -rik, *-riva *vt*, -skjella *vt*, *-slaa *vt*, -stela *vt* bestjæle grovelig. -sterk, -stor, osv.

***Skandal**, ein, = usømd, ei, -soga, ei, -skrivar, ein.

***Skandinav**, ein, -ia, *-isk.

Skangra (a) *vi* skramle, klapre.

***Skank**, ein, et ikke helt avspist spekelaar; *sml.* skonk.

Skans, ein, skanse.

***Skanse**klædning, ei, *-verk, eit.

***Skant**, ein, maalekjæp; kant paa tømmerstok. *-a (a) *vt* avmaale; jevne, beklippe, tilhugge.

Skap, eit, skikkelse, form; fiske-, fugle-; del er like paa — ell. i -et.

-skap, ein, *substantivendelse*; tru-, skyld-; *ven-; reid-; *hu-, osv. *Nogen nyere ord med denne endelse og betydningen «en samling» er intetkjøn, f. eks. formannskap, eit.*

***Skapa** (a) ell. (te) *vt* skape, danne; -a til; -a um; -a seg galen. -ar, ein, -armagt, ei, -arverk, eit.

Skaping, ei, skabelse; tildannelse.

Skap|laus uformelig. **-leg** passende, velskikket; rimelig. **-lund**, ei, skikkelse, skabelon. **-lynde**, eit, sindsbeskaffenhet. **-løysa**, ei, daarlig skikkelse; vorden.

Skap|nåd, ein, skikkelse, utseende; beskaffenhet. ***-ning**, ein, skabning; ***-ningen** det skapte, naturen.

*Skapt ell. **skapa** skapt; ***det skapte** naturen.

*Skar, eit, forkullet veke (*i lys*). **-a (a)** *vt* legge i rad, det neste alltid støttet til det forrige.

Skard, eit, et skaar, indsnit; bergkløft, skar; tap. **-ut adj.**

*Skare, ein, lag, række (*sm.l. skara*); skare, mængde.

*Skare, ein, sneskorpe. ***-føre**, eit. **Skar|hella**, ei, tynd, skarp sten-skive. **-ing**, ei (*av skara*).

Skark, ein (= skarre), gammel skral høst. **-a (a)** *vi* gaa slæpende; bli avfældig. **-en** l avfældig.

Skarlak, eit, skarlag.

Skarlaksfeber, ein, **-kaapa**, ei, **-raud adj.**

*Skarn, eit, **-fall**, eit, og **-felle**, eit (*bak baasen i fjøset*). **-stokk**, ein, **-till**, eit, gulvet mellom baarsrækkene.

Skaroska, ei, haard, sammenklumplet aske.

*Skarp adj skarp, hvas; bitter; knudret; tør; (*om jord*) mager. ***-ladd 2**, **-leik**, ein, skarphet. **-lendt adj** (*om jord*), **-lyndt adj**, **-na (a)** *vi* bli skarper. ***-skodd 6**, ***-synt adj**, **-troll**, eit, = skurk, ein (*insekt*).

Skarra (a) *vi* gaa sagte og ustøt; skrante; **-a paa r'en**. **-e**, ein, = skark. **-en** l svakelig.

Skart, eit, stas, pynt. **-a (a)** *vt* utstaffere. **-en** l staselig.

*Skarv, ein, daarlig person; sjø-ravn; naken klippe.

Skarv, eit, daarlig tilstand.

Skarv|a (a) *vt* utjevne, likvidere; *vi* være sløset; skrante. **-all** skranten.

Skarve daarlig; ein — **baat**, ei — **øks**, eit — **hus**; *blir ofte (og næsten alltid i flertal) sammenskrævet*: **-bok**, **-ku**, **-hus**, **-bøker**, **-greidor**.

Skarve|dom, ein, usselhet. **-ferd**, ei, uferd; lumpen færd. **-leg** og **-n** l skrøpelig. ***-pakk**, eit, ***-stykke**, eit.

Skarv|ing, ei, utjevning, oppgjør. **-ord fl** beskyldninger. **-ut** skrøpelig.

Skass, eit, et arrig menneske.

Skat, eit, top-enden av træ; **fore**. **-a (a)** *vi* smalne mot enden; *vt* hugge «skat». **-en** l smal mot enden.

Skata, ei, skjære (*fugl*), rokke (*fisk*).

Skatoll, eit, et slags skap, chatol.

Skatt, ein, en kostbarhet; avgift; **leggja** —; **leggja paa** —. **-a (a)** *vi* betale skat, = vera **-lagd**; **taka** —.

*Skatte|aar, eit, ***-bok**, ei, ***-bonde**, ein, **-borgar**, ein, ***-emne**, eit, skatteobjekt. **-gravar**, ein, ***-klaga**, ei, **-krevjar**, ein, **-kvitting**, ei, **-lette**, ein, skattelettelse. **-likning**, ei, ***-lov**, ei, **-løyving**, ei, skattebevilgning. **-manntal**, eit, **-negting**, ei, **-paabod**, eit, **-paalegg**, eit, **-plikt**, ei, **-plikting**, **-setel**, ein, **-stell**, eit, ***-ting**, eit, **-tyngd**, ei, skattebyrde. **-ytar**, ein, **-yting**, ei, **-øyre**, ein.

Skatt|fri, **-kammers**, eit, **-lagd 2**, **-leggja vt**, **-leggjing**, ei, **-meister**, ein, **-skrivning**, ei, **-skyldig adj.**

Skau, ei, forhud (*paa dyr*). **-hus**, eit.

*Skaut, eit, seilskjøt; hodeplagg. **-a (a)** *vt* forsyne med «skaut». **-e**, ein, = skøyt, ein.

Skav, eit, noget avskavet. ***-a (skjev**, skov, skaven) *vt* skrape, jevne.

*Skavank, ein, skade, feil, lyte.

Skav|ar, ein, skraper; penge-utpresser. **-en** l skrapet. **-gras**, eit (= skjefte, eit), skuregras. **-ing**, ei.

*Skavl, ein, snedrive; styrtstø; skavejern. ***-a (a)** *vi* drive sammen. **-e**, ein, snefonn. **-ut adj**, **-ved**, ein, træ at skave bark av.

Skel, ei, en ske; **kniv-**; **mat-**; **vev-**. **-bindar**, ein, **-blad**, eit.

Skeid, eit, bane, vei; fart, løp; veddeløp; tidsrum; kursus; i eitt — i ett træk. **-a (a)** *vi* løpe, kaprende. **-a ut vi** løpe ut av arbeidet; *vt* avskedige fra arbeidet.

Skeid|fole, ein, veddeløpshest. **-helg**, ei, **-vinnar**, ein, seierherre i veddeløpet. **-voll**, ein, veddeløpsbane.

Skel|jern, eit, **-makar**, ein, **-mat**, ein, *mots.* turrmat.

Skeisblad, eit, en skefuld.

Skei|slag, eit, og **-stokk**, ein (*til vævske*), **-vatn**, eit, ske(de)vand.

Skeik, ein, skjæv, slingrende gang. **-a (a)** *vi*.

Skein|a (te) *vi* flyve skjævt; flagre; *vt* saare. **-a**, ei, rift i huden. **-ut** stripet.

***Skeisa**, ei, en skøite. **-a** (a) *vt* gaa paa skøiter.

Skeiv skjæv; vrien. **-a** (a) *vt* gjøre skjæv; *vi* slingre. **-ferd**, ei, uheldig færd, ulykke; **fara** ei **-ferd**. **-ing**, ei, **-la** (a) *vt* bringe av lave. **-leg** uheldig. **-mynt** *adj.*, **-na** (a) *vi* bli skjæv. **-tennt** skjævtandet. **-sygd** 2.

***Ski**, ei (*fl* skier), en ski.

Skia, ei, kløvet vedtræ; fjæl; beit-, vind-.

***Ski** **bakke**, ein, **-band**, eit, **-brett**, eit, og **-bretta**, ei, og **-brette**, eit, **-far**, eit, skispor.

***Skifer**, ein, = hellestein og skivestein. **-brøt**, eit, **-bruk**, eit, **-hella**, ei, **-stein**, ein, **-tak**, eit.

***Skift**, eit, avdelt stykke; han hev arbeidd eit langt —; skiften; **gjera** — paa veksele i arbeidet; portion.

***Skifta** (er, skifte) *vt* skifte, dele; ombytte, *sml.* byta; — arven; omskifte, bytte; — kløde; — henderne; — literne; — hamlit; **skiftast** paa gjøre byttarbeide, skiftes til.

***Skifte**, eit, skifte, deling; omskiftelse; buet er under —; til **-s** skiftevis; **gjera** — paa avveksle; han hev ikkje — (ell. **umbyte**) han har bare den klødning han har paa sig; skiftetsted, skyss-station; veien mellom to stationer; eit langt —; ***skyss-skifte**.

***Skifte** **bok**, ei, **-brev**, eit, **-bruk**, eit, vekselbruk. **-forretning**, ei, **-grelda**, ei, skiftevæsen. **-innkalling**, ei, **-laus** ensformig. **-leg** = umskifteleg, omvekslende. **-møte**, eit, = **-samling**. **-rett**, ein, **-sak**, ei, **-samling**, ei, **-spor**, eit (*sml.* sporskifte), **-stad**, ein, **-stein**, ein.

***Skiføre**, eit, **-gard**, ein, **gjærde** av kløvet trø. **-hals**, ein.

Skikk, ein, *sml.* sed, vis; lag, skap, stell.

***Skikka** (a) (*sml.* laga, skipa) *vt* ordne; **-a** seg opføre sig; forbedre sig; **-a** seg vel; — **bod** sende bud. **-a** *adj* skikket, bekvem, = lagleg, lugom.

Skikkeleg bra, forsvarlig; ein — **gard** noksaa stor gaard; — **stor** noksaa stor; eit **-t** menneskje et agtværdig menneske.

Skil [1], eit, adskillelse, skjelnen; **gjera** — paa skjelne; **faa** — paa faa greie paa; forskjjel; det er — paa dei tvo; **av**, **land**; skjel, billighet; **gjera** rett og —; han **gjer** — (ell. rett) for pengarne.

Skil [a] [1] *adj* retscaffen, bra; ein — **mann**. **-a** (a) *vt* skjelne; gjøre rede for sig.

Skilaam, ei, skispor, = andyrja.

***Skilderhus**, eit.

***Skildra** (a) *vt* utsprede tyndt, uthænge.

***Skildra** (a) *vt* avtegne, avmale.

***-ing**, ei, og **skilderstykke**, eit, skildring; skilderi, tegning.

***Skildvakt**, ei.

***Skilgard**, ein, grænsegærde.

-grelda, ei, utredning, besked.

Skilja (skil, skilde) *vt* adskille; skjelne; avgjøre; — **trøtta**; det **skil** **mykje** er stor forskjjel; det **skil** **ikkje** meg det vedkommer ikke mig, er mig likegyldig. **-jeteikn**, eit, skilletegn. **-jing**, ei, = **-ning**, ei.

***Skilleg** [1] tydelig, grei; rimelig.

***Skilling**, ein, **-laus**, **-løysa**, ei.

Skilmaala, ei, liktale. **-merke**, eit, **-nad**, ein, adskillelse; avsked (*fra samvær*); ulikhet. **-ning**, ei, adskillelse; skjelnen, klart omdømme. **-ord** *fl* avtale, vilkaar, forbehold. **-rom**, eit, skillerum.

Skils [1] *adv* avvekslende; ujevn; middelmaadig.

Skils **mann**, ein, opmand, voldgiftsmand. **-maal**, eit, skilsmisse. **-møn**, ein, forskjjel.

***Skilt**, eit, et skilt; **dør**, **lykel**.

***Skilvegg**, ein, **-viseleg** *adj* og *adv* tydelig, utvilsom.

Ski **løypar**, ein, **-løype**, eit, brat skiløp. **-løyping**, ei, og **-renning**, ei.

Skim [1], ein, opprusning. **-la** (a) *vi* glimte; skjele. **-la**, ei, fiskeskrømme. **-lut** lyspletet, skimlet.

***Skimt**, ein, glimt, blink; lyn.

***-a** (a) *vi* glimte; lyne.

***Skin** [1], eit, klar lysning, skin, glans; tørke.

Skina (skin, skoin, skine) *vi* skinne; **soli** **skin**; so blankt at det **skin** i det; **graset** **skin** av avsvides av solen.

Skina [1] (a) *vi* rende av frygt for bremsen, skjene (*om kjørne*).

Skin **aar**, eit, tørkeaar. **-ande** skinnende, klar. **-berr** *adj*, **-en** 1 angrepen av tørke. **-hæsa** (te) *vi* fortørkes av solskin.

***Skinka**, ei, skinke, laar.

Skinn, eit, skind. **-a**, ei, tynd hinde. **-a** (a) *vt* sætte skind paa; presse efter penger; **-a** **ihop** **pengar**.

-ar, ein, pengeutpresser, flaaer. -blad, eit, og -bok, ei, og -brev, eit, pergament. -bløyta, ei, gjennembløtning av regn. -egg, eit, = blautegg. [-eta, se -æta. -feld, ein, -hyre, eit, skindklødning. -klødd 2, -kløde, eit, -tryta, ei, = blokkebær. -trøya, ei, -vara, ei, -vengja, ei, flaggermus. -æta, ei (insekt), ogsaa en gnjer.

Skinnaem *adj* utsat for tørke. -skolt, ein, knaus hvor sæden let fortørkes. -soleia, ei, ranunkel. -støde, eit, sted hvor kjerne søker ly for kleggen. -svart glinsende sort. -vêr, eit, langvarig tørke og hete.

Skip [1], eit, skib, fartøi. -a (a) *vt* indskibe, bemande; ordne; styre; føre ordnende kommando. -ar, ein, ordner (ikke skipper). -baat, ein, = skipsbaat. -brot, eit, -broten 1 skibbruden.

Skipeleg ordentlig; passende; vel indrettet; medgjørlig.

Skipper, ein (fl skipperar), en skipper (av skipperre).

Skjipla = skjjepla.

Skjiping, ei, ordning. -nad, ein, orden; bestemmelse. * -pund, eit, -reida, ei, et skibrede. -sam omhyggelig; fink til at ordne sig.

Skjipsavgift, ei, -arbeid, eit, -baat, ein, -bru, ei, -bruk, eit, -brød, eit, -bunad, ein, skjipsinventar. -byggjar, ein, -byggjing, ei, -dekk, eit, -døkk, ei, -farm, ein, -fart, ein, og -ferd, ei, -fragt, ei, -fragting, ei, -førar, ein, -gut, ein, -hamn, ei, -handel, ein, -handlar, ein, -jolle, ein, -kaptein, ein, -leid, ei, farvand for skibe. -leiga, ei, -løgje, eit, liggested for store fartøier. -meklar, ein, -part, ein, -rak, eit, skjipsvrak. -røldar, ein, skjipsreder. -rulla, ei, -skrov, eit, skjipskrog. -tarvende, eit, skjipsforneidenheter. -tidender fl skjipsefterretninger. -trygding, ei, skjipsassuransse. -verv, eit, skjipsverft. -verke, eit, og -vyrke, eit, skjipsmateriale.

Skjir [1] *adj* skjær, ren, ufordunklet, ublandet. -t gull. -a (a) *vt* rense, klare; døpe. -en 1 = skjir.

Skjirenn, eit, et skjirend.

[Skjirja = skjira.

Skjirlagd 2 fint formet. -leik, ein, renhet. -leitt *adj* vakker at se. -n, ei, daab.

Skjirna (a) *vi* klarne, avklares. -ning, ei, klarning.

Skjirsel [1], ei, daab. -la (a) *vt* døpe. skjirselbarn, eit, -bløja, ei, *øsv*.

Skjirtorsdag, ein, skjærtorsdag. -vaksen 1 fint vokset.

*Skjissa, ei, = riss, eit, rit, eit.

*Skjistav, ein.

Skjitt [1], ein, skarn; ekskrementer.

Skjitt [1], eit, smuds, snaus, søle.

Skjitten [1] skjidden. -leg fortrødelig. * -na (a) *vt* skidne.

Skjitrast (a) sprede sig, spredes.

*Skjiva [1] (a) *vt* kløve eller skjære i skiver.

*Skjiva, ei, skive; slagbord.

Skjived, ein, kløvet ved til brænde ell. skjigard.

Skjive|skjoting, ei, -stein, ein, skjifer.

Skjja, ein, gjennemsiktig hinde; luke med «skjaa» i. -grind, ei, -lykt, ei.

Skjjaasla (a) *vi* famle; tumle hit og dit. -la, ei, en stympet. -len *adj*.

Skjjaavengja, ei, flaggermus = skinnvengja og flogmus.

Skjaga (a) *vi* rave, slingre, sjangle.

Skjal, eit, danselag; besøk; moro. -a (a) *vt* more; — seg reise i besøk, gjesterere.

Skjaltra (a) *vi* rave, vakle.

Skjjangla (a) *vi* = skjaga. -len *adj*, -ling, ei.

Skje (skjér, skjédde, skjédd, n skjétt) *vi* hælde, ske.

Skjebba, ei, abbor; flyndre; ogsaa brukt om en haardfør kvinde.

Skjedda (a) *vi* skrumpes; bli tør og haard.

Skjefsta (er, skjefte) *vt* sætte skaft paa; — øksi; instruere, ordne; — seg noko inn indprente sig noget.

Skjefte, eit, haandtak; sverd; skavgræs. -gras, eit, -tvoga, ei.

Skjefting, ein; bein- kniv med benskaft.

Skjegg, eit, skjeg; børster paa aks; kam paa nøkkel.

Skjeggbreist, ein, første skjeggspirer.

Skjeggja (a) *vi* bli skjegget; *vt* barbere.

Skjeggje ell. skjegg|busse, ein, mand med meget skjeg. -bust, ei, -finn, ein, -rot, ei, -saapa, ei, -sopp, ein, *øsv*.

Skjeggjut *adj* skjegget.

Skjegglaus, -spretting, ei, = -breist. -vokster, ein.

Skjegl *adj* skjeløiet. -a (a) vi skjele. -sygd 2.

Skjekel, ein (*f* skjeklar), utkant, snip.

Skjekk, ein, vridning; støt som gjør noget skakt.

Skjekkja (skjekkjer, skjekte) *vt* vrånge, vri; støte noget saa det blir skakt. -ja, ei, skjævhet; paa -e og paa -ja = paa skakke. -jing, ei.

Skjekta (a) *vi* føite om. -ta, ei, en skjegte.

Skjel [é], ei (*f* skjeljar) musling; skjæl; kne-

Skjeljebotn, ein, grund fuld med skjæl.

Skjeldra seg (a) bli fet. -e, eit, fettlag.

Skjeldtile, eit, paneling; overværelse.

Skjele, eit, kjerneløst korn. -brød, eit, -korn, eit, = lettakorn.

Skjella (skjell, skall, skolle) *vi* skralde.

Skjella (er, skjelte) *vt* la skralde; skjelde, skjende; *vi* skralde. -a, ei, en skralde = kraakesmella, ei; kold, skarp vind.

Skjellegras, eit, = blom, -kaal og engjekall.

Skjellsord, eit, skjeldsord.

*Skjelm, ein, spidsbub, skjelm, *sml.* skalk, ein. *skjelmstykke, eit.

*Skjelm, ein, frøbelg, = skolm. -a (de) *vi* sette skolm.

Skjelpadda, ei, skildpadde. -sand, ein.

Skjel|skjota og -skyta *vt* skyte en sak til vidner.

Skjelta, ei, hjerneskal.

Skjelte (o: skjelvté), ein, skjælving. -flaga, ei, -rid, ei.

Skjeltureka, ei, hul spade til akervanding.

Skjeltra, ei, fjælvæg; fjæl. -a (a) *vt* sprede tyndt.

Skjelv, ein, rystelse; ein — i maalet. -a (skjelv, skalv, skolve) *vi* skjælve, ryste, dirre; huset skalv; han skjelv i maalet.

Skjelvar, ein, en kryster. -en 1 slik at en skjælver. -hendt, -mælt skjælvende i stemmen. -rædd skjælvende av frygt.

Skjema, eit, skema. -tiser(a) ell. (te) *vt*, -tisk *adj*.

Skjemd ei, beskjemmelse. -d 2 beskjemmet.

Skjemma (er, skjemde) *vt* beskjemme; være til skam for; — laget; — seg ut; — seg ell. -st skamme sig; *vi* — paa ein skjende paa en; *vt* bedærve; — maten; — kniven; — ut borni forvænne barnene.

Skjemsla, ei, irettesettelse, skarp tiltale.

*Skjemt, eit, spøk, skjemt. *-a (a) *vi* skjemte. -ord, eit, spøkende ord. -sam *adj*.

Skjena, ei, smal plate; skinne; jarnvegs-

Skjeng, ein (*f* skjengjer) bred stripe. -jut bredstripet.

Skjenk, ein (*f* skjenkjer) skjenk; takk for mat og —; skjenkebord; ro- hjerneskap.

Skjenkja (skjenkjer, skjenkte) *vt* skjenke, beværte med drik (*ikke* forære); — i glasét, skjenkjar, ein, og -svein, ein, -stova, ei.

Skjenkjing, ei, skjenkning.

Skjenna (er, skjente) *vi* skjende = skjella (skjelte).

Skjepl, eit, forrykkelse. -a (a) *vt* omflytte, forrykke; ophidse. -ast komme av lage. -ing, ei.

Skjepna, ei, skjæbne, *sml.* lag-nad.

*Skjeppa, ei, skjeppa, maalekar. *skjeppervis *adv*.

Skjer [é], eit, skjær, banke; plog-; lykel-. -a, ei, sigd (*merk*: skjæra, ei, saks).

Skjera (skjer, skar, skoren) *vt* skjære; — seg i foten; — pennen; — seg ein stav; — korn; mjølki skjer seg skiller sig; vatnet skjer seg gjennom demningi; fjorden skjer inn.

Skjerande skjærende; som kan skjæres. -ar, ein.

Skjerd (er, skjerde) *vt* gjøre skaar i, formindske. -ing, ei, *-ing, ein, grytehænger. -sam udrøi; ødsel; det er -samt lar meget gaa tilspilde.

Skjere [é], ein, langjern i plog, *sml.* ristel.

*Skjerf, eit, et skjerf.

Skjergard, ein, -hella, ei, — skarhella. -ing, ei.

Skjerja, ei, en bar plet. -ja (a) *vi* bli «flekkeber»; skoggerle.

Skjerjelaatt, ein, skraldende latter.

Skjerkna (a) *vi* fryse haard.

Skjerp, eit, -a (te) *vi skjærpe (etter guld, osv.)*.

Skjærpa, ei, skarphet; skavgræs, = skjefte. -a (te) *vt* gjøre skarp, skjærpe; vindtørre.

Skjerr (n skjert) sky, let at skrømme. -a (a) *vt* skrømme. -ast(a) *vi*, -ing, ei, trusel. -leg frygtsom. -leik, ein, skyhet.

*Skjerv, ein, en liten rest. -a (a) *vt* dele resten.

Skjervja, ei, en brystsygdom. -ing, ei, fuge i fjælevæg; ribbenenes forreste kant.

Skjessa (er, skjeste) *vi* ha lyst (paa ell. etter). -a, ei, lyst, appetit.

Skjessemat, ein, = forkunnmat. -leg appetitlig.

Skjevel, ein (*fl* skjevlar), avskavet kjep.

Skjevla (a) *vi* danne styrtsjø, skavle (om sjøen).

Skjold [ó], eit, skjul; et skur.

*Skjold, ein og eit, skjold; en plet. -a (a) *vi* danne pletter. ***-borg**, ei, -hengd 2, **-knapp**, ein, -ljom, ein, skjoldeklang. ***-merke**, eit, -møy, ei, ***-rand**, ei, -reim, ei, -sveln, ein, -ut, plettet, skjoldet.

Skjoma [ó] (a) *vi* glimte.

Skjor, ei, en skjære. -egg, eit, -e)reir, eit, *osv.*

*Skjorta, ei.

*Skjorteknapp, ein, *osv.*

Skjot [ó], eit, jaging, driving.

Skjot [ó], ein, = skyss, ein, befordring; *se under* skyss.

Skjot [ó] snar, hurtig.

Skjota og ***skyta** (skyt, skaut, skoten) *vt* støte avsted; — ut baaten; frembringe; — aks, rukkor paa skallen; avkaste; — lsen; skyte; — med boge; — bjørn; — hol i veggen; — til vitnes; — til tilskytte; — paa gjette; — upp att or vatnet.

Skjotar ell. skyttar, ein, skytter. -bana, ei, -hus, eit.

Skjote ell. ***skyteglugg**, ein, og -hol, eit, -skard, eit, ***-skiva** (og skot-skiva), ei.

Skjotfør *adj* rask i farten. -leg rask. -leik, ein, raskhet. -lyndt hastig. -na (a) *vi* bli raskere. -t [ó] *adv* snart, pludselig.

Skjækje, eit, skagler og hammel til plog.

Skjæl, ein, utadboiet kant. -a (te) *vi*.

Skjæle, eit, et skur, aapen sval.

*Skjæna (te) *vt* fortørre, gjøre til «skaan». -ast *vi* fortørres.

*Skjær *adj*; ***kornet** er -t modent til at skjæres.

Skjæra, ei, saks, klipperedskap.

Skjærast (a) og -na (a) *vi* bli «skjær», moden.

Skjøkja, ei, skjøge.

Skjøkjeferd, ei.

Skjøltra, ei, stylte.

Skjõns; **paa** — paa skraa. -a (a) *vt* sette paa skraa.

Skjøra (te) *vt* rydde, feie; ilde sterkt; — under gryta.

Skjøva, ei, skavejern. -a (a) *vt* skave.

*Sko, ein (*fl* skor), en sko; beslag.

*Sko (dde) *vt* sko, beslaa; — Blakken.

Skobeitt *adj* hidsig.

Skoda [ó] (a) *vt* beskue; *vi* se etter noget. -ar, ein, beskuer, tilskuer.

*Skodd og ***-a**, ei, taake.

Skoddebakke, ein, -dott, ein, -flope, ein, -likjende, eit, taakeskikkelse. -vêr, eit.

Skodling, ei, beskuelse. -nad, ein, betraktning.

Skofot [ó, ò] *n fl* fottøi.

*Skoft, eit, hvilestund. ***-a** (a) *vi* hvile ut; ta sig fri.

*Skog, ein; til -s. ***-brand**, ein,

*-bruk, eit, tømmerhugst. -bytte, eit, -fall, eit, ødelæggelse paa skogen. -fôr, eit, -fru, ei, skognymfe. -fut, ein,

-grodd 6, -hage, ein, -hævd, ei, skogdyrking. ***-kandidat**, ein, ***-kontor**, eit, ***-land**, eit, -laus, -leides *adv*,

-lende, eit, -lendt *adj*, -meister, ein, -rødd *adj*, -sløtte, eit, skogslaatt.

Skogsbruk, eit, røkt, skytteri.

Skogskule, ein, -snar, eit, liten skog. ***-teig**, ein, ***-troll**, eit, -trøm,

skog, skogkant. -tykke, eit, tæt skog. -tyne, eit, skogedelæggelse. -vokster, ein.

Skoia (a) *vi* skraale. -ar, ein, skøier.

Skoilaatt, ein, skoggerlatter.

Skoka [ó], ei, lindænge; rystelse; tørn.

Skokk, ein, skok, flok; i skokketal, i -vis.

Skokla [ó] (a) *vi* humpe.

Skokul [ó], ein (*fl* skoklar), i *fl* plogdræt.

Skol [ó], eit, skyl, strømping; skvulping.

Skol [ó], ei, skyllevand. -a (a) *vt* skylle; *vi* skvulpe.

Skolaus *adj.*, -leist, ein, skolæst.
Skolla (er, skollte) ta sig (stort) ut.
Skollut *adj* skaldet, haarles.
*Skolm, ei, aapning, kløft; skjæl; frøbelg. -a (a) *vt* uthule.
Skolna [ó] (a) *vi* avskjælles.
Skolorm, ein, tusenben.
Skolp, ein, uthulet blok, = bryne-kopp.
Skolpejarn, eit, huljern.
*Skolt, ein, hjerneskal (*helst paa dyr*).
Skoløysa, ei, -makar, ein.
Skona [ó] (te) *vt* skaane, spare.
Skoning [ó], ei, beslag.
Skoning [ó], ein, kant paa skjørt; stakk.
Skonk, ei (*fl* skjenker), laar; langskonk, ei.
Skor [ó], ei, skammel, trin; altar, fot-, kne-.
Skor [ó], ei, langstrakt hulning; avsats. -a (a) *vt* gjøre indsnit i; — paa horni faa flere furer i hornene o: bli gammel; sætte merke; hugge, avhugge. -a, ei, skure, indsnit; *ogsaa* = skjerding, ein.
Skorda, ei, en støtte. -a (a) *vt* støtte med kiler, *osv.* -e, ein, = -a, ei.
Skordyr [ó], eit, = sniddyr, eit, insekt. -fast *adj.*, -festa *vt* bringe i «skorfeste». -feste, eit; koma i -feste gaa sig fast. -flis, ei, huggespaan. -laupa seg gaa sig fast. -meit, ei, fordykning klippet paalangs i hestemanen.
*Skorpa, ei, -ast (a) *vi* faa skorpe. -en *adj* skruppen. -na (a) *vi* skrumpe sammen.
Skorstein [ó], ein.
Skorsteinspipa, ei, -røyk, ein.
Skort [ó], ein, mangel. *-a (a) *vi* mangle, savne, bli for litet. *-a, ei, en liten bergkløft.
Skot [ó], eit, skud; et bislag, skur. -a (a) *vt* ro bakover, skaate. -a, ei, skaatestang; en bom, slaa.
Skotlaar [ó], eit, skudaar. -all, uste, upaalidelig. -belg, ein, og *-blad, eit (*paa straa*). -boge, ein, skytebue. -fri, -gamp, ein, og -merr, ei, utlevet hest (*som skal skytes*). -hyvel, ein, = langhyvel. -lok, eit, skyvelok. -loka, ei, skyvebom. -luka, ei, skyvelnke. -maal, eit, skudvidde. -pengar *fl* skud-penger. -saar, eit.
*Skotsk *adj.*, *skotte, ein, skotlænder. **Skottland**.

Skotsmaal, eit, skudsmaal.
Skotvaapn, eit, -vik [ó, i] *adj* flygtig, -sl, eit, sammenskudslag.
Skov, eit, fremryk; anfald, stund. -a (a) *vi* gaa støtvis.
*Skova [ó], ei, avskrap, skove. -a (a) *vt* rense for skover. -ut *adj.*
Skraa, ei (*fl* skrær), plate, beslag-plate; skindlap, sko; draga skrærne gaa slæpende; kardseske, skraakule; tobaksbus, skraa; statutter; *hirdskraa. *-tobak, ein.
Skraa (dde) *vi* kløve, spalte; tygge tobak, skraa.
*Skraa (dde) = skaa (a).
*Skraa *adj* = skaa; *paa skraa = paa snid, paa sneid, paa skaa.
Skraaen (*fl* skraane) halvtør; skruppen.
*Skraal, eit, *-a (a) *vi*, -ar, ein, *-ing, ei, -søn *adj.*
Skrama, ei, skramme, rift. -a (a) *vt* saare, ridse; *vi* prunke.
Skraama, ei, tare, bredbladet tang. -en i bred og tynd.
Skraana (a) *vi* tørres, skrumpe sammen; *ogsaa* skraane.
Skraap, ein, magert dyr. -en i mager og knortet.
Skraava (a) *vi* gi skrapende, knirkende lyd.
Skrabb, ein, stenet mark; vantrivning. -en (*fl* skrabbne).
Skragg, ein, = skrabb. -en (*fl* skragne) vantrivelig.
[Skragna se skrakna.
Skrakall og -en *adj* løs i fugerne; skrantende. -na (a) *vi* bli skrantende.
Skrakl, eit, redskap *osv* som er løst i sammenføiningene. -a (a) *vi* røre sig ustøt og med knirkende, klaprende lyd.
Skraklefore, eit, daarlig, knudret føre. -kjerra, ei, *osv.*
*Skral *adj* svak, skrøpelig; skrantende.
Skraml, eit, skrap (*særlig indhule, rumstore saker*). *-a (a) *vi* skramle, skralde. *-ing, ei.
Skrangl, ein, lang, mager person; eit, klingren, skramlen. *-a (a) *vi* klingre, skramle.
*Skranglefore, eit, haardt, knudret føre. *-ing, ei, -ut *adj.*
*Skranke, ein, = brik, ei, og bægje, eit.
*Skrap, eit, skrap, daarlige saker. *-a (a) *vi* skrape. *-a, ei, skrape = red-

skap; irettesettelse. **-all** *adj* ussel.
*-eng, *ei*, ***-handel**, *ein*, ***-lass**, *eit*,
*-mark, *ei*, ***-slaatt**, *ein*.

Skrata (a) *vi* skvatre (om skjæren).

Skratl, *ein*, skoggerlatter. **-a** (a) *vi* knirke; le høit.

Skratt, *eit*, latter. ***-a** (a) *vi* larme; skoggerle.

Skraut, *eit*, = skrøyt, *eit*.

Skrauv, *ei*, skum. **-a** (a) *vi* skumme; ta op stort rum.

Skrava (a) *vi* prate; braute; skrike (om kraaken).

*Skravl, *eit*, ordgyderi.

Skravl, *ein*, ordgyder. ***-a** (a) *vi*, **-ar**, *ein*, = skravl, *ein*.

Skravle **kopp**, *ein*, og **-kolla**, *ei*, = skravl, *ar*. **-sam** *adj*.

*Skrei, *ein*, = skreidtorsk.

Skreid, *ei*, flok, følge; ulve-, jole-; fiskestim.

Skreid (a) (er, skreidde) *vt* skyve; skreid loka ifraa! **-a**, *ei*, en skyveluke.

Skreidtorsk, *ein*, havtorsk, vaartorsk, skrei.

Skrrell, *ein*, skrald; støt; brist (i stentøi). **-a** (skrell, skrall, skrolle) *vi* skralde, skingre; gjenlyde; han slo so det skrall i veggen.

[Skrella mjøl, se skrælla.

Skrrella, *ei*, en skralde. **-a** (er, skrelte) *vt* la skralde. **-a** dør i slaa døren haardt i; **-a** ein kopp stote den saa den faar en brist; skraale.

Skrellelaatt, *ein*, skoggerlatter.

[Skrellemjøl, se skrællemjøl.

Skrelle **skot**, *eit*, et skud som bare gir smeld. **-slag**, *eit*, voldsomt slag.

Skrepp, *eit*, ros; skryt. ***-a** (er, skrepte) *vi* skryte, prale; **-a** av sin styrke; dei skrepper av den guten; det er ikkje stort aa **-a** av.

Skreppa (skrepp, skrapp, skropen, *fl* skropne) *vi* glide pludselig; svinde ind; rasle.

*Skreppa, *ei*, ransel.

*Skrepphandel, *ein*, **-handlar**, *ein*, og ***-kar**, *ein*.

Skreppsam *adj* pralende.

Skræv [é], *eit*, skridt (= stlg, *eit*); skræv; rida til skrevs ell. skrevs-yver ell. umskrevs. **-a** (a) *vi* skræve; **-a** paa lange ut. **-sål**, *ein*, = karsål. **-stor** langbenet.

Skrid [i], *eit*, skriden, gang; fremgang; skred.

*Skrid (a) (skrid, skreid, skriden) *vi* gaa jevnt og langsomt; glide. **-a**, *ei*, skred; snøskrida.

Skridelaup, *eit*, stedet hvor skred har gaat.

*Skrift, *ei* og *eit*, svarende til riksmaalets en skrift og et skrift; dog kan ordet i alle betydninger være hunkjøn; i *fl* altid hunkjøn med endelsen **-er** (Aasens **-er**). I sms. hvor skrift er sidsteled, forholder det seg paa samme vis med hensyn til kjønnet (det er ei fin handskrift i dette gamle handskriftet). *Merk*: *den Hellige Skrift.

Skrift avløsning, skrifte; standa — staa til skrifte, gjøre offentlig avbgt; bli irettesat.

*Skrifta (a) *vi* skrifte, gjøre bekjendelse; — seg gaa til skriftemaal.

*Skrifte **barn**, *eit*, ***-får**, *ein*, ***-maal**, *eit*, ***-stol**, *ein*, ***-tale**, *ein*.

Skriftleg, ***-lærd** 2 skriftklok. ***-ord**, *eit*, skriftsted. **-telkn**, *eit*, **-tolkar**, *ein*.

*Skrik, *eit*, ***-a** (skrik, skreik, skrike) *vi*. **-ar**, *ein*, ***-ing**, *ei*.

Skrik (a) (a) *vt* rokke. **-ast** (a) vakle.

Skrikja, *ei*, nettekraake.

Skrikka (a) *vi* hoppe; huje; stoie.

Skrima (de) *vi* skimte frem dunkelt.

Skrims **el**, *eit*, og **-la**, *ei*, svak lysning. **-la** (a) *vi* vise sig dunkelt.

*Skrin, *eit*, liten kiste. **-lagd** 2, **-leggja** *vt*, **-leggjing**, *ei*, ***-lok**, *eit*, osv.

Skrinn (n skrint) mager, tør. **-ast** (est, skrintest) *vi* magres. **-lagd** 2 mager (av natur). **-leitt** mager i ansigtet. **-lendt** *adj*, **-voren** *adj*.

Skrip [i], *eit*, kjæleri. **-a** (a) *vi* kjæle for. **-en** i kjælende, kjælen. **-laatt**, *eit*, **-læta**, *ei*, og **-læte**, *eit*, kjæleri. **-maanad**, *ein*, hvetebrødsdage.

Skrip **na**, *ei*, overspændt lykketilstand. **-ut** = **-en** *adj*.

Skriv, *eit*, brev; rundskriv cirkulære.

*Skriv (a) (skriv, skreiv, skriven) *vt* skrive. **-ande** værd at skrive. **-ar**, *ein*, sekretær; sorenskriver.

Skrivar **dreng**, *ein*, **-gard**, *ein*, **-kar**, *ein*, **-løn**, *ei*.

Skrive **blekk**, *eit*, ***-bok**, *ei*, ***-bord**, *eit*, ***-fær** skriveygtig. **-hug**, *ein*, **-huga** *adj*, **-klaae**, *ein*, ***-krampe**, *ein*, **-lærer**, *ein*, ***-maate**, *ein*, ***-mappa**, *ei*, ***-papir**, *eit*, **-sjuke**, *ein*, **-skule**,

ein, **-stell**, eit, og **-greldor fl.** ***-tavla**, ei, **-ty**, eit, **-sving**, ei.

Skrjona og ***skrøna** (a) og ei, skrøne.

Skrjone og skrøne|**makar**, ein.

Skrokken (fl skrokne) sammen-skrummet.

Skrokna (a) vi sammenkrympes.

Skrolla (a) = skolla og ruva.

Skrop [ó], eit, pral. **-a** (a) vi prale. **-ar**, ein.

Skroppen (fl skropne) indsvunden.

***Skrot** [ó], eit, berme; skrap.

***Skrott** [ó], ein, krop, legeme.

Skrov [ó], eit, skrog, skibsskrog.

Skrov [ó], eit, noget som er porøst. **-en** l svampagtig. **-ls**, ein, løs, hullet is. **-na** (a) vi bli porøs.

Skrubb, ein, skurebørste; streng person; ulv; en skrub.

Skrubb, eit, skuring; skjend.

***-a** (a) vt skure, skrubbe; straffe; irettesette. **-en** (fl skrubne) voldsom. **-hyvel**, ein (mots. sletthyvel). ***-ing**, ei, **-svolten** meget sulten (som en skrub).

***Skrud**, eit, pynt, prydelse.

***Skrukk**, ein, stor rynke. ***-a**, ei, rynke; kurv; ***næverskrukka** = næverkunt. **-ast** (a) vi bli rynket.

Skrukken (fl skrukne) og **skrukna** (a) vi = skrokken og skrokna.

Skrukket adj rynket, ujevn, knudret, skrukket.

Skrull, ein, pukkell; krumkake; fiks idé. **-en** (fl skrulne) som har underlige griller. **-ing**, ein, skrullet person. **-ut** = **-en**.

Skrumla (a) vi buldre, larme; skjende, brumle.

Skrump, ein, brus; skrupelig, forfalden ting.

Skrunt, ein, kjernehus; eple-skrunt.

Skruv, eit, top; hodepynt; kornstak.

Skruv, ein, en skrue. **-a** (a) vt skrue; **-a** ihop. **-a**, ei, en skruepresse. **-e**, ein, = skruv. **-far**, eit, og **-gang**, ein, **-ing**, ei, **-la** (a) vi hæve sig. **-lag**, eit, en omgang paa en skrue. **-mør**, ei, metrik. **-sted**, eit, ambolt hvori jern kan skrues fast.

Skry ell. **skrya** (dde) vi harke, hoste op slim.

Skry, eit, slim, det ophostede. **-a**, ei, ophostning.

Skryfta (a) vt; — korn slaa korn-

baandene mot væggen, saa man faar ut en del av kornet.

Skrykkja (skrykkjer, skrykte) vt rykke; rynke, folde.

Skryl, eit, heirstet graat. **-a** (te), **-ing**, ei, = skryl.

Skryll | **a** (a) vi ha griller (seskrull). **-ut** adj.

Skrymja (skrym, skrumde) vi se stor ut.

Skrymsla, ei, spøkelse. **-a** (a) vi mørkne. **-ing**, ei, skumring.

Skrymt, eit, spøkelse, gjensærd; hyklari, skremt. **-a** (a) vi mørkne; gaa igjen som dødning; hykle, forstille sig.

Skrynja (skryn, skrunde) vi skramle, rumle; skryte.

Skrynja, ei, skryt; overdreven fortælling.

Skryp adj udroi, forgjengelig. **-a** (te) vt forøde. **-leg** = skryp.

Skryt | **e**, eit, forterret træ; benrad. **-en** l og **-leg** grim. **-na** (a) vi bli grim.

Skryva (de) vi sette korn i stak (skruv).

Skræ (dde) vt skraa, male grovt, skrælle; sortere; han skrær ikkje ordi taler rent ut; forøde. **-a**, ei, forødelse.

Skrædda (a) vt sy klær. **-ar**, ein.

Skræddar | **læra**, ei, **-løn**, ei, osv.

Skrækja (skrækjer, skrækte) vi snadre, skrike.

Skrækta (a) vi skrike høst; kraaka skræktar.

Skræll | **en** adj kraftløs. **-ing**, ein, skrælling, stakkar.

Skrælla (a) = skræ (dde).

Skrællemjøl = finmjøl, kjøpemjøl.

Skræma (de) vt skræmme. **-a**, ei, skræk, trusel. **-d** 2 skræmt.

Skræmeleg avskrækkende, skrækelig. **-skot**, eit, **-slaatt**, ein, trusler. **-syn**, eit og ei, avskrækkende syn.

Skræmord, eit, truende ord.

***Skræmsel**, eit, et skræmsel. **-la**, ei, avskrækkende person; i fl spøkelse.

Skræn | **a** (te) vt fortørre, gjøre haard. **-ing**, ein, sterkt tørrende vind.

Skræsam adj spildsom, forødende.

Skrøkk | **a** (skrøkk, skrokk, skrokken, fl skrokne) vi svinde ind; avta, skrumpes. **-en** (fl skrøkne) som let vil «skrøkka». **-ing**, ei.

***Skrøna**, ei og (a) skrøne.

Skrønemakar, ein.

Skropeleg *adj* skropeleg; *adv* ilde; overmaade.

Skroyt, eit, skryt. -a (er, skroytte) *vt* pryde; storrose, prale. -ar, ein, -ing, ei, -sam pralende.

Skroyvja (de) *vt* skryte op; forrose; -a upp sine varor; *vi* se stort ut. -e, eit, noget som rager høit op.

***Skubba** (a) *vt* skubbe, gnide. *-ing, ei.

***Skuffa**, ei, skuffe; skyvehylde. *skuffelaas, eit.

***Skuffa** (a) *vt* skuffe, *sml.* svika, narra. -a *adj sml.* vonsluppen, vonsviken, snippen. *-else, ein, *sml.* vonbrot, eit, vonslapp, ein, brotne voner; svikne voner skuffede forhaabninger; kjenna seg misteken føle sig skuffet.

Skuffi, ei, stor spade. *-a (a) *vt*; -a snø.

Skufs fart; setja — i ein.

Skugg, eit; i — og skjol i al stilhet.

Skugg, ein, glat, blank ishinde.

Skugga (a) *vt* og *vi* = skyggja; -ast ældes. -e, ein, skygge.

Skuggelaus, -rik, -rødd *adj.*

Skugl, ein; standa i — staa paa lur. -a (a) *vi* lure.

Skugra (a) *vi* se paa med mistro; hukre.

Skukk, ein, litet loft; sjaa under — sende dulgte blikke.

Skula (a) *vi* holde skole; han maa — upp den tidi; — upp dressere.

Skula (skal, skulde, skula) skulle; *formene* skal og skulde *blir mest brukt.*

Skuld, ei, = gjeld, ei, gjæld; setja seg i —; skyld; det er mi eigi —; han fekk — for det; for mi —; for moro —; for kjennskap —; for den —. -a (a) *vt* beskyldde.

Skuldauke, ein, skjærpande omstændigheter. -brev, eit, -bunden i = gjeldbunden. -fri gjældfri. -ig værende i gjæld. -ing, ei, beskyldning, sigtelse. -laus skyldfri. -mann, ein, debitor, skyldner. -pung, ein, yderst forgjældet person.

Skule, ein, skole; halda —; krins-; umgangs-; framhalds-; kveld-, *osv.*

Skuleaar, eit, -boksamling, ei, -bunad, ein, skoleinventar. -direktør, ein, -eksamen, ein, -fag, eit. = læremne. -feri, ein, -forsøming, ei, og -fraavær, eit, og -skulking, ei, -fri-

tid, ei, -hald, eit, -inspektør, ein, -jord, ei, -kamerat, ein, -lov, ei, skolelov. -lærer, ein, -lærnad, ein, -pen-
gar *fl.*, -plan, ein, -plikt, ei, -plik-
tig, -raad, eit.

***Skuler** *fl* avskyl av matkar.

Skulerom, eit, -skipnad, ein, skoleordning. -stell, eit, skolevæsen. -straff, ei, -styrar, ein, -styre, eit, -tarvende, eit, skolemateriel. -tilsyn, eit og ei, -tukt, ei, -tvang, ein, -veg, ein, *osv.*

***Skulka** (a) *vi* lure, liste sig frem, staa paa lur; skulke; -a undan for-
sømme, unddra sig. -ar, ein.

Skult *adj* kvit, oppgjort; det er —; me er —. -a (a) *vi* oppgjøre et mellemværende, likvidere.

***Skum** [ù], eit (b-et), skum, fraade. -a (a) *vi* avsætte skum.

Skum [ù] (*fl* -e) dunkel. -ast (a) *vi* mørkne mot nat.

Skumdott, ein, skumdot. -fen-
gen i skumagtig. -hatt, ein.

Skuming, ei, tusmerke, mørk-
ning. -leg noget dunkel. -leitt, mørk-
laden.

Skump, ein, litet puf, tryk. -a (a) *vt* pufte; — bordet; — burti ell. innpaa. -ing, ei.

Skumpla (a) *vi* skulpe.

Skumskot, eit, mørkning; i -sko-
tet ved skumringens begyndelse.

Skumstøytt skumbedækket.

-sveitt *adj* skumsvedt.

Skunda, ei, = skyndel, ein, fakkkelblus.

Skunda (a) *vt* paaskynde; -a seg; -a paa. -ing, ei, skynding, hast. -sam skyndsom.

Skunsa (a) *vi* rokke; flytte litt.

Skur, ein, et slags spurv; gulskur.

***Skur**, eit, *sml.* skjol, skot.

***Skur**, ei, bygge; *regn-, *hagl-.

***Skura** (a) *vt* skure; skrubbe; -a seg forrive huden; *vi* buse frem. drive paa; lat — i la staa till det før — det faar passere.

***Skurd** [ù], ein, skjæring; træ-
skjæring; indsnit; kornskjæring; den
skræddaren hev god — paa klædi;
treet er kvitt i -en; tre-; *korn-;
av- avskaaret stykke.

Skurdbrøker *fl* og -bukser *fl*
smarter i smalryggen av at staa boiet
i kornskurden. *folk *fl.*, -graunt, ein,
-onn, ei, kornindhøstning. -øl, eit, høst-
gilde.

***Skurefilla**, ei, *sand, ein, -stikka, ei, strykespaan.

***Skuring**, ei, gnidning; skjend.

Skurk, ein, = skarptroll (*et insekt*).

Skurn, ei, et skal. -a (a) *vt* avskalle.

***Skurv**, ein, spergel (*urt*); skurv, hudsaaerhet (*uten fl.*).

Skurva, ei, skurv, skorpe paa (*det enkelte*) saar.

Skurvêr, eit, bygveir; skurveir.

Skurvut fuld av saar og skurv.

***Skusla** (a) *vt* forspilde; — burt (*sml. skutla*).

***Skut** [û], ein; bak-, fram- (*i baat*).

Skut [û], ein, fremskytende klippe; utbygning. -a (er, skutte) *vi* rage frem, ut over.

Skuta (se skota) ro bakover.

***Skuta** [û], ei, fartøi, skute.

Skutel, ein (*fl skutlar*), harpun; væverskyttel. -led, eit, skyveled i gjærde.

Skutla (a) *vt* fiske med harpun; rokke; forøde, *sml. skusla*.

Skutra (a) *vt* = skusla, klatte bort.

Skuv [û], ein, dusk, frynser.

Skuvja (a) ell. (skyv, skauv, skoven) *vt* skyve. -elok, eit, = skotlok. -seng, ei, = dragseng, ei. -ing, ei.

Skuvt og -a, se skuvt og -a (a).

Skvak, eit, hvin. -a (a) *vi* hvine; snakke; vrøvle.

Skvakk, ein, enkelt bjef; eit, gjeing. -a (a) *vi* bjefte. -ing, ei, = skvakk, eit.

Skvakt, eit, spild; vrøvt; bjefing. skvakt, ein, søler. -a (a) *vi* søle.

Skval, eit, skvulping. *a (a) *vi* skvulpe; sprudle.

***Skvalder**, eit, *-ra (a) *vi* skvaldre; fara med -er.

Skvalp, ein, stor slurk; kluk.

*a (a) *vt* og *vi* skvulpe; — uttyver.

Skvampla (a) = skumpla.

Skvata (a) = skvatra.

Skvatl og skvasl, eit, plask; søl; vrøvt. -a (a) *vi*.

***Skvatra** (a) *vi* snadre; skjori -ar.

*ing, ei, -ut flygtig, upaalidelig.

Skvatta (a) og skotta (a) *vi* kike; lure.

Skveina (te) *vi* sprøite ut i tynd straale; plire.

Skvelja (a) *vi* sprudle, vælde frem.

Skvellja (er, skvelte) *vi* skraale. -en (*fl skvelne*) hvinende.

Skvelpa (skvelp, skvalp, skvolpe) skvulpe med klukkende lyd.

Skvett, ein, skvæt, stenk.

Skvetta (skvett, skvatt, skvotte, *fl skvotne*) *vi* sprudle; sprøite draapevis; det skvatt paa meg; — upp or svevnen; det small so eg skvatt.

Skvettja (er, skvette) *vt* la sprøite draapevis; skvætte; -a vatn paa gaasi. -a, ei, en sprøite.

Skvettjebord, eit, = baatrip, ei. -en (*fl skvetne*) sprudlende; skvætten, nervøs. -ing, ei, -lêr, eit (*i kjøretøi*), -sam *adj* utsat for skvæt.

***Skvip**, eit, for tynd, smakløs drik ell. suppe.

Skværa (te) *vi* sprudle; bræke.

***Sky** (dde) *vt* sky, nndvike.

***Sky**, ei, -a skyet. -a (a) *vi* bli skyet; det -ar paa.

Skybakke, ein, skybanke. -dott, ein, -drag, eit, og -draatt, ein, -floke, ein.

Skygg, eit, gjennomsigtig tøy, flor.

Skygg (n skygt) = skjerr (*mest om hest*).

Skyggja (skyggjer, skygde) *vt* beskygge, staa i lyset for; du skyggjer meg; *vi* fjellet skyggjer for soli gir skygge; det skyggjer igjen om papiret.

Skyggje, eit, noget som skygger; beskygget sted. -stein, ein, krystal.

Skygla (a) *vi* søke skjul; lure.

Skygn [ÿ], ei, eftersyn, inspektion. -a (de) *vi* se efter noget, se sig omkring, speide. -e, eit, smuthul; liten hytte.

Skyla [ÿ] (te) *vt* skjule, dække; han eig ikkje so mykje at han kann skyla seg dække sit legeme.

***Skylag**, eit, -laus skyfri.

***Skyld**, ei, avgift; *land- *matrikel-.

***Skyld**, ei, brøde, synd; forlat oss vaar —.

Skyld *adj* beslegtet; dei er -e; skyldt og uskyldt paarørende og fremmede; nær-.

***Skylda** (a) *vi* være skyldig til; du -ar aa hjelpa honom.

Skylda, ei, slegtskap.

***Skyldfolk** *fl* slegtninger; me er —.

***Skyldig** forpligtet, skyldig (*moralisk*).

Skylding og skyldning, ein, slegtning.

Skyldnad, ein, skyldighet, pligt.

Skyldsetja *vt*, -setning, ei, -sett *adj* skyldsats.

Skyldskap, ein, slegtskap.

Skyle, eit, skjulested; et skur.-ing, ei, dækkelse.

Skylja (skyl, skyld) *vt* skylle; vaske. -jing, ei.

Skym [ý] = skum, dunkel. -a (de) og -ast *vi* mørkne. -ing, ei, skumring. -ra (a) = -a. -ring, ei, = -ing, ei.

Skym [ý], eit, skjøn, innsigt, forstand; hava — paa; etter mitt —. -a (a) *vt* skjønne, indse; bedømme; *vi* -a paa paa skjønne; bedømme skjønsmæssig.

*Skynda (te) *vt* = skunda (a).

Skyndel, ein (fl skyndlar) fakkel, ogsaa væverskyttel = skutel.

Skyning [ý], ei, bedømmelse. -laus uskjønksom. -leg forstaaelig. -løysa, ei, -sam skjønksom. -sama (a) *vt* bestemme efter skjøn. -semd, ei, skjønksomhet.

Skynsmann, ein, -sak, ei.

Skyng skjønksom, forstandig; mild.

Skyr [ý], eit, surmelk, tykmelk.

Skyr [ý] skjør, sprød; sky; tak-skyr hest. -a (te) flygte.

Skyrbuk og skyrbjug, ein, skjørbuk.

Skyrma [ý], ei, en rift. -a (a) *vt* ride.

Skyrmysa [ý], valle av sur melk. -ost, ein.

Skyrpa [ý] (te) *vi* pruste, gi en dirrende lyd.

[Skyrta, se skjorta.

*Skyss, ein, befordring, skyss; ***baat**, slede, ***stasjons-**. ***-a** (a) *vt* befordre. ***-gut**, ein, ***-hest**, ein, ***-skifte**, eit, ***-stasjon**, ein.

Skyt, ein, væverskyttel = skutel.

*Skyta = skjota *vt*.

Skytebomull, ei.

*Skyts, eit (kanoner).

Skyttar, ein, skytter. -fest, ein, -grav, ei, -lag, eit, -møte, eit, -stemna, ei.

Skyvvaak, ein, — snøvaak, etslags falk.

Skyver (fl skyvre) *adj* udrøi.

Skyvja [ý] (a) *vi* vimse omkring.

Skyvra, ei, udrøihet.

Skyona (te) *vt* skjære i skraa retning.

Skøyra (a) *vi* buse frem. -en 1 fremfusende.

Skøyt, ein, sammenføining. tilføiet stykke. -a (er, skøyte) *vt*; -a ihop; -a paa; gi skjøte (paa eiendom); skjøtte; -a seg sjølv greie sig selv. -a, ei, skjøte (dokument); skøite, liten skute.

Skøyte, eit, tilskud; skjøte. -laus skjødesløs. -løysa, ei, skjødesløshet; vaagehals.

Skøyting og -ning, ei, -sam omhyggelig.

Skøyva (de) *vi* vimse; legge i vei.

*Slaa, ei, en slaa, bom, skilleveg; baas-.

*Slaa (slær, slo, slegen) *vt* slaa, støte; helde, gyde; — vata i gryta; — upp døri; — ihop; — i svime; — krok paa; hjarta slær; røyken slær ned; — seg bli fugtig; været slær seg slaar om; — seg i lag med; — bandi av seg = — seg laus; — fraa seg del vande tankarne; — inn og — ut (om sykdom); — til gaa ind paa et tilbud; strække til; indtræffe; — under seg underlegge sig; — upp att la gaa om igjen (f. eks. en handel).

Slaabrokk, ein.

Slaak, ein, -a, ei, lang, mager krop. -ut slunken.

Slaap, ein, doven person, lediggjænger. -a (a) *vi* slæpe sig frem. ***-en** 1 slunken. -na (a) *vi* bli slunken.

Slaast (slæst, slost, slegest) slaas. -ing, ei, slagsmaal. -kjempa, ei.

Slaata, ei, tynd stang.

Slaategard, ein, og -gjerde, eit.

*Slaatt, ein, banking; høislaatt; fyre -en; musikstykke; spela ein —. -a, ei; dagslaatta, fjellslaatta.

Slaatteblom, ein, ***-folk** fl, -graut, ein, -laut, ei, græsrik hulning.

*-mark, ei, ***-teig**, ein.

*Slaattonn, ei, = høyonn.

Slaatt-øl, eit, slaattegilde.

Slabb, eit, søl; ein, en søler. -a (a) *vi* søle. -eleg, -ut *adj*.

Slad, eit, skraaning.

Slad *adj* svakt heldende; **sladt** og **flatt**. -a (er, sladde) *vi* helde svakt, skraane. -e, ein, skraaning, terrasse. -en 1 = slad *adj*. -na (a) *vi* helde svakt.

*Slafs, eit, søl; slaps. ***-a** (a) *vi* smaske; spise graadig og smaskende; -a i seg maten. -en 1 fugtig, bløt.

*Slag, eit, smæk, slag; træfning; ***sjø-**; apopleksi; ***hjerter-**, ***hjerne-**; række (om tid); tri dagar i —; spor;

der var — etter elgen i snøen; fugtighet.

***Slag**, eit, art, slags, slegt, kjøen; av same -et; bu-, fiske-, krøter-; han av -et hankjøen; alt — alskens ting; kva —? hvad for noget? ikkje det — slet ingenting; alle — = allslags og alleslags.

Slaga (a) vi krydse, baute; gaa i kroker.

Slag|aadr, ei, pulsaare. -benk, ein, sengebenk. *-bord, eit, klaffebord.

Slagen i fugtig. -na (a) vi bli fugtig.

Slagg, eit, sikkell, spyt (= slev); avfaldsklumper fra smie-essen, slagg. -a (a) vi rinde over; sikle.

Slaglod, eit (i ur), sml. ganglodd; ogsaa legering av metal.

***Slag|mark**, ei, og -støde, eit, valplads.

***Slagsida**, ei, lastens forstuing; skipet fekk —.

Slagskiva, ei, matbord som er hængslet til væggen saa det kan slaas op.

Slagskjempa, ei, = slaastkjempa. *-maal, eit.

***Slagt**, eit, slagtefæ. *-a (a) vt slagte. -ar, ein.

Slagtar|benk, ein, -gut, ein, -hus, eit, -kniv, ein, -maska, ei, -øks, ei.

Slagte|fe, eit, -naut, eit, *-tid, ei, -verk, eit, slagteri.

Slagtilfelle, eit, tilfælde av apopleksi.

***Slag|verk**, eit, sml. gangverk (i ur). *-vol, ein (mots. handvol) paa treskestav.

***Slak** adj slap, ikke stram, svakt heldende. -e, ein, en slap figur.

Slakk (n slakt) slank, smækker (mest om et træ).

***Slakka** (a) vt slakke, slappe. -ast (a) vi, -e, ein, slaphet, midlertidig stansning ell. lettelse i anstrengt arbeide; faa ein -e i onni.

***Slakna** (a) vi slappes, bli slap ell. fiat. -ning, ei.

***Slamp**, ein, og -a, ei, tung, skjedesløs person. -a (a) vi trampe, gaa tungt og skjedesløst. -ut adj.

Slamra (a) vi henge og slænge (f. eks. om en dør i storm).

Slamsa (a) vi henge og slænge (om myke ting). -a, ei, mykt, hængende stykke; kjøtslamsa.

***Slange**, ein, mykt rør (ikke = orm); ***pipe**-, ***brand**-, ***gammi**-.

Slapa (te) vi henge slapt ned. *-s, eit, søle; snøslaps. -sen i = slafsen.

***Slark**, ein, en slark, slusk. *-a (a) vi henge løst; skoer -ar paa foten; være doven. -ut adj.

Slarre, ein, en omstreifer.

***Slarv**, eit, sladder; daarlig arbeide.

***Slarv**, ein, og *-a, ei, løsmundet, skjedesløs person. *-a (a) vi føre løst snak. -sam adj.

***Slask**, ein, en slask. *-a (a) vi slaske, søle.

Slatr (og slatter), eit, daarlig føre av sne og vand. -a (a) vi.

Slaur, ein, en lang, doven slyngel. -a (a) vi.

Slava (a) vi træle som en slave. *-e, ein, træl; *livsslave.

Slæde [è], ein, slæde. -far, eit, -feld, ein, -føre, eit, -mel, ein, osv.

[Sleepers, se svill.

Slegd, ei, langagtig ferdypnin i jorden.

Slegel [è], ein (fsleglar), treskestav.

Sleggja, ei, en slægge.

Sleggjeskaft, eit.

***Slegt**, ei, = ætt, slegt, stamme. -ast (a) vi ligne; -ast paa.

Sleik, ein, en slik; en smisker, smigrer.

Sleikja (sleikjer, slekte) vtslikke; smigre.

Sleikje|finger, ein, og -pott, ein, pekefinger. -n adj smiskende.

Sleikjing, ei.

***Sleip** adj slibrig, glat; slu.

Sleip, ein, glat stok at trække noget tungt paa; slesk person. -a (a) vi glide; vt kjøre noget paa «sleipar».

-a, ei, slibrighet; en snegl. -ast (a) vi bli slimet. -ing, ein, slesk person. -na

(a) vi bli slimet, slibrig.

Sleisk adj slesk. -a (a) vi sleske, smiske.

Sleita, ei, snyltegjest.

***Sleiv**, ei, en slev, øseske. -a (a) vi sluske; gaa saa føtterne slænger hit og dit; tale uvørent, saaledes at ingen kan vite sig sikker for et slængeord. -kjeft, ein.

Slekkja (slekkjer, slekte) vt gjøre slakkere.

Slemb, ein, smeld. -a (de) vi smække. -a (a) vi fare ute om natten. -a, ei, en tøite.

Sleng, ein (*fl* slengjer), slæng, kast; slingring; pendel; lediggang; attpaa-, etter-, fram-

Slenga (sleng, slong, slunge) *vi* dingle, slænge; det er sovidt det sleng saavidt det gaar an; du maa ikkje lata bøkene liggja og —; det sleng eit og anna gullkornet ibland; koma slengande.

Slengen 1 = slengjeleg.

Slengja (slengjor, slengde) *vt* faa til at slænge; slynge.

Slengja, ei, en slynge; fram-, ei, bakfisch, framslænge.

Slengjedag, ein, -leg ustadig; smidig. -namn, eit, -ord *fl* finter. -ordig *adj.*, -støv, eit, -visa, ei, slengjing, ei, slænging; lediggang.

Slepp, ein, slippen. -a (slepp, slapp, sloppen, *fl* slopne) *vi* komme løs, bli fri; eg slapp ikkje til; han slepp sa reisa; — av dø; — fram; framsloppen (*f. eks. for presten*).

Sleppa (er, slepte) *vt* la noget komme løs; slepp meg fram! me slepte kyrne til fjells i dag; slepp ut hunden; her er det slept ned ein moske (*om feil i strikking*); grauten vil ikkje — gryta.

Sleppen (*fl* sleppne) som let slipper tak. -fingra *adj.*, -hendt *adj* = en og romhendt.

Sletna (a) *vi* bli flatere.

Slett *adv.*; — ikkje aldeles ikke; — ingen.

Slett [é] *adj* slet, jevn, flat; rett og — *adv* simpelthen.

Slett [é], ei, og *-a, ei, en slette, flat mark. *-a (a) *vt* slette, jevne; -a yver jevne overflaten; dække over feil.

Sletta [é] (slett, slatt, slotte) = slenga.

Sletta [é] (er, slette) *vt* slænge, kaste. -a, ei, fiik, pjalt.

Sletta [é], ei, slud. -a (a) *vi* falde som slud.

Slett|hyvel, ein, -hyvla *vt*, -hærd 2 og -hært *adj* glathaaret. -lende, eit, -lendt *adj* = flatlendt. -na se sletna (a).

*Sleva [é], ei, = slo, ei, staaform.

Sleva [é] (a) *vi* sikle (ei = slagga og sikla). -e, ein, sikkel.

Sli *adj* graadig, for meget lysten etter.

Sli, eit, slim. -a, ei, slimagtig masse. -ast (a) *vi* bli slimet.

*Slik *adj* saadan; — ein mann;

-t noko; det er -s slag kommer ut paa ett, er likegyldig.

*Slik *adv* = slikt; — gjekk det.

Slika [i] (a) *vt* slikke; *vi* smiske, sleske, *sml.* sleikja.

Slikja (slikjer, slikte) *vi* gliuse; *vt* glatte.

Slikje|bein, eit, et ben at glatte med. -solefa, ei, ranunkel. -staal, eit, polerstaal. -stein, ein.

Slikk, ein, en slik, ubetydelighet. *-a (a) *vt* slikke.

Slikt *adv* = soleis, so, slik.

*Slim [i], eit, -a, ei, hinde av slim.

Slima (a) *vi* hige; vente længe; snylte.

Slimast (a) *vi* bli slimet.

Slimegjest, ein, snyltegjest.

*Slimsa, ei, lang, tynd fiik; *sml.* slamsa, ei. -ut *adj.*

Slimut *adj* slimet.

Siind, ei, lang, tynd bjelke; stang. -a (a) *vt* flathugge.

Siindra (a) *vt* utmagre (*jorden*).

*Slintra, ei, sterk, seig trevie i kjøt. -en 1 seig.

Slip [i], eit, slipning. *-a (a) ell. (te) *vt*.

*Slipe|sand, ein, -stein, ein.

Slipra (a) *vi* glide løs, glippe av haanden.

*Slips, eit, halssløife.

Slir, eit, en lægte, list.

*Slira, ei, skede, balg; *kniv-, *sverd-.

Sliskap, ein, heftighet, graadighet.

*Slit [i], eit, slitage; slit; forskrækelse. -a, ei, sterk anstrengelse, en utholdende arbeider.

*Slita [i] (slit, sleit, sliten) slite, rive; stræve haardt; forringe ved bruk; — ut klæd; han hev korkje aa bita eller — hverken mat eller klær; — lag bryte lag; — seg rive sig løs.

Slitande; baade bitande og -ande mat og klær. *-asje, ein, forringelse ved bruk.

*Sliten [i] 1 reven; forslitt. -na (a) *vi* forslites; løsne; forstrækkes. -ning, ei, forslitelse. -sam anstrengende. -ta (a) *vi* rykke, nappe sterkt.

Slit *adj* slimet.

Sljo og **slø** *adj* sløv, stump; kraftløs, dorsk. -ast (a) *vi* sløves. -skodd 6 *mots.* skarpskodd.

Slo, ei, rottap i horn; staaform.

Slo, ei, slæpevei, spor, en række.

-a (a) *vt* slæpe, drage; *vi* henge, slæpe bakefter. **-a**, *ei*, slæpelass. **-e**, *ein*, trær, grener *osv.* som slæpes efter slæden til at holde igjen, ell. som man trækker lass paa.

Slokubbe, *ein*, stok som skal holde lasset tilbake i nedbakken.

Slog [ó], *eit*, indvolde av fisk.

Sløk, *eit*, kvernrende; avlangt kar.

Sløk [ó], *ein*, doven, tung person.

-a (a) *vi* gaa slæpende.

Sløkna (a) *vi* slukne; dø. **-ning**, *ei*.

Slona (a) *vi* sagtne, stilles, avta.

Slosa [ó], *ei*, eventyrlig historie.

Slott [ó], *ein*, stor, tung figur.

Slott, *eit*, kongsgaard, slot.

Slotts kyrkja, *ei*, -mur, *ein*, *osv.*

*Slu = slug og sløg.

Slubb, *eit*, søl.

Slubb, *ein*, og **-a**, *ei*, en søler.

-a (a) *vi* søle, fare skjødesløst.

*Sluffa, *ei*, sluffe, slæde.

Slufs, *eit*, søle, slud. **-a (a)** *vi* plaske. **-all** og **-en** *adj.*

Slug, *slu*, snedig; **eg vart ikkje** — paa det fik ingen greie paa det. **-ing** (og ***sluing**), *ein*, en sluing.

Slugg, *ein*, og **-a**, *ei*, svær, tung krop.

*Sluk, *ein*, fiskekrok til at sluke; en slukhals. ***-a** (te) *vt* = gløypa, sluke.

*Slump, *ein*, slump, skvulp; rest; helle **-en**. ***-a** (a) *vi* plumpe; slumpe til; buse frem.

Slumpefengen l dristig. **-lukka**, *ei*, **-n** l fremfusende. **-skot**, *eit*, **-skytar**, *ein*.

*Slumra (a) *vi* = blunda, dorma, tyngja.

Slungen l *adj*; *ein*-, mang-.

Slunta og ***sluntra** (a) *vi* gaa ledig, slentre; **-a** undan.

Slupp, *ein*, en slup (*fortøi*).

Slurja, *ei*, løsagtig kvinde. **-e**, *ein*, doven knegt. **-en** l døsig.

*Slurk, *ein*, = sup, svelg, slurk.

*-a (a) *vi*.

*Slurpa (a) *vi* slubre; — i seg supa.

*Slurv, *ein*, og ***-a**, *ei*, slurvet person. ***-a** (a) *vi*.

Slurven l og **-sam** (og slurvut) slurvet. **-skap**, *ein*.

*Slusa, *ei*, sluse; **-e** kammers, *eit*, **-meister**, *ein*, ***-port**, *ein*, ***-verk**, *eit*.

*Slusk, *ein*, en slusk; *eit*, søle.

-a, *ei*, slusket kvinde. ***-a** (a) *vi*, **-ut** *adj* slusket.

*Slut, *ein*, = slutt, *ein*, *sml.* slutnad.

Slut *adj* = lut, foroverbøiet; heldende; **lang-**. **-a** (er, slutte) *vi* være bøiet, henge ned.

Slutnad, *ein*, slutning. ***-ning**, *ei*, følgeslutning; **draga den -ningi** *at*, *osv.*

Slutra, *ei*, sølepyt.

Slutt, *ein*, slutning, ende; til —; ***paa -en**.

*Slutta (a) *vi* slutte, holde op; *vt* ophøre med; — **arbeidet**; trække logisk slutning; — **seg til det at** = tenkja seg til. (*Ikke* = at gi sin tilslutning).

Slut-øyra, *eit*, hængende øre. **-a** *adj* = laagøyra, slukøret, *mots.* høgøyra.

Slya, *ei*, omstreifer; ulidelig person. **-en** l slunken.

Slyngja (slyngjer, slyngde) *vt* sammenslynge, flette; — **seg**, *sml.* krøkja seg, slengja seg, lykka seg.

Slyngja, *ei*, en slynge.

Slyngjing, *ei*, slyngning.

Slysen [ý] *adj* uheldig. **-leg** farlig. **-na**, *ei*, uheld. **-na** (a) *vi* hælde uheldigvis. **-neferd**, *ei*, uheldig færd.

Slæn, *eit*, doven person. **-a** (a) *seg* dovne sig. **-skap**, *ein*, dovenskap.

*Slæp, *eit*, stræv. ***-a** (a) *vi* stræve. **-all** *adj*, **-ar**, *ein*, **-en** l og **-sam** slæpsom.

Slætte, *eit*, høislaatt; *eit* dags-, fjell-.

Slø *adj* og **-ast**, = sljo og -ast.

Slø (dde) *vt* slæpe efter sig; *vi* ho gjeng og slør med kjolen etter gata. **-a**, *ei*, et slæp, sidt klædebon.

Sløg *adj* svang; kjerneløs (*om korn*).

Sløg behændig, nem; *slu*. **-d**, *ei*, behændighet; sluhet; *sml.* sløyd.

Sløgja (sløgjer, sløgde) *vt* ta indvolden (*sløget*) ut av fisk.

Sløgjast (sløgjest, sløgdest) bli sløv, uhvas.

Sløgleg *adj* behændig. **-t** *adv* klokt, listelig.

Sløkja, *ei*, angelika (*urt*).

Sløkje, *eit*, tung, svær tingest.

-n l stor og vid.

Sløkka (sløkk, sløkk, sløkken, *fl* sløkkne) *vi* slukne.

Sløkkja (sløkkjer, sløkte) *vt* la

slukne, slukke; stille; — torsten; so er den sorgl sløkt. -r, ein.

Sløkkjefut, ein, brandmester. -greida, ei, -reidskap, ein. -vatn, eit.

Sløkkjing, ei, slukning; dæmpelse.

***Slør**, eit, tynd, fin duk; et slør.

***Slør**, ein, god bør, en slør. -a (a) vt bølge langsomt (om sjø).

***Sløsa** (te) vt sløse, ødsle bort. sløsesam, ødsel.

Sløya, ei, lang, slunken figur; skjødesløs person.

Sløyd, ein, sløid; *egl. svensk* = sløgd. -lærer, ein, -skule, ein, osv.

Sløyfa, ei, en sløife.

Sløyma (de) stanses i modningen.

Sløysa, ei, skjødesløs kvinne.

***Smaa adj** (smørre, smøst); — fisk; -tt lauv; — gutar; — born; det er -tt med deim.

Smaa|borgar, ein, -born *fl.*, -brigde, eit, nuance. *-bruk, eit, -driva vi fyke smaat. -fe, eit, -felt *adj*

spakfærdig. -fingra *adj* karrig. *-folk *fl* smaabarn; smaaqaarsfolk. -fött *adj*.

-gjenta, ei, -gjeven 1 som gir litet.

-gjord 2 fint arbeidet. -grann punktlig. -gut, ein, -hendt smaaahændet, karrig. -hjarta *adj* snøverhjetet.

-kjørr, ei, smaaqrå. -kosta *adj* let at anskaffe, billig at koste. -krek, eit, smaa krypende dyr. -kyndt *adj*

som bestaar av smaa individer (eit -kyndt folkeslag). -laaten tilbakeholden, fordringsløs, beskeden.

Smaa|leg *adj* ubetydelig; smaalig. -leik, ein, ringhet, litenhet. -leitt *adj* som har litet ansigt. -lending, ein, en smaaqaardbrnker.

Smaalen|i [é] Smaalenene, = Austfold. -ing, ein.

Smaa|lest *adj* som trækker smaa lass (om hest). -log og smølog *fl* smaafø. -lyd, ein, barn. -lynde, eit, smaaasindethet. -lyndt *adj*, -lentor *fl* og -løgje, eit, smaaapudsighet. -løgjen *adj* 1 pudsig.

Smaa|menne, eit, ubetydelig person. -mett *adj* hurtig mæt. -minka seg (a) nedlate sig til; han vilde ikkje -minka seg til det. -mùn, ein, liten forekelse. -na (a) vi bli mindre. -nad, ein, nedsettelse; skam. -ning, ei; i -ningom i smaaapartier. -nøgd 2 fornøiet med litet. -nøyten *adj* smaa-tærende.

Smaa|poka, ei, barnekopper. -raadleg forsigtig. -reidsla, ei, smaa-

utgifter. -sam sparsom, smaalig. -saar *adj* karrig, ogsaa ømskindet, nærtagende. -semd, ei, smaalighet. -skrift, ei, petit. -skuld, ei, smaaqjæld. -skyl-

da, ei, fjernt slegtskap. -stad, ein, smaaaby. -stilla *adj* som er trykt med smaa typer. -sukker, eit, farin. -tenkt smaaasindet. *-ting, ein, ringe ting.

-tt *adv* smaat, langsomt. -turftig og -turvande *adj* som litet trønger.

-tykkjen 1 kort for hodet. -tørande *adj*, -tøk *adj* maateholden, som tar litet, mots. størtøk. -veges *adv* ubetydelig. -vitug enfoldig. -voren 1 noget smaa. -øygd 2.

***Smak**, ein, *-a (a) vi ha en viss smak; smake paa; vt nyde; han hev ikkje -a mat idag. -ande værd at smake.

Smake|bite, ein, -fær *adj* som kan motta smaksformemmelser. *-kaka, ei, -kjær *adj*, smakfull *adj*.

Smakka (a) vi smekke, gi smekkende lyd.

Smak|laus, -leg, -løysa, ei, -nøm *adj* som har sterk smakssans.

Smaks|domar, ein, *-evna, ei, *-nerve, ein, *-organ, eit, *-sak, ei, *-sans, ein, -stemna, ei, smaksretning.

Smal, eit, larm, smelding, dundring.

***Smal** *adj* ikke bred (om flater og tynde ting); knap; — kost; det er ei — sak aa gjera det = det er ei lett sak (ell. det er ingi sak) aa gjera det.

Smala (a) vi larme, smelde, dundre.

Smale, ein, smaafø, faar og gjeter; sau-, gelt- (mest om faar). -beist, eit, -hovud, eit, faarehode, ogsaa taapelig person. -krøter, eit, osv.

Smal|ka (a) vt gjøre smal. -ast (a) = smalna.

***Smal|legg**, ein. *-na (a) vi bli smalere. -rygg, ein, nederste del av ryggen. -slede, ein, spidsslæde.

***Smaragd**, ein, grøn ædelsten.

Smatra (a) vi knitre.

***Smatta** (a) vi smaske; — paa hesten skynde paa hesten med smatting.

Smaul ell. smoll, ein, lyst; — paa lyst paa, behag i.

Smaus, ein, snylteqjest. -a (a) vt lure bort.

***Smed**, ein, smed. *-gut, ein, -handverk, eit.

Smeik, ein, indsmigrelse, kjærtegn. -ja (smelkjer, smelkte) vt klappe,

kjærtégne, smigre. -sam *adj*, indsmigrende.

Smelsa, ei, slank, smidig, smukt fremtrædende kvinde; -eleg *adj*.

Smelit, ein, dask; skuffelse; et puds. -a (a) *vt* daske.

Smelita, ei, en mængde, masse.

Smele, eit, bølgebunke (*græs*).

Smell, ein, smeld; brist; det er ein — i ruta; svipe.

Smella (smell, small, smollen, *fl* smolne) *vi* knalde; briste, eksplodere; no smell det snart blir alvor, kommer til avgjørelse.

Smella (er, smellte) *vt* la knalde; -a atter dori; *vi* gi knald; -a med svipa. *a, ei, en skralde; blæreurt. -ar, ein (*insekt*).

Smelleblom, ein, -gras, eit, -kaal, eit, -pung, ein, -stokk, ein, blæreurt. (engsmelle).

Smellfeit og smellende *feit adj* smekfet.

***Smelta** (a) ell. (er, smelte) *vi* bli flytende, smelte = braana; *vt* gjøre flytende, smelte = bræda. -a, ei, en masse; helle -a.

Smerja [é] (te) *vi* smiske. -en 1 søt-talende; flau i smaken, vammel.

***Smergel**, ein, *-papir, eit, *-skiva, ei.

***Smerta**, ei, *sml.* pina, ei.

***Smetta** (smett, smatt, smotten, *fl* smotne) *vi* smutte; musi smatt inn i holet.

***Smetta** (er, smette) *vt* la smutte; putte igjennem aapning; han smette seg undan. -a, ei, smal aapning. -e, eit, smuthul; trang gate. -en (*fl* smetne).

Smida [i] (er, smidde) *vt* smi.

Smida [i] (a) ell. (dde) *vt* skjære med kniv = spikka.

Smide, eit, smidd arbeide; redskaper av metal. -fang, eit, materiale til at smi.

Smidja [i], ei, smie, smiverksted.

Smidje|avl, ein, -belg, ein, -esse, ein, -hamar, ein, -sinder, eit, -stabbe, ein, -sted, eit, ambolt. -tong, ei.

Smikk, ein, smek. -a (a) *vt* smekke. -a, ei, en smek(ke), klap. -full breddfuld, smekfuld.

***Smil**, ein, et smil; draga paa -en. *a (te) *vi*.

Smiledokk, ei, og -kopp, ein, smilehul.

***Sminka**, ei, sminke. *a (a) *vt*. **Smita** [i] (smit, smelt, smiten) *vt* bestryke tyndt; liste; han smeit seg undan. -en 1 indsmigrende. -sel, ei, smørelse, salve.

***Smitt**, ein; kvar — og smule hvert grand.

***Smitta** (a) *vt* = fengja, smitte. *a, ei, -ande *adj*.

Smitte|drepane antiseptisk. *fri *adj*, -nær mottagelig for smitte.

-n (*fl* smittne), -sott, ei, smittsam = smitten, fengjen og fengjeleg.

Smjuga og ***smyga** (smyg, smaug, smogen) *vi* smyge.

Smog [ò], eit, smug, hul; trang gate; hals- (*paa skjorte*). -a, ei, smuthul, smal gang. -en *adj* (makkesmogen), -na (a) *vi* svinde ind, smalne.

Smokk, ein, fingerhætte; finger-**Smokla** (a) *vi* lure, liste sig frem.

Smola [ò] (a) *vt* knuse smaat. -a, ei, smule.

[*Smolka* = smolla, fnise.

Smoll, ein, dæmpet latter; lyst, se smaul. -a (a) *vi* fnise, le.

Smolog fl = smaa log.

Smolt, eit, smult. -en 1 smeltet. -na (a) *vi* smeltes, oppløses.

Smotta, eit, smuthul; smalt pas; split; aapning.

***Smugla** (a) *vt*, -ar, ein, *-ing, ei.

Smulder, eit, smaa stykker. *-ra (a) *vt* knuse smaat.

***Smule**, ein, smule, liten del. -graat, ein, en gnier.

***Smurning** [ù], ein, smørelse; ogsaa pryl.

***Smyga** = smjuga.

Smyrja [ý] (smýr, smurde) *vt* smøre, bestryke; ogsaa bestikke.

Smyrja [ý], ei, smørelse; masse. -sel, ei, salve.

Smædd, ei, noget smaat (av smaa). -e, eit, smaa fæ.

Smækka (a) *vi* minke, avta (av smaa).

Smælen 1 spinkel (av smaa). -ling, ein, mand av ringe stand; stakkar; gnier.

Smæra, ei, og -e, ein, kløver (*urt*).

***Smør**, eit, -ask, ein, -auga, eit (*i grøt*), -bite, ein, flatbrød med smør.

***blid adj**, -blom, ein (*urt*), -buk, ein (*urt*), *-form, ei, -ut *adj*, -øskja, ei, øv.

Smøygja (smøygjer, smøygde) *vt* putte, stikke noget igjennem.

Smøygjen 1 smidig, [*ogsaa* tyv-agtig.

Smøygje|skurd, ein, træskurd, hvor figurene bugter sig over og under hinanden. -stol, ein, løkke at stikke en rem ind i.

Snaa (dde) *vi* streife, berøre; skose, snake, snuse.

Snaak, ein, barskhet; eit, bitende vind. **snaak** og -en *adj* 1 bister.

***Snaal** *adj* fiink, fortræffelig; tækkelig; snurrig.

Snaala (a) *vi* snuse, snake. -en 1 begjærlig.

***Snaaling**, ein, snurrig person.

Snaanad, ein, ivrig eftersøkning.

Snaap *adj* rask, behændig; bekvem. **snaap**, ein, skynding. -a (a) *vi* være rask. -en *adj* 1 net, vakker.

Snaar, eit, kvister; krat; skog.-skog, ein, kratskog.

Snaass, eit, travel bevægelse. -a (a) *vi* vimse, skynde sig.

Snaav, eit, tummel; snubling. *-a (a) *vi* snuble.

***Snabb**, ein, stump, litet stykke; *brød-.

***Snabel**, ein (*fl*snablar) *sml.* snavl.

Snadd, ein, flab; en som rapser. *-a, ei, en kort tobakspipe.

Snafsa (a) *vi* snaske; rapse.

Snag, eit, gnavsaar. -a (a) *vt* forgnide; støte. -e, ein, odde.

Snak *adj* begjærlig. *-a (a) *vi* snake, snuse efter noget.

Snakk, eit, snak, tale. *-a (a) *vi*, snakkefor *adj*, snakksam pratsom.

Snal|dra og -tra (a) *vi* tale bjeferte, opsætsig; bjefte.

Snapp (n *snapt*) snæver; *snapt* og *knap*.

***Snar** *adj* rask; kort; ein — veg og -veg.

Snar, eit, kurre paa traad; renne. -a (a) *vt* vri, sno, vinde, slynge; traaden hev -a seg.

***Snara**, ei, snare. -a (a) *vt* besnære.

Snar|beden let at bede. -buen 1 raskt færdig. -eten *adj*, -faren *adj* (*om vei*), -fengen *adj*, -ferd, ei, -fær som farer fort. -gjengd 2 som gaar raskt; forgjængelig. -gjord 2 fort gjort, osv.

Snarka (a) *vi* = rjota, snorke.

Snarkjøm *adj* snar til at komme. -komen *adj*, -leg *adj* og *adv*, -leik, ein, raskhet. -lendt *adj* *mots.* sein-

lendt (*om jord*), -nøgd 2 let at tilfredsstille.

Snarp, eit, avneberste = snerpa.

Snarp *adj* skarp, hvas; rask; nem til at fatte. -ast (a) *vi* bli skarper.

Snar|raadd og *-raadig *adj*, *-sint og -sinna *adj*, -skrift, eit, hurtigskrift. -skrivar, ein, = stenograf.

-svæv *adj*.

***Snart** *adv* hurtig, snart; lettelig; det kann — ganga gale; han er berre lygnl, snart sagt; ho var her som snarast; det vil eg snarare o: heller.

Snart, ein, brændt, kullet vedstykke. -a (a) *vt* avstuds.

Snar|talande, -tenkt, -truen 1 lettroende. -tøk rask til at gripe; snar til at fatte.

Snarva (a) *vt* snærre, knurre; snappe.

***Snarvending**, ei; i el — i en haast. -ærend, ei og eit, hastig erende.

Snasa (a) *vi* snafte, snuse; gi lugt.

Snaud *adj* snau, bar, blottet; knap; ei — mil. -beltt *adj*, -berg, eit,

-fjell, eit, -flekk, ein, -flekkt *adj*,

-gnaga og -gnegen helt avgræsset.

-klipt *adj*, -klødd tyndt klædt. -leg noget nøken. -leik, ein, -slliten *adj*,

-t *adv* aldeles = plent; knapt, snaut; han kjem -t nok idag.

***Snavl**, ein, en snute; en snakker. *-a (a) *vi* snakke, vrøvla.

Snedd, ei, hast. -a seg (a) skynde sig. -en (*fl* *snedne*) rask, bekvem.

Snefsa, ei, skarp tiltale. -a (a) *vi* gi haarde ord; *vt* fornærme. -en 1 spydig.

Sneid, ei, snit, avskaaret skive; en skraaning; paa — paa skraa. -a (er, sneldde) *vi* svinge tilside; *vt* hugge paa skraa; stikle, skose. -a, ei, en skose, stikleri. -støv, eit, epigram.

-veg, ein, skraavei. -vers, eit, -vlsa, ei, spottende vers ell. vise.

Sneis, ei, en pinde; strikkepinde; kornstaur; et snes. -a (a) *vi* og *vt* besætte med pinder; gi spydige ord. -en *adj* tynd, spids. -ut tagget.

Snekkja, ei, liten skute, snekke.

***Snelda**, ei, litet hjul; *ogsaa* = kjerringrokk.

Snellert, ein, = snippert, ein, bild, ein, og springbild.

Snemme *adv* snart, let, lettelig.

***Snerk**, ein, og -e, ein, tynd hinde paa kokt melk, osv.

Snerka (snerk, snark, snorke) *vi* stønne; stunde.

Snerpja (snerp, snarp, snorpe) *vi* sammenskrumpes. ***-a** (te) *vt* sammensnerpe, rynke. ***-a**, ei, = snarp, eit. **-a**, ei, skarphet; hastig person. **-en** 1 skarp, bitter.

Snerrja, ei, heftig trøtte; en knipe. **-en** 1 hastig.

*Snert, ein, snert, smæk; svipe. ***-a** (snert, snart, snorte) *vi* streife, berøre; **-a** innpaa; **-a** nær ein; han snart ikkje nedaat; **-a** innum avlegge snarbesøk.

*Snerta (er, snerte) *vt* sette i bevægelse; — seg løpe som snarest; han snerte seg innum = han snart innum; snerte, gi et slag; **-a** hesten med svipa; *vi* han snerte etter meg gav mig en finte. **-eleg** og **-en** 1 rask og let.

*Snev [é], ein, dunkel fornemmelse; en antydning til; ein — av hovudverk; han fekk ein — utav det et litet nys om det.

Snid [i], eit; snit; skalkestrek; manér.

Snida [i] (snid, sneld, sniden) ell. (dde) *vt* skjære; avskjære; *vi* gaa i skraa retning.

Snidberg [i], eit, skraaberg. **-el**, ein (*f* **-lar**), løvkniv, sigd. **-laus** = lytelaus. **-skoren** skjævkantet. **-staur**, ein, skraastøtte. **-ug** smidig; snedig. **-veg** og **sneldveg**, ein, skraavei.

Snigel, ein (*f* **sniglar**), snegl, snile.

Sniglegang, ein, **-hus**, eit.

Snik [i], ein, lugt, stank. **-a** (a) *vi* gi lugt.

Snikja (snikjer, snikte) *vi* snylte, snike; — etter godmaten; tilsnylte sig; han snikte det aat seg.

Snikjedyr, eit, **-gjest**, ein, **-n** 1 snyltende. **-plante**, ein.

Snikka (a) *vi* arbeide med kniv = spikka.

Snikka (a) *vt* laste, bebreide; overbevise om feil.

Snikkar, ein, snekker. **-arbeid**, eit, *osv.*

Snikkelaus; det gjeng ikkje **-t** av seg det gaar ikke vel.

Snikra (a) *vt* og *vi* snekre, arbeide i træ.

Snild, ei godhet, deilighet.

*Snild *adj* vakker; **-e** klæde; **-t** vår; — vokster; — aatferd; venlig;

føielig; **-e** born; godhjertet, velvillig; ein — mann.

Snilda, ei, artighet. **-a** (a) *vt* smykke, pynte; han maatte **-a** paa ordi sine avsvække sine (*skarpe, nedsettende*) ord. **-e**, eit, = **-a**, ei. **-skap**, ein, vakkerhet; artighet.

*Snildt *adv* vakkert; fara — aat makelig; det greider han —.

Snille, eit, = snild, ei.

Snim *adj* (*f* **snimme**) som kommer tidlig.

*Snipa, ei, neb, snabel; sneppe; ***myr**.

Snipen [i] 1 gnieragtig, karrig.

Snipen [i] og **snippen** *adj* (*f* **snipne**) pludselig paakommende; fortrædelig; nedslaat; skuffet.

Snippa (a) *vi* graate, tute.

Snippen *adj* = snipen; — og snaud.

Snippert, ein, = springbild.

Snippleg [i] uventet; fortrædelig; uanstændig knepen ell. knap; **-t** og **snaut**.

Snitt [i], eit, knep, puds, snit.

Snitta [i] (a) stikle, laste; skjære.

Snjell (n **snjelt**) rask, dygtig;

frisk, litt skarp (*i smak*); velvoksen.

-smaka *adj* frisk, skarp (*i smaken*).

-vitug nem, rask til at fatte.

[*Snjo*, ein, se **snø**, ein, sne.

Sno *adj* driftig, rask, kraftig.

*Sno ell. **-a**, ei, kold, jevn vind.

*Sno (dde) ell. **-a** (a) *vi* blæse koldt.

Snobb, ein, fornem person i egen indbildning. **-ut** *adj*.

Snoden [ó] *adj* blottet, bar, snau.

*Snodig [ó] flink, bra, net; morsom, snurrig.

Snohardt; her er — utsat for sno.

Snok [ó], ein, snute; **stor**, ein, storsnutet person.

Snoka [ó] (a) *vi* snøfte, snuse (*etter noget*).

Snop [ó], ein, slikkerier, sukkertøi, frugt, *osv.* **-a** (a) *vi* snaske; bortkaste sine penger i «snop».

Snør, eit, næseslim.

*Snør [ó], ei, snor, tyk traad. **-bein** *adj* snorlike.

Snorken [ó] 1 *adj* skrumpen.

Snorten, snurten og **snurt** *adj* fornærmet.

*Snu, ein, snoning; vending; vera snar i **-en**; utvei; han hev alltid ein — paa det, so han slepp utor knipa.

***Snu** (snudde) *vt* vende; — hesten; — seg rundt; — klædi; *vi* vende sig; — helm atter; — um; — upp ned; han kunde — seg, den karen.

Snubbla, ei, skjend. -a (a) *vt* tiltale haardt; avstumpet. -eleg fortrædelig. -en *adj* (fl snubne) kort og tver. -nøs, ei, stumpnæse. -ord fl uvenlig tiltale. -ut but; (om person) kort for hodet.

Snudd [ù], ein, let støt, streif. -a (a) *vi* streife let. -a, ei, liten smule; ikke ei einaste -a.

***Snufsa** (a) *vi* snufse; snuse til noget.

Snugg, ein, travelhet. -a (a) *vt* ordne; -a seg lage sig til; haste. -en (fl snugne) ublid.

Snukka (a) *vi* snøfte; snuse.

Snulla (a) *vi* snøfle, tale i næsen.

Snultra (a) *vi* snake, snylte efter.

Snultredyr, eit, -gjest, ein, -plante, ein, *sml.* snikje.

Snun|ad, ein, og (sjeldnere) -ing, ei, vending, omskiftelse.

Snupp, ein, litet stykke. -a (a) *vt* avknappe. -eleg avstumpet. -en (fl snupne) *adj* stump; slukøret; støtt. -ut utilstrækkelig.

Snupt *adv* ganske; pludselig.

Snur [ù], ein, kurre; misforstaaelse, tvist. -ast (a) *vi* forvikles. -en 1 forviklet.

Snurka (a) *vi* snorke.

Snurkla (a) *vi* ralle, gi en gurglende lyd.

Snurla, ei, = snur, ein. -la (a) *vi* = -ast (a).

Snurp *adj* prippen. -a, ei, prippen person. *a(a) *vt* = snyrpa; -a seg ihop.

Snurpeband, eit, rynkebaand. -n *adj* = snurp. -nót, ei.

Snurpna (a) *vi* bli prippen.

Snurr, ein, snurrende lyd; en liten rus. *a (a) *vi* snurre, surre; dreie sig. *(e)basse, ein (barneleke), -en *adj* (fl snurne) litt fornærmet; litt beskjænkert.

***Snurt** og *-en 1 = snorten, fornærmet.

***Snus** [ù], eit, snustobak; ein, en pris snus; aldri ein — ikke det ringeste. *a (a) *vi* bruke snus; veire, snuse. *-daase, ein.

Snusk, eit, avfald. -a (a) *vi* snake.

Snusklok *adj* snusfornuftig.

***Snut** [ù], ein, snute.

Snutra [ù] (a) *vi* snake; snuse.

Snuve, ein, snute.

Snuvla (a) *vi* snuble = snaava; prate.

Snyda (er, snydde) *vi* blæse i næsen, snøfte.

Snydja [ý] (snyd, snydde) *vi* spore, snuse.

Snyggja (snyggjer, snygde) *vi* pynte paa.

Snygla (a) *vi* snylte, trygle.

Snykta (a) *vi* snappe efter veiret, saasom i graat.

Snyltra = snultra.

Snyrel, ein (fl snyrlar), spiral.

Snyrpa (te) *vt* trekke sammen i rynker; — ihop.

Snyrt [ý], ein, finhet; pynt. -a (er, snyrte) *vt* pynte, pudse. -en 1 pyntelig, vakker, net.

Snyt [ý], ein, og -a, ei, fremstaaende hjørne.

***Snyt|a** (er, snytte) *vt* snyte (næsen, et lys); — seg; narre, bedrage. -ar, ein, -arskap, ein.

Snækja (snækjer, snækte) *vi* blæse koldt, bitende; det snækte etter øyro det het i ørene; gi bitre ord.

Snækja, ei, skarp tiltale.

Snækjen (fl snækne) kold; nærgaaende.

Snær, eit, = snære, eit, krat, ris.

Snær|a (te) *vi* vimse om; blæse svakt; brænde blussende og knitrende. -a, ei, vindpust. -e, eit, ris, kratskog. -kvist, ein, tør riskvist. -varme, ein, raskt opblussende og sluknende ild (ild i tørt «snære»).

Snæv *adj* trang, knap. *-er (fl -re) = snæv. -leg slank. -leik, ein, smalhet, tranghet.

Snø, ein, sne; fjor-, kram-, ny-, korn-, mjell-.

Snø|a (a) *vi* sne, falde som sne.

-baka (a) *vt* bearbeide med sne. -ball, ein, -berr sneles. -blind *adj*, -bolk, ein, tid med megen sne. -braut, ei, vei i dyp sne. -brede, ein, snebræ.

-driv, eit, snefok. -elling, ein, -elta, ei, sneskyer. -fall, eit, -fast helt snedækket. -flope, ein, enkelt snefnug.

-fok, eit, -fonn, ei, -fagl, ein, sne-spurv. -føre, eit.

Snøgd, ei, snarhet, hast, *se næste ord*.

***Snøgg** (n snøgt) snar, hastig, skyndsom. -a (a) *vt* paaskynde. -fengd 2 let at faa. -gjengd 2 rask tilfots. -leg

adj og *adv* noget hastig. **-leik**, ein, raskhet. **-nøsm** snart til at fatte. **-svøyd 2**, **-tenkt**, **-tøsk rap**, parat. **-venda**, ei, og **-vending**, ei, **-sørend**, ei og eit (*sml.* *under snar*).

Snøglim, eit, og **-glima**, ei, sne-glans. **-heill** = **-fast**.

Snøhetta (*fjeld*).

Snøhosa, ei, = **-sokk**, ein, sne-hose. **-kave**, ein, **-krav**, eit, sne-skorpe paa vand. **-lina** snegrænsen. **-lit**, ein, snefarve; tegu til sne i luf-ten. **-lyse**, eit, hvitt nordlys. **-løy-sing**, ei, **-maalet** = **-lina**. **-mykjen** *adj* rik paa sne. **-naam**, eit, = **-løy-sing**. **-plog**, ein.

*Snøra (de) *vt* ombinde; — paa skynde sig. ***-e**, eit, snøre; tyndt rep.

Snørebånd, eit, ***-fiske**, eit, **-kall**, ein, = suurrebasse. ***-lissa**, ei, **-sty-vel**, ein.

Snørlagd 2 *adj* smal, tynd. **-leg** rask; ubetydelig.

Snøskøvl, ein, **-skrida**, ei, sne-skred. **-slat**, eit, og **-sletta**, ei, slud. **-sokk**, ein.

[*Snøtt*, ein, en liten stump.

Snøut *adj*, sneet. **-varna** (a) *vt* frede (*engene*) for fæet om vaaren. **-vaak**, ein, = skyvaak (*et slags falk*). **-vêr**, eit.

Snøydla (er, snøydde) *vt* blotte; herje. **-a**, ei, bortryddelse; blottet stykke. **-ar**, ein, **-ing**, ei.

Snøypa (te) *vt* liste bort, skjule; **-a seg undan**; hunden **-er rumpa** slaar halen mellem benene; hesten **-er øyro** lægger ørene flatt bakover som tegn paa at den er vond; **klædi** **-er** er trange. **-ut** trang, smal.

So *adv* og *konj* saa; so gjekk det; um so er ifald, hvis, i tilfælde, eventuelt; so stor; det er ikkje meir enn so knapt nok; det blæs so; vegen er ikkje so (ell. slik) at ein kann køyra; her er ikkje so (ell. slikt) at ein kann beda folk sitja; det er dyrt, men so er det godt øg; vil du, so kann du; den som ingenting lærer, so kann han ingenting; fyrst kom ein, og so ein til; kom, so eg fær sjaa. Ordet so blir vanligvis ikke sam-menskrevet med det følgende ord: so høg, so lenge, so nær som, so snart, so som, so vel. *Merk*: sopass, so-framt, og so framt. soleis, sovidt netop, solenge indtil videre.

*Sobel, ein (*fl* soblar), **-skinn**. eit. **Sød**, eit, sydning; susende lyd; suppe.

*Soda [ó], ein, ***-pulver**, eit, **-vatn**, eit.

Söda, ei, røre; forvirring.

*Sodd [ó], eit, kjøtsuppe. **-en 1** lum-mer (*om luften*).

Söd|e, ein, kokning; sveisning. **-en 1** avkøkt, sammenkøkt.

Söden|grant, ein, **-ost**, ein.

Söd|na (a) *vi* bli fugtig. **-ning**, ein, kokning, hvad der kokes paa én gang.

*Sofa, ein (*fl* *sofaer).

*Sofisme, ein, ***-t**, ein, ***-tisk** *adj*. **Soframt** og so framt *konj* saa- fremt, dersom.

Sog [ó] eit, sugning; strømdrag; beklemmelse; støi; sugende smaadyr.

Soga [ó], ei, historie; heims- ver-denshistorie; **ätte**.

Sog|barn [ó] eit, diebarn. **-dyr**, eit, pattedyr.

Soge|bok [ó], ei, **-granskar**, ein, **-gransking**, ei, **-leg** sagnagtig. **-mann**, ein, **-skrivning**, ei.

Sogmor [ó, ó], ei, mor som har søgbarn.

Soggen (*fl* soggne) = søgg og sveig.

*Sogn, ***sognemaal**, eit, ***sogning**, ein.

So godt som.

*Sokk, ein, strømpe. **sokkeleist**, ein, strømpefot. **sokkut** som har hvit ring nederst paa benet (*om hest*).

Sokn [ó], ei (*av søkja*), søkning; sokning = sokning, ei; redskap at sokne med; menighet; kirkesogn.

*Sokna (a) *vi* lete, sokne (*særlig efter noget i vandet*); henhøre til et sogn, sogne; me **-r** til Faaberg.

Sokne|barn, eit, **-bod**, eit, sogne-bud. **-byte**, eit, sognegrænse. **-folk** *fl*, **-prest**, ein.

*Sokning, ei, eftersøkning (*særlig i vand*). **-ing**, ein, indbygger av et visst sogn.

Soks [ó] og ***saks**, ei, saks, fjær-saks (*gjort av ett stykke*).

*Sol [ó], ei, sol, solskin; **liggja i -i**; solens gang; med **-i**; mot **-i**. **-a seg** (a) sole sig.

Sola [ó] (a) *vt* saale (*sko, støvler*).

Solauga, eit, **-baka** (a) *vt* gjen-nemvarme i solen. **-baking**, ei, og ***-bad**, eit, ***-bakke**, ein, **-herr** aapen for solen. ***-blind**, **-brend 2**, ***-bær**, ei og eit.

***Soldat**, ein, = hermann. **-aand**, ei. **-boki**, **-heim**, ein, **-rike**, eit.

Sole [ó], ein; sko-

***Soleglad**, eit, solens nedgang.

***Soleia**, ei, og **-blom**, ein.

Soleis adv saaledes, paa den maate.

So lenge konj og adv.

Solenge adv indtil videre; **venta her solenge!**

Solfaren adj om solgangavind.

***-gang**, ein, ***-gangsvind**, ein, ***-gard**,

ein, ring omkring solen. **-gelsle**, ein,

solstraale. **-gisl**, ein, bisol. **-glad**, eit,

= soleglad. **-glima**, ei, blendende

solskin. **-hall**, eit, skraaning mot syd.

-hatt, ein, **-hov** [ó], eit, vintersolhverv.

[*Solka* (a)], se solbaka.

Solkverv, ein, solhverv.

***Soll**, ein, brød i melk; **søt** —; **sur** —; **heit**.

Soll, ein, støi, skraal. **-a** (a) *vi* skraale, støie.

***Sollbrød**, eit, **-mjølk**, ei.

Sollina, ei, økvator. **-ljøs**, eit,

-løysa, ei, **-meld**, ei, og **-mele**, ein,

solgang. ***-merke**, eit, **-moe**, ein, sol-

røk. **-møy**, ei = **-gisl**. **-ovring** [ó],

ei, solopgang. **-renning**, ei, **-rev** [é],

ein, døsigheit av solvarme. **-røyk**, ein, =

-moe. ***-sida**, ei, ***-skin**, eit, ***-skinsdag**,

ein, **-skinsvår**, eit, ***-skiva**, ei, ***-smak**,

ein, ***-spektrum**, eit, **-sprett**, ein, og

-spretting, ei, = **-renning**. **-steik**,

ein, og **-stike**, ein, stekende solhete.

-styng, ein, solstik. **-turka** (a) *vt*,

***-varme**, ein, **-vegg**, ein, **-vendel**,

ein (*fl vendlar*), solsikke.

***Som konj og pron**; no — **fyrr**;

ho arbeider — ein kar; so stor —

du; det kunde vera — eit tjug

mann; — snarast; gjer — du vil;

-- sagt er; du kjem — du var

kalla; der — me var sist; so godt

— eg kann ell. so godt eg kann.

Paa rikemaal blir relativet ofte brukt

i formen hvor, sammenskrevet med en

præposition: hvorav, -fra, -til, med,

osv. Men paa nynorsk lar ikke dette

sig gjøre; her maa man sætte som

først i sætningen og den styrende præ-

position sidst, saaledes: hvorav det

kom som det kom av; hvorom han

hadde tænkt at skrive som han hadde

tænkt aa skriva um.

Som|eleg [ó] sømmelig, værdig.

-en 1 værdig; anselig.

So menn adv saamen (*sml.* ja menn, jau menn, nei menn).

Son [ó], ein (*fl søner*), søn; sone-
barn, eit, **-dotter**, ei, **-kona**, ei,
-son, ein.

***Sona** [ó] (a) *vt* forlike; sone (*se under saka*).

***Sonata**, ei, en sonate. **sonett**,
ein = klangerim, eit.

Song [ó], ein, sang. **-ar**, ein, san-
ger. **-arlag**, eit.

Song|bok, ei, **-bøn**, ei, litani. **-fugl**,
ein, **-hus**, eit, koret i kirken. **-kør**, ein,

et sangkor. **-lærer**, ein, **-lærnad**, ein,

sangundervisning. **-maal**, eit, sang-

stemme. **-meister**, ein, **-verk**, eit.

Sonlaus adj sønneles.

So nær, so nær som.

Sop [ó], eit, sammenfeiet støv, osv.

***-a** (a) *vt* feie; **-a golvet**; **-a ut sor-**
pet; **-a avstad** fare fort. **-ar**, ein.

Sopass adv i saadan grad, saa
omtrent.

Sopen [ó] *adj* 1 feiende, rask.
-lime, ein, og **-ling**, ein, **-mjøl**, eit.

***Sopp**, ein, svamp, *sml.* svamp.

***Sopp|a**, ei, haug med tømmerved
i vandet. ***-a** (a) *vt* binde i «soppa».

Soppen adj (*fl soppne*) porøs,
svampartig.

Soprein [ó] aldeles ren; han
gjorde det **-t** tok altting.

Sor [ó], eit, tyndt isdække = krav.

-a (a) *vi* islægges.

***Sorg**, ei, bedrøvelse, sorg; om-
sorg. **-all**, **-bøyg** 2. ***-fri**, **-full**, **-gje-**
ven 1 bedrøvet. **-laus** sorgløs. **-mod**,

eit, sørgmodig stemning. **-modig** sørg-

modig. ***-tung**, **-tyng** 2.

Sorp, eit, søppel; fiser m. m.
paa gulvet. **-a** (a) *vt*; **-a ut golvet**.

-dunge, ein, **-hang**, ein, **-kraa**, ei, =

-ro, ei. **-ut adj.**

So sant konj, so sant som.

So snart konj og adv, so snart som.

Soso adv saaledes.

Sosom saasom, f. eks.

***Sot** [ó], ei og eit, sot, røksvæрте.

***-a** (a) *vt*; **-a seg ut**; **-a omnen**.

-a, ei, soteborste. **-ar**, ein, feier. **-brun**

adj, **-grima**, ei, sotstreker. **-lit**, ein.

***Sott** [ó], ei, sykdom; **lunge-**, **hel-**,

***far-**. **landfar-**.

***Sotte|seng** [ó], ei, **-sveim**, ein,
anfald av smittesott.

Sott|fengen [ó] *adj* = **-næm**.
-legen 1 svækket av langvarig syke-

leie. **-næm** mottagelig for smitte.

Sotut [ó] *adj* sotet; sotfarvet.

***Sova** [ó] (*søv* (sev), *sov*, *sove*) sove;

folk ligg og søv; foten søv = er doven, følesløs; — burt tidl; — seg frisk.

Sovar, ein; sju. -dag, ein; sju-sovardag. -dropar fl, -drykk, ein, = svævedrykk. -hjarta, eit, -sekk, ein, sovepose. -sykja, ei.

So vel, so vel som.

Soveraad, ei, -rom, eit, *-sal, ein, -sjuk, -sykja, ei.

Sovidt adv med nød og neppe; han greidde det —; det var — han greidde det; i den grad; det er — langt at.

So vidt konj og adv; so vidt eg veit; er det kome so vidt?

***Sovna** (a) vi falde i søvn; lammes; dø.

Sovoren [ó, ò] adj 1 slik. saadan.

***Spaa** (dde) vt og vi spaa, varsle; dette -r ikkje noko godt; mene; eg -r han er komen.

***Spaadom**, ein, -ing, ei, -kall, ein, -kjerring, ei, -mann, ein, -nad, ein, forutsigelse. -reika = sporreika vi. -vis klok til at spaa.

Spad, eit, tynd suppe (særliq kjøtsuppe).

***Spadja** (er, spadde) vi spa(de). *-e, ein, spa(de).

***Spak**, spakfærdig, rolig, klok (i sammensetningene kjenne-, minne-), rolig. -fengd 2 stille (om veiret). -løg adj og adv, -leik, ein, spakfærdighet. -lyndt fredelig av natur. *-na (a) vi bli spak, rolig. *-ning, ei, sagtning. *-t adv sagte. -voren adj.

Span, eit, spænding. -a (a) vt utspænde. -ing, ei, spænding.

***Spandera** (a) ell. (te) vi og vt.

Spanja, *-jor, ein, *-sk, Spanske-sjøen.

Spann, eit, spand, litet kar.

Spann, ei, maal med de utstrakte fingerer. -a (a) vt, -reim, ei, spandrem.

***Spant**, eit (i baat osv.), sml. rong, ei.

Spanta (a) vi sparke, sprade, spasere.

Spantegang, ein, boulevard.

Spar, eit, besparelse; det er ikkje noko — i det.

Spar adj sparsom, knap, karrig; han er ikkje — paa ordi. *-a (de) vt spare, skaane; -a upp opspare; -a ihop. -ande værd at spare.

***Sparebank**, ein, *-bankbok, ei,

*-bøssa, ei, *-kassa, ei, -pengar, fl, *-skilling, ein, -smak, ein; dette hev -smak (i spøk om mat som er for varm).

***Spark**, eit, sparking; kamp, dyst.

***a** (a) vi sparke, sprælle; -a imot gjøre motstand.

Spar|sam adj sparsommelig; sparsom. -send, ei.

***Spasera** (a) ell. (te) = reika, driva, sporreika.

Spauka (a) vt og vi grave, rote.

***Spe**, eit, spot, ironi. -a (a) vt spotte; rose paa skämt. -full spottende.

Spegel, ein (fl speglar), et speil; eksempel (oftest avskrækkende). -glas, eit, -klaat adj, -raama, ei.

Spegl|a seg (a) speile; avspeile sig. -ing, ei.

[Speia (a), se spæja.

Spekja (spøkjer, spekte) vt gjøre spak, spæge, tømme.

Speisi, ein, -dalar, ein.

Spekjeleg lempelig (av spak).

Spekk [é], eit, spæk. -a (a) vt avspække.

Spekt, ei; med — lempelig, be-sindig.

***Speku|lant**, ein, *-lasjon, ein, *-lera (a) ell. (te) vi.

Spel [é], eit, spil; lek; morskap; vaagespil; det stend paa —; vaage-; musik; musikinstrument; drag-. -a (a) vi spille; leke; musicere; agere, spille komedie; -a upp gaa fallit. -ar, ein; felespelar, skodespelar.

Spel|fugl, ein, spilopmaker. -kveld, ein.

Speleg vaagsom, farlig.

Spel|hus [é], eit, teater. -ing, ei, spilling; spillemaate. -mann, ein, -pengar fl, -rom, eit, -slaat, ein, -stykke, eit, skuespil. -verk, eit.

Spendyr, eit, se spene.

***Spene** [é], ein, kopatte.

Spenel, ein (fl spenlar) = sigle, eit.

***Spenevarm** adj varm som melk naar den kommer fra spenen.

Spengja (spengjer, spengde) vt beslaa med skinner («spong»).

Spengjing, ei, beslaaen.

Spengjing, ein, jernbeslaat slæde.

Spenn, ein og eit, spænd, spark. -a (spenn, spann, sponne) vi røres, bevæge sig; det spann ikkje i honom.

Spenna (er, spente) spænde, sparke. — til ein; — ein i koll; — fæsterne

undan ein; — i biten [1] spænde i loftsbjelken.

Spenna (er, spente) *vi* stramme; — **fyre** spænde hesten for kjøretøiet; *mots.* spretta ifraa.

Spennar, ein, en stopper. -e, eit, en spænde.

Spennelbok, ei, -el, ein (*fl* spenlar) = -ing, ein.

Spennesko, ein, -tak, eit; taka -tak.

Spennjing, ei, spænding; halv-, hell- (*om gevær*); spændkraft. -ing, ein; vidjespenning, ein, vidjering.

Spensel, eit, fæstebaand, strop.

Spent, *adv* ganske; han kunde ha slege seg — ihel.

Speord, eit, spottende ord.

[*Sperr*, eit, se -a, ei.

***Sperr**a, ei; sperre, skraabjelke under et tak; et par fisk ophængt til tørring, sammenbundet ved halen; stivhet = gangsperra. -a (a) *vt* utspænde; sammenbinde fisk; sette sperrer paa hus.

Sperreband, eit, seilgarn hvor med fisk er sammenbundet. -par, eit, *tak, eit.

***Spetta**, ei, trøpikker; grøn-, hakke-.

***Spik** [1] ei (*fl* spikar) flis; tyre-; smalt stykke trø; hand-; *sml.* ljaa-en utbrukt ljaa. -a (a) *vt* kleve, splintre.

Spikande *adv*; — sint, — galen, osv.

Spikar, ein (*fl* spikrar) en spiker. -bor, ein, -hovud, eit, osv.

Spike [1] eit; vera i — være speken. -fisk, ein, -flesk, eit, -kjøt, eit, -laar, eit, -mat, ein, -n l *adj* speken; tør og mager. -sild, ei, spekesild.

***Spikk**, eit, et puds, skalkestrek = pretta.

***Spikka** (a) *vi* snitte; *vt* lage med kniv; — selepinnar.

Spikke, ein, smaafugl. -band, eit, julenek.

Spikna (a) *vi* bli speken.

***Spikra** (a) *vt* spikre.

Spikut *adj* fliset.

***Spil** [1], ei (*fl* spilar) stikke, spile. *a (a) *vt* utspærre, spile.

Spildra (a) *vt* splintre. -a, ei, lang, tynd og bred træsplint. -e, ein, en spile. -ende *adv*; -ende (ell. *spil-der) ny, naken, osv.

***Spilkum**, ein, etslags liten kop.

Spill, ein; regn- styrtregn. -vatn, eit.

Spilla (er, spillte) *vt* spilte; — mjølk; forspilde; — tid; — sin rett; spiltt umak.

Spille, eit, spild, forøvelse; ganga til -s.

Spillsam spildsom, let at forøde; forødende.

Spill(e)sykja, ei, spedalskhet.

Spillt *adj* spildt, tapt. spilt = spitelisk.

Spiltog [ø], eit, spil(d)taug, rum for en hest paa stalden.

***Spindel**, ein (*fl* spindlar) aas; (*i ur*) spindel. *-nr, eit.

***Spinka** (a) *vi*; -a og spara være omhyggelig, sparsommelig.

Spinke, ein, spinkel person. -leg og -n l spinkel.

Spinna (spinn, spann, spunnen *fl* spunne) *vt* spinde; sno. -ar, ein, -arløn, ei, -el, ein (*fl* spinlar) dreierbænk. -ing, ei, spinding. -kjerring og vøvkjerring, ei, edderkop.

***Spir** [1], ein, et spir, smal top; kyrkje-; straale; et særsyn; pandelok.

*a, ei, stamme, ungt trø; grundstok i bro; straale; pandelok.

***Spira** (de) *vi* spire, skyte op = renna, brydda; sprudle.

***Spiral**, ein, = snyrel. -fjør, ei.

***Spiritus**, ein, = sprit, ein.

***Spis**, ein, = peis, ein, ildsted.

Spisk og spiss (*n* spisst) *adj* spids, tilspidset = kvass.

Spiss, ein, spids, od; *sml.* odd, brodd. -a (a) *vi* smalne mot enden; *vt* tilspidse; ogsaa forslaa.

Spissrot, ei; springa -l. -øl, eit, etterbryg.

Spit [1], eit, fortrød, fornærmelse, spot.

Spit [1], eit; jarn-brækstang. -a (a) *vi* smalne mot enden. -a, ei, en tynd trækile.

Spita [1] (er, spitte) ell. (spit, speit, spite) *vi* sproite frem i en fin, lang straale; blodet berre spitte.

Spital [1], ein og eit, sykehus. -telsk spedalsk.

Spitig [1] spydig, tirrende. -ord *fl*.

Spitsegl, eit.

Spjaak, eit, person som gjerne maier sig ut. *a (a) *vi* føre sig stivt, maie sig ut naragtig; -a seg til. -ut utmaiet.

Spjart ell. spjert, ein, liten, let,

stram person. **-a** (a) seg til gjøre sig stram. **-en** l liten og strunk.

***Spjeld**, eit, bret, spjeld. omns-.

***Spjelk**, ein, spile til forbindelse av brukne lemmer, osv.; spændetræ paa væv. ***-a** (a) vt støtte, forbinde med spjelk.

Spjerra, ei, tynd splint; rift. **-a** (a) vt splintre, spjære.

Spjert, ein, osv., = spjart, osv.

Spjón, eit, og **-a** (a) vi = spjaak og spjaaka.

Spjot [ó], eit, spyd. **-skaft**, eit, spjotsodd, ein.

[*Spjell*, se spjeld.

***Spleisa** (a) vt spleise (*taug*).

***Splint**, ei, tverngagle; ein, en landstryker. splintefylgje, eit.

Split [i], eit, splid; spydighet. **-a** (a) vi være spydig. **-ig** spydig. **-ord fl.**

Spöda, ei, smal skuffe; brødstikke = fløyg.

***Spola** [ó] (a) vi spole, gjøre spoler. ***-e**, ein, væverspole.

Spon [ó], ein (*fl* sponar ell. spøner) spaan; tak; en liten slaa; drag- (= rek-) skyveslaa (aasud).

Spong, ei (*fl* spenger), skinne, smal plate, beslag; liten bro. **-laus**, **-slede**, ein (*sml.* stong).

Spon|tak [ó], eit, **-tekkja** (er, takte), **-øskja**, ei, øske av spaan.

***Spor** [ó], eit, merke (= far, eit, slag, eit, fet, eit, stoppa, ei); spor paa jernbane. **-a** (a) vi sætte spor; ***-a** av gaa av sporet (*om toget*). **-brot**, eit, sporbrud.

***Sporð**, ein, stjert, hale (*paa fisk*).

***Spore** [ó], ein, en spore. **-hogga** vt spore (*hesten*).

***Sporhund** [ó], ein.

Sporreika (a) vi og spaareika (a) spasere.

***Sporskifte** [ó], eit (*paa jernbanen*).

***Sport**, ein; **ski**, osv.

Sporv [ó], ein, spurv. **-(e)hauk**, ein, **-unge**, ein.

***Spotsk** *adj* spotsk, tirrende.

Spott, ei, spot. ***-a** (a) vt spotte, bespotte. **-ar**, ein.

Spotte|brev, eit, **-gank**, ein, **-leg** bespottelig, skammelig. ***-visa**, ei.

Spot|lord *fl* spottende ord. **-sam** *adj* spottelysten.

Spraak, eit, sprog (= maal); mundheld. **-a** (a) vi tale (*især stivt*);

-a etter gjøre kur til. **-leg** sproglig.

Spraat, eit, prat. **-a** (a) vi passiare. **-ug** snakksom.

***Sprak|a** (a) vi sprake, knitre. **-e**, ein, enebærtræ.

Spral|a (a) vi sprælle, spanke; sprade. **-ar**, ein, en sprade.

***Sprang**, eit, spring, løp; taka ein paa **-et** indhente i løp; standa paa **-et**; taka til **-s**. **-hopp**, eit, luftspring.

Spratla (a) vi sprælle, hoppe.

Spraut, ei, stillepinde i fælde.

Spraut *adj* spenstig, elastisk.

Spreid|a (er, spreidde) vt sprede; **-a** seg = **-ast**. **-e**, eit, overklæde paa seng.

Sprekk, ein, en spræk. **-a** (**sprekk**, **sprakk**, **sprokken**, *fl* **sprokne**) vi sprække, revne.

Sprek|la, ei, liten plet. **-lut** spraglet.

[*Sprena*, se spræna.

Spreng, ein, sprængning; sterk anstrengelse; det gjekk paa **-en**; **hengen** eller **-en**. **-hug**, ein, ustyrlig lyst.

Sprengja (sprengjer, sprengde) vt sprænge; — seg anstrenge sig saa en tar skade; — ein hest; — maalet sitt; besprænge; salt-.

Sprengjelaurdagen lørdag mellem langfredag og paaske.

Sprengkald *adj*, **-kulde**, ein, **-køya** vi, **-rot**, ei, = selsnæpa, ei, en giftig urt.

Sprengerið, ei, ødelæggende anfald; en dødskamp.

Sprett, ein, spræt, stænk; spire; en sprættjunker.

Spretta (sprett, spratt, sprott, *fl* **sprotne**) vi spire frem, rinde op; lauvet **spret**; soll **sprett**; sprute; han hogg so flisi **spratt**; løsne; saumen **sprett** upp; han **spratt** upp fraa benken.

Spretta (er, sprette) vt sprætte; — upp ein saum; spænde; — hesten ifraa; — øltunna, smørøskja, osv., gjøre begyndelsen med at ta av dem.

Spretta, ei, og **-ar**, ein, spradende person.

Sprette|boge, ein, skytebue. **-kniv**, ein, og **sprettarkniv**, ein, sprættekniv.

Spretten (*fl* **spretne**) sprutende; spradende. **-ing**, ei; **lauv**. **-ing**, ein, spradebasse. **-ug** rask, livlig, spræk.

Spri, eit, seilstang.

Sprikja (sprikjer, sprikte) *vt* utsperre; — *fingerne* ell. med *fingerne*; *vi* strutte (om *kvister, osv.*), staa utspændt; *han* gjeng og sprikjer i ein trong frakk; — seg gjøre sig bred, bemerket; *ho* sprikjer med ein stor raud hatt.

Sprikjande struttende; svulmende.

Sprikje|bygg, eit, -fus *adj.* -n (*fl* sprikne) svulmende; frisk, livlig. -stakk, ein, krinolineskjørt.

***Spring**, ein, springflod; vandspring; spring i sko.

***Springa** (spring, sprang, sprungen) *vi* spranges (= sprekk a); springe, løpe; *vinden* sprang sprang om.

***Springlar**, ein (*en dans, sml. gangar*). -bild, ein, aarlatelyrn. -fjør, ei, *-flod, ei, -madrass(a), ei, -styvlar *fl.*

Spri|segl, eit, sprydseil. *-stake, ein.

***Sprit**, ein, = spiritus.

Sprita (a) *vi* sprudle; *omtr. som* spita.

Sprø|kia, ei, liten rift, sprække. -na (a) *vi* revne.

Sprø|na [ó] (te) *vi* gjøre store øine. -øyg 2, *sml. glaama*.

Sprøt [ó], eit, liten stang. -e, ein, stikke; spile; hegte; en sprade.

Sprøtna [ó] (a) *vi* revne, *f. eks. om søm i klær*.

Sprøtta [ó], ei, split, aapning i klær. -en, se spretta *vi*.

Sprø|v, eit, utkik, speideri. -a (a) *vi* speide.

Sprunga, ei, spræk(ke), revne (*helst i trø*).

***Sprut**, ein, et sprøit; *vatnet* stod i ein —; *blodspruten* stod. *-a (er, sprutte) ell. (a) *vi* sprudle; sprute. -a, ei, bløksprut (*sjødyr*). -bakels, eit.

***Spræk** *adj* fyrig, livlig; spænstig. -leik, ein.

Spræn, ein, strøm, straale, av væske. -a (te) *vi* og *vt* sprøite. -a, ei, fin straale.

Sprøa, ei, mundsvie hos barn.

Sprø|ta (er, sprøyte) *vi* spænde, sprelle; *vt* — seg slænge sig til siden; sprøite, stænke.

Sprø|ta, ei, vindussprosse; vand-sprøite.

Spue, ein, spove (*fu|gl*).

Spune [ù], ein, spinding, det spundne. -kona, ei, -løn, ei, = spin-narløn.

Spunnen (*fl* spunne); *fin-*, *inn-*.

***Spuns**, eit, prop; rute i vævet tøy. *-a (a) *vt*; — ei tunna.

Spur|dag [ù], ein, spørsmaal. -lag, eit, efterspørsel; etterretning; *faa -dag* ell. -lag paa noko. -n, ei, spørsmaal; etterretning. -nad, ein; *det kom spurnad etter det, efterspørsel; me fekk spurnad av det* etterretning om det. -ning, ei, spørsmaal; gaate.

Spursmaal, eit, spørsmaal.

Spursmaals|bok, ei, Pontoppidans forklaring. -teikn, eit, spørsmaalstegn.

Spursmann, ein, spørgeren, *mots. svarsman*.

Spurvis *adj* som stadig spør og spør.

Sputra [ù] (a) *vi* og *vt* sprute; spytte.

Sputt [ù], eit, spyt. -a (a) *vi* og *vt* spytte.

***Spy** (dde) *vi* spy, brække sig.

***Spy**, eit, og -a, ei, spy. -eleg væmmelig. -en l som let spy. *-ing, ei.

Spyr|ja [ý] (spyr ell. *spør, spurde) spørge. -jast rygtes; være tvilsomt; *det spurdest landet randt; det spyrst um det naar so langt*. -jing, ei.

Spyt [ý] og -a, *osv.* = spøt, *osv.* [*Spytt* og -a, *osv.* se sputt, *osv.*

***Spæda** (er, spædde) *vt* fortynde, utblande, spæ.

Spæ|ja (a) *vi* speide, spionere. -ar, ein, -lug, ei.

Spæk, ein, frossen skorpe = klake. -ja (spækjer, spækte) *vi* stivne av frost (*om jorden*). -t haardfrossen.

***Spæl**, ein, hale (*paa dyr med liten hale*). -en *adj* l kort og smal mot enden. -ing, ein, liten tynd figur eller person.

***Spøk**, eit, en spøk. -ja (spækjer, spækte) *vi* spøke, skjemte; *det spøkjer for at dette gjeng gale* ell. *for ei ulukka* ser ut til, truer med.

Spøkjeleg og spøkjen l *adj* farlig, truende; *dette ser spøkje* ut betænkelig.

Spø|na, ei, = spon, ein. -a (te) *vi* sparke; løpe sterk; klemme paa. -en l stiv, ubøielig; bister.

Spør = spyr (*nutid av spyrja*).

Spøt og spyt [ý], eit, = bunding, ein, strikketøy. -a (a) *vt* strikke.

Spøyna, se spøna.

***Sta** *adj* stædig (*om hest*).

***Staa** (*staar, *stod, staatt, *imp* *staa!) = standa.

***Staak**, eit, støi, larm. *-a (a) *vi*

larme; ha det travelt. -ar, ein, -sam støiende.

***Staal**, eit, staa; kraft; arm-; tèt masse; stabel; flske-, høy-.

Staale, ein, stor, sterk kar.

Staalen og -steikt (om flatbrød) staalagtig at tygge.

Staalfjør, ei, *-graa adj, -huva, ei, hjelm. *-is, ein, blank is. -sett adj, -sliten adj, *-traad, ein.

Staass, eit, uro; travelhet. -a (a) vi arbeide travelt, urolig.

***Stab**, ein; *general-.

***Stab**a (a) vi gaa tungt og usikkert. *-e, ein, huggeblok; stabel; rundt skjær; kort, tyk person.

Stabbestein, ein, stabbesten.

Stabbud, ei, og *-bur, eit, stolpebod.

Stabeint adv ret frem. *-beis, ein, dødbiter.

***Stabelen**; gaa av —.

Stad, Staden, Stadslandet Stad i Nordfjord, stadværing, ein.

Stad adv (forkortelse for avstad) hen, bort; spring — og sjaa etter; eg gjorde — guten etter boki sendte ham avsted.

Stad, ein (fl stader), værested, plads; belte-, kvile-; sted; allstad; alle stader; lugen stad; nokon stad; kvar ein stad; i staden for; avstad avsted; til stadar og tilstades tilstede; eg vilde ikkje vera i din — no; i kvar ein — i alle henseender; se under all, alle, ingen, nokon.

Stada (a) vi slaa sig til ro; stanse.

Stadd (fl stadde) stedt; sat; kommen i modnere alder.

Stade, ein, lag; stabel. -n 1 som har staat; nattstaden.

Stadfesta vt, -gjord 2 utskikket. -lg stadig; adstadig, sml. stødig.

***Stag**, eit; gaa yver —. -a (a) vt.

***Stag**ga (a) vt stanse, stoppe; dæmpe. -ande som lar sig stagge, sml. stogga.

Staka (a) vi vakle, rave; vt — upp veg stake op en vei.

Stakkall, ein og -kar, ein; -kars barn! -kars folk!

Stakarsdom, ein, skrupelighet. -leg, -ting, eit, stakarslig person.

***Stake**, ein, stake, pæl; ljøs-.

Stakitt, eit = stavgard, rimgard.

***Stakk**, ein, høy-; skjørt. -a (a)

vt opstable. -emne, eit, -fald, ein, -liv, eit, -skoning, ein.

Stall, ein, stald. -band = stavband, eit. -bror, ein, kamerat. -dreng, ein, -kar, ein, -trev, eit, staldloft. -vekkja, ei, liten bjelde = singra.

***Stam** adj (b -e) stammende. -a (a) vi stamme. -gaur, ein, stam person. -ing, ei, stammende tale.

Stamm, ein, stavn. -hald, eit, og -leid, ei, stavnsens (fartøiets) retning.

***Stamp**, ein, en balje, et kar; en støter. *-a (a) vt støte, valke; vi gaa i dyp søle. -a, ei, stampeverk (borke-, bein-). *-ing, ei.

Stana (te) vi stirre; glo.

Stána (a) vi stanse; klokka hev -a. -ing, ei.

***Stand**, eit og ein, stand, stilling; livsstilling; tilstand; orden; gjera i —; setja i —; det er i god(t) —; embættis-.

Standa (stend, stod, stade; bydeform: statt) = staa, staa, rage op; stolpen stend upp av vatnet; være stillet; lykelen stend i; dei ordi stod i brevet; vinden stend inn fjorden; fjorden stod i eitt gov; slik kulde stend ikkje lenge; dette stend ikkje lenge paa; klokka stend paa seks; — seg holde stand, ha godt utkomme; — fyre forestaa; — ved (ell. med) lag; det stod um livet.

Standar, ein, stander, stolpe, pæl.

***Stand**sfordom, ein, -høgdom, eit, -høveleg standsmæssig. -like, ein, standsfælle. -skillnad, ein.

***Stang**a (a) vt stange; -a ertor støtte ertene med stænger. -ast stange hinanden. *-ing, ei, -vis adj stangelysten.

Stank, eit, stønning; sterk ond lugt. -a (a) vi stønne, puste.

***Stans**, eit og ein, stansning. *-a (a) vi stanse = stána.

Stapa (a) famle (om en nybegynder).

***Stapp**a (a) vt støte, knuse, stappe ind. -a adj fullstappet. *-a, ei, sammenstampet masse; *potetstappa.

Stappfull og **stappande** full aldeles fullstappet.

Star, ein, stær (paa øiet).

Star, eit, blik, syn, sturring. -a (a) vi stirre. -blind stærblind, nærsynt.

Stare, ein, stær (fugl). -reir, eit, -unge, ein.

Starta (a) = sterta (te).

Starv, eit, arbeide, stræv; fore-

havende. **-a** (a) *vi* sysle; gaa sent og vaklende; lide ondt. **-en** l utmattet, svak. **-ing**, ei, syssel, tilsyn.

***Stas**, ein, ***-a** (a) *vi* bruke stas; *vt* pynte med stas; **-a** seg til. **staseleg**.

***Stasjon**, ein; jarnvegs. **stasjonsbygnad**, ein, **-meister**, ein, *osv.*

***Stat**, ein, *sml.* rike.

Stathaldar, ein, **-skap**, eit.

Statistikk, ein, **-isk**.

***Statsadvokat**, ein (*for hver retskreds; sml. riksadvokat*), ***-bana**, ei, ***-form**, ei, ***-kalender**, ein, ***-kassa**, ei, ***-kunst**, ein, **-kupp**, eit, ***-kyrkja**, ei, **-mann**, ein, ***-minister**, ein, ***-raad**, ein, ***-raad**, eit, ***-religion**, ein, **-rett**, ein, **-rettslæra**, ei, læren om statenes indbyrdes forhold. ***-sak**, ei, **-segl**, eit, ***-sekretær**, ein, **-skatt**, ein, **-skog**, ein.

Stats ell. **riks**tilskot, eit, **statsbidrag**. **-vitskap**, ein.

***Status**, ein, **statuttar fl.**

Stauk, ein, gammel ubehjælpelig person. **-a** (a) *vi* støte, hakke; gaa smaat og ustøt, særlig med stav.

Staup, eit, støp, hul i veien; maltlagging; **setja korn** i —; **drikkekar**, støp. **-ut** full av støp (*om vei*).

***Staur**, ein, stør; en klodrian; ***korn-**. **-a** (a) *vi* gjøre hul i jorden til stør; nedsætte stør; te sig klodset. **-faatt adj n**; her er **-faatt** tyndt besat med korn paa stør. **-hyrning** [ý], ein og **-kval**, ein, delfin (*fisk*). **-lag**, eit, et par sammenbundne bærende stør i skigard. **-stong**, ei, jernstang at «staura» med. **-skukk**, ein, loft til kornstør.

***Staut adj** kjæk, flink, som bærer sit legeme godt.

***Stav**, ein, spaserstok; stav i lagget trækcar; **tunne-**; ***bok-**, ***prim-**. **-a** (a) *vt* støtte med stav; **-a** seg; **-a ein att** indhente; bokstavere; stave; **-a** og **leggja ihop**; *vi* stanse, hvile.

Stavband, eit, skraastøtte i bygning; slædenagle.

***Stavebok**, ei, = a besa, ABCbok.

Stavemne og **stavsemne**, eit, **-gard**, ein, stakit. **-hus**, eit, hus hvis tak hviler paa stolper. **-ing**, ei, bokstavering; stavning; stavelse. **-kall**, ein, **-kyrkja**, ei (*sml.* hus), **-laus adj**, **-lægja**, ei, bjelke som forbinder stolperne i stavhus, *sml.* raffestokk. **-stilla**, ei, et blikstille. **-stød**, ei, møtepunkt for

grænselinjer. **-tre**, eit, og **-ved**, ein, emne til staver (*i kar*).

Sted [è], eit, ambolt; **skruv-**, **smidje-**.

***Steda** [è] (er, stedde) *vt* ste, fæste til tjener; — seg ta tjeneste.

Stedd 2, fæstet, leiet; stillet, stedt; vera ille —.

Sted|e [è], ein, aabredd. **-full**, **-fyl-**ling, ein, høi vandstand.

Sted|kjerring [è], ei, fæstekone.

-nad, ein, fæstelse. **-pengar fl** stepenger.

Stedsmaal, eit, avtale om fæstepenger ell. om leie.

***Stegg**, ein (*fl* steggjer) hanfugl (*av and, gaas, osv.*).

Stegg, ein, motbydelighet. **-leg** hæslig, frygtelig.

Stegl, eit, steile, strafferedskap.

-a (a) *vt* lægge paa steile; utspile; skjelde. **-a**, ei, fiskeline.

Steik, ei, en stek; stekning; **kjøtet** tek **ikkje** — vil ikke bli stekt; ei **feit** — en god fangst. **-heit adj.**

Steikja (steikjer, steikte) *vt* steke.

Steikjefeitt, eit, **-lukt**, ei, **-omn**, ein, **-panna**, ei, **-spit**, eit.

Steikjing og **steikning**, ei, stekning.

Stein, ein, sten; **graa-**, **mur-**, **augne-**, **kirsebær-**; **ikkje** eit **-s** ord ikke et eneste ord. **-a** (a) *vt* stensætte; stene.

Steinalderen, **-bit**, ein (*fisk*).

-bjørk, ei, **-blik** [i], eit (*et slags lav*).

-blind aldeles blind. **-blokk**, ei, **-brjotar** og **-brytar**, ein, **-brot**, eit, stenbrud.

-bukk, ein, antilope. **-bukkestriket**, stembukkens vendekreds. **-bær**, eit og ei = taagebær. **-daud adj**, **-dauv**

adj, **-dolp**, ein (*fugl*), **-ende hard** = **-hard**. **-fengd** 2 stenet. **-frukt**, ei,

-gard, ein, og **-gjerde**, eit, **-gata**, ei,

-hard adj, **-hoggar**, ein, **-kista**, ei

= rennestein. **-kjer**, eit, stenkar.

-kol, eit, stenkul. **-kollegor fl** stenkulleier.

-koltjora, ei, **-lagd** 2. **-lendt adj**,

-olje, ein, **-prent**, eit = trykk. **-ras**,

eit, **-rik** = grunnrik. **-riket**, **-røys**,

ei, **-setja vt**, **-setning**, ei, **-sett adj**,

-skrida, ei, **-slipar**, ein, **-sott**, ei, stensmerter.

-sprang, eit, **-tak**, eit, stentak;

stenbrud. **-ty**, eit = krusty.

-ut full av sten. **-vaatt adj n**; **det**

er **-vaatt** har regnet saa meget at

stenene er helt fugtet. **-vind**, ein,

stadig, tør vind.

Stekkja (stekkjer, stekte) *vt* = stakka, sette i stak.

Stekkje, eit, avlukke i fjøs.

Stela [è] (stel, stal, stolen) *vt* stjåle; liste.

Stelk, ein, rødben (*fugl*).

Steil, eit, stel; orden, syssel, redskaper; tilbehør; i (ell. *paa*) godt — i god orden; *mat*; helle -et; skule-.

***Stella** (er, stelte) *vt* ordne; opstille; indrette; — til foranstalte; faa istand, arrangere; — i vegen skuleborni; — kul; være budeie; — med noko; — i huset; — huset = styra huset.

Stella, ei, sindsstemning, *sml.* hüge, ein.

Stelle, eit, sted, plads, = stad, ein. -ing, ei, ordning; stillas. -sklva, ei, = retteskiva (*paa ur*).

Stelp, eit, hindring; meir til stelp enn til hjelp.

Stelpa (te) *vi* hindre, *mots.* hjelpa.

Stem, ein (*b* stemmen, *f* stemmar), dam.

Stemma, ei, stananing; stoppe-luke. -a (er, stemde) *vt* stoppe, sette dæmning for; -a blodet.

Stemmefoss, ein, -naal, ei, stoppenaal.

Stemna (de) *vi* stevne (*i en viss retning*); *vt* indkalde, indstevne. -a, ei, stevne, retning; indstevning; stor sammenkomst; kjøp, maal, ungdoms-.

Stemnebreve, eit (-setel, ein), -leid, ei, retning, kurs. -stad, ein, møtested. -vitne, eit, stemning, ei, stevning.

***Stemning**, ei, = hüge, sindsstemning; *fest-, um- omslag i stemningen.

***Stempel**, ein (*f* stemplar), et stempel. -la (a) *vt*, -llng, ei.

Stendig *adv* stadig; stødt og stendig.

Steng, eit, indestængt masse; silde-.

Stengel, ein (*f* stenglar), bom, skaate.

Stengja (stengjer, stengde) *vt* stænge; beslaa, *sml.* spengja.

Stengje, eit, stængsel; avlukket rum.

Stengjing, ei, stængning, beslaaen.

Stengsla, ei = stengje og stengjing.

***Stenograf**, ein, = snarskrivar. -era (a) ell. (te), -i, ein og ei, -isk *adj*.

Stent, ei, avsats, pall.

***Sterk** *adj* kraftig; mann-.

Sterkja (sterkjer, sterke) *vt* la stærkne; støpe.

Sterkleik, ein, en viss styrke.

-na (a) *vi* styrkes. -truande *adj*.

Sterna imot (a) *vi* stritte imot. -en 1 stridig.

Stert, ein, stjert, hale. -a (er, storte) *vi* slæpe; stræve med noget tungt; *vt* stramme tøilerne; -a hesten. -en 1 motstræbende.

Sterva (a) *vi* stræve. -e, eit, stræv. -en 1 *adj* stridig.

Stett, ei, en trap eller forhøining.

***Stett**, ein og eit, fotstykke, fot; gryte-; *ogaa* fat med fotstykke.

Stetta, ei, trækker med 3 længere staver til ben; sukker-.

Stetta (a) *vt* hjælpe, vise tjeneste; tilfredsstille, føie.

Stettefat, eit, fat eller skaal med fot.

***Stev** [è], eit, vers, strofe, stev.

-jast (a) *vi*, -leik, ein, *-tone, ein.

Stevla (a) *vi* stolpre, gaa tungt og ustøt.

Sti, eit, syssel i huset, særlig i fjøset (= krøterstell). -a (a) *vi* og *vt*.

***Stift**, ein, = nubb, nudd.

***Stift**, eit, = bispedøme.

***Stifta** (a) *vt* = grunna, grunnleggja, setja, skipa.

***Stiftelse**, ein, = sælebotsh heim.

***Stifts**arkiv, eit, *-arkivar, ein,

*-direksjon, ein, -prost, ein.

Stig, eit, trin, skridt.

Stig [i], eit, sti *paa* øiet.

Stig [i], ein, sti, vei; gang-.

***Stiga** [i] (stig, steig, stigen) *vi* gjøre skridt; hæve sig; tilta; det stig i pris.

Stiga (a) *vi* ta lange skridt; — *paa*, skridte *paa*.

Stigbøygel [i], ein, og -jarn, eit, stigbøile.

***Stig**e [i] ein, en stige. -halt = laaghalt *adj*.

Stigle, eit, split i klær = smotta.

***Stig**ning, ei, og -ing, ei.

Stigrend 2 [i] om ski som har krumning opad *paa* midten, *mots.* kjølrend.

Stigta (a) *vi* træde utrygt, varsomt; — *paa* foten, — *paa* ordi, — *paa* ein hentyde *paa* en.

Stika [1] (a) *vi* sy stiksøm; *sml.* stiksaum, attersting.

Stike [1], ein, stekning; bakning ved ild.

Stikel [1], ein (*fl* stiklar), brod, torn, spids.

Stikelsbær, eit og ei, -graut, ein, -tre, eit.

Stikk, eit, et stik. *-a (stikk, stakk, stukken, *fl* stukne) = stinga.

*Stikka, ei, stikke, splint.

Stikkord, eit, = merkeord. -sag, ei.

[Stikla, se stinkla.

Stikling, ein, hundesteile (*fisk*) = hornsyl.

Stik|na [1] (a) *vi* stekes, gjennomhetes. -ning, ei.

Stiksaum [1] ein; *se under* stika.

*Stil, ein, skrivemaate; *brev-; tryk, typer; *grov —; *bygning-.

*Stil|a (a) *vt* sette i stil, stile; søknaden var -a til kongen; -a paa (ell. etter) noko; -a høgt være høitstræbende. -ar, ein, forfatter. *-art, ei.

*Stile|bok, ei, -maate, ein, -meister, ein, *-retting, ei.

Still (*n* stilt) stille, rolig, lydless.

*Stilla (er, stillte) *vt* stanse, stille; — sin vrelde; — blodet; bringe i riktig stilling; — kværni; stemme; — fela; gaa lydless.

Stilla, ei, stilhet; stav-, svart-.

Stille, eit, noget hvormed man stiller, *f. eks.* kværnen; stemmingsmaate, *f. eks.* paa fela.

Stillebeltet, Stillehavet.

Stillepinne, ein, -skruv, ein; *se under* stille.

Still|farande og -ferdeleg spakfærdig. -ing, ein, en aars gammel vær. -ing, ei, stansning, dæmpelse; stemming (*av* musikinstrument); ogsaa i betydningen forhold, stilling, *sml.* stoda, lega; *stand og -ing; *livsstilling; faarleg -ing.

Still|kave, ein, sterkt, stille snefald. -regn, eit, -t stillet, stemt. -vetne, eit, -voren 1 stilfærdig.

*-stilt og -stilla *adj.* fin-, grov-, stor- (*med hensyn til skrift ell. typer*).

Stiltra seg (a) *vi* stolpre; gaa lydless, liste sig = stilla

*Stim, ein; *flske-.

Stim, eit, lystighet, uro. -a (a) *vi* tumle sig lystig i flok; -a ihop.

Stinga (sting, stakk, stungen, *imp* stikk) *vt* stikke, slagte, putte;

— fingeren i munnen; eg stakk meg vondt; det sting i armen; kva var det som stakk honom?

Stinka (a) og -la (a) *vi* bli «stinn», stivne, tilfryse.

Stinn (*n* stint) stind, stiv; fast (*om masse*); — mjølk; utspændt. -ast (a) *vi*, -fjør, ei, springfjør. -leik, ein.

Stinta (a) *vi* anstrenge sig til det yderste; det skal -ast um eg orkar det det skal knipe.

Stipend|(ium), eit (*fl* stipend), *-iat, ein, -søknad, ein.

Stir [1], ein, sturring; det gav folk ein — vakte opsigt. -a (de) *vi* stirre; han var -d paa det blev det var. -øygd 2.

*Stiv *adj.*, *-a (a) *vt* stive (*tøi*). -frosen 1, -hug, ein, *-krampe, ein.

Stivla (a) *vt* stoppe, stanse, hindre; avstivla *adj* hindret.

Stiv|leik, ein, *-na (a) *vi*, *-nakke, ein = *stridbukk.

*Stjerna, ei, stjerne; stjerneformet figur.

*Stjerne|aar, eit, -blink, ein, *-flagget stjernebanneret. -glit(ter), eit, -kikar, ein, -konna, ei, -kvelv, ein, -ljøs, eit, og *adj.* -rap, eit, stjerne-

skud. -sett stjernebesat. -skodda, ei, stjernetaake. -tydar, ein, -yrja, ei, stjernevrimmel.

Stjern [ó], ei, styre, stel; hus-, mat-, riks-, osv. -a (a) *vt* styre. -ar, ein.

Sto, eit, en hoppe; en samling hopper; stutteri.

Sto, ei, melkeplads; hvileplads for kreaturene.

Stod [ó], ei; haar-, vær-. -a, ei, (staaende) stilling; situation.

Stogg, eit, stansning; hvil. -a (a) *vt* og *vi* stanse; hvile.

Stohest, ein, stodhingst.

Stokk, ein, stok; timber-, dør-, tune-, fele-, kort-. -a (a) *vt* belægge med stokker; -a kort blande kort; *vi* stivne; hovne. -aal, ein, stor makrel.

-and, ei (*fugl*), -brunn, ein, -daud *adj* (og steindand og stokksteindand), -elengd, ei, -ende, ein, -føtt *adj* tyk og stiv i føtterne. -lagd 2 rund, fyldig.

-maur, ein, -rund *adj* vel avrundet. -ut stakket, kortvarig. -vaksen 1 rundvokset.

*Stol [ó], ein, stol; sæte; rugge-, kyrkje-, *pave-, preike-, *bord-, *sag-, øyre-; stinga under — fordølge;

rjuka av -en lide nederlag.

***Stola** (a) vi stole, lite; — (seg) paa.

Stol|bein, eit, og -**fot**, ein, -**kjerra**, ei, *sml.* gigg, ein, *osv.*

Stolma (a) vi løpe sammen, koagulere, levres.

Stolp [ø], ei, dypt spor i sne. -a (a) vi optaarne sig; stolpre, gaa som i dyp søle ell. sne; vt tilskynde.

***Stolpe**, ein, pille, stolpe; led i hestemaal.

Stolpe|føre, eit, søleføre. -veg, ein, sølevei.

***Stolt** *adj* = storlaaten, byrg, kaut, kry, *osv.*

Stomn [ø], ein, trøstamme; rotstubb av træ. -a (a) vt grundlægge; -a seg komme sig.

Stong, ei (*fl* stenger), stang; maalestang; skinne = spong. -**flske**, eit.

Stopla (a) vt sammenstable, vi støte an; famle; — paa ordi; oprøres (*om sjø*); stoplesjø, ein, krapsjø.

Stopp, eit, stansning; det segjer —: *a (a) vt stanse; vi forslaa; det -ar (ell. -ast) ikkje. -a, ei, et enkelt spor; en række spor; (harestoppa). -ar, ein, en stopper. -eleg rimelig. -ut hullet, fuld av spor.

Stopul [ø], ein (*fl* stoplar) taarnfot; klokkehus (*ved kirke*).

Stør, eit, forraadnelse, raattenhet.

Stor [ø], ein, lamhet; benskjerhet (*hos dyr*).

***Stor** *adj* (*større, *størst); — paa vokster; naar du vert — voksen; — sorg; -folk; — paa det og — paa seg kry, hoven; gjera -e augo. **Stor** blir brukt i en mængde noksaa selvfølgelige sms. f. eks. *skrika vi, -glad *adj*, *-baat, ein; i faa tilfælde brukes store som i storebror, Storegut.

Støra (a) vi raatue (*om træ*).

Storberga *adj* rikelig forsynt. -boki Bibelen. -bragd, ei, = -daad, ei. *britannia, *-bygd, ei, stor bygd. -bygdi bygdens hoveddel, tættast bebyggede del. -dreng, ein, voksen tjener. *-drift, ei, -drikkar, ein, -etar, ein, -eten *adj* graadig. -felt *adj* stormodig. -fengd 2 som falder rikelig til. -ferd, ei, luksuriøs optræden. -fjælde, ein, stor mængde; -fjelden venta, nokre faa gjekk. -flodi syndfloden. *folk *fl* fornemme folk. *-fugl, ein, ø; tiur og aarfugl. -gjæv rundhaandet. -grytt *adj* grovkornet. *-handel, ein, -hjarta *adj* høihjertet. -hopen = -fjelden.

-huga *adj* meget lysten; stormodig. -ing, ein.

***Stork**, ein, stork; grobian; storke.

Storken *adj* stærknet, se storkna.

Stor|kløyvd 2 og -kloven 1 *adj* grovkløvet.

Storkna (a) vi stærkne, stivne ved avkjøling.

***Stor|laaten** 1 storagtig. -lag, eit, storselskap. -lagd 2 grovbygget. -leg *adv*, -leik, ein, og -dom, ein, størrelse; storhet. -leitt *adj* grovladen. -ljugar og -lygar, ein, -lynde, eit, -lyndt stormodig. -læ vi storle. -læte, eit, stolthet.

***Storm**, ein, sterk vind; angrep.

*-a (a) vi blæse stærkt; storme frem; vt -a ei festning.

***Stor|magt**, ei, -mannsleg prægtig. -megtig *adj*, -meister, ein, -menne, eit, rik, mægtig mand. -mers, eit.

Storm|flaga, ei, *-flod, ei, *-klokka, ei, -kvervel, ein, -laup, eit.

Stormod, eit, stort mod, overmod. *-modig *adj*.

Stormsam *adj*, *-signal, eit, -skadd 2, -stikka, ei.

Størna (a) vi raatue, opløses (*om træ*).

Størnasa *adj* stornæset; næsevis. -næme, eit, usedvanlig nemme. -nøyten 1 graadig. -om *adv* i høi grad. -ordig stortalende.

***Storr** [ø], ein, stargræs. *-myr, ei.

Stor|raadig dristig, storlagen i sine planer. *-sinne, eit, heftig vrede. -sint heftig vrede. -sjøan, eit, springflod. *-skog, ein, skog av store træer. -skropar, ein, storskryter. -skroyve, eit, noget som ser stort ut. -sleg storartet. -slegen grovladen; storlagen. -snut, ein, hovmodig, viktig person. -snuta *adj*, -stilla *adj* grovstilet (*om bok*). *-syn, eit, vidunder.

***Stort** og *større *adv* synderlig (*mest med ikkje foran*); det hastar ikkje —.

Stortak, eit, kraftanstrengelse. -tenkt *adj*, *-tid, ei, *-ting, eit.

Stortings|avgjerd, ei, -mann, ein, *-præsident, ein, -seta, ei, stortingssession. -trev, eit, stortingsgalleri. -vedtak, eit, stortingsbeslutning.

Storturftig (ug) *adj* som trenger (kræver) meget. -tøk som tar meget ell. griper dygtig til, gavmild. -vaksen 1, *-vask, eit, en storsvask. -vêr, eit, -veg, ein, hovedvei. -veges *adv*

storlig. ***-verk**, eit, **-vilt**, eit, stort vildt. ***-vis**, ei, stormandsvis. **-voren** 1 drøi; storagtig. **-vyrdig** indbildsk. **-ørdt** *adj* stortalende. **-øydar**, ein, **-øygd** 2.

Stota [ò] (a) *vi* stamme, famle etter ord; gaa støtende.

Stotar [ò], ein, stodder, tigger. **-kong**, ein, bygdevækker.

Stova [ò], ei, stue, værelse; vaaningshus; **bad-**, **eld-**.

Stovebord, eit, **-glas**, eit, **-møne**, eit, **-tuft**, ei, *osv*.

*Straa, eit; ***halm-**; **liggja paa lik-**.

Straa (dde) *vt* strø = strøya, bestre; golvet vart **-tt** med eine.

Straa-and, ei, **-daude**, ein, naturlig død, sottedød.

Straal, eit, liten fiskestim, utgaat fra en større.

*Straal|a (a) *vi* straale. ***-e**, ein, tynd stripe, særlig av lys.

Straalsekk, ein, ***-seng**, ei.

Straff, ei (*sml.* refsing, ei), ***-a** (a) *vt*.

Straffande straffende; strafbar. **-arbeid**, eit.

*Straffe dom, ein, **-grunn**, ein, **-hus** = tukthus. eit. ***-lov**, ei, ***-magt**, ei, ***-maate**, ein, **-paabod**, eit. **-preika**, ei, **-raad**, ei, straffemiddel. **-rett**, ein, ***-sak**, ei, ***-tale**, ein, ***-tid**, ei, **-trugsel**, ein.

Straff-fange, ein, **straff-fri** *adj*, **straffløysa**, ei, **-skyld**, ei, **-skyldig** *adj*.

*Strak *adj* stram; utstrakt; **-e** vegen den like vei. **-e**, ein, hoi, rank figur. **-na** (a) *vi* strammes, bli rank. ***straks** *adv sml.* paa timen.

*Stram (*fl* **-e**) stram, spændt. **-a** (a) *vt* stramme.

*Stramei, ein, og **kanneva**, ein, tòi til at sy korssting paa.

*Strand, ei (*fl* **strender**), strand, kyst. ***-a** (a) *vi* løpe paa grund. **-bu** og **-bue**, ein, ***-erla**, ei, strandpip. **-hogg**, eit, strandhugg. **-rek**, eit, ting som driver iland fra elv. ***-sida**, ei, ***-snipa**, ei, strandsneppe. **-tita**, ei, og **-vipa**, ei, = **-erla**.

Strang *adj* skarp, stram, bitter (*mest om lugt og smak*).

Strange, ein, stok, et mindre og avkvistet træ.

Strangleik, ein, stramhet, se strang.

*Strant, ein, skranten, oppløpen

person ell. vekst. ***-a** (a) *vi* skyte tilveirs. ***-en** *adj* 1.

Stratt, ein, stilk; stiv, tør, avkvistet (ell. mager) stamme (ell. person). **-a** (a) *vi* stritte (imot); gaa stivt og vanskelig.

Straum, ein, strøm. **-and**, ei, **-baat**, ein, **-gard**, ein, mur ell. gjærde til forbygning mot strøm. **-gir**, ein, grænselinje mellom strøm og bakevje. **-kantring**, ei, = **-vending**, ei. **-kvervel**, ein, **-sjø**, ein, **-still** strømfri. **-ut** strømfuld. **-vending**, ei, strømkanttring.

*Streik, ei, ***-a** (a) *vi* = gjera —.

Streit, eit, besvær, anstrengelse. **-a** (a) *vi* anstrenge sig; **-a** i **bandet**.

Strekk, eit, tòiighet, elasticitet; eit band med — i. **-a** (**strekk**, **strakk**, **strokke**) *vi* strække til, forslaa.

Strekkja (**strekkjer**, **strekte** og **strakte**) *vt* strække; — seg.

Strekkja, ei, en strækning, langst strøk. **-je**, eit, strækkeredskap. **-jing**, ei.

Strema (a) *vi* støie, fjase.

Stremba, ei, krampagtig spænding. **-en** 1 *adj* oppløst (*i maven*).

Strend|a (er, **strende**) *vi* gaa langs stranden; føite om; *vt* bortskufle jord, *osv*; **-a** fjøsgolvet.

*Streng, ein (*fl* **strengjer**).

*Streng *adj*.

Strengja (**strengjer**, **strengde**) *vt* stramme; behandle strengt.

Strengjast (**gjest**, **strengdest**) *vi* bli strengere; **vetteren** strengjast.

Streng| og **strengje|laus**, **-leik**, ein (*musikinstrument*). **strengjospel**, eit.

Streng|leg *adj* noget streng; *adv* strengelig. **-leik**, ein, strenghet. **-na** (a) *vi* = jast. ***-t** *adv* med strenghet. **-ut** stripet paa langs.

*Strid, ein, tvist; stræv; dyst.

*Strid *adj* stri, sterk, spændt; **-t arbeid**; — **pris**. **-a** (a) *vt* stramme.

*Strida (er, **stridde**) *vi* stride; stræve; **hava mykje aa** — med.

*Strid|bukk, ein, = ***stivnakke**, stridig person. **-fjora** *adj*.

Stridfor *adj* kampdygtig.

*Strid|graata *vi*, **-hærd** 2 og **-hært** *adj* stridhaaret. **-korn**, eit, det bedste korn. **-leik**, ein, strihet. **-lyndt** *adj* stivsinde. **-na** (a) *vi* bli stri. ***-nakke**, ein, = **-bukk**. ***-regna** *vi*.

Stridsam *adj* stridslysten; stridbar.

Stridsdun, ein, kampbulder. ***-emne**, eit, **-handske**, ein, ***-hest**, ein, **-hug**, ein, stridslyst. **-huga adj.**, **-mann**, ein, **-mod**, eit, ***-skrift**, ei og eit, **-spursmaal**, eit, **-vaapu**, eit, **-van adj.**

Stridvoren l noget stridig ell. streng. **-øyg** 2.

Strige, ein, strie (*tøi*). **-skjorta**, ei, **-vev**, ein.

Strik [i], ein, en gut, helst en oppløpen gut.

Strik [i], eit, strek, linje; kompasstrek; et puds. **-a (a) vi** streke, sette streker; holde tilbake; **-a med skistaven**; **-a segl**, **-a paa seglet**.

Strikhyvel, ein, listhøvel. ***-maat**, eit, = ripmaat.

***Stril** [i], ein, person fra Strillelandet.

***Strim**a [i], ei, stripe. **-el**, ein (*fl* strimlar), smalt stykke, strimmel.

Strind, ei, en strimmel, lang stripe. **-ut adj** stripet paa langs.

Strinka (a) *vi* lugte sterkt.

***Stripa**, ei, stripe, strek. **-ut** stripet.

Strit [i], eit, anstrengelse. **-a (a) vi** slite og slæpe. **-ar**, ein, **-arbeid**, eit, **-en** l og **-sam** møisom.

Strjuka og ***stryka** (stryk, strauk, stroken) *vt* stryke henover; guide, glatte; bestryke; overstryke; utslette; *vi* gaa avsted; stryke ved eksamen.

Strjuke og ***stryke**|**bolt**, ein, ***-bord**, eit, **-fjøl**, ei, **-jarn**, eit, **-reim**, ei, og ***-stikka**, ei (*hvæsseredskaper*).

Strok [ò], eit, strykning; bryne; passage; fremstrømmende flok; støi. **-a**, ei, dragt pryl; smal vei; lang række. **-a (a) vi** sværme, larme; flakke om. **strokefant**, ein, og **strokepakk**, eit, landstrykere.

Strokk, ein, og **-a**, ei, smalt træk; tøndekar.

Strokmaal, eit, strykmaal, *mots.* rokmaal.

Stropjen [ò] *adj* l tilstoppet i halsen; eta seg —. **-na (a) vi** bli «stropen».

Stropp, ein, maaltende, *sml.* strokk.

Stroppa, ei, løkke, hængsle, strop.

Strumla (a) *vi* rumle, buldre, gjøre larm.

Strump, ein, et smalt kar, = strokk, butt, brynestokk.

Strunk, ein, et træk; en stiv, klodset person. ***strunk adj** stolt.

Strunt, ein, en tut, et kræmmerhus. **-en** l vrant.

Strupa (stryp, straup, strope) ell. (te) *vt* = strøypa.

***Strupe**, ein, strupe, hals. ***-tak**, eit.

Strupl, eit, vassing; dumt snak. **-a (a) vi** vasse, gaa i søle; sladre.

Struss, ein, struds (*fugl*). **-egg**, eit, **-fjør**, ei.

Strut, ein, tut, fremstaaende rør; snute.

Strutl, eit, vondt veir. **-a (a) vi** gaa i «strutl».

***Stry**, eit, blaar, grovt hør. ***-garn**, eit.

***Stryk**, ein og eit, strykning; pryl; snævring i strøm.

***Stryka** = strjuka.

Strykke, eit, en uthulet dunk; smalt kar.

***Stryknin**, ein (*en gift*).

Strykt adj = strøymd, strømmende, fuld av stryk; her er —.

Strylla (er, strylte) *vt* krølle, kruse.

Strype, eit, en snævring, indsnævring.

Stryta, ei, snute; en røkhut.

Stræla (a) *vt* sprede tyndt, samle ind; *vi* spise smaat. **-en** l smaa-tærende.

Stræna (te) *vi* løpe bort fra flokken.

Strætja (a) *vi* flakke om. **-ar**, ein, landstryker. **-e**, eit, stræde, pas.

***Stræv**, eit, besvær. ***-a (a) vi**, **-all** = **-sam**. **-ar**, ein, **-sam** strævsom; møisommelig.

Strø, eit, støkker eller bord til underlag. **-ved**, ein.

Strøna (te) *vi* løpe om; fare fremover.

Strøya (strøyer, strøydde) *vt* strø. **-ing**, ei.

Strøym, ein, strøm, sprøit. **-a (de) vi** strømme. **-d** 2 strømmende, med sterk strøm, *sml.* strykt.

[*Strøyna*, se strøna.

Strøypa (te) *vt* klemme, indsnøre. **-e**, eit, et indsnævret sted i en elv. **-en** l *adj* trang, indsnævret.

Stubb, ein, kulgrus; kol-; stump, kort stykke. **-a (a) vt** gaa med smaa dvælende skritt. ***-e**, ein, stump; stub efter fældet træ ell. efter meiet korn og græs. **-hosa**, ei, halvstrømpe. **-legg**, ein, strømpelegg (*uten fot*). **-rump**

adj stumphalet. **-ut** avstumpet; kort for hodet.

*Student, ein.

Studenteksamen, ein, **-ferd**, ei, **-heim**, ein, **-huva**, ei, **-lag**, eit, **-liv**, eit, **-samfund**, eit, **-tid**, ei, **-verdi** studenterverdenen. **-vls**, ei; **paa -vls**.

*Studer(a) (a) ell. (te), ***-ing**, ei, **-kammers**, eit.

*Studium, eit (*uten fl*) = studeringar og hovudbrot, eit.

Studnad [ù], ein, og **-ning**, ei, = stydnad og stydning.

Studra (a) *vi* gaa smaat og pusle for sig selv.

*Stuert, ein, stuert.

Stuk, eit, **-(a)** *vi* = staa og staa.

Stukkverk, eit, stukatur (av stukk, gips-kalk).

Stuld [ù], ein, tyveri.

Stulk, ein, stiv, klodset, uomgjengelig person.

*Stulla (a) *vi* gaa langsomt; sysle smaat; *vt* stelle creaturene.

*Stum (*fl* stumme) = dum, maalaus.

Stumme, ein, = stuv, stomn.

Stumende myrk [ù] og **stummyrk** belgmørk.

*Stump, ein, etslags brød; soldat. **-(a)** *vi* gaa ustøt. **-ut** plump.

Stumra (a) *vi* famle, gaa usikkert, som i mørke. **-ren** l skummel. **-ring**, ei, famling.

Stums *adv* pludselig, uventet.

*Stund, ei, ***-a** (a) *vi* lengte, vente; stunde til; **natti -ar** til.

Stunde|bil, eit, mellemtid. **-mil|lom** *adv* av og til, stundimellem.

Stundling, ei, tragten, higen. ***-om** og **-omtil** *adv* undertiden. **-trøyten** *adj* l stundesløs.

Stunulv, ein, = berg ul, bergugle.

*Stup, eit, styrting. ***-a** (styp, staup, stope) ell. (er, te) *vi* falde om; *vt* **-a** seg i vatnet. **-bratt** *adj*, **-en** l dumdristig. **-na** (a) *vi* segne til jorden. **-ord** *fl* dristige ord. **stups** *adv* = stums.

Stur [ù], ein, sørgmodighet; faa ein — bli vemodig, nedstemt.

*Stur *adj* = **-en**. ***-a** (de) *vi* være sørgmodig; hænge med bladene; vantrives. ***-en** l sørgmodig, nedslagen. **-sam** tungsindig anlagt. **-sleg** = stussleg.

Sturta (a) *vi* styrte om; (*om husdyr*) dø; *vt* styrte ut, tømme.

Stuss *adj* stille, tankefull; kort for hodet, studs. **-a** (a) *vi* sysle med noget. **-e**, ein, idiot. **-en** l jaalet; taapelig.

Stussleg bedrøvelig, sørgelig, kjedelig.

*Stut, ein, okse; tølperagtig person; kort lur av horn; kræmmerhus. **-(e)leg** og **-en** l plump.

*Stutt [ù] *adj* kort. **-a** (a) *vt* avkorte = stytta.

Stutt|drøg *adj* om hest som vil hvile ofte. **-ekst** *adj* kortakset. ***-halt** *adj* = laaghalt. **-helda**, ei, **-hugsa** *adj* og **-hugsen** = minnug. **-humul**, ein, den kortere del av chumulen. **-hærd** 2 og **-hært** *adj* korthaaret. **-leg** *adj* noget kort; *adv* kortelig. **-leik**, ein, korthet. **-leitt** (*mots.* langleitt), **-minnug** glemsom. **-na** (a) *vi* bli kortere. ***-orv**, eit, ljaa med kort skaft. **-spann**, ei, kort fingerspand. **-synt** kortsynt. **-tenkt** ubetænksom. (**stutt-trøya**, ei, = rundtrøya). **-vls** *adj* enfoldig.

Stuv, ein, stamme = stomn, legg; træet fra roten til grenene; gjenstaaende stub av fældet træ; sammenrullet væv, stu; stjert (*paa fugl*).

*Stuva (a) *vt*. stu(*ve*), pakke sammen; *vi* arbeide tungt. **-arbeid**, eit, tungt, grovt arbeide. **-en** l plump, klodset. **-rydja** *vt* rydde trær og busker for fote. **-sllta** *vi* slite og stræve uten omtanke.

Styd [ý], ei, støtte. **-ja** (stýd, stude) *vt* støtte; **-ja** *uppunder* understøtte; holde med, hjelpe. **-jar**, ein, hjælper. **-nad**, ein og **-ning**, ei, understøttelse, bistand; bestyrkelse.

Stygg [ý] ein, avsky; faa ein — til noko.

Stygg (*n* *stýgt) *adj* (*i nogen sms.*) frastøtt, vred; folke-; avskrækkende; uskjon, styg; usømmelig; henfalden til; — til aa banna. ***-a**, ei, og ***-en**, ein (*om styg ell. skøieragtig person*).

Stygge, ein; han drikk so det er stor — ell. — ting.

*Stygge|dom, ein, usømmelighet. **-ferd**, ei, usømmelig færd. **-sjuku** syfilis. ***-ting**, eit, ulidelig tingest.

*Stygging, ein, slem person.

Styggja (stygger, stygde) *vt* avskrække, frastøte; av- forarge.

Styggjast (styggest, stygdest) *vi* sky; forarges; — ved noko.

Styggje, eit, noget stygt, avskrækkende. **-leg** frygtelig.

Stygg|kald *adj* frygtelig kold. -kynde, eit, = ukynde. -leg noget hæsleg, slem. -sint *adj*, -sterk *adj*. -vêr, eit, -voren 1 *adj*, stygna (a) vi bli styg.

***Stygt** *adv*; skriva —; laata —; bera seg —; fara — aat.

Styk|barn, eit, -bror, ein, -dotter, ei, -far, ein, stedfar. -foreldre *fl*, *sml*. styv-.

***Stykke**, eit, stykke; avdeling; eksemplar; meister-

Stykkja (a) vt utstykke. stykkjom-til *adv*.

Styk|mor, ei, stedmor. -son, ein, stedson, *sml*. styv-.

Styl [ÿ], ein (*fl* styler) stilk (*paa* straa).

Stylk [ÿ], ein (*fl* stykjer) stængel; ribbe (*i* blad).

Styltra, ei, stylte.

Styn [ÿ], ein og eit, et støn, stønende lyd.

Styng, ein (*fl* styngjer) et stik; hold, smerte; merke efter stik; stikkeredskap; kvefse-, *sml*. auge- (*insekt*). styngs *adv* pludselig.

Stynja [ÿ] (stÿn, stunde) vi stønne. -ing, ei.

Styr [ÿ], ein, støi, uro. -a (a) vi støie, gjøre larm. -all *adj* urolig.

Styr. eit. styrelse, orden; halda — *paa*. *-a (de) vt styre, lede; sende; môr -de meg til; beherske; -a seg; bestyre; -a huset, landet; ta retning; -a til havs. -ande som kan styres; dei -ande de styrende. -ar, ein, *-bord, eit, høire side (*mots*. bakbord).

Styrd [ÿ] *adj* stør, stiv. -a, ei, lamhet i føtterne. -føtt *adj*, -hendt *adj*, -leik, ein, størhet. -na (a) vi tape sin smidighet. -t *adv* stivt, vanskelig; det gjekk -t; -voren 1 *adj*.

***Styre** [ÿ], eit, ror; haandfang *paa* plog; styre, regjering.

Styreblad, eit, rorblad. -greida, ei, styreindretning. -laus rorløs. -maate, ein, -mann, ein, styrmand (*paa* baat ell. skib). -n 1, støiende, vild.

Styresmann, ein, en styrer, leder; *sml*. styremann og styrmann.

***Styrevol** [ô], ein, rorstang.

***Styring**, ei styringsreglar *fl*.

Styrja, ei, størje) (*fisk*).

Styrja [ÿ] (a) vi støie, gjøre op-tøier. -jîng, ei, -jut støiende.

Styrk, ein, bestyrkelse. *-e, ein, hold, varighet; kraft; magt; folkestyrke.

Styrkja (styrkjer, styrkte) vt styrke; bestyrke; opmuntre; han styrkte meg til det.

Styrkjeleg styrkende.

Styrkjîng, ei, og -ning, ei, styrkelse, bestyrkelse.

Styr|laus vanrøgtet; ustyrlig. -laust *adv* i vild uorden. -løysa, ei, uorden; ustyrlighet.

Styrm|a [ÿ] (de) vi styrte frem i mængde. -ing, ei.

Styrmann, ein, styrmand. styr-mannseksamen, ein.

Styrm|nad, ein, bestyrkelse; husholdning. -slede, ein, spidslede.

Styrv|a [ÿ], ei, sløvhetstilstand. -en 1 stivsindet; aandsfraværende.

Stytta [ÿ] (er, stytte) vt gjøre kortere; — upp opkilte. stytteband, eit.

Stytt|ing, ei, forkortelse. -ing, ein, kort tømmer-slæde.

Styv [ÿ], ein, soliditet, holdbarhet.

***Styv**, ein, stjert, fuglehale. -a (de) vt hugge toppen av.

Styv|barn, eit, -dotter, ei, osv. = styk barn. osv.

Styvel [ÿ], ein (*fl* styvlar) støvel. -hæl, ein, -skaft, eit, osv.

Styve|leg og *-n 1, dum, enfoldig.

Styv|ing, ei, avkapping. *-ing, ein, halvoksen gut; uefaren person; enfoldig menneske.

Styvmor, ei, osv. = styk mor, osv.

Stæk, ein, stank. -ja (stækjer, stækte) vi stinke. -jen *adj* 1 harsk, stram.

Stæl|a (te) vt stable sammen; staa-sætte; tilskynde. -ing, ei, staa-sættelse, tilskyndelse.

[Stævel, se styvel.

Stød, ei, landingssted, stø; baat-; elvebredd.

Stød *adj* stø, stadig, varig; sikker; eg er — *paa* det. -a (a) vt; -a seg bli stadig. -a, ei, stadighet, fasthet; stabel; brødstøda.

Støde, eit, sted, plads; fiske-, kvern-; stilling; haar-, vêr.

Stød|hendt sikker *paa* haanden.

-ing, ein, en støtte; staaende ting. -leg stadig. -leik ein, stadighet, fasthet. -na (a) vi bli stadigere ell. fastere.

-nad, ein, bestyrkelse. -t *adv* uten at vakle; altid; sikkert, støt. -ug og

*-ig fast, paalidelig; stadig.

Stødva (a) vi stanse, staa stille.

***Støkk**, ein, brist; skræk; faa ein — bli skræmt.

Støkka (støkk, stökk, stökke, *fl* stökne) *vi* briste; eit stykke stök ut; flyte, piple; det stök ikkje ein drope blod; faa en gysning = skvetta, kvekka, klökka, kveppa.

***Stökken** (*fl* stökne) skjor; sky.

Stökkja (stökjer, stökte) *vt* avskrække; skræmme, jage; — taaror graate.

Stökna (a) *vi* bli skjor ell. sprød.

***Stöl**, ein, melkeplads; sæter.

Stölsbud, ei, -voll, ein.

Stön, ein, dumrian. -a (te) *vi* fare blindt frem.

Störa (de) *vt* tilskynde, anbefale; -a ein til noko; -ast tilskynde hverandre.

Störa, ei, sidestykke i væverstol.

Störd, ei, størrelse (*av* stor).

***Stör**hus, eit, ildhus, kokehus; steris (*paa* skib).

Stöypa (te) *vt* nedstyrte; -a seg i sjøn; slaa i form, støpe; malte korn. -ar, ein.

Stöypeform, ei, -skei, ei, -stein, ein = betong.

Stöyra (de) *vt* og *vi* nedramme staur, = staura; sette korn paa staur. -en 1 plump. -ing, ei.

Stöyt, ein, støt; merke etter støt; en slurk (støit); skolap (støt); taa- -a (er, støytt) *vt* støte; styrte; -a i seg tulle i sig; -a seg i vatnet; -a hol paa; -a inni, -a paa; fornærme; -ande støtende. -ar, ein, støter (*til* mortar).

Stöyteregn, eit, styrtregn. -stein, ein, anstøtsten.

Stöyt|ing, ei, støting. -sam støtende, taktløs.

Su, ei, so, hunsvin.

***Subb**, eit, søleri. subb, ein, og *-a, ei, sølende person. *-a (a) *vi* søle.

*-ing, ei, -ut, sølet, subbet.

***Subj**ekt, eit, *-jektiv *adj*, *mots* objektiv. *-stantiv, eit, = tingord, namnord. *-trahera (a) ell. (te) *vt*, *-traksjon, ein.

Sud [ü] ell. sør; se dette ord med sammensetninger.

Sud [ü], ei, su, fuge, sammenføring; bølgedrag. -drag, eit, = drag, ei, bølgenes tilbakerulling fra strand, dragsu. -tak, eit, bordtak, hvor kant dækker kant likesom teglsten, sutak. -tekkja *vt* tække med sutak.

Sufs, eit, = slaps og subb. -a, ei, -a (a) *vi*, -en 1 (*fl* sufsne) og -ut *adj*.

Suft, ei, næringsvæske (*i* mat), *sml.* suvl; en smule. -a (a) *vt* fugte. -ig væskefuld, saftig.

***Sug**a (syg, saug, sogen) *vt* suge, pütte; trække; fossen syg vatnet til seg; det syg for bringa. -a, ei; gjeva -a.

Suge|barn, eit, -mor, ei, = søg-barn og søg-mor. -røyr, ei.

Sugg, ein, = segg. *-a, ei, hunsvin. -a (a) *vi* gaa sent; nøle; søle.

Sugl, ei, sikling. -a (a) *vi* sikle. -en 1 urenslig.

Suggpapir, eit, trækpapir.

***Sukat**, ein.

Sukk, ein, suk = andvarp; kort bøn. *-a (a) *vi* sukke.

***Suk**ker, eit, -bakar, ein, -bakster, ein, -bite, ein, *-brød, eit, -godt, eit, -lada, ei, = sjokolada, ei. -røyr, ei, -sjuke, ein, -topp, ein, -vatn, eit.

Sukla (a) *vi* skvulpe, klukke; det — i skorne, so vaat var han.

Sul [ú], ei, klave til svin. -a, ei, en sølle; kløftet stolpe. -a (a) *vt* sette «sul» paa gris; *vi* skridte paa. -e, ein, dygtig kar.

Sulka (a) *vt* tilsele. -ut tilsmudset.

Sull, ein, en sang at nynne; barne- -a (a) *vi* nynne.

***Sult**an, ein, -a, ei, sultaninde.

Sum, eit, svømming; leggja til -s.

***Sum**, ein (b summen, *fl* summar), sum, beløp.

Sum [ü] (sumt, sume) *adj* nogen, endel, i *fl* somme; — is er blank; -t smør er farga; -e kjerringar er silke; -t er gamalt og -t nytt; -e dagarne.

Sumar [ü], ein (*fl* sumrar); i —; i — var; i fjor-; fyrre -en; til -s. *I sms. blir sumar- og sumars- brukt saaledes om hverandre, at begge former kan brukes i de fleste tilfælde, mens enkelte ord vil ha bare sumar-, andre bare sumars-. Her er ordene opført alfabetisk efter sit sidsteled, bortset fra enten førsteledet er sumar eller sumars.*

Sumar(s)|arbeid, eit, -belte, eit.

Sumars|blom, ein, -bolk, ein, aarets sommerdel. -budeigja, ei.

Sumarbragen sommerglansen; alt stend i beste —.

Sumar(s)|bruk, eit, -bud, ei, -bunad, ein, -bustad, ein.

Sumar(s)|dag, ein, en sommerdag.

Sumardagen 14de april.

Sumars dag og **sumarsdagen** = sumars tid og sumarstidi, sommers tid; det kjem daa vel korkje storm eller snø no sumars dag ell. sumarsdagen ell. sumars tid ell. sumarstidi.

Sumar(s)|draatt, ein, sommerens avkastning (av buskapen). -ferl, ein, -fjøs, eit.

Sumar|fritid, ei, -fugl, ein, trækfugl.

Sumar(s)|føre, eit, hjulføre.

Sumar|gjest, ein, -gjesting, ei, -gleda, ei.

Sumar|halva, ei, sommerhalvaar.

Sumar|ham, ein, -hite, ein, -hoggen (fl hogne), -hugnad, ein, -hus, eit, -klæde, eit.

Sumarslang; ein — dag.

Sumar|leg *adj.*, -maal, eit, 14de april; ved -maals leite. -maanad, ein, -moro, ei, -natt, ei, sommernat; -nøterne = maa l. -parten sommermaanedene.

Sumars|plagg, eit, -rom, eit.

Sumar|ruta, ei, -sel, eit, -sida, ei, -skrud, eit, sommerpragt. -sol, ei, -solkverv, ein, -stova, ei, -sæla, ei, sommerglæde. -sæte, eit, sommerresidens. -sæter, ei.

Sumar|tid, ei, sommertid; *se under* sumars dag.

Sumar|ting, eit, -togt, eit, -tur, ein, -ty, eit, -varme, ein, -vêr, eit, -vera, ei, sommertilhold. -vînd, ein, -vinna, ei, -vokster, ein.

Sum|d 2 svømmedygtig. -fot, ein.

Sum|la (a) *vi* plaske, rote; somle; *vt* -a burt. -ar, ein, -ut somlet.

Summa (a) *vt* summere, lægge sammen.

Sumpa, ei, og (a) *vt* røre, sammenrøre.

Sum|ra og -rast (a) *vi* bli sommer.

Sum|stad *adv* sommesteds. -e stader.

Sum|tid *adv* stundom; -e tider.

Sund, eit, = sùm, svømning; koma paa sund.

***Sund**, eit, et sund, smalt farvand.

***Sund** *adj* søndret, uhel. *sund og -er *adv* i stykker.

Sundag, ein, søndag.

Sundag|arbeid, eit, -kveld, ein, *osv.*

Sund(er)|brotten sønderbrutt.

-hakka *adj.*, -klipt, -kløyvd 2, -krasa *adj.*, *osv.*

Sundmage, ein, svømmeblære i fisk.

Sund|mann, ein, -pengar *fl.*

Sund|ra (a) *vt* adskille; -ra fraa.

Sund|rida *vt* ride hest ut i vandet til svømning. -stad, ein, færgested.

[*Sunn* *adj* sund, frisk, *se* frisk, friskleg, helsug, sterkhelsa, helsesterk; god for sundheten, *se* botsam, helseleg, helsesam.

Sunn *adv* syd, i nogen navn som **Sunn|dal**, -fjord, *osv.*

Sunnan *adv* søndenfra. -drag, eit, -etter = sunnan. -fjells *adv.*, -fjellsk *adj.*, -fjords *adv.*, -for *præp.*, -til = sunnan. -vêr, eit, -vînd, ein.

Sunnarleg *adv* ute mot syd.

Sunn|fjord, -hordland, -møre.

***Sup**, ein, en slurk. *-a (syp, saup, sopen) *vt* spise med ske; pimpe. -a, ei, og -an, eit, suppe. -ar, ein, drikker. -ing, ei, pimping.

***Sur** [ù] *adj.*; — mjølk; — røyk; -t vêr; -t stræv; ein — gut vranten; *blaa-

Sur|apall, ein, vildt epletræ. *-brød, eit, -brim, eit, *-eple, eit, -flsk, ein.

Surk [ù], eit, hudutslæt, urenslighet.

Surka [ù] (a) *vi* = sukla. -a, ei, skorpe av mugg. -ast (a) *vi* bli skrumpen, muggen. -ut *adj.*

Sur|la (a) *vi* = sulla, nynne, smaa synge.

Sur|leik, ein, surhet. -lyndt vranten.

Sur|meleg [ù] og -men 1 desig, noplagt.

Surp, eit, søle; søppel. -a, ei, sørpe, sammenrørt masse (særlig bløtfôr). -a (a) *vt* røre sammen, lave sørpe.

***Surr**, eit, surrende lyd. *-a (a) *vi* surre; *vt* ombinde.

***Sur|smak**, ein, -tre, eit, morknende træ.

Surv, ein, og -a, ei, klynkende person. -a (a) *vi* klynke. -ut *adj.*

Survoren 1 noget grætten. -øygd 2 susøiet.

***Sus**; liva i sus og dus.

***Sus**, ein, susende lyd. *-a (a) *vi*,

*-ing, ei, -ing, ein, en søler; en som har liten rede paa sig.

Susl, eit, skyllevand; søl. -a (a) (og sutla) vi plaske, søle; -a burt vt bort-søle; sladre. susle|klevé, ein, og -kove, ein, kammer til opvask.

Suss [ú], eit, kalvegelé.

Sussia (a) vi sysle med vask; -a ut vt væte. -ut geleagtig.

Sut [ú], ei, sorg, bekymring.

Sutfull, -laus sorgfri, ubekymret. -leg bedrøvelig. -løysa, ei, -maal, eit, beklagelig omstændighet.

Sutr [ú], eit, blandet væske; mat-rester og avskyl.

***Sutra** (a) vi klynke; grue. *-ing, ei.

Suvt [ú], ei, et sul, det saftige av maten (mots. brødet). -a (a) vt forsyne med sul. -frek adj som bruker meget sul. -laus, -løysa, ei, -mat, ein, -ug saftig; fet; (om tale) drøi. -vara, ei, fetevarer.

Svaak, eit, vaatveir; adj fugtig, ustadig.

Svaal, ein, høirøstet tale; støi. -a (a) vi snakke høit; leve lystig.

Svaasa (a) vi vasse; strabasere; tumble.

Svaavel, eit, = brennstein, svovel. -bad, eit, -gruva, ei, -haldig adj, -stikka, ei, -sur adj, -syra, ei, -tev, ein, -verk, eit, svaavla (a) vt.

Svabb, ein, og -a, ei, skjødesløs person. -a (a) vi søle, plaske; gaa tungt.

Svad, eit, et sva, nøkent skraaberg. svad adj glat (om jord).

Svada (er, svadde) vi flekkes av, revne fra; vt flekke.

Svad|berg, eit, svaberg, nøken bergflate. -botn, ein, «svad» i vand. -e, ein, = se v ja. -na (a) vi bli hudløs.

Svag, eit, svaiing. -a (a) vi svaie, slingre.

Svakka (a) vt = sukla.

***Sval**, ei, svalgang, smal gang ell. utbygning.

***Sval adj** kjølig, sval = kjølen. *-a (a) vt svale. -a, ei, vindpust. [*-a, ei, se svola. -e, ein, svalning. -en 1 kjølig, heter ogsaa kaldsvalen.

Svaledrykk, ein, svaledrik.

***Svall**, eit, snak, samtale. *-a (a) vi prate. -ug adj.

Svalleitt adj og svaldæmd 2, sortagtig.

Svalna (a) vi avkjøles. -voren 1 noget kjølig.

Svamla (a) vi plaske; svømme; sove urolig, halvbevisst.

***Svamp**, ein; *vaske-; sml. sopp.

Svamra (a) vi svæve omkring; sværme.

Svana (a) vi svinde ind, avta; lindres; det -r der det svall.

***Svana**, ei, svane (fugl). *svane|dun, ei og eit, *-ham, ein, -song, ein.

Svang adj tom; slunken, sulten. *-e, ein, lyske, laarkrik paa dyr. -na (a) vi = svana, mots. trutna. -sida, ei, tyndsiden paa dyr.

***Svansa** (a) vi vimse om, gaa og svinge paa sig, sml. svinsa.

***Svar**, eit; vera til -s være at træffe, tilstede. *-a (a) vi og vt svare, besvare; -a til ell. for noko være ansvarlig for; -a skatt; det -ar i fjellet gjenlyder; det eine -ar til det andre passer; det -ar søg ikkje løner sig ikke. -ast passe sammen.

***Svare** (ubøielig) adj; ein — kar ell. — til kar meget til kar; eit — braak; adv han er — so blid idag særdeles blid.

Svarlaus svarløs, forlegen for svar; standa —.

Svarm, ein, sansesløshet, fantasering, ørske; tummel, uro; en sværm. -a (a) vi være i ørske, fantasere; tumble, sværme, sml. sverm.

Svarp, eit og ein, støt, slag. -a (a) vt støte, slænge; -a til slaa til en.

Svarskriv, eit, svarskrivelse.

Svarsmann, ein, den som skal svare, mots. spursmann.

***Svart adj** sort, meget mørk; -e natt; -e armødi; eta ell. gnaga det svart omkring seg gnage grasset helt av.

Svartauga, eit, = daae, akkerpipe. *-bak, ein, havmaake.

Svart| ell. *-svarte|bok, -dauden, -havet (-havsrug, ein), -huva, ei (faa -huva bli kone). -kunst, ein, -spetta, ei, sort træpikker. -stilla, ei, blikstille paa sjøen. -trast og -trøst, ein.

Svart|brend 2, -brynt adj som har sorte bryn. -flekkt, -gaarut, *-havre, ein, flyvehavre. *-hegg, ein, = trollhegg. -hærd 2 og -hært sort-haaret. *-klødd 2, -leg sortagtig, mørk. -leitt adj sortladen. *-maur, ein, -mylda, ei, sort muldjord. -myldt adj, *-na (a) vi sortne; det -na for augo. -sjuk skinskyk, jaloux. -sykja, ei, jalousi, = aabryskap, mistrygn.

-snigel, ein, -voren 1 adj, -øygd 2.

Svarv, ein, rundgang, stor bue, halvirkel. -a (a) *vi* og *vt* gjøre dreierarbeide, dreie; gaa i en bue. -ar, ein, dreier; **rokkesvarvar**.

Svarvejarn, eit, dreierjern. -stol og svarvarstol, ein, dreierbænk.

Svarving, ei, dreierarbeide.

Svarvis *adj* klok til at gi svar.

*Svassa (a) *vi* vasse; sole, plaske.

Svav, eit, vrøvl. -a (a) *vi* vrøvle.

Sveig *adj* litt fugtig, *f. eks.* om klær.

Sveig, ein, tynd, bøielig kvist. -ja (sveigjer, sveigde) *vt* bøie. -jing, ei, -na (a) *vi* bli fugtig.

Sveim, ein, omsvæven; opbrusning, uro. -a (a) *vi* svæve om.

Svein, ein, ungar; tjener, svend; smed-, brur-. -dom, ein, -kall, ein, peppersvend. -(e)stykke, eit.

Sveip, eit, svøp.

Sveip, ein, bundt; lok; haarhvirvel; knute, *f. eks.* paa tøndebaand.

Sveipa (te) *vt* svøpe, omvikle, gjøre «ein sveip». -a, ei, svøpeklæde.

Sveipeduk, ein, -lakan, eit.

*Sveisa (a) *vt* sammensveise. *-ing, ei.

Svelte, ein, sved. -bad, eit, -brot, eit, svedens gjennombrud. -drope, ein, -duk, ein, lommeterklæ. -laug, eit, -rid, ei.

*Sveits Schweiz. -ar, ein, -isk *adj*.

Sveitt, eit, svedning; arbeide som volder svedning.

Sveitt *adj* svedt, vaat av sved; -a (a) *vi* svede, svette. -ing, ei.

*Sveiv, ei, skaft at dreie (*f. eks.* slipesten) rundt med.

Sveiv, ein, sving, omdreining, dans, hvirvel.

Sveiva (a) *vi* vifte, svinge med noget.

*Sveiva (de) *vt* svinge, dreie rundt. sveivspel, eit = veivspel.

Svekk, ei, fordypning, indsænking.

Svel [é], eit, vimsing. -a (a) *vi* vimse om.

[Svela, ei, se svæla, storselskap.

*Svelg, ein (*f.* svelgjer), et svelg, hals; slurk.

Svelgja (svelgjer, svelgde) *vt* svelge; — raaken svelge mundvæskan (uten mat eller drikke).

Svelgrom, eit, aapning i svelget; avløpsrum i tragt.

Svell, eit, islag paa marken, opsvulmet is = kjøving, ei.

*Svella (svell, svall, svollen, *f.* svolne) *vi* svulme, især av frost; bulne.

Svell|brend 2 isbrændt. -brune, ein, isbrand. -brannen 1 = brend. -kul, ein, -tapp, ein, -ut islagt (*om vei, mark, osv.*).

*Svelta (svelt, svalt, svolten) *vi* hungre, sulte; — ihel dø av sult.

*Svelt|a (er, svelte) *vt* la sulte, sulteføde. -a, ei, sult, knap næring.

*Svelteföra (a) *vt* sulteføre.

*-föring, ei, for knap föring. -kur, ein.

Svelting, ei, sulting; sultekur.

Svemja (svem, svam, svome) *vi* svømme = symja.

Sveng, ein, snævring, smalhet; -en eller sprengen utsultning ell. overfyldning. -ja (svengjer, svengde) *vt* indknipe; -ja seg gjøre sig smal; -jast bli smal ell. tom.

*Svensk *adj*, -a, ei, *-e, ein.

*Sverd, eit, *-flsk, ein, -hald, eit, sverdhefte. -hogg, eit, -leik, ein, *-lilja, ei, (*plante*), *-orden, ein, -riddar, ein, *-skifte, eit.

Sverige.

Sverja (sver, svor, svøre) sverge; — av avsverge; — for forsverge, negte.

Sverjing, ei, sverging.

Sverkel, ein (*f.* sverklar) cirkel, ring, hvirvel; hvirvelled i et baand. -band, eit, sverklantor = ringa utor, utvide et rundt hul ved at skjære mere av kantene.

Sverm, ein, sværm; bie-; tummel. -a (a) *vi* sværme. -ar, ein, -etid, ei, -ing, ei, sværmeri. -lyndt sværmerisk, *sml.* sværm, *osv.*

Sverra (a) *vi* hvirvle, dreie sig rundt; sverrebasse, ein, = snurrbasse.

Sverta (er, sverte) *vi* vise sig sort; det -er i det, *sml.* svartna.

Sverta (a) *vt* sværte, gjøre sort. -a, ei, sværte. -e, eit, sortheit; smuds.

Sverv, ein, hvirvel, kredsgang, hvirvelled. -a (sverv, svarv, svarve) *vi* hvirvle, løpe i kreds. -el, ein (*f.* svervlar) vandhvirvel. -la (a) *vi* = sverra.

Svevn [é], ein, søvn. -laus, -løysa, ei, -naal, ei, søvntorn (*tryllemiddel*). -orar *f.* søvnørske. -sam sovekjer. -ug søvnig. -øren 1 søvndrukken. -ørska, ei = svevnorar.

*Svibel, ein (*f.* sviblar).

Svid [i], eit, svidning (*i sma.*).

***Svida** [1] (svid, sveid, sviden) *vi* svies, forbrænda, fortærkes; smerte, svi(de); det svid i saaret; røyken svid i augo.

***Svida** (er, svidde) *vt* svi, brænde paa overflaten; avsvi; — grauten; — haaret; — av seg skjegget.

Svidja [1], ei, en avsvidd plet, avbrændt rydning. -e, ein, sviende smerte.

Svide|brenning [1], ei, og -land, eit, mark ryddet ved ild. -n 1 sveden, svidd. -rid, ei, anfald av svie.

Svidjarn [1], eit, sviejern. -merke, eit, -smak, ein, -tev, ein.

Sviftunsvoka 2den juli (*St. Svithuns dag*).

Svig [1], eit, bugning; bøielige kvister. -a (a) *vi* bøie sig, bugne; svaie. -a, ei, et ris. -a (a) *vt* rise. -all bøielig. -e, ein, bøielig stængel. -na (a) *vi* bugne.

***Svigt**, ei, boining; gjeva — = *a (a) *vt* gi efter, bøies av tryk.

***Svik** [1], eit, svik, bedrageri.

Svik, eit, svek, engelsk syke = valk, ein.

***Svik|a** (svik, svelk, sviken) *vi* slaa feil; *vt* skuffe; forraade. -all *adj* = sviksam. -ar, ein, -full svikefull.

***Svik**, ein, tap i lufthul paa tønne. -hol, eit.

Svik|laus, -raad, ei, svikefull plan. -sam falsk.

Svil [1], ein, = ufs og vindskei.

Svila [1] (te) *vi* isløgges.

***Svill**, ei (*fl svillar*), grundstok; sleepers. -mur, ein.

Svilung, ein, halvoksen laks.

Svim *adj* rask, bekvem, haandterlig. -a (a) *vi* = -la.

Svima [1] (a) *vt* = svimeslaa.

*-e, ein; liggja i -e, slaa i -e.

***Svimeslaa** *vt* = slaa i svime.

*-slag, eit.

***Svim|la** (a) *vi* = svimra. *-ling, ein, en bedøvende urt.

Svimra [1] (a) *vi* svimle, bli svimmel. -re, eit, anfald av svimmelhet. -ring, ei, -rug *adj* svimmel.

***Svin**, eit (*sml.* galt, rone; su, sugga, purka). *-a (a) *vi* rote, søle; *vt* tilsvine.

Svina [1] (a) *vi* svinde ind, avta, *sml.* svana.

Svinarv [1], ein, fuglegræs.

***Svindel**, ein, *-la (a) *vi*, -lar, ein.

***Svinebol** [1], eit, og *-bøle, eit,

-fall, eit, slagtet svin. -ferd, ei, -lag, eit, svinenatur.

***Sving**, ein, omdreining; omvei; snirkel. *-a (a) *vt* svinge, dreie om; *vi* ta en omvei. -bru, ei, svingerom, eit.

Svinn (n svint) smækker; smaa-tærende.

***Svinsa** (a) *vi* vimse om; svinsa og svansa.

Svinsleg [1] *adj* svinsk, urenselig.

***Svint** *adj* rask. *-a (a) *vi* løpe avsted; vifte med noget; *vt* paaskynde; -a seg skynde sig.

Svintoks [1], ein, = grevling.

Svintærend, ei og eit, = snar-tærend.

Svip [1], ein, utseende, træk som let sees, flygtig indtryk; præg; manér; en trip, svip. -a (a) *vi* svæve hen; gjøre et visst indtryk; -a paa ligne; ho -ar paa mor si.

Svipa [1], ei, svepe, pisk.

Svipen [1] 1 flink, behændig.

Svipeslag, eit, svepeslag. -snor, ei, -skaff, eit.

Sviphag [1] kunstfærdig. -hegd, ei, kunstfærdighet, mesterskap. -laus uanselig, flau. -leg som tar sig godt ut; behændig.

Sviplik [1, 1] *adj*; del brørne er -e har visse fælles træk saa de minder om hverandre.

***Svir**, ein, svir, drik. *-a (a) *vi* svire. -en 1 tilbøielig til svir. *-ing, ei.

Svirp, ein, spenstighet, et let, raskt slag.

Svirp *adj* rask, net. -a (a) *vi* slaa let; -a seg gripe sig an; gjøre sig lækker.

***Svirra** (a) *vi* fare frem saa det gir en dirrende lyd; pillerne —.

Svirt [1], ein, rask sving, glimtende fart. -a (a) *vi* fare som et glimt.

***Sviska**, ei, sviskegraut, ein.

Svitt, ein, og -a (a) *vi* = svirt og svirta. -e, eit, usikker fart, ængstelig hast; befippelse, frygt.

Sviv [1], eit, svingning, omdreining; noget som kommer pludselig; hug- indfald, flygtige tanker.

Sviv|a [1] (sviv, svelv, sviven) *vi* dreie sig; glide tilside; svæve i luften; flakke om; det sveiv meg ell. i meg faldt mig ind. -a, ei, ørhet; ogsaa = svivesott.

Sviv|ande svævende; omflakkende. -ar, ein, en omflakker; en dans; en rømmegrot. -en 1 svimmel, fortumlet.

Svive|sott og **-sykja**, ei (*en sygdom hos sauen*).

Sviv|rom [i], eit, svingerum. **-sam** flygtig.

Svivyrd [i, ý] 2 forhaanet. **-a**, ei, skam, beskjæmmelse. **-a** (er, svivyrd) *vt* beskjæmme, behandle med foragt. **-eleg** skammelig, bespottelig.

Svoda [ò], ei, hudskaar; nøken klippe.

Svola [ò], ei, en svale. **svolereir**.

*Svolk [ò], ein, stor, myk kjep. **-a** (a) *vt* pryle.

Svoll og ***svull**, ein, svull, hævelse med avsondring. **-en** (*fl* svolne) hovnet. **-finger**, ein.

Svolt, ein, sult, hunger. **-en** 1 sulten, hungrig.

Svord, ein, svor, hud paa kjøt, osv. **fleske-**, **gras-**.

Svortja [ó] (a) *vt* farve (*tøi*) sort. **-a**, ei, sortfarve (*til tøi*).

Svortna (a) *vi* bli sort; det **-r** i det skinner sort i det.

Svæl|a, ei, røk; kvalme; storselskap. **-a** (er, te) *vi* blæse svakt; tumle, larme.

*Svær *adj*; — *til aa skriva*. **-ande** *adv* usedvanlig, overmaade.

Svær|a (te) *vt* trykke, besvære. **-ing**, ei, beklemmelse. **-leik**, ein, drøighet. ***-t** *adv* storlig, overmaade.

Svæsa (te) *vt* forfriske, oppleve.

Svæv *adj* sovende (*i sms*. tung-, rang-, osv).

Svæv|a (de) *vt* bringe i søvn. **-a**, ei, plante hvis blomster lukker sig om natten, *f. eks.* høkeurt. **-d** 2 dysset i søvn; *ogsaa* = **svæv**; *tungsvævd*, osv.

Svævedrykk, ein, = sovedrykk, sovedrik.

Svær *adj* lens, ganske fri, blottet.

*Sy *sml.* sauma.

Sy (dde) ell. **-da** (er, dde) og **bord-**sy(da) *vt* bordklæ, panele.

[*Syddre*, eit, se *sutr*, eit.

[*Syd|ra* og *-re* se *sø|ra* og *-re*.

*Sydvest, ein, regnhætte.

Syfta (er, syfte) *vt* svinge, ryste.

Syftja (a) *vt* trække sammen; — *segl*. **-e**, eit, og **-eband**, eit.

Sygn|a, ei, kvinde fra Sogn. **-er** *fl* sogninger.

Syk|ja, ei, sygdom. **-jast** (*jest*, *test*) *vi* bli syk.

Sykna [ý], ei, = vyrka, hverdagene. *syknedag*, ein.

*Syl, ein; **pinne-**, **plugg-**, **sole-**.

Sylg|ja [ý], ei, sølje. *sylgjelaav*, eit, **-tonn**, ei.

*Sylkvass sylhvas. ***-odd** (og *sylsodd*), ein, ***-skaff**, eit.

Sylla (er, sylte) *vi* lave soll.

Sylt, ei, en liten myr (*i navn som Sylte*, *Hellesylt*).

*Sylta, ei, røre, masse; *børsylta*, ***fleskesylta**. **-a** (a) *vt* tilsole; sylte.

*Sylteflesk, eit, ***krukka**, ei, ***sukker**, eit, **-ty**, eit, *syltetøi*.

Sylv [ý], eit, sølv. **-belte**, eit,

-bolle, ein, **-brokat**, ein, sølvbrokade.

-brudlaup, eit, **-budd** 6 sølvbeslaat.

-daam, ein, sølvskjær. **-dalar**, ein.

Sylverglitt, eit, sølverglød.

Sylv|gruva, ei, **-hald**, eit, sølvgehalt. **-haldig** *adj*, **-hærd** 2 og **-hært** *adj*, **-klaar** *adj*, **-malm**, ein, sølverts.

-maal, eit, sølvklang. **-mina**, ei, **-mor**, eit, sølvindvirket silketøi, = *brokat*,

ein. **-mynt**, ei, **-skel**, ei, **-slaa** *vt*,

-slegen 1 sølvbeslaat. **-smed**, ein,

-smide [f], eit, sølvsmykker, *sml.* bringe-

sylv. **-spend** 2 sølvspændt. **-ting** *fl*

sølv saker. **-verk**, eit.

*Symbol, eit, = bilæte, sinnbilæte; *tru-*vedkjønning. ***-bolsk** = bilæteleg.

Sym|ja [ý] (*sym*, *sumde*) *vi* svømme, = *svemja*; *vt* la svømme; **-ja** *hesten* *yver* elvi. **-jar**, ein, **-jing**, ei.

*Symmetri, ein og ei, ***-sk** *adj* = *samsvarig*.

*Symptom, eit, = teikn, merke.

Symra, ei, vaarblomst, hvitveis *m. fl.*

*Syn, ei og eit (*altid fl -er*). *Dette ord er oprindelig hunkjøn, og har meget almindelig samme kjøn fremdeles, navnlig i betydningen synsevne, aasyn, henseen; dimmast paa -i; midt i -i; det er god — idag luften er gjennemsigtig; sjaa seg — til (ell. med) se sig istand til; atter-, fram-. Men i visse tilfælde er det nu gjerne intetkjøn; saaledes særlig i betydningen et syn 2: det som man ser, og et vidunder, og naar det betegner personer som har det hverv at se til med noget (skuletilsynet). De samme regler for kjønnet gjælder ogsaa sammensætninger hvor syn er sidsteled.*

*Syn|a (te) *vt* vise, forevise; **-a fram**; *paavise*, *paapeke*; *vi* vise sig; det **-er** *far* etter bjørnen; det **-te** *paa* honom.

Synast (*est*, *test*) *synes*, se ut til (*upersonlig*), det **-est** *vera* so; *tro* at se eller høre, tykkes, mene, eg **-tøst** (*sjaa*) *du* *gjorde* det ell. (*høyra*) *du*

sagde det; eg -est dette er vænt; finde for godt; kom naar du sjølv -est; -ast um like. -ar, ein, foreviser.

Synberr let at se, = berrsynt.

Synd [ý], ei, leilighet til at se; her er god —.

***Synd** [ý], ei, synd, overtrædelse; vanart; gjera — paa ein; det er — i (ell. for) honom han er at beklage; eg synest — i honom.

***Synd** [a] (a) vi gjøre synd. -ar, ein, -auke, ein, forargelse.

Syndebot, ei, *-bukk, ein, -fall, eit, -forlating, ei, -lista, ei, synde-register. -livnad, ein, -medvit, eit, syndsbevissthet. -naud, ei, -pengar fl, *-skyld, ei, -straff, ei, -svevn, ein, *-tavla, ei, = lista. *-træl, ein, -vane, ein, -vedkjønning, ei, syndsbejdendelse. -veg, ein.

[*Syndflodi* = storflodi og siflodi.

Syndfri adj, -full, *-lg og -ug adj, -laus, -leg adj beklagelig; adv haardt, grusomt. -løysa, ei, *-offer, eit.

Syne, eit; i — av utseende, se under ryne; vera i — være synlig; koma til -s bli synlig. -n l = synsk.

Syngja (syng, song, sungen) vi og vt syngje; — ut lik (*ved begravelse*); — inn høgtidi (*sml. ringja inn høgtidi*); kvitre; klinge; det syng for øyro. -jande syngende; syngelig. -jar, ein, -jing, ei.

Syning, ei, forevisning; forekomst (= fram-); synskreds; del gamle fjell i -om.

***Syn**kverving, ei, forblindelse. -laus forblindet. -leg, -løysa, ei, blindhet.

***Synode** [ó], ein, = kyrkjeraad, eit, kyrkjeting, eit, kyrkjemøte, eit.

Synoptikarne fl (o: de som har samme synspunkt) de 3 første evangelister.

***Synsk** adj visionær, som har syner.

Synslina, ei, -maal, eit, synsvidde. *-maate, ein, -mann, ein, -mùn, ein, forskjel i utseende. *-nerve, ein, *-ring, ein, -stad, ein, synspunkt.

Synst adj og adv sydligst liggende; sydligst.

Synt [ý] adj forevist; det som her er fram-synt ell. synt fram.

Synt let at se, aapen; her er — godt at se; berr-, far-, hav-, veg-, vid-; som kan se (*om person*); *brev-, dim-, fram- fremsynt; *lang-, *nær-

***Syra**, ei, syre; *blaa-, *salt-; syre (*urt*).

***Syra** (te) vt gjøre sur; vi være sur, vranten.

Syrgja (syrgjer, syrgde) sørge; — paa; — ein av (*sml. avsyrgd*); — for dra omsorg for.

Syrgjeleg adj sørgelig.

***Sysaker** fl, *-skrin, eit.

Sysla, ei (embeds-)distrikt. *-la (a) vi sysle, stelle.

Systemann, ein, *-sel, ein.

***System**, eit, -atkar, ein, *-atitera (a) ell. (te), *-atisk, *-skifte, eit.

Syster, ei (b syster), fl syster, systemer, søster. -barn, eit, søsters barn. -byte, eit, dobbelt svogerskap. -dotter, ei, -gras, eit, = smørbukk. -leg adj, -lüt, ein, søsterlod. -mann, ein, -son, ein.

Systkin n fl søskende. -born fl (= tvimønning) barn av søskende, *sml. brødrung og systrung*; mitt -barn. -byte, eit, deling mellem søskende. -lag, eit, -svip, ein, søskendelighet.

Systrung, ein, mosters barn; fl søsterbarn, *sml. systkinborn*.

Sysvorta [ó], ei, sort trost.

***Syta** (er, sytte) vi ængstes; klage; -a for være bekymret for; ogsaa dra omsorg for. -ande bekymret; værd at ængstes for. -en l ængstelig, omsorgsfuld; eg er like -en like glad. -ing, ei, ængstelighet, omsorg; klynking. -sam omsorgsfuld; klynkende.

Sytra, ei, ørliten siklende bæk; bekkjesytra.

Sytta [ý] (a) vt = røkta.

Syttan 17. -de 17de. sytti 70. -ande 70ende.

***Syvja** [ý] (a) vi slumre, falde i blund. -jug søvning.

[*Sæ* = sjø (*brukt i navn*).

Sæbygg, ein (fl -byggjer) = sætesdøl.

Sæde, eit, sæd, frø, utsæd (*merk uttalen sæ'e uten d*). -land, eit, -slag, eit (*se ellers sms. under saa og saad*).

Sæding, ein, = graamaase.

***Sæl** adj glædelig; ei — stund; glad; like —; heldig, lyksalig; mi -e mor min velsignede (kjære) mor; ogsaa = salig.

Sæla, ei, lykke, inderlig glæde, lyksalighet; salighet. -a (a) vt gjøre lykkelig; prise lykkelig. -ast (a) vi dø. -abad, eit, grævel.

Sæld, ei, lykkelig livsstilling; en liten fordypping.

***Sæld**(a) (a) ell. (er, sælde) *vt* sælde, rense i saald. -a, ei, kornsaald; portion som sælde paa en gang. -e, eit, og sældebos, eit, -ing, ei.

***Sæle**bot, ei, velgjerning; du fær gjera -bot paa deim hjelpe dem i deres nød; han hadde det so vondt at det var -bot han slapp av (*døde*); ein -bottsdaude. -bottsgaava, ei, = aal mosa. -kjær kjælen, makelig, bløtagtig.

Sælling, ein, en stymp. -ka (a) *vt* gjøre lykkelig. -ka, ei, velbefindende. -leik, ein, fornøielse, glæde. -sleg behagelig, heldig. -ug *adj* arm, uheldig.

***Sær** *adj* besynderlig, særegen; egen, sær, vranten. -leik, ein, særhet. -voren l noget vranten.

***Sæsong**, ein.

Sæt, eit; det er ikkje — paa det det er ikke at lite paa. -a (er, sætte) *vt* agte paa, ta hensyn til; eg -er ikkje det han segjer; vi det -er ikkje er ikke at agte.

Sæt(a), ei, saate; gjødsel. *-a (er, sætte) *vt* sætte høi i saater.

Sætande *adj* værd at agte paa; han er ikkje — er ikke paalidelig; det var ikkje — behøver ikke at regnes med.

***Sæte**, eit, sæte, hynde; ***stol**-høg-; hava — i retten, tinget, osv., være medlem av. -hus, eit, vaaningshus. -leg etterrettelig; troværdig.

***Sæter**, ei (b sætri, fl sætrar), *-beite, eit, *-bol, eit, en gaards sæter med hus og mark; dei hev -bolet sitt paa Steinssetri. -bud, ei, -deigja, ei, *-draatt ein, melkevarerne fra sæteren. -hamn, ei, *-hus, eit, -kvi, ei, -lykja, ei, indhegnet slaattemark paa sæteren. *-ost, ein, *-smør, eit, -stell, eit, *-vang, ein, -veg, ein, -voll, ein.

***Sætes**dalen, *-døl, ein, = sæbygg.

***Sæting**, ei, det arbeide at sætte høi i saater.

***Sætra**(a) *vi* = hava sæterbol; me -r paa Brettdalen.

Sætt, ein, forlik, overenskomst. sættamot, eit, = forliksmøte.

Søg, eit, snak, mumling.

Søgg (n søgt) fugtig. -ast (a) *vi* bli fugtig.

Søgja (søgjer, søgde) *vi* snakke,

især heit og mange i munden paa hverandre. -jande og -jen *adj* l snakksom. -jar, ein, pratmaker. -jing, ei, snak, mumling.

Søgna (a) *vi* bli fugtig.

Søk, ein, etterspørsel (*etter varer*).

Søkja (søker, søkte) *vt* søke at faa; — raad; — embøtte; — kongen um løyve; — um stipend; — dokter; — skule; — hamn; saksøke; — retten sin; fisken søker mot straumen; dei søkte paa honom stormet ind paa ham.

Søkjande sökende, værd at søke. -jar, ein, søker, ansøker. -jen *adj* l ivrig sökende; nærgaaende (nærskjen; traasøken). -jing, ei, søken, søkning.

***Søkk**, ei og ein, indsækning; i søkk og kav; ogsaa = ein støkk; det gjorde ein — i meg gav et sæt i mig.

Søkka (søkk, sokk, sokken, fl sokkne) *vi* synke (*i væske*); bli lavere (*om væske, osv.*); snøen søkk ihop. -nde mots. fljotande.

Søkkja (søkker, søkkte) *vt* faa til at synke.

Søkkja, ei, sump. søkkje, eit, sänkelod, søkke.

Søkkjedike, eit, -dy, eit, og -dya, ei, -myr, ei, -nót, ei, sänkenot.

***Søkk**ladd 2 næsten overlastet. -tung tung nok til at synke.

Søknad, ein, ansøking; sokning. *-ning, ei, = -jing, ei.

***Søksmaal**, eit; reisa —.

Søl, eit, et slags tang, tare.

-søla, ei; bak- og av- skyggeside.

-sølt *adj* solrikt; av- *adj* over-skygget.

Søma (de) *vi* anstaa, sømme; det sømer seg; det sømer deg ikkje.

Søma, ei, sømmelighet; -d, ei, ære, hæder.

Sømeleg *adj* sømmelig, passende; vera -leg klædd.

Søpl, eit, søppel. -a (a) *vi* vimse frem og tilbake; sope.

***Søple**hang, ein, -kraa, og -ro, ei.

Sør (og sud [ù]), ein og *adv*, syd; i syd. -a og sydra seg (a) bli mere sydlig (*om vind*). -aust *adv*, -austleg *adj*, -bana, ei, -breidd, ei, sydlig bredde. -e (og syndre) *adj* søndre. -etter sydover. -gjengd 2 gaaende mot syd. -hall, eit, sydskraaning. -havet, -havsfar, ein, -havsøyarne, fl,

-jute, ein, sønderjyde. **-jylland**, **-kant**, ein, *landet landets sydlige del¹. **-landi** *b fl* de sydlige land. ***-landsk**, **-leg** sydlig. **-lending**, ein, **-lengst** sydligst. **-paa**, **-polen**.

Sørpolfar, ein, sydpolarer. **-ferd**, ei, **-havet**, **-landi**, **-ringen** den sydlige polarkreds.

Sør|røn *adj* sydlig (*om vind*). **-røna**, ei, sydlig vind. ***-sida**, ei, **-stemna**, ei, **-vend** 2, **-venda**, ei, sydskraaning. **-vest**, ein, **-vestleg**, **-vestre** *adj*, **-sett**, ei, sydkanten; *veir fra syd*. **-øystre** *adj*.

***Søt** *adj* søt; behagelig, yndig; indsmigrende; *gjera søg* —. **-a** (a) *vt* forsete. **-a**, ei, sødme. **-a**, ei, og ***-en**, ein (*kjælenavn*).

Søtapall, ein, ***-eple**, eit, **-ing**, ei, forsøtelse. **-kaka**, ei, honningkake. **-laaten** 1 søtladen. **-leg**, **-leik**, ein, søthet. **-løte**, eit, søtladenhet. ***-mølt** *adj*, **-na** (a) *vi bli søtere*. ***-ost**, ein, ***-smak**, ein, **-voren** 1 søtagtig.

Søya, ei, hunsau. **søyelamb**, eit, lam av hunkjøn.

¹ Tilsvarende for de enkelte lande: Sør- (og Nord)amerika, -Italia, -england, -tyskland, osv.

Søyd, ein, sus, brus. **-a** (er, søydde) *vt* la «sjoda»; syde; ophete, holde varmt; *vi suse, bruse*. **-ing**, ei, paavirkning av hete og fugtighet; *brusing*. **-na**, ei, damp. **-ning**, ei, kokning. **-sla**, ei, ophetning, gjennomdampning.

Søygja (søygjer, søygde) *vt* la suge; *gi die*. **søygjing**, ei, diegivning.

Søyla, ei, søle, dynd. **-a** (te) *vi søle*; være skjædesløs.

Søylebotn, ein, **-dike**, eit, **-pytt**, ein.

Søylling, ei, søleri; skjædesløshet. **-nt sølet**, fuld av dynd.

Søyma (de) *vt* forsyne med nager eller søm.

Søyma (a) *vi gaa med store skridt*, lange ut.

Søypa (te) *vi rende med sugende lyd*; bevæge sig kraftig og raskt. **søypleg** flink, rask, driftig.

Søyr, ein, fortørking; visning av trær; forraadnelse. **-a**, ei, sølepyt. **-a** (te) *vt* la noget tørke ell. visne; forøde. **-ast** (est, test) faa «søyr». **-ing**, ei.

Søytel, ein (*fl søytlar*), en stor, dygtig kar.

T.

T, ein (*fl t'ar*), **t-ljod**, ein.

***Taa**, ei (*fl tær*), en taa; ***stor-**

Taa (dde) *vt* oppløse, optrevle = tæja.

[*Taa*, for utav, i sms. av.

Taa, ei, = berrmark, snebar mark. **-en** 1 sneles.

Taa, eit, = kvi, kvægfold.

***Taa**, ei (*fl tæger*), rottrevle; trevle (*f. eks. i kjøt*).

Taa, ein, en kurv av tæger. **-bær**, eit og ei, stenbær. **-korg**, ei, **taagut** *adj* trevlet.

***Taaka**, ei, = skodda. ***taake-lur**, ein.

Taakka, ei, bar mark. **taakke-vêr**, eit, **-vetter** og **-vinter**, ein.

***Taa|klut**, ein, taaklut. **-ladd**, ein.

Taakut *adj* taaket, taakefuld.

Taam, eit, uklarhet i luften. **-a** (a) *vi bli uklar*. **-sky**, ei.

Taana (a) *vi bli bar for sne*. **-a** *adj* optødd.

***Taape**, ein, **-leg** *adj*.

***Taar**, ein, liten drik, taar.

***Taara**, ei, taare. **-ast** (a) *vi komme i graat*.

Taareflaum, ein, ***-flod**, ei, **-full** *adj*. ***-kjertel**, ein, **-vaat** *adj*.

Taarmild = graatmild, som let graater.

***Taarn**, eit, et taarn. **-byggjing**, ei, ***-bygning**, ei og ein, ***-fot**, ein, ***-spir**, ein, et taarnspir. ***-vakt**, ei, osv.

Taarut *adj*, **-øygd** 2 taarøiet.

Taas, eit, **-a** (a) *vi pusle, tusle*.

Taastøyt, ein, støt mot en taa; flik under taaen paa en saale.

***Taat|a**, ei, sugepose. **-a** (a) *vt* suge, patte.

Taatt, ein (*fl tætter*), den enkelte streng i sammensnodd snor; en trevle; en viss tilbøielighet; det er ein leid — i honom. **-a** (a) *vi trække ell. slite*. **-ut** *adj* aaret, stripet.

Taav, eit, stillfærdig bevægelse.

Tabell, ein, *-arisk, *tablaa, eit.

***Tabernakel**, eit.

***Tad**, eit, gjødsel. -fall, eit, besætningens gjødselmengde for aaret. -frok *adj* som trenger meget gjødsel (*om jord*). -laus *adj*, -løysa, ei.

***Taffel**, eit, dækket bord; til -s.

*-ur, eit.

***Tafs**, ein, en liten uredig bundt; traad-; *ogsaa* en liten stakkarslig person.

Tafs, eit, trevler, filler. -a, ei, pjalt. *-a (a) *vt* optrevle. -ast (a) *vi* bli optrevlet ved slit. *-e, ein, pjalt, klut (*sml.* trave, ein). -en 1 og -ut forslitt, ussel.

Tagall (n tagalt) taus, faamælt.

***Tagg**, ein, pig, tand.

Tagga (a) *vt* faa til at tie; — barnet.

Tagge, ein = tagg. -en (*fl* tagne) stridig. -ut tagget, tandet.

***Tagl**, eit; *heste.

Tagmild taus. -na (a) *vi* bli taus, forstumme.

***Tak**, eit = toka, ei og tekkja, ei; *hus-, *skifer.

***Tak**, eit, grep, tak; eit gasta —; det er ikkje noko — i honom; faa — i; faa — paa; taka —; rygg-; mis-; han hev ikkje vore her paa eit langt — paa længe. takom, *s. d. o.*

Taka (tek, tok, teken) *vt* ta, gripe; — sild; tøyren tek snøen; — helsa av seg; spannet tek tvo liter; lasset tok inni ein stein; — land; det tok meg so eg fekk vondt; vinden tek hardt her; — søte; — ein i læra; — betaling; honom tek dei visst til tingmann; — arv; brødet tok ikkje steik vilde ikke bli stekt; — føla bli ræd; ein kann — ordi paa tvo maatar (*sml.* mistak); — ein paa ordet; — til vitet; — aat og — til aa og — paa aa begynde at; — seg fram gjøre fremskridt; — seg til (ell. fyre) aa foreta sig; — paa att begynde paany; — attil = — i seg att tilbakekalde (*sine ord*); — av avta, ta av; skogen tek av for vinden; vegen tek av til høgre; — etter lære ved efterlikning; — fram anfore, citere; eg tok i so mykje eg vann; — imot motta; gjøre motstand; — til seg føle sig sigtet eller truffen; — oppunder støtte en sak; — under med ein ta ens parti; — seg av nokon ell. noko.

***Takaas**, ein, langbjelke under

taket. -ande som kan ell. bør tages. -ar, ein (*mots.* gjevvar), -ast (tekst, tokst, tekest) brytes med hinanden; disputere; hava mykje aa -ast med meget at møies med; det tekst um du orkar, det tekst um tid det kniper, er knapt. -drop, eit, takdryp. -en *adj* 1 sterk; lærenem.

Takeskjerr *adj* vanskelig at faa fat i (*om hest*).

Takk, ei (*fl* takk) tak; mange takk! — for sist! — for meg! det er ikkje — verd; taka til -e med noko.

*-a(a) *vt* sige tak; -a for seg sige farvel.

***Takka**, ei = baksterhella, ei (*til flatbrødstekning*).

Takkande værd at takke for. -adressa, ei.

***Takkebrev**, eit, *-bøn, ei,

***Takkel**, eit (*paa skib*).

***Takke|salme**, ein, -song, ein.

Takk|laus upaaskjønnet; -laus gjerning. -sam taknemmelig. -se-gjing, ei, -semd, ei.

***Takla** (a) *vt* takle (*skib*).

Tak|laus *adj* takløs; brystfældig. -leg antagelig. *-nøver, ei, -om og -omtil *adv* = stundom.

Tak|papp, eit, -renna, ei, -sett *adj* lens, forlegen. *-sig, eit, = -drop. -skyr = takeskjerr.

***Taksera** (a) ell. (te) *vt* = verdsetja og taksta (a).

Taksmaal, eit, brytning, strid; disput.

***Takst**, ein = verdsetjing, ei; taka — paa. -a (a) *vt* værdsætte. -ing, ei, -mann, ein, -verde, eit.

Takster, ein, det at ta; mottagelse; vanlig regel.

***Takt**, ei (*i musik*); *ogsaa* = fin-kjensla, taktfuldhet. *-fast, -full *adj*.

Tak|tikar, ein, -tikk, ein, *-tisk *adj*.

Takt|laus, -løysa, ei, -stav, ein, taktstok.

***Tal**, eit, tal, antal; eit stort —; i hundrad- hundredevis; fylla -et; eit fem-, ni-, osv; taka — paa tælle op; det er ikkje — paa stjernerne, o: de er utallige; liste. mann- (*sml.* time-); tale, samtale; av-; paa morgontalet i morgentiden; paa vaartalet i vaartiden, osv; paa femtantalet i det 16de aarh.; paa attantalet i det 19de aarh., osv.

***Tala** (a) *vi* tale, sige noget; samtale; holde foredrag; — for seg ut-

trykke sig; — av avtale; — paa noko bringe paa bane, forebringe.

***Tala**, ei, tale, utsagn. -ande talende; værd at omtale. -ar, ein.

Talar|kunst, ein, -stol, ein.

Tala|trast og -trost, ein, = maalt-trast.

***Tale**, ein, tale, omtale; kom paa —; foredrag.

***Tale**|bruk, eit, -drjug snakkesalig. -dug, ein, -før *adj.*, -gaavor *fl.*, ***kunst**, ein, ***maal**, eit, ***maate**, ein, uttryksæt; egenhet i talen; mundheld; det er berre ein **maate** en frase. ***organ**, eit, og **reidskap**, ein, -sjuk *adj.*, -straum, ein, -tremgd 2 taletrengt. -van *adj.* vant til at tale. -vand *adj.* kræsen (evand) i valg av ord.

***Talg**, ei, -a (a) *vt* bestryke med talg. -blæja, ei = netja, ei. -ljøs, eit, -ukse, ein = kjøtmeis.

***Talje**, ein, og talja, ei, heiseblok. ***taug**, eit.

[*Talk* og *talik*, ein, se tallerk, ein.

***Talk**, ein, talk (*mineral*).

Talle, ein, den sammentrampede gjædsel i saufoes; sau-.

Tallerk, ein, tallerken.

Talm|a (a) *vt* besvare, plage. -ast (a) *vi* hentæres (av *sygdom*).

***Tal**|ord, eit, -plass, ein, -rekka, ei, ***skiva**, ei.

Talsmann, ein = maalsmann.

Tal|teikn, eit, siffer. -verde, eit, talværdi.

***Tam** *adj.* ikke vild; -e dyr; lempelig; — kritikk.

Tam, eit, avrettelse, dressur.

***Tambak**, eit (*metal*), ***tambur**, ein; ***korps**-.

Tam|d 2 tæmnet. -e, ein, tilvænning, færdighet, vane.

***Tamp**, ein, tangstump. ***a** (a) *vt* pryle med tamp.

Tamsa (a) *vi* tygge meisomt, gumle.

Tan, eit, utstrækkelset; raskt løp; leggja til -s. -a (a) *vt* utspænde; *vi* løpe.

Tandla (a) *vi* tygge magtløst, gumle.

Tandra (a) *vi* skjende; ytre sig opsetsig.

Tandr|a (a) *vt* berøre med ild; antænde. -ast antændes. -e, ein, gnist.

***Tang**, eit (*sjøvekst*), -bola, ei, tangblære.

***Tange**, ein (*paa knivblad, osv.*); landtange.

Tang|fjora, ei, -naal, ei, sjønaal (*fiak*), osv.

***Tank**, ein, en jernkasse. -ar, ein, olkande med tut.

***Tanke**, ein, ***arm** *adj.*, -bilæte, eit, -bygnad, ein, -hyte, eit, tankeutveksling. -djup *adj.* = djuptenkt. -flog, eit, tankeflugt. ***foster**, eit, hjernesvind. -fylgja, ei, tankefølge. ***gang**, ein, -heim, ein, ***glimt**, ein, -hopp, eit, -klaar = klaartenkt. -lesar, ein, ***liv**, eit, -ovring, ei, meningsuttalelse. -rang *adj.* ulogisk. -rett *adj.* logisk. -ring, ein, tankekrede. -stemna, ei, tankernes retning. ***tom** *adj.*, -traad, ein, ***tung** *adj.*, -tyngd, ei, -vildring, ei, -vill *adj.* forvirret, adspredt. -yverføring, ei.

Tann (*småf.* av *tonn*), ei, -aat, eit, tandkræft. -ar, ein, tandstikker. -boste, ein, tandbørste. -felling, ei, -feste, eit, = -hald. -fistel, ein, -fyll, ei, plombe. -gard, ein, -hald, eit, benet hvori tænderne sitter. -hjul, eit, -kjøld, ei, *sml.* kjøltent. -kjøt, eit, -lækjar, ein, -potar, ein, og -stikka, ei, og -ar, ein, -verk, ein.

Tan|sprang, eit, sterkt løp. -springa *vi*.

Tantra (a) *vi* bruke mund opsetsig, = tandra, *sml.* snaldra.

***Tap**, eit, uheld; det gjeng paa —; hava —. ***a** (te) *vt* miste; *vi* komme tilkort. -ar, ein (*mots.* vinnar).

***Tapet**, eit = veggjepapir. -klæda *vt*, -makar, ein, ***sera** (a) ell. (te) *vt* = -klæda.

***Tapp**, ein, tap; tunne-; tap i sinking (*smekring*); dot; høyr. ***a** (a) *vt* uttappe; -alhopsinkesammen, *sml.* sinka.

Tappestrik, eit, tappenstrek.

Tapp|hol, eit, -runnen l tømt ned til tappen; lens.

***Tare**, ein, bredbladet tang. ***blad**, eit, -botn, ein, -bruk, eit, opdreven tare. -greip, ei, -skipper, ein, kystfarer. -staal, eit, taremasse i sjøen. -stykk, ein, ***tak**, eit, ***torsk**, ein, smaatorsk.

Tariff, ein; toll.

***Tarm**, ein, -gang, ein, tarmkanal. -sig, eit, endetarmens fremfald; brok. -snu, ein og -sleng, ein, tarmslyng.

Tarna (a) *vt* savne, føle savn av.

Tarr, ein, hjell ell. sengested under loftet i fjøs, osv.

Tarr|a (a) *vi* stræve, stritte imot; -a imot. -en l stridig.

***Tarv**, ei = torv, ei, et tarv. -a (a) *vt* behøve = turva. -all trængende.

Tarv|e, ein, liten sky; uanselig tingest. -ende, eit, redskap, verktøi;

fornødenheter; skuletarvende. -laus unødig. -leg fornøden.

Tasa (a) *vi* avta, svækkes. -e, ein, en stakkar. -en l mat, avfældig.

[*Tasin*, eit, tefat.

*Taska, ei, taske, skindpose; en tøite.

*Tasla (a) *vi* gaa sagte.

*Tassa (a) *vi* gaa klodset. *-e, ein, stymper. -en l (*fl tassne*) tosset; nanselig.

*Tater, ein (*fl tatar*), tater. -fylgje. eit.

Tatl, eit, ørkesløst pusleri; smaa-skjend. -a (a) *vi* pusle, smaa-skjende; kjerring-.

*Tatoveria (a) og (te) *vt* prikke tegn i huden. *-ing, ei.

Taug *adj* spakfærdig; langsom. -*før adj* langsom. -leg noget langsom. -lyndt langmodig. -mølt *adj* langsomt talende. -t *adv* sagte, rolig. -voren l = -leg.

Taum, ein, snor; tømme, tøile; gjeva — slappe tøilerne, gi større frihet. -laus uhindret (*ikke* = *agelaus*).

Taus, ei, tøs, jente. -barn, eit, *mots.* gutebarn.

Tausefut, ein, = gjentefut. -lag, eit, jenteselskap; jentemanér. -laus uten tjenestepike. -løn, ei, jenteløn.

Tauskjerring, ei, gammel jente, peppermø = møykjerring.

*Tautologi, ein og ei, = tvisnakk. *-sk *adj*.

Tauvr, eit, en kvægsygdum. -a (a) *vt* forhekse. -a *adj* angrepet av «tauvr». -ebøn, ei, en signeformel. -ing, ei.

Tav, eit, besvær. -a (a) *vi* slite og slæpe. -e, ein, en klut. -en l møisom.

*Tavla, ei, tavle; *skrive-; *ätte-.

T. d. (ø: til dømes) f. eks.

*Té (té, tédde, tédd, *n* tét) *vt* vise, la se; — meg vegen! la motta; han hev tét oss mykje godt; — seg vise sig; optræ; han tér seg som ein mann; *vi* være synlig; æret tér ikkje lenger.

*Te, ein; hylle-; *salvie-.

*Teater, eit (*b* teatret, *b fl* teatri), = spelhus. *-direktør, ein, *-gjest, ein, -sjef og *-chef, ein, *-stykke, eit, = spelstykke.

*Teavl, ein, *-blad, eit, *osv.*

Tedja [é] (ted, tadde) *vt* gjødsle. -jing, ei.

*Teft, ei, tæft, lugt, veir av noget; nys; han fekk -l av det. -a (a) *vt* lugte, veire.

Tegja [é] (tegjer, tagde) *vi* tie; ogsaa — seg. -nde taus; som bør forties. *teging*, ei.

Tegla [é], ei, en haardusk. -a (tegide) *vt* klippe halen (*paa hest*). -ut busket.

Tegta (a) *vt* bringe til at tie, = tagga.

*Teig, ein, begrenset jordstykke. -a (a) *vt* dele i teiger. -byte, eit, -plogja *vt* pløie teigvis.

Teikn, eit, tegn; varsel, under; skilje-, kjenne-. -a (a) *vt* tegne; avbilde; optegne; -a upp; det -ar til godvær. -ar, ein.

Teikneblyant, ein, -bok, ei, -leg vidunderlig. -lærer, ein, -lærnad, ein, -stift, ein, -stokk, ein, tegnebestik. -øving, ei, *osv.*

Teikning, ei, tegning. -setjing, ei, -tydar, ein.

*Tein, ein, spire, ten. *-a, ei, fiske-ruse; kvernteina.

*Teinefiske, eit, -gard, ein, -støde, eit.

Teinung, ein, spirende trø, spæd stamme.

Teir, ein, smaatærende person. -a (a) *vi* spise litet. -en l smaatærende.

Teist, ein, dunkel fornemmelse. -ande ill yderst arrig.

*Teiste, ein (*sjøfugl*), teiste; ogsaa fyrfat.

Tekel [é], ein (*fl teklar*), dække, hustak.

Tekk, ein, lugt, veir av noget; faa -en av noko.

Tekk (*n* tekt) = tekkjeleg.

Tekkja (tekkjer, tekte) *vt* merke, bli var, veire.

Tekkja (tekkjer, takte) *vt* tække, lægge tak paa.

Tekkja, ei, tække, tak paa hus.

Tekkjast (tekkjest, tekttest); det tekkjest meg behager mig; du før — med det ta tiltakke med det.

Tekkje, eit, tække(lighet), ynde, godt —; klokskap. -leg tækkelig.

Tekkjing, ei, tækning, takløgning.

Tekkleik, ein, tækkelighet.

Teknikar, ein, -nikk, ein, *-nisk *adj*.

Teksla, ei, teksel, bødkerøks, øks til at uthule med. *-a (a) *vt* uthule.

[*Teksla* (a) *vi gi gjentagne korte, monotone lyd; bjeffe.*

***Tekst**, ei, læsestykke, tekst; lesa -i = lesa preika.

-**tekt**, ei; inn-, vare-, ved-, vald-.

Tel [é], eit og ein, underlag, grundstykke; kraft, mod; stof. -a *adj* artet, beskaffen.

Tel|a [é] (a) *vi fryse haard (om jord).* -a *adj* haardfrossen. -e, ein, frossen jord, tæle; nøken fjeldmark.

Telebonde, ein, mand fra Telemarken.

***Telefon**, ein, *-dama, ei, *-era (a) ell. (te), *-ist, ein, -lina, ei, *-stolpe, ein (*i spøk ogsaa kaldt lagstav*, se laga, *vi*).

***Telegraf**, ein, *-era (a) ell. (te), *-isk, *-ist, ein, *-kontor, eit, *osv.*

***Telegram**, eit (*b* -met), -sending, ei.

Tele|grop [é, ô], eit, og -skot, eit, tæleløsning.

Telemark|i, *-ing, ein, *-isk, *telemaal, eit.

Telg, ein, bregne (*bladvekst*).

Telgja (telgjer, telgde) *vt* telje, tiløkse paa siderne.

Telgje|bila, ei, bredøks. -stein, ein, klæbersten. -øks, ei, = -bila. telgjing, ei.

Telja (tel, talde) *vt* tælle; optælle; fremstille; — ført ell. uført fremstille som let ell. vanskelig; raade; — til ell. fraa; -- for ein prøve at overtale en.

Teljande *adj* tællelig, *mots.* uteljande. -jar, ein, tæller (*i brøk*). -jing, ei, tælling; raad; folketeljing, fraateljing, tilteljing, fyreteljing, *osv.*

Tel|la, ei, ungt naaletræ. -n og -na, ei, gulfplanke. -ning, ein, halvdel av kløvet stok.

***Telt**, eit, = tjeld, eit. *-a (a) *vi* = tjelda. *-duk, ein, *-gata, ei, *-hus, eit, -makar, ein, -stokk, ein, *osv.*

Temba (de) *vt* fylde. -a, ei, et stort maaltid.

Tem|ing [é], ein, halvtæmmet unghest. -ja (tem, tamde) *vt* tæmme; vænne til arbeide, øve; -ja seg upp. -jande som kan tæmmes. -jar, ein, -jing, ei.

***Tempel**, eit (*b* *templet, *b fl* templi).

***Temperament**, eit, (*uttales -mang*), *-tur, ein, *tempo, eit.

Ten|a [é] (a) og (te) *vi* og *vt* være

tjener; hjelpe; fortjene; -a upp oppsare. -ar, ein.

Tenar|hald, eit, -laus, -løn, ei, -stand, eit og ein.

Tenda (er, tende) *vt* = tendra.

Tendra (a) *vt* tænde, optænde (*ild eller lys*). tendrevd og tendved, ein.

Tenel, ein, kantning paa garn ell. seil.

Tenesta, ei, tjeneste. -drøng, ein, -folk *fl*, -før *adj* tjenstdygtig.

-gjenta, ei, -gut, ein, -kar, ein, -laus, -viljug.

Tengja (tengjer, tengde) *vt* gjøre tange paa, hamre spids.

***Tengsla** (a) *vt* binde fast sammen.

Tenja (tèn, tande) *vt* utspænde; *vi* løpe sterkt. -jing, ei.

Tenkja (tenkjer, tenkte) tænke; dra slutninger; lægge plan. -nde tænkende, tankelig. -r, ein.

Tenkje|evna, ei, -fridom, ein, -kraft, ei, -leg, -læra, ei, -maate, ein.

Tenkjing, ei, og -ning, ei, -sam *adj*.

Tenkt paatænkt; mistænkt; besluttet (*paa*); *djup*-, *faa*-, *snar*-, *stutt*-, *osv.*; omtænksom.

Tenla (a) *vt* kante garn ell. seil.

Tenleg [é, é] tjenlig.

Tenna (er, tennte) *vt* gjøre tandet; *vi* hesten -er for aa vera 8 aar er 8 aar gammel efter tænderne at dømme.

Tennast (est, tenntest) *vi* mundhugges.

Tennt *adj*, kjøl-, saar-, *osv.*

***Tenor**, ein, tenor. -songar, ein.

Tent [é] tjent, hjulpen; fortjent.

***Teolog**, ein, *-i, ei og ein, *-isk.

Teoreti|kar, ein, *-sera (a) ell. (te), *-sk, *teori, ei og ein.

Teppa (er, tepte) *vt* tilstoppe. -a, ei, forstoppelse. -e, eit, noget som tilstopper.

***Teppe**, eit, = tæpe, eit, et teppe.

Tepperot, ei, tormentilla (*urt*).

[*Tere*, se tiur, ein.

***Terga** (a) *vt* tirre, ærgre, drille.

***Termin**, ein, = frist, betalingsstid.

***Termometer**, eit, (*b* -metret, *b fl* -metri) = gradstokk.

***Terna**, ei, tjenestepike; terne (*sjøfugl*).

***Terning**, ein, en liten bet; en terning. *-kast, eit.

***Terpa** (a) *vt*; — i seg noko (om mat), ogsaa: — i seg ei lekse.

***Terpentin**, ein, *olje, ein, *olja, ei.

Terra (a) *vt* tirre, drille.

Terra, ei, hvad der tørres paa en gang. -e, ein, tørreveir; høyterre.

Terraen (*f*l terne) tirrende, vrangvillig. -ing, ei, terging.

***Ters**, ein, d-streng paa fele.

***Terta**, ei, etslags kake; kaffe med brændevin i; snerpet kvinde.

***Tertedeig**, ein, *-fln og terten 1 *adj* snerpet.

Tess [é] (o: til dess) *efter negtelse*, duelig, tes; han er ingenting —, ikkje mykje —, lite —.

***Testament**, eit, og ervebrev, eit. Det Nye -et.

Tét, ein, liten tynd, blek person som bare pirker i maten.

Tetna (a) *vi* bli tett, s. d. o.

Tett [é] *adj* tæt; — skog; eit — kar; kompakt, ikke porøs; som kan tie. -a (a) *vt* fortætte, gjøre tæt. -bygd 2, -e, ein, fortættelse; middel til at lave «tettet melk».

Tettegras, eit, tettegræs (*urt*). -mjølk, ei.

Tettgrendt *adj*, -hård 2 og hørt, *adj*, -lagd 2, -vaksen 1.

Tev [é], ein, aandedræt; det tok -en fraa meg; lugteførmelse; faa -en av noko; stank; *sml.* teft.

Tevla [é] (a) *vi* stønne, puste; spore efter noget; stinke. -ing, ei, -ja (a) *vi* gi lngt fra sig, stinke.

Tevla [é] (a) *vi* kappes med nogen; stræve, anstrenge sig.

***Ti** 10. -aar, eit, et aarti. -ande 10ende. -andepart, ein, -ar, ein (*b*-aren ell. -en, *f*l -arar).

***Tid**, ei, tid, stund; lange -er; i gamle -er; i rette —; koma i god —; det er god — paa fisk no; i -om og i -e i rette tid, betimelig; med -i efterhaanden, senere; det var paa — ell. paa -i paa høi tid; trøyta ell. korta -i; alltid og (*med særskilt betoning av hvert ord*) alle tider.

Tid og **tid** (*i sms.*) hyppig *f. eks.* -gjengd; alt som tidast.

Tid og **tiden** 1 *adj* isfri. -a (er, tidde) *vt* smelte.

Tidla (er, tidde) *vi* stunde, længes; han -er ikkje til nokon han trenger ikke til nogen; (*om fisk*) gyte rogn; -a seg befrugtes.

Tidd *adj* lysten; avledygtig; drægtig.

Tidebolk, ein, tidehverv, tidsrum.

Tiden 1 *adj* isfri, ufrossen, optødd.

Tidend, ei, tidende, efterretning. -fus nysgjerrig.

Tidfisk, ein, fisk i gytetiden. -ga (a) *vt* befrugte.

Tid(t)gjengd 2 som gaar ell. kommer hyppig.

Tidhøveleg tidsmessig. *-ig *adj* tidlig færdig; tidlig oppe; godt oplagt, *mots.* utidig. -laus stundesløs. -leg *adj* og *adv*, -løysa, ei, stundesløshet, travelhet.

Tid(t)mselt snartalende.

Tidn, ei, befrugtning. -leik, ein, drægtighet.

[*Tidna* smelte, se *tina*].

Tidom *adv* ofte, = tidt. -raadig vægelsindet.

Tids; kva er tids? hvad er håndt ell. paafærde?

***Tidsalder**, ein, -bilæte, eit, -fylgja, ei, tidsfølge. -høve, eit, tidsforhold.

Tidskifte, eit, forandring i tidsforholdene. -skrift, ei og eit.

Tidslengd, ei, -maal, eit, -mølar, ein.

***Tidsnok** *adv* tidlig nok, i be-tids.

Tidsparande *adj*, -sparing, ei, -spille, eit, tidsspilde.

Tidsrekning, ei, -setning, ei, *-signal, eit, -skilnad, ein, *-tavla, ei.

***Tidt** (tidare, tidast) *adv* tit, ofte; — og ofte; alt som tidast.

Tidtrøyte, eit, tidsfordriv, *sml.* trøyskap, ein. -vand *adj* lunefuld. -vatn, eit, = flod og fjera.

Tidvêr, eit, tøvêr. -vermsla, ei, alltid isfri kilde.

Tiend, ei, tiende. -a (a) *vi* gi tiende. -fri, -plikt, ei, -tak, eit.

[*Tiga* = tegja].

***Tiger**, ein (*f*l tigrar), -binna, ei, -katt, ein, *-unge, ein.

***Tigga** (a) *vi* og *vt* tigge; — seg litt mat.

Tiggar, ein, tigger. -brev, eit, -fant, ein, -munk, ein, -pose, ein, -skap, ein, tiggeri.

Tigl, eit, kniperi; tegl. -a (a) *vi* knipe, spare. -omn, ein, -stein, ein, -verk, eit.

Tign, ei, værdighet, *sml.* namnbot; tittel.

Tik [i], ei, tispe (*hundyr av hund*) = bikkja.

Tikk, ein, let støt. -a (a) vi berøre let; — burtpaa ein; kva er det som -ar deg? har berørt dig ilde?

Tikla, ei, liten bjelde. -a (a) vi klinge svakt.

Tikruning, ein, en tikrone.

Tiksa (a) vi gramse, rive.

Til [1], eit, = hjell, trev.

***Til** [1] *præp* til; — byen; — jonsok; mala — mjøl; vera — skade; mykje — mann; taka — begynde; vokse; laga —; vera —; halda —; hava mykje til (ell. til aa, ell. aa) gjera; drengen — presten; far — guten.

I en række tilfælde har man i riksmaal brukt at sammenskrive til med sin paafølgende styrelse (f. eks. tilaars, tilalters, tilbedste, tilgode, tilside, tilslut, osv.); men nu oppgir man mere og mere denne sammenskrivning, og landsmaalet har alltid brukt den sparsomt. Imidlertid har intet av de to sprog synderlig faste regler i saa maate; derfor maa der raade adskillig frihet paa dette punkt. Man bør ikke bruke sammenskrivning i utrængsmaal. Sml. præp i, hvor en lignende regel gjælder. Mest grund til sammenskrivning er der naar præpositionen ikke har sin vanlige betydning, eller styrelsen er mindre kjendt som selvstændig ord, eller uttrykket faar en ændret betydning ved sammenskrivningen (f. eks. ihel = tildøde, idag = paa denne dag, tilaars = op i aarene, tilfots = paa sine hen, tilgode).

Tila [1] (a) vi tilskynde; — med nokon = telja for nokon.

Til aa, se under for aa.

Til aars næste aar, til næste aar. tilaars aldrende. tilaarskomen 1 *adj.* til altars, tilankers.

Tilast (a) vi, komme sig, vokse, trives.

Til atters og ***tilbake** *adv.* I sms. brukes ikke ofte tilbake, men atters, se det ord.

***Til|beda** *vt*; -beining, ei, tillempling.

Tilbeste *adv*; hava ein —; leggja seg pengar —; gjera noko til beste for ein.

***Til blods**, ***til bords**.

Tilbod, eit, -budd 6 istandsat. -bunad, ein, -burd, ein, adfærd; beghenhet. -byggjing, ei, -bygnad, ein.

***Til dagligdags**.

Til dags, no — — nutildags. tildeils tildels.

Til dess *adv* dertil, til den tid (med utelatt at); — — han kjem; — -a *adv* hittil. ***til doms**.

Til|drag, eit, tiltrækning. -driv, eit, tilskyndelse, impuls. -døma *vt* tildømme.

Til dømes for eksempel, *skrevet* t. d. f. eks.

Tile [1], eit, gulv, fjælebund. -aas (og tilaas), ein, gulvbjelke.

***Til ende** og — -s *adv* tilende.

Tilfall, eit, hændelse, fænomen.

Tilfang, eit, materiale; forraad; tilliggelser. -felle, eit, -ferd, ei, litet forsøk. -ferd 2 og -ferda *adj* istandsat. -fest *adj* fastgjort. -fining, ei, oppudsning.

Til fjells, ***til fjords**.

Tilflidd 6 utstaffert. -flutt *adj* tilflyttet.

***Tilfots**.

***Tilfreds** i uttrykket eg var tilfreds jeg skulde ønske, ogsaa = nøgd og velnøgd.

Til fulles og **til fullnads** og **til fulls** *adv* tilfulde.

***Tilføre**, eit, leilighet, foranledning. -førsla, ei, -gaaing, ei, iagttagelse. *-gang, ein, adkomst; tildragelse.

***Til gagns** *adv* tilgavn; ogsaa vel bekomme! til gards.

***Tilgift**, ei, -gjengd 2 tilgjængelig. -gjenge, eit, adgang. -gjengeleg *adj* = gjengd, -gjengen 1 forbrukt. -gjerd, ei, og -gjerla, ei, affektation; anstaltmakeri. -gjeva *vt* tilgi. -gjord 2 affektert, tilgjort.

***Tilgode** og **tilgodes** = tilbeste.

Tilgrip, eit, = tiltak, eit.

Til grunns tilgrunde.

Til|hald, eit, tilholdelse, ogsaa = -helde. -halden 1 *adj* tilholdt.

***Til havs**, til haustes.

Til|helde, eit, tilhold (paa et sted). -heng, eit, anhang, tilhæng. -hjelp, ei, bidrag; bestyrkelse. -hug, ein, tilbøielighet. -hygge, eit, fortrosthing.

Til høgre til høire.

Tilhøve, eit, forhold, omstændighet, leilighet.

Til høves og **tilhøvs** *adv* tilpas; *sjeldnere*: efter ønske ell. fortjeneste.

Tilhøyrande tilhørende. -ar, ein, -sla, ei, tilbehør.

Tilja (til, de) ell. (a) *vt* belægge med bord. *ja, ei, bord, fjæl.

Til|kalla *adj*, -kjennen 1 og -kjennug *adj* som regner sig for kjending; fordringsfuld.

*Til kjøps.

Til|kjøvd 2 tilfrossen. -koma, ei, tilkomst. -komen 1 tilkommet; noget aldrende; modnet. -kosta *adj* bekostet. -kosting, ei, bekostning.

Til kroks, *— kvelds, — køys.

Tilla (a) *vi* dryppe tit, rende; taa-
rorne —.

*Til laans tillaans.

Tillag, eit. = -legg, eit. -laga *adj* tilberedt. *lagings, ei.

*Tillags og til lags *adv* til behag. *til lands, *til last.

*Til|lata *vt* tillate. -laten 1 avgiven, tillatt. -lating, ei, overladelse, tilladelse. -laup, eit, -legg, eit, til-læg, bevilgning. -leggsblad, eit, *osv.* -leiding, ei, foranledning, antydning, impuls.

Til leiga tilleie.

Til lids til hjelp (se lid, eit).

Tilliks *adv* i like grad, like meget.

Tillit, ei, tillid. -litsam *adj* tillidsfuld. -lærd 2 tillært, opplært. -maata *adj* avpasset. til manns til hver mand, til mands. til manne (*komme*) til folk.

*Tilmode og tilmodis *adv* tilmode. til møtes i møte.

Tilnad, ein, trivsel.

Tilnamn, eit, og -nemne, eit, -raad, ei, tilskyndelse, forslag.

Til reide til rede, i færdig stand.

Til|reiding, ei, tilvirkning. -renne, eit, tilløp. -renneleg *adj* let at komme til.

Til rettes *adv* tilrette, irecte.

*Til rors. sitja til rors.

Tilræde, eit, første tiltak. -saanad, ein, -sagd 2, -sédd (*n* -sét).

*Til sengs og *i seng.

Til|setning, ei, tilsetning, bestemmelse, ordre. -sett *adj* beordret, sat til.

*Til sida og — sides, *— sjøs, *— skade, *— skam.

Til|skaping, ei, affektation. -skapnad, ein, tildannelse. -skapt *adj*, -skipa *adj* indrettet. -skipping, ei, ordning, indrettelse. -skipnad, ein, ordning, plan, styrelse. -skot, eit, -skøyt, ein, tilføiet stykke. *slag, eit (*ved auktion*).

Til slutt = sistpaa og paa sidkaset.

Til|sunad, ein, vending; tilskikkelse.

Til spilles *adv* tilspilde.

*Til|sprang, eit, -spurnad, ein, tilspørsel.

Til stadar og til stades *adv* tilstede.

*Til|stand, eit og ein, *-stilling, ei, -stemne, eit, tingenes gang, træf, sammentræf av omstændigheter. -stig, eit, tilnærmelse. -stundande *adj* anstundende. -styrkja *vt* tilraade, anbefale. -styrkjing, ei, tilskyndelse, oppmuntring, anbefaling. -styrknad, ein, bestyrkelse. -størd 2 tilskyndet, anbefalt. -støring, ei, tilskyndelse, anbefaling. -støyt, ein, tilstøt, tilfælde.

*Til|svar, eit, -svarande *adj*, *-syn, eit og ei, -synleg agtsom.

Til synes *adv* tilsyne.

Til|syns, mann, ein, -nemnd, ei, -utval, eit.

*Til|tak, eit, forsøk, foretagende; initiativ. -tald 2 tilraadet. *-tale, ein, -talemagt, ei, anklagemyndighet. -tept tilstoppet.

Til tols; slaa seg til tols til taals.

Til|triv, eit, = -tak. -tru, ei, -tøke, eit, = -tak. -tøken *adj* 1 som der er tiltak i. -tøkleg *adj* let at gripe til. -vand 2 tilvænnet. -vane, ein, = -venjing. -vending, ei, tillempling. -venjing, ei, tilvænnelse.

Til vørs *adv* tilveirs.

Til|vera, ei, tilværelse; realitet. -verande eksisterende. -verkknad, ein, og -verkning, ei.

Til vinstre til ell. paa venstre side.

Til|vik, eit, hjelp, tjeneste. -vik *adj* tilbøielig, beredvillig. -vis(n)ing, ei, henvisning; anvisning.

Til vissa *adv* tilvisse, visselig.

Til|vokster, ein, tilvekst; utvikling. -vær og -være, eit, tilværelse, eksistens.

Tim [i], ein, øinen; fjern likhet.

Tim|a (de) *vi* kime, ringe. -a (de) og -ast (est, dest) gide; han -dest ikkje gjera noko; times; det -dest oss hændte os.

Timber, eit, tømmer. -fløytar, ein, -merkjar, ein, -skog, ein, -velta, ei, *osv.*

Timbr|a, ei, det tømrede. -a (a) *vt* tømre.

Timbrar, ein, og timbremann, ein, timbring, ei.

Timd [1], ei, øiesyn; faa -i av land.

***Time**, ein, tid, tidspunkt; time; -n er komen; paa -n straks. ***-glas**, eit, **-leg**, **-lærer**, ein, ***-løn**, ei, ***-skifte**, eit, ***-slag**, eit, ***-tal**, eit, ***-tavla**, ei.

Timja [1] (tim, timde) vt skimte, øine.

***Timotei**, ein, og kjevlegras, eit.

***Tin**, eit, tin (*metal*). -a (a) og **fortina** (a) vt fortinne.

Tina [1] (a) vt avhamse (*nøtter*).

***Tina** (a) vi = smelta (*om is og sne*).

Tina [1] (te) vt samle (*fisk*); rense (*korn*).

***Tina** [1], ei, en tine, sække med hank i lokket.

Tinar, ein, en tenner, den haarde del av træet (*gran og furu*).

***Tind**, ein, pig, torn; fjeldtop, tinde. -a (a) vt; -a ei riva.

Tinder, ei (b tindri, fl tindrer) = midgarden, mellemgulvet.

Tindla, ei, = skaak, skaglestang.

Tindmurt, ein, og stikling, ein, hundesteile (*fisk*).

***Tindra** (a) vi gnistre, glimte.

Tindut adj tindet, pigget, tornet.

***Ting**, ein (fl ting, b fl tingl) gjenstand. *Efter adjektiviske ord blir <ting> ofte brukt kun for at betegne at uttrykket er substantivisk: ein leid ting = noko som er leiddt; den ting = det; sume ting = sumt; i sume ting = i sume maatar, i visse henseender; at det ikkje gjekk verre, var daa store ting et stort held; det var frakke ting uhorste begivenheter; allting, ingenting, nokonting og (med særskilt betoning av hvert ord) alle ting, ingen ting, nokon ting; se under all, ingen, nokon.*

Ting, eit, tingest, væsen; eit stakars-; eit u-.

***Ting**, eit, offentlig møte, ting, retsmøte; ***stor-**, ***vaar-**; ***til -s**.

***Tinga** (a) vi holde ting; tinge, akkordere; vt tinge paa, bestille, abonnere paa; **burt-** adj borttinget.

***Tingbok**, ei, ***-bord**, eit, ***-dag**, ein, ***-folk fl**, ***-fred**, ein, **-hald**, eit.

***Tinging**, ei, underhandlinger, akkordering.

***Tinglag**, eit, ***-lysa vt**, ***-lysing**, ei, **-mann**, ein, **-muge**, ein, **tingalmue**, ***-møte**, eit, ***-sal**, ein, **-seta**, ei, **tingsession**. **-stemna**, ei, **-stova**, ei.

Tingsvitne, eit, tingsvidne.

Tinkl og -a, ei, -a (a) = tikla.

Tinna, ei, flint; tunder og — fyrteii.

[*Tinning*, se tunnvange.

Tint, ein, en bitte liten kop, sække.

***-tjøn**, ein, og ***-sjøn** s. d. o.

Tipp, ein, tip, spids. -a (a) vi stikke frem, vise sig; dryppe.

Tir [1], ein, utkik; **liggja paa** —; aapning; lysning. -a (de) vi stirre, kike; tindre, straaale. -ande og -en i straalende (*om øine*).

Tiritunga, ei, = marilykel, gullsko (*blomst*).

Tirla (a) vi blæse svakt, luftte, vifte; bæve; slaa triller.

Tirøyg 2 klarøiet, som har straalende øine.

Tisa [1] (a) vi sladre, fisle.

Tissa (a) vi fnise.

Tist [1], ein, tynd splint, trevle. -a (er, tiste) vi vise sig. -ast (a) vi bli fliset utenpaa.

***Tistel**, ein (fl tistlar) tistel (*pigget vekst*).

***Tit** [1], ein, og ***-a**, ei (*liten fugl og liten fisk*), -a (a) vi pipe, kvitre.

Titevill [1] vægelsindet, ustadig. -a. ei.

Titling, ein, spurv, smaafugl. -ling, ein, tørket smaatorsk.

Titra (a) vi bævre, skjelve. -ing, ei.

Tittel, ein (fl titlar) titel.

***Tiur**, ein (*fugl*), *sml.* røy, ei. -leik, ein.

Tjøyring, ein, en tiøre.

Tjaa (dde) vt plage; gnide, slite.

Tjaak, eit, overhæng, møie. -a (a) vi slæpe, være i stadig bevægelse; vt gnide. -sam plagsom, masende.

Tjaaleg besværlig, kjedelig. -ma (a) vt utmatte, tære paa. -na (a) vi gvides, forgnaves. -ning, ei.

Tjadra (a) vi snadre, sludre.

***Tjeld**, ein, tjeld (*strandfugl*).

***Tjeld**, eit, telt; forhæng. ***-a** (a) vi sætte op telt. -bud, ei, telthus.

***Tjern**, eit, = tjørn, ei.

Tjerv adj doven i smak, usaltet.

Tjo, eit, det stykke av en ljaa som bindes til orvet.

Tjod, ei, nation, folk. -lag, eit, nationalkarakter. -leg national. -skap, ein, nationalitet.

Tjon, eit, skade, ødelæggelse; **gjera** — paa; strabas; plagsom person. -a (a) vt skade, fordærve; mase og plage med

smaating. -en l daarlig, slet. -sleg styg, utækkelig.

Tjonsstykke, eit, skarnastykke, skarvestrek.

Tjor, ein, en okse, tyr.

***Tjor**, eit, fotbaand paa dyr, tjor.

*-a (a) vt binde med tjor.

Tjosta (a) vi knake, knirke (om træverk).

Tjota (tyt, tant, tote) vi gi tude lyd; kagle, mumle; piple, sive frem. -ing, ei, -sam knurvoren.

Tjug, eit, et snes, antal av 20.

Tjuga, ei, kløftet stang; høy-

Tjugande 20nde. -e 20.

Tjukk (n tjukt) tyk, mots. tunn og smal; stiv; — mjølk; tæ; tjukt haar; — luft. -a, ei, tykning i luften.

-e, ein, tykkelse, omfang. -fallen l og -lagd 2 tykvoksen. -leik, ein, = -e, ein. -vêr, eit, -syrd 2 som ikke gider høre.

Tjukan, ei, = tjukke, ein. -na (a) vi bli tykkere. -t, ei, = tjukke.

Tjuv, ein, tyv.

Tjuvebøle, eit, -gods, eit, osv.

Tjuv|kjenna vt, -nad, ein = -skap. -sam tyvagtig. -sege, ein, tyvagtighet. -skap, ein, = stuld, tyveri.

Tjæra, ei, tjære. -a (a) vt tjære, tjærebæ, stryke med tjære.

Tjære|blom, ein (urt), -bræda, vt, -brædd 2 indsmurt med tjære. -log, ein, = -veigja. -mila, ei, -vatn, eit, og -veigja, ei, tjæresaft.

Tjærn, ei, et litet vand; tjærn.

Tjærne|blom, ein, vandliije. -mark, ei.

Tjærn|fly, eit, grund vandpyt.

-støde, eit, en stundom tør vandhule. -ut sumpig, fuld av pytter.

***To**, ei (fl tør), græsplet, grønning.

***To**, eit, stof, natur, sindelag. -a, ei, bonitet.

***Tobak**, ein og eit; blad-, rull-, røykje-.

Tobak|røyk, ein, -røykjar, ein, -røykjing, ei, -saus, ein, -spinnar, ein, -spinning, ei, -styk, ein; *ellers smaf*. tobaks; *-pipa, ei, *-pung, ein.

Toddi, ein, toddy. -glas, eit. -lag, eit, -vatn, eit.

-**Tofla**, ei, tøffel. -a (a) vi gaa smaat, ikke komme av flekken; pusle.

***Tofta**, ei, rorbænk (i baat).

Tog [ò], eit, tykt rep, taug.

***Tog**, eit; jarnvegs-; *gods-.

Tog|a (a) vi og vt trække, drage tungt. -e, ein, trækboile.

Tog|fører, ein (paa jernbanen).

Toggen (fl togne) tygget; upp-

Tog|hefte, eit, togforsinkelse.

-**lista**, ei, togtabel.

Togn [ò], ei, taushet; faa ei — forstumme.

Togna [ò] (a) vi strække sig ut; gi tòi.

Toka [ò], ei, et tak (paa hus).

Tokk, eit, tykke, skjøn, formodning; paa eit —.

Tokk, ein, et litet stykke, en mon, en smule.

Tokka, ei, tækkelighet; gunst.

-a (a) vt tænke, slutte, anta. -a (a) vt flytte til side, rokke; -a seg vike litt tilside, gi plads.

Tokka adj beskaffen med hensyn til at gjøre indtryk; **godtokka**, kald-**tokka**, osv. -e, ein, følelse, indtryk; **godtokke**, **illtokke**; han hev ein god tokke tækkelig væsen.

Tokke|laus utækkelig. -leg tækkelig, behagelig. -**løysa**, ei, mangel paa ynde. -**mün**, ein, en liten forandring.

Tokknad, ein, tykke, skjøn; foreløbig begrep.

Tokl [ó], eit, smaapusling. -a (a) vi pusle uten synderlig resultat, tukle.

Tokn [ó], ei, gjeller (i fisk). -a (a) vi snøfte, dra veir; lete etter ordene.

Tokt [ò], ei, stund, ri, anfald, togt (f. eks. av sygdom).

Tol [ò], eit, *sml.* munntold, taal, taalmodighet; hava —; gjeva —; slaa seg til -s.

Tol [ó], eit, og -a, ei, redskap, verktøi.

Tol|a [ò] (de) vt taale, utholde. -ande som kan taales. -en l som kan taale. -**før** langmodig.

Tolga (a) vt = telgja.

Tol|gjøde [ò], eit, utholdenhet, taalmodighet. -ig = -ug.

***Tolk**, ein, *a (a) vt tolke; oversette. *-ing, ei.

Tolkniv [ò] (og tolekniv), ein, tollekniv. -skaft, eit.

Toll, ei, furutræ.

Toll, ein, en pinde, aaretolle (paa baat).

Toll, ein, told, avgift av varer.

-a (a) vi betale told. -ar, ein, og -mann, ein, -bom, ein, -bud, ei, -fri, -kammers, eit, -kasserar, ein, osv.

Tolleg *adj* taalelig.
Tolmod [ò, ó], eit, **-sam** taalmodig.

Tolmød **a** (dde) *vt* gjøre taalmodig; **-a** seg.

Tolmøde, eit, taalmodighet. **-leg**.

Tolsam *adj* tolerant, taalsom. **-sem**d, ei, toleranse. **-ug** og **-ig** haardfør, langmodig, holdbar.

***Tolv** 12. **-alning**, ein, **-femning**, ein, ***-skilling**, ein, ***-te** 12te.

***Tom** [ó] *adj* (b -e) tom; øde; indholdsløs; **-e** ord.

Toma (a) *vi* famle, gripe efter noget.

***Tomat**, ein, ***-bola**, ein.

Tomfor [ó, ò], ei, aapen fure.

-hendes *adv* med tomme hænder;

-hendt *adj*, **-leg** noget tom, øde. **-leik**,

ein, tombet. **-reipa** *adj* og **-reipes** *adv* uten byrde eller lass. **-rom**, eit,

***-skolt**; ein, dumrian.

***Tomt**, ei, oplagsplads for trælast.

Tóna, ei, strækkelse; strækkefjæl.

-a (a) *vt* strække.

***Tona** (a) *vi* tone, klinge.

Tona (a) *vi* tilvirke lin. **-nad**,

ein, traad, tòi, helst av lin.

***Tone**, ein, tone, klang, melodi.

***-avstand**, eit og ein, **-dikt**, eit, **-diktar**,

ein, **-fall**, eit, ***-kunst**, ein, **-meister**,

ein, ***-skala**, ein, **-stig**, eit, tone-

trin. ***-stige**, ein, ***-skifte**, eit, ***-stykke**,

eit, **-teikn**, eit.

Tong, ei (*f* tenger) tang; knipe-

nebbe-; læssetræ; **-feste**, eit.

Tonn, ei (*f* tenner) tand; *i sma.*

tann.

Topp, ein, top, kegle. **-a**, ei, en stor

tap; se ture. ***-a** (a) *vt* sette op i en

top. **-a** seg og **-ast** sette top. **-ende**,

ein, **-galen** og **-ende galen** ravgal.

-eple, eit, poteteple. **-hogga** *vt*, **-huva**,

ei, ***-maal**, eit, **-mæla** *vt*, **-vinkel**,

ein.

Tor [ò], eit, dristighet.

Tor [ó], eit, svak ild.

***Tor** *i navn* ***-finn**, ***-dis**, ***Torshov**, ***tor**sdag.

Tor [ò] vanskelig (*i nogen ord som*) **-nøm** *adj*.

Tora [ò] (de) *vi* turde, vaage; taale, utholde; det torde vel henda kunde

kanske hende.

Tora [ó], ei, torden. **-a** (a) *vi* tordne.

***Tordivel**, ein (*f* **-divlar**) skarnbasse.

Tore **brend** 2 lynslaat. **-dun**,

ein, **-flod**, ei, skylregn med torden.

-hause, ein, tordensky. **-skimt**, ein,

lyn. **-slaatt**, ein, **-stein**, ein, etslags

runde, glatte stener. **-vêr**, eit.

Torføre [ò], eit, vanskelig vei-stykke.

Torg, eit, et torv. **-føra** *vt* =

føra til torgs. **-handel**, ein, **-kjer-**

ring, ei, **-pris**, ein, *osv*.

Torhjelm, ein, stormhat (*plante*).

Tormen [ò] 1 *adj* vantreven.

-skog, ein, **-tre**, eit.

[*Torn*, eit, se taarn, kyrkjetaarn.

***Torn** [ò], ein, pig, spids, torn;

tornebusk = klunger.

Torna [ò] (a) *vi* bli tør, fortørke.

— **ihop**.

Tornsem [ò] *adj* tungnem. **-næme**,

eit.

***Torp**, eit, liten gaard, en plads.

Torp, ein, hop. **-a** seg (a) = **-ast**,

flokke sig.

***Torpedo**, ein (*f* **-ar**), ***-baat**,

ein, **-jagar**, ein.

Torpesæte, eit, en daarlig gaard.

Torre, ein, tørst, tørhet i halsen.

***Torsdag** [ó], ein, torsdag.

***Torsk**, ein (*fisk*).

***Torskeberg**, eit, ***-fiske**, eit,

-hovud, eit, *osv*.

Torstall *adj* som tørster meget.

-e, ein, tørst. **-laaten** 1 og **-ug** = **-all**.

Tortimast [ò] (a) *vi* vantrives, lide

(*av tørst, osv*).

***Tortur**, ein, = pinsla, pinlegt

forhøyr. **-kammers**, eit.

Torug [ò] og **-en** 1 *adj* dristig,

modig.

Torv, ei, tarv, trang, behov; det

er — til behøves.

***Torv**, eit, gras-; brenne-. **-a** (a) *vi*

skaffe brændtorv. ***-a**, ei, et stykke

græstorv; **sitja** paa si eigi **-a** egen

grund; **liggja** (vera) under **-a** være

begravet. **-gard**, ein, torvgjærde. ***-myr**,

ei, **-omn**, ein, ***-onn**, ei, **-skjaa**, ein,

tørkehus for torv. ***-stakk**, ein, stor

torvstabel. ***-tak**, eit, torvtække; torv-

tagning. **-vol** [ó], ein, torvstok paa

tak. **-vola** (a) *vt* forsyne taket med

torvstok. **-øks**, ei.

Tos [ò], eit, tafser, trevler. **-a** (a)

vt optrevle; *vi* kludre.

***Tosk**, ein, dumrian. **-en** 1 og

-ut *adj*, **toskehovud**, eit (*skjeldsord*).

Tot [ò], eit, sus, brus, surr av

stemmer.

Totalavhald, eit, *-isme, ein, *-ist, ein.

Totra [ó], ei, en pusling; en lap, pjalt. -ut pjaltet.

Tott [ó], ein, stof, art, bonitet, *sml.* to, eit.

Totta (a) *vi* trække med gjentagne tak; — og draga; — og tøyja.

Tov [ó], eit, valkning; filtning; dette tyet tek ikkje —. *-a (a) *vt* tove; -a ihop forvikle; -a upp greie ut. -e, ein, = floke. -fjøl, ei, -en *adj* 1 sammenfiltret. -na (a) *vi* filtes; forvikles.

Traa, ei, begjær, attraa, tragten, stråben.

Traa (dde) *vi* langes, stunde efter; ogsaa i formen traast (traaddest) *især om dyr*; kui traast helm att.

***Traa** *adj* utholdende, som ikke let gir tapt; stivsindet; langvarig; -tt *vér*; harsk; -tt smør. -beit *adj* tver, uvillig. -bukk, ein, tverdriver.

***Traad**, ein, -dokka, ei, -kart, eit, et litet neste. -nysta, eit.

Traadom, ein, utholdenhet; higen. -e, ein, utholdenhet; varig tilstand. -elta, ei, overhæng, paatrængenhet. -gjengd 2 som kommer idelig. -graaten 1 *adj*, -ing, ei, tragten. -ing, ein, stivsind person.

Traakla (a) *vi* stræve imot; stræve haardt. -all og -en 1, tver, uvillig.

[*Traakka*, se trakka.

***Traakla** (a) *vt* sy foreløbig, fæste sammen til syning.

Traakulde, ein, -leik, ein, utholdenhet. -læte, eit, uvillighet. *-na (a) *vi* bli harsk. -nøm = tungnøm. -rauta (a) *vi*, -regn, eit, *-smak, ein, harsk smak. -skap, ein, stivsind.

Traass, eit, trods; gjera paa —. -a (a) *vi* trodse; være traa.

Traassa, ei, trosse, skibstaug.

Traassug trodsig; utrættelig. -pinne, ein, stridig person.

Traasøken 1 *adj* paatrængende.

Traatt, *adv* vedholdende, idelig; tidt og —; det gjeng —; traat, besværlig. -a (a) *vi* = traa og traast.

Traav, eit, trav; setja paa -et. -a (a) *vi* trave. -ar, ein.

Traavêr, eit, længe uforandret veir. traavêrgard, ein, ring om maanen.

Traavkøyra *vi*, -ar, ein, -ing, ei.

Trad, eit, indhegnet stykke, *sml.* trod, ei, og trøde, eit.

Tradblom, ein, forglemmigei (*blomst*).

Trakk, ein, -direktør, ein.

Trafs, eit, frynser, trævler. -a (a) *vt* optrevle; *vi* ta kraftig i; slæpe haardt; gaa tungt. -e, ein, fille. -ut optrevlet, fillet.

Tragedi, ei, = syrgjespel, eit. -skrivar, ein.

***Tragisk** = syrgjeleg.

***Trakk**, eit, tråden; idelig gang. *-a (a) *vt* tråde, betræde, trakke; -a ned graset; -a veg i snøen.

***Traktat**, ein og ei; *freds-; smaa-skrift (*religiøst*).

***Trakter** (a) ell. (te) *vt*; — mat; — gjesterne. *-ing, ei.

***Traler** *fl* gitter. *-verk, eit, gitterverk.

***Trall**, ein, melodi, sang uten ord (*helst livlig*). *-a (a) *vt*.

***Tralt**, ein, jevn, rutinemæssig bevægelse, *især om gang og sprang*; han er komen paa tralten no.

***Tram**, ein, liten trap, forhøining; kant; bekkje-. -a (a) *vt* jevne, fylde til kanten.

Tramp, ein, tung, trumpen person. *-a (a) *vi* = trappa (a).

***Tran**, ei, = lyse, eit, tran.

***Trana**, ei, trane (*fugl*). *tranebær, eit og ei.

Trant, ein, snute, tryne, *sml.* trut og snut.

***Trapets**, eit.

Trappa (a) *vi* stampe med føtterne, trampe.

Tras, eit, riskvister, *især av gran*. -a, ei, fille. -all *vi* brøstfældig. -ast (a) *vi* optrevles. -e, ein, en fille. -en *adj* 1.

Trask, eit, stræv. *-a (a) *vi* gaa smaat og strævsomt.

Trasla (a) *vi* falde dryssende med lyd som erter. -ast (a) *vi* smaa-kjevles.

[*Traspar* = trafsar, ein, en som tar sterkt i f. eks. med ord, se trafs a.

***Trasat**, ein, *-sent, ein, *-sera (a) ell. (te) *vt*.

Trast og *trost, ein (*fugl*), -egg, eit, osv.

[*Tratla*, se trasla.

Traud *adj* uvillig, utilbeielig. -e, ein, ulyst. -ig *adj* uvillig, motstræbende; tungnem; sørgmodig. -om *adv* ugjerne. -sam *adj* kjedelig. -skap, ein, ulyst. -sleg *adj* noget uvillig. -t *adv* nødig, ugjerne.

Trausk, ein, en frosk. trauske-gras, eit, ranunkel.

***Traust** *adj* fast, sikker, solid, stadig. -e, ein, fasthet, stadighet. -leg *adj* noget fast. -leik, ein, fasthet, styrke. -na (a) *vi* bli mere traust. -vêr, eit, stadig (*helst god.*) veir.

Trautja (a) *vi* stræve haardt og længe; -a imot. -all *adj* anstrengende. -e, ein, langt, tungt stræv; svær opgave. -en l *adj* vanskelig. -om *adv* med mœie.

Trav, eit, besvær. -a (a) *vi* strabassere. -ar, ein, -ing, ei.

Trave, ein, klut, fille; en stymper, *sml.* tave, tafs, trafse.

Travleg *adj* mœisom, besværlig.

Tre, eit, træ; ved; træredskap; hespe; tunne.

Trekel, eit, lakris. trebola, ei, vable.

Trebukk, ein, ubegavet, tungnem, klodset person.

Treda (tred, trod, trade) *vi* træde, gaa.

Treen l træagtig; stiv, haard.

Trefang, eit, træmaterialer.

Treff, ein, et træf, *sml.* raak, raam, hitt, høve, tilstemne. -a (treffe) *vt* ramme, træffe; *vi* indtræffe; det treffe seg so = det horvde so til.

Treg [è] *adj* = tregg, træg.

Treg [è], eit, anger. -a (a) *vi* fortryde, angre (paa).

Trege [è], ein, anger. -full sorgfuld. -leg fortrædelig.

Tregg (n tregt) fast, tæt; træg, uvillig = traud. -leik, ein, fasthet.

Tregla (a) *vi* stræve med noget uten fremgang, *sml.* plundra. treglesam *adj*.

Tregt, ei, en dragt.

Tre|hake, ein, træhake. -hav, eit, træhank. -hendt ubehændig til arbeide.

Treina (er, te) *vt* strække, tøie; *vi* strække til.

Treisk *adj* besværlig; trodsig; klok, træsk. -leg og -t *adv*.

Trek [è] tyk, fyldig; drøi. -ast (a) *vi* bli fyldig.

Tre|kjer, eit, og -kjerald, eit, trækar.

Trek|leik [è], ein, fyldighet. -na (a) *vt* = -ast.

Tre|knarr, ein, sortspette (*fugl*). -merr, ei, træhest.

Tre|na (a) *vi* bli «tréen». -na *adj*, -neve, ein, ubehændig person.

Trengja (treng, trong, trunge) *vi* tiltrænge, behøve; -a til; -a um; *vt* han — mat; det — tid; det -st vel. -ande trængende, som behøves. -d, ei, tranghet, trængsel. -d 2 trængt, trykket.

Trengja, ei, hulvei, snævring.

Trengja (trengjer, trængde) *vt* klemme sammen, gjøre trang; — ihop; — seg fram, inn, ut, *osv.* trengjing, ei.

Trengsel, ein og ei, -sla, ei, tranghet, tryk, plage.

Tréning, ei, hærdeelse, det at bli «tréen».

Trenning og trinning; taka noko i -om i 3 avdelinger, paa 3 ganger, *sml.* tvenning.

Tre|reide, ein, redskaper av træ. -saum, ein, træagle.

Treskald [è], ein, = dørstokk, terskel.

Treskja (treskjer, treskte) *vt* treske. -jar, ein, -jing, ei.

Treskjeft *adj* forsynt med træskaff. -skjefting, ein, kniv med træskaff.

Treskje|gogn, ei, -golv, eit, -verk, eit, treskjing, ei, og treskning, ei.

Treskjerar, ein, -skurd, ein.

Tresko, ein, -skoning, ei, træbeslag. -smide, eit, træarbeide. -sole, ein, -spetta, ei, træpikker (*fugl*).

[Tress = seksti.

Trettan 13. -de 13de.

Trettande|dag 6te januar. -dagen, -dagsaftan, -dagskveld, -helg, ei.

Tretti 30. -ande 30te.

Trént *adj* ubegavet, som vanskelig kan fatte og ta efter.

Trev [è], eit, loft, galleri.

Treve [è], ein, en hop bundter, særlig kornbaand.

***Trevle** [è], ein, splint, spaan, smalt stykke.

Trevyrke [è], eit, træmaterialer.

Tri, 3. -aaring, ein, -alning, ein, *-angel, ein og eit (*fl* -anglar), et triangel. -beite, eit, trespand.

Tridje 3dje. -jedag, ein, -jemann, ein, -jepart, ein, -jung, ein, tredjedel.

Triein|ig treenig. -ing, ei, treeninghet. trieiningslœra, ei.

Trifsa, ei, klut, lap, helst fillet i kantene.

Tri|føtt *adj*, -gjengd 2 = -lagd 2. -gjerd 2 og -gjerda *adj* treslynget. -gjølma *adj* delt i 3 rum. -hyrning, ein, trekant. -høg og -høgda *adj* treetages. -kant, ein, -kanta *adj*, -keiping, ein, baat med 3 par aarer.

Tri|kina, ei, **-kó**, eit, trikot = bundingstý, eit. ***-koloren**, den trefarvede fane.

Trikk, ein, elektrisk sporvogn.

*-a (a) *vi* kjøre paa trik.

Trilag 2 tredobbelt, tretaadet, tretvundet.

Trill, ein, trisse, liten rund skive.

*-a (a) *vi* og *vt* trille, rulle.

*Trilla, ei, en trille (*musik*). ***-a** (a).

*Trilla, ei, vogn.

*Trillebaar, ei, hjulbør.

Trilta (a) *vi* trippe, løpe.

Tri|mastring, ein, **-menning**, ein, næstsøkendebarn, tremenning.

Trinn|e trende. **-ing**, ei = trenning. **-ling**, ein, en trilling.

*Trinsa, ei; brød. **-a** (a) *vt*; **-a** brød.

Trinta (a) *vi* rulle omkuld.

Tri|nætt *adj*, **-nætting**, ein, unge som er 3 dage gammel.

*Trippa (a) *vi* trippe, gaa med smaa, lette skridt.

Trissel, ein (*fl* trislar), trisse, blokskive.

*Triumf, ein, ***-era** (a) og (te) *vi*.

Tri|taatta *adj* = lagd. **-trædd** 2 (*om væv*), **-tur**, ein (*dans*).

Triv [1], eit, fremgang, lykke.

Triva (*triv*, *treiv*, *triven*) *vt* gripe, snappe.

Triv|ast (*trivst*, *treivst*, *trivst*) *vi* trives. **-eleg** trivelig, frodig; behagelig. **-en** [1] *l* grepen; frisk; driftig.

Trivetter, ein, et 3 aarsgammelt dyr.

Trivjug [1] trivelig, frisk, som har god matlyst.

Trivla [1] (a) *vi* famle, føle sig for, trevle; — **seg fram**; — **etter ordi**; *vt* beføle. **-ing**, ei.

Trivn [1], ei, trivsel.

Triv|nåd [1], ein, trivsel; velmagt. **-skap**, ein, velmagt.

*Trivsel [1], ei og **-la**, ei, trivsel, velbefindende. **-leg** livlig, behagelig.

Trjosk og **trøsk**, ein, ringvæg *f. eks. i en tine*.

Trjota og **tryta** (*tryt*, *traut*, *trotten*) *vi* faa ende, ophøre; **maten trant** for deim.

*Tro, ei (*fl* *trør*) en uthulet blok, traug; vand-rende.

Trod [ó], eit, stænger; hesje-; takfjæler.

Trod [ó], ei, en meget betraadt plads.

Troda [ó], ei, stang; **fiske-**; fotbret (*ved en bænk*); trædebret (*i væverstol, rok, osv*).

[*Trodde* = trod, *fortid av treda*; *trodka* = trakka.

Trod|fjøl, ei, og **-skia**, ei, takfjæl. **-længd**, ei.

Trog [ó], eit, et traug. **-emne**, eit, **-ost**, ein.

Troka [ó] (a) *vi* stampe med føtterne. **-en** 1, motstræbende.

Trokk, ei, plads som er traadt haard, traakk, *sml.* trod [ó], ei.

*Troll, eit, troll, vætte; *og saa om dyr*; **rove-**, **sjø-**, *osv*; **det er daa** — **til gut, hest, osv**.

*Trolla (a) *vt* forhekse; *vi* gjøre trollkunster.

*Troll|baer, eit og ei ***-dom**, ein, **-drykk**, ein, **-gryta**, ei, jettegryte.

*-ham, ein, ***-hegg**, ein, ***-ing**, ei, **-katt**, ein, **-kjerring**, ei (**-kjerringsmør**),

-kunnig *adj*, ***-kunst**, ein, **-mann**, ein, ***-ord** *fl* trylleord. **-rida**, ei = **-riv**, eit (*eygdom hos dyr*).

*-skap, ein, **-sleg**, slem. **-ty**, eit, trollpak. ***-unge**, ein, fortærdelig barn. **-ut** slem. ***-ved**, ein, hjortetorn. **-vêr**, eit, skadeveir.

Trona [ó] og **-ast** (a) *vi* trives og vokse.

Trondheim, **-ar**, ein.

Trondheims|folk, *fl*, **-mann**, ein, *osv*.

Trong, ein, tranghet; trangt pas; trang, forlegenhet; *sml.* torv, turft.

Trong *adj* trang, snæver, smal; knap; **-e** tider.

Trong|bygd 2, **-bølt** tæt bebodd; besværlig for gjennemfart. **-leg**, **-leik**, ein, tranghet. **-lende**, eit, **-lendt** *adj*,

-na (a) *vi* bli trang. **-rømd** 2 snæver. **-rømd**, ei, og **-røme**, eit, trængsel, pladsens knaphet. **-stig**, ein, klemme, knipe. **-synt** *adj* trangsynt. **-t** *adv* trangt, tæt sammen. **-voren** 1 *adj*.

Tropp, ei, trap.

Troppe|gang, ein, **-skaap**, eit, **-stig**, eit, *osv*, **tropphus**, eit, et avlukke under trappen.

Tros [ó], eit, kvas, avfald i skogen.

-a (a) *vi* sanke kvas; rydde jorden for kvas; knuse; larme.

Tros|a [ó] *adj* tørraatten. **-all** = morken. **-ast** (a) *vi* = morkna. **-en** 1 = morken. **-(e)leg** svak, som let brækkes.

*Trost og **trast**, ein, **-(e)reir**, eit, **-(e)snara**, ei, ***-unge**, ein.

Trot [ò], eit, ende, ophør, mangel. -a (a) vi bli utmattet.

Trotle [ò], ein, hævelse, betændelse. -en l ophørt; lens; **kosttroten**; ophovnet = truten. -na (a) vi hovne (*hos Garborg en enkelt gang med betydningen utmattes*).

Trott [ò], ein, utholdenhet, fid, styrke. -a (a) vt taale, utholde. -laus ustadig. -løysa, ei, -ug utholdende, fiittig; haardfør, som taaler meget.

Tru, ei, tro; kristentrui; formening; han fekk meg paa den -i at; tillid; del hev god — til honom; ærlighet; i — og æra; i god tru; gjeva si — troskapsløfte.

Tru (dde) tro; — paa Gud; — at noko er sant; aa — ein vel; eg -r meg ikkje til det; han er ikkje aa —; barnet -r alle folk godt; han -r seg til mig med alt (*sml. fortru*); tru eg var der gid jeg var der! tru han kjem? ogsaa skal (ell. maa) tru han kjem?

Tru adj tro, paalidelig; han er oss —; *sml.* -en, -gen.

Truande, troende; værd at tro; det (han) er ikkje —; han er — til noko av kvart man kan tiltro ham baade det ene og det andre.

Trudd 6 trodd, mistænkt; han vart — til det.

Trudom, ein, tro, religion (*i sammensetning*).

Trudoms artikkel, ein, -bok, ei, -bror, ein, -form, ei, -frende, ein, = -bror. -liv, eit, religiøst liv. -læra, ei, -lærar, ein, -regel, ein, -sak, ei, -samfund, eit, -sanning, ei, -setning, ei, -skifte, eit, -tvang, ein.

Truén (*fl* trune) godtroende = godtruen; lettroende. -fast adj.

Truga (a) vt true; nøde; trygle; — seg til aa eta overvinde sig til at spise; — seg til noko tiltvinge sig noget ved trusler.

***Trugia**, ei, sneško. -far, eit, -føre, eit.

Trugen adj = tru og truen.

Trugsel, ein, og -la, ei, trusel. -maal, eit, trusler, presning.

Truleg trolig, sandsynlig; adv med troskap. -leik, ein, trofasthet.

Trulla (a) vt trille, velte omkuld.

Trulova [ò] (a) vt trolove. -a adj forlovet. -ing, ei.

Trumaal, eit; i — i al oprigtighet.

***Trumf**, ein, = trump.

Trumma (a) vi slaa paa tromme.

-ma, ei, en tromme. -mel, ein (*fl* trumlar) en trommel(t).

Trumme slag, eit, -slagar, ein, -stikka, ei.

Trump og ***trumf**, ein, trumf (*i kortspil*). *a (a) stikke med trumf. -ess, eit, osv.

Truna, ei, trone. -erving, ein, -fylgja, ei, -tale, ein, osv.

Trunad, ein, tro, tanke, tillid.

Trungen l adj betrængt, forlegen.

Trunken adj tver, uvillig.

Trurskjen l adj oprigtig. -røkn, ei.

Trusk, ein, en fyr, stymper; skjedesløs person.

Truskap, ein, troskap, huldskap. truskapsbrot, eit, -eld, ein, -lovnad, ein, -pant, eit, -teikn, eit.

***Trut** [ú], ein, snute, flab; tut (*paa kande*).

Trutien [ú] l ophovnet; utvidet av fugtighet. -na (a) vi hovne; vokse av fugtighet (*om træ*). -ning, ei.

Trutt adv med troskap, uten at forsømme.

Tru-vedkjening, ei, trosbekjendelse.

Truverdig troværdig; troskyldig.

Trygd, ei, tryghet, sikkerhet, garanti. -a (a) vt assurere, garantere, sikre.

Trygde brev, eit, sikkerhetsbrev. -gjeving, ei, sikkerhetsstillen. -luka, ei, sikkerhetsventil. -raad, ei, -vakt, ei.

Trygding, ei, assurance, forsikring; alderdoms-, brand-, husdyr-, livs-.

Trygdings agent, ein, -brev, eit, -kassa, ei, -lag, eit, -mann, ein, -pengar fl = -præmi, ein, -sum, ein, -stell, eit, -svik, eit.

Trygel, ein (*fl* tryglar), et litet traug; melkefat.

Trygg (*n* *trygt) sikker, paalidelig; farefri, trygg; ubekymret.

Tryggja (tryggjer, trygde) og (a) vt betrygge; anse sig trygg.

Tryggja, ei, og -je, eit, tryghet; betryggelse. -leg nogenlunde tryg. -leik, ein, tryghet.

Tryggja adj betrygget, sikret, assurert.

Trygja (trygjer, trygde) vt forsyne med truger.

Trygje, eit, etslags kløvkurv ell. kløvsal.

***Trygla** (a) vi trygle, tigge ideilig. *-ling, ei.

***Trygt** adv tryggelig, uten frygt, uten fare.

Trykk, ein, et tryk; beklemmelse; *ogsaa* = prent, *s. d. o.*

Trykkja (trykkjer, trykte) *vt* trykke, klemme; *ogsaa* = prenta, *s. d. o.*

Trykkjar, ein; bok- = bokprentar.

Trykkjing og trykning, ei, klemming; *ogsaa* = prenting.

Trylla (er, trylte) *vt* forvilde; forhekse. -a, ei, forvirring.

***Tryne**, eit, snute paa svin. *-ring, ein, = knarve.

Trysja [y] (trys, truste) *vt* rensa engmarken; *vi* knuse; larme.

Trysjing, ei, = engreinsking, ei; brak, larm.

Trystia [y] (er, tryste) *vt* klemme, presse. -ing, ei.

Tryta (er, trytte) *vi* surre (*om koen*).

Tryta = trjota.

***Tryta**, ei, = aaborr og skinntryta.

***Træda** (er, trødde) *vt* træ, sætte traad i; — naal i; — perlor paa ein traad.

Træde, eit, jordstykke indgjærdet til græsvekt.

***Træl**, ein, en træl, slave; liktorn, træl i huden.

***Træla** (a) *vi* træle, stræve. -boren 1 *adj*, *-bunden 1 *adj*, *-dom, ein, -domsaand, ei.

***Træle** aand, ei, -arbeid, eit, *-kaar, eit, *-llv, eit, -lynde, eit, *-merke, eit, -namn, eit, *-stand, ein og eit, *-verk, eit.

Trælllyndt trælesindet. -sam meisom, strævsom. -skap, ein, overdreven flid. -sleg trælleagtig. -ut fuld av træler i huden.

***Træen**, eit, træn (*ved hæren*). *-hest, ein, *-kusk, ein, *-vogn, ei.

***Trætta** (er, trætte) og (a) *vi* trætte, kives; -a aat seg noko. *-a, ei, trætte, tvist.

***Trætte** bror, ein, -fus og *-kjær, -maal, eit, tvistepunkt. -makar, ein, -sam trættekjær. -semd, ei, -sjuk, -sykja, ei, -vls *adj* klok i disput. trætting, ei, idelig tvist.

Trød, eit, tramping; trakk og trød. -a (er, trødde) *vi* træde; gaa idelig og smaat; -a i golvet stampe i gulvet; -a ned graset; -a rokken.

Trøda (er, trødde) *vt* belægge med takfjæler (trød).

Trøda, ei, trædebret, pedal; ind-

hegnet plads. -e, eit, indhegning, fold for kreaturer.

Trøgta (a) *vt* true, skræmme (*hunden*) til at tie.

Trøm, ein, rand, kant, bredd.

Trøndelag, *-er, ein, (*fl trønder*), -sk *adj*.

Trøsk, ein, = trjosk, ein.

Trøya (trøyer, trøydde) *vt* tilbringe; faa til at gaa (*om tid*); — tidi; more; — seg; *vi* trives (*paa et sted*).

Trøya, ei, trøie. -e|emne, eit, -erm, ei, -flkka, ei, -krage, ein, -lumma, ei, *osv*.

Trøys, ei, en skaal med tut.

Trøysam fornøielig. -skap, ein, fornøielse, *sml.* tidtrøyte, eit.

Trøyst, ei, trøst, beroligelse. -a (a) *vt* trøste.

Trøysta (er, trøyste) *vt* styrke, gjøre haard; frosten -er jordi; driste sig til; eg -er ikkje ganga lenger; -a seg til aa. -e, ein, styrkelse. -eleg trøstelig. -ug trøstig, modig.

Trøyt, ein, slutning, travelhet (*for at bli færdig*).

Trøyta (er, trøytt) *vt* tilendebringe; utholde til en tid, -a aaret; anstrenge, -a seg; -a hesten; vente; me fær -a solenge. -ande; det er ikkje -ande lenger. -e, ein, morskap. -en 1 utholdende. -ing, ei, anstrenge; venting. -na (a) *vi* bli træt. -sam utholdende, flittig.

Trøytt *adj* træt, utmattet. -ast (a) = trøytna. -leik, ein, træthet. -(e)sam trættende, kjedelig.

[*Tubba* se tuva, ei.

***Tuber** kel, ein (*fl* tuberklar), *-kulosa, ei, *-kuløs *adj*, se under tæring.

***Tufs**, eit, lapperi; daarlig tilstand.

***Tufs**, ein, og -a, ei, stymperagtig person. *-a, ei, fille.

Tufsa (a) *vi* pille, kludre, pusle. -ast (a) *vi* optrevles; det -ast for honom forestillingene løper i surr for ham (*sværlig paa grund av alderdom*). -en 1 og -ut opreven, fillet, tufset; tusset.

Tuft, ei, en tomt, husgrund. -a (a) = tyfta.

***Tufte**, ein, nisse. *-folk *fl*, *-kall, ein, *osv*.

Tugga, ei, en tygget mundfuld.

Tukl, eit, *-a (a) *vi* tukle, kludre. -ut smaapuslet.

Tukt, ei; **barne-**, **hus-**. **-a** (a) *vt*, **-ig** *adj* sømmelig.

***Tull**, ein, kredsgang; **ganga** i —; sammenrullet dot, krøl; bylt; en sær-ling, en noget taapelig person.

***Tull**, eit, tosseri, fjas, tøv.

***Tulla** (a) *vt* svinge, hvirvle; røre om; krølle, rulle sammen; — **inn** indpakke; *vi* tumle omkuld; fare efter taapelige indfald; **ganga** og — handle planløst; — **seg** burt forvilde sig; — i hovedet tale i vildelse.

***Tulla**, ei, noget taapelig, underlig kvinde; kortøret sau.

Tulla *adj* sammenrørt. **-supa**, ei, etslags suppe.

Tulleskap, ein, = tull, eit. **-sott**, ei, = s viva, ringsyke (*hos faar*).

***Tulling**, ein, taape, underlig person. **-ut** tullet, tosset, forvirret.

Tulupp, ein, tulup.

Tuma [ú] (a) *vt* og *vi* utmaale i tommer. **-e**, ein (og **tumarsfinger**) tommelfinger; en tomme.

Tumerot, ei, tommelfingerens rot. **-stokk**, ein.

***Tumla** (a) *vi* tumle omkring; falde omkuld. **-ing**, ei, tummel.

Tumling, ein, tommelstykke paa hanser; et litet bæger, tumling.

Tums, ein, taape, idiot, **-en** i mut, stur; ødslig; tomset, idiotisk. **-ing**, ein (= tums), aandssvak person. **-ut** tomset, aandsløv.

***Tun** [ú], eit, gaard, gaardens huse; gaardsplads.

Tuna [ú] (a) *vt* strække, utspænde.

Tunder, eit, tønder, tændestof.

Tung** *adj* (tyngre**, ***tyngst**) tung; trykkende; — **byrd**, **-e** skattar, — **sorg**; sterk; — **svevn**, — **støyt**, — **sukk**; besværlig; **-t** arbeid; — i kroppen, — **paa** foten, — **for** bringa, — i hugen.

***Tunga**, ei, tunge (*i mund, musik-instrumenter, støvler, osv.*).

Tungalda, ei, havbølge. **-arbeid**, eit, **-blæst** *adj* stakaandet. **-e**, ein, tyngde; tyngsel; søvninghet.

Tungeband, eit, ***-maal**, eit, ***-rot**, ei.

Tungfengd 2 besværlig; ubehændig. **-fløyd** 2 tungt bevægelig. ***-før** *adj* tungfærdig; meisom; plump. **-føtt** *adj* tungfotet. **-gjengd** 2, **-gods**, eit, tunge varer. **-høyr** 2, **-køyr** 2, **-leg** *adj* og *adv* noget besværlig. **-leik**, ein, tyngde, vegt. **-lendt** *adj*, **-lyndt** *adj*

tungsindig. **-nøem**, **-orka**, ei, = arbeid; **ganga** paa **-orka** gaa paa tungarbeide. ***-rodd** 6 (*om baat*), **-sam** besværlig, bedrøvelig. **-sjø**, ein, **-svøv** og **-svævd** 2 *adj* som sover tungt. ***tungt** *adv*.

***Tung**vint *adj* ubekvem, *mots.* lettvind. **-voren** 1 *adj*.

Tunka, ei, eug med tynd græsvekst.

Tunkall, ein, = **-vord**, gardvord, tuftekall.

Tunn, eit; **ganga**, **laupa**, **springa** i — gaa rundt, hvirvle.

Tunn (n **tunt**) tynd (*mots.* tjukk); — **plata**; utæt; — **skog**; svak (*om væske*) tunt øl.

Tunna, ei, tønne.

Tunna (a) *vi* svinge rundt, hvirvle; ogsaa — **seg**.

Tunnbrød, eit, tyndt flatbrød. **-bygd** 2, **-drykk**, ein.

Tunneband, eit, **-botu**, ein, *osv.*

***Tunnel**, ein (*fl* tunnelar).

Tunnfengd 2 noget spredt. **-grendt** *adj*, **-hørd** 2 og **-hørt** tyndhaaret. **-ida**, ei, hvirvelstrøm. **-ing**, ei, kredsgang. **-leik**, ein, tyndhet.

-sløg *adj* tyndt græsgrodd. **-vange**, ein, tinding. **-vembe**, eit, = svangside.

-voren 1 *adj*.

Tunt *adv* tyndt, sparsomt.

Tuntre, eit, gammelt træ like ved husene. **-vord**, ein, = **-kall**.

Tupp, ein, top, fingertop; hane. ***-a**, ei, høne.

Tur [ú], ein, bulder, dur, støi, = dur; tur, liten reise eller gang; *sml.* ferd; ***snar-**.

Tura (a) *vi* buldre = dura; more sig, leke; svire, ture; *vt* — **jol**, gjestebod; — **dagen** ut.

***Turbin**, ein, og **-a**, ei.

Ture, ein, en dobbelt-tap (*f. eks.* i tønne).

Turft, ei, trang, behov, fornødenhet. **-ing**, ein, portion til én gang. **-ug** og **-ig** trængende.

***Turing**, ei, bulder; lystighet; svir.

***Turist**, ein, **-lag**, eit, turistforening. **-trafkk**, ein.

Turk, ein, tørking, tørke; en tyrker, se tyrk.

Turka (a) *vt* avtørke, tørke; — **bor-**det, — **fisk**, — **høy**; avviske; — **sveiten**, — ut skriftl.

Turka, ei, = turk, tørking; portion som tørkes paa én gang. **-ar**,

ein, **-ast** (a) *vi bli tør*; **-ast upp** for-
tørkes. **-aar**, eit.

Turkegryta, ei, **-hella**, ei, **-klut**,
ein, **-loft**, eit, **-sott**, ei (*sygdom paa*
kvæg), **-stova**, ei, **turking**, ei.

Turklæde, eit, **-fald**, ein, **-snipp**,
ein.

*Turna [ú] (a) *vi*, **-ar**, ein, ***-ing**,
ei, **-lag**, eit, turnforening. ***-sko**, ein.

Turr [ú] (*n tart*) *tør*, avtørket, ut-
tørket, indtørket, saftløs, mager.

Turraar, eit, **-fengd** 2 noget
saftløs. **-fisk**, ein, **-fött adj**, **-fettes**
adv, **-høy**, eit, **-kalde**, ein, **-lanp**, eit,
fortørket plet paa et træ. **-leg adj**,
-leik, ein, tørhet. **-lende**, eit, **-lendt**
adj, *mots.* raalendt og vaatlendt.
-mat, ein, *mots.* skeimat. **-maula** (a) *vt*
spise bare brød. **turr-rot**, eit, tør-
raattenhet. **-roten** 1 *adj*, **-sam** jevnlig
tør; tør, kjedelig. **-skodd** 6, **-sumar**,
ein, **-ved**, ein, **-vêr**, eit, **-verk**, ein,
gigt. **-voren** 1 *adj*, **-øygd** 2.

Turv, ein; *han fekk -en sin fik*
sin bekomst.

Turva [ú] (*tarv*, *turvte*) *vt* be-
høve, trænge til (*objektet er oftest ikke*
et substantiv); *han tarv det vel*; *eg*
tarv mykje meir; *du tarv ikkje*
tvilla; *i fortid*: *skulde*, *burde*; *eg*
turvte ha gjort det; *du turvte ha*
vore der.

Turvande *trængende*; som be-
høves. **-ast** (*tarvst*, *turvtest*) *behøves*.

Turvelaus *unødig* = *tarvlaus*.
-leg *nødvendig*. **-n** 1 *trængende*.

*Tusj, ein, *tusj* (*farve*).

Tusk, ein, varme; varm luftbølge.

Tusk, eit, larmende bevægelse;
lystighet; *korkje* — *eller taav* hver-
ken lyd eller bevægelse. **-a** (a) *vi* røre
sig med larm.

*Tuskia (a) *vt* *byttehandle*. ***-hand-**
del, ein.

Tusken 1 *adj* *skranten*, *sykelig*.

Tusl, eit, *smaapusling*, *pusleri*. ***-a**
(a) *vi* *gaa sagte*; *pusle*; *vt* *klemme*.
-en 1 *skrøpelig*. **-ing**, ein, = *tusul*, ein.
-ut *tuslet*.

Tusna (a) *vi* *tørke*; *stivne* av frost.

Tuss(e), ein, *tusse*; *haug*.

Tussa, ei, *tørreplads* for korn;
ogsaa = *tussekvende*, *haugtussa*.

Tusse, ein, *tosse*. **-bit**, eit, *etslags*
ondartet byld. **-bær**, ei og eit, *firblad*
(*en vekst*) ***-fletta**, ei, *marelok* (*i haa-*
ret). **-fugl**, ein, = *fossekal*. ***-ladd**,
ein, *en stymper*.

*Tust [ú], ei, *treskestok* = *siegel*,
slagvol.

Tust, ein, *dusk*, *haardot*. **-a**, ei,
knute; *knippe*. **-a** (a) *vt* *vikle sammen*.

Tusul, ein, *en pusing*; *uanselig*
person.

Tusund, eit, 1000. **-deild**, ei,
-part, ein, **-tal**, eit.

*Tut [ú], ein, *tut* (*paa kande*, *osv.*);
trompet; *lur*. ***-a** (a) *vi* *tute*, *skrike*;
blæse paa horn, *osv.* **-arhorn**, eit.

[*Tutla*, *se tusla* (a)].

Tutra (a) *vi* *skjelve* (*f. eks* *av*
frost), *sml.* *hutra*; *klynke*, *smaapjatte*.

Tutøygd 2 = *ut-øygd*, som *har*
fremstaaende øine.

Tuva, ei, *en tue*. *tuvekval*, ein,
etslags hval. **-mark**, ei, *tuvut adj*.

Tvaa (*tvær*, *tvo*, *tvegen*) *vt* *to*,
vaske. **-tt**, ein, *tvæt*.

Tvaattekjerring, ei, **-klut**,
ein, **-kopp**, ein, **-vatn**, eit.

Tvadd, eit, *tidsspilde*. **-a** (a) *vi*
fare ut og ind.

Tvag, eit, *vask*; *strabaser*. **-a** (a)
vt *vaske*; *vi* *strabaser*. **-ing**, ei, **-la**
(a) *vi* *søle*, *plaske*; *spilde tid*.

*Tvang, ein, *tvang*, *betvingelse*.
-laus, **-løysa**, ei.

Tvangsarbeid, eit, ***-anksjon**,
ein, ***-lov**, ei, **-raad**, ei, **-trøya**, ei.

Tvare, ein, *et spikerbor*; *en liten*
naver.

Tvarga (a) *vi* *traske omkring*.

Tvega (a) *vi* *gaa tungt ell. vaktende*.

Tvegen [e] 1 *tvättet*, *se tva*;
saape-.

Tveit, ei, *tverskaar* (*hvorved træ*
fældes); *fure*; *ogsaa* = *glenna*.

Tveit, ein, *spaaner*, *fis*. **-a** (a) *vt*
kløve.

Tveng, ein, *spænderem*; *kile i*
høvel.

Tvenning og *tvinning*; *i -om*,
sml. *trenning*.

*Tver [e] *adj* *but*, *avstumpet*; *som*
gaar paa tvers; *tver*, *uvillig*. **-a**, ei, *tver-*
kant, *endeflate*; *koma paa -a* *paa tvers*.

*Tverbakke, ein, **-bein**, eit, *en feil*
i hesteben. **-bløyg**, ein, *en tverdriver*.

-bratt adj, **-bu** og **-bue**, ein, *gjenbo*.

*-dal, ein, **-djup adj**, **-drivar**, ein, *stædig*
person. **-e** [e], ein (*f* *tverlar*), *kjerne-*
stang = *tyl*, ein. ***-elv**, ei, ***-fjord**,
ein, *sidefjord*. **-før** *motvillig*. **-hand**, ei.

Tverka (a) *vi* *optræde motvillig*.
*-a, ei, *tverhet*; *paa -e*. **-ast** (a) *vi*
forværrer; *avta*.

***Tverkast**, eit, -kasta seg kaste sig pludselig tilside (*om hest*). -**klipt adj**, *-**krok**, ein, -**kvekka** vi bli skrækslagen. -**kyndt** egensindig. -**laga adj** hinderlig. -**leg** noget tver. -**lyndt** stivsinde. -**maal**, eit, -**møle**, eit, ondt lune. -**pinne**, ein, stædig person.

Tverra (**verr**, **tvarr**, **tvorre**) og (**a**) **vi** svinde ind, formindskes. -**ande** avtagende; -**ande maane**, *mots.* veksande maane. -**ing**, ei.

Tverrøyna vi gjøre et kraftig forsøk. *-**sål**, ein, -**skap**, ein, tverhet. -**skjella**, ei, vind fra en sidedal. -**skoren** 1 **adj**, -**skurd**, ein, tversnit. *-**slag**, eit, krydsning i sterk motvind. *-**snu** vi vende paa tvers; vende pludselig. *-**sprang**, eit, galop = firsprang. -**springa** vi, -**strik**, eit, -**stygge** ræd for fremmede personer. -**støyt**, ein, støt fra siden; plump person. *-**sum**, ein, *-**sving**, ein.

***Tvert adv**; brotna — av; taka — nedfor bryte overtvert; pludselig; det kom — paa; paa — paa tvers; uheldig; tvert imot; tvert um.

Tverva (**de**) **vt** vrænge, **snu** ut ind. ***Tverved**, ein, -**veg**, ein, -**vegg**, ein, -**venda** vi = -**snu**. -**vending**, ei, -**vriden** 1 meget vrangvillig.

***Tvi!** *omtrent som fy; tvi være!*

Tvi dobbelt; *brukes i mange sms.*

Tvilarbeid, eit, -**band**, eit, etslags vævning. -**beite**, eit, tospand. -**beites adv**, -**berga adj** dobbelt forsynt. -**bernt adj**; der var -**bernt** der (*i familien*) var to barn. -**hoge**, ein, -**botn**, ein, dobbeltbund. -**breid adj**, -**bruk**, eit, bruk av to gaarder. -**burar** [ù] fl tvillinger. -**byksa** vi = -**springa**. -**byte**, eit, -**bytt** delt i to. -**bøle**, eit, -**bølt** delt i to bruk. -**drag**, eit, tvedragt. -**drætte**, eit, tvedragt; tospand. -**eggja adj** tveegget. -**fald adj** tvefoldig. -**felt adj** dobbelt. -**felle**, eit, to arbeider paa én gang. -**festa vt**, -**før adj** dobbelt utstyret; overflødig sterk. -**føtt adj**, -**fottes adv**, -**gild adj** som har dobbelt værd. -**gjerast** vi modnes dobbelt raskt. -**haka** tvehaket. -**halda vt** holde med begge hænder. -**hendes adv**, -**hermd** 2 fortalt paa to maater. -**hjelpen** 1 **adj** dobbelt hjulpen. -**hoka**, ei, tvehake (*i ansigtet*). -**hug**, ein, vakling. -**huga adj** tvilraadig. -**hugast** (**a**) **vi**, -**hog** og -**hogda adj** toetages. -**ka** (**a**) **vi** være tvilraadig. -**kaar**, eit, alternativ. -**knept** dobbeltknappet. -**køst**, ein, to kaar at

vælge mellem. -**krok**, ein, -**krokut** og -**krøkt adj** tvekroket.

Tviksam adj tvilraadig, ubestemt.

***Tvil** [i], ein, *-**a** (**a**); -**a** paa betvile; -**a** for formode. -**ande adj**.

Tvile **sjuk adj**, -**sjuke**, ein og -**sykja**, ei.

Tvilengd, ei, dobbelt længde.

-**ljoda** (**a**) **vi** gi ekko, gjenlyde.

Tvillja (**a**) **vt** røre sammen; forvikle. -**a**, ei, kurre (*paa traad*).

***Tvilling**, ein = tvinning.

***Tvilraadig**, -**sam** tvilende; som kan betviles.

***Tvilsmaal**, eit, tvilsom sak; uvisshet. -**maate**, ein; i -**maate** i tvilstilfælde.

Tvina (**a**) **vi** svinde ind.

***Tvinga** (**a**) **vt** tvinge; besvære.

-**sla**, ei, tvang.

Tvinna (**a**) **vt** tvinde, sno sammen.

Tvinne **fl** tvende. -**ing**, ei = **tvending**, ei.

Tvinning, ein, tvilling.

Tvinta (**a**) **vi** rave, tumble.

Tvinætt adj to nætter gammel.

-**netting**, ein, -**orka**, ei, dobbelt arbeide.

-**raadig adj** = **huga**. -**renna** **vi** løpe i firsprang.

Tvisl, ein, ustadig person.

Tvisl, eit, ustadighet. -**a** (**a**) **vi** være ustadig. -**ast** hentæres, skrumpe ind, bli avfældig. -**ing**, ei = **tvisl**, eit.

Tvismide, eit, tvist. -**snakk**, eit, tautologi. -**sprang**, eit, firsprang.

-**springa** **vi** = -**renna**.

Tvist [i], ei, feil i vævning.

Tvist adj taus, tankefuld.

***Tvist**, ein, tvist, uenighet.

Tvisteikja vt, -**steikt adj** stekt.

dobbelt (2 *lever paa hinanden*). -**styr**, eit, dobbeltsyssel. -**synast** **vi** se utydelig, være tvesynt. -**synt adj** tvefyldig, tvilsom. -**tak**, eit, dobbeltgrep; feilgrep. -**taka** **vi** famle; tale stammende. -**tenkt** = **raadig**. [*tvillast* se **tvislast**. -**trædd** 2 tottraadet (*om væv*).

Tvitt, ein, en fløite. -**a** (**a**) **vi** fløite; sige tvi.

Tvitydig tvefyldig. -**velt adj** (*om pløining*). -**venda** **vi** gjøre to turer.

-**vending**, ei, -**vinna**, ei = **orka**;

-**øring**, ein, 2 aar gammelt dyr.

Tvo 2; **tvo** og **tvo** parvis; ei **tvo-tri** to eller 3.

Tvo-blada adj tobladet. -**deild**, ei, de to tredjedele.

Tvoga [ò], ei, vaskeklut. **-a** (a) *vi* plasje, søle.

Tvokruning, ein, tokronestykke. **-mastring**, ein, **-nating**, ein, nettehams med to netter.

Tvora [ò], ei, tvare.

Tvoradbygg, eit, **-røming**, ein, baat med to aarepar. **-tal**, eit, **-øyring**, ein, en toere.

Tvæsast (a) *vi* fortørkes i veksten (om korn).

*Tvætt:a (a) *vt* tvætte, vaske; *vi* vimre om. **-e**, eit, vask, skarp væske til vaskning. ***-ing**, ei.

Ty, eit, tòi; reisetòi; sylv-, stein-, skrive-, silke-, huve-; sterkt — aa slita paa; det er godt — i den guten; skarve-, fante-.

Ty (dde) *vt* tilrede, ordne; *vi* strække til, forslaa.

Tya *adj* beskaften; sindet.

Tyd *adj* omgjængelig, venlig; mild. **-a** (er, tydde) *vt* gjøre «tyd»; **-a** seg (ell. **-ast**) til nokon. **-a**, ei, venlighet; ynde.

*Tyda (er, tydde) *vt* uttyde, tolke; — ut og ***uttyda**.

Tydeleg *adj* og *adv* tydelig; tala —, skriva —.

Tyding, ei, uttydning, forklaring, fortolkning.

Tydleg *adj* venlig, hyggelig, behagelig.

Tydning, ei, underretning, besked.

Tydskap, ein, blidhet, venlighet. **-sleg** = tydleg.

Tyfta (er, tyfte) *vt* lage tomt (tuft); — eit hus.

*Tyfon, ein, orkan (i Kina).

*Tyfus, ein, = nervefeber.

Tygel, ein (fl tyglar) tøile, kort tømme i bissel.

Tyggja (tygg, togg, toggen, fl togne) *vt* tygge. tyggjing, ei.

Tygla (a) *vt* tøile, holde i tømme.

Tykk, ein, fortrydelse, motvilje; ogsaa indbildning.

Tykkja (tykkjer, tykte) *vi* fortryde; — paa noko.

Tykkja (tykkjer, tykte ell. totte) tykkes, synes; — um like; — langt kjede sig; — mún i; — synd i.

Tykkjast (tykkjest, tyktest ell. tottest) tykkes om sig, anse sig; — vera kar.

Tykkje, eit, et tykke, mening, skjøn; fortrydelse. **-laus**, **-løysa**, ei, sløvhet, likegyldighet. **-mún**, ein, grund til fortrydelse.

Tykkjen (fl tykne) pirrelig; fornærmet.

Tykkjesam pirrelig, som let blir fornærmet.

Tyl, ein, = tverel.

Tylft, ei, tylvt, *sml.* dusing, ein.

Tylla (er, tylte) *vi* strække til, forslaa.

[*Tyltra* (a) *vt* lægge eller sette op løselig.

Tymta (a) *vi* gjette paa, ymte om; — paa noko.

Tyna (te) *vt* fordærve; tilintetgjøre, spille; — ut, — burt.

Tynast (est, test) *vi* ta skade, bedærves. **-e**, eit, fordærvelse; lyte.

Tyngd, ei, tyngde.

*Tyngde | lov, ei, **-magt**, ei, ***-punkt**, eit og ein.

Tyngja (tyngjer, tyngde) *vt* tyngje, betyngje; *vi* betynges, bli søvning; slumre.

Tyngje, eit, betyngelse. **-stein**.

Tyngsel, ei, og **-sla**, ei, betyngelse, byrde; beklemthet.

Tynnja (er, tynnte) *vt* fortynde. **-ast** (est, tynntest) *vi*.

Tynnsla [ý], ei, fortyndelse.

Tynsla [ý], ei, fordærvelse; skade.

*Type, ein, ***-isk** = sermerkt.

*ograf, ein, ***-ografisk** *adj*.

Typpa (er, typte) *vi* tilspidse, forme som «topp».

Tyrann, ein (fl -ar) = hardstyrar. ***-i**, eit. ***-isera** (a) ell. (te) *vt*, ***-isk** *adj*.

[*Tyras*, eit, skrap, pak.

Tyre [ý], eit, fet furu. **-brand**, ein, osv.

*Tyrk, ein, ***-isk**, **-land**, Tyrkeriket.

Tyrma (de) [ý] *vi* fare i mak.

Tyrner [ý], ein, = torn, klunger.

Tyrst [ý] tørstig. **-a** (er, tyrste) *vi* tørste.

Tysdag, ein, tirsdag.

Tysja (tys, tuste) *vi* tusle; smaa-sysle.

*Tysk *adj*, **-ar**, ein, **-dom**, ein, ***-land**.

Tyta (er, tytte) *vi* piple frem, *sml.* tjota.

Tyta, ei, liten knart; kjertel i sten.

Tytebær, eit og ei, tyttebær.

Tytel, ein (fl tytlar) prik, tødde.

Tytta [ý] (er, tytte) *vi* saavidd berere.

Tytta, ei, kvindemenneske.

[Tæ, se tægja og tæja.
Tægd, ei, fornøielse, behag; **hava**
 — av. **-a** (a) *vt* motta villig. **-ig**
 ønkelig, velkommen.
Tægja (tægjer, tægde) *vt* berolige;
 forsona.
Tægja, ei, kurv av tæger.
Tægje, eit, en krans av tæger.
-bær, eit og ei, = taagebær.
Tægleg behagelig, venlig, om-
 gjengelig.
Tæja (tær, tædde) *vt* optrevle.
-jing, ei.
Tæpa (te) *vi* berøre let; — paa
 foten.
Tæpe, eit, = teppe, tjeld,
 aaklæde.
Tæra (de) *vi* fælde taarer; rende
 op (om solen); *vt* avklare.
Tæra (de) *vt* tære, oppløse, svække.
-ast (est, dest) *vi* hentæres.
Tære, eit, en smule; **ikkje** —.
Tærepengar *fl* tærepenger.
*Tæring, ei, tæren; svindsott;
 tuberkulose; underhold. **tæringssjuk**.
Tæsa (te) *vt* plukke, opslite; *vi*
 tøfle. **-a**, ei, tøffel.
Tæsevær, eit, **-vind**, ein, tøvair.
*Tæva, ei, = bikkja.
Tøda, ei, gjødningsstof. **tødemark**,
 ei, rik eng.
Tøk *adj* passende til at ta ell.
 motta, nem; **greid-**, **hard-**, **smaa-**,
stor-, **viss-**.
Tøke, eit, det at ta; forsøk; **till-**,
fram-, **ord-**.
Tøkleg *adj* nyttig, bekvem; dygtig;
 gavmild; **till-**.
Tøla (te) *vi* stunde til (om tid);
 bie litt.

Tøla, ei og **-e**, ein, taapelig person.
Tølor *fl* pakkenelliker, *sml.* pjank.
Tøma (de) *vt* tømme.
*Tørna (a) *vi* tørne, støte an;
*-a ut. **-ing**, ei, dyst.
Tøta (a) *vt* tilvirke (uld), karde,
 spinde.
Tøte, eit, tøy, stof; bonitet.
*Tøv, eit, valkning; tidsspilde;
 vaas, tøv. ***-a** (de) *vt* valke; *vi* søle
 tiden bort; vrøvle.
Tøvall = **-sam**. **-ar**, ein, en
 vrøvler.
Tøve **kolla**, ei, **-kopp**, ein, = **-ar**
 ein.
Tøven **l** = **-sam**. **-mùn** og **-ings-**
mùn, ein.
Tøvra (a) *vi* bie, vente.
Tøvsam *adj* forsinkende, møisom;
 senfærdig.
Tøva (a) *vi* tøy, smelte (om det
 frosne); *vt* bringe til at smelte.
Tøyg, ein, tøy; **gjeva** — være
 elastisk.
Tøyg *adj* = taug, langmodig.
Tøygja (tøygjer, tøygde) *vt* strække.
Tøygjeleg tøjelig.
Tøygjing, ei, og **-ning**, ei, **-sla**, ei,
 utstrækkelse.
Tøyma (de) *vt* styre ved tøm-
 mene; beherske.
Tøymeleg *adj* som lar sig raade;
 besindig.
Tøyr, ein, tøvair.
Tøys, eit, røre; vrøvl, tøis. **-a** (te)
vi lage røre ell. drikke til kjørne;
 søle; fare med vrøvl, tøise.
Tøyt, ein, slurk, portion. **-a** (er,
 tøytte) *vi* drikke graadig.
Tøyvær, eit, **-vind**, ein, tøvair.

U.

U, ein (*fl* u'ar), u-ljød, ein.
U negtende partikel, blir meget brukt
 som førsteled i sms. Foran substan-
 tiv betegner den gjerne noget mang-
 lende ell. mislig (uaar, uro, ufred,
 uhug, ugras, usemja, usmak, utid,
 osv). Foran adjektiver betyr u gjerne
 ikke (usamd, utru, ujamn, utrygg).
 Hit hører en mængde adjektiver dan-
 net av verber (ubeden, ulasta, udøypt,
 uløst, usedd, uspurd, osv); kun faa av
 dem kan komme med her; men vanligvis

kan man trygt sætte denne u foran
 fortids part. Denne u brukes ogsaa
 foran nogen nutids part., helst i pas-
 siv betydning (ugjerande, usegjande,
 uteljande o: som ikke kan gjøres,
 siges, tælles), sjelden med aktiv betyd-
 ning, saasom umølande.
Uaand, ei, ***-aar**, eit.
Uagtande *adj* ugyldig. **-and-**
svarleg, **-attra** *adj* ikke ophævet.
-avlateleg *adj*.

Ubba (a); -a seg reise børst. -en (fl ubne).

Ubein krokett; vanskelig.

U|beinug uhjelpsom. -beitt sløv, uhvas. -berda, ei, ufremkommelighet. -bergeleg = byrg. -bjaaleg upassende. -bljug og -blyg ublu. -botleg ubotelig, uforbederlig. -bragd, ei, daarlig skik. -brigd 2 og -brigda uforandret. -brigdeleg, -brukande ubrukelig. -brøyte, eit, ufremkommelighet. -brøytt ubanett; uforandret. -byde, eit, fortræd. -byrd, ei, for stor byrde. -byrg ubergelig. -bytt uskiftett; hava noko -bytt uopgjort. -bstande uforbederlig; ubotelig.

***U|daad**, ei, -daam, ein, stank. -daude, ein, -daudeleg. -daudelegdom, ein, = udøye(n)skap, ein (se daud, øv.). -delg adj haard. -dimd 2 ufordunklett. -dug(e)leg, -duld 2 ufordulgt. -dygd, ei, uduelighet, udyd. -dygdig, -dygja, ei, uduelig person ell. ting. -dæme, eit, = daam. -dømeleg adv overordentlig. -døydeleg og -døyeleg udødelig. -døyeskap og -døyskap, ein, uduelighet.

U|eiga og -elgn, ei, ubehagelig eie. -elns adj uensartet; uforliktt. -eteleg uspiselig. -evlug svak.

U|fager, -fallen (fl -falne) ikke falden; uskikket. -fegja, ei, uvøren person. -fegen 1 uglad. -felleleg uhøvelig, ubekvem. -fengen 1; — skade skade som man endda ikke har lidt. -ferd, ei; fara ei -ferd. -ferdig ufærdig; beskadiget. * -fln adj, -flske, eit, ulempe. -fjelg uhyggelig, motbydelig. -fjelge, ein, -fløygd 2 uskikket til at flyve.

U|forfærd og -fælt uforfærdet. -gjengeleg, -likleg uforlikelig. * -likt, -svarleg, -syrgd og -sytt uforsørget. -tent ufortjent. -vanska og -vend 2 uforvansket.

***U|fred**, ein, -leg, ufreds|bod, eit. * -fugl, ein, -mann, ein, * -tid, ei, -tidend, ei.

U|fredt adj n urolig, utrygt. -frei-sta uforsøkt. -frels adj ikke helt fri eller uskyldig; gjera seg -frels for-gripe sig. * -fri adj genert. -frisk sykkelig. -friske, eit, og -fryskje, eit, uro; rovdyr. -frø (ell. -frø), eit, ukrud. -fræv adj ikke spiredygtig.

***U|fs**, ei og ein, brat bergvæg.

U|fs, ein, stor sei.

***U|fs**, ein, takskjeg. ufsedrope, ein.

U|fullkomen, -stendig.

U|fus adj = traud, litet villig. -fyldg, ei, vanheld. -fyllande umættelig. -fyndig uværdig; uanstendig. -fysa, ei, noget som vækker ulyst. -fyseleg ubehagelig. -fysen 1 ubehagelig; urenslig. -fysna, ei, smuds, urenslighet. * -før adj uveisom; som ikke er istand (til). -føra, ei, vanmagt, uforhet. * -føre, eit, daarlig føre; vanskeligheter. -førleg adj.

***U|gagn**, eit, skade, tap; gjera —; til -s.

U|gg, ein, torn; rygborster; reisa — sætte sig til motverge.

U|gg, eit, ængstelse. -a (a) vi ængstes, gyse.

U|gge, ein, finne (paa fisk).

U|ggleg uhyggelig.

U|gild ugyldig. -skap, ein, ugyldighet.

U|gin [1], ei, ond art, slem feil.

-givnad, ein, ondt anlæg. -gjegna, ei, noget som er til fortræd. -gjera (gjer, gjorde) vt fordærve. -gjerande ugjorlig. -gjerast utvikle sig til det værre. -gjerd, ei, uskik. * -gjerning, ei, -gjestmild adj, -gjord 2 ugjort; umoden. -gjæv adj ringe. -gjæva, ei, uheldig tilstand. -gjæveleg daarlig slet. (*ugla, ei, = n 1 a). * -glad, -gløymande ufor-glemmelig. -godsleg, -gras, eit, -greid adj, -greida (er, de) vt, -greida, ei, ugreie. -greideleg som ikke lar sig oppgreie. -grein, ei, uorden. -greinleg adj slusket. -grunna ugrundet. -grøde, eit, ukrud. -gudleg adj.

U|haatt, ein, uorden; vanlykke. -hag adj klodset. -hagleg ubekvem. -hamleg utækkelig. -handsamleg og -handsleg uhaandterlig. -heil brøstfældig. -heimla uhjemlet.

***U|held**, eit, * -ig = uheppa, uheppeleg og uheppen.

U|hemja og -hema, ei, vanheld, ulykke (især paa kreaturene). -hendig ubehändig.

U|heppa, ei, uheld. -ast (a) vi mislykkes. -eleg uheldig (tilstand). -en (fl hepne) uheldig (person).

***U|historisk**, -hjelpelag ubrukelig. -horveleg adj overordentlig. -hovleg uforholdsmæssig. -huga utilboelig. -huggande utrøstelig. -hugleg ubehagelig. -hugnad, ein, ubehageligbet. -hyggje, eit, uhyggelig tilstand. -hyggjeleg, -hyrda, ei, uorden. -hyrden 1 skjødesløs. -høv adj daarlig. -høg adj ubekvem. -høve, eit, misforhold.

-høveleg, ***-høvisk**, **-høyrđ** 2 uhørt. **-høyrleg** uhørlig.

U|jamn ujevn. **-jamne**, ein, ujevnhet, ulikhet. **-kjend** 2. **-kjenneleg**, **-kjennskap**, ein, ubekjendtskap. **-kjura**, ei, nordentlig levnet; nordentlig og uvøren person. **-kjuren** 1 *adj.*, **-kjurskap**, ein, **-kjøm** og **-kjømđ** 2 *adj.* ufremkommelig; gold. **-kjøme**, eit, utilgjengelig sted. **-kjømeleg** *adj.* ufremkommelig. **-kjøpt** *adv.* gratis. **-klaar**, **-komen** 1 fremtidig. **-krenkjande** ukrænkelig. **-kring** *adj.* ikke smidig. ***-kritisk** *adj.*

Uks|e, ein, okse. **-hyvel** og **oks-hyvel**, ein, tomandshovel; *smsf.* *ellers* ukse.

U|kunnig ukyndig. **-kvendeleg**, **-kvik** *adj.* livløs; **kvikt** og **ukvikt** levende og livløs eiendom. **-kvild** 2 træt. **-kvøm** ubekvem. **-kynde**, eit, vanart. **-kyndt** vanartet.

U| *adj.* litt bedærvet (*om fisk, kjøt, osv.*).

U|, ein, hyl. **-a** (a) *vi* = yla og hyla.

U|a og ***ugla**, ei, ugle; **berg-**, **katt-**.

U|aat, ein, = ulæta, ei.

U|ladd 2 ikke ladd (*om skytevaaben og fartøi*).

*U|lag, eit, norden, misstemning; **vera** i —. **-a** *adj.*, **-ast** (a) *vi*, **-leg** brøstfældig; ikke høvelig.

U|lastande ulastelig. ***-lempa**, ei, **-lempeleg**, **-lende**, eit, **-lendt** *adj.* uveisomt. **-lenka**, ei, lang, slunken person. **-lenkeleg** ulenkelig. **-lesande** ulæselig. **-lida**, ei, utækkelig person. **-lidade** og **-lideleg** ulidelig, utækkelig.

*U|lik *adj.*, **-a**, ei, og **-jende**, eit, upasselig ting. **-leg** urimelig, utækkelig. **-skap**, ein, ulikhet.

U|liv, eit, ***ulivssaar**, eit; **til ulivs**. **-nad**, ein, stygt levnet. **-t** [1] *adj.* ulevd; **han hadde noko -t** skulde ikke dø endda.

U|livs-øyra, eit, likegyldig person.

U|ljod, ein (*f* uljod), ulyd.

U|k|a, ei, muggenhet, skimmel. **-eleg** motbydelig. **-en** 1 *adj.* kvalm. **-ut** slimet.

U|ll, ei, uld. **-an**, eit, uldtøi. **-dott**, ein, [*naav* fint uldavfald. **-sau**, ein, *osv.*

U|lna (a) *vi* bedærvet, bli «ul».

*U|logisk, **-logleg** = ulovleg. **-lot** [0], eit, ondt lune. **-lovleg** *adj.*

U|lsblakk *adj.* hvitgraa.

U|lukk|a, ei; **koma** i **-a**. **-eleg** *adj.*

*U|lv, ein.

U|lve|binna, ei, ***-grav**, ei, ***-hi**, eit, **-stova**, ei.

U|lyd|nad, ein, ulydighet. **-ug** og ***-ig** ulydig.

*U|lyst, ei, **-lyst** *adj.* tilfredsstillet; overmattet.

U|lækjande og **-lækjeleg**, ***-lærd** *adj.*, **-læst** ulaaset. **-læta**, ei, ubehagelig lyd. **-læte**, eit, uvæsen, upassende opførsel. **-løyseleg**, **-løyves** *adv.* uten tilladelse; av vanvare. ikke med vilje.

U| *præp.* og *adv.* om; **vera** — **seg**; **her** — **dagen**; **koma bak**, **inn**, **fram**, **ut**, *osv.*; **men ikke vera bak**, **inn**, **fram**, **ut**, *osv.*, **dette heter vera bakanfor**, **innanfor**, **framanfor**, **utanfor**, *osv.*

U| *konj.* om, dersom, hvorvidt, uagtet.

U|maalug maaløs. **-mark**, ei, vildmark. **-mannsleg** umandig; svak.

U|maate, ein; **til -s** til overmaal.

U|mage|e, ein, en svak stymper. **-sleg** spæd, svak.

*U|mak, ein, ***-a** (a) *vt* uleilige; **-a** *seg*.

*U|make, ein, ting som mangler **make** (*par*).

U|mak|laus, **-løysa**, ei, makelighet; dovenskap. **-rædd** lat. **-sam** som volder **umak**.

U|mb|era (ber, bar, bore) *vt* undvære, gi slip paa. **-bod**, eit, raadighet; ombud. **-boda** (a) *vt* kommandere, herske. **-bodsam** herskesyk. **-bodsman**, ein, **-bord** og **um bord** om bord. **-bot**, ei, forbedring. **-brøyte**, eit, forandring. **-bunad**, ein, forsyning, utrustning. **-byte**, eit, ombytning; **hava -byte** ha mere end ett sæt (*f. eks. av klær*). **-deilding**, ei, fordeling. **-døming**, ei, bedømmelse.

U|me|gd, ei, svakhet, vanmagt; barndom; familiens barn. **-meldđ** 2 usaaret. **-meld** 4 uanmeldt. **-melt** ufordøiet. **-meltande** ufordøielig.

[*Umfangshus* magasin.

U|mf|ar, eit, omgang; omfar. **-ast** (**ferst**, **fórst**) gaa glip av at møtes, omfares. **-sykja**, ei, omgangssyke.

U|mf|erd, ei, rundreise. **-flidd** 6 istandsat. **-flinad**, ein, **-flutt** omflyttet. **-fløytt** omflytt.

U|mf|ram *adv.* ovenikjøpet, omfram; *præp.* med tillæg av; **tri kronor dagen**

— **kosten**. -**arbeid**, eit, -**blad**, eit, ekstrasblad. -**løn**, ei, ekstraløn.

Umgang, ein, omgang, omløp; omgjængelse. -**ast** (gjengst, gjekst) omgaaes.

Umgangs|**krins**, ein, -**legd**, ei, omgaaende lægd. -**maate**, ein, fremgangsmåte, behandlingsmåte. -**skule**, ein, -**vener fl.**

Umgjelda *vi* (*kun infinitiv*) undgjælde; *han føkk* — for det.

Umgjenge, eit, omgjængelse. -**leg** *adj.*

Umgjerd, ei, omgjørelse. -**gjord** 2 omgjort. -**grip**, eit, omfang, begrep. -**hender** *adv* frugtsommelig.

Umheng, eit, omhæng, gardiner. -**seng**, ei.

Umhug, ein, omhu. -**sam** omhyggelig.

***Umild** umild; karrig. -**minka** *adj* uformindsket.

Uminneleg; i -**elege** tider. -**ug** glemsom.

Umisssande umistelig. -**mjell** sykkelig, nervøs.

Um kapp omkap.

Um|**komen** l yderst forlegen. -**kostnad**, ein, og -**kostning**, ei, -**kring** *adv* og *præp* = ikring og i kring um. -**kumpla** *adj* kuldkastet, omkumplet; omgjort. -**kumpling**, ei, -**kvarv**, eit, et omfar (*i tømring*). -**kverv**, ein, omegn; omraade. -**kverves** *adv* i ring. -**kvæde**, eit.

Umlag *adv* omtrent.

Umlag, eit, et omgivende lag. -**lagd** 2 omlagt. -**land**, eit, omegn. -**laup**, eit, -**laupande** omflakkende. [*led* se uvled. -**legg**, eit, fordeling, utligning (*av utgifter*). -**lysing**, ei, omvisning med lys; omberømmelse. -**lyst** *adj* omberammet. -**løgje**, eit, overhæng, plage. -**me** *adv* omme, forbi.

Umød, eit, mismod, misstemning. -**modig**, -**mogen** 1 umoden. -**mogleg** og -**mogeleg** umulig.

Umraad, ei, betænkning, betænkningstid. -**a** seg (*er, de*) omraade sig.

Um|**riss**, eit, og -**rit**, eit, omrids. -**rødd** 2. -**røding**, ei, omtale.

Um|**røma** seg (*de*) omrømme sig, skaffe sig utvei. -**e**, eit, leilighet til at omraade sig, henstand; for eit -**e** til hjelp for en kort tid.

Umsegja *vt* undsigje paa livet.

Um senn ad gangen = i senn.

Um|**setnad**, ein, og -**setning**, ei,

omsættelse, omsætning. -**sider** *adv* omsider. -**skapnad**, ein, forvandling. -**skapt** *adj*, -**skift** *adj*, -**skifte**, eit, -**skifteleg**, -**skiftelaus**, -**skipnad**, ein, omordning. -**skjera** *vt*, -**skjering**, ei, omskjørelse. -**skoren** 1 *adj*, -**skrift**, ei, oversættelse. -**slag**, eit, rask omskiftelse; omslag (*paa sykt lem*). -**snudd** omdreiet. -**snulug**, ei, -**sorg**, ei, -**spurd** 2, -**spurnad**, ein, etterspørsel. -**stand**, eit og ein, = -**stende**. -**stemning**, ei, se stemning. -**stende**, eit, = umstand, omstendigheter, stilling, forhold. -**stendeleg** omstændelig. -**støda**, ei = -**stand**. -**støyt**, ein, omstyrtning, revolution. -**sut**, ei, omsorg. -**sviv**, eit, omsvæven, omdreining, utflugter. -**syn**, ei, omsigt; rundskue; hensyn; i vidare -**syn** i videre betydning. *sml.* av syn. -**synleg** omhyggelig. -**syte**, eit, = umsut. -**sytelaus** omsorgsløs.

Um|**tale**, ein, -**tanke**, ein, -**tykt** yndet, anset. -**veg**, ein, -**vend** 4 omvendt. -**venda** seg (*er, vende*), -**vend**ing, ei, -**være**, eit, omgivelse. -**vøla**, ei, og -**vøling**, ei, ordning, istandsættelse. -**vølt** *adj*.

Umselände umselende. -**mæleleg** umaalelig. -**mølt** umaalt. -**møle**, eit, daarlig sindsstemning. -**mølen** 1 og -**mølt** uoplagt, misstemt.

Una [u] (*te*) *vi* befinde sig vel, trives.

U|**naad**, eit, uvæsen. ***naade**, ein. ***naadig** *adj*.

Undan *adv* og *præp* unda; *sga* —; *søka* —; *springa* —; *gjera* leksorner — for imorgen; *ei mil* — land; *beda seg* — be sig fri, osv.

Undan|**drag**, eit, bortskaffelse. -**dregen** 1 *adj*, -**ferd**, ei, undvikende bevegelse. -**gøynd** 2 skjult. -**havd** 2 lagt tilside. -**koma**, ei, leilighet til at komme unda. -**komen** 1 undkommen; forarmet. -**mùn**, ein, forsprang. -**rømd** 2 flygtet unda. -**tak**, eit, utsondring; undtagelse. -**takande**; *inkje* -**takande** intet undtat. -**teken** 1 utskilt; undtagen; helle bøligen, Brandgaas -**tekl**.

***Under**, eit, et under; forundring; *verta upp i* —.

***Under** *præp*, ***befal**, eit, -**befalingsmann**, ein, -**breidsla**, ei, underettepe. -**budd** 6 som har godt forraad. -**bunad**, ein, grundformue; underklær. -**burd**, ein, strøelse. -**burda** (*a*) *vt* skaffe tilveie. ***danig** *adj*, -**full** *adj*.

***Undergang**, ein, -**gjeven** 1

undergiven; hengiven. **-hald**, eit, understøttelse. **-hand** adv underhaanden. ***-jordisk**; **dei-jordiske**. **-kua** adj underkuet. ***-lag**, eit, grundlag. ***-maal**, eit, **-magt**, ei, svakere magt. **-mann**, ein, = mindremann. **-mengd**, ei, mindre mængde. **-ordna** adj underordnet. **-rett**, ein = heimerett.

Undersam forundret; som let blir forundret.

Under|saatt, ein, en undersaat. **-sett** undersætsig. sterkbygget. **-skot**, eit, underskud. ***-st** adj nederst. **-stakk**, ein, underskjørt. **-studd** 2 understøttet. **-støda**, ei, grundlag. **-sølt** solfattig. **-tak**, eit (*mots.* yvertak; *om grepene i ryggtak*), **-tal**, eit, mindretal.

*Underverk, eit, mirakel.

Undern [ø], ein, middagsmaaltid, omtr. kl. 3.

*Undra (a). **-a** seg og **-ast** undre sig. **-ande**; det er ikkje **-ande** = det er ikkje under. **-en** 1 forundret. ***-ing**, ei, **-ug** og **-ig** = undren og undersam.

Und|sjaa seg (ser, saag, sét) undse sig, ***-skylda** (er, skyldte) vt undskyldte, se orsaka.

Une [ù], ein, tilfredshet. **-leg** behagelig, hyggelig.

U|negtande unegtelig. **-nemnd** 2, **-nemneleg**, **-nenne**, eit, modløshet.

*Ung (***yngre**, ***yngst**), ***-dom**, ein, **-domleg**, ***-domsaldar**, osv. ***-e**, ein, ungt ell. nyfødt dyr. **-fe**, eit, ***-folk** fl det yngre (*mots. det eldre*) egtepar paa garden. ***-kar**, ein, **-lyd**, ein, unge mennesker. **-menne**, eit, ungt menneske. **-møy**, ei, ***-skog**, ein.

*Uniform, ei, ***-on**, ein, ***-onsakt**, ei, ***-tar**, ein, ***-tarisk**, ***-verset** = allheimen. ***-versitet**, eit.

Unna (er, unnte) vt ynde, holde av. **-e**, ein, tilbøielighet. **-ing**, ei.

*Unorsk adj, ***-note**, ein, uvane, unote. **-nyt** [ý] unyttig. **-nytta**, ei, og ***-nytte**, eit; til unyttets. **-nytteleg** og **-nyttig**, **-næming**, ein, nybegynder. **-nøgd** 2 utilfreds. **-nøydd** 2 utvungen. **-nøydes** adv i rikelig mængde. **-nøyte**, eit en fraadser. **-nøyteleg** og **-nøyten** 1 adj ubrukkelig. **-nøyteg** stiv, ufer (*om lemmer*). **-opna** adj uaapnet. ***-organisk**, ***-ortografisk**.

*U|partisk, **-personleg**. ***-politisk**.

Upp adv op; **lyfta** —, **reisa** —; **snu** — ned paa tingen; det kom —

blev bekjendt; **døri gjøkk** — og **att**; **brenna** —; **ala** —; **leita** —, osv.

Uppaa præp oppaa og oppe paa. Ordet blir brukt naar der ligger nogen vegt paa begrepet «op»; **han kom søg oppaa isen att**; *ellers brukes i almindelighet den avkortede form paa*; s. d. o., sml. aa.

Uppal, eit, **-alen** 1 opfostret. **-att** og **-atter** adv op igjen (*om reising*); om igjen (*gentagelse*).

Uppatt (se under atter), **-bunden** 1 adj, **-fest** adj, **-gift** adj, **-havande** passende at gjenta. **-havd** 2 omtalt paany. **-kalla** adj, **-nya** adj, **-sett** adj, **-sungen** 1 adj, osv.

Upp|bod, eit, opbud. **-broten** 1 adj, **-burd**, ein, stigning; heiden av en opdyngtet haug. **-daga** (a) vt opdage. **-dikt**, eit, opspind. **-draatt**, ein, kornets sætten paa stør. **-dregen** 1 optrukket.

Upp adv oppe. *Som førsteled i sms. brukes gjerne avkortelsen upp.*

Upp i oppe i; sml. uppi.

Upp|elde, eit, opfostring, opvekst. **-elding**, ei, opildning.

Uppeseta, ei, oppesitting utover natten = **-vering**, ei.

Upp|etter, præp opefter, opad. **-fanning**, ei, oppfindelse. **-finnsam** og **-fnnug** adj, **-flog**, eit, oppflyven, stigning. **-flot**, eit, oppflyten. **-floten** 1 og **-flotna** adj oppflytt. **-flutning**, ei, **-frosen** 1 opsvulmet av frost. **-fylling**, ei, **-fostring**, ei, og **-fodsla**, ei, **-gaava**, ei, **-gang**, ein, **-gjerd**, ei, oppgjør. **-gjevning**, ei, oppgivelse. **-gjord** 2 oppgjort; færdig. **-gjæv** adj hjelpeløs av anstrengelse, oppgit. **-glødd** begeistret. **-gløding**, ei, **-gonga**, ei.

Upp|hald, eit, opholdelse, oprettholden; stansning **-haldig** (*om veir*).

Upp|haldsreim, ei, bærerem (*i sæle*). **-vêr**, eit.

Upphav, eit, ophav, første grund, aarsak. **-leg** opprindelig.

Upphavs|mann, ein, **-tak**, eit, initiativ; **gjera -taket** ta initiativet.

Upp|helde, eit, ophold, underhold. **-hoggen** (fl hogne), **-hogging**, ei, **-husa** adj velstelt med huse (*om en gaard*). **-høg** og **-høgd** 2 forheiet; ophøiet. **-høgja** (høgjer, høgde) vt ophøie. **-høgjing**, ei.

Uppi og **upp** i op i; **kom uppi heidi**; **eg er uppi** (ell. **uppe i**) **heidi**; **det vart upp i inkje** blev ikke noget av.

Uppkast, eit, opkastet hop; gjera -et (til) ta initiativet (til). -kjømd, ei, opkomst, fremkomst. -kjøp, eit, -kjøpar, ein, -køk [ó], eit, -koma, ei, opkomst; opkomme, kilde. -kuva *adj* høi paa midten, konveks. -kvelk, ein, opflammelse, fyrighet. -lag, eit, oplag, forraad; naturlig anlegg. -lagd 2 oplagt, opsat; sindet, oplagt til.

Upplagshus, eit, -rom, eit, -stad, ein.

Uppland, eit, -landsk *adj*. -laten 1 oplatt. -laup, eit, oplep. -lending, ein, -lett *adj* letskyet. -letta, ei, en stansning i regnveiret. -ljøs *adj* = -lett. -lyse, eit, oppklarelse etter regn. -lysning, ei, opplysning (*belysning heter ljøs*, eit). -læring, ei, -løy-sing, ei, -løysingsrett, ein, -mana (a) *vt* tilskynde. -med *præp*, -moda (a) *vt* opmuntre, opfordre.

Uppnemne, eit, kjendingsnavn. -nemning, ei, oppnævnelse.

Upp or præp op av.

Uppraad, ei, forlegenhet. -raad 2 *adj* oppraad, manglende noget som trænges; -raad for baat. -reiding, ei, opredning. -rek eit, opsigelse. -reksmann, ein, den som ophæver en handel. -riss og -rit, eit, optegnelse, referat. -riting, ei, opregning. -rop, eit, opprop; det kom i -ropet det blev bekjendt. -ropar, ein, -rør, eit, oprør, oppstand.

Uppsaat, eit, opsætning. -sagd 2 opsagt. -seda (a) *vt* opdrage. -seda *adj*. -sedar, ein, pædagog. -seding, ei, oppdragelse. -segjeleg, -segjing, ei, -set, eit, opsætning; skriftlig opsats. -sig, eit, -skot, eit, opkommende vand. -skrift, ei, -skrivar, ein. -skrøytt *adj* forrost. -skrøyvd 2 løselig opstabet; *om en historie*: overdreven. -slag, eit, opslaat meddelelse; opslag paa klær; ophævelse av en forbindelse (uppslagsbrev, eit, -tavla, ei). -staden 1 opstaat, oppstanden.

Uppstadmund, eit, tiden til at staa op om morgenen, *sml.* rismaal. -rokk, ein, oppstanderrok. -vev, ein.

Uppstaka *adj* opstaket. -stell, eit, opsats. -borduppstell; -standar, ein, -stig, eit, -stoda, ei, opstaaen; oppstandelse. -stova, ei, overstue. -styr, eit, opstyr, tumult. -syn, ei og eit, blik opad; aasyn.

Upptak, eit, optagelse; strofe i vers; avsnit i musik. -tald 2 optallet.

-trutna *adj* ophovnet. -um *præp* op forbi. -uuder *præp* opunder; oppe under. -vartar, ein, -varting, ei, -vega *adj* banet, gjort farbar. -vegen 1 opveiet. -vokster, ein, opvekst. -yver *præp* op over, ovenover. -øst *adj* op-hidset. -øydd 2 opprukt.

*U|praktisk *adj*, *-produktiv *adj*, -prutande og -prutt *adv* uten prutning.

Ur, ein, stor hop; veirsol. *ur, eit, ur; lumme.

*Uraad, ei; merka —; det er reint —. -d 2 uforberedt; tvilraadig. -ig og -ug uforsynlig, forsømmelig.

Urd, ei; stein. -mark, ei, -ut fuld av urer.

Urein *adj*, -ska, ei, og -skap, ein, -sleg *adj*.

Urekneleg uberegnelig.

Urett, ein og *adj*, -eleg, -ferdig, -vis *adj*, -visa, ei, uretfærdighet.

Urge, ein, væmmelse. -leg *adj*, urgnast (a) *vi*.

Urid, ei, uveir, især snefald om vaaren. -rima *adj* urimet. -rimeleg.

*Urin, ein, *Urna, ei.

*U|rø, ei, -roa (a) *vt* forurrolige. -roleg *adj*.

*Urt, ei, plante. urtelkunnig. *-pose, ein.

Uryd[e] [y], eit, tæt krat. -ig uryd-delig, uryddig.

U|rædd *adj*, -røkt, ei, = van-røkt. -rørd 2, -røynd 2, -røyvd 2 urørt. -sagd 2, -sakna *adj* ikke savnet.

Usam, eit, uenighet. -d 2 uenig. -nad, ein, = sam. *-s *adj* (*ubøielig*) = sam d; del vart -s. -tykkje, eit, tvist.

Usann *adj*. -ing, ei, usandhet.

U|sanseleg *adj*, -sansande og -sansleg som ikke kan sanses. -sedd uset. -sedug usedelig. -segjande og -segjeleg, -semja, ei, uenighet. -semjande uforlikelig. -semjast (semst, samdest) *vi* leve i uenighet. -siger, ein, tap i strid. -sjaaleg uanselig. -sjølvstende, eit, uselvstændighet. -sjølvstendig, -skap, eit, hæsliig skikkelse. -skapleg uformelig. -skikkeleg, -skil, eit, ubillighet; uret. -skilen 1 utydelig. -skiljande uadskillelig. -skjepla *adj* uforstyrret. -skjær umoden (*om aker*). -skrymta uskromtet. -skyld 2 ubeslegtet.

*Uskyld, ei, *-ig, -stand, eit og ein.

Uskyn|ande og -leg uforstaae-

lig. **-sam** uskjonson. **-semd**, ei, **-ug** uskjonson, ikke erkjendtlig; ubillig.

Uskøyt|a, ei, skjedesløshet. **-en** 1 *adj* skjedesløs.

Usle, ein. kulstøv, smaat grus.

U|sløkkjande uslukkelig. **-slørd** 2 utilsøret. ***-smak**, ein, **-smakleg**, **-snikka** *adj* uhindret; ukrænket. **-sonleg** utligvelig. **-spurd** 2 uspurt.

Uss|a (a) *vt* forvikle; *vi* vrøvle. **-a**, ei, en floke. **-e**, ein, en søler. **-eleg** *adj*.

*U|stand, ein og eit; **vera** i **ustand** være i uorden; beskadiget. **-stell**, eit, uorden; daarlig forfatning; **gjera** **-stell** gjøre ugagn. ***-stelt** vanskjøttet. **-sturteleg** ustyrtelig stor (*mængde*). ***-stykke**, eit, slet gjerning. **-styr**, eit, daarlig styrelse; tumult. **-styrja**, ei, urolig person. **-styrleg** [*-sunn* (n *-sunt*) usund (se *sunn*). **-svikleg**, **-svip**, ein, uheldig utseende. **-sviple** klodset, utækkelig. **-synleg** usynlig. ***-sæl** *adj*. **-sæla**, ei, ulykkelig tilstand.

Ussæt|a, ei, upaalidelig person. **-ande** og **-eleg** *adj* upaalidelig.

U|sømd, ei, usømmelighet. **-sømeleg** *adj*.

-ut *adjektivendelse*, fuld av; **pigg-**, **jaal-**.

*Ut *adv* utad, ut.

Utaatt, ein, lyte, ondt anlæg.

Utak, eit, et voldsomt tak. ***-takk**, ei, utak; daddel. **-tame**, ein, uvane, uskik.

Utan *præp* og *konj* utenfra; indad; medmindre, hvis ikke.

Utan|aat *adv* = **boks**. **-beins** *adv*, **-boks** *adv* utenad. **-boksleksa**, ei. **-bords** *adv*. **-bygdes**, **-bys**, **-dørs**, **-for** *præp* utenfor. **-fraa** *adv*, **-gards**.

Utange, ein, urolig menneske, fredsforstyrrer.

Utan|gjeldes *adv* utenfor prestegjeldet. **-gjerdes**, **-ikring** omkring utenom. **-lands** *adv*, **-landsk** *adj*, **-ned**, **-paa**.

Utan|paa|frakk, ein, **-kløde** *fl*, **-sko**, ein, **-skrift**, ei.

Utan|rettsleg *adj*. **-rikes** *adv*, **-riksminister**, ein, **-rikspolitikk**, ein, **-skjers** *adv*. **-soknes** *adv*, **-stokks** = **-dørs**. **-til** *adv* utvendig; utenfra. **-um**, **-veggjes** *adv*. **-vêr**, eit, veir fra havet. **-verk**, eit, **-vind**, ein, **-volls** *adv* utenfor voldene.

Utar *adv* længere ute; nærmere utgangen. **-leg** *adv* noget langt ute. **-st** *adv* og *adj* = yttarst og ytraste.

*Ut|arbeida *vt* utarbeide. **-arma** *adj*, **-arta** *adj* utartet. **-asa** *adj* utmaset.

Utatt og **utatter** *adv* ut igjen (se under *atter*).

Utatt|boren 1, **-komen** 1, **-slept**, **-sletta** *adj*, *osv*.

Utav *præp* (ikke meget brukt i skrift; i bygdemaalene gjerne uttalt *uta* og *'ta*, *utaa* og *'taa*).

Ut|blaaen 1 utblæst. **-blad** 2 utvalgt. **-bløytt** utbløtt, *osv*.

Ut|breidsla, ei, utbredelse. **-brot**, eit, utbrud. ***-bygd**, ei, **-bygd** 2 utbygget. **-drag**, eit, utsættelse; *ogaa* = ordrag. ***-dør**, eit, forder.

*Ute *adv* ute, utenfor. **-arbeid**, eit, **-gang**, ein, **-gangssau**, ein, utgangerfaar.

Utekk (n *utekt*) og **utekkjeleg** utækkelig.

Ut-eld 2 forældet.

Utelega, ei, uteliggig.

Uteljande utællelig.

*Ut|eng, ei, **-erving**, ein, arving av sidelinje.

Ute|stengd 2 utestængt. **-stoda**, ei, utestaaen.

Utetter *adv* utad, utover.

Ute|v, ein, stank.

Ute|vera, ei, uteværen. **-verk**, eit, = **-arbeid**.

Utfall, eit, utfald; utløp. **-en** 1 utfalden (*helst om sjøen*). **utfalls|øs** [ó], ein, **-vinkel**, ein.

Ut|ferd, ei, **-flutning**, ei, **-for** og **-fyre** *præp*, **-fyllingssetel**, ein, en blanket. **-fyrefaren** 1 avfældig, forarmet. **-forsla**, ei, **-gamall**, ***-gang**, ein, ***-gift**, ei, = **-loga**, ei. **-gjord** 2 utskikket. **-gonga**, ei, = **-mars**, ein. **-graaten** 1 forgrætt. **-greiding**, ei, **-greina** *adj* forgrenet. **-grunda** *adj* utforsket. **-grunn** (n *grunt*) og **langgrunn** grund ved land, langgrund. **-grynna**, ei, et grundt sted ved land.

Ut|hald, eit, utholdenhet. **-hamn**, ei, **-helt** *adj* utgytt. ***-hus**, eit, **-hyses** *adv*.

*Ut|id, ei, ubeleilig tid; mangel; i -- i utide; **paa** ei --; ***-paa**, *mots*. ***god** tid **paa**.

Ut|ifraa = **fra** *mifraa* *adv* overmaade; *adj* ypperlig.

Ut|igen *adj* som ikke har «tign», rang.

U|timeskap, ein, uorden, uvæsen. ***-ting**, ein, en urimelig ting. **-ting**, eit, et slemm menneske. **-tjo**, eit, ond yngel.

Ut|kaara *adj* valgt. ***-kant**, ein,

***kik**, eit, **-kjend** 2 letkjendelig. **-kjøme**, eit, det som kommer ut, resultat, facit. **-koma**, ei, utkomst; utkomme. **-kro-
pen** [ò] 1 utkrøpen; fuldt utviklet; slu, forslagen. ***-land**, eit, kyst; utland. **-laten** 1 utsluppen. **-laup**, eit, **-laupar**, ein, omstreifer. ***-laan**, eit, **-legg**, eit, utbetaling, utløg. **-leggjar**, ein, fortolker. **-lem**, ein, ydre legemsdel; **-lemerne** *fl* ekstremitetene. **-lending**, ein, **-lengst** *adj* lengst ute. **-liden** 1 forløpen (*om tid*). **-livd** 2 utlevd. **-loga**, ei, utgift; avgift. **-luting**, ei, utlodning. ***-løg** fredløs. **-løgð**, ei, **-løysing**, ei, **-mann**, ein (*mots. fjellbu*). ***-mark**, ei, **-mars**, ein, **-masa** *adj* træt av arbeide. **-med** *præp* utad langsmed. **-merkja** *vt*, **-merkjing**, ei, **-merkt**, **-mølt** utmaalt. **-mødd** 2 utmattet.

Utnemne, eit oppnavn. **-nemning**, ei, utnævnelse. ***-nisting**, ei, **-nørding**, ein, nordvestlig vind.

Uto, eit, og **-a**, ei, vanart, ondt anlæg. **-en** 1 uskikkelig.

Utøkke, ein, ubehagelig indtryk; ugunst. **-leg** *adj*.

Utøl, eit, utaalmødighet. **-a** (a) *vt* tirre. **-a**, ei, stor plage. **-eleg** og **-leg**, utaalelig. **-sam** uttaalsom, intolerant. **-send**, ei, **-ug** som taaler litet. øm.

Utor *præp* utav. **-bytt** daarlig byttet. **-dotten** 1 utavfalden. **-komen** 1, *osv.*

Utplukk, eit, **-plundring**, ei, ***-post**, ein.

Utrap, eit, jordskred. ***-rast**, ei, utmarker. **-refte**, eit, takskjeg. **-reiding**, ei, utstyr. **-reidsla**, ei, utredelse, avgift; utstyr. **-reken** 1 utdreden, vanskjøttet, forslitt. **-rend** 2 listig klok.

Utrengd 2 ufornoden. **utrengs-
maal**, eit; i — uten nødvendighet.

Utriveleg vantreven; ubehagelig; **u-triven** 1 dorsk; **ut-riven** 1 utreven.

Utrivnad, ein, og **-skap**, ein, vantrivsel.

***Utrop**, eit, **-ror**, ein, roing ut (*til fiske*).

Utrøttug, som litet holder ut. **-tru**, ei, falsk tro. **-tru** *adj* utro. **-trudd** 6 ikke trodd. **ut-rudd** 2 utryddet.

Utruleg, **-trygg** usikker.

Utrøme, eit, rum utenfor. **-røming**, ei, oprydning, utvidelse. **-røn** *adj* vestlig ind fra havet. **-rønna**, ei, vestlig vind = *havgula*.

Utsal, eit, og **-selnad**, ein, utsalg.

-segn, ei, uttalelse. ***-sending**, ein, sendemand. **-setning**, ei, utsætning.

Utsjæande *adj*; det er ikkje **-ande** til det. **-ande**, eit, og **-nad**, ein, et utseende.

Utiskjæmd 2 utskjæmt, forringet. **-skjemma**, ei, lyte, skam. **-skot**, eit, utskud, vrakgods. ***-skrift**, ei, **-skuldig** meget gjældbunden. **-skurd**, ein, utskjæring. **-sløtte**, eit, avsides eng. ***-soning**, ei, **-stilling**, ei (*sml. sjaa, eit*), **-stellingsrom**, eit, *osv.*, ***-syn**, eit, ut-syn, prospekt; utseende. **-synning**, ein, sydvestlig vind. **-synt** ioinefaldende.

***Uttala** (a) *vt*, ***-tale**, ein, ***-talelse**, ein. = **-segn**, ei.

Uttalma *adj* uttæret, avkræftet. **-tolkar**, ein, **-trykk**, eit, **-trøyt** *adj* meget utmattet. **-tverva**, ei, vrangside. **-tverva** (de) *vt* vrænge. **-tverve** *adj n* vrængt; vrantent. **-tyding**, ei, **-um** *præp* ut forbi.

Uturvande *adv* unødig.

Utvakt *adj* utvaaket. **-val**, eit, **-vald** 2, **-veg**, ein, utreise, utvei; **paa-
vegen**. **-vega** *seg* (a) finde utvei.

U-tvegen 1 = *u* vaska, uvasket.

Utvenda (er, vende) *vt* avhænde, sælge. **-vendes** *adv* utvendig. **-vertes** *adv* utvortes. [*verve*, se *tverve*].

-vidd, ei, utmarker. ***-vikla** (a) *vt*. **-viklast**, ***-ling**, ei, se fremda, fremdast, fremde, ein, og fremding, ei. **-vinning**, ei, eit, utbytte.

Uty, eit, utøi; daarlig tøy. **-tyd** *adj* ublid. **-tydeleg** utydelig. **-tykkje**, eit, ugunst.

Utyrst *adj* utørst. **-a** *seg* (a) stille sin tørst.

Utyver *præp* ut over.

Utægleg utækkelig. **-tøleg** ube-kvem. **-tømeleg** uttømmelig.

Utøy, ei, **-øydar**, ein, en ødeland. **-øygd** 2 som har fremstaende øine.

Uumskor *n* 1 uomskaaren.

Uvan *adj* uøvet. **-vand** og **-vands-
leg** *adj* ikke vanskelig; jevn, omgjen-gelig. ***-vane**, ein, **-vanleg** usedvanlig. **-var** *adj* uforsiktig. **-vardande** *adj* upaarørende. **-varleg** uforsiktig (*fremgangsmaate*). **-varsam** uforsiktig (*person*). **-vedkomande** *adj*, **-velkomen**.

Uveges *adv* paa vildsti. ***-ven**, ein (*fl* **-vener**, **-venleg**, ***-venskap**, ein, **-venta** og **-ventande** uventet.

Uvær, eit, uveir. **-verdlig** uværdig. **-verk**(e)*leg* uvirkelig. **-vette**, eit, ond vætte. **-vigtug** uvigtig.

Uvilja; **-ja verk** gjerning av vanvare. ***-je**, ein, **-jug** *adj.*

Uvinneleg ugjærlig. **-vis** *adj* taapelig. **-visleg** uforstandig.

*Uviss (*n* -vissst) usikker. **-a**, ei, uvisshet.

Uvit [1]. eit, uforstand: besvimelse. **-a** (*a*) *vi* besvime. **-ande** uvidende. **-eleg** uvitterlig; meg **-eleg** mig uavvidende. **-ing**, ei, besvimelse. **-ing**, ein, en taape. **-ingskap**, ein, taapelighet. **-rid**, ei, anfald av besvimelse. **-ug** uforstandig.

Uvled, ein, haandled.

U|vonleg [ó] usandsynlig. **-vorten** 1 ukommen, ikke indtraadt.

Uvyrdia, ei, skjedesløshet; uværen person. **-en** 1 uagtsom, skjedesløs; uværen. **-na**, ei, skjedesløshet; skiddenhets. **-nad**, ein, foragt. **-skap**, ein, skjedesløshet.

U|vægjen 1 ubøielig, stridig. **-vænleg** uanselig. **-vær** *adj* utilfreds. **-værskap**, ein, utilfredshet. **-vøne**, eit, urimelig ting (*tanke, fordring, osv.*). **-ærleg**, **-ærug** uartig. ***-økonomisk**, **-øvd** 2, **-øygjeleg** *adj* som man ikke kan øine.

V.

V, ein (*fl* v'ar), v-ljod, ein.

Vaa, ei, tvil, frygt; uheld. **vaa seg** (*dde*) ængste sig. **-bøle**, eit, uheldig opholdsted. **-bøn**, ei, ondt ønske, forbåndelse.

Vaad, ei, et stykke væv i dens hele bredde.

*Vaade, ein, fare. **-draap**, eit, vaadedrap. **-leg** farlig. **-skot**, eit, **-verk**, eit.

Vaa|e, ein, en vaaghals. **-en** 1 uviss.

Vaag, eit, vaagespil; **paa** — og **visk** = paa von og -e, paa lykke og fromme.

Vaag, ei, løftestang; bølge.

*Vaag, ein, en liten vik; materie i bylder og saar.

*Vaaga (*a*) *vt* vaage; forsikre; *vi* vedde. **-all** (*n* alt) vaagelig. **-an**, eit og ei, = **-nad**, ein. **-ande** som man kan vaage. **-bismar**, ein.

*Vaagel|hals, ein, **-leg** vaagelig. **-spel**, eit, ***-stykke**, eit.

*Vaag|ing, ei, vaagespil; vedde-maal. **-laus** ikke farlig.

Vaagmat, ein, støttepunkt under løftestang (*vaag*).

Vaagmor, ei, kjernen av materie (*vaag*) i en byld.

Vaag|nad, ein, vaagelig foretagende; ansvar. **-sam** dristig; vaagelig, vaagsom.

Vaagsbotn, ein, det inderste av en vik (*vaag*).

Vaagskaal, ei, vegtskaal.

Vaagsmyne, eit, mundingen av en vik (*vaag*).

Vaahøv *adj* som lettelig slaar feil.

Vaak, ein, barn; en fugl; **sjø**.

Vaak *adj* svak, daarlig.

Vaal, ein, trøstub paa avbrændt mark. **-a** (*a*) *vi* vræle; hyle.

Vaa|leg farlig, slem; ubesindig. **-lende**, eit, uheldig beliggende landskap. **-lyndt** ustadig; usikker.

Vaam, eit, dunkelhet; **adj** dunkel.

Vaan|a (*a*) *vi* være mangfoldig optat; hava mykje aa **-a** med; han før og **-ar** med handel. **-ing**, ei.

Vaapn, eit, vaaben. **-a** se v æ p n a.

-art, ei, **-brak**, eit, **-bror**, ein, **-bruk**, eit, **-før** *adj*, **-gny**, eit, **-kvild**, ei,

-kunnig, **-laus**, **-lelk**, ein, **-magt**, ei, **-smed**, ein, **-svein**, ein, **-tand** 2 og

-van og **-øvd** 2, **-øving**, ei.

Vaar (*vaart*, *vaare*) *pron* vor.

*Vaar, ein, foraar. **-arbeld**, eit, **-ast** (*a*) *vi* bli vaar. ***-beite**, eit, vaagræsning.

-blom, ein, **-bløyta**, ei, **-bod**, eit, vaarbud. ***-bær** *adj* som kalver om vaaren.

-bæra, ei, og **-bærku**, ei, **-fengd** 2 og **-flm** som tidlig vaares. ***-flske**, eit, og

-flskja, ei, **-fugl**, ein, trækfugl. **-gror**, ein, **-høsa**, ei, vaartørke. **-jamdøger**, eit, foraaarsjevndøgn. **-kjenning**, ei,

vaarfornemmelse. ***-knipa**, ei, förman-gel om vaaren.

Vaarkunn, ei, medlidenhet. **-a** (*a*) *vt* ynkes over.

Vaarlæg, eit, vaarlig utseende. **-leg**, ***-onn**, ei, vaararbeidet med jorden. ***-part**, ein; **paa** **-parten**, ***-rug**, ein, **-sida**, ei, = **-part**. **-søde**, eit, vaarsød.

*-sæter, ei, ***-tid**, ei, **-varna** (*a*) *vt* frede eng for græsning. **-vinna**, ei, = **-onn**.

-vinna (*a*) *vi* gjøre vaaronn. ***-væta**, ei.

Vaas, eit, strabas. **-a (a)** *vi* strabasere. **-all** beaværlig. **-hard** *adj* meget mæisom. **-klæde** *fl* reiseklær, uveirsklær. **-trøyt** *adj* træt av strabaser.

***Vaat** *adj* vaat; flytende; fugtig. **-aar**, eit. **-fengd** 2 fugtig. **-leg** noget vaat. **-leik**, ein, **-lende**, eit, **-lendt** *adj* sumpig. **-na (a)** *vi* bli vaat. **-ra (a)** *vi* færdes i uveir. **-røyk**, ein, fugtig damp. **-sam** fugtig. **-sig**, eit, fugtighet i jorden. **-t**, eit, en taar; **kvart** eit **-t**.

Vaatta (a) *vt* agte, skjette om; *vi* forslaa.

Vaaverk, eit, farlig foretagende.

Vabba (a) *vi* slaske, vasse, *sml.* svabba.

***Vad**, eit, fiskesnøre; vadedsted.

***Vadja** (ved, vod, vade) *vi* vade, vasse. **-ande** som kan vades.

***Vad|bein**, eit, og **-beine**, ein (*paa baat*), **-maal**, eit, vadmél. **-ra (a)** *vi* tumble omkring. **-sekk**, ein.

***Vaffel**, ein (*fl* vafflar), og **-kaka**, ei, vaffel.

***Vagga (a)** *vi* vugge, vagge; gaa vaggende.

***Vagl**, ein og eit (*for høns*, *osv.*), **-a** seg (a).

Vagn, ein, spækhugger (*en hval*). **-en** Karlsvognen. **-stjerna** stjernen Arkturus, dagstjernen.

***Vaisenhus**, eit.

Vak, eit, bøie *paa* fiskegarn; fiskestim.

Vak *adj* vaaken; aarvaaken. **-a** (er, te) *vi* vaake, være vaaken; ikke synke; holde sig i vandflaten.

Vakar, ein, **-arkona** og **-ekona**, ei, vaakekone. **-en** *adj* 1.

***Vakker** (*fl* vakre) = hæv, fa-ger, fin, væn.

Vakna (a) *vi* vaakne. **-ning**, ei. **-ra (a)** *vt* vække, opfriske. **-rug** *adj* fri for søvn.

Vaks og ***voks**, eit, **-a (a)** *vt*.

Vaksam *adj* vaktstom, paapasselig.

Vaksen 1 fuldvoksen; **bein-**, **krok-**, **vel-**.

Vaksin, ein, vaksine. ***-asjon**, ein, ***-era (a)** ell. (te) *vt*.

Vakster, ein, vaakenhet; langvarig vaaking.

***Vakt** (*particip av* vekkja); **dei -e** (*religiøst*).

***Vakt**, ei, vakt; 8 mil i -1; halda —; vera *paa* —; -1 hadde sovna. **-a (a)** *vi* vaake efter noget; passe *paa*. **-ar**, ein.

Vaktel, ein, (*fl* vaktlar) vagtel (*fugl*).

Vakteld, ein, vaktild. **-hald**, eit. **-havande**, **-meister**, ein, ***-post**, ein, **-stova**, ei, *osv.*

Val, eit, valg, utvælgelse. **-agita-sjon**, ein, *osv.*

Valbjørk, ei, valbjerk, bjerk med knudret ved.

Vald, eit, raadighet, volds-magt, raadighetsdistrikt. **-a (a)** *vi* ha raadighet; *vt* forvalde. **-gjesta** *vt* voldgjeste.

Valdres; **valdris**, ein.

Valdsverk, eit.

Vald|taka *vt*, **-tekt**, ei, voldtægt.

***Valen** *adj* 1 halvlammet av kulde.

Valg *adj* vammel, smakløs. **-smak**, ein, flau smak.

***Valhall**.

***Valk**, ein, liten rul eller pute; engelsk syke = svik, eit. ***-a (a)** *vt* kramme.

Valknip, eit, valgknep. **-krins**, ein, valgkrets.

***Valkyrja**, ei.

Valgro *vt* = grasbinda seg, sætte græsbound.

***Valmue**, ein, **valna (a)** *vi* bli «valen».

***Valnøt**, ei (*fl* -neter) valnøtt.

Valplass, ein, slagmark.

Valrett, ein, stemmeret. **-styre**, eit, **-tid**, ei, valgtid.

Valtra (a) *vi* tumble, vralte.

Valutta = verdage, ein.

Vampa (a) *vt* klæ tykt. **-e**, ein, kofte. **-en** 1 tyk av klær.

***Van-førsteled** i *en mængde sms.* med betydning for litet, mangelfuldt.

Van *adj* vant, kommen i vane; — til ell. med ell. ved.

Vanad, ein, skade, ulykke; **gjera** —.

Vanage, ein, selvraadighet. ***-agta (a)** *vt* vanskjette. ***-art**, ei, **-beinka**, ei, fortræd. **-berga** = hjelpen.

-bjoda = mishjoda. **-bragd**, ei, uheldig skik. **-brukt** daarlig brukt.

-byrg = hjelpen.

Vand (n vandt) vanskelig; — **aa** skyna; kræsen; **mat-**, **ord-**.

Vand 2 vænnet, vant (til ell. med).

Vanda (a) *vt* vælge, vrake; — **ma-**ten.

Vandarveg, ein; **det gjeng -en** *paa* ruin. **-es adv** tilspilde.

Vande, ein, vanskelighet. **-laus**, **-løysa**, ei.

Vand|høv *adj* vanskelig at faa

fat i. -ig vanskelig, som kræver klokskap.

Vandivla (a) *vt* laste, dadle. -le, -eit, en stymper.

Vandleg *adv* nøiagtig, fornemmelig.

Vandlepe, ein, en meget kræsen person, lækkermund.

Vandom, ein, = fordom, ein.

***Vandra** (a) *vi* vandre = ferdast, reika, ganga.

***Vandre**aar, eit, *-liv, eit, -lærar, ein, = umgangslærer.

Vandsam nøieregnende, kræsen. -semd, ei.

Vandskjer, ein og eit, spidsmus.

Vandsleg *adj* og *adv* vanskelig. -svævd 2 som vanskelig sovner ell. for let vækkes. -t *adv* neppe.

***Vane**, ein, -drikkar, ein, *-dyr, eit, -sig, eit, vanegjænger.

Vanfaren 1 brøstholden. -ferda (a) *vt* fordærve. -ferdig brøstfældig. -flidd 6 vanskjøttet. -freista uforsøkt. *-før *adj*, -føra, ei, vanførhet. -føre, eit, vanskeligheter.

***Vang**, ein, engslette; grønning. -e, ein, kind; tunn-

Vangilja, ei, vangiljebok, ei, osv., se evangelii.

Vangjerd, ei, feil (*ved et arbeide*). -gjærning, ei, fuskverk.

Vangl, eit, -a (a) *vi* streife om; bære sig vægelsindet.

Vangreida, ei, uorden, for liten orden.

Vangskjegg, eit, bakkenbarter. -sne, ein, plogskjær.

Vanholda *vt* misligholde, overtræde (*loven*). -en 1 brøstholden; misligholdt.

Vanhaatt, ein, uheldig tilstand. -heider, ein, -heilag *adj*, -helga (a) *vt* vanhellige. -helsa, ei, -helsug, -heppa, ei, vanheld. -heppast (a) *vi* mislykkes. -hjelpa, og -hjelpen 1, og -hjelpet vanhjulpen.

Vanhov [ó], eit, mangel paa maatehold. -hug, ein, ulyst, mismod. -huga *adj*, -hyggjast (*hyggjest, hygdest*) vantrives. -hævd, ei, vanrøgt. -høve, eit, -høveleg ikke passende.

***Vanilja**, ei.

Vank, eit, legemsfeil.

***Vanka** (a) *vi* vanke, fare omkring; by sig; det — hogg.

***Vankant**, ein, skraa ell. ikke hel kant paa sagbord.

Van kunna, ei, vankundighet. -kunnig, -kvædast (a) *vi* ængstes. -kvæde, eit, modløshet. -kvæden 1 modløs. -laga bragt i ulag. -leg *adj* sedvanlig. -leggja *vt* misanbefale. -lukka, ei, vanheld. -lukkast (a) *vi* mislykkes. -lyndt vanskelig tilsinds. *-magt, ei, -menne, eit, uduelig person. -minne, eit, forglemmelse. -mod, eit, mismod. -moda noget modløs. -modast (a) *vi* ængstes. -mælt daarlig i stemmen. -mæta (er, mætte) *vt* ringeagte. -pryda, ei, vansir. -pryda *vt* skjæmme, vansire.

Vanraad, ei, forsømmelighet; knapt forraad; forlegenhet. -raadd 2 daarlig forsynt, forlegen. -raaden 1 og -raadig ikke forsynlig. -refsa *vt* straffe for mildt (*mots. ovrefsa*). -ros, ei, utak, daddel. -røkt, ei, -røkta (a) *vt*.

Vansa (a) *vi* flakke om.

Vanse, ein, mangel.

Vanseda *adj* udannet. -ska (a) *vt* vrake, forsmaa. -skapa (a) *vt* fordreie. -skapnad, ein, unaturlig skikkelse. *-skapning, ein, vanskapning. *-skapt *adj*.

Vanske, ein, feil, lyte; vanskelighet. -leg *adj*.

Vanskipa ikke bragt i orden. -skipnad, ein, Norden. -skjepla (a) *vt* bringe i Norden. -skøyta *vt* vanskjøtte. -stell eit, daarlig stel. *-stelt, -styr, eit, daarlig styrelse. -styra *vt*, *-styre, eit, = -styr. -styrke, ein, svakhet. -søvd 2 som trenger mere søvn.

***Vant**, eit, mastetaug, vant.

***Vanta** (a) *vi* mangle, ikke findes; *gjeldnere vt* savne, ikke ha; *aml.* fat-tast, skorta.

***Van**takk, ei, utak. -torv, ei, unødige ting. -trivast *vi*, -triven 1 dorsk. -trivnad, ein, vantrivsel. -trivning, ein. -tru, ei, -truande *adj* vantro. -truen 1 mistroisk. -trøysta (er, trøyste) *vt* mistroste. -tukta ilde opdragen. *-vare, ein; av -vare. -vit, eit, dumhet. -vitug taapelig. -vyrda *vt* ringeagte; haane. -vyrdeleg forgtelig, haanlig. -vyrden 1 skjædesløs. -vyrdsla, ei, ringeagt; forsømmelse. *-æra, ei, -ærleg skammelig. -øva seg (de) være tvilraadig, ængstelig. -øven 1 *adj*.

***Var** *adj* opmerksom; verta — opdage; varsom; sky.

***Var**, eit, overtræk, omslag; *pute (som *førsteled i sms.*: verge, vern; *eks.* -bord, -skia *m. fl.*).

- *Vara** (a) *vt* advare, varsle; vogte; — *seg* = -ast, være forsiktig; bli var noget.
- *Vara** (de) *vi* vedvare, ikke ta ende.
- *Vara**, ei, vare, produkt, handels-gods.
- Vara** (som *førsteled i sms.*: reserve, se vare). -bru, ei, midlertidig reservebro. -mann, ein, suppleant. -menne, eit, suppleant (om begge kjøen). -styre, eit, reserveror. -von [ó], ei, en utvei i bakhaand. -vott, ein, reservevott; overflødig ting.
- Varaar**, ei, reserveaare i baat.
- Varbord**, eit, beskyttelsesbord paa føringsbaat.
- Vardja** (a) *vt* vogte, beskytte; -a til være besleget med. -ande og uvardande beslegete og ubeslegete. *e, ein, baun. -yvle [ý], eit, følgeaand.
- *Vare**, ein, varetægt; taka i —, taka — paa; hava til — ha i reserve.
- Varlegsla**, ei, advarsel, formaning. -eign, ei, varetægt.
- *Varehandel**, ein, -kunnig *adj*, -kunnskap, ein, -lag og *-lager, eit, vareoplag. *-merke, eit, *-stempel, ein, osv.
- Varetekt**, ei, varetægt. varetekts-arrest, ein.
- Varfloygd** 2 forsiktig til at flyve.
- *Varg**, ein, ulv.
- Vargeløle**, eit, -hi, eit.
- Vargskinn**, eit, *-unge, ein.
- *Varig** *adj* vedvarende.
- Varkufta**, ei, overfrak.
- Varlaaten** 1 forsiktig; undselig. -leg varlig. -læta, ei, forsigtighet.
- *Varm** *adj*, *-a (a) *vt*, *-blodig.
- *Varme**, ein, varme (*mild, sml.* varme). -beltet den varme sone. -bolk, ein, varmepériode. *-grad, ein, -gust, ei.
- Varmleg** noget varm. -leik, ein, grad av varme.
- Varimur**, ein, beskyttelsesmur. -na (a) *vt* = ver na, frede; vedkomme.
- nad**, ein, paarørende, familie.
- Varnetid**, ei, = vernetid og fredingstid, ei.
- *Varp**, eit, et kast med not; forsøk, bedrift; gjera eit godt — heldig forsøk, fangst, handel, osv.; rendegarn (*sm.* vefst). *-a (a) *vi* fiske med not; *vt* varpe (*et skib*). *varpenot, ei.
- Varisam**, varsom. *-sel, eit, -sem, ei, forsigtighet.
- Variskia**, ei, sidefjøl til lass. -skinn, eit, skjødskind.
- Variskua** (a) *vt* varsko. *-sla (a) *vt* varsle, tilsige.
- Varitak**, eit, øverste lag i dobbelt-tak. -troya, ei, = -kufta.
- Varug** = varig.
- *Varulv**, ein, menneske i dyreskikkelse.
- Varveitjsla**, ei, varetægt. -sla (a) *vt* bevogte. -slelaus *adj*.
- *Vas**, eit, vaas, sladder. *-a (a) *vi* vaase. -ar, ein, vrøvler.
- *Vase**, ein, floke, visk; ogsaa *glas-. -n 1 *adj* vrøvlende.
- *Vask**, ein, vask under springen.
- *Vask**, eit, en vaskning. *-a (a) *vt*, -ar, ein.
- *Vaskebalje**, ein. *-filla, ei, -fjøl, ei, *-klut, ein, *-kona, ei, *-maskina, ei, -skum, eit, *-svamp, ein, -vatn, eit, -vatsfat, eit, vatsstell, eit, -vatsstol, ein.
- Vasla** (a) *vi* fare med unyttige ting.
- *Vassia** (a) *vi* gaa i vand. -en (*fl* vassne) vandagtig (*især om smak*). *-ing, ei.
- Vasut** forviklet: vrøvlet.
- *Vater**; setja i —; vera i —. -pass, eit.
- Vatn**, eit, vand; innsjø. -a (a) *vt* vande (*blomster, kreaturer, kjøt*); det -ar paa isen. -ast (a) *vi* fyldes med vand. -ing, ei, vanding; *sm.* vats.
- Vatra inn** (a) *vt* sætte i vater.
- Vatsaadr**, ei, vandaare. -ary, ein (*et græs*). -ausa, ei, -balje, ein, -bein, *adj* = flat. -bit, eit = hugbit. -bol, eit, = -nøyte, eit, -botn, ein, enden av en innsjø. -drag, eit, flod med sine tilløp. -drukken 1 gjennomtrukket av vand. -fall, eit, -farge, ein, vandfarve. -fat, eit, -ferd, ei, 2 bøtter vand (*i et aak*). -fisk, ein, ferskvandsfisk. -fiske, eit, -flat *adj* horisontal. -fljuga og -flyga *vi* løpe i vand, rinde. -flog, eit, oversvømmelse. -fløde, eit, vandflod. -fri *adj*, -fugl, ein, svømmefugl. -full *adj*, -føre, eit, = -drag. -graut, ein, -gror, ein, bundvekster. -hegla (er, de) *vi* = -fljuga; -is, ein, ferskvandsis. -karaff, ein, -kurhus, eit, -laus *adj*, -leiding, ei, vandledning. -lit, ein, vandets farve. -maal, eit, vandskorpe. -nøyte, eit, = -bol, bæk eller brønd til husbruk. -os [ó], ein, utløpet av en innsjø. -renna *vi* = -fljuga. -rosa, ei, vandlilje. -saa, ein, vandbalje. -sele, ein, -sjuk vattersottig. -sott, ei, vattersott. -stellet vandvæsenet. -tett *adj* vandtæt.

-tro, ei, vandkumme. **-trøm**, ein, = -maal. **-umslag**, eit, vandomslag. **-veg**, ein, vei til «vatsbolet». **-velling**, ein, **-verk**, eit.

Vatt, ein og eit, vat. **-a (a) vt** vattere.

Vav, eit, svøp; forviklinger. **-a (a) vt** omvikle. **-la (a) vi** tale utydelig. **-ra (a) vi** være i bevægelse; irre omkring.

*Ve helligdom, *brukt i mange persons- og stedsnavn, som Vemund, Vebjørn; Vesøy, Vestad; varg i veom.*

*Ved *præp* ved, hos, i nærheten av; **ganga** — og **vera** — tilstaa; det kjem ikkje meg —; det er lite — honom; **kjennast** —; («ved» blir ofte ombyttet med «med»).

*Ved, ein, ved, træ. **bjørke-**, **famn-**, osv. **-byrd**, ei, vedbør.

Vedd, eit, pant; setja garden i —.

*-a (a) vi gjøre veddemaal.

*Veddemaal, eit, og **veddset**, eit = vedd.

Veder, imot; **-fara** og **-farast** *vi* vederfares. ***-lag**, eit, gjengjæld, vederlag. **-leggja** *vt* gjengjælde.

Vedervase, ein, tankeløs person.

Vedfamn, ein, **-fang** og **-fangan**, eit, et fange ved.

Vedfôr, eit, skogfôr (*kreaturføde*). **-føre**, eit, reiseogds. **-gang**, ein, vedgaaen; indrømmelse. **-ganga** og **-gaa** *vt* tilstaa. **-gjerd**, ei, **-gjering**, ei.

Vedgjerisla, ei, reparation, forbedring. **-gjord** 2 istandsat.

Vedhakka, ei, træpikker (*fugl*). **-hoggar**, ein, **-hogging**, ei, og **-hogster**, ein.

Vedkjennast *vt* vedkjendes, bekjende. **-kjenne**, eit, feil, varig mén. **-kjenning**, ei, bekjendelse. **-kjensla**, ei, vedkjendelse. **-kjømeleg** rørende. **-komande** vedkommende. **-kvæde**, eit, omkvæd.

Vedkraa, ei = -ro, ei. ***-lag**, eit, ***-lass**, eit, **-laus** *adj*, **-løysa**, ei, **-ro**, ei, en krok hvor ved lægges.

Vedsetja *vt* tilskyte som bidrag.

Vediskia, ei, **-skot**, eit, vedskur. **-snære**, eit, kratskog.

Vedtak, eit, beslutning. **-taka** *vt* beslutte. **-takfôr** *adj* beslutningsdygtig. **-teken** 1, vedtat, antat. **-tekt**, ei.

Vedunder, eit, vidunder, *sml.* furda, ei, bisn, ei.

Vedvard *adj* delagtig i, bekjendt med noget. ***-vendel**, ein, kaprifolium. **-væld** like glad, som ikke gruer sig, uforfærdet. **-være**, eit, nærvær.

*Veft, ein, islæt, tvertraad i væv (*mens længdetraaden heter varp eller renning*). **-a (a) vt**, **-ing**, ei = veft.

Veg [è], ein (*fl* **vegar** og **vegjer**) vei; spor; avstand; henseende; i pengevegen, **matvegen**; i den **-en** i den henseende. **-a (a) vi** bane vei.

Vega (**veg**, **vog**, **vegen**) *vt* løfte op; veie, finde veigt; *vi* ha en viss veigt.

Vegarbeid, eit, **-arbeidar**, ein, **-bana**, ei, **-barde**, ein, veikant. **-brøy-**tar, ein, **-brøyting**, ei, **-byggjar**, ein, **-byggjing**, ei, og **-bygnad**, ein.

Vege *mot*, eit, korsvei. **-skil**, eit, veiskjel.

Vegfarande, ein, **-fred**, ein, **-fut**, ein, veinspektør. **-fyll**, ei.

Vegg, ein (*fl* **veggjer**) væg (*i folkeviserne ogsaa* = umfar: **kasta han upp aa femtande vegg**) *smaf. er vanligvis* veggje.

Veggfall, eit, det tyngste korn ved kornkastning.

Veggjeband, eit, øverste stok i tømmerhus. **-bandsstokk**, ein, = stav-

lægja. **-dyr**, eit, **-kort**, eit, vægkart.

-lus, ei, **-millom** *adv*, **-mot**, eit, hjørne mellom tømmervegger. **-mün**, ein, forskjel paa varmen inde og ute. **-papir**, eit, tapét. **-rand**, ei, = veggfall. **-skaap**, eit, **-smed**, ein, trælus. **-sprunga**, ei, sprække i en væg. **-sud**, ei, fuge i tømmervæg. **-tavla**, ei.

Veghittar, ein, stifinder. **-hitten** 1 fink til at finde veien.

Vegjende, eit, tvertræ forrest paa slæde.

Veglag, eit, veiens beskaffenhet. **-laus** *adj*, **-lengd**, ei, **-løysa**, ei, **-meister**, ein, **-merke**, eit, **-møling**, ei, veiopmaaling. **-nad**, ein, og **-ing**, ei, veining, veigt; **vera snurten** paa vegnaden misfornøiet med veiningen.

Vegnær *fl*; paa mine — paa mine vegne.

Vegrull, ein, veivalse. **-stell**, eit, og **-styr**, eit, veivæsen.

*Vegt, ei, veigt; tyngde; betydnet. ***-arm**, ein, **-lodd**, eit, **-mink**, ein, vegtforringelse. ***-skaal**, ei, **-ug tung**; betydningsfuld, vegtig.

Vegvandt *adj n*; her er **-vandt** vanskelig at finde vei. **-vill** forvildet. **-visar**, ein.

*Veida (*er, veidde*) *vt* fange, fælde; *vi* gaa paa jagt. **-d**, ei = **-ing**, ei.

Veidefang, eit, fangst. **-haar**, eit, = værhaar. **-horn**, eit, følehorn.

-mann, ein, jäger. **-n** 1 heldig til fangst. **-skap**, ein, jagt. **-skog**, ein, jagtfelt. **-tid**, ei, jagttid.

Veiding, ei, jagt. **-n**, ei, fangst; fangstredskaper. **-na**, ei, jagtlykke.

Veifta (a) vi svinge, vifte.

Veigja, ei, væske, saft. **tjøre-**

Veik, ein (fl **veikjer**), veke; **lampe-**

Veik adj vek. **-a**, ei, svakhet. **-hendt** = handveik adj.

Veikja (veikjer, vekte) vt slappe, gjøre svak.

Veikleg svakelig. **-leik**, ein, **-lliv**, eit, underliv. **-na** (a) vi svækkes. **-ning**, ei, **-rygg**, ein, = smalrygg. **-voren** 1 adj.

Vell adj sprukken, uhel (især om *metal*); det vil kvar vera hell og ingen vell. **-a**, ei, spræk, uhelt punkt. **-ast** (a) vi faa revner. **veilefri** adj, **vellut** meget uhel.

Velm, eit, fjas; ein, en vims. **-a** (de) vi fjase, vimse; tale forblommet.

*Veit, ei, og ***-a**, ei, avledningsgrøft; trang fordypping; smal gate; **hol-**(a), ei.

Veita (er, **veitte**) vi helde til en viss side; vt lede i en viss retning; — **vatnet** burt; yde, bidrage (*hertil* **veitsla**).

Veitefyll, ei, **-gravar**, ein, *osv.*

Veiter, eit, faarelus.

*Veitsla, ei, gjestebud, bevertning.

Veiv, ei, svingskraft (*f. eks. paa slipesten*). **-a** (a) vi svinge, vifte med noget; **-a** slipesteinen; **-e**, ein, vimsende person. **-ing**, ei, **-spel**, eit, lirekasse.

[*Vék*, eit, se vik, eit.

Vekk adv = burt, væk.

Vekkja, ei, liten bjelde, **stall-**

Vekkja (vekkjer, vekte) vt aapne, hugge hul paa is; rense; faa til at rende; — **blod** = blod.

Vekkja (vekkjer, vekte ell. **vakte**) vt vække av søvne; vække til ettertanke (*i denne sidste betydning brukes formene vakte og vakt*).

Vekkjande = vekk jeleg.

Vekkarur, eit, og **-verk**, eit.

Vekkjeleg vækkende, gripende (*om tale*).

Vekkjing, ei, vækkelse (*ogsaa religiøst*). **-s|preika**, ei, **-talar**, ein.

Veks (veks, voks, vaksen) vi vokse; gro. **-ande** tiltagende; **-ande** og **min-kande** maane.

*Veksel, ein (fl **vekslar**). **-obligasjon**, ein, ***veksla** (a) vt ombytte, veksle (*penger*).

Vekstring, ein, yngling; **fram-** [*Vel*, eit, se velgang, ein, velferd, ei, bate, ein, **landsens velferd**, **lands-baten**].

*Vel adv vel, godt; omhyggelig; **liva vel**; **sjaa vel etter**; rikelig, **han er godt og vel 8 alner lang**; for meget, det vart vel tungt. *I alle disse betydninger blir ordet uttalt med lang, aapen og sterk betoning; derimot er vokalen kort og ordet mindre betonet i betydningen: vistnok, formentlig; se under fulla adv.*

Vela [é], ei, list, snedighet. **-a** (a) vi sette snarer; vt besnære, lokke.

Velberga vel forsynt. **-boren** 1 velbaaren. **-budd** adj 6, **-bygd** 2 velvoksen, velbygget.

Veldje, eit, vælde; raadighet. **-or** og **-er** fl redskaper. **-ug** adj.

Veie [é], eit, stjerst (*hale paa fugl*).

Velende [é, é], eit, svelg, spiserrør (*hos dyr*).

Velfar, eit, farvel. **-farskaal**, ei, avskedsskaal. **-faren** 1 velhjulpen. **-ferd**, ei, lykke; nering. **-ferdsnemnd**, ei, **-ferdsak**, ei, ***-forsynt** adj, **-fortent** adj, **-fylt** adj, **-gang**, ein, velgaaende. **-gjerar**, ein, **-gjerd**, ei, **-gjerdsam** godgjørende.

Velgjerdsheim, ein, velgjørenhetsanstalt. **-lag**, eit.

*Velgjerning, ei, **-gjeten** 1 vel omtalt. **-gjord** 2 vel gjort, godt gjort. **-grunna** adj vel begrundet. **-halden** 1 velholden. **-hendt** som arbeider net og godt. **-hjelpen** 1 velhjulpen.

Veling [é], ei, lokking; smiger; tvilraadighet; *sml.* vela og hovela.

Velja (vél, valde) vt vælge. **-jar**, ein, **-jing**, ei.

Velkjend 2, **-koma**, ei, velkomst. **-komehelsing**, ei.

-vell (n **velt**) adjektivendelse, meget mottagelig for; **bit-**, **lort-**, *osv.*

Vell, eit, et væld, kilde. **-a** (vell, **vall**, **volle**) vi vælde, strømme ut; la munden løpe. **-a** (er, **velde**) vt op-hete, syde, *sml.* forvella. **-ing**, ei, ordgyderi. ***-ing**, ein, suppe.

Vellivnad, ein, vellevnet.

*Vellyst, ei, ***-ig** adj, **-ing**, ein, vellystling.

*Vellærd adj, **-læta**, ei, ros.

*-magt, ei, **-meint** velment. **-nøgd** 2 tilfreds. **-nøgje**, eit, tilfredshet.

Velveda adj velopdragen, artig. **-sédd** (n **sét**) velset. **-semd**, ei, hæder;

festlighet. -sett vel besat. ***-signa** (a) *vt*, **-signa** *adj*, **-signad**, ein, og **-signing**, ei, ***-skapt**, **-skipa** velordnet. **-skyldig**; gjera seg **velskyldig** indsmigre sig for at utnytte sit bekjendtskap. ***-stand**, eit og ein. ***-standsfolk** *fl*, **-standskjelda**, ei, ***-stelt** *adj*.

Velt; vera i -en.

***Velta** (velt, valt, volten) *vi* velte, *sml.* kanta; rulle.

***Velta** (er, velte) *vt* la noget velte eller rulle; **-a** ihop. **-a**, ei, omveltning; timbervelta.

Veltefjøl, ei, veltebret paa plog.

Veltenkt velment; rettsenkende. **-unnar**, ein, velynder. **-verd** og **-verdlig** fordringsfull; «velerværdig». ***-vilje**, ein, **-viljug** *adj*, **-vyrd** 2 vel agtet. **-vyrk** omhyggelig.

Vemjast (vemst, vemdest) *vi* væmmes.

***Vemod**, eit, = sorgmilda, ei, ***-ig** *adj* = sorgmild.

Ven *adj*, = væn.

***Ven**, ein (*fl* vener), en ven, god kjending.

Venagnag, eit, og **-hakk**, eit, strid mellem gode venner. **-lag**, eit, vennekreds. **-verk**, eit, vennestykke.

Vend, ei, vending; én gang frem og tilbake; verslinje; fynd; **gjera verk med** —.

***Venda** (er, vende) *vt* og *vi* vende; omskifte. — maalet; — synl = kverva syni; det vender mot nord; — varor og — i pengar avhænde.

Venda, ei, vending = vend; en gang; tri -or. -e, eit, vending; forandring.

Vendelrot, ei, baldrian (*urt*).

Vendemaat, eit, og ***-punkt**, eit og ein, ***-reis**, ei, **-ring**, ein, og **-strik**, eit, vendekreds.

***Vending**, ei, vending, svingning; forandring; *braa-.

Venelsken *l adj* vennehuld, venlig.

Veng, ein (*fl* vengjer) en vinge (*især løs, f. eks. til at støve med*). **veng**, ein, kahyt. **-baat**, ein, **-glas**, eit, kahytsvindu.

Vengja, ei, vinge (*paa fugler og insekter*).

Vengjebein, eit, **-bord**, eit, slagbord. **-brotten** *l*, **-fang**, eit, **-fjør**, ei, **-laus**, **-par**, eit, **-skoten** *l*, **-slag**, eit, og **-tak**, eit.

Venja (vèn, vande) *vt* vænne. **-jast** komme i vane.

Venkjær *adj*, **-laus**, **-leg**, ***-skap**, ein, **-skapleg**, **-sleg** = -leg. **-stød** *adj* trofast i vennskap. **-sæl** *adj*.

***Ventia** (a) *vt* vente; ha i vente; *vi* bie. **-a**, ei; **hava** noko i **-a**. **-ande**; **han er -ande** no; som **-ande** var.

Venteleg ventelig. **-pengar** *fl* vartpenger. ***-stund**, ei, ***-tid**, ei.

Ver- sviger- *i sms.* som **-far**, ein, **-mor**, ei.

Vêr, ein, en vær, saubukk.

Vêr, eit, veir.

Vera (er, var, voren) være. vera, ei, ophold paa et sted; væren.

Vêria (a) *vi* veire, snuse. **-ast** bli bedre veir.

***Veranda**, ein, = sval, ei, svalgang, ein.

Verande; her er ikkje — for folk.

Vêraatta, ei, veirilig. **-barka** og **-biten** *l* veirbitt. **-boge**, ein, = regnboge. **-brag**, eit, nordlys. **-brauti** = Vetterbrauti. **-brigde**, eit.

Verb, eit, verbum, gjerningsord. **-al** *adj*.

Verbror, ein, svoger.

Verbrøyte, eit, og **-byte**, eit, og **-skifte**, eit, veirforandring.

Verd, eit, værd, betydenhet.

Verd, ei, verden; ingen -sens ting.

Verd, ein, maaltid; *kun i sammensetning*; **dag-**, **aftans-**, **kveld-**, *osv.*

Verd *adj* værd; det er ikkje umaken -t. **-age**, ein, valuta. **-e**, eit, værdi (verdebrev, eit). **-full** *adj* værdifuld. **-iar** *fl* værdier. **-ig** *adj*, **-laus** *adj*, **-leik**, ein, værd, fortjeneste. **-setning**, ei, **-skap**, ein, og **-skyld**, ei, = **-leik**, værdskyld, fortjeneste.

Verdsleg *adj* verdslig. timelig; ikke religiøs.

Vere [è]. ein, bremselarve (*paa kjør*). **-hol**, eit, **-kul**, ein.

Verestad, ein, blivested.

Verfar, ein, svigerfar. **-foreldre** *fl*.

Vêrhaar, eit, veirhaar.

Veril, ein, veirstrek; **han veit ikkje -en** vet hverken nord ell. syd.

Verja (vêr, varde) *vt* verge, forsvare.

Verja, ei, verge (*vaaben*); varetægt; en verge; **lag-**, *osv.*

Verjelaus *adj*, **-løysa**, ei, **-maal**, eit, forsvar i en sak; vergemaal, formynderskap. **-onder**, ei, ski med loddent skind under.

***Verk**, eit; ***dag**, **-jarn-**, *osv.*

***Verk**, ein (*fl* verkjer), smerte, pine, byld; **tann-**, *osv.*

Verka (a) *vt* og *vi* tilvirke; virke; bevirke.

Verkbroten 1 *adj* verkbrudden.

Verkejern, eit, hovkniv.

Verkeleg *adj* virkelig.

*Verken, eit, ***verkenskjole**, ein.

Verkfinger, ein, **-flaga**, ei.

Verkfolk *fl* arbeidsfolk ved verk, *osv.*

Verkfot, ein, **-full** *adj*, **-hand**, ei.

Verkja (verkjer, verkte) *vi* smerte; det er betre aa verkja i handi enn i hugen.

Verklus *adj* smertefri.

Verkleg og **-eleg** *adj* virkelig. **-nad**, ein, virkning, tilvirkning. **-ning**, ei, virkning, følger. **-sam** *adj*.

*Verksdrift, ei, **-elgar**, ein.

Verksemd, ei, virksomhet.

Verksemeister, ein.

Verkstad, ein, et verksted.

Verkty, eit, verktøi.

Vêrlyse, eit, nordlys.

Verma (de) *vt* varme; ruge. **-de**, ein, isfri kilde.

Verme, ein, ild. **-drykk**, ein, **-glod**, ei, **-hol**, eit (*i is*), **-kraft**, ei.

Vermor, ei, svigermor.

Vermisel, eit, og vermsla, ei, = vermede.

*Vern, ei og eit, et forsvar; **laud**. ***-a** (a) *vt* verne, frede.

Vernefri *adj*, ***-før** *adj* verne-dygtig. **-plikt**, ei, **-pliktig** *adj*, **-skog**, ein, vernskog. ***-ting**, eit.

Vernlaus *adj* vernløs.

*Verpa (verp, varp, vorpe) *vt* og *vi*.

*Verpetid, ei.

Verråst (a) *vi* forværres. **-e** *adj* og *adv* værre (vond, verre, verst).

*Vers, eit; ***salme**. **-lina**, ei, ***-læra**, ei.

[*Versla*, se veksla.

Versna (a) *vi* forværres. **-ning**, ei, forværrelse.

Verst *adj* og *adv* værst.

Vêrstrik, eit, veirstrek.

Vêrstuv, ein, en kort regnbue.

Verstyster, ei, svigerinde. **-syst**-kin *fl*.

*Vert, ein; **hus**-husbond.

Verta (vert, vart, vorten) ell. bli (blir, blei, blitt) *vi* bli.

*Vertsfolk *fl*, ***-hus**, eit.

Vertskap, eit, familiefest, selskap.

Verf, eit, verft; **skips**-.

Verva (a) *vt* hverve.

Vêrvis *adj* klok paa veiret.

Vesalldom, ein, *s. n. o.*

Vesall *adj* (*n*-alt, *b* vesle) *s. d. o.*, liten, spød, ussel.

Vesalmann, ein, **-skap**, ein, skrøpeligheit.

Vesen, eit, væsen.

Vesken 1 *adj* smakløs, full av fugtighet.

Vesla (a) *vt*; — **noko** burt bortødsle.

*Vesle *adj* *b* (se vesall); **den** — guten. **-barnet**, **-fingeren**, *osv.*

Vesling, ein, en liten, skrøpelig person. **-old**, ei, skrøpeligheit; **armod**.

Vess, ein, mundheld, anekdote.

*Vest, ein (*klædningsstykke*).

*Vest, ein og *adv*, *mots. a* ust; **fraa** —.

*Vestagder vestre del av Agder; *sml.* Austagder.

Vestan *adv* vesten, fra vest.

-drag, eit, og **-draatt**, ein (*om luftdraget*), **-fjells** *adv*, **-fjellsk** *adj*, **-for**,

-fraa, **-til** *adv*, **-vind**, ein.

Vesterlandi *fl*, **-landsk** *adj* som hører til de vestlige land. **-lending**, ein.

*Vestlandet (*i Norge*), ***-landsk**, **-leg** *adj*, **-lending**, ein, **-mann**, ein (*mots. austmann*).

*Vestre *adj* *b*, *mots. øystre*. **-røn** *adj* vestlig (*om vind*). **-vënd** 4 heldende mot vest.

Vetne, eit (*av vatn*); **aa**, still-.

*Veto, eit; ***absolut** —.

Vetrja (a) og **vintrja** (a) og **-ast** *vi* bli vinter.

Vett, eit, tingest; *hertil*: **inkjevetta**, **litevetta**.

Vette, eit, vætte, genius; **gode** —, **vonde** —. **-folk** *fl* underjordiske. **-haug**,

ein, **-ljøs**, eit, lygtemand.

Vetter, ein (*fl* **vetrar**), ell. ***vinter**, ein (*fl* **vintrar**), **-brauti**, **Melkeveien**. **-bunad**, ein, **-dvale**, ein, **-føre**,

eit, **-klædd** *adj*, **-kulde**, ein, **-kveld**, ein, **-lang**; **-lang natt**. **-lægje**, eit, vinterleie. **-natt**, ei; **-nøterne** *b fl* tiden ved 14de oktober. **-plagg**, eit, **-rug**, ein.

Vetters ell. **vintershalva**, ei, vinterhalvaaret. **-tenesta**, ei.

Vetter ell. **vintersæde**, eit, vintersæd. **-veg**, ein, **-vêr**, eit.

Vev [è], ein (*fl* **-er**), **-a** (**vev**, **vov**, **voven**) *vt* væve. **-breidd**, ei, **-gogn**,

ei, og **-greide**, eit, væverstol.

Vevja (**vev**, **vavde**) *vt* svøpe, omvinde.

Vevkjerring, ei, væverkone; *og-saa* = kongro, ei.

Vevl, ein, banketræ; haandverge.

-a (a) *vt* svøpe; rulle (*klær*); *vi* vrøvle.

Vev|nad, ein, vævet tøy; vævning.
-reide, ein, = -greide, eit. -skaff, eit, -skel, ei, -skyt, ein, -stol, ein.

***Vi** *pron* = me.

[*Vice*-se vara; varamann.

Vid [1], ei (*fl* vidjar), = vidja, ei.

***Vid** *adj* rummelig. *-a (a) *vt* utvide. -a og *-e *adv* vidt omkring.

*-aatta, ei, vidde, stort rum; koma paa -aatta. -d, ei, vidde. -faren 1 *adj* og -farig vidtbereist. -fares *adv* vidt og bredt. -gjengd 2 vidt farende; vidtloftig. -gjeten 1 *adj* navnkundig. -helmen den vide verden.

***Vidja**, ei, vidje.

Vidje|band, eit, -skog, ein, -spenning, ein.

Vid|ka (a) *vt* gjøre videre. rummeligere. -kast (a) *vi* = -na. -kjend 2 vidt bekjendt = -kunnig. -lendt *adj* vidtstrakt. -na (a) *vi* bli videre. -open 1 *adj* vidaopen. -ræsen 1 *adj* omflakende; vidtloftig. -spurd 2 vidspurt. -sveimd 2 *adj* vidtstrakt, vidtloftig.

*-syn, ei, *mots.* trongsyn. *-synt *adj* ikke snæversynt; som gir vid utsigt (*om sted*). *-t *adv* vidt omkring. -vang, ein, vidde; koma paa -vangen paa videvanke, paa vidaatte.

***Vier**, ein (*fl* vierar), vidjepil. -kjørr, ei, vidjekjørr. *-kvist, ein, -runn, ein, -vond, ein.

***Vifta** (a) *vi* = veifta.

Vigja (*vigjer*, *vigde*) *vt* vie, hellige.

Vigsla (a) *vt* indvie. -sla, ei, og *-sel, ei, indvielse.

Vigsle|tale, ein, -vatn, eit, vievand.

***Vig|tig** og -tug *adj*.

Vik [1], eit, midje. -smal *adj* smal om livet.

Vik [1], eit, liten bøining; avvikelser; strofe.

***Vik** [1], ei (*fl* -ar), liten bugt.

Vika (*vik*, *veik*, *viken*) *vi* vike unda.

Vika [1], ei, uke, tid paa 7 dage.

***Vikar**, ein, *-lat, eit. *-lera (a) og (te) *vi*, *-kassa, ei.

Vike|arbeid [1], eit, = -verk, eit. -mùn, ein, -verk, eit, arbeide for en uke.

***Viking**, ein, -ferd, ei, -skip, eit, *osv*.

Vikja (*vikjer*, *vikte*) *vt* føre til side; — hesten, — sagl.

Vikje *adj* (*kun n*) uvisst; det er —.

[*Vikka* (a) *vt* se vidka.

Vikl, eit, uorden, forvikling. -a (a) *vt* forrykke, forvride; -a foten.

Vil, eit, *kun i uttrykket* til vills = til viljes.

Vildra (a) *vt* og *vi* forvilde; *ganga* og —; — seg burt.

Vildre *adj* bedre, tjenligere.

Vilja (*vil, *vilde, vilja) ville. -jande med vilje, frivillig.

***Vilje**, ein, -laus, *-sterk, -velk, -vêr, eit, ønskeveir. til viljes.

Viljug *adj* villig.

***Vilkaar**, eit, betingelse; føderaad. -kaara (a) *vt* garantere.

***Vilkaars|folk** *fl*, -setel, ein, -stova, ei.

Vill (n vilt) vild, levende i naturstand; utæmnet.

***Villa**, ein, landsted.

Villja (*viller*, *villte*) *vt* forvilde. -a, ei, forvirring; kaathet; feiltagelse; prente- feiltryk. -basse, ein, -dyr, eit (-katt, -rein, -svin, *osv*).

Villeg [1] *adj* og *adv* frivillig, med lyst.

Vill|farande *adj*, -framand *adj*, -gras, eit, = -straa. -ing, ein, galning.

-kjøt, eit.

Villmann, ein, -skap, ein.

Villrot, ei, bulmeurt. -ska, ei, vildhet; forvirring. -skap, ein, vildskap, kaathet. -skytt, ein, galning. -sleg *adj*, -stig, ein, og -straa, eit; koma paa -stig, -straa. -gras gaa sig bort, fare vild. -styr, eit, ubesindighet. -styring, ein, galning. -vara, ei, skind av vilde dyr.

Vilt *adv* vildt, blindt hen; *ganga* —.

Vilt, eit, vildt. -handel, ein, -handlar, ein.

Vim [1], eit, nykker. -a (a) *vi* tumle; bære sig som forvirret. -e, ein, fortumling; svimmelhet. -el, ein, en lyd, et ymt. -en 1 *adj* særsindet. -ing, ei, underlig adferd.

Vim|la (a) *vi* væmmes, føle kvalme. -le, ein, væmmelse. -len 1 *adj* fortumlet; kvalm.

Vimmer *adj* (*fl* vimre) vammel, usmakelig.

***Vimpel**, ein (*fl* vimplar).

***Vimra** (a) *vt* volde kvalme; *vi* vimre. *-ring, ein, en raring.

***Vims**, ein, *-a (a) *vi*, -ut *adj*.

Vim|ur, ein, en særling. -ut *adj* særsindet, fuld av nykker.

***Vin**, ein; *blaabær-, *port-, *osv*.

Vina (a) *vi* parre sig (*om fugler*).

Vinbær, eit og ei, = rips.

***Vind**, ein; *nordan*-, *solgangs-.

***Vind** *adj* skjæv, vrien (*især om ved, fjæler, osv.*).

***Vinda** (vind, vatt, vunden, *imperativ vtt*) *vt* vinde, vride; haspe; heise. *-a, ei, en vinde; *garn-, *osv.*

Vindfall *adj* (n-*alt*) vindig. -auga, eit, vindu. -augsglas, eit, -baara, ei, bølge fremkaldt ved vind. -belg, ein, tyk sky. -bola, ei, luftblære. -bor [ð], ein, vridbor. -bragd, eit, nordlys. -býl, ein, sterkt vindstøt. -drag, eit, luftdrag.

Vindebru, ei, vindebro.

Vindel, ein (*fl vindlar*), krøl, en lok.

Vindespel, eit, gangspil, anker-spil.

Vindfall, eit, vindfald, vindfældt træ. -flaga, ei, -fók, ein, vindbøitel. -full *adj* opblæst. *-gufs, ei, og -gust, ein, svakt vindpust. -hane, ein, veirhane. -hard *adj* utsat for sterk vind. -hauk, ein, taarnfalk. -helmen luftriket. -hol [ð], eit, lufthul; vindig sted.

Vinding, ei, vridning; heisning; bughtning.

Vindkall, ein, etslags fugleskremsel. *-kast, eit, *-kave, ein, vindbyge. -knut, ein, hvirvelvind. -kul [ú], ein, let luftning. -kula, ei, -kvervel, ein, -lyse, eit, nordlys (*især rødlig*). -mylna, ei, -open 1 *adj* aapen for vinden. -rode, ein, røde skyer. -røyr, ei, luftrør. -sam = -all. -skaatt *adj* n vindhaardt. -skag, eit, veirhaardt sted. -skel, ei, og -skla, ei, tverfjæl paa tak. -still *adj*, -strik [i], eit, kompasstrek. -strøym, ein, luftstrøm. -tett *adj* lufttæt. -turka *adj* tørket i luften.

Vindvaksen 1 *adj* forvridd i veksten. -øygð skjævoiet.

Vingel, ein, vankelmodig, vinglet person.

Vingl, eit, vildredig, vankelmodig handlemaate; slumpetræf. *-la (a) *vi* vingle. -lut *adj*.

***Vink**, eit, vink, fingerpek. *-a (a) *vi*.

***Vinkel**, ein (*fl vinklar*), -bein, eit, -boge, ein.

Vinkla *adj*; rett.

***Vinn**, ei, fiid, stræv; leggja vinn paa.

Vinna (vinn, vann, vunnen, *fl vinne*) *vt* opnaa, vinde; *vi* magte, forma; — med; — paa overvinde.

Vinna (a) *vi* arbeide = onna. -a, ei, = onn, ei; vaarvinna, haustvinna; i vinne tider.

Vinnlar, ein, *mots.* tapar, ein. -ande mulig, overkommelig.

Vinnefolk *fl* onnefolk. -for *adj* arbeidsdygtig. -gjenta, ei, -kar, ein, -kjær vindesyk. -leg overkommelig. -millom *adv*, -skap, ein, stort arbeide. -tid, ei, onnetid. -veg, ein, næringsvei.

Vinning, ei, arbeide, fremgang, fortrin; ei og ein, vinding, gevinst, gagn.

Vinster, ei (*b* *vinstrl*, *fl* *vinstrar*) bakerste del av maven hos drøvtyggere.

Vinsterhendt = keivhendt.

Vinstra, ei, venstre haand eller side.

Vinstre *adj*, *mots.* høgre. *vinstre*, eit, venstrepartiet, *mots.* høgre, eit, høirepartiet (*i politik*). -mann, ein, -møte, eit.

***Vint** *adj* *i sms.*; lett-, *tung-.

***Vinter**, ein (*fl* *vintrar*), = vetter, ein.

Vin-tre, eit, vintræ, vinstok.

Vipa, ei, vibe (*fugl*).

***Vippa** (a) *vi* vippe; vimse; vinke. *-a, ei, urolig tingest; vippe.

Vippegras, eit, lummergræs. -stong, ei.

Vipra, ei, paafund, gjøglespil. -ra (a) *vi* bruke underlige ceremonier.

Vira (a) *vt* omvikle, virre; — med traad.

Virra [i] (a) *vi* foresvæve.

***Vis**, ei, bruk, skik, maate; *blir ofte brukt i sms. med præp. foran*, *paa folke-, barne-; *i flokke-, alne-, *time-; *sjeldneresom adverbium*, *par-, *aare-, *dage-.

***Vis** *adj* klok, ogsaa vidende om; verta — paa ell. med noko.

***Visa** (te) *vt* vise, forevise = syna; skikke avsted; — burt; la se; — godvilje; *vi* vegen viste etter deim.

Visa (a) *vt* tilspidse (*traad, snor, osv.*, se vise, ein).

***Visa**, ei, vise; *folke-.

Visar, ein, viser; klokke-.

Visar barn, eit, -gjenta, ei, -gut, ein.

***Visdom**, ein, *visdomsord *fl*, *-raad, ei, *-tale, ein.

Vise, ein, top, spids; stilk.
*Visebok, ei, -fugg(e), ein, en visebndt.
Visen [i] 1 *adj* vissen, visnet.
Visend [i], ei, og -e, eit, underretning, etterretning; til visend og vidare vitring til etterretning og vidare kundgjørelse.
*Visitas, ein, *-tasjon, ein, *-tera (a) ell. (te) *vt*.
Visitt, ein, = innstig, innlyding. -kort, eit.
Visk, ein, tummel; ryk, tak; kup, «kaup», vaagespil; paa — og vaag paa lykke og fromme; hava det paa ein — være i sit element.
*Visk, ein, dot; klut; *halm-.
Viska (a) *vt* sammenvikle, bundte sammen; feie, støve av.
Viskelêr, eit, -lêrsball, ein, -rom, eit, alburum.
Viski ell. *whisky, ein, etslags brøndeivin.
Visleg *adj* forstandig, besindig; *adv* fara — fram.
*Visna [i] (a) *vi* visne, fortørkes.
*Visp, ein, *-a (a) *vt* vispe.
*Viss *adj* (n *visst) utvilsom; gjera visst gjøre avtale. -a (a) *vt*; det skal eg -a love for. -a, ei, visshet, sikkerhet; borgen; i -a, i all -a = allevist; til -a.
Visseleg *adv* visselig, uten tvil.
Visshendt *adj* sikker paa haanden. -høv *adj* sikkert rammende.
-mun, ein, nærmere bestemmelse, bekræftelse. *-t *adv* sikkert, visst; *med let betoning betyr det*: antageligvis, vist.
-tøk *adj* sikker i at gripe det rette.
-von, ei, sikker forventning.
Vist, ei, ophold, opholdstede; heim-, hus-; i fl spor.
Vit [i], eit, vet, viden; fuld bevissthet; forstand; hava — paa noko; ganga fraa -et; bruka -et.
*Vita (veit, *visste, *visst) *vt* og *vi* vite.
Vita (a) *vt* laste, straffe. -e, eit; helvite.
Vite [i], ein, varde, baun.
Vitekjær *adj* videbegjærlig. -leg *adj* vitterlig.
Vitende, eit, vidende, bevissthet.
Vitja (a) *vt* og *vi* se hen til; besigtige; besøke. -ja, ei, eftersyn. -jing, ei, besøk; paa -jing.
Vitlaus *adj*, -løysa, ei, sansesløshet. -maal, eit, gjenstand for kundskap.

Vitna (a) *vt* og *vi* bevidne, avlægge vidnesbyrd.
Vitne, eit, vidne. -fast, -før *adj* gyldig som vidne. -laus, -maal, eit; vitnesburd, ein.
Vitra [i] (a) *vt* varsle, sige til.
Vitrast [i] (a) *vi* faa forstand, bli fornuftigere.
Vitring, ei, varsel, vink, se vis end.
*Vits, ein, en vittighet.
Vit[sam] [i] *adj* opmerksom, opvakt, intelligent. -semd, ei, intelligens.
Vitskap, ein, videnskap. -leg *adj*.
Vitskapsdug, ein, -dyrkar, ein, -grein, ei, -lag, eit.
Vitskræma (de) *vt* gjøre sansesløs ved skræmning.
Vitta (a) *vi* vinke, gjøre tegn, *sml.* veifta.
*Vittig = ordhitten.
Vitug [i] forstandig, skjønksom. -skap, ein.
*Viv [i], eit, kvinde (*baade som gift og ugift*).
Vodla [ø], ei, vassing. -l, ein, sne-slaps. -la (a) *vi* vasse i «vodl». -ul, ein, = vodl.
Vodve [ø], ein, muskel.]
Voggja (a) *vt* vugge. -a, ei, vugge.
Voggebarn, eit, -blæja, ei, -mel, ein, -vîsa, ei.
*Vogn, ei, *-aas, ein, *-hjul, eit, -mann, ein, *-sæte, eit.
Vok [ø], ei, vaak, (*i isen*).
Voka [ø], ei, vaaking, nattevakt, vigilie.
*Vokal, ein, = klængljød, sjølvljød, ein.
Vokeeld, ein, -leik, ein, -natt, ei.
*Voks og vaks, eit.
Vokster, ein (*fl* vokstrar), vekst, tilvekst; vegetation; han er stor paa — stor av vekst. -leg veksterlig.
-mûn, ein, -rik *adj*, -skog, ein, -vêr, eit.
*Vol [ø], ein, rundagtig stok; *slag-, hand-, *styre-. vola (a) *vt* banke (*med* «vol».)
Voll, ein; gras-. -gras, eit, -høy, eit.
*Voluspaa volvens spaadom. *volva, ei, volve.
Vomb, ei (*fl* vember), vom, buk. -a *adj* stormavet. -blæja, ei, = netja, ei. -fyll, ei, -laus, -sprengd 2.
Von [ø], ei, forventning, formodning, haab, rimelighet; livs- haab om liv; det er — han kjem; ganga paa ei — paa det uvisse; det er paa -i uvisst; vonom meir over forventning

meget; **vonom** fyrr tidligere end tænkt; **paa** — og **vaag** paa lykke og fromme.

Von [ó] *adj* som man kan undvære; er du det von, so laan meg det; *ogsaa*: kann du maa i von det?

Von|a [ó] (a) *vt* formode, vente, haabe. -ast = -a. -ande = -leg.

Vonar|ferd, ei, -kast, eit, færd, kast «paa voni», paa det uvisse.

Von|brot, eit, skuffelse. -brotten 1 *adj* skuffet.

Vond [ó], ein, vaand, liten stang, ten; jordrotte, vaand.

***Vond** [ó] *adj* (verre, verst) ond. -e, ein, skade, fare; et onde. -eld, ein, helvedesild, etslags utslæt. -kyndt *adj* arrig.

Vondla [ó] (a) *vi* gjøre vondlar, se vondul.

Vond|lyndt *adj* vredladen. -ord *fl* bebreidelser. -ska, ei, ildebefindende; arrighet. -skap, ein, -sken 1 *adj* ond, smertelig. -skøytt *adj* vanskelig at træffe. -sleg *adj* noget slem. -tenkt meget mistænksom.

Vondul [ó], ein (*fl* vondlar) portion for til en ko.

Vondvør [ó], eit, uveir.

Von|full [ó] *adj* trøstig. -laus mistrøstig, haabløs. -leg *adj* og *adv* sandsynlig. -løysa, ei, haabløshet. -sam *adj* trøstig, som vækker haab; -sloppen (*fl* slopne) og -sviken 1 *adj* skuffet. -vera *vt* (*kun i infinitiv*) undvære, se umbæra.

Vør [ó], ein, en ryg av grus og sten.

Vør [ó], ein, utseende, ydre væsen, ansigtstræk.

Vør [ó] den varsomme (*kun i kvindename*); Gunnvør.

Vörd [ó], ein, vogter; skytsaand; gard-, tun-.

Vörd [ó], ein, = verd, maaltid; kveld.

Vörda [ó] (a) *vt* betrygge, assurere.

Vörda [ó], ei, bergryg; knippe, klynge.

Vören [ó] 1 *adj* beskaffen; han er ikkje so vören; det er ikkje rett vøre; *sml.* sovören, saadan; *i sms.* med *adj* brukes vören ofte og betegner en avsvækkelse av egenskapen: bleik-, sein-, raud- rødagtig.

Vorlit [ó, i], ein, naturlig hudfarve.

Vorma Vormen (*elv*).

Vorr [ó], ein, skraal. -a (a) *vi* skraale.

***Vort|a** [ó], ei, vorte. -ut *adj* fuld av vorter.

Voss, ein (*fl* vesser), og -ing, ein, mand fra Voss.

***Votera** (a) ell. (te) *vi*, *-ing, ei, *votum, eit (*fl* *vota).

***Vott**, ein; vottellaus, -par, eit.

[Vovde, se vovde.

[Vrant, ein, vrang person.

Vreid *adj* vred. -ast (vreidest, vreiddest) *vi*, -e, ein, vrede.

***Vrid|a** (vrid, vreid, vriden) *vt* vri, sno. -ar, ein, haandtak paa dørlaas, dørvrider.

Vringl, eit, forvikling, krangel.

-a (a) *vi* forvikle; krangle. -or *fl* vrine indvendinger.

Vunden 1 *adj* snodd. vunnen (*fl* vunne) opnaadd, vunden.

Vyr|da [ý] (der, vyrde) *vt* være, agte. -da, ei, agtsomhet, høflighet.

-dande værd at være. -de, eit, værd, værdi. -deleg *adj* agtværdig; høitidelig.

-den 1 *adj* agtsom, omhyggelig. -ding, ei, anseelse.

Vyrd|laus *adj* skjædesløs; ube-sindig. -løysa, ei, -na, ei, agtsomhet, orden. -nåd, ein, agtelse, anseelse.

-sam *adj* omhyggelig; pyntelig; ærbødig. -skap, ein, agtsomhet; værdig optræden. -sla, ei, god orden. -sla seg

(a) holde sig ren og ordentlig.

Vyrk [ý] *adj* virksom; omhyggelig, øm; ein — dag en hverdag; vyrkt og heilagt baade søn- og hverdage.

-a, ei, hverdagene, *sml.* sykna; helg og vyrka; vyrkedag, ein.

Vyrke [ý], eit, materiale, emne; hus-, slede-. -laus, -løysa, ei, mangel paa materiale.

Vyrkleg *adj* anselig; omhyggelig. [Vyrtaleg, se vyrkleg.

Vyrter [ý], eit, vorter, maltsaft. -kaka, ei, -kar, eit, -smak, ein.

Væda (er, vædde) *vt* utruste med «væde» s. d. o.

Væde, eit, antræk, klær, *f. eks.* til en reise.

Væg|ja (vægjer, vægde) *vi* vike for en, gi efter; *ogsaa* -jast; han fær-jast som mest veit. -je, eit, eftergivenesshet.

-jen 1 og -sam *adj* eftergivende, føielig.

Væk|ja, ei, pike, pikebarn.

Væl|a (a) *vi* bræke. -a (a) *vt* fælde trær til braate. -e, ein, braate til brænding.

Vælsk *adj* fransk. -land Frankrike.

Væn og ***ven** *adj* vakker, ven, tækkelig. -a (a) *vi* pynte. -leik, ein, skjønhet. -sleg *adj* = væn.

Væpna (a) *vt* bevæbne = vaapna.
*Vær, eit, opholdssted; ***dun**,
*fiske, ***fugle**.
Vær, eit, et var, overtæk; **pute**.
*-vær, ein (*fl* -er); **Vaagevær**, Lom-
 vær, *osv*.
Værja (te) *vt* bringe til ro; — seg
 slaa sig til ro. -e, eit, væren; *ogsaa*
 væsen, ophold; **hus**-, **nær**-, **sam**-, **til**-.
*else, eit, værelse.
-væring, ein = -vær, ein; **Lom**-
 væring, *osv*.
Væring, ein, vaarrug.
Værlaus, *adj* hjemløs, forsvars-
 løs. -stad, ein, blivested.
Væsja (te) *vt* forfriske, varme, for-
 syne med klær. -en 1 svak.

*Væska, ei, taske, skindpose;
 væske, fugtighet.
Væsna (a) *vi* pusle.
*Vætla, ei, fugtighet. ***-a** (er,
 vatte) *vt* gjøre vaat.
Vætefull *adj*, **-laus** *adj*, **-løysa**, ei.
Vødja (er, vødde) *vt* utruste til
 vadning. -ning, ei, reisedragt.
Vølla (te) *vt* bote, reparere, sætte
 istand. -a, ei, reparation; en dyngje.
-sla, ei, reparation.
Vønia (te) *vi* formode, haabe. -en 1
adj dristig i sine forventninger; for-
 dringsfull, ubeskeden.
Vørr, ei, læbe, ytre del av munden.
Vøs, ein, en svak lugt. -a (a) *vi*
 gi svak lugt, dufte.

W.

W, ein (*fl* w'ar).
Se bemerkningen under bokstaven C.

X.

X, ein (*fl* x'ar).
Se bemerkningen under bokstaven C.

Y.

Y, ein (*fl* y'ar), **y-ljod**, ein.
Y (yr, ydde, ytt) *vi* myldre, *sml*.
kry; det yr og kryr.
Ybben 1 *adj* (*fl* ybne) bister,
 barsk.
Ydda [y] (ydder, ydde) *vi* skyte
 od, spire. -e, eit, liten od. -en 1 *adj*
 (*fl* ydne) bister (*fuld av odder*).
Yfsja (te) *vi* danne «ufs», takskjeg.
 -e, eit, = ufs.
Ykt, ei, = øykt.
Yl [y] og øl, ein, mild varme.
Yla (te) *vi* hyle, tute; jamre; stor-
Ylhol, eit, se ølhol, eit. -ja (a),
 se ølja (a).
Ylja [y] (yl, ulde) *vi* myldre,
 vrimle.
Ylla (yller, yllte) *vt* gjøre uldtøi
 «flosset». -ast (ylltest, ylltest) *vi* bli
 lodden, faa uld.
Ylmast [y] (est, dest) *vi* bli olm,
 ond.

Ylmoe [y], ein, se ølmoe, ein.
-røyk, ein, se ølrøyk, ein.
Ym [y], ein, en svak lyd ell. for-
 nemmelse.
Ymis *adj* (*fl* ymse) avvekslende,
 forskjellig. -leg *adj* litt forskjellig.
-skap, ein, forskjellighet.
Ymsa (a) *vt* og *vi* omveksle, om-
 skifte; -sa seg forandre sig. -sast (a)
vi skiftes om arbeide.
*Ymt, ein, ***-a** (a) *vi* antyde.
*Ynde, eit, fornøielse, behag. -full
adj yndig. -laus *adj*, -leg behagelig,
 yndig.
Yngd, ei, ungdomstid; i -i i ung-
 dommen.
Yngja (yngjer, yngde) *vt* for-
 ynge; -ja seg upp att og -jast upp
 att.
Yngja (yngjer, yngde) *vt* ynge,
 faa unger.
*Yngre, ***yngst**; *av* ung.

***Ynk**, ein, sorg. ***-a** (a) *vt oftere* -ast, ynke, beklage. **ynkeleg** *adj.*

Ynskja (ynskjer, ynskte) *vt* ønske; tilønske. **ynskjande** *enskelig.*

Ynskje, eit, ønske. -leg *enskelig.*

***Yppa** (a) (*av upp*) *vt* løfte, lette op; bringe paa bane; — strid; — seg reise sig op; opponere.

Yppare *adj* fortrinligere. -ste *opperste.*

Ypparleg *adj* ypperlig.

Yr [ý], eit, fint regn, taakereg. -a (de) *vi* dugge, falde som fint regn. -en 1 taaket, fugtig.

Yrgja, ei, vidjespænding, ring av vidje.

Yrja [ý], ei, vrimmel; dyngje; taakeveir med vind. -ja (yr, urde) *vi* vrimle, myldre, yre.

[Yrk og yrka, se vyrk og vyrka.

Yrke, eit, arbeide (*sjeldent*). -laus *ørkesløs.* -løysa, ei, ørkesløshet.

Yrkja (yrkjer, yrkte) *vt* virke, tillage.

Yrma, ei (*av orm*) hun-orm. -ling, ein, ormeunge.

Yrva (de) (*av or v*) *vt* skjæfte en ljaa.

Ysma [ý], ei, disighet, taaket luft. -men 1 disig.

***Ysta** (yster, yste) *vi* yste, lage ost.

***Yste** | kjêl, ein, -kolla, ei, ystel, ein, den sammenløpne ost før den er bearbeidet.

Yt [ý], ein, et støt. **yta** (yter, ytte) *vt* sette ut, skyte litt tilside; støte; avhænde; yde.

Yta, ei (*av ut*) = geita, den ytre, løsere del av veden i naaletrær, *mots.* malm; furemalm.

Yteleg *adj* let avhændelig.

Yterdør, ei, -frakk, ein, -klæde *fl.*

Yterleg *adv* = utarleg; yderlig, overmaade.

Ytleg *adj* noget vestlig (*om vind*).

Ytnad, ein, avsætning; ydelse.

Ytra [ý] (a) *vt* sette lenger ut; ytre. -ing, ei, flytning utad.

Ytraste *adj* ytterste, fjerneste, sidste.

***Ytre** *adj* ytre, som er lenger ute.

Ytst *adj og adv*; -e *øyarne*; — ute.

Yttarst = ytrast *adv* og ytraste *adj*; drygja ut i det -e.

Yva [ý] (de) *vt* og *vi* utsprede, utspile. — seg «reise børst».

Yvast (yvest, yvdest) *vi* grue for noget.

Yven 1 *adj* stridt utstaende; stolt, bister.

Yver [ý] (*ogsaa over i betydning av* overstigen i mængde, værd ell. magt) *præp* og *adv* over, ofte med et *adverbium foran*: inn-, upp-, fram-, osv.

Yveralt *adv* overalt, allesteds.

-bord og yver bord *adv*, -breidsla,

ei, overteppe. -bunad, ein, overtøi.

-delld, ei, overdel. -dyna, ei, -fall,

eit, -fallen 1 *adj* (*fl* falne), -ferd, ei,

overfart; gjennemsyn. -full overfyldt.

-førd 2, -gang, ein, overgang; forbi-

gaaende tilstand. -gjeven 1 *adj* opgit

av utmattelse ell. forundring. -hand,

ei, overhaand. -kast, eit, et slags søm

paa tøy. -klæde *fl*, -lag, eit, øverste lag.

-lag (og overlag) *adv* overmaade. -laup,

eit, et litet loft, galleri; overskud. -lér,

eit, overlær (*paa sko*). -lærer, ein,

-læta, ei, og -læte, eit, bedømmelse;

ros. -magt, ei, -mann, ein, -maal, eit,

-morgon, -mun, ein, fortrin. -munn,

ein, overmund. -ordna *adj*, -raad, ei,

raadighet, magt. -rett, ein (*domstol*).

-rom, eit, overværelse. -setning, ei,

overførelse; oversættelse. -sjaa *vt*

overse. -sjaa, ei, inspektion. -skot,

eit, overskud. -skrift, ei, -staden 1

adj overstaat. -sterk overlegen i styrke.

-stigen 1 *adj* overvældet. -stoda, ei,

overhæng; larm, uro. -straum, ein,

mots. undertraum. -styre, eit, -syn,

ei, -tak, eit, overtak (*øverste tak i drags-*

maal); overmagt. -vakt overtræt av

vaaking. -vegt, ei, -velde, eit, -vun-

nen (*fl* vunne) overvunden; overvældet.

-vættas *adv* overvættas.

Yvja [ý] (a) *vi* døse, gaa som i

drømme. -ja, ei og -jar, ein, person

som let blir forvirret. -jarsam desig,

tankepredt.

Yvna [ý] (a) *vi* sprede sig ut.

Z.

Z, ein (*fl* z'ar).

Se bemærkningen under bokstaven C.

Æ.

Æ, ein (*fl æ'ar*), æ-ljod, ein.
Æ! *utropsord for avsky. -a (a) vi* sige æ!
Æd, ei, vandaare.
Æd, ei, = ær, ei.
Ædeleg *adj* ypperlig.
 [Ædik, se edik.
Ædru(g) *adj* ædru. -skap, ein, ædruelighet; *sml.* nykter.
Ægjen 1 *adj* usmakelig.
Æk, eit, stansning, hvile. -a (a) *vi* stanse litt.
Ækra, ei, aker gjenlagt til eng.
Ækreihøy, eit, -mark, ei, -plog, ein.
*Ækvator, ein, = lina, ei, og sollina, ei; *sigla* yver lina.
Æla (te) *vi* (av aal) skyte spirer.
Ær, eit, et arr (*efter saar*).
*Ær og **æd**, ei, ærfugl.
Æra (te) *vi* vokse og modnes godt.
*Æra, ei, ære, berømmelse. **ære**-full, -gaava, ei, -girug *adj* ærgjerrig. ***-kjær**, -krenkjande *adj*, -laus, -løysa, ei, -minne, eit.
Ærend, ei ell. eit, erende; eins **ærend** = einkom. **ærendsfor** *adj* dygtig til at gaa erender. -laus *adj* som ikke har noget erende, eller ikke har faat det utført. **ærendsveln**, ein.
*Ærerik *adj*, -sjuk *adj*, ***-skilling**, ein, -skjemd 2 æreskjendet. -skjemma *vt*, ***-sæte**, eit, -telkn, eit, -verdug ærværdig.
*Ærfugl, ein.
Æring, ein, aarsvekst, *om alder*: tri-, osv., *om baater*: seks-, aatt-, osv.
Ærleg ærlig. -skap, ein, ærlighet. **ærug** høflig, artig, nobel.

Ærnt *adj* arret, fuld av arr.
 [Ærverdug, se æreverdug.
Æsa (te) *vi* komme i gjæring.
Æsa (te) *vt* forsyne (*hus*) med aaser. -ing, ein og ei, bjelker og sperreverk; *æsing* (*paa baat*).
 [Æsel, eit, se a sen, eit.
Æstetikar, ein, -tikk, ein, ***-tisk** *adj*.
*Æter, ein, ***-fln**, -lett, -rein *adj*.
*Ætt, ei, slegt; art; himmelegn; veirets retning og art; **auster**, **godvørs**. -a *adj* nedstammet; **hogætta** *adj*.
Ættargransking, ei, -lag, eit, familieegenskap. -merke, eit, -minne, eit, -pryda, ei, en ære for slegten. -skam, ei, -soga, ei.
Ættast (a) *vi* nedstamme.
Ættgalen 1 = -vill.
Ættling, ein, slegtning; sætling. -legg, ein, slegtrække. -leida *vt* adoptere, opta i slegten. -lekk, ein (*fl* -lekkjer) = old, ei. -maal, eit, et døgn.
Ættvill *adj* uviss om retning, gaaende vild (*f. eks. i taake*).
Æva, ei, lang tid; det varer um alder og —; levetid; det veit ingen si — fyrr ho er all tilendebragt; tidsalder; evighet.
Æveleg *adj* idelig vedvarende, eksisterende. kvar -lege dag; evig; det -lege liv; *adv* uopørlig; -leg lenge. -lengd, ei, endeløshet, evighet.
Ævleg *adj* = æveleg og evig.
Ævord de ældste tider; **fraa** — til doms fra ophav til ende. -sleg *adj* vedvarende, langvarig; **fraa** -sleg tid fra de ældste tider.

Ø.

Ø, ein (*fl ø-ar*), ø'ljod, ein.
Ø, eit, tilbøielighet, natur.
Ødla, ei, firben, øgle.
Øgja (øgjer, øgde) *vt* forfærde; *vi* forfærdes.
Øgje, ein, forfærdelse. -leg *adj* og *adv* forfærdelig.
Øgjen 1 *adj* forfærdelig; storartet; stolt. -na, ei, stolthet. -nast (a) *vi* forfærdes; brystet sig.

*Økonom, ein, ***-i**, ein og ei. ***-isk** *adj*.
*Øks, ei (*fl -ar*), ***-a** (a) *vt* tilhugge. -auga, eit, -egg, ei, -emne, eit, -hamar, ein, ***økseskaft**, eit.
Øksel, eit, formerelse; yngel; gevekst. -la (a) *vt* formere; forplante; -la seg formere sig; -la buskapen fornye besætningen.

***Øl**, eit; *malt-, baier-; barns-, *grav-.

Øl og **yl** [y], ein, varm luft, mild varme.

Øla (te) *vt* opflamme; tirre; — ein upp bringe en ut av likevegten ved smiger; **ølast** med (ell. ved) ein.

Øla, ei, person som let lar sig «øla upp».

Øle, eit, stymper, vanslegtet person; det er eit — i kvart bøle. -n l *adj* full av gjekkeri.

Ølgeis, ein, øldamp. *hus, eit.

Ølja og **ylja** [y] (a) *vt* opvarme; vi gi varme; omnen -r godt.

Ølhol og **ylhol** [y], eit, = ver meh, eit (i is).

Ølkjenga, ei, -kjerald, eit, -kveis, ei, delirium.

***Ølmoe** og **ylmoe** [y], ein, = ølrøyk.

***Ølost**, ein, *rus, eit.

Ølrøyk og **ylrøyk** [y], ein, solrøk, varmedis, ølrøk.

Ølsla, ei, opbrusning, overgivenhet; gjekkeri.

Ølsoll, ein, øllebrød. -supa, ei, -sykja, ei.

Øm, ein, en meget svak lyd. -a (de) *vi* lytte efter noget. ømeleg stille, lydles; kjedelig.

Øna, ei, sansesløshet. -a (te) *vi* stirre vildt; snøfte. -ast (est, test) *vi*, -en l *adj* sansesløs. øneskap, ein, narrestreker.

***Ør** *adv* i sms.; *stundom* forsterkende: -gamall, *-liten, øv., og *stundom* i samme betydning som or: -minnug, -vøna, ei.

Ør, eit, svimmelhet. *ør *adj* svimmel; forstyrret, meget ophidset. -a (de) *vi* bli svimmel; døse. -a, ei, = ørska, ei. -en l *adj* ør; som let blir ør.

***Ørende** *adv*; *— liten = ørliten.

Ørflaga, ei, anfald av svimmelhet. -galen l *adj* ravgal. -gamall = utgamall, ældgammel. -leid *adj* meget kjed. *-liten *adj*, -megt, ei, avmagt. -megta og -megtast (a) *vi* bli avmægtig. -merkes *adv* blindt hen, vildt. -minnug glemsom.

***Ørn**, ein og ei, *ørneham, ein, øv., *ørnunge, ein.

Ørsk *adj* fortumlet, forvirret. *-a, ei, svimmelhet, forvirring. -a (a) *vi* tale i vildelse. -en l *adj* (= ørsk). ørskehøgd, ei, utopi.

Ørsla, ei, forvirring i hodet, ørhet. -slen l = ørsk.

***Ørsmaa** og *ørende smaa meget smaa.

Ørtroyten l *adj* utrættelig. -ung *adj* meget ung. -vekkja *vt* vække en tilgagns. -vill *adj* sansesløs. -vøna, ei, haabløshet. -vønast (est, test) *vi* mistvile. -vøneleg *adj* haabløs. -vønt *adj* n slemt.

Øs, ein, ophidselse, opbrusning. øs *adj* ophidset, vild. *-a (te) *vt* ophidse; -a ein upp. -a, ei, opbrusning, hidsighet.

Øseferd, ei, fremfusende ferd. -møle, eit, overgiven stemning.

Øsen l *adj* opbrusende, vild. -ing, ei, opeggelse.

Øskja, ei, æske. øskjelok, eit, -trjök og -trøsk, ein.

Øsla (a) *vi* gjekkes, fjase. -la, ei, gjekkeri. -leg ubesindig.

Øva (de) *vt* opegge, tirre.

***Øva** (de) *vt* øve, oplære.

Øverheit, ei, = styremagt, ei, øvrighet.

Øvra (a) *vt* sætte i bevægelse, drive frem.

***Øvre** *adj* som er længere oppe. -framt (*mots.* ned reframt).

Øvst *adj* og *adv* øverst; den -e; — uppe. øvsteprest, ein, yppersteprest.

Øy, ei (fl -ar), en ø, sms. øye.

Øya (a) *vi* klynke, jamre sig.

Øybu og -bue, ein, øboer.

Øyda, ei, tomhet, øde sted. -a (er, øyde) *vt* gjøre øde, tomt; forøde; — upp. -ast (est, øydest) *vi*; bjørnen -est ut blir sjeldnere, dør ut. -ar, ein; det kjem -ar etter avlar.

Øyde, eit, øde, forlatt tilstand; liggja i —. -gard, ein, -hus, eit, -lagd 2, -land, eit, ubebodd land; en forøder, en ødeland. -leite, eit, øde strækning. -luft, ei, indestængt luft. -mark, ei, en ørken. -n l *adj* forødende; øde. -skog, ein, -stad, ein.

Øydn, ei, og -na, ei, tomhet, stilhet. -nad, ein, forødelse. -sam ødsel; -sla, ei, forødelse; ødselhet. -slesam *adj* ødsel.

Øyebunad, ein, -folk fl, -gut, ein, -gjenta, ei, -kona, ei, -mann, ein, -maal, eit, øsprog. -vis, ei.

-øygd 2 *adj*, i sms. blaa-, stor-.

Øygja (øygjer, øygde) *vt* øine, faa øie paa. øygjeleg synlig.

rbet
jege
-ung
re en
ana
t r
wut
ning
op
ime
ard
ing
eit
e
ei
lse
pe
-e
te
rr
e
en
n
d
it
en
Je
ft
r
il
l
m
t
a
e

Øygla (a) *vi* skotte til siderne.
Øygna (de) *vt* øine, kunne se med blotte øine.
Øyk, ein (*fl* øykjer), hest (*om begge kjøen*).
Øykje|kjær *adj.* -laus, -slag, eit, hesterace, *osv.*
Øykt og **ykt**, ei, arbeidsstunden mellem to maaltider; **middags-** (*før middag*), **kvelds-**, *osv.* -a (a) *vi* hvile; slutte arbeidet til et maaltid.
Øykte|bite, ein, mellemmat. -dag, ein, midaftens tid; mellemmaten paa den tid. -verk, eit.
Øyr, ei (*fl* -ar), sandbanke ved elv. -a (te) *vt* skylle op sand og grus,

danne «øyr». -ast (est, test) *vi*; -ast ned bli tildækket av sand, *osv.*
Øyra, eit (*b* øyra, *fl* øyro, øyro), et øre.
-øyrd *adj* 2; **laag-**, **slut-**, *osv.*
Øyrje, ein (*fl* øyre), en øre (*mynt, og en viss jordskyld*). -ing, ein; **fem-øyring**, **tjøyring**.
Øyrut *adj* fuld av sandbanker.
Øyster|dalen. -døl, ein.
Øystra, ei, en stor øse ell. skaal.
Øystre *adj* østre, østligere; **paa — sida**.
Øyværing, ein, øboer; indbygger av bygden Øier i Gudbrandsdalen.

#1.85
FKΣ

10
10
10 10 10

YC113178

14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED
LOAN DEPT.

This book is due on the last date stamped below, or
on the date to which renewed.
Renewed books are subject to immediate recall.

REC'D LD	
JUN 2 - '64 - 10 AM	

LD 21A-40m-11, '63
(E1602s10)476B

University of California
General Library
Berkeley

PAUL R. CARR
Oriental and
Linguistic Bookseller
WARWICK N. Y. U.S.A.

